

θέσεις της ΚΠΕ του ΣΥΝ

για το 6^ο

- έκτακτο - συνέδριο

3-6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2010

ΣΤΑΔΙΟ ΤΑΕ ΚΩΝ ΔΟ

ΠΑΛΑΙΟ ΦΑΛΗΡΟ

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ 6ου , ΕΚΤΑΚΤΟΥ, ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Α - Χρονοδιάγραμμα Συνεδρίου

» Το Συνέδριο του ΣΥΝ θα γίνει **3-6 Ιουνίου 2010** στο στάδιο ΤΑΕ KWON DO (Τροκαντερό - Π. Φάληρο).
 » Έναρξη προσυνεδριακού διαλόγου: **12/04/2010**.
 » Οι προσυνεδριακές συνελεύσεις να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι **31-05-2010**
 » Στη διάρκεια του προσυνεδριακού διαλόγου μπορεί να οργανωθούν θεματικές εκδηλώσεις, με ευθύνη της Οργανωτικής Επιτροπής, (θα σταλούν θέματα που μπορεί να επιλέξουν οι οργανώσεις).

Β - ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ - ΟΙ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

1- Τα θέματα που θα απασχολήσουν το Συνέδριο είναι:
 α) Θέσεις της Κ.Π.Ε. - Πολιτική Απόφαση
 β) Απολογισμός Κ.Π.Ε.
 γ) Εκλογή νέας ηγεσίας του Κόμματος και Επιτροπής Οικονομικού Ελέγχου

2- Τα κείμενα που θα αποτελέσουν τη **βάση του προσυνεδριακού διαλόγου** θα είναι:

α) Τα κείμενα, τα οποία τέθηκαν σε ψηφοφορία στην ΚΠΕ και για τα οποία έχει ζητηθεί από τους εισηγητές να τεθούν σε συζήτηση και ψηφοφορία και στις προσυνεδριακές συνελεύσεις.
 β) Τα κείμενα που θα κατατεθούν στην Οργανωτική Επιτροπή Συνεδρίου εντός 5 ημερών μετά τις εργασίες της ΚΠΕ και υπογράφονται τουλάχιστον από 30 μέλη του κόμματος.

3 - Συζήτηση των προσυνεδριακών κειμένων.

Στη συζήτηση προηγείται σύντομη παρουσίαση των κατατεθειμένων κειμένων.

Η συζήτηση γίνεται σε συνελεύσεις στις Πολιτικές Κινήσεις (Π.Κ.) του Κόμματος. **Όπου σε επίπεδο δήμου υπάρχουν τουλάχιστον 8 μέλη συγκροτείται Π.Κ.** και σ' αυτή γίνεται συνέλευση. Μόνο ως εξαίρεση η συζήτηση γίνεται σε Νομαρχιακές Συνελεύσεις, με απόφαση που θα πάρει η αντίστοιχη Νομαρχιακή Επιτροπή (Ν.Ε.) και σύμφωνη γνώμη της Οργ. Επιτροπής του Συνεδρίου. Αναλόγως αντιμετωπίζονται και οι διαδικασίες των κλαδικών οργανώσεων

Η συνέλευση για τη συζήτηση είναι ενιαία διαδικασία και μπορεί να διαρκέσει το πολύ τρεις συνεδριάσεις.

4 - Ψηφοφορίες

Οι προτάσεις που διατυπώνονται στη διάρκεια της συζήτησης καταγράφονται στα πρακτικά και εφόσον ζητηθεί μπαίνουν σε ψηφοφορία στη συνέλευση.

Για τα προσυνεδριακά κείμενα γίνεται ψηφοφορία, στην οποία καταγράφονται οι ψήφοι υπέρ, κατά και τα λευκά, για κάθε ένα από αυτά.

Σκοπός όλων των ψηφοφοριών που γνωστοποιούνται στην ΚΠΕ πριν το Συνέδριο, είναι να επηρεάσουν την τελική διαμόρφωση των διαφόρων κειμένων.

Γ - Μέλη. Συμμετοχή στη συζήτηση και τις ψηφοφορίες

1- Η εκλογή αντιπροσώπων για το Συνέδριο γίνεται από τις Π.Κ. ή από τις Νομαρχιακές Συνελεύσεις, σε αντιστοιχία με το πώς έγινε η συζήτηση των προσυνεδριακών κειμένων. Οι συνελεύσεις και οι ψηφοφορίες γίνονται στην έδρα της αντίστοιχης οργάνωσης (γραφεία Π.Κ. ή Ν.Ε.) ή σε άλλο, συγκεκριμένο (δημόσιο) χώρο, που γνωστοποιείται στην οργανωτική επιτροπή.

Οι τελικές οργανωτικές καταστάσεις των μελών κάθε Π.Κ., οι Π.Κ. στις οποίες θα γίνουν οι συνελεύσεις και οι Νομ. Συνελεύσεις, έχουν κατατεθεί στην Οργανωτική Επιτροπή Συνεδρίου.

Νέα μέλη τα οποία θα εγγραφούν μπορούν να συμμετάσχουν στη προσυνεδριακή διαδικασία, όμως δεν έχουν δικαίωμα να ψηφίσουν για τα κείμενα, ούτε δικαίωμα εκλέγειν και εκλεγείν ως προς τους αντιπροσώπους του Συνεδρίου.

- Οι ίδιες διαδικασίες και προθεσμίες ισχύουν και για τις **Π.Κ. της Νεολαίας ΣΥΝ**, που συμμετέχει, επίσης, στο Συνέδριο.

2- **Δικαίωμα συμμετοχής** στις ψηφοφορίες για τα κείμενα και την εκλογή αντιπροσώπων έχουν όλα τα μέλη του κόμματος που περιλαμβάνονται στις οργανωτικές καταστάσεις μέχρι 03/03/2010 (δηλαδή 3 μήνες πριν την έναρξη του συνεδρίου, όπως ορίζει το καταστατικό) και, βέβαια, αφού τακτοποιηθούν ταμειακά (εξόφληση του Β' τριμήνου του 2010).

3- Η ψηφοφορία για την εκλογή αντιπροσώπων αρχίζει στην ίδια συνεδρίαση που ολοκληρώνονται οι ψηφοφορίες στα κείμενα και μπορεί είτε να ολοκληρωθεί στην ίδια συνεδρίαση, είτε να συνεχιστεί και να ολοκληρωθεί την **επόμενη μέρα**.

Οι Πολιτικές Κινήσεις οφείλουν να πάρουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλιστεί στη συζήτηση και στις ψηφοφορίες η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των μελών του ΣΥΝ.

Το κάθε μέλος του κόμματος μπορεί να συμμετάσχει στη συζήτηση, να βάλει υποψηφιότητα για αντιπρόσωπος και να ψηφίσει για τα κείμενα και τους αντιπροσώπους **μόνο** στην Π.Κ. που είναι εγγεγραμμένος.

Δ - Εκλογή αντιπροσώπων

1 - Εκλογικό μέτρο

Το μέτρο αντιπροσώπευσης είναι 1 αντιπρόσωπος σε 12 εγγεγραμμένα μέλη στις οργανωτικές καταστάσεις, εφόσον οι ψηφίσαντες για αντιπροσώπους είναι τουλάχιστον τα 2/3 των εγγεγραμμένων στην αντίστοιχη οργανωτική κατάσταση. Για μικρότερο αριθμό ψηφισάντων, ο αριθμός των αντιπροσώπων μειώνεται αναλογικά. Σε Π.Κ. που ο αριθμός των μελών τους είναι μεγαλύτερος των 7, αλλά μικρότερος των 12, εκλέγεται ένας αντιπρόσωπος, εφόσον έχουν ψηφίσει τουλάχιστον 5 μέλη. Με βάση τα παραπάνω:

» Π.Κ. ή Ν.Ε με 8 έως 18 μέλη εκλέγει 1 αντιπρόσωπο αν ψηφίσουν 6 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 19 έως 30 μέλη εκλέγει 2 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 13 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 31 έως 42 μέλη εκλέγει 3 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 21 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 43 έως 54 μέλη εκλέγει 4 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 29 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 55 έως 66 μέλη εκλέγει 5 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 37 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 67 έως 78 μέλη εκλέγει 6 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 45 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 79 έως 90 μέλη εκλέγει 7 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 53 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 91 έως 102 μέλη εκλέγει 8 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 61 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 103 έως 114 μέλη εκλέγει 9 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 69 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 115 έως 126 μέλη εκλέγει 10 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 77 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 127 έως 138 μέλη εκλέγει 11 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 85 και άνω
 » Π.Κ. ή Ν.Ε με 139 έως 150 μέλη εκλέγει 12 αντιπρόσωπους αν ψηφίσουν 93 και άνω

Για τις Π.Κ. της Νεολαίας ΣΥΝ ισχύει το ίδιο μέτρο αντιπροσώπευσης με τις Π.Κ. του Κόμματος.

Οι Νομαρχιακές Επιτροπές και το Κεντρικό Συμβούλιο της Νεολαίας, οφείλουν να καταθέτουν στην Οργανωτική Επιτροπή το χρόνο και τον τόπο διεξαγωγής των συνελεύσεων τουλάχιστον δυο (2) ημέρες νωρίτερα από τη διεξαγωγή για την Αθήνα και τέσσερις (4) για την επαρχία. Ενημερώνουν επίσης και για το ποιες οργανώσεις συμμετέχουν στη συνέλευση για την εκλογή αντιπροσώπων.

Εφόσον στην εκλογή συμμετέχουν και εκλεγούν μέλη της ΚΠΕ, τότε η Π.Κ. ή η Νομ. Συνέλευση στέλνει ως υπεράριθμους ίσο αριθμό επιλαχόντων. Εάν οι επιλαχόντες είναι μέλη της ΚΠΕ εκλέγονται, χωρίς όμως να συμπαρασύρουν άλλους επιλαχόντες. Αν υπάρχει ισοψηφία στους επιλαχόντες γίνεται κλήρωση για την εκλογή ενός αντιπροσώπου.

2 - Τρόπος εκλογής

Υποψήφιοι για αντιπρόσωποι είναι όλα τα μέλη που θα προταθούν ή αυτοπροταθούν στη Συνέλευση της Π.Κ. ή στη Νομαρχιακή Συνέλευση.

Η εκλογή των αντιπροσώπων γίνεται από ενιαίο ψηφοδέλτιο. Εφόσον ζητηθεί δίνεται- στο ίδιο ψηφοδέλτιο- το δικαίωμα για διαμόρφωση **ξεχωριστών ψηφοδελτίων (λίστων)**, το δικαίωμα ξεχωριστού ψηφοδελτίου ισχύει εφόσον έχει κατατεθεί κείμενο πολιτικών θέσεων (πλατφόρμα) ή τροπολογίες, τουλάχιστον έως την κήρυξη της έναρξης των προσυνεδριακών διαδικασιών, όπως το Καταστατικό και ο Κανονισμός εκλογής αντιπροσώπων καθορίζουν (σελίδα 43).

Στο ψηφοδέλτιο, το κάθε μέλος του ΣΥΝ έχει τη δυνατότητα να βάλει σταυρούς μέχρι το 40% του αριθμού των αντιπροσώπων που αντιστοιχούν στο συγκεκριμένο σώμα με βάση το μέτρο αντιπροσώπευσης 1: 12.

Εάν ο αριθμός των σταυρών που προκύπτει δεν είναι ακέραιος, μετατρέπεται στον αμέσως μεγαλύτερο αριθμό. Δηλ.:

1 αντιπρ.	➤	1 σταυρ.
2 αντιπρ.	➤	1 σταυρ.
3 αντιπρ.	➤	2 σταυρ.
4 αντιπρ.	➤	2 σταυρ.
5 αντιπρ.	➤	2 σταυρ.
6 αντιπρ.	➤	3 σταυρ.
7 αντιπρ.	➤	3 σταυρ.
8 αντιπρ.	➤	4 σταυρ.
9 αντιπρ.	➤	4 σταυρ.
10 αντιπρ.	➤	4 σταυρ.
11 αντιπρ.	➤	5 σταυρ.
12 αντιπρ.	➤	5 σταυρ.
13 αντιπρ.	➤	6 σταυρ.
14 αντιπρ.	➤	6 σταυρ.
15 αντιπρ.	➤	6 σταυρ.
16 αντιπρ.	➤	7 σταυρ.

Σε περίπτωση που σε μία Συνέλευση υπάρξει δεύτερη ή τρίτη λίστα, τότε το κάθε μέλος θα πρέπει κατ' αρχήν να επιλέγει ποια λίστα προτιμάει και να βάλει σταυρό σ' αυτή τη λίστα και στη συνέχεια να βάλει σταυρούς στους υποψηφίους που προτιμάει. Το μέλος του ΣΥΝ έχει το δικαίωμα να ψηφίζει υποψηφίους αντιπροσώπους και από άλλο ψηφοδέλτιο (λίστα) εκτός απ' αυτήν της προτίμησής του, βάζοντας σ' αυτή 1 σταυρό εάν εκλέγονται μέχρι 10 αντιπρόσωποι και ως 10% εάν εκλέγονται πάνω από 10 αντιπρόσωποι, με υπολογισμό του ποσοστού του 10% στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό σταυρών (στην περίπτωση μισού ολοκληρώνεται προς τα πάνω).

Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα του ενός ψηφοδέλτια υποψηφίων (λίστες) και υπάρχουν **μέλη της ΚΠΕ** που εκλέγονται, τότε οι εκλεγόμενοι **υπεράριθμοι** κατανέμονται στις λίστες κατά την αναλογία του ποσοστού τους και εκλέγονται από τους επιλαχόντες κάθε λίστας. Στην περίπτωση ενός υπερπλήθους η αναπλήρωση γίνεται από τη λίστα στην οποία συμμετέχει το μέλος της ΚΠΕ. Αν υπάρχει αδιάθετη έδρα, αυτή καταλαμβάνεται από τη λίστα με το μεγαλύτερο υπόλοιπο, ανεξάρτητα από το αν έχει εκλέξει αντιπρόσωπο στην 1η κατανομή.

Σε περίπτωση ισοψηφίας υποψηφίων συνέδρων γίνεται **κλήρωση**, ώστε να εκλεγεί ο αριθμός που προβλέπεται από τον αριθμό των εγγεγραμμένων μελών. Με τον ίδιο τρόπο αντιμετωπίζεται η περίπτωση ισοψηφίας στις λίστες.

Στις ψηφοφορίες ισχύει η **ποσόστωση γυναικών**, που προκύπτει από τον αριθμό των εγγεγραμμένων γυναικών σε κάθε Π.Κ. ή Νομ. Συνέλευση. Η ποσόστωση των γυναικών στην εκλογή αντιπροσώπων υπολογίζεται στον αρχικό αριθμό των αντιπροσώπων που δικαιούται με βάση της δύναμή της η Π.Κ. (όχι στον τελικό αριθμό που μπορεί να διαμορφωθεί, π.χ. από τυχόν εκλογή μελών ΚΠΕ). Σε περίπτωση που οι ψηφίσαντες είναι λιγότεροι των 2/3 των μελών, η ποσόστωση των γυναικών υπολογίζεται με βάση το μειωμένο αριθμό εκλεγόμενων. Η ποσόστωση των γυναικών μεταφέρεται ως υποχρέωση στα ξεχωριστά ψηφοδέλτια (λίστες). Οι λίστες πρέπει να επιδιώκουν η σύνθεσή τους να είναι σύμφωνη με την ποσόστωση γυναικών. Στην περίπτωση που μετά την ψηφοφορία από κάποιο ψηφοδέλτιο δεν εξασφαλίζεται η ποσόστωση, η υποχρέωση αυτή δεν μεταφέρεται στα υπόλοιπα ψηφοδέλτια (σύμφωνα με το Καταστατικό και τον Κανονισμό, (παρ.6, εδάφια β και γ, σελ. 43).

Σε περίπτωση ισοψηφιών, γίνεται κλήρωση μεταξύ των ισοψηφισάντων, ώστε να συμπληρωθεί ο προβλεπόμενος για την οργάνωση αριθμός των εκλεγόμενων αντιπροσώπων. (Εφόσον δεν έχει εξασφαλιστεί η ποσόστωση στην κατανομή προηγούνται οι γυναίκες πριν την κλήρωση).

Μετά την εφαρμογή της ποσόστωσης των γυναικών και την κλήρωση μεταξύ των ισοψηφισάντων, εφαρμόζεται η εκλογή υπερπλήθους λόγω της εκλογής μελών της Κ.Π.Ε.

Ε - Εφορευτική Επιτροπή

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (παρ. 4, σελ. 40-41) σε κάθε οργάνωση εκλέγεται Εφορευτική Επιτροπή, η οποία τηρεί τη διαδικασία εκλογής των αντιπροσώπων, συμπληρώνει και υπογράφει τα σχετικά πρακτικά, τα οποία αποστέλλονται στην Ο.Ε. του Συνεδρίου την επομένη ημέρα από το τέλος της ψηφοφορίας. Τα της εγκυρότητας των ψηφοδελτίων και λοιπά θέματα που αφορούν τα καθήκοντα της Εφορευτικής Επιτροπής, ρυθμίζονται σύμφωνα με το παραπάνω εδάφιο του Κανονισμού.

ΣΤ- Η **αναπλήρωση** εκλεγμένου αντιπροσώπου γίνεται με έγγραφη παραίτηση του αντιπροσώπου, που τίθεται υπό όψιν του Γραμματέα της οργάνωσής του και κατατίθεται στην Επιτροπή Νομιμοποίησης Αντιπροσώπων το αργότερο μια (1) ημέρα πριν την έναρξη του Συνεδρίου.

Τον παραιτηθέντα/είσα αντιπρόσωπο αντικαθιστά ο/η πρώτος/η επιλαχών/ούσα σύμφωνα με το επικυρωμένο πρακτικό της εκλογής. Η αναπλήρωση γίνεται με αντιπρόσωπο του ίδιου φύλου.

Η Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου αποτελείται από τα παρακάτω μέλη της ΚΠΕ:

Φλαμπουράρη Αλέκο (**Επικεφαλής**), Γεωργάτο Γεράσιμο, Δούκα Γιάννη, Ζευγολατάκο Βρασίδα, Καλκανδή Πέτρο, Κορωνάκη Τάσο, Κυπριανίδου Ερμίνα, Λεουτσάκο Στάθη, Μαυροκεφαλίδη Χρήστο, Μπάρκα Γιάννη, Παπαδόγιαννη Σόφη, Πουλάκη Κώστα, Πριμικήρη Βασίλη, Πρωτονοτάριο Γιάννη, Ρήγα Παναγιώτη, Σαρρή Μανώλη, Σπυλιωπούλου Μάγδα.

Η Επιτροπή Θέσεων του Συνεδρίου αποτελείται από τα παρακάτω μέλη της ΚΠΕ:

Δραγασάκη Γιάννη (**Επικεφαλής**), Βούτση Νίκο, Γολέμη Χάρη, Δεδουσόπουλο Απόστολο, Δουδούμη Λίτσα, Δούρου Ρένα, Ηλιόπουλο Νάσο, Καλύβη Αλέκο, Κάρη Κώστα, Καρίτζη Ανδρέα, Κασινοπούλου Ρένα, Κωνσταντάτο Χάρη, Λαφαζάνη Παναγιώτη, Μπαλάφα Γιάννη, Μπαλά Αριστείδη, Μπουρνού Γιάννη, Ασημίνα Ξηροτύρη, Παναρέτου Σούλα, Πάντο Παναγιώτη, Παπαδημούλη Δημήτρη, Παφίλη Δημήτρη, Πιλάλη Βαγγέλη, Στρατούλη Δημήτρη, Τόλιο Γιάννη, Τριγάζη Πάνο, Τσακαλώτο Ευκλείδη, Χατζησωκράτη Δημήτρη

Στην τελική συνεδρίαση της ΚΠΕ του ΣΥΝ της 27/03/2010 επί παρόντων 97 μελών, ψήφισαν Υπέρ του κειμένου που εισηγήθηκε η Επιτροπή Θέσεων, με την παράλληλη αναγραφή των εκδοχών και των προσθηκών που δεν πλειοψήφισαν, 68 μέλη. Υπέρ του κειμένου που εισηγήθηκε η Ανανεωτική Πτέρυγα, κατ' αντί παράθεση ψήφισαν υπέρ 20 μέλη. Καταμετρήθηκαν επίσης 7 λευκά και 2 άκυρα.

Επίσης η ΚΠΕ αποφάσισε να μην προταθούν καταστατικές αλλαγές στο Έκτακτο Συνέδριο με σχετική πλειοψηφία, υπέρ 43 έναντι 39 κατά, 7 λευκών και 1 ακύρου επί συνόλου 90 παρόντων. Στο παρόν τεύχος δημοσιοποιούνται και οι σχετικές προτάσεις που είχαν υποβληθεί από μέλη της ΚΠΕ για τροποποιήσεις στο ισχύον καταστατικό του Κόμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΠΡΟΟΙΜΙΟ

2. Η ΠΟΡΕΙΑ ΜΑΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

3. Η ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΜΑΣ

Ο χαρακτήρας και η εξέλιξη της κρίσης
 Η κρίση στην Ε.Ε., η ανάγκη για ένα «τόξο συνεργασίας του Νότου και για
 ένα πανευρωπαϊκό μέτωπο κοινής δράσης
 Οι διεκδικήσεις και οι προτάσεις μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
 *ΕΚΔΟΧΗ
 Περιβαλλοντική κρίση και κλιματική αλλαγή

4. Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

5. ΔΕΚΑ ΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΥΛΟ ΚΥΚΛΟ ΤΗΣ ΛΙΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΕΡΧΡΕΩΣΗΣ

Υπάρχει άλλος δρόμος. Και είναι στο χέρι μας
 Αναπτυξιακή διέξοδος από την κρίση
 Να διεκδικήσουμε την επιμήκυνση του χρόνου για δημοσιονομική
 προσαρμογή σε μια περίοδο τουλάχιστον δέκα ετών
 Η αντιμετώπιση της κρίσης του χρέους απαιτεί διεθνείς συνεργασίες
 Αγριζόμαστε για τη ριζική αναδιανομή του κόστους της κρίσης
 Ασυμβίβαστος πόλεμος στη φαυλότητα, τη σπατάλη, τη διαφθορά και την
 ευνοιοκρατία
 Νέες πηγές και νέες κατευθύνσεις ανάπτυξης
 Ένα μαζικό, ενωτικό και δυναμικό κίνημα αντίστασης και προστασίας
 Ιδεολογία και Πολιτική
 Αγώνας για το μέλλον
 * ΕΚΔΟΧΗ

6. ΕΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΞΕΠΕΡΑΣΜΕΝΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

7. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ
 Η ΝΔ
 Ο ΛΑΟΣ
 Το ΚΚΕ
 Οι Οικολόγοι-Πράσινοι
 Η εκτός ΣΥΡΙΖΑ ριζοσπαστική Αριστερά
 * ΕΚΔΟΧΗ

8. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

9. ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

10. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Η συγκυρία στην Ε.Ε.
 Ένας πρώτος απολογισμός
 Κοινωνικές και πολιτικές συμμαχίες
 Για ένα παγκόσμιο φόρουμ της Αριστεράς

11. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΟΜΜΑ

Γενικά μέτρα
 Μέτρα σε σχέση με τα όργανα του κόμματος
 * ΕΚΔΟΧΗ
 * ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

12. Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΚΑΙ Ο ΣΥΡΙΖΑ

* ΕΚΔΟΧΗ
 * ΠΡΟΣΘΗΚΗ – ΕΚΔΟΧΗ
 * ΠΡΟΣΘΗΚΗ
 * ΠΡΟΣΘΗΚΗ – ΕΚΔΟΧΗ

13. ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΜΑΣ

14. ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΑΣ ΣΧΕΔΙΟ. ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ

Οι δεσμοί μας με την κοινωνία
 Η κοινωνική μας παρέμβαση
 Ο ορίζοντας του πολιτικού μας σχεδίου: ένας νέος πολιτικός και
 κοινωνικός συνασπισμός
 * ΠΡΟΣΘΗΚΗ

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ 6ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Α) Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΞΑΝΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ
 (Κείμενο Ανανεωτικής Πτέρυγας)

Β) ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΘΕΣΕΩΝ
 ΓΙΑ ΤΟ 6ο - ΕΚΤΑΚΤΟ - ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΟΥ 6ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝ

Α) ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΟΛΗΣ 30 ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ
 ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ ΓΙΑ ΤΟ 6ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ

Β) ΚΟΚΚΙΝΟΠΡΑΣΙΝΟ ΔΙΚΤΥΟ –
 ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟ 6ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΤΗΣ
 ΚΠΕ ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

ΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΠΕ ΤΟΥ ΣΥΝ ΓΙΑ ΤΟ 6ο - ΕΚΤΑΚΤΟ - ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Το έκτακτο συνέδριο του Συνασπισμού της Αριστεράς, των Κινήματων και της Οικολογίας συγκαλείται σε μια οριακή στιγμή τόσο για την ελληνική κοινωνία συνολικά όσο και για το ίδιο το κόμμα. Η οικονομική κρίση εξακολουθεί να διευρύνεται προς νέες κατευθύνσεις και να βαθαίνει με εντελώς απρόβλεπτη έκβαση. Τα μέτρα που προωθεί η κυβέρνηση, όπως αποφασίζονται υπό την ασφυκτική πίεση της Ε.Ε., αλλά και υπό αδιατάρακτη σύμπτωση μαζί της σε όσα αφορούν τη στρατηγική αναθεμελίωσης του νεοφιλελευθερισμού, όχι μόνο δεν συγκροτούν αναχώματα στην κρίση, αλλά την εντείνουν και την παροξύνουν μέσα από την κατεδάφιση όλων εκείνων που έχουν απομείνει από το κοινωνικό κράτος, την εργασιακή ασφάλεια και το βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων. Επιπλέον, η ίδια κρίση συνδέεται αξεδιάλυτα με το μοντέλο καπιταλιστικής ανάπτυξης που ακολουθεί η χώρα μας, την κρατική σπατάλη (ιδιαίτερα στον τομέα των στρατιωτικών δαπανών), τις ιστορικά διαμορφωμένες πρακτικές του πελατειακού κράτους μέσω της δικομματικής διακυβέρνησης, τη συστηματική διαπλοκή, τη διάχυτη διαφθορά, τη φοροδιαφυγή, την εισφοροδιαφυγή, τις εισφοροαπαλλαγές, προβλήματα που τείνουν όλα να εκλάβουν διαστάσεις πρωτοφανείς, οδηγώντας σε μια αντίστοιχα πρωτοφανή κρίση πολιτικής και ιδεολογικής νομιμοποίησης του συνόλου των κρατικών και πολιτικών θεσμών, αλλά και των μεγάλων συνδικαλιστικών φορέων. Την αναντιστοιχία κοινωνίας και παγιωμένου πολιτικού συστήματος προσπαθούν να συγκαλύψουν με κάθε μέσο τα περισσότερα ΜΜΕ, και ιδιαιτέρως τα τηλεοπτικά, τα οποία τείνουν να αναχθούν σε βασικό πυλώνα και απολογητή όλων των στρεβλώσεων του κοινωνικού και πολιτικού μας συστήματος. Η οικολογική και περιβαλλοντική κρίση, όπως υποθάλλεται από τα μεγάλα και μικρά ιδιωτικά συμφέροντα, η οποία τείνει να λάβει πλέον εκρηκτικές διαστάσεις, έρχεται να επιστεγάσει τη συνολικά αφόρητη κατάσταση που διάγουμε όλοι. Μολαταύτα, παρά την πασιφανώς άδικη και ταξική πολιτική των κυβερνήσεων του δικομματισμού, αυτό φαίνεται ακόμη να αντέχει. Αυτό οφείλεται στο φόβο των πολιτών μπροστά στην κρίση, στην ισχύ των ιδεολογικών μηχανισμών του κράτους, με πρώτους αυτούς των ΜΜΕ, ιδιαίτερα των τηλεοπτικών, και στην αδυναμία της Αριστεράς να εκφέρει έναν πειστικό, εναλλακτικό λόγο.

Από την άλλη μεριά, το κόμμα μας περνά μια βαθιά και παρατεταμένη κρίση που ξεκίνησε ήδη πριν τις Ευρωεκλογές. Υπάρχουν πολλοί λόγοι γι' αυτή την κατάσταση, που οδηγεί σε προϊούσα απογοήτευση ή ακόμη και αποστράτευση των μελών του κόμματος: η κρίση εμπιστοσύνης στις σχέσεις βάσης και ηγεσίας, η αποδιάρθρωση του οργανωτικού ιστού, η ελλιπέστατη λειτουργία των κεντρικών οργάνων και η παντελής, ουσιαστικά, απουσία οργάνων σχεδιασμού και ανάλυσης, η αδυναμία ελέγχου της εφαρμογής των αποφάσεων, η αυξανόμενη «ανεξαρτητοποίηση» των τάσεων απέναντι στο κοινό κερκτημένο, η κατά βούληση παρουσία στελεχών στα τηλεοπτικά κανάλια και οι επίσης κατά βούληση δηλώσεις τους χωρίς καν την ενημέρωση των αρμόδιων οργάνων, η διγλωσσία ή και πολυγλωσσία που εμφανίζει η δημόσια εικόνα του κόμματος με την αμφισβήτηση βασικών πολιτικών επιλογών του, η αδυναμία του κόμματος να μετατρέψει σε πολιτική πράξη και να επενδύσει σε πολιτικό και ιδεολογικό κύρος συνεκτικές αναλύσεις και προγραμματικές επεξεργασίες που ωστόσο δικαιώθηκαν και δικαιώνονται κατά τρόπο εντυπωσιακό, και τέλος, η συνεχιζόμενη ασάφεια ως προς τις σχέσεις με τον ΣΥΡΙΖΑ, οι οποίες τείνουν κά-

ποιες φορές να αποσταθεροποιούν το κοινό εγχείρημα, του απαγορεύουν να πάρει όλες τις πολιτικές πρωτοβουλίες που απαιτούν οι περιστάσεις, αλλά και να κεφαλαιοποιήσει πολιτικά τις εύστοχες πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει.

Το έκτακτο συνέδριο αποφασίστηκε προκειμένου να εντοπιστούν τα αίτια για όλα τα παραπάνω και να δοθούν συλλογικά, μέσα από τον ανοιχτό, ειλικρινή και δημοκρατικό διάλογο, χωρίς εξωραϊσμούς και συγκαλύψεις, οι απαιτούμενες απαντήσεις.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΜΑΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Είκοσι χρόνια μετά την ίδρυση του ΣΥΝ, είναι ανάγκη το κόμμα να κάνει έναν απολογισμό της παρουσίας του στην ελληνική πολιτική σκηνή, με στόχο να χαράξει τη μελλοντική του πορεία. Παρά το γεγονός ότι αυτός ο απολογισμός δεν αποτελεί αντικείμενο τούτου του συνεδρίου, οφείλουμε να τονίσουμε ότι οι κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες στη χώρα μας και διεθνώς είναι εντελώς διαφορετικές από την εποχή που ιδρύθηκε ο ΣΥΝ και να επικεντρώσουμε τη σκέψη και τις αναλύσεις μας στα σημερινά μεγάλα προβλήματα.

Έτσι, αν επικεντρώσουμε στο τελευταίο διάστημα, μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι, μετά το τελευταίο τακτικό του συνέδριο, ο ΣΥΝ επέδειξε για σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα μια εντυπωσιακή άνοδο στις δημοσκοπήσεις. Η νέα αυτή κατάσταση δεν δημιουργήθηκε εκ του μηδενός. Συνδέεται με βασικές επιλογές τα προηγούμενα χρόνια που υπηρετήθηκαν με συστηματικότητα και συνέπεια. Η ανάπτυξη της νεολαίας του ΣΥΝ μάς ξανάδωσε φωνή στους χώρους των νέων και αποτέλεσε το φορέα μέσω του οποίου συνδέθηκαν με τον ΣΥΝ χιλιάδες νέοι άνθρωποι. Παράλληλα, η συμμετοχή μας στο διεθνές κίνημα ενάντια στη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και η επιτυχία της Ανοιχτής Πόλης αποτέλεσαν σημαντικούς σταθμούς που αποδείκνυαν ότι ο προγραμματικός λόγος μπορεί να είναι και ριζοσπαστικός και αποτελεσματικός.

Από κει και πέρα, η βαθιά κρίση του ΠΑΣΟΚ, σε συνδυασμό με τις σημαντικές άλλες επιτυχίες του κόμματος (αποτελεσματική αντιπολιτευτική τακτική, σχετικά συστηματική σύνδεση της δουλειάς στη Βουλή με τα κοινωνικά κινήματα και τα κινήματα πόλης, καθοριστική συμβολή στην ακύρωση της αναθεώρησης του άρθρου 16, εντυπωσιακή ανανέωση της ηγεσίας του), έστρεψαν το ενδιαφέρον μεγάλων μερίδων του κόσμου της εργασίας προς τον ΣΥΝ (και τον ΣΥΡΙΖΑ) και δημιούργησαν την προσδοκία ότι ο λόγος, η δράση και η όλη παρουσία του θα μπορούσε να αναζωογονήσει τα πολιτικά πράγματα του τόπου και να συμβάλει σε μια νέα πορεία της χώρας. Η εξέλιξη των πολιτικών πραγμάτων δεν δικαίωσε τις προσδοκίες αυτές. Η πλήρης επικράτηση στο ΠΑΣΟΚ του Γιώργου Παπανδρέου, σε συνδυασμό με την επιστροφή όλων σχεδόν των ΜΜΕ εναντίον του ΣΥΝ (και του ΣΥΡΙΖΑ), που θεωρήθηκαν ότι αποτελούν απειλή για το πολιτικό σύστημα, αποτελούν βασικές αιτίες της επαναφοράς στην προηγούμενη, ουσιαστικά, κατάσταση. Παρ' όλα αυτά, ο ΣΥΝ (και ο ΣΥΡΙΖΑ) θα μπορούσαν να συγκρατήσουν ένα μέρος της δημοσκοπικής ανόδου, εφόσον άλλαζαν τη λειτουργία τους. Όμως, αυτό δεν συνέβη. Το κόμμα και το συμμαχικό μας σχήμα ουσιαστικά συνέχισαν να λειτουργούν όπως πριν ή και χειρότερα, με αποτέλεσμα να μη δημιουργούν χώρο υποδοχής για εκείνους που τα προσέγγιζαν. Μία από τις λίγες εξαιρέσεις υπήρξε η συστηματική επεξεργασία της «Συμβολής του ΣΥΝ στο πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ», όπου όλα τα Τμήματα του ΣΥΝ, όπως και πολλοί ακόμη σύντροφοι και συντρόφισσες, εργάστηκαν από κοινού, συστηματικά και χωρίς

περιχαρακώσεις, για σχετικά μεγάλο διάστημα, καταλήγοντας σε ένα σημαντικό αποτέλεσμα, το οποίο μπορεί πλέον να θεωρείται η κεκτημένη προγραμματική βάση αναφοράς του κόμματος.

Η πρωτοφανής σε ένταση και διάρκεια έκρηξη των νέων, και όσων συμπαρατάχθηκαν με αυτούς, το Δεκέμβριο του 2008 με αφορμή το φόνο του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου ήρθε να δοκιμάσει τις αντοχές του κόμματος. Ο ΣΥΝ αναγνώρισε αμέσως το μείζον κοινωνικό φαινόμενο που συνιστούσε μια έκρηξη με χαρακτηριστικά εξέγερσης, αρνήθηκε μέχρι τέλους να την καταδικάσει, παρά τις ασφυκτικές πιέσεις που δέχθηκε, και προσπάθησε να την αναλύσει και να την πολιτικοποιήσει με τα μέσα που είχε στη διάθεσή του. Η συναφής απόφαση της ΚΠΕ που συνεδρίασε εν θερμώ τις μέρες εκείνες το πιστοποιεί χαρακτηριστικά. Ωστόσο τα μέσα αυτά αποδείχθηκαν λίγα και αναποτελεσματικά. Το φαινόμενο ήταν πρωτόγνωρο γιατί, ανάμεσα σε πολλά άλλα, η άρνηση που εξέφρασαν με τους δικούς τους τρόπους οι νέοι που εξεγέρθηκαν αφορούσε το πολιτικό σύστημα και τους θεσμούς στο σύνολό τους και άρα δεν εντασσόταν φυσιολογικά στο «παραδοσιακό» – όπως τουλάχιστον εμμέσως το εξελάμβαναν οι ίδιοι οι νέοι – δίπολο Αριστεράς/Δεξιάς. Από κει και πέρα, ο ΣΥΝ δεν συζήτησε πολιτικά και θεωρητικά, με τη σοβαρότητα και τη συστηματικότητα που απαιτούσε το ίδιο το φαινόμενο, τα ιδιάζοντα χαρακτηριστικά της έκρηξης, και όλα τα νέα στοιχεία που αυτή ανέδειξε σε όσα αφορούν την ελληνική κοινωνία στο σύνολό της. Από τα στοιχεία αυτά, ιδιαίτερης σημασίας έχει αρχίσει να αποδεικνύεται η τάση εξάπλωσης της τυφλής βίας, φαινόμενο το οποίο ο ΣΥΝ δεν έχει συζητήσει μέχρι σήμερα με τη σοβαρότητα που απαιτείται. Ανάμεσα σε αρκετούς άλλους παράγοντες – από τους οποίους δεν μπορούμε να μη σημειώσουμε τη σύγχυση που προκάλεσαν να καταδικάζαν την εξέγερση – η εν λόγω ολιγωρία υπέσκαψε τη σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στον ΣΥΝ και τη νεολαία, που είχε αρχίσει να οικοδομείται την προηγούμενη περίοδο.

Παράλληλα, τα φαινόμενα διγλωσσίας, που είχαν σχετικά κοπάσει την περίοδο της δημοσκοπικής ανόδου, επανήλθαν εκείνη την περίοδο στο προσκήνιο του ΣΥΝ για να μην τον αφήσουν από τότε ουσιαστικά ποτέ. Οι δημόσιες αντιπαραθέσεις για ζητήματα του καταστατικού που αφορούν στις θητείες, η έλλειψη σεβασμού κάποιων συντρόφων στις αποφάσεις του Διαρκούς Συνεδρίου για τις Ευρωεκλογές, η κατ' ουσίαν μονοπώληση των τηλεοπτικών εμφανίσεων από λίγους συντρόφους και ο πολύ συχνός αποκλεισμός στην πράξη των άλλων συνιστωσών του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και άλλων ικανών στελεχών του ίδιου του ΣΥΝ, η εν πολλοίς άδικη κριτική απέναντι στον ΣΥΡΙΖΑ – αλλά και μερικές φορές η απαξίωση του ΣΥΝ συνολικά από κάποιες συνιστώσες του συμμαχικού σχήματος –, η ουσιαστική αποσιώπηση από πολλές πλευρές του επιτεύγματος που ωστόσο συνιστούσαν οι πρόσφατες προγραμματικές επεξεργασίες, δημιούργησαν μια εικόνα ασάφειας και σύγχυσης, την οποία το κόμμα, με τα μεγάλα κενά και τις ατονίες της λειτουργίας του, δεν κατόρθωσε να αναστρέψει. Παράλληλα ξεχάσαμε στην πράξη το επιτυχημένο παράδειγμα της Ανοιχτής Πόλης σχετικά με το πώς μπορούν να ξεπερνιούνται στην πράξη οι κομματικές αντιπαραθέσεις και αφεθήκαμε να εγκλωβιστούμε σε πρακτικές που αποδομούσαν τον ΣΥΝ, τις θέσεις του και την ιστορία του. Το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών, σημαντικά καλύτερο των προσδοκιών που είχαν καλλιεργηθεί το προηγούμενο διάστημα, ήρθε να υπογραμμίσει χάσματα και πάγιες αδυναμίες και να κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου.

Ωστόσο, αντί για νηφάλια και σε βάθος συζήτηση αυτών των αδυναμιών και κασμάτων τόσο στο επίπεδο του ίδιου του ΣΥΝ όσο και σε όσα αφορούν τον τρόπο ένταξης του ΣΥΝ στον ΣΥΡΙΖΑ, η παραίτηση του πρώην προέδρου του ΣΥΝ και προέδρου της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ και όσα την ακολούθησαν ήρθαν αφ' ενός να επιτείνουν τη σύγχυση και αφ' ετέρου να δημιουργήσουν ρήγμα μεταξύ ΣΥΝ και ΣΥΡΙΖΑ συνολικά. Από τότε η κρίση άρχισε να γενικεύεται, φυγόκεντρες δυνάμεις να αναπτύσσονται και η προς τα έξω εικόνα τόσο του ΣΥΝ όσο και του ΣΥΡΙΖΑ να κλονίζεται μέχρι να γίνει απωθητική.

Με αυτά τα αρνητικά δεδομένα, το αποτέλεσμα των εθνικών εκλογών μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητικό. Ο ΣΥΡΙΖΑ κατόρθωσε να ξεπεράσει τις εντάσεις του, να βρει έναν τρόπο εκλογικής παρουσίας, να στηριχθεί συστηματικά στις προγραμματικές επεξεργασίες του και στην πολύ θετική λειτουργία της Επιτροπής Πολιτικού Σχεδιασμού, να αναδείξει ζητήματα που απασχολούν κατά τρόπο καθοριστικό την ελληνική κοινωνία και να στρατεύσει όλες τις δυνάμεις του στην εκλογική μάχη. Είναι τελικά η δουλειά και η αυταπάρνηση όλων εκείνων που έδωσαν αυτή τη μάχη, από το δικό του ή δικό της πόστο ο καθένας και η καθεμιά, με την ισχυρή πεποίθηση ότι το δικό μας εγχείρημα συνιστά τη μόνη ελπίδα για την Αριστερά στην Ελλάδα, που έφερε το σχετικό επιτυχές αποτέλεσμα. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι το αποτέλεσμα αυτό αντανάκλα και τη συνολική δραστηριότητα και καλή παρουσία του στελεχειακού δυναμικού του ΣΥΝ και των υποψηφίων σε ολόκληρη την προεκλογική περίοδο.

Το εκλογικό αυτό αποτέλεσμα αποτελεί βάση που μας επιτρέπει να προχωρήσουμε στο συνέδριό μας με λελογισμένη αισιοδοξία.

3. Η ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΜΑΣ

Ο χαρακτήρας και η εξέλιξη της κρίσης

1. Η δομική καπιταλιστική οικονομική κρίση και η κλιματική αλλαγή ορίζουν την ιστορική φάση που διανύουμε στις αρχές του 21ου αιώνα.

Οι εξελίξεις αυτές τροποποιούν με ποικίλους τρόπους τους όρους, το περιεχόμενο και τους τρόπους ανάπτυξης των κοινωνικών και των πολιτικών αγώνων ενώ επαναπροσδιορίζουν τα καθήκοντα και τις προτεραιότητες της Αριστεράς. Στην περίπτωση της χώρας μας, τα δύο αυτά φαινόμενα συνθέτουν μια πρωτόγνωρη κρίση του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού, με την έννοια ότι αυτή επεκτείνεται ταχύτατα ενόσω συναντιέται με προϋπάρχουσες κρίσεις, σε όλους τους τομείς της οικονομίας, της κοινωνίας, της οικολογίας και του περιβάλλοντος, στη σφαίρα του πολιτισμού, της πολιτικής, της ιδεολογίας και της ηθικής.

2. Το πρώτο κύμα της κρίσης, που κορυφώθηκε το 2008 με αιχμή τις τράπεζες, τα χρηματιστήρια και γενικά τον χρηματοπιστωτικό τομέα, το διαδέχτηκε ένα δεύτερο κύμα που συνεχίζεται, με επίκεντρο την εργασία, την απασχόληση, την παραγωγή και τις επενδύσεις. Από το φθινόπωρο του 2009 η παγκόσμια κρίση, με την κρίση του Ντουμπάι και την κρίση του ελληνικού χρέους, εισήλθε στην τρίτη φάση, με κύριες μορφές της την κρίση των δημόσιων οικονομικών και του χρέους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι άλλες μορφές της έχουν ξεπεραστεί. Αντίθετα, νέοι παροξυσμοί και στους τομείς αυτούς δεν μπορούν να αποκλειστούν. Ακόμα και κατά την πορεία της όποιας εύθραυστης ανάκαμψης, μπορεί να υπάρξουν σοβαρές κρίσεις χρέους κρατών, οργανισμών, επιχειρηματικών ομίλων.

Στη χώρα μας τα δύο πρώτα κύματα της κρίσης εκδηλώθηκαν με συγκριτικά ήπια ένταση. Η δημοσιονομική όμως κρίση στην Ελλάδα προκάλεσε το παγκόσμιο ενδιαφέρον τόσο γιατί σηματοδότησε τη νέα φάση της παγκόσμιας κρίσης (την κρίση χρεών), όσο και γιατί η χώρα μας βρέθηκε στο επίκεντρο παγκόσμιων ανταγωνισμών και κερδοσκοπικών παιχνιδιών ως μέλος της ευρωζώνης. Οι εξελίξεις αυτές τη μετέτρεψαν σε «πειραματόζωο», που επιτρέπει αφ' ενός να δοκιμαστούν νέοι μηχανισμοί πειθάρχησης στο νεοφιλελεύθερο υπόδειγμα, μηχανισμοί που αποσκοπούν στην εν γένει αναθεμελίωσή του, και αφ' ετέρου να «συνετιστούν» άλλες χώρες με συναφή προβλήματα (Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία).

3. Η κρίση του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού στη σημερινή της μορφή παρουσιάζει ιστορικά πρωτότυπες ιδιαιτερότητες. Η πρώτη ιδιαιτερότητα είναι οικονομικής εμβέλειας και έχει να κάνει με το συνδυασμό της οικονομικής κρίσης με την κλιματική αλλαγή και μεγάλες δημογραφικές και γεωπολιτικές ανακατατάξεις που βρίσκονται σε εξέλιξη. Η είσοδος της Κίνας και της Ινδίας στο προσκήνιο, λόγω των διαστάσεων των χωρών αυτών, του πληθυσμού και του πολιτισμού τους, αποτελεί ένα φαινόμενο που υπερβαίνει τα όρια της απλής ποσοτικής διεύρυνσης των γεωγραφικών και των πληθυσμιακών ορίων του παγκόσμιου καπιταλισμού.

Η δεύτερη ιστορική ιδιαιτερότητα έχει να κάνει με τη συμμετοχή της Ελλάδας στην ΟΝΕ και την υιοθέτηση του ευρώ ως του εθνικού της νομίσματος. Το γεγονός αυτό δεν συνιστά μια απλώς παραμετρική διαφορά, αλλά τροποποιεί συνολικά τη λειτουργία της οικονομίας, επαναπροσδιορίζει τους ρυθμιστικούς της μηχανισμούς, τους όρους διαχείρισης της κρίσης και εξόδου από αυτήν, ενώ ταυτόχρονα θέτει σε νέες βάσεις τη σχέση εθνικού - ευρωπαϊκού - διεθνικού στην εξέλιξη της κρίσης και στην οργάνωση της πάλης για την υπέρβασή της.

Οι ιδιαιτερότητες αυτές, και άλλες μικρότερης εμβέλειας, καθιστούν ανέφικτη τη διέξοδο από την κρίση με όρους μιας «επιστροφής» στις πριν την κρίση καταστάσεις. Τούτο σημαίνει πως η κρίση αυτή περικλείει τη δυναμική μεγάλων αλλαγών και ανατροπών, την κατεύθυνση, το περιεχόμενο και την έκταση των οποίων θα προσδιορίσουν τελικά οι κοινωνικοί και πολιτικοί αγώνες των λαών και των εργαζόμενων τάξεων, οι ευρωπαϊκοί και οι παγκόσμιοι συσχετισμοί.

Κατά συνέπεια, πρέπει να κατανοήσουμε την πάλη ενάντια στις συνέπειες της κρίσης, τους όρους διεξόδου από αυτήν και την εξάλειψη των αιτιών των κρίσεων γενικότερα όχι ως ένα μονόπρακτο έργο, αλλά ως το περιεχόμενο των αγώνων μιας ολόκληρης ιστορικής εποχής που μόλις αρχίζει.

4. Η ως τώρα εξέλιξη της κρίσης επιβεβαιώνει τον δομικό ή συστημικό της χαρακτήρα. Οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν απέτρεψαν την κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, όχι όμως και την επέκταση της ύφεσης, που πήρε σοβαρές διαστάσεις στις περισσότερες χώρες του ανεπτυγμένου καπιταλισμού.

Η ανάκαμψη που παρατηρείται ή προβλέπεται να συμβεί σε μερικές χώρες οφείλεται κυρίως στις δημόσιες παρεμβάσεις που έγιναν και γι' αυτό θα είναι μάλλον υποτονική, άνιση και μη διατηρήσιμη. Το κυριότερο όμως εδώ στοιχείο είναι ότι η όποια ανάκαμψη συνοδεύεται ή θα συνοδευθεί από αύξηση της ανεργίας και διόγκωση του δημόσιου χρέους. Δεν αποκλείεται μια τέτοια «άνεργη ανάκαμψη» να τη διαδεχθεί νέα ύφεση, ενώ διατυπώνονται και εκτιμήσεις για την είσοδο αρκετών χωρών σε μια κατάσταση μακράς στασιμότητας ανάλογη με εκείνη που γνωρίζει η Ιαπωνία από τις αρχές του '90.

Σε κάθε περίπτωση, οι κοινωνικές συνέπειες της κρίσης στην εργασία, την απασχόληση, την κοινωνική ασφάλιση, το κοινωνικό κράτος και το περιβάλλον, όχι μόνο δεν πρόκειται να υποχωρήσουν, αλλά θα ενταθούν τα επόμενα χρόνια, και διεθνώς και στη χώρα μας, λόγω της πολιτικής που εφαρμόζεται, πολιτική που στοχεύει, ακριβώς, στην αναθεμελίωση του νεοφιλελεύθερου υποδείγματος.

5. Η παρούσα κρίση, όπως και η κρίση του 1974 και εκείνη του 1929, είναι κρίση όχι μόνο της οικονομίας αλλά και της ασκούμενης πολιτικής και των θεωρητικών υποδειγμάτων στα οποία αυτές στηρίζονται. Κατά συνέπεια, ούτε η αμιγώς νεοφιλελεύθερη πολιτική ούτε μια επιστροφή στην κεϋνσιανή πολιτική δεν φαίνονται ικανές να δώσουν τέλος στην παρούσα κρίση. Δεν είναι άσκοπο το να προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε τις μορφές που πήρε η πολιτική διαχείριση της κρίσης στον αναπτυγμένο καπιταλιστικό κόσμο.

Η πρώτη μορφή συγκροτείται από μίγματα πολιτικής νεοφιλελεύθερου χαρακτήρα που περιορίζουν τη δημόσια παρέμβαση στη διάσωση του τραπεζικού συστήματος ενώ κατόπιν επιρρίπτουν το αντίστοιχο κόστος στους εργαζόμενους, με αύξηση της ανεργίας και συμπίεση των μισθών. Η πολιτική αυτή απέτρεψε μεν την κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αλλά δεν απέτρεψε την ύφεση, που πήρε μεγάλο βάθος, και την αύξηση της ανεργίας που συνεχίζεται.

Η δεύτερη μορφή, που εφαρμόζεται κυρίως στις ΗΠΑ και στη Μ. Βρετανία, διαμορφώνεται και αυτή στη βάση των κεκτημένων του νεοφιλελευθερισμού. Δεν αμφισβητεί μεν την ηγεμονία του χρηματιστικού κεφαλαίου, αλλά ταυτόχρονα εμπλουτίζεται με στοιχεία κεϋνσιανής πολιτικής, αξιοποιεί πιο ενεργητικά τη δημοσιονομική επέκταση, όπως και τη συναλλαγματική και τη νομισματική πολιτική, με σκοπό να μετριάσει το βάθος της ύφεσης και την έκταση της ανεργίας. Παρά τις επιμέρους διαφορές τους, κανένα από αυτά τα υποδείγματα πολιτικής δεν έχει επιτύχει να εξασφαλίσει ή καν να υποσχεθεί τους όρους μιας βιώσιμης εξόδου από την κρίση.

Η τρίτη μορφή συνιστά ένα πιο επιθετικό μίγμα νεοφιλελεύθερης πολιτικής και αυταρχισμού, το οποίο εισηγείται και επιβάλλει το ΔΝΤ, η Ε.Ε. ή και οι δυο αυτοί οργανισμοί από κοινού, σε χώρες με υψηλά κρατικά χρέη και ελλείμματα στο ισοζύγιο πληρωμών. Το μίγμα αυτό, που επιχειρείται να επιβληθεί και στη χώρα μας, προβλέπει «εσωτερική υποτίμηση», δηλαδή μεγάλη μείωση στους πραγματικούς μισθούς και στις κοινωνικές δαπάνες, καθώς και επέκταση των ιδιωτικοποιήσεων. Τα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής, όπου εφαρμόστηκε (Λετονία, Ουγγαρία, Ρουμανία, Ιρλανδία), είχε ακόμη βαρύτερα αποτελέσματα, με την πτώση του ΑΕΠ να φτάνει στην Ουγγαρία και την Ιρλανδία περίπου στο -7% και στη Λετονία στο -17%.

6. Έχοντας επίγνωση αυτών των δεδομένων, ήδη με το προγραμματικό συνέδριο του 2003 και πιο αναλυτικά και εξειδικευμένα με εκείνο του 2009, εμείς συνδέσαμε την ανάγκη για την κατανόηση της κρίσης με την ανάγκη ανάλυσης και κατανόησης του καπιταλισμού της εποχής μας συνολικά, αφού η κρίση δεν είναι λάθος, ρυθμιστικό ατύχημα ή υπερβολή, αλλά αποτέλεσμα των ίδιων των όρων ανάπτυξης του καπιταλισμού γενικά και του ίδιου υπό τη νεοφιλελεύθερη μορφή του ειδικότερα.

Αντίστοιχα, συνδέσαμε την έξοδο από την κρίση με την ανάγκη της ανασύνθεσης και της αναθεμελίωσης της Αριστεράς, αφού μόνο μια σύγχρονη και ριζοσπαστική Αριστερά του 21ου αιώνα, με ανανεωμένο και εμπλουτισμένο τον θεωρητικό, τον αναλυτικό και τον προγραμματικό της εξοπλισμό, με μια νέα σχέση της με τα κοινωνικά υποκείμενα και τα κοινωνικά κινήματα,

θα μπορέσει να συλλάβει και να φέρει σε πέρας τα νέα καθήκοντα.

Τα ποικίλα προβλήματα και οι εντάσεις που εμφανίστηκαν στο κόμμα μας και στον ΣΥΡΙΖΑ το τελευταίο διάστημα, πέρα από προσωπικές ευθύνες και υποκειμενισμούς, μπορούν να κατανοηθούν ως απόρροια, ακριβώς, της απότομης αλλαγής των συνθηκών που επέφερε η κρίση, της αντίστοιχης αιφνιδιαστικής ανόδου των απαιτήσεων και της πύκνωσης του πολιτικού χρόνου, όπως και των συνεπόμενων δυσκολιών προσαρμογής όλων μας σε αυτές τις νέες συνθήκες. Δεν είναι ίσως τυχαίο ότι τα εν λόγω προβλήματα και εντάσεις εκδηλώθηκαν κυρίως στο ηγετικό στρώμα της Αριστεράς, ενώ η απουσία εμπεδωμένων δημοκρατικών διαδικασιών δυσχέρανε σημαντικά την επίλυσή τους.

Η κρίση στην Ε.Ε., η ανάγκη για ένα «τόξο συνεργασίας του Νότου και για ένα πανευρωπαϊκό μέτωπο κοινής δράσης»

Στην Ε.Ε. και ειδικά στην Ευρωζώνη, η οικονομική κρίση έχει πάρει μεγάλο βάθος και διάρκεια. Το ιδιαίτερο όμως στην περίπτωση της Ε.Ε. είναι ότι η κρίση αυτή έχει άμεσες θεσμικές και πολιτικές συνέπειες, αφού αποκάλυψε σε όλους τα ιδρυτικά ελλείμματα, την πολιτική αναπηρία και την ακραία ταξική μονομέρεια των ιδρυτικών συμφωνιών τόσο της Ε.Ε. όσο και της ΟΝΕ. Η συνθήκη του Μάαστριχτ όξυνε τις κοινωνικές ανισότητες και τις εσωτερικές αντιθέσεις στην Ευρώπη συμβάλλοντας στην διαμόρφωση μιας νεοφιλελεύθερης, πολιτικά συντηρητικής Ε.Ε. Μπορούμε να πούμε ότι η απόφαση της ΚΠΕ του Κόμματος μας για την κριτική υποστήριξη της συνθήκης του Μάαστριχτ δεν δικαιώθηκε από τη μέχρι σήμερα πορεία. Οφείλουμε ωστόσο να προσθέσουμε ότι, κατά την ίδια πορεία, ο ΣΥΝ αντιστάθηκε όσο μπορούσε στα σχέδια της νεοφιλελεύθερης οικοδόμησης της Ε.Ε., προβάλλοντας ταυτόχρονα μια άλλη προοπτική για την Ευρώπη.

Με αυτά δεδομένα, η κρίση στην Ε.Ε. λειτουργεί, εκτός των άλλων, και ως κρίση όλων των κανόνων που έχουν θεσπιστεί με το Σύμφωνο Σταθερότητας και τις συναρτημένες εκεί συμφωνίες. Καθίσταται έτσι εντελώς αναγκαία η ριζική αναθεώρηση των συνθηκών και των κανόνων που δομούν σήμερα την αρχιτεκτονική της Ε.Ε. προς δημοκρατική και προοδευτική κατεύθυνση, αναθεώρηση που μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από τη δράση των κοινωνικών κινημάτων και τις πολιτικές παρεμβάσεις της Αριστεράς.

Η κρίση στο πλαίσιο της Ε.Ε. συναρτάται αξεδιάλυτα με τη μορφή υπό την οποία θεσμοθετήθηκε η ΟΝΕ, καθώς η τελευταία συγκροτήθηκε ως συμπλήρωμα μιας Ε.Ε. που λειτουργεί ως ενιαία αγορά, χωρίς ενιαία πολιτική και χωρίς θεσμούς αλληλεγγύης και εξισορρόπησης του κόστους και της ωφέλειας της ενοποίησης. Η «γερμανοποίηση» της πολιτικής της Ε.Ε. στη βάση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και του σκληρού ευρώ, ως ευρωπαϊκή εκδοχή του νεοφιλελευθερισμού, δημιουργεί ασφυκτικά πλαίσια στις χώρες με ελλείμματα, όπως είναι οι χώρες του ευρωπαϊκού Νότου. Έτσι όμως κλονίζεται η συνοχή ολόκληρης της Ε.Ε., ενώ καθίσταται αβέβαιη και άνιση τόσο η ανάκαμψη όσο και η έξοδος από την κρίση, όχι μόνο για τις χώρες του Νότου, αλλά συνολικά για την Ευρωζώνη. Ταυτόχρονα, η ίδια αυτή πολιτική αυξάνει τις κοινωνικές ανισότητες και τη φτώχεια στο εσωτερικό της Γερμανίας. Με αυτά δεδομένα, η «συμμαχία» των χωρών του Νότου που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα καθίσταται αναγκαία, ενώ εξίσου αναγκαία καθίσταται η σύγκλιση των κοινωνικών αγώνων στην κλίμακα ολόκληρης της Ε.Ε.

Ο τρόπος που οικοδομήθηκε η ΟΝΕ, φέρει την αποφασιστική σφραγίδα των δυνάμεων του χρήματος και της νεοφιλελεύθερης πολιτικής προς την όποια συναίνεσε και η ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία, θέτοντας στο περιθώριο τα αιτήματα και τις ανάγκες των εργαζομέ-

νων. Ο ΣΥΝ, στις αποφάσεις του και πιο αναλυτικά στις εισηγήσεις του για τον προϋπολογισμό στη Βουλή (1997, 1998, 1999) τόνιζε και προειδοποιούσε για τους κινδύνους που απορρέουν τόσο από το νεοφιλελεύθερο χαρακτήρα της ΟΝΕ όσο και από τον τρόπο ένταξης της Ελλάδας σε αυτήν που στηρίχτηκε κυρίως στην ονομαστική και όχι στην πραγματική σύγκλιση. Με το ξέσπασμα της κρίσης, οι κίνδυνοι που επισημαίναμε ολόκληρο αυτό το διάστημα έγιναν πραγματικότητα. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι σήμερα το πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι η δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας, αλλά αυτή η ίδια η ΟΝΕ και η νεοφιλελεύθερη αρχιτεκτονική της. Πρόβλημα είναι η ΕΚΤ, που επιβάλλει τη σκληρή μονεταριστική πολιτική της πέρα από κάθε δημοκρατικό έλεγχο και στον αντίποδα των κοινωνικών αναγκών των χωρών-μελών. Πρόβλημα είναι το Σύμφωνο Σταθερότητας, τα κριτήρια του οποίου δεν ικανοποιεί καμία χώρα στην Ε.Ε. και παρ' όλα αυτά χρησιμοποιείται ως εργαλείο πειθαρχίας για περικοπές μισθών, για την παραπέρα απορρύθμιση των σχέσεων εργασίας, για την κατεδάφιση της κοινωνικής ασφάλισης, για την εμπορευματοποίηση της υγείας και της παιδείας, για την εκποίηση του δημόσιου πλούτου μέσω ιδιωτικοποιήσεων και συμβάσεων παραχώρησης.

Ο νεοφιλελεύθερος τρόπος συγκρότησης της Ε.Ε. δεν συνιστά πρόβλημα μόνο για τους εργαζόμενους στην Ελλάδα, που πιέζεται από τις αγορές και τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις στην Ε.Ε. για να λάβει μέτρα που θα ισοπεδώσουν την κοινωνία και θα βαθαίνουν την ύφεση. Η νεοφιλελεύθερη αρχιτεκτονική της Ε.Ε. συνιστά πρόβλημα για τους εργαζόμενους σε όλες τις χώρες της Ε.Ε. Μπορεί σήμερα οι εργαζόμενοι της Ελλάδας να βρίσκονται στο επίκεντρο απίστευτων πιέσεων, αλλά αύριο θα βρίσκονται σε ανάλογο επίκεντρο οι εργαζόμενοι στην Πορτογαλία, μεθαύριο στην Ισπανία κ.ο.κ. Για αυτόν το λόγο απαιτείται ο συντονισμός της δράσης των εργαζομένων στην κλίμακα της Ευρώπης και το ισχυρό μαζικό κίνημα που θα διεκδικήσει και τελικά θα επιβάλει αλλαγή πορείας της Ε.Ε. στον αντίποδα του νεοφιλελευθερισμού.

Οι διεκδικήσεις και οι προτάσεις μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η παρούσα κρίση αποκάλυψε τον νεοφιλελεύθερο όσο και ταξικό χαρακτήρα και τα όρια της ΟΝΕ, από τα οποία απορρέει και η εγγενής αδυναμία του ευρώ. Οι άνισοι ρυθμοί συσσώρευσης του κεφαλαίου στις διάφορες χώρες και η άνιση κατανομή των εισοδημάτων κατ' ουσίαν θεσμοθετούνται στην αρχιτεκτονική της ΟΝΕ και διευρύνονται από την πολιτική που εφαρμόζεται. Με τον τρόπο αυτό, οι ανισότερες αναπαράγονται και η όποια σύγκλιση στο επίπεδο των μισθών και των εργασιακών όρων γίνεται προς τα κάτω και όχι προς τα πάνω.

Η κρίση επομένως αναδεικνύει την ανάγκη ενός νέου περιεχομένου που πρέπει να αποκτήσει η Ε.Ε. μέσω μιας επανίδρυσής της. Το αίτημα όμως αυτό μπορεί να ωριμάσει μόνο αν ριζώσει μέσα στα κινήματα, σε μια πανευρωπαϊκή βάση, και συνδεθεί με τις διεκδικήσεις για τα άμεσα προβλήματα.

Όχι μόνο ο ΣΥΝ στην Ελλάδα, αλλά και ευρύτερες δυνάμεις της Αριστεράς σε ολόκληρη την Ευρώπη, κοινωνικά κινήματα, συνδικαλιστικές οργανώσεις, ακόμη και δυνάμεις στο εσωτερικό των σοσιαλδημοκρατικών και σοσιαλιστικών κομμάτων, αντιτάχθηκαν στον νεοφιλελεύθερο-μονεταριστικό χαρακτήρα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Διεκδικήσαμε το κοινό νόμισμα να έρθει ως συνέπεια μιας πορείας πραγματικής σύγκλισης των χωρών και των περιφερειών της Ευρώπης, να συνδυασθεί με πολιτικές αντιμετώπισης του προβλήματος της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και της αειφορίας, και να υπαχθεί σε ένα σχέδιο αναθεμελίωσης της Ε.Ε. υπό τους βασικούς όρους που περιγρά-

φουμε. Με βάση αυτή τη στόχευση καταθέτουμε διεκδικήσεις-προτάσεις που απαντούν σε άμεσα προβλήματα ενώ ταυτόχρονα αποσκοπούν στον στρατηγικό ανασχεδιασμό και τελικά την επανίδρυση της Ε.Ε. με προοπτική τον σοσιαλισμό.

1. Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Διεκδικούμε την κατάργηση του Συμφώνου Σταθερότητας και την αντικατάστασή του από ένα Σύμφωνο για την κοινωνική προστασία, για την εξασφαλισμένη αξιοπρεπή απασχόληση και για την αειφόρο ανάπτυξη. Το νέο Σύμφωνο, πρέπει να ενσωματώνει και να ιεραρχεί ως προτεραιότητες κριτήρια για την απασχόληση και την ανεργία, τη φτώχεια, τις κοινωνικές ανισότητες και την περιβαλλοντική προστασία, ώστε να αποτρέπει τον κοινωνικό ανταγωνισμό μεταξύ των χωρών μελών.

2. Κοινοτικός Προϋπολογισμός. Διεκδικούμε την ουσιαστική αύξηση του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού, ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες της κρίσης μέχρι και το 5% του ΑΕΠ της Ε.Ε. και τον ριζικό αναπροσανατολισμό και αναδιάρθρωσή του, ώστε να υπηρετεί την αειφόρο ανάπτυξη, τη σύγκλιση χωρών, τις παραγωγικές επενδύσεις σε υποδομές, την απασχόληση, την κοινωνική προστασία, την προστασία των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των φτωχών αγροτών. Διεκδικούμε τη ριζική αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής με αύξηση των κοινοτικών δαπανών για τη γεωργία με ριζική ανακατανομή των πόρων υπέρ των μεσογειακών και των ποιοτικών προϊόντων και των μικρών και μεσαίων παραγωγών.

3. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Διεκδικούμε την υπαγωγή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στον πολιτικό και δημοκρατικό έλεγχο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, των Ευρωπαίων πολιτών. Είναι άμεσα αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου της ΕΚΤ, προκειμένου να ενταχθούν ως στόχοι η βιώσιμη ανάπτυξη και η απασχόληση και όχι μόνο η σταθερότητα των τιμών.

4. Μηχανισμός δανεισμού τελευταίας καταφυγής. Από τη στιγμή που το νόμισμα έγινε ευρωπαϊκό, δεν μπορεί να υπάρχει διέξοδος για τις χώρες-μέλη από την κρίση του χρέους και τις πιέσεις που ασκούν οι αγορές χωρίς μια ευρωπαϊκή δυνατότητα δανεισμού τελευταίας καταφυγής είτε με ευρωμόλογο από την ΕΚΤ είτε μέσω κάποιου άλλου μηχανισμού. Ωστόσο το ενδεχόμενο ενός Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου με τις ταξικές και αντιδημοκρατικές προδιαγραφές του ΔΝΤ θα αποτελέσει όπλο των κυρίαρχων τάξεων της Ε.Ε. προς επιβολή περισσότερο ασφυκτικών μέτρων προς την κατεύθυνση αναθεμελίωσης του νεοφιλελευθερισμού. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο μας βρίσκει ριζικά αντίθετους.

5. Διεκδικούμε την επιβολή ενός «φόρου Τόμπιν» στην κλίμακα της Ευρώπης και του κόσμου, τη φορολόγηση των χρηματιστηριακών συναλλαγών και την κατάργηση των φορολογικών παραδείσων. Αντιστεκόμαστε στη στρατικοποίηση της Ε.Ε. και απαιτούμε να μειωθούν οι στρατιωτικές δαπάνες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

6. Πολιτική ενοποίηση. Η σημερινή κρίση της Ε.Ε. δικαιώνει την αντίληψη ότι οικονομία χωρίς πολιτική είναι αδύνατη. Η πορεία πολιτικής ενοποίησης της Ευρώπης που διεκδικούμε περνάει υποχρεωτικά μέσα από τον αγώνα των εργαζομένων τάξεων για την ουσιαστική εμπάθυνση της δημοκρατίας, την πλήρη ανατροπή του νεοφιλελεύθερου πλαισίου άσκησης οικονομικής πολιτικής και τελικά την επανίδρυση της Ε.Ε. στη βάση της δημοκρατίας, της κοινωνικής συνοχής και της ειρήνης. Στόχος μας είναι ο σοσιαλισμός στην κλίμακα της Ευρώπης.

Ενώσω διατυπώνουμε αυτές τις προτάσεις, έχουμε πλήρη συνείδηση ότι η συνθήκη της Λισαβόνας καθώς και οι προηγούμενες συνθήκες, οι διοικητικές προβλέψεις με το Σύμφωνο Σταθερότητας, τα απροσπέλαστα από τον λαϊκό και πολιτικό έλεγχο κέντρα παραγωγής οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, ολόκληρη η αρχιτεκτονική της Ε.Ε. όπως οικοδομήθηκε μέχρι σήμερα, αποτέλεσαν και εξακολουθούν να αποτελούν τον ευρωπαϊκό συμβιβασμό μεταξύ συντηρητικών και σοσιαλδημοκρατικών πολιτικών δυνάμεων σε βάρος της μισθωτής εργασίας και της συνοχής των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Αυτή είναι η έκφραση στην Ευρώπη του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού. Αλλά σήμερα η πολιτική αυτή έχει πλέον αποδειχθεί πλατιά ως συνταγή πλήρους αποτυχίας των διακηρυγμένων στοχεύσεων του νεοφιλελεύθερου σχεδίου ενώ συνιστά ταυτόχρονα παταγώδη διάψευση των υποσχέσεων ευημερίας. Η Ευρώπη διέρχεται σήμερα μια βαθιά κρίση του συνολικού της οικοδομήματος. Η Αριστερά στην κλίμακα της Ευρώπης οφείλει να απαντήσει με το δικό της εναλλακτικό σχέδιο.

* ΕΚΔΟΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ Ε.Ε.

(κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Αρμαντίδου Λίτσα, Αντωνιάδη Άλκη, Βλαδιμήροβιτς Μαρία, Γαβρίλη Γιώργο, Δούκα Γιάννη, Ήσυχο Κώστα, Θεοδόση Αυγή, Ιωαννίδη Ηλία, Καδόγλου Σάκη, Καλομοίρη Γρηγόρη, Καλύβη Αλέκο, Κριτσωτάκη Μιχάλη, Λαφαζάνη Παναγιώτη, Λεουτσάκο Στάθη, Μπαδογιάννη Ακμή, Ουζουνίδου Ευγενία, Παπαδόγιαννη Σόφη, Παπαμιχαλοπούλου Μαρία, Παυλίδη Νίκο, Πετράκο Θανάση, Πριμικήρη Βασίλη, Πρωτονοτάριο Γιάννη, Σουλτανίδου Χριστίνα, Σπανού Δέσποινα, Σπηλιοπούλου Μάγδα, Σπύρτου Άννα, Στρατούλη Δημήτρη, Τόλιο Γιάννη, Φράγκου Λία, Χουντή Νίκο)

(Υπέρ: 23, Κατά: 53, Λευκά: 5, Άκυρα: 6)

» Η Ε.Ε. ΙΔΙΟΤΥΠΗ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΧΩΡΩΝ

» Η Ε.Ε. ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗΣ

Η Ε.Ε., παρόλο ότι υποτίθεται πως διέθετε το πλέον αποτελεσματικό πλαίσιο εποπτείας και ελέγχου, όχι μόνο δεν κατόρθωσε να εντοπίσει έγκαιρα και πολύ περισσότερο να εμποδίσει τα κρισιμακά φαινόμενα αλλά και υπήρξε κατεξοχήν συνυπεύθυνη μαζί με τις ΗΠΑ για το ξέσπασμά τους, ενώ οι συνέπειες της καπιταλιστικής κρίσης μπορεί να αποδειχθούν μεγαλύτερες, βαθύτερες και ίσως μονιμότερες στο χώρο της Ε.Ε.

Η Ε.Ε. και η **ευρωζώνη** εδώ και καιρό και ιδιαίτερα μέσα στην κρίση, **χάνουν συνεχώς έδαφος** στο πλαίσιο του παγκόσμιου καπιταλισμού, του οποίου το κέντρο βάρους διαρκώς μετατοπίζεται από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού προς τη **ζώνη του Ειρηνικού**. Όσο ο καπιταλισμός της Ε.Ε. βλέπει να χάνει έδαφος τόσο καθίσταται οικονομικά και κοινωνικά πιο **επιθετικός** και πολιτικά πιο **αντιδημοκρατικός** και **αυταρχικότερος**, ενώ τόσο περισσότερο αξιοποιεί τους υπερεθνικούς μηχανισμούς και τις υπερεθνικές δυνατότητες της Ε.Ε. σε βάρος των λαών και των εργαζομένων για την ακύρωση της βούλησης και των αγώνων τους.

Η Ε.Ε. μπροστά στην κρίση, αντί να αντλήσει συμπεράσματα, λειτουργήσει και συνεχίζει να λειτουργεί όλο και περισσότερο ως ένας **σκληρός υπερεθνικός μηχανισμός του χρηματιστικού, του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου** και των πολυεθνικών μεγαθη-

ρίων. Η Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της κρίσης ενέκρινε σχέδια με ένα πακτωλό εκατοντάδων δις ευρώ για τη «διάσωση» τραπεζών και τη διοχέτευση προνομιακής ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, ενώ με ανυπόφορα πιεστικό τρόπο ενθάρρυνε σκληρά μέτρα σε όλες τις χώρες μέλη περειαίρω συμπίεσης μισθών και συντάξεων, διάλυσης εργασιακών σχέσεων, «απελευθέρωσης» των αγορών, διάλυσης των ασφαλιστικών συστημάτων, συρρίκνωσης των κοινωνικών κατακτήσεων.

Η Ε.Ε. με τους προσανατολισμούς που κυριαρχούν, τόσο στα κράτη μέλη και κυρίως σε «ενωσιακό» επίπεδο, επιχειρεί να απαντήσει στην κρίση με ένα ακόμα πιο **ακραίο νεοφιλελεύθερο μονεταριστικό πρότυπο** και συνταγολόγιο, πράγματα που έχουν ως συνέπεια να ενισχύονται αντί να αποδυναμώνονται οι υφεσιακές τάσεις και οι τάσεις οικονομικής στασιμότητας στις χώρες-μέλη, να διευρύνονται οι κοινωνικές ανισότητες, να αναπτύσσονται οι εθνικοί περιφερειακοί ανταγωνισμοί και μαζί τους οι εθνικές και περιφερειακές αποκλίσεις ενώ αναδεικνύεται ακόμα περισσότερο ο ιδιοτελής και αρπακτικός ρόλος του **γερμανικού καπιταλισμού και ιμπεριαλισμού** και της **γερμανο-γαλλικής ιμπεριαλιστικής ηγεμονίας** στο πλαίσιο της Ε.Ε., ειδικότερα της Ευρωζώνης.

Η Ε.Ε. ως **ιδιότυπη συμμαχία καπιταλιστικών χωρών** θα έβαινε, κατά τους εμπνευστές της, προς όλο και περισσότερη σύγκλιση και ενοποιητικές εξελίξεις. Η σημερινή κρίση, στην οποία κατά τεκμήριο δοκιμάζονται τέτοια μορφή «ενωσιακές» απόπειρες και όχι σε περιόδους «ομαλής» καπιταλιστικής ανάπτυξης, δείχνει ακριβώς το αντίθετο. Καταδεικνύει ότι στο πλαίσιο της Ε.Ε. αναπτύσσονται και λαμβάνουν νέα έκταση οι καπιταλιστικοί ανταγωνισμοί, οι διαιρέσεις και ανισότητες, οι ηγεμονικές επιθετικές βλέψεις των χωρών που κυριαρχούν με κεντρικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση της Γερμανίας, την ίδια ώρα που αναπτύσσεται και γίνεται όλο και πιο επιθετικός ο συνολικός **ιμπεριαλιστικός ρόλος της Ε.Ε.** απέναντι στην υπόλοιπη Ευρώπη και κυρίως απέναντι στον υπόλοιπο κόσμο.

Σήμερα, κι ενώ η καπιταλιστική κρίση βρίσκεται σε εξέλιξη, διαγράφονται ενταγρότερα οι κεντρόφυγες διαιρετικές, αν όχι και αποσυνθετικές και διαβρωτικές, τάσεις στην Ε.Ε. και ειδικότερα στην Ευρωζώνη, τάσεις που συχνά συνδέονται με γεωγραφικές κατατάξεις. Μια υπερεθνική ένωση όπως η Ε.Ε. που προωθείται και εξελίσσεται με όρους αγοράς και νομίματος, διαπερνάται από εγγενείς αντιφάσεις και έχει άκρως προβληματικό μέλλον και προοπτική. Αν η οικονομική κρίση γνωρίσει νέα κλιμάκωση και επιδείνωση είναι αρκετά πιθανόν τη Ε.Ε. και ειδικότερα η ευρωζώνη να συμπαρασυρθούν στη δίνη των κρισιμακών εξελίξεων και να εξωθηθούν σε διαλυτικές καταστάσεις.

Η Ε.Ε., ως **ιδιότυπη καπιταλιστική περιφερειακή ολοκλήρωση και ως ιμπεριαλιστική συμμαχία καπιταλιστικών χωρών**, εξελίσσεται στο κατεξοχήν πεδίο εφαρμογής, σε πλανητική κλίμακα, των πιο ακραίων νεοφιλελεύθερων μονεταριστικών δογμάτων και σε κατεξοχήν υπερεθνικό μηχανισμό κατεδάφισης εργασιακών, μισθολογικών, ασφαλιστικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και κατακτήσεων. Ακόμα χειρότερα, η Ε.Ε. οικοδομείται με τον πλέον αυταρχικό και αντιδημοκρατικό τρόπο, χωρίς και ενάντια στη βούληση των λαών, η οποία παρακάμπτεται με άκρως «πραξικοπηματικές» μεθοδεύσεις, ενώ η ίδια ως υπερεθνικός μηχανισμός αξιοποιείται για την υποβάθμιση και συρρίκνωση, συχνά κάθε ίχνους, και αυτής της αστικής αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Η απόπειρα περειαίρω **πολιτικής ενοποίησης της Ε.Ε.**, όσο η τελευταία διατηρεί τον καπιταλιστικό – και πολύ περισσότερο τον ακραίο νεοφιλελεύθερο-προσανατολισμό της, πέραν των όποιων δυσχερειών του εγχειρήματος, θα σηματοδοτηθεί από ακόμα πιο ηγεμονικά, αντιδημοκρατικά, αντικοινωνικά και αν-

τεργατικά χαρακτηριστικά, από ακόμα πιο σκληρές επικυριαρχίες των πλέον ισχυρών κρατών στο εσωτερικό της, περισσότερες «**ταχύτητες**» και «**δουλείες**» των μικρότερων και πιο αδύνατων χωρών και ακόμα χειρότερα, από ένα πιο σκληρό, επιθετικό και επεκτατικό ιμπεριαλιστικό ρόλο της Ε.Ε. ως σύνολο.

Η πολιτική ενοποίηση των ευρωπαϊκών χωρών ή θα γίνει κάτω από την επίδραση μεγάλων προοδευτικών και σοσιαλιστικών ανατροπών στο οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο σε κάθε χώρα μέλος και στο σύνολο της Ευρώπης ή διαφορετικά θα υλοποιηθεί ως μια αυταρχική και οπισθοδρομική ολοκλήρωση.

Η συνεχής **διεύρυνση της Ε.Ε.** –μαζί με την ανάπτυξη των «προτιμπσιακών» συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου – η οποία κλιμακώνεται στο χρόνο, με τους όρους μάλιστα που προωθείται, ενδυναμώνει τον ακραίο νεοφιλελεύθερο χαρακτήρα της Ένωσης και τη διαμορφώνει ως αγοραία «αυτοκρατορία» και απέραντη **λεία του γερμανο-γαλλικού κατά κύριο λόγο ιμπεριαλισμού**, αλλά και ως «πόλο» έλξης και αδιστακτης εκμετάλλευσης των οικονομιών του «δεύτερου» και «τρίτου» κόσμου.

Ο ΣΥΝ έκανε κρίσιμο στρατηγικό λάθος με την **υπερψήφιση το 1992 της Συνθήκης του Μάαστριχτ**, η οποία αποτέλεσε τη «ραχοκοκαλιά» για την απαράδεκτη συγκρότηση, με αποκλειστικά ταξικούς και τους πλέον ιεραρχικούς ιδιοτελείς όρους, της ΟΝΕ, διαμορφώνοντας ένα ενιαίο νόμισμα το οποίο έφερε και φέρνει τη σφραγίδα της γερμανικής επικυριαρχίας, της επικυριαρχίας τους ευρωπαϊκού κεφαλαίου και ιμπεριαλισμού σε βάρος λαών και εργαζομένων και του ανταγωνισμού για τη παγκόσμια νομισματική πρωτοκαθεδρία.

Σήμερα φαίνεται πιο καθαρά η **αποτυχία της Ε.Ε.** και η **παταγώδης αποτυχία της ευρωζώνης**. Η ενιαία απελευθερωμένη αγορά και το ευρώ, στη βάση του Συμφώνου Σταθερότητας και της ενιαίας «ανεξάρτητης» αντιπληθωριστικής νομισματικής πολιτικής, της ΕΚΤ, μπορεί να εξυπηρετούν θαυμάσια τις πιο ισχυρές και «ανταγωνιστικές» μερίδες του ευρωπαϊκού κεφαλαίου, ιδιαίτερα του πολυεθνικού και πρώτα απ' όλα και κυρίως το χρηματιστικό και χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο, αλλά λειτουργούν ως **η τέλεια δογματική συνταγή γενικής αναπτυξιακής καχεξίας και ανελέπτου ανταγωνισμού χωρών και περιφερειών για τη διάλυση εργασιακών, μισθολογικών, κοινωνικών, ασφαλιστικών δικαιωμάτων, για την εκτίναξη της ανεργίας και για την εξουθένωση, βοήθους και της νέας ΚΑΠ, των πολύ μικρών επιχειρηματικών και επαγγελματικών προσπαθειών και κυρίως των μικρομεσαίων αγροτών.**

Από τότε που ο **Μαρξ μίλαγε για το «φάντασμα που πλανιέται πάνω από την Ευρώπη»** και υπογράμμιζε ότι «**όλες οι δυνάμεις των καθεστώτων της ηπείρου έχουν συνασπισθεί σε ιερή συμμαχία εναντίον του**» έχει κυλήσει αρκετό νερό στο αυλάκι, αλλά κάποιες αναλογίες παραμένουν. Το «**φάντασμα**» μοιάζει να επιστρέφει ξανά, ενώ η «**ιερή ευρωπαϊκή συμμαχία**» του κεφαλαίου βρήκε στο πρόσωπο της Ε.Ε. ένα πολύ πιο συνεκτικό, πιο ενοποιημένο, πιο αποφασιστικό και σιδηρένιο υπερεθνικό πολιτικό οδοστρωτήρα ενάντια στο εργατικό κίνημα και τις κατακτήσεις του σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ριζοσπαστική Αριστερά οφείλει να προωθή την πλέον **ενισχυμένη συνεργασία** και αλληλεγγύη των **αριστερών δυνάμεων των χωρών της Ε.Ε.**, στο πλαίσιο της πιο πλατιάς συνεργασίας και αλληλεγγύης των αριστερών δυνάμεων όλων των χωρών της Ευρώπης, της ευρύτερης περιοχής μας και κυρίως του πλανήτη. Σε αυτή την κατεύθυνση ο ρόλος του **ΚΕΑ με πιο ριζοσπαστικές πρωτοβουλίες μπορεί να αποβεί σημαντικός.**

Η πιο συντονισμένη και αποφασιστική συνεργασία των αριστερών δυνάμεων των χωρών της Ε.Ε. και η ανάπτυξη αλληλέγγυων, κοινών ενωτικών αγώνων των εργαζομένων στο επίπεδο της Ε.Ε. είναι απόλυτα αναγκαίοι για να αποτρέπονται όσο είναι δυνατόν αντικοινωνικά μέτρα, για να προωθούν, με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, κοινούς θετικούς στόχους και να αναδεικνύουν την ανάγκη ανύψωσης των κοινών επιδιώξεων ως την ανατροπή του καπιταλισμού.

Η Ε.Ε. είναι πεδίο ταξικών αγώνων και αντιπαράθεσεων αλλά δεν είναι ένα ουδέτερο πεδίο, αφού απέναντι στους μεμονωμένους ή συνολικότερους αγώνες των εργαζομένων της Ε.Ε. αντιπαραθέτει όχι μόνο το σύνολο των αστικών κρατών της Ε.Ε. αλλά και τον σπιβαρό και ταξικά προσπλωμένο υπερεθνικό συντονισμό τους μέσω των Κοινοτικών μηχανισμών, των θεσμών και των διασυνδέσεών τους

Η Ε.Ε., δομημένη πάνω σε συνθήκες που έχουν Συνταγματικά θεσμοθετημένο το νεοφιλελευθερισμό και τον καπιταλισμό, πολύ πιο προωθημένα από τα Συντάγματα των επιμέρους κρατών, δεν μεταρρυθμίζεται έτσι ώστε να μετατραπεί από Ένωση του κεφαλαίου σε Ένωση που να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των εργαζομένων. Αυτό άλλωστε επιβεβαιώθηκε πολύ χαρακτηριστικά πρόσφατα όταν το διευθυντήριο και οι κυρίαρχες δυνάμεις της Ε.Ε. παρέκαμψαν «πραξικοπηματικά» την αρνητική βούληση των λαών απέναντι στο Ευρωσύνταγμα και προώθησαν τη μεταμφίεσή του, τη λεγόμενη Μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισαβόνας.

Φυσικά με σκληρούς, συντονισμένους εθνικούς και ευρωπαϊκούς αγώνες των εργαζομένων μπορούν να αποτρέπονται, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, ακραία αρνητικά μέτρα στο επίπεδο της Ε.Ε. ή να επιτυγχάνονται θετικοί στόχοι, οι οποίοι όμως δεν μπορούν να αλλάξουν τα βαθιά ταξικά χαρακτηριστικά της Ε.Ε., ως ένωσης που υπηρετεί τις κυρίαρχες μερίδες του ευρωπαϊκού κεφαλαίου.

Μια νέα ιστορική ενοποιητική εξέλιξη στην Ευρώπη, πέρα από τα περιοριστικά θεσμικά καπιταλιστικά πλαίσια της Ε.Ε., θα έχει ως αφετηρία επαναστατικές αλλαγές σε μια χώρα ή ομάδα χωρών-μελών, αλλαγές που θα βάλουν σε κρίση τη σημερινή Ε.Ε., θα τη ρηγματώσουν, θα ενθαρρύνουν μια νέα μεγάλη ενίσχυση των κοινωνικών ταξικών αγώνων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ανοίγοντας έναν ευρύτατο κύκλο αντιπαράθεσεων που θα κρίνει την τελική πορεία της Ευρώπης. Επομένως, μόνο με σκληρούς ταξικούς αγώνες, ρήξεις και ανατροπές σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να ανοιχτούν νέοι προοδευτικοί και σοσιαλιστικοί δρόμοι σε μια ή περισσότερες και τελικά σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, κάτω από τους οποίους μπορεί να προωθηθεί μια νέα πολύ διαφορετική, ισότιμη, προοδευτική ευρωπαϊκή ενοποίηση με ορίζοντα τον σοσιαλισμό.

Περιβαλλοντική κρίση και κλιματική αλλαγή

Έχει αρχίσει να γίνεται προφανές ότι η περιβαλλοντική κρίση και η αιχμή της, η κλιματική αλλαγή που επιταχύνεται, αποτέλεσμα και αυτή της ασκούμενης νεοφιλελεύθερης πολιτικής και των καπιταλιστικών προτύπων ανάπτυξης της παραγωγής, συνιστά μια διαρκή και διαρκώς επιδεινούμενη απειλή για την επιβίωση ολόκληρου του πλανήτη. Η κρίση αυτή πλήττει κατ'εξοχήν τις φτωχές χώρες και τα περισσότερα αδύναμα κοινωνικά στρώματα, που ωστόσο ευθύνονται λιγότερο για αυτές τις εξελίξεις.

Η σταθερή μεγέθυνση της παγκόσμιας οικονομίας και η ορμητική είσοδος της Κίνας και της Ινδίας στο

παγκόσμιο προσκίνητο δημιούργησαν μια εντυπωσιακή άνοδο της ενεργειακής ζήτησης, ιδιαίτερα σε ορυκτά καύσιμα που συμβάλλουν καίρια στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Από την άλλη μεριά, η αποτυχία της διάσκεψης της Κοπεγχάγης δείχνει την πλήρη απροθυμία των πλούσιων χωρών να ανταποκριθούν ακόμη και σε πολύ ώριμα μεταρρυθμιστικά αιτήματα που αφορούν την ίδια την επιβίωση όλων. Η αλληλεγγύη των λαών και των γενεών, οι εκκλήσεις των φτωχότερων χωρών, τα πορίσματα της επιστήμης, έμειναν αναπάντητα μπροστά στις διμερείς διαπραγματεύσεις των ΗΠΑ με την Κίνα και με κάποιες αναπτυσσόμενες χώρες. Η απολύτως αναγκαία κατευθυνόμενη βοήθεια παρέμεινε έτσι σε πενιχρά επίπεδα. Αποδεικνύεται πως, με δεδομένη την τρέχουσα κρίση, η επιβίωση του νεοφιλελευθερισμού ιεραρχείται υψηλότερα από την επιβίωση του πλανήτη: οι αναπτυσσόμενες χώρες έφτασαν να οπισθοχωρήσουν ακόμη και σε σχέση με δικές τους πρόσφατες διακηρύξεις και πολιτικές δεσμεύσεις.

Όπως έχουμε αναλύσει στο βασικό προγραμματικό μας κείμενο, στην Ελλάδα έχει επικρατήσει ένα ρυπογόνο και σπάταλο μοντέλο ανάπτυξης. Η χώρα εξακολουθεί να παρουσιάζει μεγάλη εξάρτηση από το πετρέλαιο και τα ορυκτά καύσιμα, ενώ απουσιάζει ένας κεντρικός ενεργειακός σχεδιασμός, με ικανό χρονικό ορίζοντα που να στηρίζει μια αποτελεσματική πολιτική στο πλαίσιο ενός εθνικού σχεδίου, εξειδικευμένου κατά τομέα, για την εξοικονόμηση ενέργειας. Απουσιάζει η πολιτική ενίσχυσης των μέσων μαζικής μεταφοράς και του σιδηροδρόμου, όπως και τα μέτρα προστασίας των δασικών και των άλλων οικοσυστημάτων, μέτρα που αποτελούν κύριους παράγοντες αναστροφής του φαινομένου του θερμοκηπίου.

Με δεδομένα αυτά τα κενά, έχει ανοίξει ο διάλογος σχετικά με τον αναγκαίο μετασχηματισμό των παραγωγικών δομών και του αναπτυξιακού μοντέλου που ακολουθείται. Σε αυτόν το διάλογο, μια μερίδα της σοσιαλδημοκρατίας και των «πράσινων» προτείνει έναν «πράσινο εκσυγχρονισμό» της οικονομίας, με έμφαση στις μεγάλης κλίμακας επενδύσεις σε τομείς όπως η ενέργεια, η διαχείριση απορριμμάτων, οι τεχνολογίες απορρύπανσης και οι εμπορικο-τουριστικές χρήσεις γης. Από την άλλη μεριά, οι δυνάμεις της ριζοσπαστικής Αριστεράς και οικολογίας καταθέτουν μια εναλλακτική πρόταση η οποία εκκινεί από την έγκαιρη αναγνώριση των αδιεξόδων του σημερινού νεοφιλελεύθερου καπιταλιστικού μοντέλου παραγωγής και κατανάλωσης και συνδέει την ανατροπή και υπέρβασή του με την ταυτόχρονη αντιμετώπιση της κρίσης, αλλά και με τη ριζική αμφισβήτηση του κυρίαρχου αναπτυξιακού μοντέλου.

Δεν είμαστε κατ' αρχήν αντίθετοι με τις λεγόμενες «πράσινες επενδύσεις». Δίνουμε ωστόσο το βάρος στην ποιότητα και τα χαρακτηριστικά των «πράσινων» θέσεων εργασίας, αποσκοπώντας στην ευρεία διάχυση των συναφών αποτελεσμάτων στην κοινωνία, ενώ ταυτόχρονα προκρίνουμε την εισαγωγή τεχνικών και επενδύσεων εντάσεως εργασίας και όχι κεφαλαίου, που θα δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας ιδίως σε κλάδους που σήμερα δοκιμάζονται. Τα παραπάνω δεν μπορούν να επιτευχθούν χωρίς τη δραστήρια συμμετοχή και τη συναπόφαση των πολιτών και των κοινωνικών φορέων.

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι η ανακοπή της πορείας της κλιματικής αλλαγής, πριν αυτή τεθεί εκτός ελέγχου, είναι αλληλένδετη με την ανάπτυξη της σκέψης και του πολιτισμού, της επιστήμης και της τεχνολογίας, με την κοινωνική δικαιοσύνη και το αίτημα για βιώσιμη ποιότητα ζωής. Γνωρίζουμε ακόμη ότι αυτά τα αιτήματα και αυτές οι αξίες βρισκονται απέναντι στα οργανωμένα συμφέροντα, μικρότερα ή μεγαλύτερα, διεθνή και εγχώρια, που υποχρεώνουν τη χώρα να συνεχίζει να προωθεί ένα ρυπογόνο και κοινωνικά άδικο μοντέλο ανάπτυξης. Ο αγώνας μας αυτά τα συμφέροντα αντιπαλεύει.

4. Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. Ο ΣΥΝ, με τη «Συμβολή» του στις προγραμματικές επεξεργασίες του ΣΥΡΙΖΑ, επεχείρησε μια ανατομία της κρίσης που τότε ήταν ακόμη στα αρχικά της στάδια. Η ανάλυση που επιχειρήθηκε τότε επιβεβαιώνεται. Και οι προτάσεις που διατυπώθηκαν εκεί σήμερα γίνονται περισσότερο επίκαιρες ενώ η ανάγκη υλοποίησής τους περισσότερο επιτακτική.

Δεν θα επαναλάβουμε εδώ το σύνολο των προτάσεών μας, αλλά είναι ανάγκη να επιμεινουμε στην εσωτερική λογική τους.

2. Λόγω του διαρθρωτικού χαρακτήρα της κρίσης, η απάντηση της Αριστεράς σε αυτήν δεν μπορεί να γίνει με όρους μεμονωμένων ή αποσπασματικών αιτημάτων ούτε με όρους απλής διαχείρισης της υφιστάμενης οικονομίας ούτε, ακόμη χειρότερα, υπό όρους επιστροφής στις πριν από την κρίση «ισορροπίες». Αντίθετα, επί μέρους αιτήματα και προτάσεις πρέπει να εντάσσονται και να υπηρετούν τη λογική ευρύτερων αλλαγών, μεταρρυθμίσεων και ανατροπών, αφού μόνο έτσι η υλοποίησή τους αποβαίνει ρεαλιστικός στόχος. Οι προτάσεις μας, ως προτάσεις της πολιτικής Αριστεράς, απευθύνονται πρώτα απ' όλα στα κοινωνικά κινήματα. Κατά συνέπεια, αυτές οφείλουν να ενώνουν και όχι να διαιρούν, να συνθέτουν συμφέροντα και ανάγκες και όχι να αθροίζουν απλώς δυσαρέσκεις, να κινητοποιούν και να εμπνέουν αντιστάσεις και ελπίδες, οικοδομώντας ταυτόχρονα τους κοινωνικούς και πολιτικούς όρους μιας νέας προοπτικής.

3. Ενώσω στοχεύουν πέρα από την τρέχουσα συγκυρία, οι διεκδικήσεις και οι προτάσεις μας δεν «απογειώνονται» αλλά εκκινούν ακριβώς από αυτήν. Με αυτή την έννοια, ο πρώτος ορίζοντας των διεκδικήσεων, των προτάσεων και των πρωτοβουλιών μας είναι το «εδώ και τώρα» με στόχο την ανάσχεση της κρίσης και των κοινωνικών συνεπειών της, με γνώμονα τη δράση και όχι την παρηγοριά, με αιτούμενο το άμεσο αποτέλεσμα και όχι τη μελλοντική υπόσχεση, έτσι ώστε μια ασπίδα αλληλεγγύης και προστασίας να γίνεται ορατή σε όσους και όσες την έχουν άμεση ανάγκη.

4. Όμως η κρίση είναι διαρθρωτική και δεν θα ξεπεραστεί χωρίς αλλαγές και ανατροπές. Τέτοιες μπορεί να γίνουν και χωρίς εμάς. Αλλά τότε θα γίνουν σε βάρος της εργασίας, του περιβάλλοντος, του πολιτισμού. Ο δεύτερος, λοιπόν, ορίζοντας των διεκδικήσεων, των προτάσεων και των πρωτοβουλιών μας, που κι αυτός εδράζεται στο «τώρα» αλλά η εμβέλειά του πάει μακρύτερα, αφορά όλο εκείνο το φάσμα των αλλαγών σχετικά με την κατανομή του κόστους της κρίσης, την αναδιανομή του πλούτου, τη μείωση των ανισοτήτων, τη διαμόρφωση μιας οικονομίας με νέα παραγωγικά, οικολογικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά. Οι προτάσεις μας για τη φορολογική μεταρρύθμιση, για την προστασία της εργασίας και των ανέργων, για την κοινωνική ασφάλιση, για το δικαίωμα πρόσβασης σε ένα ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα και την εγγυημένη πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες και δημόσια αγαθά, οι προτάσεις μας για το τραπεζικό σύστημα, για την παραγωγική ανασυγκρότηση υπό όρους αειφορίας, όπως διατυπώνονται στο βασικό προγραμματικό μας κείμενο, υπηρετούν το αίτημα να απαντησουμε στις άμεσες ανάγκες και ταυτόχρονα να δώσουμε μια ευρύτερη προοπτική στους αγώνες και τα αιτήματά μας.

5. Καμιά τέτοια αλλαγή δεν μπορεί όμως να γίνει χωρίς ρήξεις και ανατροπές, χωρίς κοινωνικές συμμαχίες και τελικά χωρίς έναν νέο κοινωνικό και πο-

λιτικό συνασπισμό με επίκεντρο τον κόσμο της εργασίας και της γνώσης. Οι μεγάλες κοινωνικές αντιστάσεις, που θα έχουν ως κύριο επίδοκο την κατανομή του κόστους της κρίσης, οι κοινωνικοί και οι πολιτικοί αγώνες για την αλλαγή των δομών της οικονομίας και της κοινωνίας, δεν περιορίζουν το στόχο τους στο πώς θα βγούμε από αυτή τη συγκεκριμένη κρίση, αλλά διεκδικούν μια κοινωνία χωρίς κρίσεις, χωρίς εκμετάλλευση, χωρίς οικολογικές καταστροφές. Ακριβώς γι' αυτό, ο αγώνας ενάντια στις συνέπειες της κρίσης και για την έξοδο από αυτήν συγχωνεύεται σήμερα με τον αγώνα για το σοσιαλισμό με δημοκρατία και ελευθερία, υπό μορφές και τρόπους που θα αναδειχθούν μέσα ακριβώς από αυτή τη δυναμική. Αλλά και αντίστροφα, ο αγώνας για το σοσιαλισμό, με το δημοκρατικό, αντιαυταρχικό και οικολογικό περιεχόμενο που του αρμόζει, δεν μπορεί να νοηθεί ως αγώνας με ρεαλιστική προοπτική ανεξάρτητα από την τρέχουσα κρίση και τις προκλήσεις που αυτή θέτει, δηλαδή όπως το επιχειρεί ουσιαστικά το ΚΚΕ.

6. Η κρίση, πέρα από τις ιδιαίτερες αιτίες των επιμέρους εκδηλώσεών της ή τις ιδιαιτερότητές της στις διάφορες χώρες, έχει έναν κοινό πυρήνα βαθύτερων αιτιών, που αναφέρονται στα κίνητρα και τους σκοπούς του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, σύμφωνα με τους οποίους οι άνθρωποι και οι ανάγκες τους, το περιβάλλον, ο πολιτισμός, τα πάντα, οφείλουν να υποτάσσονται στο κέρδος και στις διαδικασίες μεγιστοποίησής του. Επομένως, τόσο η υπέρβαση αυτής της κρίσης όσο και, πολύ περισσότερο, η εξάλειψη των αιτιών των κρίσεων γενικότερα, καθιστούν επίκαιρο τον αγώνα για την υπέρβαση του καπιταλισμού, για έναν ανανεωμένο σοσιαλισμό με ελευθερία και δημοκρατία. Ακριβώς γι' αυτό, συνδυαστικός κρίκος αυτών των διαφορετικών αλλά επάλληλων στόχων και καθηκόντων είναι το ίδιο το κίνημα, οι ίδιες οι αξίες του σοσιαλισμού, η οικονομία των αναγκών και η κοινωνία των πολιτών, όχι ως τομέας διακριτός ή ως δραστηριότητα ξεχωριστή, αλλά ως πλαίσιο κριτηρίων και στόχων που αμφισβητεί, αποδομεί και ανταγωνίζεται την ηγεμονία του καπιταλισμού και του κέρδους.

7. Η οικονομική, η κλιματική και η εν γένει οικολογική κρίση ορίζει την τρέχουσα συγκυρία. Όμως η αντιμετώπιση των συνεπειών της πολυσύνθετης αυτής κρίσης προϋποθέτουν και συνεπάγονται ανακατανομές εισοδημάτων, δικαιωμάτων και εξουσιών ανάμεσα σε κοινωνικές τάξεις καθώς και στο εσωτερικό τους, με σημαντική παράμετρο την έμφυλη διάσταση και πάλι.

Ειδικότερα σήμερα, η υπερχρέωση του ελληνικού κράτους, αλλά και του ιδιωτικού τομέα, των τραπεζών, των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, σε συνδυασμό με το μεγάλο παραγωγικό έλλειμμα της ελληνικής κοινωνίας, θέτουν σε κίνηση διαδικασίες ανακαθορισμού και άτυπης αναδιαπραγμάτευσης των διεθνών σχέσεων της χώρας, της θέσης και του ρόλου της στην Ε.Ε, στα Βαλκάνια και στον κόσμο. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν και αντιπαράθεση και διαπραγμάτευση και συμβιβασμούς, με έκβαση ανοιχτή ακόμα και στα πιο ακραία αρνητικά ενδεχόμενα. Για να αποτραπούν αυτά, μόνος δρόμος είναι ο μαζικός και οργανωμένος αγώνας με ξεκάθαρους στόχους. Συνάγεται ότι δύο είναι οι άμεσες και κρίσιμες προτεραιότητες για το κόμμα μας και την Αριστερά συνολικά.

Η πρώτη είναι να αφιερώσουμε όλες μας τις προσπάθειες για τη συγκροτημένη, ενωμένη, μαζική και μαχητική παρουσία των εργαζομένων παντού. Η δευτέρα είναι η ανάγκη ενίσχυσης της πολιτικής υπόστασης και της αποτελεσματικής παρέμβασης της Αριστεράς και η ένταξη των επιμέρους πρωτοβουλιών και

δράσεών της στο ευρύτερο πολιτικό σχέδιο που περιγράφουμε. Και οι δύο αυτές ανάγκες επιβάλλουν την ενίσχυση του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και μια ανανεωμένη και δυναμική προσέγγιση του ευρύτερου ζητήματος της κοινής δράσης της κοινωνικής και της πολιτικής Αριστεράς, χωρίς όρια ή αποκλεισμούς, το άνοιγμα ενός μεγάλου διαλόγου στη βάση με ανένταχτους αγωνιστές και αγωνίστριες της Αριστεράς και της οικολογίας, με τον κόσμο του ΚΚΕ και του ΠΑΣΟΚ, χωρίς προκαταλήψεις ή διαχωριστικούς φραγμούς, αφού τα επίδικα της συγκυρίας αφορούν ζωτικά συμφέροντα των εργαζομένων και της χώρας συνολικά ανεξάρτητα από κομματική ένταξη.

8. Στο παράρτημα των θέσεων περιλαμβάνεται μια εκτενής περίληψη των προτάσεών μας σε ποικίλους τομείς, που ετοιμάστηκε από την Επιτροπή Προγράμματος προς περαιτέρω συζήτηση και επεξεργασία, ιδίως από τις οργανώσεις, τα τμήματα και τα μέλη του ΣΥΝ που έχουν σχέση ή ενδιαφέρον με τα επιμέρους θέματα. Χωρίς τις δικές μας εναλλακτικές αναλύσεις των προβλημάτων και των αιτιών τους και τις απαντήσεις σε αυτά, απαντήσεις τόσο άμεσες όσο και μακροπρόθεσμες, δεν μπορούμε να καταπολεμήσουμε τη λογική των μονόδρομων ούτε μπορούμε να συνθέσουμε συμφέροντα και ανάγκες, πράγμα αναγκαίο για την οικοδόμηση κοινωνικών και πολιτικών συμμαχιών. Αλλά ούτε μπορούμε να καταπολεμήσουμε αποτελεσματικά τα σχέδια των αντιπάλων μας, που απαντούν στα προβλήματα από τη σκοπιά αντίπαλων συμφερόντων και ιδεολογιών, εάν δεν έχουμε τη δική μας εναλλακτική ανάλυση και απάντηση.

Όμως αυτό το αποτέλεσμα δεν θα προκύψει αν οι προτάσεις μας μείνουν μόνο στο επίπεδο της απλής προπαγάνδης ή της απλής εκφώνησής τους στο Κοινοβούλιο. Το ζητούμενο είναι η κοινωνική δράση μέσα από την οποία οι προτάσεις αυτές θα γίνουν στόχοι πάλης και κυριολεκτικό βίωμα των ενδιαφερομένων. Ο στόχος που θέσαμε το καλοκαίρι του 2008 για τη συγκρότηση του προγράμματος του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ «από τα κάτω» με την άμεση εμπλοκή ολόκληρου του κόσμου της Αριστεράς μέσα από ανοιχτές διαδικασίες, που δεν υλοποιήθηκε με δική μας ευθύνη, είναι ανάγκη να τεθεί ξανά και να υλοποιηθεί εκ των υστέρων. Οι προτάσεις μας για το εργασιακό, το ασφαλιστικό, το φορολογικό, το οικολογικό και τους άλλους τομείς πρέπει να συνδέονται με σχέδιο κινητοποίησης, συζήτησης και δράσης για την ενημέρωση του κόσμου, τη συζήτηση και τη συνδιαμόρφωση των θέσεων μας και των προτάσεων, των κινητοποιήσεων και των κοινών δράσεων. Όπως τονίζουμε, οι δικές μας απαντήσεις πρέπει να αναδεικνύουν σε κεντρική θέση την έμφυλη διάσταση όλων αυτών των ζητημάτων.

5. ΔΕΚΑ ΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΥΛΟ ΚΥΚΛΟ ΤΗΣ ΛΙΤΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΕΡΧΡΕΩΣΗΣ

Τα μέτρα που ανακοίνωσε η κυβέρνηση σε τρεις δόσεις (με τον προϋπολογισμό, με το πρόγραμμα σταθερότητας, και με τις ανακοινώσεις της 3/3/2010) δημιουργούν μείζον πολιτικό ζήτημα, αφού είναι σε κατάφωρη αντίθεση με τη λαϊκή εντολή που η ίδια ζήτησε και έλαβε μετά τις εκλογές. Συνιστούν πρωτοφανή επίθεση στα εργασιακά δικαιώματα και οδηγούν σε βάνουση αναδιανομή εισοδημάτων που πλήττει κυρίως τους μισθωτούς, τους ανέργους, τους συνταξιούχους και τα άλλα λαϊκά στρώματα. Θα έχουν ως αποτέλεσμα την οικονομική ύφεση, την αύξηση της ανεργίας, την επέκταση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλει-

σμού, την περαιτέρω αποδιάρθρωση του παραγωγικού ιστού της κοινωνίας, την ακόμη μεγαλύτερη αύξηση του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Η πολιτική αυτή, ως συνέχεια της πολιτικής των προηγούμενων κυβερνήσεων, δημιουργεί έναν *φαύλο κύκλο* που απειλεί να παγιώσει την ελληνική οικονομία και κοινωνία για *δεκαετίες* σε μια πρωτόγνωρη οικονομική και κοινωνική κρίση: το υψηλό δημόσιο χρέος αντιμετωπίζεται με λιτότητα, η λιτότητα δημιουργεί ύφεση, η ύφεση αυξάνει το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, η αύξηση του χρέους (με την ίδια λογική) οδηγεί σε νέα λιτότητα και νέα αύξηση του χρέους κ.ο.κ. Το σπάσιμο αυτού του φαύλου κύκλου με τρόπο που να υπηρετεί τα συμφέροντα των εργαζομένων τάξεων και της κοινωνίας είναι το *άμεσο* αίτημα που θέτει σήμερα η συγκυρία.

1. Υπάρχει άλλος δρόμος. Και είναι στο χέρι μας. Όχι, δεν είναι μονόδρομος η περικοπή των μισθών και των συντάξεων, η ιδιωτικοποίηση και το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας, η αύξηση της άδικης φορολογίας, η επέκταση του εργασιακού μεσαίωνα και η διάλυση της κοινωνικής ασφάλισης. Η διέξοδος από την κρίση δεν βρίσκεται στο να πληρώσουν οι εργαζόμενοι το κόστος χρεών και ελλειμμάτων που δημιούργησε η νεοφιλελεύθερη πολιτική των κυβερνήσεων του δικομματισμού, οι σπατάλες και η διαφθορά που εξέθρεψε το δικομματικό πολιτικό σύστημα. Ούτε συνιστούν διέξοδο οι ευχές του τύπου «Να πληρώσει η πλουτοκρατία».

Ο άλλος δρόμος υπάρχει διότι η κρίση αυτή είναι συστημική. Δεν τη δημιούργησαν οι εργαζόμενοι, αλλά οι δυνάμεις, τα συμφέροντα και η πολιτική που συγκροτούν τον κυρίαρχο συνασπισμό εξουσίας. Και ο άλλος δρόμος, ακριβώς, περνά μέσα από τη συγκρότηση ενός εναλλακτικού κοινωνικού και πολιτικού συνασπισμού εξουσίας. Είναι δρόμος που αρχίζει εδώ και τώρα, μέσα από τους αγώνες και την κοινή δράση για τη στήριξη του εισοδήματος, για την υπεράσπιση της κοινωνικής ασφάλισης, για την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας περιουσίας, για δημόσια αγαθά, για την αναβάθμιση της εργασίας, για την απασχόληση, για την παραγωγική ανασυγκρότηση και την αναζωογόνηση των περιφερειών και των πόλεων με όρους αειφορίας και κοινωνικής δικαιοσύνης, για την ανάδειξη νέων μορφών αποτελεσματικού κοινωνικού ελέγχου.

2. Αναπτυξιακή διέξοδος από την κρίση. Το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος είναι συμπτώματα βαθύτερων αιτιών που αφορούν τον τρόπο παραγωγής και διανομής του κοινωνικού πλούτου, την οργάνωση και τη λειτουργία του κράτους και του πολιτικού συστήματος, αλλά και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας μας. Η σταθεροποίηση επομένως του χρέους (ως ποσοστό του ΑΕΠ), και πολύ περισσότερο η μείωσή του, πρέπει να είναι μέρος ενός αναπτυξιακού σχεδίου, και μπορούν να επιτευχθούν μόνο με μια πολιτική που θα στοχεύει στην αναδιανομή, στην ανάκαμψη της παραγωγής και της απασχόλησης, στην αύξηση των δημόσιων επενδύσεων, στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της εισφοροδιαφυγής, των εισφοροαπαλλαγών, της σπατάλης και της διαφθοράς, στη ριζική μείωση των υπερόγκων εξοπλιστικών δαπανών, στην ανάφραση των ιδιωτικοποιήσεων, στην ανασυγκρότηση και ενίσχυση της παραγωγικής βάσης της κοινωνίας με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης και αειφορίας.

3. Να διεκδικήσουμε την επιμήκυνση του χρόνου για δημοσιονομική προσαρμογή σε μια περίοδο τουλάχιστον δέκα ετών. Κάθε μέρα που περνάει γίνεται φανερό ότι η δημοσιονομική προσαρμογή σε τρία χρόνια, όπως προβλέπει το «πρόγραμμα σταθερότητας και ανάπτυξης» της κυβέρνησης, είναι ανέφικτη. Και αν επιχειρηθεί, θα συνθλίψει την οι-

κονομία και την κοινωνία και θα εκτινάξει το δημόσιο χρέος σε μη ελεγχόμενα επίπεδα. Για τη στοιχειώδη ανακούφιση των εργαζομένων, μόνο μια επιμήκυνση του χρόνου προσαρμογής θα επιτρέψει τη βαθμιαία μείωση του ελλείμματος αλλά και την εξασφάλιση πόρων για την αύξηση των δημόσιων επενδύσεων και τη χρηματοδότηση εκείνης της δημόσιας πολιτικής που είναι αναγκαία για την ανάπτυξη.

Η μείωση του δημόσιου ελλείμματος, εφόσον οδηγήσει σε ύφεση, δεν μειώνει αλλά αυξάνει το δημόσιο χρέος (ως ποσοστό του ΑΕΠ). Συνεπώς, η σταθεροποίηση του δημόσιου χρέους και η μείωση των ελλειμμάτων σε ελεγχόμενα επίπεδα απαιτεί χρονικό ορίζοντα τουλάχιστον μιας δεκαετίας και ρυθμούς αύξησης του ΑΕΠ της τάξης του 6% - 7% τουλάχιστον.

4. Η αντιμετώπιση της κρίσης του χρέους απαιτεί διεθνείς συνεργασίες. Η δική μας στρατηγική για την έξοδο από την κρίση, και ειδικά από την κρίση του χρέους, δεν στηρίζεται και δεν αποσκοπεί στον εθνικό απομονωτισμό, αλλά επενδύει στην παγκόσμια και την ευρωπαϊκή δυναμική των αγώνων των λαών και των κινημάτων για μια εναλλακτική πολιτική ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό και το συντηρητισμό, τον ιμπεριαλισμό, τον μιλιταρισμό, τον καπιταλισμό.

Η ανάδειξη και η ενίσχυση του διεθνισμού της Αριστεράς καθίσταται πιο επιτακτική σήμερα. Εργαζόμαστε για την κοινή δράση όλων των δυνάμεων της, χωρίς αποκλεισμούς, σε εθνικό αλλά και σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Αναλαμβάνουμε πρωτοβουλίες μαζί με το Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς. Ενισχύουμε κάθε προσπάθεια για τον ευρωπαϊκό συντονισμό των κοινωνικών κινημάτων. Προτείνουμε ένα σχέδιο βαλκανικής συνανάπτυξης. Προωθούμε την ιδέα ενός Παγκόσμιου Φόρουμ της Αριστεράς.

Η προσφυγή στο ΔΝΤ ή η έξοδος από την Ε.Ε. δεν είναι επιλογή μας. Η προσφυγή στο ΔΝΤ δεν συνιστά εναλλακτική πολιτική επιλογή, αλλά διαφορετικό μηχανισμό επιβολής της ίδιας πολιτικής και, με αυτήν ακριβώς την έννοια, προβάλλεται από ορισμένες εγχώριες δυνάμεις και κέντρα του εξωτερικού. Η έξοδος από το ευρώ με στόχο την προσωρινή επιστροφή στη δραχμή, την υποτίμησή της και την εκ νέου επάνοδο στο ευρώ υπό νέα ισοτιμία, υπηρετεί συναφείς σκοπιμότητες. Δεν συγκροτεί κάποια εναλλακτική στρατηγική, αλλά κατανοείται και προβάλλεται από τμήματα του μεγάλου κεφαλαίου ως ευκαιρία κερδοσκοπικών επιχειρήσεων σε βάρος των εργαζομένων και του ελληνικού λαού. Ο ΣΥΝ διεκδικεί χωρίς αυταπάτες τη λύση των προβλημάτων της ελληνικής κοινωνίας στο πλαίσιο της Ευρώπης, σε αντιπαράθεση με τις κυρίαρχες πολιτικές της Ε.Ε., σε συμμαχία με λαούς με ανάλογα προβλήματα, επιδιώκοντας την ανάπτυξη πανευρωπαϊκών κινημάτων και αγώνων στην κατεύθυνση μιας άλλης Ευρώπης.

Επιδιώκουμε και διεκδικούμε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωζώνη να εξασφαλίσουν την παροχή της δυνατότητας δανεισμού ύστατης καταφυγής για τα μέλη τους με την έκδοση κοινού ευρω-ομόλογου ή άλλου μηχανισμού. Διεκδικούμε το κοινό νόμισμα να συνοδεύεται από κοινούς μηχανισμούς δανεισμού, κοινό αποθεματικό ταμείο αλληλεγγύης και κοινή αντιμετώπιση των κερδοσκοπικών επιθέσεων σε μεμονωμένες χώρες. Στηρίζουμε διεθνείς πρωτοβουλίες για την επιβολή μορατόριουμ στην εξυπηρέτηση των χρεών ως μέσο για την ανάσχεση της παγκόσμιας κρίσης και τη δημιουργία δυνατότητας άσκησης αναπτυξιακής πολιτικής.

5. Αγωνιζόμαστε για τη ριζική αναδιανομή του κόστους της κρίσης. Το πιο άμεσο ζήτημα της περιόδου είναι η συστηματική προσπάθεια της κυβέρνησης να μεταθέσει το κόστος της κρίσης στους εργα-

ζόμενους. Ο κατάλογος των μέτρων δεν έκλεισε. Ακολουθεί το ασφαλιστικό και άλλες επιθέσεις στους μισθούς και το εισόδημα των εργαζομένων τόσο του δημοσίου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Το ζήτημα αυτό πρέπει να γίνει για τον κόσμο της Αριστεράς πεδίο μάχης, όχι μόνο για να αποκρούσουμε την πολιτική της κυβέρνησης, αλλά για να οργανώσουμε την πάλη για την επιβολή θετικών ρυθμίσεων με αιχμές τις προτάσεις μας για:

A. Τη φορολογική μεταρρύθμιση, την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και εισφοροδιαφυγής, την κατάργηση των ειδικών φορολογικών καθεστώτων που ευνοούν ισχυρές κοινωνικές ομάδες.

B. Τη χρηματοδότηση του ασφαλιστικού συστήματος και την ενίσχυση του δημόσιου και του κοινωνικού χαρακτήρα του.

Γ. Την προστασία των ανέργων και ιδιαίτερα των μακροχρόνια ανέργων.

Δ. Την κατάργηση του εργασιακού μεσαίωνα, της επισφαλούς εργασίας, της ανεξέλεγκτης εκμετάλλευσης των μεταναστών.

E. Την άμεση αλλαγή του «δικαίου των απολύσεων» και την προστασία των εργαζομένων.

ΣΤ. Την ενίσχυση των κατώτατων μισθών, τη θεσμοθέτηση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος καθώς και της εγγυημένης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και δημόσια αγαθά.

Z. Τον δημοκρατικό έλεγχο του προϋπολογισμού.

Καθολικό κοινωνικό μέτρωπο πρέπει να υπάρξει ενάντια στις προσπάθειες αποδόμησης του ασφαλιστικού συστήματος και ουσιαστικής κατάργησης της εγγυημένης σύνταξης. Διεκδικούμε να καταπολεμηθούν άμεσα οι πραγματικές αιτίες. Να σταματήσει η αιμορραγία πόρων από το ασφαλιστικό σύστημα. Να αντιμετωπισθεί άμεσα και ριζικά η εισφοροδιαφυγή. Να προστατευθούν τα αποθεματικά από την κερδοσκοπία. Να δημιουργηθούν αποθεματικοί πόροι για τις μελλοντικές ανάγκες του συστήματος.

6. Για να σπάσει ο φαύλος κύκλος της λιτότητας και της υπερχρέωσης πρέπει να κρυχθεί ένας γενικευμένος και ασυμβίβαστος πόλεμος στη φαυλότητα, τη σπατάλη, τη διαφθορά και την ευνοιοκρατία, αρχίζοντας από τις κορυφές και τα ρετιρέ, εκεί όπου συγκροτούνται οι μηχανισμοί της διαφθοράς και διαμορφώνονται τα κοινωνικά πρότυπα. Να πληρώσουν επιτέλους οι κερδισμένοι της κερδοσκοπικής ανόδου και όσοι με διάφορα προσχήματα απαλλάσσονται από φόρους. Να καταργηθούν τα ειδικά φορολογικά καθεστώτα. Να καταργηθούν οι κομματικοί στρατοί και η λαφυραγήση του κράτους από τα κόμματα εξουσίας. Να σπάσουν κυκλώματα και μηχανισμοί που έχουν εξελιχθεί σε δομές του συστήματος, όπως η συστηματική υπερτιμολόγηση των φαρμάκων, το λαθρεμπόριο καυσίμων, η καταπάτηση και ο σφετερισμός δημόσιας περιουσίας, τα καρτέλ που ελέγχουν τις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών.

Η σπατάλη και η διαφθορά δεν υπάρχουν μόνο στον δημόσιο τομέα. Η σπατάλη πόρων, η καταστροφή του περιβάλλοντος, ο ανεύθυνος καταναλωτισμός, η υπερανάπτυξη των ιδιωτικών μέσων σε βάρος των δημόσιων αγαθών και των σύγχρονων τρόπων ικανοποίησης των αναγκών, έχουν καταστεί κυρίαρχος τρόπος συγκρότησης και λειτουργίας της κοινωνικής ζωής. Τεράστιοι πόροι μπορούν να εξοικονομηθούν και να χρησιμοποιηθούν για κοινωνικούς σκοπούς, όχι με τη συμπίεση των αναγκών αλλά με την επανιεράρχησή τους, την αλλαγή των μέσων ικανοποίησής τους, τη μείωση της εξάρτησης από το χρήμα και τις τράπεζες, με την ενδυνάμωση των συλλογικών αγαθών, με την απο-εμπουρευματοποίηση και την αποκατάσταση του κοινωνικού κράτους και των λειτουργιών του, καθώς και με τη θέσπιση νέων δημόσιων πολιτικών που να απαντούν σε

κοινωνικές ανάγκες: ενίσχυση των συλλογικών μέσων μεταφοράς σε βάρος των ιδιωτικών, εφαρμογή μιας δημόσιας πολιτικής παραγωγής κοινωνικής κατοικίας, απεξάρτηση της ελληνικής οικογένειας από τις δαπάνες για την παρα-παιδεία, την παρα-υγεία και το κόστος των ποικίλων διαμεσολαβήσεων. Η πολιτική που θα αναβαθμίζει το ρόλο των συλλογικών και των δημόσιων αγαθών, καθώς και η ανασυγκρότηση, η αναβάθμιση και ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας, του εκπαιδευτικού συστήματος, της κοινωνικής ασφάλισης, οφείλει να συγκροτηθεί σε μέτωπα αγώνων και κατευθύνσεις ανάπτυξης για την αντιμετώπιση των συνεπειών τόσο της οικονομικής κρίσης όσο και της κλιματικής αλλαγής.

Η πολιτική αυτή προϋποθέτει επίσης ότι θίγεται και το κεντρικό ζήτημα του ρόλου της κρατικής εξουσίας. Έχουμε απέναντί μας ένα κράτος όχι μόνο κοινωνικά αναποτελεσματικό, αλλά το οποίο, με ευθύνη των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ και ΝΔ και των πολιτικών που εφάρμοσαν, παράγει και αναπαράγει μια κουλτούρα και πρακτική διαφθοράς, κομματικής συναλλαγής και κοινωνικής ανισότητας, που όχι μόνο πριμοδοτεί τον ιδιωτικό τομέα αλλά και δυσφημεί κάθε δημόσια παρέμβαση. Γι' αυτό, υπόβαθρο της δικής μας πολιτικής είναι και μια ριζική δημοκρατική αναθεμελίωση του κράτους, προκειμένου αυτό να μετασχηματιστεί σε έναν κοινωνικά αποτελεσματικό μηχανισμό παραγωγικής ανασυγκρότησης, δημοκρατικής διοίκησης, αναδιανομής και περιορισμού του ρόλου της αγοράς υπέρ των πραγματικών αναγκών της κοινωνίας.

7. Το σπάσιμο του φαύλου κύκλου της λιτότητας και της υπερχρέωσης απαιτεί νέες πηγές και νέες κατευθύνσεις ανάπτυξης και μια νέα γενιά δημοσίων διαρθρωτικών πολιτικών που θα αξιοποιούν τις εν λόγω δυνατότητες προς όφελος της κοινωνίας.

Στις νέες συνθήκες απαιτείται μια ανανεωμένη προσέγγιση και η κατ' ουσίαν «επανανακάλυψη» της σημασίας της ποιοτικής γεωργίας και βιομηχανίας, του ποιοτικού τουρισμού, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των κοινωνικών υπηρεσιών, της κοινωνικής κατοικίας, της εξοικονόμησης ενέργειας, των πολεοδομικών αναπλάσεων, της προστασίας και της αναβάθμισης του περιβάλλοντος, αλλά και της επένδυσης σε επιλεγμένους νέους τομείς έρευνας και ανάπτυξης. Κεντρικό ρόλο προς την κατεύθυνση αυτή καλούνται να διαδραματίσουν οι δημόσιες επενδύσεις αλλά και οι κοινοτικοί πόροι του ΕΣΠΑ, με αναπροσανατολισμό στόχων και δράσεων. Κομβική όμως είναι και η σημασία που έχουν εδώ οι κοινωνικοί και οικολογικοί όροι οι οποίοι πρέπει να είναι συνυφασμένοι με τις κατευθύνσεις αυτές, αναπόσπαστο μέρος τους.

Επιπλέον, η συγκρότηση ενός δημόσιου πυλώνα τραπεζών που θα λειτουργεί με όρους και κριτήρια κοινής ωφέλειας και όχι ιδιοτελή ή κερδοσκοπικά, ο μετασχηματισμός των δημόσιων επιχειρήσεων σε φορείς άσκησης αναπτυξιακής πολιτικής υπό κοινωνικό έλεγχο, η εφαρμογή μιας πολιτικής που θα αναδεικνύει και θα διασφαλίζει μορφές συλλογικής και συνεργατικής εργασίας, είναι αναγκαία συστατικά μιας αναπτυξιακής στρατηγικής.

8. Το άνοιγμα του δρόμου για μια εναλλακτική διεξοδό από την κρίση με δημοκρατικό, κοινωνικό και οικολογικό περιεχόμενο, προϋποθέτει ένα μαζικό, ενωτικό και δυναμικό κίνημα αντίστασης και προσασίας, των εργασιακών και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, του περιβάλλοντος και του δημόσιου πλούτου από τις επιθέσεις που θα δεχτούν.

Το νεοφιλελεύθερο σχέδιο εξόδου από την κρίση που έχει υιοθετήσει η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ προβλέπει και άλλες επιθέσεις στο εισόδημα και τα δικαιώματα των εργαζομένων. Προβλέπει μαζικό ξεπούλημα δημόσιας γης και άλλων περιουσιακών στοιχείων του Δπ-

μοσίου. Η οικονομική ασφυξία που τα μέτρα της κυβέρνησης θα δημιουργήσουν, καθώς και η αναμενόμενη πτώση της τιμής των ακινήτων, δεν θα καταστρέψουν μόνο χιλιάδες μικρές επιχειρήσεις, επαγγελματίες, αγρότες και μικροϊδιοκτήτες, αλλά θα δημιουργήσουν και μεγάλες κερδοσκοπικές ευκαιρίες, καθώς και δυνατότητες ενίσχυσης της συγκέντρωσης του κεφαλαίου –μονοπωλιακού και ολιγοπωλιακού– και ελέγχου από αυτό ολόκληρων τομέων της οικονομίας ή περιοχών της χώρας.

Πέρα, λοιπόν, από την ανάγκη αναζωογόνησης του εργασιακού κινήματος σε νέες βάσεις, ιδιαίτερη σημασία αποκτούν στις νέες συνθήκες και οι μορφές αντίδρασης των μικρών επιχειρήσεων, των επαγγελματιών και των αγροτών στις πιέσεις που θα δεχτούν. Ο ΣΥΝ, ενόσω στηρίζει παραδοσιακές μορφές οργάνωσης και δράσης, οφείλει να είναι ανοιχτός, να ενθαρρύνει και να στηρίζει και νέες μορφές συλλογικής έκφρασης των εργαζομένων, της νεολαίας, των κινημάτων που αναπτύσσονται ως αποτέλεσμα της κινητικότητας και της ρευστότητας που καταγράφεται σε κοινωνικό επίπεδο, των νέων μορφών εργασίας, επικοινωνίας κ.ο.κ. Οφείλει δηλαδή να ενισχύει προσπάθειες σύνθεσης των αιτημάτων και σύγκλισης των αγώνων των επιμέρους κοινωνικών στρωμάτων, καλλιεργώντας παντού και πάντοτε το κοινό συμφέρον και την έκφραση κοινωνικής αλληλεγγύης.

9. Ιδεολογία και Πολιτική. Για μια ακόμη φορά στην ελληνική ιστορία οι δυνάμεις του συστήματος εξουσίας καταφεύγουν στην πατριδοκαπλία και στο μύθο της εθνικής ενότητας για να δικαιολογήσουν την πολιτική τους. Η κατακρευούρηση των μισθών και των συντάξεων παρουσιάζεται ως «θυσία» προς την πατρίδα. Προβάλλεται η ιδέα ενός «πατριωτικού μετώπου» ή μιας «εθνικής συναίνεσης» για την «απελευθέρωση» της χώρας από την «επιτήρηση» της Ε.Ε. και του ΔΝΤ, τους οποίους ωστόσο οι ίδιοι προσκάλεσαν, ή για την ανάκτηση της «εθνικής κυριαρχίας», που όμως οι ίδιοι παραχώρησαν. Ωστόσο, πίσω από αυτές τις ιδέες κρύβεται η προσπάθεια να αποδεχτούν οι εργαζόμενοι οικειοθελώς τους όρους και τις απαιτήσεις του χρηματιστικού κεφαλαίου και των κερδοσκοπικών αγορών. Με άλλα λόγια, η περικοπή των μισθών και των συντάξεων εντάσσεται σε μια πολιτική που στόχο έχει να μην αλλάξει το σύστημα που μας οδήγησε στην κρίση και να μη χάσουν τα προνόμιά τους όσοι εκτρέφονται από το σύστημα αυτό. Οι «θυσίες» που ζητούνται είναι θυσίες χωρίς ελπίδα για το λαό και για την πατρίδα, αφού επιδεινώνουν τη θέση όχι μόνο των μισθωτών αλλά και της κοινωνίας συνολικά.

Αν τα συνθήματα περί «πατριωτικού μετώπου» ή «εθνικής ενότητας» που εκφράζουν αντιλήψεις εθνικής αναδίπλωσης συγκαλύπτουν τις ταξικές πολιτικές διαφορές, απόψεις που παραπέμπουν στον οικονομισμό αγνοούν την ύπαρξη των ενδιάμεσων στρωμάτων και τον κρίσιμο, σε περιόδους κρίσης, ρόλο τους, ενώ ισοπεδώνουν επικίνδυνα τις διαφορετικές μορφές πολιτικής έκφρασης, των κοινωνικών τάξεων και των συμφερόντων τους.

Αντίθετα, η απάντηση είναι ο πολιτικός και κοινωνικός αγώνας, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, για την ενίσχυση της πολιτικής και της δημοκρατίας ενάντια στην κυριαρχία της αγοράς και στην ιδεολογία που την υποστηρίζει. Μπροστά στους αυτοματισμούς των απρόσωπων αγορών ή στις έξωθεν πιέσεις, που παρουσιάζονται ως φυσικοί νόμοι, η απάντηση που προασπίζεται τα πραγματικά συμφέροντα της συντριπτικής πλειοψηφίας της κοινωνίας και της χώρας μπορεί να είναι μόνο ο συλλογικός, δημοκρατικός, πολιτικός και κοινωνικός αγώνας για έναν νέο πολιτικό και κοινωνικό συνασπισμό, που θα επιζητεί την ενότητα μέσα στην πολλαπλότητα, που θα επιδιώκει από σήμερα να οργα-

νώσει τα πολλαπλά κοινωνικά και ταξικά συμφέροντα, μέσα από τις αναγκαίες συνθέσεις αλλά και χωρίς φόβο για τις απαραίτητες συγκρούσεις, σε ένα συνεκτικό σχέδιο για τον συνολικό οικονομικό, οικολογικό και κοινωνικό μετασχηματισμό της κοινωνίας μας.

10. Αγώνας για το μέλλον. Ο αγώνας για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης και την έξοδο από αυτήν δεν είναι ένας αγώνας για το παρελθόν αλλά για το μέλλον. Εκείνο που κρίνεται μέσα από τους αγώνες αυτούς είναι η μορφή και ο τύπος του κόσμου και της κοινωνίας μετά την κρίση, οι νικητές και οι ηττημένοι της περιόδου.

Γι' αυτό και δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα πρωτανεύσει τελικά η «καλή θέληση» ή η «κοινή λογική» της συνεργασίας, τόσο στον κόσμο όσο και στην Ευρώπη. Τόσο οι διεθνείς όσο και ευρωπαϊκές εξελίξεις είναι ανοιχτές σε πολλά ενδεχόμενα. Για αυτόν ακριβώς το λόγο, ο δικός μας αγώνας δεν μπορεί να έχει παρωπίδες, ταμπού ή όρια. Είναι ένας αγώνας για το σήμερα αλλά και το αύριο της κοινωνίας. Σε αυτόν θα δοκιμαστούν οι θέσεις και οι ικανότητές μας να ενώνουμε, να εμπνέουμε εμπιστοσύνη, να είμαστε συνεπείς με τις αρχές μας και τις αξίες μας.

Φιλοδοξία του ΣΥΝ είναι μέσα από τους αγώνες αυτούς να ενισχύσει τη συνοχή του και την ικανότητά του να δρα ενωτικά και προωθητικά, στον ΣΥΡΙΖΑ και ευρύτερα στο χώρο των δυνάμεων της Αριστεράς και της οικολογίας. Φιλοδοξία μας είναι η Αριστερά να γίνει η ελπίδα του κόσμου. Αλλά έχουμε επίγνωση πως αυτό μπορεί να γίνει μόνο από μια Αριστερά που θα θελήσει και θα μπορέσει να συντονίσει ξανά το βήμα της με τις προσδοκίες της κοινωνίας, να δημιουργήσει σχέσεις εμπιστοσύνης με την κοινωνία, δηλαδή να εκφράσει πολιτικά και πρωταγωνιστικά τους σημερινούς πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες για τη γνώση, την εργασία, τον πολιτισμό, συναρθρώνοντας τα ιδιαίτερα συμφέροντα των εργαζομένων τάξεων με τις συνολικές ανάγκες της κοινωνίας σε ένα σχέδιο συνολικού μετασχηματισμού.

*ΕΚΔΟΧΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

(κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Αρμυραντίδου Λίτσα, Αντωνιάδη Αλκη, Βλαδιμήροβιτς Μαρία, Γαβρίλη Γιώργο, Δούκα Γιάννη, Ήσυχω Κώστα, Θεοδόση Αυγή, Ιωαννίδη Ηλία, Καδόγλου Σάκη, Καλομοίρη Γρηγόρη, Καλύβη Αλέκο, Κριτωτάκη Μιχάλη, Λαφαζάνη Παναγιώτη, Λεουτσάκο Στάθη, Μπαδογιάννη Ακη, Ουζουνίδου Ευγενία, Παπαδόγιαννη Σόφη, Παπαμιχαλοπούλου Μαρία, Πριμικήρη Βασιίλη, Πρωτονοτάριο Γιάννη, Σουλτανίδου Χριστίνα, Σπανού Δέσποινα, Σπυλιόπουλου Μάγδα, Σπύρτου Άννα, Στρατούλη Δημήτρη, Τόλιο Γιάννη, Φράγκου Λία.)

(Υπέρ: 22, Κατά: 54, Λευκά: 3, Άκυρα: 10)

»» **ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΚΤΑΚΤΟ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΡΘΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ**

»» **ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΙΑΣ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΟΝΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΕ**

Για τη διαμόρφωση του Έκτακτου Προοδευτικού Προγράμματος διεξόδου της χώρας από την κρίση ξεκινάμε από **δύο βασικές παραδοχές:**

ΠΑΡΑΔΟΧΗ ΠΡΩΤΗ:

Το πρόβλημα της χώρας δεν είναι κυρίως πρόβλημα δημοσιονομικό, πρόβλημα, δηλαδή, ανεξέλεγκτα υψηλού ελλείμματος και ανεξέλεγκτα δυσβάστακτου

χρέους. Αντίθετα, το **πρόβλημα** της χώρας είναι πρώτα απ' όλα και κυρίως πρόβλημα **αναπτυξιακό**, με την απουσία, σχεδόν, ενδογενούς αναπτυξιακής δυναμικής. **Πρόβλημα παραγωγικό** με τη γενική παραγωγική, σχεδόν, ερήμωση της χώρας, ιδιαίτερα σε σύγχρονους τεχνολογικά τομείς και σύγχρονα προϊόντα υψηλών ποιοτικών και οικολογικών προδιαγραφών. **Πρόβλημα, τέλος, κοινωνικό** με την έκρηξη των κοινωνικών ανισοτήτων και των κοινωνικών και εργασιακών προβλημάτων, αλλά και **πρόβλημα οικολογικό** με τη ραγδαία οικολογική υποβάθμιση των οικονομικών δραστηριοτήτων και του περιβάλλοντος.

Τα δίδυμα μεγάλα ελλείμματα του προϋπολογισμού και του ισοζυγίου πληρωμών, ειδικότερα του εμπορικού ισοζυγίου, δεν είναι η αιτία αλλά το αποτέλεσμα των μεγάλων αναπτυξιακών, παραγωγικών, κοινωνικών αλλά και οικολογικών ελλειμμάτων της χώρας.

Οι συναινετικές νεοφιλελεύθερες δικομματικές στρατηγικές πελατειακής διαχείρισης του κράτους, παράδοσης στις αγορές, ιδιωτικοποιήσεων και κυριαρχίας του εγχώριου και πολυεθνικού κεφαλαίου, είναι ανίκανες να απαντήσουν θετικά σε μια στέρεα αναπτυξιακή προοπτική, στην παραγωγική ανασυγκρότηση και την κοινωνική και οικολογική αναβάθμιση του τόπου. Αντίθετα, αυτές οι επιλογές παρήγαγαν συνεχώς δημοσιονομικά προβλήματα για να ακολουθούν σκληρές πολιτικές δημοσιονομικής σταθεροποίησης σε ένα ατελείωτο φαύλο κύκλο.

Τα σημερινά αντεργατικά και αντικοινωνικά πακέτα δημοσιονομικής σταθεροποίησης δεν θα αναπαράγουν απλώς αυτά τα αδιέξοδα και το φαύλο κύκλο αλλά κινδυνεύουν να επιφέρουν τη χαριστική βολή στο οικονομικό μέλλον της χώρας.

Ένα **έκτακτο προοδευτικό πρόγραμμα με σοσιαλιστική προοπτική** οφείλει, επομένως, να δώσει απόλυτη προτεραιότητα σε μια νέου τύπου παραγωγική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση της οικονομίας με βαθύτατα κοινωνικό και οικολογικό περιεχόμενο ως το δρόμο για τη βελτίωση και των δημοσιονομικών δεδομένων.

ΠΑΡΑΔΟΧΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Τα **θεμελιώδη μέτρα** που είναι ικανά και αναγκαία για να διασφαλίσουν μια **προοδευτική διεξοδο** από την κρίση όχι μόνο δεν είναι συμβατά με το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει στην ΟΝΕ και στην Ε.Ε. αλλά και **έρχονται σε ριζική αντίθεση με βασικές πτυχές της ενοποιημένης ευρωπαϊκής Συνθήκης**. Αυτό σημαίνει ότι η προώθηση και πολύ περισσότερο η εφαρμογή ενός έκτακτου προοδευτικού προγράμματος διεξόδου θα βρεθεί σε **σύγκρουση** με τους θεσμούς και τις δυνάμεις που κυριαρχούν στο επίπεδο της ΟΝΕ αλλά και της Ε.Ε.

Αν η **προώθηση ενός προοδευτικού προγράμματος σε μία μικρή χώρα**, (π.χ. η Ελλάδα), επηρεάσει θετικά ή συμπέσει με ανάλογες **προοδευτικές προσπάθειες και σε άλλες χώρες της Ε.Ε.**, τότε είναι δυνατόν, να διαμορφωθεί ένα **παλιρροιακό κύμα προοδευτικών ανακατατάξεων, διεργασιών και συγκρούσεων**, που θα ρηγματώσουν ή και θα ανατρέψουν συνολικά την Ε.Ε. και μπορεί να θέσουν σε νέες ιστορικές βάσεις **μια προοδευτική και σοσιαλιστική ευρωπαϊκή ενοποίηση**. Εφόσον, όμως, οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ, ιδιαίτερα αν είναι μικρή, επιχειρήσει μια προοδευτική και ανορθωτική προσπάθεια και βρεθεί προσωρινά μόνη και αντιμετώπι με σθεναρές αντιδράσεις και συμμαχίες εναντίον της, τότε θα τεθεί ενώπιόν της το ερώτημα, αν για την εφαρμογή του προοδευτικού προγράμματός της προϋποτίθεται η απαιτείται η έξοδος της χώρας από την ΟΝΕ ή ακόμη και την Ε.Ε.. Το ερώτημα αυτό δεν δέχεται μια μονοσήμαντη και εκ των προτέρων καθορισμένη τελεσίδικη απάντηση. Αντίθετα παίρνει τη μορφή ενός στρατηγικού διλήματος για το προοδευτικό μέλλον χωρών όπως η Ελλάδα.

Ο αγώνας για την ανάδειξη, καταξίωση, προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων προοδευτικού και σοσιαλιστικού προσανατολισμού στη χώρα μας, σε σειρά από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, σε **ολόκληρη την Ε.Ε.** και γενικότερα στην Ευρώπη, θα κρίνει τελικά τη θέση και το μέλλον της Ελλάδας αλλά και θα καθορίσει την τύχη, τον προσανατολισμό, το είδος και το μέλλον της ίδιας της ευρωπαϊκής προοπτικής. Σε κάθε περίπτωση, στρατηγική μας επιδίωξη είναι η ήττα και η **ανατροπή της Ε.Ε. ως υπερεθνικής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης** χωρών και η **συγκρότηση μιας νέας ενοποιημένης προοδευτικής και σοσιαλιστικής Ευρώπης από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια**, ως δύναμη καταπολέμησης του ιμπεριαλισμού και ως δύναμη για την ειρήνη, τη σταθερότητα, τη δικαιοσύνη και την προστασία του περιβάλλοντος σε όλο τον κόσμο.

Παραθέτουμε ενδεικτικά και προς συζήτηση **δεκατρείς κατευθύνσεις πολιτικών και μέτρων** ως θεμελιώδεις προγραμματικό περιεχόμενο μιας έκτακτης προοδευτικής διεξόδου από την κρίση.

ΠΡΩΤΟΝ: άμεση **αμφισβήτηση** και **ακύρωση** των **Συνθηκών** πάνω στις οποίες στηρίζεται η Ε.Ε. και ειδικότερα η ΟΝΕ.

Στο πλαίσιο αυτό διεκδικούμε κατά προτεραιότητα την άμεση κατάργηση του **Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε.** και σε πρώτη φάση ζητάμε την επί αόριστον αναστολή εφαρμογής του για τη χώρα μας.

Αν δεν καταργηθεί ή τουλάχιστον δεν ανασταλεί η εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε. σε σχέση με τη χώρα μας, είναι αδύνατη μια προοδευτική διεξόδος από την κρίση.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Αγωνιζόμαστε σε πρώτη φάση, ώστε η **Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)** να τεθεί **υπό άμεσο πολιτικό έλεγχο** και να αλλάξει ριζικά τον προσανατολισμό της, για να θέσει ως κύριες προτεραιότητες των πολιτικών της την ανάπτυξη, τη σύγκλιση χωρών και περιφερειών και την πλήρη απασχόληση, στο πλαίσιο διεθνών πολιτικών και παρεμβάσεων κατά του νομισματικού «ιμπεριαλισμού», για τη διεθνή νομισματική σταθερότητα με όρους δικαιοσύνης για όλες τις χώρες και οικονομίες του πλανήτη.

Σε αυτό το πλαίσιο διεκδικούμε τη διαμόρφωση της **ενιαίας νομισματικής πολιτικής της Ε.Ε. με δημιουργική ευελιξία**, έτσι ώστε η Κεντρική Τράπεζα σε κάθε χώρα μέλος να διαθέτει σχετική αυτονομία και να παρεμβαίνει λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές οικονομικές ιδιομορφίες, τον οικονομικό κύκλο και τα ιδιαίτερα προβλήματα της συγκυρίας.

Διεκδικούμε άμεσα τη δυνατότητα της ΕΚΤ να **δανειοδοτεί με ειδικούς προνομιακούς όρους**, ανάλογους, τουλάχιστον, με εκείνους που χορηγεί ρευστότητα στις εμπορικές τράπεζες (σήμερα με επιτόκιο 1%), τις **χώρες μέλη** που εμφανίζουν **ειδικές οικονομικές δυσκολίες** και δοκιμάζονται με δυσανάλογο κόστος δανεισμού και κερδοσκοπικές πιέσεις.

Διεκδικούμε, με τους ως άνω όρους, **άμεση έκτακτη δανειοδότηση της χώρας** μας από την ΕΚΤ ως απόλυτα αναγκαία για να δοθεί μια «ανάσα» στην ελληνική οικονομία και τη στοιχειώδη στήριξη του ελληνικού λαού.

Η ιστορική καταλήστευση της χώρας με τοκογλυφικά επιτόκια δεν μπορεί να συνεχιστεί, όπως δεν είναι δυνατόν να εκλιπαρούμε στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και την Ουάσιγκτον για να μετριάσει απλώς η έκταση και το βάθος της ληστείας, με αντίτιμο, μάλιστα, νέους αντικοινωνικούς όρους και τον «νεοαποικιακό» έλεγχο της χώρας από το ΔΝΤ ή την Ε.Ε. ή και τους δύο από κοινού.

Αν η ΕΚΤ, κατά τα ως άνω, ή άλλες ισοδύναμου αποτελέσματος ευρωπαϊκές παρεμβάσεις δεν εξασφαλίσουν «αξιοπρεπείς» όρους δανεισμού χωρίς όρους και «δεσμεύσεις», θα πρέπει να θεθούν υπό συζήτηση και εξέταση μια σειρά από άλλες εναλλακτικές «λύσεις» μεταξύ των οποίων τη **ρύθμιση του χρέους**, ή την **επα-**

ναδιαπραγμάτευση του κλπ.

ΤΡΙΤΟΝ: Αγωνιζόμαστε για την **άμεση ακύρωση του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης** και των συναφών κατεδαφιστικών κυβερνητικών πακέτων μέτρων που ακολούθησαν την έγκρισή του και το οποίο διαμορφώθηκε κατ' επιταγή του Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε.

Η απόπειρα να συμμορφωθεί η χώρα με τις προβλέψεις του Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε. και να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα από το 12,7% του ΑΕΠ σήμερα, κάτω από το 3%, σε τρία χρόνια, όχι μόνο είναι ανέφικτη, αλλά και θα οδηγήσει τη χώρα σε καταστάσεις οικονομικής και κοινωνικής ερημποίησης.

Η χώρα, αντί του Προγράμματος Σταθερότητας - στην πραγματικότητα αποσταθεροποίησης - χρειάζεται επείγοντως για να βγει από την κρίση με ένα έκτακτο πρόγραμμα προοδευτικής ανάπτυξης, παραγωγικής ανασυγκρότησης, πλήρους απασχόλησης, κοινωνικής δικαιοσύνης και περιβαλλοντικής προστασίας.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ: Θέτουμε υπό συζήτηση και προωθούμε ένα **στρατηγικό σχέδιο μεταρρυθμίσεων** για την αναδιοργάνωση και ανασυγκρότηση του κράτους, με στόχο ένα νέο σύγχρονο, αποδοτικό κρατικό μηχανισμό, ικανό να καταστήσει το **δημόσιο ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό εργαλείο ανάπτυξης και κοινωνικής συνεισφοράς.**

Βάζουμε άμεσα τέρμα σε κάθε μορφή πελατειακής-ρουσφετολογικής σχέσης και αποκαθιστούμε πλήρως την αξιοκρατία, την απόλυτη διαφάνεια και τον κοινωνικό έλεγχο σε όλες τις κρατικές λειτουργίες και τις δημόσιες υπηρεσίες.

Ένα νέο σύγχρονο, δημοκρατικό, αντιγραφειοκρατικό, αποτελεσματικό και υπό κοινωνικό έλεγχο κράτος, μαζί με ένα σύγχρονο και αποδοτικό ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθίστανται θεμελιώδεις ατμοσφαιρικές μιας νέας αναπτυξιακής παραγωγικής προσπάθειας με βαθύ κοινωνικό και οικολογικό περιεχόμενο.

ΠΕΜΠΤΟΝ: Διεκδικούμε την **αναδιαμόρφωση** και τον **επαναπροσανατολισμό των δαπανών του προϋπολογισμού** και την κατοχύρωση της πλήρους και απόλυτης **δημοσιονομικής διαφάνειας** με στόχο να αποκτήσει ο προϋπολογισμός -τόσο ως σύνολο όσο και τα επί μέρους κονδύλια του- το μέγιστο δυνατό και μετρήσιμο αναπτυξιακό, παραγωγικό και κοινωνικό αποτέλεσμα.

Προτείνουμε μια μεγάλη αύξηση και τον **ποιοτικό επαναπροσανατολισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ)**, έτσι ώστε να καταστεί κεντρικός μοχλός για την αναπτυξιακή, παραγωγική ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας, αλλά και τη δραστηκή μείωση της ανεργίας στην κατεύθυνση της πλήρους απασχόλησης.

Το ΠΔΕ από πρόγραμμα «τοιμέντου» και «ασφάλτου» μετατρέπεται σε πρόγραμμα ενίσχυσης κατά προτεραιότητα άμεσων παραγωγικών επενδύσεων και τομειακών πολιτικών.

Πρώτη προτεραιότητα του προϋπολογισμού γίνεται η μεγάλη αύξηση και ποιοτική αναβάθμιση με μετρήσιμα αποτελέσματα των κονδυλίων της **Παιδείας**, της **έρευνας**, της **τεχνολογικής ανάπτυξης** και της **καινοτομίας.**

ΕΚΤΟΝ: Αμφισβήτηση των επιλογών της απελευθέρωσης των αγορών και της «ελεύθερης κίνησης» κεφαλαίων, ιδιαίτερα των κερδοσκοπικών κεφαλαίων, στο πλαίσιο της Ε.Ε. Άμεση ακύρωση σε πρώτη φάση της απελευθέρωσης των αγορών σε κρίσιμους επλεγμένους κλάδους της οικονομίας (π.χ. χρηματοπιστωτικός, ενέργεια, ναυπηγεία, κλωστοϋφαντουργία κλπ) και άμεσος έλεγχος στην κίνηση, ιδιαίτερα των κερδοσκοπικών κεφαλαίων από και προς τη χώρα μας. Καταπολέμηση των μονοπωλιακών δομών και των καρτέλ, έλεγχος της ασυδοσίας των πολυεθνικών και περιορισμός του ρόλου και της δράσης τους.

Τα ως άνω μέτρα θα καταστήσουν ρεαλιστική την

απόλυτα αναγκαία **ανάπτυξη ειδικών κλαδικών παραγωγικών** πολιτικών σε κρίσιμους στρατηγικούς τομείς της οικονομίας ή τομείς που διαθέτουμε συγκριτικό πλεονέκτημα, με στόχους τη σύγχρονη παραγωγική αναδιάρθρωση και ανασυγκρότηση της οικονομίας και την ενίσχυση της απασχόλησης.

Βασικό στοιχείο μιας προοδευτικής παραγωγικής αναδιάρθρωσης είναι η **οικολογική παράμετρος** στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας ιδιαίτερα στον τομέα της ενέργειας - πρώτα απ' όλα των ανανεώσιμων πηγών (ΑΠΕ) - στις κατασκευές, μεταφορές, στην παραγωγή «καθαρών» προϊόντων, ανάπτυξη βιοκαλλιεργειών, ενίσχυση δασών, χωροταξικό και περιφερειακό σχεδιασμό, κ.ά.

ΕΒΔΟΜΟΝ: Το δημόσιο και η κοινωνία παίρνουν στα χέρια τους το κρίσιμότερο εργαλείο, άσκησης μιας προοδευτικής αναπτυξιακής προοπτικής, το **χρηματοπιστωτικό σύστημα.**

Προωθούμε μια **στρατηγική πλήρους δημόσιου ελέγχου των τραπεζών** και της **χρηματοπιστωτικής αγοράς** με στόχο την ανάπτυξη νέων χρηματοπιστωτικών πολιτικών με αποκλειστικά αναπτυξιακά και κοινωνικά κριτήρια.

Καταργείται η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. ως όργανο των Τραπεζών και αντικαθίσταται από μια δημόσια υπηρεσία που λειτουργεί με κοινωνικά και αναπτυξιακά κριτήρια.

ΟΓΔΟΟΝ: Βάζουμε **τέλος στην πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων αλλά και των ΣΔΙΤ.** Προωθούμε σταδιακά μια στρατηγική ανάκτησης από το **δημόσιο** -με νέους προοδευτικούς όρους ανάπτυξης, ανασυγκρότησης, επενδύσεων και αποτελεσματικότητας και με όρους κοινωνικού ελέγχου, διαφάνειας και κοινωνικής εξυπηρέτησης- των πιο κρίσιμων **στρατηγικών κλάδων και επιχειρήσεων της οικονομίας** (π.χ. ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, κοινωφελή αγαθά και υπηρεσίες, συγκοινωνίες, υποδομές, λιμάνια κλπ)

Ένα νέος ευρύτερος, ανασυγκροτημένος, αντιγραφειοκρατικός, αποτελεσματικός και υπό κοινωνικό έλεγχο **δημόσιος τομέας** γίνεται το πλέον **ισχυρό και αξιόπιστο εργαλείο** για την **αναπτυξιακή, παραγωγική, κοινωνική και οικολογική αναγέννηση της χώρας.**

ΕΝΑΤΟΝ: Προωθούμε μια μεγάλη **φορολογική μεταρρύθμιση** για ένα δίκαιο, απλό, εύληπτο, αναπτυξιακό φορολογικό σύστημα και για τον δραστηκό περιορισμό της φοροδιαφυγής και τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης μισθωτών και συνταξιούχων.

Πρώτα βήματα αυτής της μεταρρύθμισης είναι η κατάργηση της ουσιαστικής φορολογικής ασυλίας του μεγάλου κεφαλαίου, των μεγάλων κερδών, μεγάλων εισοδημάτων και μεγάλων περιουσιών και ειδικότερα η κατάργηση των ειδικών φορολογικών καθεστώτων μεταξύ των οποίων του εφοπλιστικού κεφαλαίου και της εκκλησιαστικής περιουσίας.

ΔΕΚΑΤΟΝ: Ακολουθούμε μια νέα στρατηγική για τη **στήριξη και αναβάθμιση μισθών και συντάξεων**, για την καταπολέμηση της ανεργίας και την πλήρη απασχόληση, για την **κατάργηση όλων των αντεργατικών νόμων** και διατάξεων που προωθούν την επισφάλεια, για **ασφαλείς και σταθερές σχέσεις εργασίας**, για την κατάργηση όλων των **αντιασφαλιστικών νόμων** από τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας έως σήμερα, για τη στήριξη και αναβάθμιση του ασφαλιστικού συστήματος και του δημόσιου, κοινωνικού και αναδιανεμητικού χαρακτήρα του, για ένα δημόσιο, σύγχρονο και δωρεάν σύστημα υγείας και πρόνοιας με ελεύθερη πρόσβαση όλων των πολιτών σε αυτό.

ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ: Προωθούμε μια στρατηγική στήριξης, με σειρά άμεσων μέτρων, των **μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων**, των **μικρών και πολύ μικρών επαγγελματιών και βιοτεχνών.**

Θέτουμε ουσιαστικούς δραστηκούς φραγμούς που

φτάνουν ως την απαγόρευση σε πολλές περιοχές της χώρας (αναγόρευση σε κορεσμένες), για την αδειοδότηση και τον τρόπο λειτουργίας των πολυεθνικών εμπορικών αλυσίδων, των πολυκαταστημάτων και των μεγάλων εμπορικών κέντρων, των οποίων η εξάπλωση πνίγει την εγχώρια παραγωγή, ιδιαίτερα των εγχώριων βιοτεχνικών επιχειρήσεων, ενώ διαλύει τις τοπικές, συνοικιακές και δημοτικές αγορές.

Προσανατολίζουμε διαφορετικά το δημόσιο χρηματοπιστωτικό σύστημα με βασική κατεύθυνση τη θετική χρηματοδοτική αντιμετώπιση και τη στήριξη με ευνοϊκούς όρους των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ: Στήριζουμε τη μικρομεσαία αγροτιά της χώρας μας και την αγροτική παραγωγή, σε μια ώρα που περιθωριοποιούνται και ο μικρομεσαίος αγρότης, ιδιαίτερα ο νέος, τείνει να γίνει μουσειακό είδος.

Απορρίπτουμε την **απαράδεκτη** σημερινή ΚΑΠ και αγωνιζόμαστε για μια νέα που θα διασφαλίζει ελάχιστες τιμές και τη στήριξη ιδιαίτερα των μικρότερων κλήρων και των ελλειμματικών για την Ε.Ε. προϊόντων του Ευρωπαϊκού Νότου.

Προωθούμε την ανασυγκρότηση και την ποιοτική και οικολογική αναδιάρθρωση της αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής με επώνυμα, τυποποιημένα, πιστοποιημένα, ασφαλή και υγιεινά αγροτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα. Είμαστε κατά των μεταλλαγμένων και ζητάμε την άμεση εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Καρθαγένης για τη βιοασφάλεια.

Προωθούμε ένα νέο, σύγχρονο, αποδοτικό, προοδευτικό **συνεταιριστικό κίνημα** και νέους δημοκρατικούς, αντιγραφειοκρατικούς συνεταιρισμούς που θα λειτουργούν με απόλυτη διαφάνεια και έλεγχο και οι οποίοι θα αναλάβουν κεντρικό ρόλο από την παραγωγή, την έρευνα, την τυποποίηση, τη μεταποίηση ως την εμπορία και τη διάθεση των αγροτικών προϊόντων.

ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ: Προωθούμε άμεσα τη **ριζική μείωση των εξοπλιστικών δαπανών** οι οποίες δεν έχουν σχέση με άμεσες πραγματικές εθνικές αμυντικές ανάγκες. Διακόπτουμε πλήρως όλες τις εξοπλιστικές δαπάνες που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με Νατοϊκές προδιαγραφές και προγραμματισμούς ή πελατειακές σχέσεις με τις μεγάλες ιμπεριαλιστικές χώρες.

Αποσύρονται άμεσα όλα τα στρατιωτικά τμήματα της χώρας που εκτελούν αποστολές στο **εξωτερικό** και πρώτα απ' όλα όσα μετέχουν (πεζικό, αεροπορία, ναυτικό) στους βρώμικους ιμπεριαλιστικούς πολέμους στο **Ιράκ** και στο **Αφγανιστάν**, στις επιχειρήσεις στον **Κόλπο**, τις λεγόμενες «αντιτρομοκρατικές» επιχειρήσεις στη **Μεσόγειο**, ή τις λεγόμενες «ειρηνευτικές» αποστολές στα **Βαλκάνια**.

Προωθούμε μια **στρατηγική αποχώρησης** της Ελλάδας από το **ΝΑΤΟ** και διάλυσης του τελευταίου, ενώ οργανώνουμε την απομάκρυνση όλων των ξένων στρατιωτικών βάσεων από τη χώρα, Νατοϊκών ή αμερικανικών.

Προτείνουμε και παλεύουμε για την απουρηνικοποίηση και την ευρύτερη αποστρατιωτικοποίηση των Βαλκανίων.

6. ΕΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΞΕΠΕΡΑΣΜΕΝΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

1. Η ελληνική κοινωνία είναι εδώ και δεκαετίες αντιμέτωπη με μια βαθιά δομική κρίση, κρίση που δεν περιορίζεται στην οικονομία και στην αγορά εργασίας, αλλά περιλαμβάνει την κρίση του πολιτικού συστήματος και του συστήματος αξιών και συλλογικών αναπαραστάσεων, του τρόπου που αντιλαμ-

βανόμαστε τα προβλήματα και των ατομικών και συλλογικών κινήτρων μέσω των οποίων αντιδρούμε σε αυτά. Το ελληνικό πολιτικό σύστημα εμφανίζει έντονα προβλήματα νομιμοποίησης της πολιτικής που παράγει και τα προβλήματα νομιμοποίησης της πολιτικής οξύνονται συνεχώς, παρά τη συνεχιζόμενη μέχρι σήμερα κυριαρχία του δικομματισμού.

2. Ιδιαίτερα στην ύπαιθρο, η ιστορική διαδικασία ενσωμάτωσης και εθισμού του ελληνικού αγροτικού πληθυσμού μέσα από τοπαρχικές-πελατειακές λογικές, και γενικά οι πολιτικές πατρωνίας σε όλη την ιστορία της ελληνικής κοινωνίας, λειτούργησαν και λειτουργούν αρνητικά, όχι τόσο στη διαμόρφωση, όσο στη θετική λειτουργία συλλογικών φορέων κινηματικής ή και πολιτικής έκφρασης. Σε όλη τη μεταπολιτευτική περίοδο, με κύριο μοχλό την οργάνωση συγκεντρωτικών μηχανισμών ελέγχου και διαχείρισης των κοινοτικών και εθνικών πόρων διαμορφώθηκαν γύρω από την εξουσία (είτε κεντρική, είτε τοπική) πολύμορφα διαπλεκόμενα δικομματικά δίκτυα χειραγώγησης της συνείδησης του πληθυσμού.

3. Η «ομαλή» αποκατάσταση της δημοκρατίας το 1974 στηρίχτηκε στα κόμματα και το νεοπαγές τότε κομματικό σύστημα, το οποίο εκτός των άλλων είχε κύριο μέλημά του τον έλεγχο των κοινωνικών διεκδικήσεων και του ριζοσπαστισμού της πρώτης μεταπολιτευτικής περιόδου. Το κυβερνητικό σύστημα που προέκυψε από αυτή την επιλογή δεν ήταν άλλο από τον συναινετικό δικομματισμό. ΠΑΣΟΚ και ΝΔ, με την κατά καιρούς ανοχή της Αριστεράς, αξιοποίησαν και δόμησαν το μεταπολιτευτικό πολιτικό σύστημα. Πρόκειται για ένα σύστημα που αφού ακύρωσε τις προσπάθειες κοινωνικής αυτορρύθμισης και κινηματικού αυθορμητισμού, σταδιακά πέρασε από τον έλεγχο των κοινωνικών διεργασιών στην αδιαφορία για την ζωή των πολλών και στην ανάδειξη της κυβερνητικής εξουσίας ως μοναδικού πεδίου για τον πολιτικό ανταγωνισμό.

4. Οι απόπειρες του πολιτικού συστήματος να στραφεί σε αρχές νομιμοποίησης βάσει του αποτελέσματος (εκσυγχρονισμός, ένταξη στη ζώνη του ευρώ, Ολυμπιακοί Αγώνες) υπήρξαν βραχυβίες και αναποτελεσματικές, καθώς οξύναν τις ανισότητες στη διανομή του εισοδήματος και του πλούτου, περιθωριοποίησαν τους μισθωτούς, διέλυσαν τη βάση αναπαραγωγής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, χωρίς να εξασφαλίζουν βιώσιμες δυνατότητες καν για μια καπιταλιστική ανάπτυξη ανεξάρτητη από τη χρηματοδότηση του δημόσιου προϋπολογισμού και των κοινοτικών πόρων. Οι ιδιωτικοποιήσεις των επιχειρήσεων του δημόσιου τομέα αποτέλεσαν, εκτός των άλλων, έδαφος για την ανάπτυξη σύγχρονων φαινομένων διαφθοράς, καθώς το κράτος εγκατάλειπε το ρόλο του ως παραγωγού υπηρεσιών και μετατρεπόταν σε πελάτη οργανωμένων επιχειρηματικών συμφερόντων.

5. Το ελληνικό πολιτικό σύστημα, αδύναμο να χειριστεί τα αυξημένα λαϊκά αιτήματα της μεταπολίτευσης, επιχειρεί συστημικά να μεταφέρει το κόστος των προσαρμογών στους πολίτες:

» Στους εργαζόμενους γενικά μεταφέρει το κόστος των κοινωνικών ασφαλίσεων, την ανεργία, την επισφάλεια της εργασίας, τις απολύσεις, την αυθαιρεσία του εργοδότη, τη στασιμότητα των αμοιβών, τη συρρίκνωση του βιοτικού επιπέδου, το κόστος εκπαίδευσης και κατάρτισης των ίδιων και των παιδιών τους.

» Μεταφέρει ακόμη φορολογικά βάρος μέσω της άμεσης και της έμμεσης φορολογίας, διευρύνοντας τις κοινωνικές ανισότητες.

» Η Ελλάδα αποτελεί μοναδικό παράδειγμα χώρας που τα μέτρα κοινωνικής πολιτικής, αντί να περιορίζουν, επιτείνουν τις εισοδηματικές ανισότητες. Οι εισοδηματικές διαφορές διευρύνονται, αντί να μειώνονται, μετά τη φορολογία και τις προνοιακές παροχές.

» Η Ελλάδα αποτελεί μοναδικό παράδειγμα χώρας που οι παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας και οι κοινοτικοί πόροι, αντί να ενισχύσουν τη θέση των ανέργων και να βελτιώσουν τις πιθανότητες επιβίωσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, χρησιμοποιήθηκαν για να οργανώσουν νέα παρασιτικά στρώματα και ατομικές περιουσίες.

» Οι νέοι νιώθουν απαξίωση των προσπαθειών μέσα σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που δεν ευνοεί τη γνώση, αλλά παρέχει τεχνικές επιτυχίες σε ανούσιες εξετάσεις. Οι νέοι αισθάνονται χωρίς μέλλον, αντικρίζοντας μετά το πέρας πολυετών σπουδών τη θλιβερή πραγματικότητα της αγοράς εργασίας, την ανεργία, την επισφάλεια, τους μισθούς-χαρτζιλίκι. Οι νέοι χάνουν τη νεότητά τους μέσα στο άγχος των εξετάσεων για το πανεπιστήμιο, χάνουν τη δημιουργικότητά τους, χάνουν τη δυνατότητα να διαχειριστούν τον εαυτό τους, μένοντας στη γονική οικογένεια μέχρι τα 35 και τα 40 τους, ανήμποροι οικονομικά να δημιουργήσουν οικογένεια και αυτόνομη ζωή.

» Οι γυναίκες έχουν αναλάβει τις διπλές εργασίες της νοικοκυράς και της εργαζόμενης, συνεισφέροντας πολλαπλά στη διατήρηση της οικογένειας, με ουσιαστική ανυπαρξία μηχανισμών πρόνοιας.

» Οι αγρότες έχουν αφεθεί στην τύχη τους, μεταξύ του κονδρέμπορου και των τραπεζών, ενώ οι πόροι για τις αγροτικές αναδιαρθρώσεις έμειναν χωρίς ουσιαστικό αντίκρισμα.

» Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις των βιοτεχνών και των εμπόρων διαλύονται από τον ανταγωνισμό, την έλλειψη αγοραστικής δύναμης των πολιτών και τα δάνεια.

» Σήμερα καμιά κοινωνική ομάδα δεν αισθάνεται ασφάλεια για το σήμερα και το αύριο. Η επισφαλής κοινωνία έχει εγκαθιδρυθεί και, παρά τις υποσχέσεις, οι κίνδυνοι είναι απτοί, ενώ οι ευκαιρίες περιορίζονται μόνο για όσους κερδοσκοπούν ποικιλοτρόπως πάνω στη δυστυχία και την αβεβαιότητα των πολλών.

6. Το πολιτικό σύστημα είναι σε διάσταση με την κοινωνία. Το κοινωνικό σύνολο δεν προσδοκά λύση των προβλημάτων από το υπάρχον πολιτικό σύστημα. Ο ελληνικός καπιταλισμός αδυνατεί να διαμορφώσει όρους πολιτικής ηγεμονίας. Όσο ταχύτερα το κατανοήσουμε, τόσο αποτελεσματικότερα θα μπορούσαμε να δράσουμε. Οι δημοκρατικές διαδικασίες, όπως εκφράζονται σε πάσης φύσεως εκλογές, δεν μπορεί να συνεχίσουν για πολύ να λειτουργούν σαν κολυμπήθρα του Σιλβάμ που εξαγνίζει την ακραία ιδιοτέλεια, την πολιτική διαφθορά και τις οδυνηρές για τους πολλούς πολιτικές επιλογές. Ο εμπλουτισμός και η αποκατάσταση της λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών είναι αδύνατος χωρίς τη δημιουργία ποικίλων κινήτρων που οργανώνονται με αναφορά σε άμεσα προβλήματα και λειτουργούν με δημοκρατικές διαδικασίες που επιλέγουν τα ίδια. Οι πολίτες θα κατανοήσουν ότι η παθητικότητα δεν είναι ατομική λύση: είναι τμήμα του προβλήματος. Η Αριστερά οφείλει να προωθήσει με όλα τα μέσα που διαθέτει την ανάπτυξη μιας κινηματικής πολιτικής που να συμπληρώνει και να ενισχύει τους αγώνες της στους κεντρικούς πολιτικούς θεσμούς, στο κοινοβούλιο, στην τοπική αυτοδιοίκηση και στα συνδικάτα.

7. Το πολιτικό σύστημα της χώρας χαρακτηρίζεται από τη διάχυτη διαφθορά και τις συναφείς αλληλεξαρτήσεις που εδράζονται στο ιστορικά διαμορφωμένο πλέγμα των πελατειακών σχέσεων. Το ρουσφέτι, η μίζα, το λάδωμα ή το «γρηγορόσημο», αλλά και η αναξιοκρατία και η γενικευμένη αδιαφορία

απέναντι στην καταπάτηση όλων, ουσιαστικά, των θεσμικών κανόνων, έχουν επεκταθεί κατά τρόπο εντυπωσιακό. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι βαθιά ριζωμένα στο πολιτικό σύστημα κατά τις διάφορες εκφάνσεις του και αποτελούν ευθεία απόρροια της συγκροτητικής για το ίδιο δικομματικής εναλλαγής, όπου το κράτος αποβαίνει λάφυρο της εκάστοτε κυβέρνησης. Το κόμμα μας καταπολεμά την κατάσταση αυτή, διεκδικώντας τον εκδημοκρατισμό του πολιτικού συστήματος στο σύνολό του αλλά και ανοίγοντας μέτωπο με τις πρακτικές αυτές, ενόσω επιδιώκει παράλληλα να στηρίζει και να προστατεύει τους εργαζόμενους που δίνουν με αυταπάρνηση την αντίστοιχη μάχη.

8. Είναι εμφανές ότι το πολιτικό σύστημα αδυνατεί να διαμορφώσει μια δική του ηγεμονική πρόταση. Η αδυναμία του αυτή, όπως πιστοποιείται καθημερινά από τη γενικευμένη απαξίωση των κομμάτων, των θεσμών και του πολιτικού προσωπικού συνολικά, συγκαλύπτεται από τη διαρκώς αυξανόμενη ισχύ των ΜΜΕ και των διαπλεκόμενων που τείνουν να αναχθούν στον αποφασιστικό πυλώνα του πολιτικού συστήματος στο σύνολό του, στον μηχανισμό που αποσιωπά ή αναδεικνύει, με ακραία μονομέρεια και συστηματικότητα, μόνο ό,τι συμβάλλει στη διατήρηση και την αναπαραγωγή αυτού του συστήματος. Όσο και αν ο δικομματισμός μετά τις τελευταίες εκλογές φαίνεται να σταθεροποιείται, η κρίση νομιμοποίησης του πολιτικού συστήματος βρίσκεται για καιρό σε σημείο βρασμού και μπορεί να οδηγήσει σε ισχυρότερες εκρήξεις με εντελώς απρόβλεπτη έκβαση. Σε αυτές τις συνθήκες ελευθερώνεται το πεδίο για τη διαμόρφωση μιας αριστερής εναλλακτικής πρότασης που θα αποσκοπεί στην ηγεμονία.

7. ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Στο έδαφος της κρίσης και με άξονα τη στρατηγική αναθεμελίωσης του νεοφιλελευθερισμού που προωθούν οι κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις της Ε.Ε., διαμορφώνεται σήμερα στη χώρα μας ένα εξαιρετικά σκληρό μέτωπο πολιτικών δυνάμεων ενάντια στις δυνάμεις της εργασίας.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, αφού εξαπάτησε τον ελληνικό λαό παρουσιάζοντας μια φαινομενικά ηπιότερη πρόταση διεξόδου από την κρίση, έχει αναλάβει τον κεντρικό ρόλο στην ταξική επίθεση που βρίσκεται σε εξέλιξη, επίθεση που αποσκοπεί στην ισοπέδωση όλων των ιστορικών κατακτήσεων των εργαζομένων. Σε συντονισμό με τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις στην Ε.Ε., αξιοποιεί τη νεοφιλελεύθερη αρχιτεκτονική της τελευταίας και τις διεθνείς χρηματαγορές ως μέσο εκβιασμού και μηχανισμό πειθάρχησης σε μέτρα που αποτελούσαν επί δεκαετίες βασική στόχευση του κεφαλαίου και της εργοδοσίας στη χώρας μας.

Προκειμένου να συγκρατήσει τις αναμενόμενες κοινωνικές αντιδράσεις, η κυβέρνηση φαίνεται να διολισθαίνει σε έναν εντεινόμενο αυταρχισμό, σε μια επιθετική αντι-αριστερή ρητορεία και στην επίκληση ενός ψευδεπίγραφου και παρωχημένου εθνικιστικού λόγου που συνδέει το ΠΑΣΟΚ με τον εθνικισμό των παραδοσιακών συντηρητικών δυνάμεων. Τα ίδια αυτά χαρακτηριστικά όμως καθιστούν το κόμμα αυτό εύθραυστο και ευάλωτο. Η κυβερνητική πολιτική του τείνει να κλονίζει τα λαϊκά του ερείσματα, ενώ τα συνδικάτα και οι αυτοδιοικητικοί φορείς που ελέγχει έχουν αρχίσει να βιώνουν μια σχεδόν εκρηκτική αντίφαση.

Στη σκληρή επίθεση που έχει εξαπολύσει η κυβέρνηση ενάντια στους εργαζόμενους, η ίδια έχει συμμά-

χους τη Νέα Δημοκρατία και τον Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό. Η **ΝΔ** συντάσσεται πλήρως με την κυβέρνηση στον πυρήνα της πολιτικής της ενώ διαφοροποιείται μόνο σε κάποια επιμέρους, διαδικαστικά κατ' ουσίαν, ζητήματα. Ταυτόχρονα, επιχειρεί να μετατοπίσει το κέντρο βάρους της πολιτικής που εφαρμόζεται σε συντηρητικότερη κατεύθυνση σε θέματα όπως αυτό της ιθαγένειας των μεταναστών. Μετά την εκλογική κάρτερηση και την αλλαγή ηγεσίας, η **ΝΔ** δεν φαίνεται πως κατορθώνει να βρει το βηματισμό της. Η ουσιαστική συμφωνία της με τις κυβερνητικές επιλογές τη δυσκολεύει να συγκροτήσει ένα διακριτό πολιτικό σίγμα. Η ίδια δεν μπορεί πλέον να προσφύγει στο ιδεολόγημα του «μεσαίου χώρου» ή στις υποσχέσεις για «μεταρρυθμίσεις», ενώ ταυτόχρονα γνωρίζει πως η επίκληση της βαθιάς συντηρητικής της παράδοσης θα την έφερνε κοντά στον **ΛΑΟΣ**, πράγμα που θα αποξένωνε σημαντικό μέρος της βάσης της. Υπό αυτές τις συνθήκες, η συνοχή της **ΝΔ** δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένη.

Ο **ΛΑΟΣ** αναδεικνύεται στον πιο ένθερμο υποστηρικτή της πολιτικής της κυβέρνησης, αφού η ρητορική περί «εθνικής υπόθεσης» που χρησιμοποιεί τόσο η κυβέρνηση όσο και η εργοδοσία και τα κατεστημένα ΜΜΕ εντάσσεται πλήρως στην θεμελιακή καταβολές του λόγου του. Η ιδιότυπη «συγκυβέρνηση» του ΠΑΣΟΚ με τον **ΛΑΟΣ** που παρατηρούμε τελευταία οδηγεί την πολιτική ατζέντα σε διολίσθηση προς συντηρητικότερες κατευθύνσεις, ενώ παράλληλα επισφραγίζει τον βαθιά αντιλαϊκό χαρακτήρα της ίδιας της κυβερνητικής πολιτικής. Ο ρόλος του **ΛΑΟΣ** μπορεί να αποδειχθεί κρίσιμος. Καθώς ο λόγος που αναπτύσσει εμφανίζεται ως ιδιαίτερα «φιλολαϊκός» και «ντόμπρος», αν η Αριστερά δεν αρχίσει να αναδεικνύει με πληρότητα το πρόσωπό της, το κόμμα αυτό ενδέχεται, σε συνθήκες κρίσης, να κερδίσει ευρύτερα ακροατήρια.

Το **ΚΚΕ**, σε μια περίοδο λυσοσαλέας επίθεσης ενάντια στους εργαζόμενους, βρίσκεται αντιμέτωπο με τις συνέπειες και τις ευθύνες της δικαστικής πολιτικής του στο πλαίσιο της Αριστεράς. Παρά την αγωνιστική διάθεση των μελών και των οπαδών του, το ίδιο ακολουθεί μια πλήρως αδιέξοδη πολιτική που απλώς επαναλαμβάνει την αυθόρμητη επιθυμία σχεδόν σύσσωμης της ελληνικής κοινωνίας («να πληρώσει η πλουτοκρατία»), χωρίς να προτείνει απολύτως τίποτε από εκείνα που θα μπορούσαν να καταστήσουν αυτή την αυθόρμητη επιθυμία μαχητό πολιτικό σχέδιο. Ταυτόχρονα, η ανάγκη να βρει ερείσματα το οδηγεί κάποιες φορές σε μια ρητορεία σχεδόν εθνικιστική, πράγμα που αντιφάσκει πλήρως με τον σκληρό ταξικό του λόγο. Οι εσωτερικές αυτές εντάσεις και κυρίως το εύρος, η συστηματικότητα και η διάρκεια της σημερινής επίθεσης ενάντια στους εργαζόμενους και στους συνταξιούχους δεν είναι αδύνατο να δημιουργήσουν ρήγματα στη φαινομενικά συμπαγή του δύναμη. Οι απόψεις στο εσωτερικό του που ιεραρχούν τις ανάγκες και τα πραγματικά κοινωνικά συμφέροντα πάνω από τα στενά κομματικά μπορεί να αρχίσουν να ακούγονται και δημόσια.

Η εξέλιξη της κρίσης θα υποβάλει σε δοκιμασία τους **Οικολόγους-Πράσινους**. Τα σκληρά κοινωνικά και πολιτικά επίδικα των καιρών θα συγκρουστούν με την τάση που έχουν επιδείξει να προτείνουν και να διαπραγματεύονται τις ενδεχομένως σωστές κατά τα άλλα προτάσεις τους με τις πολιτικές δυνάμεις αδιακρίτως. Καθώς η μεγάλη πλειοψηφία των μελών τους είτε προέρχεται από την Αριστερά είτε διατηρεί ισχυρές αριστερές ευαισθησίες, η σύγκλιση με τον **ΣΥΝ** και τον **ΣΥΡΙΖΑ** μπορεί ενδεχομένως να επιταχυνθεί. Σε αυτή την κατεύθυνση μπορεί να δράσει και το γεγονός ότι η τρέχουσα οικονομική κρίση θα επιτείνει την οικολογική και όλα περίπου τα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα.

Τα τελευταία χρόνια, η **εκτός ΣΥΡΙΖΑ ριζοσπαστική Αριστερά** έχει δώσει ισχυρά δείγματα συστηματικής παρουσίας στους κοινωνικούς αγώνες (κινήματα

δικαιωμάτων, σωματεία εκτός ΓΣΕΕ, διεκδικήσεις του δημόσιου αστικού χώρου κ.ά.) Παρά τις παραμένουσες πολιτικές και ιδεολογικές διαφορές μας με αυτές τις δυνάμεις, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πρέπει να υπάρξουν πρωτοβουλίες που θα απομακρύνουν αμοιβαίες καχυποψίες και προκαταλήψεις προκειμένου να αναληφθεί και να εμπειρωθεί η δυνατότητα μιας αποτελεσματικής κοινής δράσης για τα συμφέροντα των εργαζομένων τάξεων.

*ΕΚΔΟΧΗ ΓΙΑ ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ 6 & 7

(κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Αρμμαντίδου Λίτσα, Αντωνιάδη Άλκη, Βλαδιμήροβιτς Μαρία, Γαβρίλη Γιώργο, Δούκα Γιάννη, Ήσυχου Κώστα, Θεοδόση Αυγή, Ιωαννίδη Ηλία, Καδόγλου Σάκη, Καλομοίρη Γρηγόρη, Καλύβη Αλέκο, Κριτωτάκη Μιχάλη, Λαφαζάνη Παναγιώτη, Λεουτσάκο Στάθη, Μπαδογιάννη Άκη, Ουζουνίδου Ευγενία, Παπαδόγιαννη Σόφη, Παπαμιχαλοπούλου Μαρία, Παυλίδη Νίκο, Πετράκο Θανάση, Πριμικήρη Βασίλη, Πρωτονοτάριο Γιάννη, Σουλτανίδου Χριστίνα, Σπανού Δέσποινα, Σπυλιόπουλου Μάγδα, Σπύρου Άννα, Στρατούλη Δημήτρη, Τόλιο Γιάννη, Φράγκου Λία, Χουντή Νίκο)

(Υπερ: 26, Κατά: 50, Λευκά: 1, Άκυρα: 10)

» **Η ΧΩΡΑ ΣΕ ΙΔΙΟΜΟΡΦΗ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ»**

» **Η ΗΓΕΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΚΑΤ' ΕΞΟΧΗΝ ΑΙΧΜΗ ΤΟΥ ΔΟΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ**

» **ΥΠΕΡΤΑΤΗ ΑΝΑΓΚΗ Η ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ**

» **Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΕΞΟΔΟ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΑΠΟΚΤΑ ΒΑΘΥΤΑ ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ**

Τα αλληπάλληλα κυβερνητικά πακέτα μέτρων εισοδηματικής, κοινωνικής και εργασιακής κατεδάφισης στο πλαίσιο του προκρούσειου **Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης**, μετατρέπουν σε «κουρελόχαρτο» την ουσία κι αυτής της αστικής δημοκρατίας, εξωθούν τη χώρα σε πολύ μεγαλύτερη ύφεση, ανοίγουν ένα ατελείωτο φαύλο κύκλο, που θα απαιτεί εντός ολίγου και άλλα αντικοινωνικά πακέτα μέτρων, ενώ οδηγούν στη διάλυση τον όποιο παραγωγικό ιστό έχει απομείνει στην οικονομία και υποθηκεύουν το μέλλον της για δεκαετίες.

Η κυβέρνηση του κ. Γ. Παπανδρέου προκειμένου να διασώσει μέσα στις σημερινές δύσκολες συνθήκες την ύπαρξη και αναπαραγωγή του μεγάλου κεφαλαίου και των κερδών του, για να προωθήσει μέσα στην κρίση τις πιο μύχιες αντεργατικές επιδιώξεις του, για να κρατήσει την ελληνική οικονομία στην τροχιά της **ONE** και στο πλαίσιο της νεοφιλελεύθερης «παγκοσμιοποίησης» αλλά και για να εξυπηρετήσει τη βουλιμία των πιστωτών, έχει **παραδώσει, χωρίς καμιά απολύτως αντίσταση, τη χώρα στις ορέξεις του διεθνούς χρηματιστικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου και στα χέρια των διευθυντηρίων της ΕΕ και της «παγκοσμιοποίησης».**

Η Ελλάδα, επομένως, χώρα στις παρυφές της περιφερειακής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης της ΕΕ, εξωθείται σε μια μορφή «οικονομικής κατοχής» και ξεπέφτει σε ένα είδος «προτεκτοράτου» και «μισο-αποικίας». Η κυβέρνηση, για να στηρίξει τα συμφέροντα του κεφαλαίου, έρχεται σε πλήρη και ριζική αντίθεση με τα συμφέροντα της συντηρητικής πλειοψηφίας της κοινωνίας και τα γενικά συμφέροντα της χώρας. Σε αυτήν την κατεύθυνση κινείται το **σχέδιο δανειοδοτικής «βοήθειας»** προς την Ελλάδα, το οποίο θα χρημα-

τοδοτήσουν, **ΕΕ- ΔΝΤ** από κοινού, και θα δοθεί υπό νέους όρους που θα περιέχονται σε ένα σκληρό πακέτο αντεργατικών «διαρθρωτικών» μέτρων. Αυτό το σχέδιο στην ουσία είναι σχέδιο καταστροφής της χώρας και μετατροπής της σε ένα **αντεργατικό πρότυπο και «προτεκτοράτο»**.

Στις πρωτοφανείς αυτές για ευρωπαϊκή χώρα και ίσως πρωτόγνωρες μεταπολεμικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για υποτιθέμενο κυρίαρχο κράτος, συνθήκες, ο **αγώνας του ελληνικού λαού** για μια προοδευτική διέξοδο από την κρίση έρχεται άμεσα αντιμέτωπος με την καρδιά των μηχανισμών που διευθύνουν το σύγχρονο παγκόσμιο και ευρωπαϊκό καπιταλισμό και ιμπεριαλισμό. Επομένως, ο αγώνας του ελληνικού λαού για μια προοδευτική και σοσιαλιστική διέξοδο προσλαμβάνει και βαθύτατα **αντιιμπεριαλιστικά χαρακτηριστικά** με αιχμή τον αγώνα κατά του αμερικάνικου και ευρωπαϊκού ιμπεριαλισμού.

Μόνο η **Αριστερά**, μέσα από ένα σύγχρονο ριζοσπαστικό προοδευτικό και σοσιαλιστικό πρόγραμμα που θα εκφράζει τα συμφέροντα της εργατικής τάξης μπορεί να εκφράσει, ταυτόχρονα, στις σημερινές συνθήκες τα αυθεντικά συμφέροντα της κοινωνικής πλειοψηφίας αλλά και τα γενικά συμφέροντα της χώρας.

Το σημερινό **κυβερνητικό ΠΑΣΟΚ**, με την ουσιαστική στήριξη της **ΝΔ** και του **ΛΑΟΣ**, κινείται πέρα και από αυτά τα όρια της **δεξιάς σοσιαλδημοκρατίας** και του **σοσιαλφιλελευθερισμού**. Έχει εξελιχθεί, μέσα στην κρίση, ως η **κατεξοχινή δύναμη του εγχώριου και πολυεθνικού μεγάλου κεφαλαίου, ως η αιχμή του δόρατος** για την διαιώνιση του ελληνικού καπιταλισμού, στην πιο βίαιη, άγρια και ακραία εκδοχή του, αλλά και ως το **«μακρύ χέρι»** του διεθνούς χρηματιστικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, που φτάνει στην μετατροπή της χώρας, σε αντεργατικό «προτεκτοράτο».

Η **κρίση της ελληνικής οικονομίας** είναι ταυτόχρονα και **κρίση του ευρώ** και της **ΟΝΕ**, κρίση της ευρωζώνης και της ίδιας της **Ε.Ε.** Τα οικοδομήματα της **ΟΝΕ** αλλά και της **Ε.Ε.** επέτειναν τα κρισιμικά φαινόμενα και την υποβάθμιση της ελληνικής οικονομίας, ενώ είναι ενδεχόμενο μέσα στην κρίση, εξαιτίας των εσωτερικών αντιφάσεων τους, και της ενίσχυσης των κεντροφύγων τάσεων και αποκλίσεων, να εξωθηθούν σε **αποσυνθετικές εξελίξεις**.

Η χώρα χρειάζεται επειγόντως μια ριζική αλλαγή και την εφαρμογή, σε ριζική αντίθεση με τις εφαρμοζόμενες πολιτικές, ενός **ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΟΡΘΩΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ** σε προοδευτική και σοσιαλιστική κατεύθυνση.

Η κυβερνητική πολιτική και οι πολιτικοί προσανατολισμοί ευρύτερης συναίνεσης **ΠΑΣΟΚ-ΝΔ** και **ΛΑΟΣ** δεν είναι καθόλου μονόδρομος. Αντίθετα, μας έφεραν στο σημερινό κατάντημα και μας εξωθούν σε μεγαλύτερα αδιέξοδα.

Δεν υπάρχουν μαγικά «μέτρα» ή «θαυματοουργές» συνταγές που θα αφήσουν από τη μια τα πάντα άθικτα, τις διεθνείς κεφαλαιαγορές, τις νεοφιλελεύθερες μονεταριστικές δομές της **Ε.Ε.**, τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς «θεσμούς» κυριαρχίας του κεφαλαίου, την κυριαρχία του μεγάλου κεφαλαίου στη χώρα και την «πειθάρχηση» στις πιέσεις και από την άλλη θα εφευρευθούν μέτρα που θα διασφαλίζουν μια ανώδυνη διέξοδο από την κρίση.

Ένα έκτακτο προοδευτικό πρόγραμμα διεξόδου της χώρας από την κρίση είναι πρόγραμμα αμφισβήτησης του διεθνούς πλαισίου των απελευθερωμένων διεθνών αγορών. Πρόγραμμα αμφισβήτησης και **ρήξης με το πλαίσιο που κυριαρχεί στην Ε.Ε.** Πρόγραμμα **ανατροπών και συγκρούσεων με τις κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις και το μεγάλο κεφάλαιο στη χώρα μας.** Πρόγραμμα που θα στηριχθεί πρώτα απ' όλα και κυρίως σε μεγάλους **ενωτικούς ταξικούς αγώνες και μια μεγάλη κοινωνική συμμα-**

χία, υπό την ηγεμονία της σύγχρονης εργατικής τάξης.

Η πολιτική προώθηση ενός **εκτάκτου προοδευτικού προγράμματος** καθιστά ακόμα πιο αναγκαία και επείγουσα τη διαμόρφωση της **μεγάλης συμπαράταξης Αριστεράς** με την ενωτική συμβολή και συμμετοχή όλων ανεξαιρέτως των δυνάμεων της πέρα από διαφορές.

Αυτή η κοινή δράση και η **συμπάραταξη της Αριστεράς** (από το **ΣΥΡΙΖΑ** μέχρι το **ΚΚΕ** και τις δυνάμεις της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς), συνιστά σήμερα στοιχειώδη υπέρτατη ανάγκη υπεράσπισης εργασιακών και κοινωνικών αλλά και δημοκρατικών κατακτήσεων του ελληνικού λαού, για τις οποίες χιλιάδες και χιλιάδες αγωνιστών της Αριστεράς προσέφεραν ανεκτίμητες θυσίες και αίμα. Αποτελεί επείγουσα ανάγκη ακόμα και για την ίδια την επιβίωση, ίσως, σημαντικών τμημάτων του ελληνικού λαού στα επόμενα σκληρά χρόνια. Προτεραιότητα, επίσης, για τη ριζική αλλαγή του πολιτικού σκηνικού, για την αποφασιστικότερη απόκρουση των «κεντροαριστερών» τεχνασμάτων και κυρίως για την ήττα των επικίνδυνων ακραίων νεοσυντηρητικών οικονομικών επιλογών και αυταρχικών εξελίξεων, στις οποίες δυστυχώς διαδραματίζει ένα στρατηγικό ρόλο το πλήρως «μεταλλαγμένο», πέρα από τα όρια μιας δεξιάς σοσιαλδημοκρατίας, ακόμα και του «σοσιαλφιλελευθερισμού», **ΠΑΣΟΚ** του κ. Γ. Παπανδρέου.

Η **συμπαραταγμένη Αριστερά** στις σημερινές συνθήκες έχει δυνατότητες να κατακτήσει την ηγεμονία στην ελληνική κοινωνία απέναντι στη βαθιά αποσυνθετική κρίση του κυρίαρχου δικομματικού πολιτικού συστήματος και την απογοήτευση της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, η οποία όσο δεν βρίσκει φερέγγυα ελπίδα και προοπτική στα αριστερά, μπορεί να τροφοδοτήσει ακραία συντηρητικές έως αυταρχικές και φασίζουσες εξελίξεις.

Ο **ΣΥΝ** και ο **ΣΥΡΙΖΑ** οφείλουν να αναλάβουν σοβαρές πρωτοβουλίες για την **κοινή δράση και συμπάραταξη των αριστερών δυνάμεων** και των αριστερών πολιτών. Οι ιδέες της κοινής δράσης και συνεργασίας της Αριστεράς δεν πρέπει να είναι για εμάς ούτε **σημείες ευκαιρίας**, ούτε αφορμή για επικοινωνιακές πολιτικές **«αποκάλυψης»** των άλλων Αριστερών δυνάμεων, αλλά πεδίο για την πλέον υπεύθυνη, επείγουσα, σημαντική και σοβαρή άσκηση πολιτικής με άμεσο στρατηγικό ορίζοντα.

Ο **ΣΥΡΙΖΑ** σε αυτή την λογική οφείλει να ξεπεράσει ένα κλίμα **άγονων διαιρέσεων** και **εσωστρεφών αντιπαράθεσεων** αναδεικνύοντας ένα **«νέο συμβόλαιο»** πολιτικής συμφωνίας, αλληλεγγύης και δράσης ως μια προωθημένη συμμαχία δυνάμεων για τη συμπάραταξη όλης της Αριστεράς για ένα μεγάλο προοδευτικό πολιτικό και κοινωνικό μέτωπο διεξόδου από την κρίση.

8. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Ελλάδα ολοκληρώνει την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα με ένα πλήρως αποτυχημένο μοντέλο ανάπτυξης και διοίκησης. Πρόκειται για μοντέλο που διακρίνεται για τον υπερ-συγκεντρωτικό του χαρακτήρα και την πελατειακή λειτουργία του, μοντέλο όπου η αναπτυξιακή διαδικασία αλλά και οι τυπικά αποκεντρωμένοι θεσμοί της αυτοδιοίκησης αποκτούν δευτερεύοντα και περιορισμένο ρόλο, ενώ η προσβασιμότητα του πολίτη στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Το σύστημα είναι όχι μόνο κομματικό-πελατειακό, αλλά και άκρως αναποτελεσματικό, με συχνά φαινόμενα διαφθοράς και αδιαφά-

νειας. Οι ανάγκες και τα προβλήματα της καθημερινότητας συσσωρεύονται αντί να επιλύονται, ενώ λείπει η στρατηγική για την ανάπτυξη και οι διαδικασίες του δημοκρατικού προγραμματισμού για τη διαμόρφωση των κατευθύνσεων και των αναπτυξιακών επιλογών.

Η πολιτική για την ανάπτυξη που εφαρμόστηκε στη χώρα δημιούργησε υπερκέρδη στις τράπεζες και σε κάποιες επιχειρήσεις ενώ το περιεχόμενο της ανάπτυξης προσδιορίστηκε υπό τους αντίστοιχους όρους χωρίς καν να δημιουργούνται επαρκείς θέσεις σταθερής απασχόλησης. Παράλληλα, οι περιφέρειες της χώρας εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν μεγάλα ζητήματα, ενώ δημιουργήθηκαν χρόνια και διαρκώς επιδεινούμενα προβλήματα τόσο στο περιβάλλον όσο και στο πεδίο του σχεδιασμού των πόλεων και των σχέσεων τους με τις περιφέρειες και την ύπαιθρο συνολικά. Το αποτέλεσμα είναι η Ελλάδα να παραμένει ουσιαστικά μία περιφέρεια, με την κεντρική διοίκηση να εξακολουθεί να παίζει απολύτως καθοριστικό ρόλο.

Τίθεται έτσι ως άμεσο και επιτακτικό αίτημα μια συνολική, ριζοσπαστική, δημοκρατική και αποκεντρωτική μεταρρύθμιση των πολιτικο-διοικητικών δομών του κράτους. Διεκδικούμε μια διοικητική μεταρρύθμιση όπου η αυτοδιοίκηση –τοπική και περιφερειακή– θα υπερβαίνει τη λογική της διαχείρισης και της λειτουργίας της ως διοικητικού θεσμού, αλλά θα χαράσσει και θα υλοποιεί την πολιτική της με τη συμμετοχή και την αποφασιστική γνώμη του πολίτη και όπου η περιφερειακή πολιτική θα αποτελεί μέσο-εργαλείο εδαφικής και κοινωνικής συνοχής και οικονομικής αλληλεγγύης που θα αποσκοπεί στο να μειώνει τη διαφορά εισοδήματος μεταξύ των φτωχότερων και των πλουσιότερων περιφερειών και στο να εξασφαλίζει στους πολίτες τις απαραίτητες υποδομές και τον κοινωνικό εξοπλισμό για την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής τους.

Ειδικότερα για τις αυτοδιοικητικές εκλογές του προσεχούς Νοεμβρίου και για το σχέδιο Καλλικράτης η ΚΠΕ του ΣΥΝ στην απόφαση της σημειώνει τα παρακάτω:

Οι αυτοδιοικητικές εκλογές του Νοεμβρίου θα διεξαχθούν σ' ένα εντελώς διαφορετικό πολιτικό πλαίσιο, που προσδιορίζεται από την κρίση και τις αντιλαϊκές πολιτικές της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, αλλά και την κατάσταση που επικρατεί στο χώρο της αυτοδιοίκησης, έτσι όπως προσδιορίστηκε από τις πολιτικές του δικομματισμού μέχρι σήμερα, αλλά και όπως προδιαγράφονται από το λεγόμενο σχέδιο Καλλικράτης.

Μετά την εισαγωγή από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ του Ν. 2218/94 για την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση οι αλληπάλληλες νομοθετικές μεταρρυθμίσεις και ιδιαίτερα ο νόμος 2503/97 «αφυδάτωση» το θεσμό και τον μετέτρεψαν σε θεσμό-φάντασμα, διεκπεραιωτή γραφειοκρατικών διαδικασιών, επιβεβαιώνοντας δυστυχώς την κριτική μας που ασκήσαμε στον σχεδιασμό και την εφαρμογή τους.

Στη συνέχεια, με το νόμο 2539/97 εισήγαγε τον «Καποδίστρια», ο οποίος επαγγέλθηκε ως μια μεταρρυθμιστική τομή στο μέχρι τότε αναχρονιστικό σύστημα Τ.Α., που 12 χρόνια μετά την εφαρμογή του μπορούμε να πούμε ότι, διέψευσε τις προσδοκίες και δεν πέτυχε τους στόχους που είχε θέσει. Δεν συνοδεύτηκε από ριζική αλλαγή του πολιτικού και διοικητικού συστήματος της χώρας, του κεντρικού κράτους, των νομαρχιών και των νέων διευρυμένων Δήμων, με αποτέλεσμα να παραμένει κυρίαρχος ο συγκεντρωτισμός και η μειωμένη προσβασιμότητα του πολίτη στη λήψη και την υλοποίηση των αποφάσεων. Δεν άλλαξε το συγκεντρωτικό δημοτικό σύστημα διακυβέρνησης με απλή αναλογική, αντιπροσωπευση Τοπικών Συμβουλίων, πόρους και αρμοδιότητες. Δεν έγινε ο Δήμος υπερασπιστής και συνδιοργανωτής της αντίστασης και διεκδίκησης των δημοτών.

Το σχέδιο «Καλλικράτης» εισάγεται από την κυβέρνηση και μάλιστα εσπευσμένα, όχι γιατί προβλέπει στην ουσιαστική αποκέντρωση του κράτους, αλλά κυρίως για λόγους δημοσιονομικούς και γι' αυτό εντάχθηκε στο αντιλαϊκό πρόγραμμα σταθερότητας που κατέθεσε στην ΕΕ.

Οι νέες συνενώσεις που προτείνονται με μοναδικό κριτήριο το πληθυσμιακό και μάλιστα χωρίς την αποφασιστική συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων των αρμόδιων φορέων και όλων των δημοτών, δε σημαίνει αναγκαστικά ότι θα δημιουργήσουν ένα Δήμο δημοκρατικό, διαφανή, συμμετοχικό και αποδοτικό.

Προτείνει 7 Γενικές Διευθύνσεις (κρατικές Υπερπεριφέρειες) δημιουργώντας στις νέες περιφέρειες συνθήκες κρατικού νεοσυγκεντρωτισμού. Προωθεί τον «ομοσπονδιακό» χαρακτήρα των Περιφερειών και των Δήμων. Καθιερώνει ένα νέο κατακερματισμό με τον τρόπο εκλογής των περιφερειακών και δημοτικών συμβούλων, ενισχύει τον «αρχηγικό» περιφερειαρχοκεντρικό & δημαρχοκεντρικό χαρακτήρα της διοίκησης.

Αναπαράγει το συγκεντρωτικό, προσωποκεντρικό και δημαρχοκεντρικό μοντέλο με ένα εκλογικό σύστημα καλπονοθευτικό, μη αντιπροσωπευτικό και αντιδημοκρατικό, με συνέπεια να ενισχύει το δικομματικό σύστημα και στην αυτοδιοίκηση. Ο ΣΥΝ επιμένει στην καθιέρωση της απλής αναλογικής που θα συμβάλει στην ενθάρρυνση της συμμετοχής τοπικών κοινωνικών συλλογικοτήτων, ενεργών πολιτών και στην αποτύπωση της τοπικής κοινωνικής δυναμικής.

Ο «Καλλικράτης» δεν εξασφαλίζει τους αναγκαίους πόρους για την εφαρμογή του, για την κάλυψη των αναγκαίων υπηρεσιών και υποδομών που θα στοχεύουν στην εξάλειψη των μεγάλων περιφερειακών και ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων που χαρακτηρίζουν τον σημερινό αυτοδιοικητικό χάρτη, παρουσιάζοντας πλήρη ασάφεια όσον αφορά στους πόρους και τις αρμοδιότητες.

Η περίφημη «διαβούλευση» είναι κοροϊδία αφού ο χρόνος προς συζήτηση θα είναι ελάχιστος έως μηδενικός και ως εκ τούτου χωρίς την ουσιαστική συμμετοχή των αρμόδιων φορέων και των ίδιων των πολιτών.

Ο ΣΥΝ εκτιμά ότι το σχέδιο «Καλλικράτης» όπως παρουσιάστηκε, όχι μόνο δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη για μια ουσιαστική, δημοκρατική, διοικητική μεταρρύθμιση με αποκέντρωση και αυτοδιοίκηση, αλλά ουσιαστικά την αντι-στρατεύεται και ως εκ τούτου είμαστε αντίθετοι.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι οι επιλογές του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ παρά τις προσπάθειες που καταβάλλουν συνεχώς, οι αυτοδιοικητικές δυνάμεις της Ριζοσπαστικής Αριστεράς περιόρισαν μέχρι ουσιαστικής ακύρωσης το ρόλο που θα έπρεπε να έχει ο θεσμός της Τ.Α.

Ο ΣΥΝ επιμένει να διεκδικεί μια ουσιαστική δημοκρατική διοικητική μεταρρύθμιση του κράτους με αιρετές περιφέρειες με εσωτερική αποκέντρωση στις Νομαρχίες και με Δήμους ικανούς να επιτελούν το έργο τους. Με ριζική φορολογική μεταρρύθμιση χωρίς επιβολή νέων φόρων στους πολίτες και με την ανακατανομή των πόρων και των εξουσιών υπέρ των αυτοδιοικητικών θεσμών.

Ο ΣΥΝ θα αγωνιστεί από όποια θέση και να βρισκείται για τον εκδημοκρατισμό των θεσμών, για την καθιέρωση της απλής αναλογικής, την αναβάθμιση των αιρετών οργάνων της Αυτοδιοίκησης, τη δημιουργία χώρου άμεσης δημοκρατίας και συμμετοχής των πολιτών για την ενίσχυση του λαϊκού και κοινωνικού ελέγχου. Την επεξεργασία σχεδίων περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης με προτεραιότητα το κοινωνικό όφελος, την υπεράσπιση της κατοικίας, του δημόσιου χώρου και του περιβάλλοντος.

Ο ΣΥΝ εξακολουθεί να διεκδικεί ένα νέο Εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό με στόχο την ισόρροπη ανάπτυξη με την αντιμετώπιση των τεράστιων ανισοτήτων με-

ταξύ κέντρου και περιφέρειας, φορέας κοινωνικής και οικονομικής προόδου, φορέας ουσιαστικής κοινωνικής συμμετοχής, δημοκρατίας και διαφάνειας.

Θεωρούμε ότι οι δημοτικές αρχές αλλά και τα κινήματα πόλης θα πρέπει να αγωνίζονται και να διεκδικούν την βελτίωση της ποιότητας της καθημερινής ζωής όλων των πολιτών, ανεξαρτήτως φύλου, φυλής και θρησκευμάτων. Την προώθηση κοινωνικής πολιτικής ενάντια σε κάθε μορφή κοινωνικού αποκλεισμού, την υποστήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων, τις ανοιχτές θεραπευτικές κοινότητες, την ένταξη των μεταναστών με όλα τους τα δικαιώματα. Αυτά δεν είναι απλά ζητήματα πολιτικής επιλογής αλλά πάλη ιδεολογικής ηγεμονίας απέναντι στον κοινωνικό συντηρητισμό, ο οποίος αλληλοτροφοδοτείται με νεοφιλελεύθερα σχέδια όπως, επιχειρήσεις «σκούπα», «σώματα πολιτών» για τη συνοικιακή ασφάλεια, πάνοπλα στρατιωτικοποιημένα αστυνομικά σώματα, κάμερες σε δρόμους και σε σχολεία.

Τέλος ο ΣΥΝ θα επιδιώξει τη διασύνδεση των Περιφερειακών και Δημοτικών αρχών με τους μαζικούς φορείς, τα κινήματα περιοχής, με συλλογικότητες φεμινιστικού χαρακτήρα και κάθε μορφής προοδευτικές και ριζοσπαστικές συλλογικότητες κοινωνικού, οικολογικού και πολιτιστικού χαρακτήρα.

Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΣΥΝ

Οι εκλογές του Νοεμβρίου σχεδόν σίγουρα θα διεξαχθούν με το νέο νόμο που καταργεί τις Νομαρχίες, θεσμοθετεί 13 Περιφέρειες και ταυτόχρονα προχωράει σε συνενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων. Που, πόσες και ποιες δεν είναι ακόμα γνωστό. Ένα σχέδιο που όχι μόνο υπονομεύει την αναγκαία ουσιαστική μεταρρύθμιση του κράτους αλλά επιβάλλει και σκληρή λιτότητα σε όλο το οικοδόμημα της Τ.Α. Αυτές οι εκλογές διεξάγονται στο ασφυκτικό κοινωνικό οικονομικό πλαίσιο που δημιουργείται από την πρωτοφανή στα χρονικά επίθεση της κυβέρνησης ενάντια στα εργασιακά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα όλων των εργαζομένων, μικρομεσαίων επιχειρηματιών των αγροτών και της νεολαίας, πολιτικές στις οποίες συναινούν οι ηγεσίες της ΝΔ και του ΛΑΟΣ.

Ο ΣΥΝ οφείλει να θέσει στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των δημοτών αυτά τα προβλήματα και να επιδιώξει την ένταξή τους στα προγράμματα αλλά και στις δράσεις των αυτοδιοικητικών σχημάτων στα οποία συμμετέχει, να εντείνει τη δραστηριότητά του, να κάνει τη παρουσία του αισθητή στους δημότες με την ενασχόλησή με τα ιδιαίτερα προβλήματα κάθε τοπικής κοινωνίας, αλλά και τα γενικότερα που επηρεάζουν τη ζωή τους.

Οι εκλογές του Νοεμβρίου αποκτούν μεγάλη σημασία, γιατί θα πρέπει να εκφραστεί η αντίθεση του κόσμου στην επιχειρούμενη υπονόμευση μιας αναγκαίας δημοκρατικής αναγέννησης της Τ.Α, αλλά και η αντίστασή του στις αντιλαϊκές πολιτικές της κυβέρνησης. Πολιτικές που αυξάνουν καθημερινά την ανεργία μειώνουν τους μισθούς, πολλαπλασιάζουν τις ελαστικές μορφές εργασίας, τη μαύρη εργασία, διευκολύνουν τις απολύσεις. Τα δε τρία ΔΕΝ για τη κοινωνική ασφάλιση μετατρέπονται σε τρία ΝΑΙ, δηλαδή αυξάνονται τα όρια ηλικίας, οι εισφορές και μειώνονται οι συντάξεις. Αυξάνονται οι έμμεσοι φόροι και κόβεται ο 14^{ος} μισθός.

Από σήμερα θα πρέπει να επιδιώκουμε ευρύτατες συσπειρώσεις της κοινωνικής και πολιτικής Αριστεράς, αλλά και με όλους όσους θέλουν να αλλάξουν τα πράγματα στο Δήμο, αγωνίζονται κατά των νεοφιλελεύθερων πολιτικών, διεκδικούν διεύρυνση του «δημόσιου χώρου» και βάθεμα της Δημοκρατίας.

Οι αυτοδιοικητικές κινήσεις επιδιώκουν τη συγκρότηση ψηφοδελτίων με πυρήνα τις δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ και την ισχυρή παρουσία των δυνάμεων της ευρύτερης Αριστεράς, των Οικολόγων Πράσινων, Ριζο-

σπαστών Οικολόγων καθώς και δυνάμεων που αποδεσμεύονται από τις πολιτικές των ηγεσιών τους και συγκροούνται με τις πολιτικές του δικομματισμού και στην Τ.Α. Επιδιώκεται η συμμετοχή συσπειρώσεων κατοίκων διαφόρων θεματικών ενδιαφερόντων, κινήσεων πολιτών κι όλων όσων μάχονται και διεκδικούν μια ουσιαστική, δημοκρατική και φιλολαϊκή Τ.Α.

Από σήμερα λοιπόν, στη βάση των παραπάνω, ανιχνεύουμε τις δυνατότητες που υπάρχουν για τη συγκρότηση των ψηφοδελτίων στις Περιφέρειες και στους «διευρυμένους» δήμους των μεγάλων πόλεων (πρωτεύουσες νομών και άλλες πόλεις) σε αντιδικομματική κατεύθυνση, με βάση τις νομαρχιακές και δημοτικές παρατάξεις που συμμετέχουμε και με τις δυνάμεις μας στις αντίστοιχες Νομαρχίες που θα δημιουργήσουν τις νέες Περιφέρειες.

Γνωρίζουμε ότι η περιφέρεια, το εκλογικό σύστημα και η πρώτη εφαρμογή του θεσμού δημιουργούν πρόσθετες δυσκολίες στο κόμμα μας και τις δυνάμεις του χώρου. Οφείλουμε να τις υπερβούμε, μπορούμε να τα καταφέρουμε, αρκεί από τώρα όλες μας οι δυνάμεις να μπουν στη μάχη που είναι δύσκολη, αλλά ωραία.

9. ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η έξοδος από την κρίση που προτείνουμε είναι συνηφασμένη και με την ανάγκη ριζικών επαναπροσδιορισμών στην εξωτερική πολιτική της χώρας μας, με στόχο τη συνολική αναβάθμιση της διεθνούς της θέσης.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ υποσχέθηκε «νέα εθνική στρατηγική», αλλά συνεχίζει στην πεπατημένη του ατλαντισμού. Έχει πλήρως αποδεχθεί το ΝΑΤΟ και υποστηρίζει τη διεύρυνσή του. Εμμένει στην εμπλοκή της χώρας μας στον πόλεμο του Αφγανιστάν. Έχει εγκαταλείψει παλαιότερες διακηρύξεις του ΠΑΣΟΚ για την απομάκρυνση των βάσεων. Περιορίζεται σε ένα βαλκανικό όραμα «οικονομικής διείσδυσης». Διατηρεί τη συμφωνία στρατιωτικής συνεργασίας με το Ισραήλ. Εμμένει σε παρωχημένες και ΝΑΤΟκεντρικές αντιλήψεις για την εθνική άμυνα και ασφάλεια, με αποτέλεσμα πολυδάπανους εξοπλισμούς που, αντί να εξυπηρετούν την εθνική κυριαρχία, την υπονομεύουν πολιτικά και οικονομικά.

Η δική μας εναλλακτική πρόταση για την εξωτερική πολιτική έχει μονίμως ανοιχτό ιδεολογικό και πολιτικό μέτωπο στον πόλεμο, τον ιμπεριαλισμό, τον εθνικισμό, το ρατσισμό, την πατριδοκαπλία. Εμπνέεται από τις αρχές της εθνικής ανεξαρτησίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων, της διεθνούς αλληλεγγύης και συνεργασίας. Έτσι:

1. Διεκδικούμε μια νέα, πολυδιάστατη, ενεργητικά φιλειρηνική εξωτερική πολιτική της Ελλάδας, απαλλαγμένη από τον ατλαντισμό, διεκδικητική εντός της Ε.Ε. και ικανή να προωθεί διαδικασίες ισότιμης συνεργασίας στα Βαλκάνια και στη Μεσόγειο, καθώς και στις σχέσεις με τη Ρωσία.

2. Πρώτη προτεραιότητά μας αποτελεί η υπεράσπιση της ειρήνης, συνοδευόμενη από αγώνες και πρωτοβουλίες αφοπλισμού σε περιφερειακό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Είμαστε κατά της εμπλοκής της χώρας μας σε πολέμους και της συμμετοχής της σε πολεμικά σχέδια. Ζητούμε την ανάκληση των ελληνικών μονάδων που συμμετέχουν σε αποστολές του ΝΑΤΟ και το ξήλωμα όλων των ξένων βάσεων στη χώρα μας. Μαζί με την Ευρωπαϊκή Αριστερά αντιτασσομάστε στη διεύρυνση του ΝΑΤΟ και εργαζόμαστε για την ανάπτυξη μιας ευρύτερης διεθνούς δυναμικής με στόχο την κατάργηση της ατλαντικής συμμαχίας. Αγωνιζόμαστε για μια Ελλάδα έξω από στρατιωτικούς συνασπισμούς.

3. Η εμπέδωση ειρηνικών σχέσεων ομαλής συνύπαρξης και συνεργασίας, πριν απ' όλα με τις γειτονικές μας χώρες, είναι μια πολιτική επιλογή με την οποία συναρτάται άμεσα και το αίτημα για δραστική μείωση των υπέρογκων, δυσβάστακτων και εν πολλοίς άχρηστων στρατιωτικών δαπανών. Η μείωσή τους μπορεί να προκύψει μέσα από τον εξορθολογισμό των δαπανών με μια διαφορετική, σύγχρονη και ορθολογική οργάνωση των ενόπλων δυνάμεων και την απαλλαγή από πανάκριβες αγορές που υπαγορεύονται από το ΝΑΤΟ ή από τη λεγόμενη «διπλωματία των εξοπλισμών» σε συνάρτηση πάντοτε με την εμπέδωση της μόνιμης ειρήνης στην περιοχή μας. Σταθερή μας θέση είναι ο έλεγχος των προμηθειών των ενόπλων δυνάμεων από διακομματική επιτροπή της Βουλής.

4. Η Βαλκανική παραμένει περιοχή «υψηλού κινδύνου», με ανοιχτές ακόμα πολλές πληγές του πολέμου της Γιουγκοσλαβίας, όπως το πρόβλημα του Κοσόβου. Η εμμονή στο απαραβίαστο των συνόρων και η ανάπτυξη της διαβαλκανικής συνεργασίας, με βάση ένα σχέδιο βαλκανικής συνανάπτυξης, είναι ο δρόμος προς το μέλλον. Προτείνουμε έναν Βαλκανικό Οικολογικό Χάρτη. Με τέτοιες προδιαγραφές διεκδικούμε την ευρωπαϊκή προοπτική των βαλκανικών χωρών.

5. Στο ίδιο πνεύμα απαιτείται να μην καθυστερήσει άλλο η επίλυση της διαφοράς για το όνομα της ΠΓΔΜ, στο πλαίσιο του ΟΗΕ, μια λύση σύνθετης ονομασίας με γεωγραφικό προσδιορισμό. Αποκρούουμε σταθερά τις εθνικιστικές εντάσεις και υποστηρίζουμε διαδικασίες πολύμορφης προσέγγισης, συνεργασίας και οικοδόμησης εμπιστοσύνης με τη γειτονική χώρα.

6. Η σταθερή μας θέση υπέρ του διαλόγου στη βάση του διεθνούς δικαίου για την επίλυση των ελληνοτουρκικών διαφορών συνοδεύεται από την απαίτηση βημάτων, όπως άρση του casus belli, παραπομπή του θέματος της υφαλοκρηπίδας στο Δικαστήριο της Χάγης, καθώς και από την πρόταση για την αμοιβαία μείωση των εξοπλισμών και των στρατιωτικών δαπανών Ελλάδας-Τουρκίας. Είμαστε υπέρ της συνέχισης της πορείας ένταξης της Τουρκίας στην Ε.Ε., με τήρηση των ευρωπαϊκών κριτηρίων εκδημοκρατισμού και κατοχύρωσης των ανθρωπίνων, κοινωνικών και μειονοτικών δικαιωμάτων.

7. Το Κυπριακό βρίσκεται στην πιο κρίσιμη και λεπτή φάση του. Στηρίζουμε ενεργητικά, και ως ΣΥΝ και ως Ευρωπαϊκή Αριστερά, τις προσπάθειες του Προέδρου Χριστόφια για να καρποφορήσει ο διακοινοτικός διάλογος, παρά τις μεγάλες δυσκολίες και τα εμπόδια κυρίως από την πλευρά της Άγκυρας. Υποστηρίζουμε τη λύση διζωνικής-δικοινοτικής ομοσπονδίας, σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΟΗΕ, ώστε να τερματιστεί η κατοχή και να επανενωθεί το νησί. Αγωνιζόμαστε για μια ειρηνική Κύπρο, χωρίς ξένους στρατούς και ξένες βάσεις.

8. Αγωνιζόμαστε για μια Ελλάδα γέφυρα ειρήνης με τους λαούς της Μ. Ανατολής. Στηρίζουμε τον αγώνα για τη δημιουργία ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους στα σύνορα του 1967, δίπλα στο κράτος του Ισραήλ, τον τερματισμό της κατοχής του Ιράκ, την ανακήρυξη της περιοχής σε αποτυρνωτικοποιημένη ζώνη. Θέλουμε τη Μεσόγειο θάλασσα ειρήνης, χωρίς ξένες βάσεις, περιοχή ισότιμης συνεργασίας. Στην καρδιά της δικής μας πρότασης για την Ευρω-Μεσογειακή συνεργασία είναι η γεφύρωση του χάσματος Βορρά-Νότου στην περιοχή.

ΚΟΙΝΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Η συγκυρία στην Ε.Ε.

Όπως σημειώνουμε στη «Συμβολή» μας στο πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ, οι δυνάμεις που διαχειρίστηκαν ως τώρα την υπόθεση της ευρωπαϊκής ενοποίησης, δεξιάς αλλά και σοσιαλδημοκρατικές, ούτε θέλησαν ούτε μπόρεσαν να δώσουν ώθηση στο ευρωπαϊκό εγχείρημα από τη σκοπιά και υπέρ των συμφερόντων των εργαζόμενων τάξεων. Οι νεοφιλελεύθερες και ευρωατλαντικές επιλογές, όπως αποτυπώθηκαν και στο λεγόμενο «Ευρωσύνταγμα» που απορρίφθηκε από τους Γάλλους και τους Ολλανδούς και ακολούθως στη Συνθήκη της Λισαβόνας που απορρίφθηκε μία φορά από τους Ιρλανδούς, ενίσχυσαν τάσεις εθνικής αναδίπλωσης που φάνηκαν ως μορφή «λύσης» απέναντι στην εξάπλωση της ανεργίας και της επισφαλούς εργασίας, στην αποδόμηση του κράτους πρόνοιας, στην εμπορευματοποίηση των κοινωνικών υπηρεσιών, τη διαιώνιση των δημοκρατικών και οικολογικών ελλειμμάτων και τη συμπίεση με τις ΗΠΑ στα θέματα των διεθνών συσχετισμών.

Τέτοια ζητήματα γίνονται ιδιαίτερα επίκαιρα σήμερα, που η ένταση της κρίσης εντείνει και τα εθνοκεντρικά αντανάκλαστα, εκτοξεύει δραματικά τους δείκτες ανασφάλειας και ξενοφοβίας και μετατρέπει κοινωνικές τάξεις και κοινωνικές ομάδες σε αλληλοσυγκρουόμενες οντότητες, σε εθνικό αλλά συχνά και ευρωπαϊκό επίπεδο, με μόνο στόχο όχι την εξασφάλιση μιας αξιοπρεπούς διαβίωσης αλλά την απλή επιβίωση.

Σήμερα αποδεικνύεται με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο ότι οι ηγεμονεύουσες πολιτικές δυνάμεις της Ε.Ε. και οι μόνιμοι ή κατά περίπτωση πολιτικοί τους εταίροι όχι απλώς αδυνατούν να συγκροτήσουν μια αληθινά εναλλακτική πολιτική διεξόδου της Ευρώπης από την κρίση, αλλά αποτελούν επί της ουσίας τα πολιτικά της σπινθήματα. Υπό αυτές τις συνθήκες, ο ρόλος της ευρωπαϊκής Αριστεράς και των κοινωνικών κινημάτων καθίσταται κεντρικός.

Ένας πρώτος απολογισμός

Στρατηγικός στόχος του ΣΥΝ είναι ο σοσιαλισμός στην Ελλάδα, την Ευρώπη και τον κόσμο, ο σοσιαλισμός του 21ου αιώνα. Η επιλογή μας αυτή δεν συνιστά ουτοπικό όραμα. Συνιστά, αντίθετα, πολιτικά επιτεύξιμο στόχο. Στις σημερινές συνθήκες μάλιστα, η επικαιρότητα του στόχου αυτού, η επικαιρότητα του σοσιαλισμού με δημοκρατία και ελευθερία, αναδεικνύεται πλατιά, κινητοποιώντας δυνάμεις σε διαρκώς ευρύτερη κλίμακα λίγο πολύ παντού στον πλανήτη. Η χάρση της στρατηγικής που οδηγεί σε αυτόν το στόχο δεν είναι εύκολη υπόθεση. Η Αριστερά οφείλει να αποδείξει και να αποδεικνύει καθημερινά ότι ο δρόμος που ακολουθεί δεν θα οδηγήσει σε αδιέξοδα ανάλογα με αυτά που γνώρισαν οι προσπάθειες οικοδόμησης του σοσιαλισμού στον 20ό αιώνα.

Ο ΣΥΝ έκανε τη στρατηγικής σημασίας επιλογή να σταθεί, ως πολιτικός εκφραστής μιας νέας διεθνοιστικής ταυτότητας, στην πρώτη γραμμή των κινηματικών και πολιτικών διεργασιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο παίζοντας πρωταγωνιστικό ρόλο τόσο στη συγκρότηση του Κόμματος της Ευρωπαϊκής Αριστεράς (ΚΕΑ) όσο και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ. Αλλά προκειμένου να διατυπώσουμε τους αναγκαίους άξονες προτάσεων και δράσης που θα καταστήσουν την ευρωπαϊκή Αριστερά και τα κινήματα φορείς και πρωταγωνιστές ριζικότερων αλλαγών, θα πρέπει να πάμε ένα βήμα πίσω. Οφείλουμε δηλαδή να αναρωτηθούμε ποια νέα στοιχεία κατορθώσαμε να κομίσουμε μέσω των πρωτοβουλιών και των πολιτικών και τακτικών επιλογών

μας, σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο, στην Ευρώπη, οκτώ σχεδόν χρόνια μετά την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ και έξι χρόνια μετά την ίδρυση του Κόμματος Ευρωπαϊκής Αριστεράς: Σε ποια μέτωπα αναπτύχθηκαν κοινωνικοί αγώνες μέσω και της δικής μας συμβολής; Πόσο αποτελεσματικοί υπήρξαμε και είμαστε σήμερα; Τι κρατάμε και τι χρειάζεται να αλλάξουμε στην παρέμβασή μας σε πολιτικό, θεσμικό και κινηματικό επίπεδο στην Ευρώπη;

Το ΚΕΑ έχει ήδη κλείσει έναν πρώτο κύκλο ζωής και, οδεύοντας προς το 3ο του Συνέδριο, αριθμεί ήδη πολλαπλάσια κόμματα-μέλη και παρατηρητές απ' όσα αριθμούσε κατά την ιδρυτική του πράξη στη Ρώμη το 2004. Η «ζήτηση» αυτή συνεχώς διευρύνεται το τελευταίο διάστημα, με νέα κόμματα να παρακολουθούν την πορεία του και να αποφασίζουν την ένταξή τους σε αυτό.

Μολαταύτα, ως κόμμα-συνιδρυτής του ΚΕΑ, θα πρέπει –κρίνοντας πρώτα απ' όλα αυστηρά τον ίδιο μας τον εαυτό– να παραδεχτούμε πως, παρ' όλο το ιδιαίτερο στίγμα που μέχρι σήμερα έχει εκπέμψει το κοινό ευρωπαϊκό πολιτικό μας υποκείμενο, παρά το γεγονός ότι, μέσω της αλληλεπίδρασης στην Εκτελεστική Επιτροπή, τα Δίκτυα και τις Ομάδες Εργασίας του ΚΕΑ, βαθμιαία αναπτύσσεται ένα μεγαλύτερο επίπεδο πολιτικής ζύμωσης και συμφωνίας, που αποτυπώνεται και στη σταδιακή «ωρίμανση» των διακρήξεών του, υπάρχει ακόμη πολύς δρόμος να διανυθεί μέχρι να φτάσουμε στο σημείο το ΚΕΑ να καταστεί ένα πανευρωπαϊκό πολιτικό υποκείμενο ορατό από παντού, ικανό να πυροδοτεί με τις πρωτοβουλίες του μαζικές, ενωτικές, πανευρωπαϊκές λαϊκές κινητοποιήσεις, να συγκινεί ευρύτερα προοδευτικά ακροατήρια, να ριζοσπαστικοποιεί συνειδήσεις πλατιών κοινωνικών στρωμάτων και ομάδων, στην κατεύθυνση της ανάπτυξης νικηφόρων αγώνων και της σταδιακής ενοποίησης των εργατικών τάξεων των επιμέρους εθνικών κρατών της Ε.Ε.

Κοινωνικές και πολιτικές συμμαχίες

Για να πετύχει αυτά, το ΚΕΑ οφείλει, με αρχική το επερχόμενο συνέδριό του, να αναπροσανατολίσει τις λειτουργίες και τις δράσεις του στην κατεύθυνση της μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας και της διάθεσης περισσότερων πόρων στο κοινωνικό πεδίο, την ένταση των κινηματικών του πρωτοβουλιών, μέσω δικών του πανευρωπαϊκών εκστρατειών, αλλά και μέσω της συστηματικότερης και συντεταγμένης επαναδραστικοποίησης των δυνάμεών του τόσο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Φόρουμ όσο και στις επιμέρους, θεματικές, πανευρωπαϊκές κινηματικές δικτυώσεις (εργατοσυνδικαλιστικές, περιβαλλοντικές, εκπαιδευτικές, αντιρατσιστικές, φεμινιστικές, αντιμιλιταριστικές, lgbtq κ.ά.).

Στο πλαίσιο ενός τέτοιου κινηματικού αναπροσανατολισμού, οι δυνάμεις του ΚΕΑ δεν πρέπει να φεβούνται τη συνάντηση και την κοινή δράση με οποιαδήποτε πολιτική δύναμη (ή τμήμα της) κινείται προς μια στρατηγική αμφισβήτησης της ευρωπαϊκής νεοφιλελεύθερης ηγεμονίας, ρήξης με το υπάρχον μοντέλο οικοδόμησης, λειτουργίας και διεύθυνσης της Ε.Ε. και αναπροσανατολισμού των ευρωπαϊκών λαών προς μια «ευρωπαϊκή επανίδρυση», που θα περνά μέσα από την κοινωνική δικαιοσύνη, την αειφόρο και αξιόβιωτη ανάπτυξη, τη λογική των ίσων δικαιωμάτων για όλους και όλες.

Η δική μας απάντηση έναντι της νεοφιλελεύθερης ηγεμονίας, για τη συγκρότηση ενός πανευρωπαϊκού μετώπου των εργαζόμενων και των κυριαρχούμενων εν γένει τάξεων για βαθιές μεταρρυθμίσεις και ανατροπές, σημαίνει συντονισμένη αντιπίεση των εργαζόμενων απέναντι στις κυρίαρχες τάξεις των χωρών τους και την αρχιτεκτονική της Ε.Ε. Για να συμβεί όμως το τελευταίο, το ΚΕΑ (ως μαζικός πολιτικός φορέας, με θε-

10. Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ:

ομικές εκπροσωπήσεις και δυναμική ικανότητα κινητοποίησης πόρων) οφείλει τόσο να αναβαθμίσει την πολιτική ενότητα στο εσωτερικό του, όσο και να καταστεί ταυτόχρονα ενοποιητικός παράγοντας και διαμεσολαβητής κοινής δράσης μεταξύ διαφορετικών κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ένταξη σε ένα τέτοιο μέτωπο και άλλων κοινωνικών στρωμάτων που πλήττονται, αλλά και άλλων πολιτικών δυνάμεων, αποτελεί τη μόνη γραμμή (κοινή σε κάθε κράτος-μέλος της ΕΕ) κατά της νεοφιλελεύθερης αρχιτεκτονικής και αυταρχικής λειτουργίας της ΕΕ, για μια Ευρώπη αλληλεγγύης, ισότητας, ειρήνης και οικολογικής προστασίας, στην προοπτική του σοσιαλισμού με δημοκρατία και ελευθερία.

Για ένα παγκόσμιο φόρουμ της Αριστεράς

Σήμερα ζούμε πρωτόγνωρες εξελίξεις παγκοσμίως. Υπό εξέλιξη βρίσκεται μια «ιστορική κρίση που χτυπά την καρδιά του καπιταλισμού», σύμφωνα με τη διατύπωση του ΚΕΑ, κρίση που τείνει να αναδιατάξει τις παγκόσμιες ισορροπίες και να αμφισβητήσει την ηγεμονία των ΗΠΑ, πράγμα που αντανάκλαται στις συνόδους των G20. Οι εξελίξεις αυτές φέρνουν στο προσκήνιο τις ιδέες και τις αξίες της Αριστεράς ενώ υπογραμμίζουν την αυξανόμενη σημασία της συνεργασίας και της κοινής δράσης των δυνάμεών της, στην ευρύτερη δυνατή βάση, σε εθνικό, ευρωπαϊκό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο.

Όσο προχωρεί η κρίση και επιβεβαιώνεται ο οικονομικός της χαρακτήρας, τόσο προβάλλει πιο επιτακτικά η ανάγκη για ένα Παγκόσμιο Αριστερό Φόρουμ, την πρωτοβουλία για τη σύγκληση του οποίου μπορεί να αναλάβει το κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, συνεργαζόμενο και με άλλα σχήματα διεθνούς αριστερής συνεργασίας όπως η Βορειοευρωπαϊκή Πράσινη Αριστερά και το «Σάο Πάολο Φόρουμ» των αριστερών δυνάμεων της Λ. Αμερικής. Το Φόρουμ αυτό οφείλει να είναι ανοικτό σε όλα τα ρεύματα της Αριστεράς, με τη συμμετοχή και αριστερών διανοουμένων. Ανεξάρτητα από διαφορές απόψεων, αυτό μπορεί να συμφωνήσει σε συγκεκριμένες εναλλακτικές προτάσεις, συνοδευόμενες από ένα πρόγραμμα δράσεων και παρεμβάσεων σε παγκόσμιο επίπεδο για τη διεκδίκησή τους. Ο ΣΥΝ έχει ήδη καταθέσει τη σχετική πρόταση δια του Προέδρου του κατά τη σύνοδο του ΚΕΑ τον περασμένο Γενάρη στο Βερολίνο.

11. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΟΜΜΑ

Οφείλουμε καταρχάς να αναγνωρίσουμε ότι η διαπιστωμένη από όλους αδυναμία του κόμματος να λειτουργήσει μέσα στην ελληνική κοινωνία με όρους που βοηθούν αποτελεσματικά την οργάνωση των εργαζομένων τάξεων δεν οφείλεται μόνο στα δικά μας προβλήματα. Οφείλεται και σε αντικειμενικές δυσκολίες που σχετίζονται με τη σημερινή οργάνωση της κοινωνικής ζωής συνολικά. Η υποχώρηση της σημασίας του χώρου εργασίας, η ουσιαστική εξαφάνιση των λειτουργιών της γειτονιάς, η διασπορά και η πολυδιάσπαση του χρόνου εργασίας, ο καταγιγισμός από εν πολλοίς ανούσια «πληροφόρηση» και η αντίστοιχη κονιορτοποίηση της εικόνας της πραγματικότητας ασκούν πολύ ισχυρές πιέσεις στη συλλογικότητα, δηλαδή σε μία κεντρική αξία της Αριστεράς, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα την εικόνα που μεταδίδουν τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ ως τη μόνη εικόνα κοινής αναφοράς. Η συλλογικότητα που συνιστά το κόμμα μας οφείλει να αναγνωρίσει όλους αυτούς τους παράγοντες, να αντιπαλέψει τις αντίστοιχες επιδράσεις και να επινοήσει μορφές συνύπαρξης και κοινής δράσης που θα ζωντανέψουν εκ

νέου την κομματική συλλογική ζωή.

Από την άλλη μεριά, η κρίση της συλλογικότητας είναι και κρίση πολιτικής εκπροσώπησης. Τα σημερινά κόμματα, και ιδίως τα κυβερνητικά, τείνουν να προσλάβουν μια δομή όπου ουσιαστικά εξαφανίζονται οι διαδικασίες συλλειτουργίας και συναπόφασης των μελών. Η συμμετοχή στο κόμμα νοείται απλώς ως επιλογή του εκάστοτε αρχηγού στον οποίο ανατίθεται εν λευκώ η εκπόνηση και υλοποίηση του αντίστοιχου πολιτικού σχεδίου. Οι εξελίξεις αυτές ενδύονται ταυτόχρονα τον μανδύα της «περισσότερης και άμεσης δημοκρατίας», δηλαδή ξεδιπλώνονται στο όνομα, ακριβώς, της λογικής που εξαφανίζονται. Οι ίδιες εξελίξεις έχουν επιπτώσεις και στον δικό μας χώρο, όπου εντείνονται φαινόμενα προσωποκεντρισμού, δηλαδή φαινόμενα όπου παραβιάζεται η συλλογική και δημοκρατική λειτουργία στο όνομα, υποτίθεται, της ίδιας της δημοκρατίας και της ανεξέλεγκτης «ελευθερίας» του προβεβλημένου στελέχους να προτάσει με κάθε αφορμή την προσωπική του γνώμη.

Τα παραπάνω δεν θέλουν κατά κανένα τρόπο να μηδενίσουν τη συμβολή του ΣΥΝ όλα αυτά τα χρόνια. Όχι μόνο γιατί το κόμμα μας κατόρθωσε, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, κάποτε με αντιφάσεις ή παλινωδίες, όχι μόνο να σώζει την τιμή της Αριστεράς στη χώρα μας αλλά και να προβάλλει θετικά, αρκετές φορές με πλήρη επάρκεια, το ιδεολογικό και πολιτικό στίγμα το οποίο οφείλει να εκπέμπει η Αριστερά που απαιτούν οι καιροί. Η κριτική που καταθέτουμε επιδιώκει να είναι ουσιαστική συλλογική αυτοκριτική, αυτοκριτική που θα μας επιτρέψει να μειώσουμε αδυναμίες, να καλύψουμε ελλείμματα και να προχωρήσουμε όλοι μαζί περισσότερο δημιουργικά και περισσότερο αποτελεσματικά.

Ειδικότερα σε όσα αφορούν το κόμμα, η συλλογική εμπειρία που έχουμε αποκομίσει οδηγεί στις παρακάτω διαπιστώσεις:

1. Ο ΣΥΝ εξακολουθεί να στηρίζει την εικόνα και την αυτοκατανόησή του περισσότερο στα διακεκριμένα στελέχη του, κυρίως της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ, παρά στα μέλη του και τη δουλειά τους. Ταυτόχρονα, τα τελευταία χρόνια, και κυρίως μετά τη λεγόμενη «στροφή» του 2000, το κόμμα αρκετές πλέον φορές τείνει να λειτουργήσει ως ομοιοπονδία αυτόνομων τάσεων. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι η αδράνεια εκείνων των μελών που είτε δεν ανήκουν σε τάσεις είτε ανήκουν σε τάσεις που μειοψηφούν στις πολιτικές κινήσεις που συμμετέχουν.

2. Τα ανώτερα όργανα του κόμματος (Πολιτική Γραμματεία, Κεντρική Πολιτική Επιτροπή) δεν επιτελούν πάντοτε με επάρκεια τον θεσμοθετημένο ρόλο τους. Τα εκτελεστικά όργανα συχνά δεν σχεδιάζουν και δεν υλοποιούν την πολιτική που αποφασίζουν τα βουλευόμενα όργανα, ενώ ταυτόχρονα το κόμμα λειτουργεί δίνοντας την εντύπωση ότι δεν διαθέτει ένα κέντρο που θα επεξεργάζεται σε καθημερινή βάση τη γραμμή του κόμματος και θα εκπέμπει την εικόνα που θέλουμε να μεταδοθεί στην ελληνική κοινωνία. Η ΚΠΕ ουσιαστικά δεν λειτουργεί ως βουλευόμενο όργανο, δεν εμβαθύνει την πολιτική ανάλυση σχετικά με τα επίδικα ζητήματα, ενώ τα μέλη της δεν αναλαμβάνουν συγκεκριμένα καθήκοντα και υποχρεώσεις ως προς τα οποία μπορούν να λογοδοτούν, να κρίνονται και να αξιολογούνται. Η ΚΠΕ τείνει έτσι να αναχθεί στο όργανο που απλώς νομιμοποιεί τις αποφάσεις που έχουν ήδη ληφθεί στη Πολιτική Γραμματεία ή, ακόμα και στις τάσεις. Στο επίπεδο της Πολιτικής Γραμματείας, επικρατεί η αγνόηση του προβληματισμού και των αναγκών της βάσης, η αέναη συζήτηση και διαφωνία επί των ίδιων ζητημάτων, η σχετική αυτονομία των στελεχών και η έκφραση με κάθε ευκαιρία της «προσωπικής» γνώμης, πράγμα που επιτε-

νει διαρκώς τη σύγχυση.

3. Η λειτουργία του κόμματος στο σύνολό της φαίνεται σαν να αγνοεί, αν όχι να περιφρονεί, τη γνώση που παράγεται στην Ελλάδα και διεθνώς σχετικά με όλα τα ζητήματα που μας αφορούν. Οι θεωρητικές συζητήσεις είναι σποραδικές έως ανύπαρκτες, η δουλειά που κάνει το Ινστιτούτο Νίκος Πουλαντζάς και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Transform, που αποτελεί το πολιτικό ίδρυμα του Ευρωπαϊκού Κόμματος της Αριστεράς, αγνοείται από μεγάλο μέρος του στελεχικού δυναμικού του κόμματος, ενώ απέναντι σε νέα προβλήματα και νέες προκλήσεις οι περισσότεροι τείνουμε κάποιες φορές να απαντήσουμε με την αυτάρκεια και την αυταρέσκεια του στελέχους που ήδη γνωρίζει τα πάντα. Σημαντικό παράδειγμα εδώ αποτελεί η τύχη που επιφυλάχθηκε στις προγραμματικές επεξεργασίες μας. Η «Συμβολή του ΣΥΝ στο πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ» ελάχιστα διαβάστηκε και ελάχιστα συζητήθηκε, με αποτέλεσμα να αποσυνδεθεί από την τρέχουσα δουλειά του κόμματος.

4. Το κόμμα χαρακτηρίζεται από μια εντυπωσιακή έλλειψη υποδομών τεκμηρίωσης, ανάλυσης και σχεδιασμού. Σε μια εποχή όπου πολλά κρίνονται από την πληροφορία, την ταχύτητα απόκρισης και τη δυνατότητα πρόβλεψης, γίνεται όλο και πιο φανερό η έλλειψη οργάνων και λειτουργιών που θα συλλέγουν και θα αξιοποιούν τις πληροφορίες, θα τεκμηριώνουν και θα σχεδιάζουν, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, την πολιτική του κόμματος εξοπλίζοντάς το με την ικανότητα να αντιδρά αποτελεσματικά στα εκάστοτε νέα δεδομένα ενώ ταυτόχρονα θα του επιτρέπουν να ενημερώνει συστηματικά τα μέλη και τα στελέχη του για τα επίδικα ζητήματα, τις σχετικές αναλύσεις και επιχειρήματα και τις σχέσεις αυτών με ολόκληρη τη δουλειά του κόμματος και τη δράση του στην κοινωνία. Οφείλουμε να διαπιστώσουμε ότι μια τέτοια έλλειψη υποδομών πρέπει να σχετίζεται με την επικρατούσα λογική κατανομής της εργασίας ανάμεσα στα απλά μέλη και τα κεντρικά στελέχη του κόμματος. Με τον τρόπο που είναι σήμερα οργανωμένο το κόμμα, μόνο τα κεντρικά στελέχη που διαθέτουν ομάδες συνεργατών με πλήρη απασχόληση και την αναγκαία γραμματειακή υποστήριξη είναι σε θέση να συλλέγουν και να αξιοποιούν πληροφορία και γνώση. Είναι κεντρικής σημασίας για τη δημοκρατία στο κόμμα η δημιουργία και η ενίσχυση υποδομών που θα διαχέουν προς όλα τα μέλη τη γνώση και την πληροφορία.

5. Το έλλειμμα φύλου εξακολουθεί να διακρίνει το κόμμα. Αυτό εντοπίζεται και στο ποσοστό επί των μελών, αφού κυμαίνεται γύρω στο ένα τρίτο, αλλά και στην ανάδειξη γυναικείων στελεχών και στη σύνθεση των οργάνων. Η υιοθέτηση αναλογικής ποσοστώσης, που κατά την ίδρυση του ΣΥΝ εκτιμήθηκε ως θαρραλέο βήμα, σήμερα δεν αρκεί. Άλλωστε ισχύει μόνο για τα βουλευόμενα όργανα. Η άποψη που διαμορφώνεται, λαμβανομένων υπόψη και των ρυθμίσεων στο ΚΕΑ, προτείνει ως πολιτική επιλογή την ισάριθμη εκπροσώπηση των φύλων στα όργανα, στις αποστολές, στις δημόσιες θέσεις. Αποσπασματική και ανεπαρκής εξέλιξη είναι η αναφορά στα ιδιαίτερα προβλήματα και ανάγκες του γυναικείου κοινωνικού φύλου μέσα από τον κεντρικό πολιτικό λόγο. Ο φεμινιστικός προβληματισμός παραμένει στα όρια του αντίστοιχου Τμήματος, χωρίς να διαποτίζει το σύνολο της πολιτικής του κόμματος. Απαιτείται κατά συνέπεια εκπόνηση ειδικού προγράμματος δράσης, η υλοποίηση του οποίου οφείλει να αρχίσει αμέσως μετά το συνέδριο. Αλλιώς η διεύρυνση των γραμμών μας και η σύμ-

πηξη του κοινωνικού και πολιτικού συνασπισμού για την πραγματοποίηση του εναλλακτικού πολιτικού σχεδίου μας θα έχει περιορισμένη αποτελεσματικότητα.

6. Το κόμμα δεν αντιμετωπίζει μόνο προβλήματα στο επίπεδο των κεντρικών του οργάνων. Οφείλουμε να διαπιστώσουμε ότι παρά τις πρωικές προσπάθειες αρκετών στελεχών της βάσης, που μερικές φορές κάνουν θαύματα, πολλές οργανώσεις του κόμματος δεν έχουν ουσιαστικό αντικείμενο παρέμβασης πέρα από τη στοιχειώδη προπαγάνδισ των θέσεων του κόμματος και τη λειτουργία τους ως εκλογικού μηχανισμού για τις πάσης φύσεως εκλογές. Σε αυτή την έλλειψη αντικειμένου, που καθορίζεται και από τις αντικειμενικές συνθήκες που περιγράψαμε παραπάνω, προστίθενται και τα συνολικά ελλείμματα οργάνωσης και λειτουργίας του κόμματος. Έτσι η βάση ενημερώνεται περισσότερο από τις εφημερίδες παρά από την κομματική λειτουργία τόσο για τις απόψεις όσο και για τις έριδες στην ηγεσία του κόμματος. Η αναγκαία εις βάθος συζήτηση λείπει, ενώ η πληροφόρηση παρέχεται σποραδικά, με τελικό αποτέλεσμα την αποκοπή της βάσης από τις διαδικασίες παραγωγής και διαμόρφωσης της πολιτικής του κόμματος. Τελικά η πολιτική συζήτηση ανάγεται σε απλό σχολιασμό της πολιτικής ζωής, αλλά και των κινήσεων των κεντρικών στελεχών του κόμματος, και στην αέναη επανάληψη των ίδιων ζητημάτων. Το πρόβλημα δημοκρατίας που εντοπίζεται από όλους δεν έχει σε τίποτε να κάνει με απαγόρευση ή καταστολή της διαφορετικής γνώμης αλλά με τον εκ των πραγμάτων αποκλεισμό από τη γνώση και την πληροφορία που είναι απαραίτητες για τη διαμόρφωση πολιτικής γραμμής και τον έλεγχο της εφαρμογής της.

7. Η καθιέρωση τάσεων στο κόμμα μας, τάσεων που οφείλουν να αποτελούν διακριτά ρεύματα ιδεών, έχει συμβάλει ουσιαστικά στον δημοκρατικό και πλουραλιστικό χαρακτήρα του. Στην ιστορική διαδρομή του ΣΥΝ, οι τάσεις έχουν αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα για τη διατήρηση της ενότητάς του, ενότητας μέσα στη διαφορετικότητα. Ωστόσο, κατά την πορεία των τελευταίων χρόνων, οι τάσεις, με άνισο τρόπο και διαφορετικούς βαθμούς ευθύνης, δεν ασκούν πάντα το ρόλο που τους αποδίδει το καταστατικό του κόμματος. Σε αρκετές περιπτώσεις, που τελευταία τείνουν να γενικευθούν, αυτές λειτουργήσαν και λειτουργούν αμυντικά και μηχανιστικά με όρους περιχαράκωσης, ενδοτασικής πειθαρχίας και έντονης εσωκομματικής αντιπαράθεσης, χωρίς αντίστοιχη φροντίδα για το κόμμα και την ανάγκη προωθητικών και γόνιμων συνθέσεων για την όλη εσωτερική λειτουργία του αλλά και την προς τα έξω εικόνα και πολιτική αποτελεσματικότητά του. Δεν προτείνουμε την κατάργηση των τάσεων, ούτε αμφισβητούμε τον πολυτασικό χαρακτήρα κόμματος. Άλλωστε, σε ιδιαίτερα κρίσιμα πολιτικά ζητήματα, οι τάσεις δεν λειτουργήσαν ως ενιαία μπλοκ και οι συντρόφισσες και οι σύντροφοι τοποθετήθηκαν ελεύθερα με βάση τις δικές τους απόψεις, δικαιώνοντας έτσι τη συμμετοχή όλων σε ένα ενιαίο κόμμα. Επισημαίνουμε όμως με έμφαση την επιτακτική ανάγκη ουσιαστικού σεβασμού του κοινού κεκτημένου και την τήρηση των κανόνων της δημοκρατίας –θεμελιώδες στοιχείο των οποίων είναι η σχέση πλειοψηφίας και μειοψηφίας– τόσο μέσα στο κόμμα όσο και στην προς τα έξω εμφάνισή του. Αν αυτά καταπατούνται, τότε δεν μπορούμε να έχουμε κόμμα αλλά μόνο ομοσπονδία τάσεων.

8. Η οργανωτική ανάπτυξη του κόμματος στην περιφέρεια, η πολιτική του επιρροή και η κινηματική του παρουσία και δράση, εμφανίζουν πολιτικά και

οργανωτικά ελλείμματα, ιδιαίτερα στις εκτός αστικών κέντρων περιοχές. Αυτό το γεγονός διαχρονικά αποτελεί πρόσθετο εμπόδιο στη γενικότερη προσπάθεια για σοβαρή και σταθερή διεύρυνση της πολιτικής επιρροής της Αριστεράς και την ανάδειξή της σε αποφασιστικό παράγοντα προοδευτικών πολιτικών εξελίξεων.

Είναι γεγονός ότι, από το 4ο Συνέδριο και ιδιαίτερα μετά το 5ο, η πολιτική μας παρέμβαση στην περιφέρεια ενισχύθηκε και έγινε εμφανώς πιο συστηματική. Αυτό εκφράστηκε ιδίως στα αποτελέσματα των ευρωεκλογών του 2009, με τη διατήρηση και σε πολλές περιπτώσεις την ενίσχυση των δυνάμεών μας στην περιφέρεια, σε αντίθεση με τα αποτελέσματα στα μεγάλα αστικά κέντρα. Ωστόσο, η κύρια μορφή της παρέμβασής μας, με την επί τόπου παρουσία κεντρικών πολιτικών στελεχών και ιδίως του προέδρου του κόμματος, όσο θετικά και αν αποτιμάται, δεν είναι αρκετή. Ο προσανατολισμός και η σταθερότητα της δουλειάς των κομματικών μελών και στελεχών προς την ύπαιθρο παραμένει ζητούμενο.

Η ανάπτυξη ενός πλατιού κινήματος για την άρση των ανισοτήτων και την ανόρθωση της περιφέρειας με αιχμή την εναλλακτική μας πρόταση για ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης της χώρας, όπως έχει διατυπωθεί στο προγραμματικό μας κείμενο, μπορεί να δώσει ουσιαστικό περιεχόμενο και να συνθέσει πολλαπλασιαστικά τη δράση όλων των δυνάμεών μας στην περιφέρεια (αγρότες, κάτοικοι επαρχίας, επισιτημονικές, αυτοδιοικητικοί φορείς, περιβαλλοντικές συλλογικότητες κλπ.). Η οργάνωση των διεκδικήσεων με βάση ένα συνολικό πολιτικό σχέδιο, που θα περιέχει αδιάσπαστα τα θέματα περιφερειακής ανάπτυξης, αγροτικής πολιτικής και περιβάλλοντος, θα συμβάλει στην αντιμετώπιση του αγροτικού ζητήματος όχι απλώς ως επιμέρους τομέα της οικονομίας, θα βοηθήσει τη δουλειά μας στην τοπική αυτοδιοίκηση να ξεφύγει από το στενό διαχειριστικό πλαίσιο και θα αναδείξει την οικολογική μας ταυτότητα σε στενή συσχέτιση με τις επί μέρους πολιτικές μας προτάσεις, με το κεντρικό πολιτικό μας σχέδιο και με τη συνολική μας προοπτική.

9. Έχει γίνει πασιφανές ότι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει το κόμμα είναι η αδυναμία ενιαίας δημόσιας έκφρασης, με δεδομένη την ύπαρξη διαφορετικών απόψεων, όπως και η συντονισμένη και καλά προετοιμασμένη δημόσια εκφορά των θέσεων του κόμματος από τα στελέχη που προσκαλούνται (ή αυτοπροσκαλούνται) στα ΜΜΕ. Σήμερα φαίνεται να απουσιάζει πλατιά η πεποίθηση ότι συγκροτούμε μια συλλογικότητα με στενούς δεσμούς εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης, παρά τις διαφορές μας, ενώ είναι απολύτως αναγκαίο να αντιληφθούμε ότι η διεύρυνση της απήχησης ακόμη και της επιμέρους ιδιαίτερης άποψης δεν μπορεί παρά να περνάει μέσα από την ελκτική δύναμη της συνολικής εικόνας μας και της ενίσχυσης της επιρροής μας ως συνόλου. Είναι πλέον σχετικά μακρύ το διάστημα όπου παρατηρείται δημόσια αμφισβήτηση των βασικών επιλογών του κόμματος και παράθεση στα ΜΜΕ προσωπικών απόψεων κεντρικών στελεχών μας. Οφείλουμε να διαπιστώσουμε ότι ο σεβασμός στην άλλη άποψη και η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, των θέσεων και των επιχειρημάτων έχουν πλέον εξελιχθεί παραμορφωτικά, τείνοντας προς την αυτονόμηση έναντι των συλλογικών αποφάσεων, αυτονόμηση που έφτασε μάλιστα να θεωρείται από κάποιους συντρόφους «δημοκρατικό κεκτημένο». Είναι απαραίτητο να θεσπιστεί ένας κώδικας δεοντολογίας που, εκτός των άλλων, θα ρυθμίζει όλα τα σχετικά με τις δημόσιες εμφανίσεις των στελεχών του κόμματος.

Το γεγονός ότι παρόμοιες διαπιστώσεις επαναλα-

βάνονται από συνέδριο σε συνέδριο χωρίς να βελτιώνονται ουσιαστικά τα πράγματα, μας ωθεί να μην αντιμετωπίσουμε την κρίση του κόμματος υπό στενά οργανωτικούς όρους. Οφείλουμε να αναζητήσουμε τα βαθύτερα κοινωνικά και πολιτικά αίτια που ωθούν όλους μας να αναπαράγουμε μια κακή κατάσταση και να την αφήνουμε να χειροτερεύει. Οφείλουμε να σκύψουμε πάνω στις ιστορικά διαμορφωμένες αδυναμίες μας, να αποδεχθούμε ότι τείνουμε απλώς να αναπαράγουμε αυτά που μάθαμε και να μη μαθαίνουμε το νέο, ότι έχουμε συγκεντρώσει λίγα εφόδια για να αντιμετωπίσουμε μια πρωτοφανή σήμερα κατάσταση και ακόμη λιγότερα για να κάνουμε το άλμα στο μέλλον που απαιτούν οι καιροί. Μόνο αν αναγνωρίσουμε ειλικρινά και συλλογικά αυτά μας τα ελλείμματα, μόνο αν παραδεχθούμε ότι η κατάρρευση του 1989 είχε διαλυτικές επιπτώσεις σε ολόκληρη την Αριστερά, ανεξαρτήτως του πόσο κριτική υπήρξε κάθε συνιστώσα της στη Σοβιετική Ένωση και στα καθεστώτα του υπαρκτού σοσιαλισμού, διαλυτικές επιπτώσεις από τις οποίες ακόμη δεν έχουμε συνέλθει, μόνο τότε θα μπορέσουμε να ανακάμψουμε και να βρούμε τις σωστές σχέσεις ανάμεσα σε ιδεολογία, θεωρία, πολιτική και οργάνωση. Και αυτή η συζήτηση μπορεί να γίνει μόνο μέσα από διαδικασίες ανοιχτής, δημοκρατικής και συνθετικής συζήτησης μέσα στο κόμμα και μέσα στην κοινωνία, από τη βάση, τις ΠΚ και τα Τμήματα, μέχρι τα ενδιάμεσα όργανα και την κορυφή. Είναι οι όροι αυτής της συζήτησης που μπορούν ουσιαστικά να δεσμεύσουν στο κοινό κεκτημένο, όχι επειδή αυτό επιβάλλεται, αλλά επειδή κατακτάται και συντίθεται θεωρητικά και πολιτικά, επειδή όλοι θα αναγνωρίζουν ένα τουλάχιστον μέρος της αντίληψής τους μέσα σε αυτό.

Ωστόσο δεν βρισκόμαστε ακόμη εκεί. Για να φτάσουμε πρέπει να αποφασίσουμε μια δέσμη μέτρων που θα ξαναδώσουν στο κόμμα την πνοή που απαιτεί η εξαιρετικά κρίσιμη σημερινή κατάσταση ενώ ταυτόχρονα θα του επιτρέψουν να αναλάβει τη σύνθετη, ουσιαστικά αυτοκριτική, διαδικασία που μόλις περιγράψαμε.

Τα μέτρα αυτά μπορούν να είναι τα εξής:

A. Γενικά

1. Η πρόσφατη πολιτική μας εμπειρία έδειξε ότι το κόμμα μπορεί να κερδίζει μικρές και μεγάλες μάχες, όταν θέτει το ίδιο την πολιτική ατζέντα και αναδεικνύει την ιδιαιτερότητά του. Η ΠΓ οφείλει να διαμορφώνει καθημερινά την ημερήσια διάταξη της συγκυρίας και να μην αντιδρά μόνο εκ των υστέρων ή εξ αντανάκλασης. Η θεσμοθέτηση μιας επιτροπής πολιτικού σχεδιασμού που θα λειτουργεί υπό την ευθύνη της ΠΓ και του Προέδρου μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εν προκειμένω εργαλείο.

2. Το κόμμα στο σύνολό του πρέπει να αναλάβει μια πορεία ανασυγκρότησης και αναγέννησης. Στο πλαίσιο αυτής της πορείας οφείλει να μεριμνήσει συστηματικά για την ανάπτυξή του με την ένταξη σε αυτό νέων μελών που να προσέρχονται κυρίως από τους εργαζόμενους, τους αγρότες, τις γυναίκες, τους μετανάστες, τους χώρους της επισφαλούς εργασίας. Η ένταξη νεότερων σε ηλικία συντρόφων και συντροφισσών στις πολιτικές κινήσεις πρέπει να αποτελέσει βασικό στόχο.

3. Το κόμμα στο σύνολό του πρέπει να διαμορφώσει συγκεκριμένη πολιτική για την ανάδειξη των στελεχών του που να στηρίζεται στις αρχές και τις αξίες της Αριστεράς (ανιδιοτελής προσφορά, σεβασμός στη συλλογικότητα, βαθύ αίσθημα συντροφικής αλληλεγγύης, άρνηση παραγοντισμού και αριθμισμού, ιδεολογική και πολιτική συγκρότηση). Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να θεωρείται αυτονόητο ότι όλα τα στελέχη του κόμματος, βρίσκονται ανά πάσα στιγμή

στη διάθεση των συλλογικών οργάνων ενώ ταυτόχρονα οι εκάστοτε χρεώσεις οφείλουν να συναρτώνται με τις εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρίες των στελεχών.

Β. Σε σχέση με τα όργανα του κόμματος

1. Ο Πρόεδρος του κόμματος δεν νοείται να είναι ο επικεφαλής κάποιας τάσης ούτε να λειτουργεί αυτόνομα με τη βοήθεια «συμβούλων». Οφείλει να μετέχει στα όργανα, να δεσμεύεται από τις αποφάσεις τους και να εκφράζει προς τα έξω τη συλλογικά επεξεργασμένη γραμμή του κόμματος. Κατ' ανάλογο τρόπο, οι βουλευτές του κόμματος, τα μέλη της ΠΓ και οι γραμματείς των Νομαρχιακών Επιτροπών έχουν κατά κύριο λόγο το ρόλο του εκπροσώπου του κόμματος στον δημόσιο χώρο και την ευθύνη να εκφράζουν προς τα έξω τις συλλογικές αποφάσεις.

2. Η ΠΓ αποτελεί αποφασιστικό, όχι βουλευόμενο όργανο. Μια παράδοση ετών, σε συνδυασμό με την εκλογή της βάσει της απλής αναλογικής, χωρίς μάλιστα δυνατότητα επικοινωνίας των ψηφοδελτίων, την έχει αναγάγει σε όργανο που απλώς αναπαράγει τις διαφωνίες, αποφασίζοντας τυπικά και όχι ουσιαστικά. Πρέπει να ληφθούν μέτρα ώστε αυτή η κατάσταση να αλλάξει ριζικά.

3. Η ΚΠΕ αποτελεί το αποφασιστικό όργανο του κόμματος. Οφείλει να λειτουργεί συχνότερα, με συστηματική προετοιμασία κάθε συνεδρίασης και να συζητά διεξοδικά όχι μόνο θέματα κεντρικής πολιτικής αλλά και όλα τα μεγάλα θέματα. Κάθε μέλος της ΚΠΕ οφείλει να έχει συγκεκριμένη χρέωση, να λογοδοτεί τακτικά και να ελέγχεται για τον τομέα ευθύνης του.

4. Τα Τμήματα του κόμματος πρέπει να συνδεθούν συστηματικά με την κοινοβουλευτική δουλειά. Δεν νοείται οι τοποθετήσεις των βουλευτών μας να μη στηρίζονται και να μην εκφράζουν τη δουλειά στα Τμήματα και στο κόμμα, καθώς και τον συλλογικό προβληματισμό. Επιπλέον, οφείλουμε να επανεξετάσουμε τον τρόπο συγκρότησης και εκλογής των Τμημάτων καθώς και τους όρους υπό τους οποίους πρέπει αυτά να συνδέονται μεταξύ τους σε σχέση με όλα τα ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Με απόφαση της ΚΠΕ, πρέπει να συσταθεί επιτροπή για την επεξεργασία ενός νέου μοντέλου για τη συγκρότηση και λειτουργία των Τμημάτων.

5. Τα κομματικά στελέχη και οι εργαζόμενοι στο κόμμα οφείλουν να απασχολούνται σε συγκεκριμένο, ρητά καθορισμένο, τομέα ευθύνης, να λογοδοτούν τακτικά και να ελέγχονται για τον τομέα ευθύνης τους.

6. Η κομματική δομή στο σύνολό της, καθοδηγητικά όργανα και πολιτικές κινήσεις, οφείλουν να εκπονήσουν συγκεκριμένα και εξειδικευμένα προγράμματα δράσης για το χώρο ευθύνης τους, με προσωπικές χρεώσεις, η υλοποίηση των οποίων θα ελέγχεται. Δεν νοείται κομματικό μέλος χωρίς συγκεκριμένη χρέωση με βάση το πρόγραμμα που θα εκπονήσει η πολιτική κίνηση στην οποία ανήκει.

7. Οι διαδικασίες ελέγχου των καθοδηγητικών οργάνων από την οργανωμένη βάση οφείλουν να ενισχυθούν και να γίνουν τμήμα της καθημερινής λειτουργίας του κόμματος. Οι σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συντροφικότητας πρέπει να αποκατασταθούν τόσο μεταξύ των μελών όσο και μεταξύ των οργάνων. Αυτό οφείλει να αποτελέσει πρωταρχικό μέλημα των καθοδηγητικών οργάνων που θα εκλεγούν από το συνέδριο.

8. Πρέπει να ενεργοποιηθούν τα περιφερειακά συμβούλια με αρμοδιότητα για όλα τα κομματικά θέματα.

9. Πρέπει να θεσμοθετηθούν οι εξής επιτροπές: Μόνιμη Επιτροπή Προγράμματος, Επιτροπή Πολιτικού Σχεδιασμού και Επιτροπή Στήριξης και Αξιοποίησης Κοινοβουλευτικού Έργου.

10. Το κόμμα οφείλει να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για πλήρη πληροφόρηση των μελών του, όχι μόνο για την πολιτική του αλλά και για τους όρους και τη γνώση με βάση τις οποίες αυτή η πολιτική διαμορφώθηκε. Σε αυτή την κατεύθυνση οφείλει να αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες της τεχνολογίας. Η ιστοσελίδα του κόμματος αποτελεί εργαλείο ενημέρωσης για τις δραστηριότητες και τις θέσεις του στην εκάστοτε τρέχουσα επικαιρότητα.

11. Το Γραφείο Τύπου καθορίζει την παρουσία των στελεχών στην τηλεόραση με κριτήριο την ευθύνη του αντίστοιχου τομέα, την αρμοδιότητα, την ειδική γνώση αλλά και τον αριθμό εμφανίσεων.

12. Οι σοβαρές μεταβολές σε θέματα θέσεων και οργάνωσης του ΣΥΡΙΖΑ οφείλουν να συζητούνται στο κόμμα και να εγκρίνονται από την ΚΠΕ.

Η αντιμετώπιση των παραπάνω αδυναμιών και ελλείψεων με την παραπάνω δέσμη μέτρων, αλλά και όσων ακόμη απαιτηθούν στη συνέχεια, οφείλει να συνδυαστεί με τον αναπροσανατολισμό της κύριας δουλειάς του κόμματος.

Για παράδειγμα, η ένταση των πολιτικών και κοινωνικών συγκρούσεων το προηγούμενο διάστημα και η αδυναμία μας να αντιπαλέψουμε αποφασιστικά τη χειραγώγηση από τα ΜΜΕ καθιστά πλέον επείγουσα την εδραίωση της θέσης στην κοινωνία σε άμεση επαφή με τους εργαζόμενους με τρόπο ριζικά διαφορετικό από εκείνον που ακολουθούν τα κόμματα που αποσκοπούν απλώς στην άγρια πολιτικής πελατείας, όπως άλλωστε οφείλουν να κάνουν τα κόμματα της Αριστεράς. Η πείρα έδειξε ότι η ριζοσπαστικοποίηση σε επίπεδο πολιτικής εκφώνησης και τοποθέτησης στα κεντρικά πολιτικά ζητήματα δεν αρκεί για να οικοδομηθεί μια σύγχρονη Αριστερά ικανή να δώσει τους αγώνες που απαιτούν οι καιροί. Χρειάζεται επιπλέον συστηματική και οργανωμένη δουλειά στους μαζικούς χώρους, στην αυτοδιοίκηση, στον εργατικό συνδικαλισμό, στο αγροτικό κίνημα και στη νεολαία προκειμένου να αποκατασταθεί μια αδιαμεσολάβητη σχέση ανάμεσα στο κόμμα και αυτούς που πλήττονται από την κρίση, σχέση που θα καταστήσει τον πολιτικό μας χώρο πιο ανθεκτικό σε σοφιστικές επιθέσεις και θα μας δώσει τη δυνατότητα να επικοινωνούμε τις αναλύσεις και τις θέσεις μας με άμεσο τρόπο.

Με άλλα λόγια, οφείλουμε να εστιάσουμε τη δουλειά μας στην ενίσχυση συλλογικοτήτων και αντιστάσεων, αλλά και στην οικοδόμηση νέων, στους χώρους δουλειάς και κατοικίας, διοχετεύοντας τις κύριες δυνάμεις σε αυτόν το σκοπό. Μια τέτοια στροφή θα επιτρέψει στις οργανώσεις βάσης να βρουν νέο περιεχόμενο δράσης που θα τις βγάλει από την κοινωνική απομόνωση και υπολειτουργία που βρίσκονται σήμερα, ενώ θα ενισχύσει τους δεσμούς αλληλεγγύης μέσα στο κόμμα. Για να επιτύχει αυτή η στροφή, απαιτείται νέος καταμερισμός των οικονομικών πόρων και των στελεχών του κόμματος.

Εκδοχή για το Κόμμα

(κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Αμμανατίδου Λίτσα, Αντωνιάδη Άλκη, Γαβρίλη Γιώργο, Δούκα Γιάννη, Ήσχο Κώστα, Θεοδόση Αυγή, Ιωαννίδη Ηλία, Καδόγλου Σάκη, Καλομοίρη Γρηγόρη, Καλύβη Αλέκο, Κριτωτά-

κη Μιχάλη, Λαφαζάνη Παναγιώτη, Λεουσόκο Στάθη, Μπαδογιάννη Άκη, Ουζουνίδου Ευγενία, Παπαδόγιαννη Σόφη, Παπαμιχαλοπούλου Μαρία, Πετράκο Θανάση, Πριμικήρη Βασιλή, Πρωτονοτάριο Γιάννη, Σουλτανίδου Χριστίνα, Σπανού Δέσποινα, Σπλιτοπούλου Μάγδα, Σπύρτου Άννα, Στρατούλη Δημήτρη, Τόλιο Γιάννη, Φράγκου Λία, Χουντή Νίκο)

(Υπερ: 23, Κατά 48, Λευκά: 5, Ακυρα: 13)

» ΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΚΟΜΜΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΦΟΔΟ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Η κρίση που αντιμετωπίζει ο ΣΥΝ, η οποία τον κρατά καθηλωμένο σε κατάσταση εσωστρέφειας και παραλυσίας, μακριά από την πραγματική πολιτική και οδηγεί σε απογοήτευση και αποστράτευση μέλη του κόμματος, δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά μόνο με οργανωτικές – καταστατικές ρυθμίσεις, εάν αυτές δεν συνοδεύονται από ριζικές αλλαγές στην συνολική λειτουργία, τον προσανατολισμό και τη δράση του κόμματος. Η αποδιάρθρωση του οργανωτικού ιστού, τα φαινόμενα απαξίωσης των συλλογικών κομματικών οργάνων, η έκρηξη των υποκειμενισμών και των προσωπικών τακτικών σε όλα τα επίπεδα, οι άγονες και απολίτικες αντιπαραθέσεις, η γενικευμένη απογοήτευση, κά, αποτελούν συμπτώματα ενός οργανισμού, που λόγω της έλλειψης «σταθερών» αντιμετωπίζει έντονο κίνδυνο ιδεολογικής, πολιτικής, οργανωτικής αποσύνθεσης.

Συνεπώς, η αποκατάσταση και ο επανακαθορισμός των «σταθερών», που για ένα κόμμα της αριστεράς είναι πρωτίστως πολιτικές και ιδεολογικές, αποτελεί προϋπόθεση για να ξεπεράσει ο ΣΥΝ την κρίση που δοκιμάζει τη συνοχή του.

Ο ΣΥΝ χρειάζεται να δώσει μια νέα ώθηση στη στροφή που έκανε στο 4^ο συνέδριό του, να επιμείνει στην ικανοποίηση του στόχου για ένα κόμμα των μελών του. Στην ουσία ο ΣΥΝ πρέπει να επανιδρυθεί, ανακαλύπτοντας εκ νέου την έννοια της συλλογικότητας, τις αρχές, τις αξίες και την ηθική της Αριστεράς, αναπροσανατολίζοντας ριζικά τη δράση του στα μεγάλα προβλήματα και κοινωνικά μέτωπα, ενισχύοντας τις λαϊκές – ταξικές του αναφορές και την ριζοσπαστική του φυσιογνωμία.

1. Ο ΣΥΝ πρέπει να ενισχύσει την ιδεολογική του ταυτότητα ως κόμμα του **Μαρξισμού του 21^{ου} αιώνα**. Οι θεωρητικές βάσεις του κόμματος μας έχουν βασική αναφορά στο έργο του Μαρξ και των μετέπειτα διανοητών της Αριστεράς και των επαναστατικών κινημάτων, που το εμπλούτισαν δημιουργικά με γόνιμες επεξεργασίες, χωρίς υπεραπλουστεύσεις ή εργαλειοποιήσεις. Οι θεωρητικές – ιδεολογικές βάσεις μας δε νοούνται ως μια κλειστή κατασκευή από κατεψυγμένα δόγματα, αλλά ένα συνεκτικό και ανοικτό σύστημα αξιών, εννοιών και μεθοδολογικών εργαλείων που φιλοδοξεί όχι μόνο να εξηγήσει αλλά και να αλλάξει την κοινωνία. Που έχει μία αντίληψη της κοινωνίας και της αλλαγής της από την σκοπιά των κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων – και κυρίως της εργατικής τάξης - που υφίστανται την καπιταλιστική εκμετάλλευση. Βασίζεται στις αρχές της ταξικής πάλης, της αντίθεσης κεφαλαίου - εργασίας ως βασικής αντίθεσης της καπιταλιστικής κοινωνίας χωρίς να υποτιμά τις νέες αντιθέσεις που προκύπτουν στον σύγχρονο καπιταλισμό.

2. **Στρατηγικός στόχος του ΣΥΝ είναι η ανατροπή των κυρίαρχων καπιταλιστικών σχέσεων και ο σοσιαλιστικός μετασχηματισμός**, με κοινωνική ιδιοκτησία στα βασικά μέσα παραγωγής, με δημοκρατικό σχέδιο ανάπτυξης, ουσιαστική λαϊκή συμμετοχή, κοινωνική δικαιοσύνη και τη συνειδητή στήριξη της πλειοψηφίας του λαού. Μια ανώτερη κοινωνία χω-

ρίς τάξεις και εκμετάλλευση, η οποία θα σηματοδοτεί το πέρασμα, «από το βασίλειο της αναγκαιότητας στο βασίλειο της ελευθερίας» και στη σημαία της θα γράφει, «στον καθένα ανάλογα με τις ανάγκες του, από τον καθένα ανάλογα με τις δυνατότητες του». Μια κοινωνία που ο Μαρξ και οι θεμελιωτές του Μαρξισμού χαρακτήρισαν ως κομμουνιστική κοινωνία.

Το παραπάνω ιστορικό φορτίο αφετηριακών ιδεών, στις σημερινές συνθήκες σοβαρής κρίσης και διατάραξης της οικολογικής ισορροπίας, αποκτά μια νέα διάσταση, θα λέγαμε «οικοσοσιαλιστική». **Δίπλα στην κοινοκτημοσύνη των παραγωγικών μέσων και το δημοκρατικό σχέδιο με στόχο την ικανοποίηση των αυξανόμενων κοινωνικών αναγκών, θεμελιώδες στοιχείο της ανθρωπίνης δραστηριότητας αποτελεί η περιβαλλοντική προστασία, με ριζικό μετασχηματισμό της τεχνολογικής δομής των παραγωγικών δυνάμεων, την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και την εξασφάλιση οικολογικής ισορροπίας.**

Κάτω από το φως των νέων εξελίξεων απαιτείται μια πολύ επίμονη θεωρητική προσπάθεια, για να κατανοήσουμε την παρούσα πολύπλευρη οικονομική κρίση και τις αιτίες της, για να οικοδομήσουμε την εναλλακτική πρόταση εξόδου με προοπτική το σοσιαλισμό, αλλά και για να ανασυστήσουμε κριτικά τις ιδεολογικές μας βάσεις. Ο ΣΥΝ πρέπει να ενισχύσει τις δομές παραγωγής νέων ιδεών, να αποκτήσει μια δημιουργική σχέση με την διανόηση και τους ανθρώπους του πολιτισμού, να ανοίξει με τόλμη την συζήτηση στις γραμμές του κόμματος για ζητήματα στρατηγικής, να οργανώσει κύκλους θεωρητικής επιμόρφωσης των στελεχών και των μελών του και να εκδώσει θεωρητικό περιοδικό. Η ενίσχυση της ιδεολογικής ταυτότητας του ΣΥΝ και η σύγχρονη θωράκιση του σοσιαλιστικού οράματος μπορεί να κινητοποιήσει εκ νέου και να ξαναδώσει έμπνευση στα μέλη μας, να δημιουργήσει νέους όρους συνειδητής στράτευσης, να κάνει το ΣΥΝ ένα κόμμα μάχιμο με μέλη ενεργά και αυτοπειθαρχημένα.

3. Ο ΣΥΝ είναι κόμμα βαθιά δημοκρατικό και πατριωτικό. Υπερασπίζεται τις προοδευτικές παραδόσεις του λαού μας, τη λαϊκή κουλτούρα, πνευματική κληρονομιά και πολιτιστική δημιουργία. Τάσσεται κατά των αντιδραστικών ιδεών του εθνικισμού, της πατριδοκαπλειαίας, του κοσμοπολιτισμού, της ξενοφοβίας, του ρατσισμού και του φασισμού. Αγωνίζεται για τις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, της ισότητας, της ελευθερίας, ενάντια σε κάθε μορφή εκμετάλλευσης και καταπίεσης. Υπερασπίζεται τις λαϊκές ελευθερίες, τα κοινωνικά δικαιώματα και κατακτήσεις των εργαζόμενων και τιμά τις αγωνιστικές παραδόσεις του λαού μας, καθώς και τους αγώνες της Αριστεράς για καλύτερο αύριο. Ο ΣΥΝ είναι ταυτόχρονα **κόμμα γνήσια διεθνιστικό**, συμμετέχει δραστήρια στο Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, συμμετέχει σε πρωτοβουλίες και δράσεις με άλλα αριστερά κόμματα, εκφράζοντας τη διεθνιστική του αλληλεγγύη σε προοδευτικά και επαναστατικά κινήματα στον κόσμο, κατά του ιμπεριαλισμού, της «νέας τάξης πραγμάτων» και της νεοφιλελεύθερης καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης.

4. Ο ΣΥΝ επιδιώκει να είναι κόμμα των πραγματικών δημιουργών του υλικού και πνευματικού πλούτου της κοινωνίας, πρώτα απ' όλα της εργατικής τάξης που αποτελεί τη μεγάλη πλειοψηφία των εργαζόμενων και βιώνουν το καθεστώς της σκληρής καπιταλιστικής εκμετάλλευσης. Υπερασπίζεται **τους μικρομεσαίους αγρότες, τους αυτοαπασχολούμενους, τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις**, που υφίστανται τις συνέπειες της δράσης των καρτέλ και των μεγάλων επιχειρήσεων. Βρίσκεται στην πρώτη γραμμή για τα δικαιώματα **της νέας γενιάς** που ο νεοφιλελευθερισμός της στέρει το μέλλον, για **την ισότιμη θέση της γυναίκας** στην κοινωνία, για

τα δικαιώματα **της εργαζόμενης διανόησης**, των **συνταξιούχων**, των **οικονομικών μεταναστών** και όλων των **λαϊκών στρωμάτων** της ελληνικής κοινωνίας.

Είναι αναντικατάστατη η ζωντανή σχέση των πολιτικών κινήσεων, των στελεχών και των μελών του ΣΥΝ με τα κοινωνικά προβλήματα, η άμεση, πρόσωπο με πρόσωπο, επαφή των οργανώσεων με τους εργαζόμενους, η παρουσία των κομματικών μελών στους εργασιακούς χώρους, στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, στους μαζικούς φορείς και τους κοινωνικούς αγώνες.

Απαιτείται συστηματική οργανωτική προσπάθεια ανάπτυξης των δυνάμεων του στους εργατικούς χώρους και στις λαϊκές γειτονιές, στενότερη σχέση με το εργατικό κίνημα και τους αγώνες ενάντια στη νεοφιλελεύθερη πολιτική. Ιδιαίτερο βάρος χρειάζεται να δώσει στον ιδιωτικό τομέα. Η στενότερη σύνδεση του Τμήματος Εργατικής Πολιτικής με τη Νεολαία, να συμβάλλει αφενός στον προσανατολισμό της στην εργατική δουλειά και αφετέρου στην οργανωμένη ανανέωση των συνδικαλιστικών μας στελεχών.

5. Είμαστε αντίθετοι με οποιαδήποτε μορφή «προεδροκεντρικού» αρχηγικού κόμματος ή κόμματος στελεχών και παραγόντων, που θέλουν να κάνουν καριέρα στην πολιτική ή ενός κόμματος κεντρικών τηλεοπτικών εκφωνήσεων. Πρέπει να κατοχυρωθεί στην πράξη και να αναβαθμιστεί ο ουσιαστικός πολιτικός ρόλος της ΚΠΕ του κόμματος και να μην υποκαθίσταται από εκτελεστικά ή μονοπρόσωπα όργανα (Π.Γ., Πρόεδρος). Πρέπει επίσης να ενισχυθεί ο ρόλος των τμημάτων της ΚΠΕ καθώς και ο πολιτικός σχεδιασμός και η τεκμηρίωση της πολιτικής του ΣΥΝ.

Κεντρικός στόχος πρέπει να είναι η συγκρότηση κόμματος ενεργών και συνειδητών μελών, που αποτελείται από πολιτικές κινήσεις με ζωντανή και πλούσια πολιτική λειτουργία και δράση, σε σύνδεση με τα κοινωνικά προβλήματα και τις κοινωνικές δυνάμεις που εκφράζει. **Το βασικό πεδίο επιτυχούς κομματικής ανασυγκρότησης είναι η Πολιτική Κίνηση**, με κύριο ποιοτικό στοιχείο την ενίσχυση της **εσωκομματικής δημοκρατίας**, της συντροφικής αλληλεγγύης και πολύπλευρης αναβάθμισης του ρόλου του μέλους. Η διεξαγωγή εσωκομματικών δημοψηφισμάτων για κρίσιμα πολιτικά ζητήματα, οι διαδικασίες επικύρωσης και εμπλουτισμού των σχεδίων αποφάσεων των ανώτερων οργάνων, ο σεβασμός των αποφάσεων, θα συμβάλλουν καίρια στην **εμπέδωση κλίματος συνοχής, πολιτικής ενεργοποίησης και αγωνιστικής προφοράς**.

6. Στο κόμμα μας είναι κατοχυρωμένη καταστατικά η λειτουργία των τάσεων. Οι τάσεις συνέβαλαν καθοριστικά στην αντοχή του κόμματος και στη διατήρηση της ενότητας του. Μερικές όμως φορές ορισμένες τάσεις λειτούργησαν με όρους περιχαράκωσης και ενδοτασιακής πειθαρχίας σε βάρος της ανοικτής ιδεολογικής αντιπαράθεσης και των αναγκαίων προωθητικών συνθέσεων. Ιδιαίτερα **σήμερα έχει σχηματιστεί στο κόμμα μια τάση ως «αντιπολιτευόμενη σε όλα μειοψηφία».** Αυτό πρέπει να ξεπεραστεί, γιατί δίνει την εικόνα **δυσχερωμένων κομμάτων στη συσκευασία του ενός ή ενός κόμματος με «χαοτική πολυγλωσσία», έλλειμμα συνοχής και πολιτικής σοβαρότητας.** Η κατάσταση αυτή λειτουργεί σε βάρος της πολιτικής αποτελεσματικότητας και περιορίζει ή υπονομεύει σημαντικές πολιτικές πρωτοβουλίες, καθώς και την ενιαία δράση των μελών και στελεχών για την προώθηση των αποφάσεων του.

Οι τάσεις δεν πρέπει να καταργηθούν αλλά να λειτουργήσουν σύμφωνα με το καταστατικό ως διακριτά ρεύματα ιδεών και προγραμματικών επεξεργασιών που να συμβάλλουν σε προωθητικές και δημιουργικές συνθέσεις των διαφορετικών απόψεων. Δεν πρέπει να υποκαθιστούν τα δημοκρατικά δικαιώματα των μελών του

κόμματος. Λειτουργούν ως εσωκομματική διαδικασία χωρίς λειτουργίες που να τις καταγράφουν στην κοινωνία ως «κόμμα μέσα στο κόμμα». Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να γίνονται σεβαστές οι αποφάσεις της πλειοψηφίας, ώστε η συλλογική μας δράση να είναι αποτελεσματική.

Όσον αφορά την παρουσία του κόμματος στα ΜΜΕ χρειάζεται να εγκριθεί από το Συνέδριο ή την ΚΠΕ, **κώδικας δεοντολογίας με σαφή δημοκρατικά και αξιολογικά κριτήρια**, ώστε να διασφαλίζεται με συλλογική ευθύνη, η παρουσία των κατάλληλων συντρόφων, η στελεχική ανανέωση και κυρίως η ενιαία δημόσια εικόνα του κόμματος και η προβολή της πολιτικής του.

7. Το κόμμα μας πρέπει να συνδυάσει την πορεία ανασυγκρότησης και αναγέννησης του με μια επίμονη προσπάθεια ένταξης νέων μελών, με τη διοργάνωση μιας μεγάλης καμπάνιας ένταξης κυρίως εργαζόμενων, αγροτών, γυναικών, μεταναστών και νέων σε ηλικία. Παράλληλα χρειάζεται συγκεκριμένη οργανωτικο-πολιτική δουλειά στους χώρους της λεγόμενης επισφαλούς εργασίας και των ανέργων και η ενίσχυση των δεσμών με νέα τμήματα της μισθωτής εργασίας.

Ο ΣΥΝ θα πρέπει να **διαμορφώσει πολιτική ανάδειξης και διάταξης στελεχών** όχι με κριτήρια ηλικίας, επετηρίδας ή παρέας, αλλά με βάση τις αρχές και αξίες της Αριστεράς (αντιδιεταλτική προσφορά, σεβασμός στις αποφάσεις, ανάπτυξη συλλογικότητας, κριτικής και αυτοκριτικής σκέψης, βαθύ αίσθημα ευθύνης, συντροφικής αλληλεγγύης, ιδεολογικής-πολιτικής συγκρότησης, άρνησης παραγοντισμού και αριθμισμού). **Πρέπει με τόλμη να αναδείξει συντρόφους που προέρχονται από την εργατική τάξη, νέα σε ηλικία στελέχη και γυναίκες σε συνδυασμό με τα πιο πάνω αναφερθέντα κριτήρια.** Πέρα από το μέτρο των ποσοτώσεων, για την ανάδειξη γυναικείων στελεχών, το κόμμα πρέπει να έχει σταθερό και μόνιμο προσανατολισμό, στην υπεράσπιση και στήριξη της ισότιμης παρουσίας των γυναικών στην κοινωνική ζωή και στην ανάδειξή τους σε θέσεις ευθύνης.

Επίσης να θεσπίσει **συλλογικές διαδικασίες αξιολόγησης των στελεχών, μαζί και των επαγγελματιών και αποασασμένων στελεχών**, με βάση το βαθμό ανταπόκρισής στην προώθηση των πολιτικών του στόχων. **Η επιλογή σε εκλογίμες θέσεις στελεχών μας** στη Βουλή, Ευρωβουλή, Αυτοδιοίκηση, κ.ά. πρέπει να γίνεται με δημοκρατικές εσωκομματικές διαδικασίες σε όλο το κόμμα, **με σεβασμό των καταστατικών του ρυθμίσεων.**

Χρειάζεται συστηματική προσπάθεια όλων των μελών του κόμματος για **ενίσχυση των οικονομικών** του, ώστε να μην εξαρτιέται η λειτουργία και δράση του αποκλειστικά από την κρατική χρηματοδότηση.

Μεγάλης επίσης σημασίας ζήτημα για το ΣΥΝ, **αποτελεί η ολόπλευρη στήριξη της «Νεολαίας ΣΥΝ»**, ώστε τα προβλήματά συνολικά της νέας γενιάς να βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής του πάλης. Οι προσπάθειες των στελεχών της Νεολαίας ΣΥΝ, έχουν φέρει θετικά αποτελέσματα στην μαζικοποίησή της, αλλά οι ανάγκες απαιτούν ακόμη πιο μαζική οργάνωση, με πλατιά επιρροή και ακτινοβολία στην ελληνική κοινωνία. Γιαυτό χρειάζεται μεγαλύτερο βάρος στην οργανωτική της ανάπτυξη όχι μόνο στους χώρους σπουδών, αλλά και στους χώρους εργασίας, κατοικίας και κοινωνικής δράσης. Η Νεολαία του ΣΥΝ χρειάζεται να δώσει **ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη του νεολαιίστικου κινήματος, με βάση τα κρίσιμα προβλήματα της ανεργίας, εργασιακής επισφάλειας, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού, περιβάλλοντος κ.α.**

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 7 ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 11 ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑ

(κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Γκουτζαμάνη Κώστα, Δημητριάδη Δημήτρη, Μανταδάκη Άγγελο, Παναρέτου Σούλα, Πουλάκη Κώστα, Ρίγα Παναγιώτη, Συρμαλένιο Νίκο, Φραγκάκη Μαρίκα)
(Υπέρ: 17, Κατά: 34, Λευκά: 8, Άκυρα: 12)

Η καθιέρωση τάσεων στο κόμμα μας, τάσεων που οφείλουν να αποτελούν διακριτά ρεύματα ιδεών, έχει συμβάλει ουσιαστικά στον δημοκρατικό και πλουραλιστικό χαρακτήρα του και έχει αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα για τη διατήρηση της ενότητάς του, ενότητας μέσα στη διαφορετικότητα. Ωστόσο, χωρίς να αρνούμαστε τον πολυτασικό και πλουραλιστικό χαρακτήρα του κόμματός μας, οφείλουμε χωρίς καθυστέρηση να αντιμετωπίσουμε όλα τα αρνητικά που έχουν σωρευθεί από τη λειτουργία των τάσεων. Θεωρούμε ότι πλέον, οι τάσεις έπαψαν να είναι ρεύματα ιδεών που μπολιάζουν με τις θεωρητικές τους αναζητήσεις τον ΣΥΝ και το σύνολο της Αριστεράς και λειτουργούν περισσότερο ως κλειστές ομάδες που ενδιαφέρονται κυρίως για την διεκδίκηση και διαχείριση της κομματικής εξουσίας. Η μετατροπή τους σε μηχανισμούς ελέγχου της εσωκομματικής ζωής και η αναίρεση της αρχής της ενιαίας δράσης θα πρέπει άμεσα να ανατραπούν. Η αναγκαία υπέρβαση του στερεοτύπου λειτουργίας των τάσεων είναι κορυφαίο πολιτικό ζήτημα. Η ανάγκη ενίσχυσης της πολυφωνικής δημοκρατικής λειτουργίας του ΣΥΝ απαιτεί την αναβάθμιση των τάσεων από κλειστά οργανωτικά σχήματα σε πραγματικά ρεύματα ιδεών, ανοικτά στην όσμωση και τη σύνθεση των απόψεων. Πρέπει να θεωρείται αυτονόητη η υποχρέωση όσων εκλέγονται στα όργανα να εκφράζουν τις απόψεις τους δίχως καμία έννοια "τασικής" δέσμευσης.

12. Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΚΑΙ Ο ΣΥΡΙΖΑ

Στην Πολιτική Απόφαση του 5ου Συνεδρίου σημειώσαμε:

«Στρατηγική επιλογή για τον ΣΥΝ ήταν και παραμένει η κοινή δράση και η συνεργασία, πέρα από διαφορές, όλων των δυνάμεων της Αριστεράς και της ριζοσπαστικής οικολογίας στη χώρα μας στη βάση των όριμων μεγάλων κοινωνικών αιτημάτων και ενός κοινού σύγχρονου προοδευτικού προγράμματος με σοσιαλιστική κατεύθυνση. Η ανασυγκρότηση του ΣΥΡΙΖΑ, ως συμμαχικού πλαισίου ισότιμης συνάντησης διαφορετικών δυνάμεων της ριζοσπαστικής Αριστεράς και της αριστεράς της οικολογίας, συνιστά ένα μεγάλο βήμα στην κατεύθυνση της κοινής δράσης και συνεργασίας όλου του φάσματος αριστερών και ριζοσπαστικών οικολογικών κομμάτων, οργανώσεων και κινήσεων. Το ενωτικό εγχείρημα του ΣΥΡΙΖΑ επιβεβαιώνει ότι, παρά τις δυσκολίες, είναι δυνατόν δυνάμεις του χώρου της Αριστεράς και της ριζοσπαστικής οικολογικής αντίληψης, οι οποίες έχουν σημαντικές διαφορές, να συνεργαστούν δημιουργικά και να συνδιαμορφώσουν προωθητικές πολιτικές και προγραμματικές συνθέσεις, χωρίς να χάνουν την αυτονομία και την αυτοτέλειά τους».

Οι παραπάνω επιλογές υπηρετήθηκαν ικανοποιητικά από το κόμμα μας, τόσο με τη διαμόρφωση κοινών προγραμματικών κατευθύνσεων και κοινών κινηματικών δράσεων όσο και με την έκφρασή τους στις ευρωεκλογές και τις εθνικές εκλογές του 2009. Οι επιλογές αυτές δοκιμάστηκαν μέσα στο κλίμα της διαρκούς δικαστικής πολιτικής της ηγεσίας του ΚΚΕ, που τσιπλίζει κάθε ιδέα ενωτικής συμπαράταξης της Αριστεράς στην Ευρώπη και την Ελλάδα, αλλά και μέσα σε ένα πε-

ριβάλλον έντονων προβλημάτων, αμφισβητήσεων και κάποτε ανταγωνισμών στο εσωτερικό του συμμαχικού σχήματος, που μείωσαν τη δυναμική και την εμβέλειά του μετά από μια σχετικά μακρά περίοδο όπου καταγράφηκε σημαντική δημοσκοπική άνοδος.

Στις συνθήκες της τρέχουσας οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και οικολογικής κρίσης, καθίσταται ακόμα πιο επιτακτική η ανάγκη για την πιο πλατιά συσπείρωση, τη σύγκλιση και την κοινή δράση όλων των δυνάμεων της Αριστεράς στη χώρα μας, διαδικασία που αντανακλά και πρέπει να αντιστοιχηθεί με τις διεργασίες σε διεθνή κλίμακα και ιδιαίτερα μέσα στις ευρωπαϊκές χώρες. Η κρίση δημιουργεί το αναγκαίο έδαφος για τις κοινές αντιστάσεις των εργαζομένων, των νέων, των γυναικών, των μεταναστών, απέναντι στη λαίλαπα των νεοφιλελεύθερων επιλογών των κυρίαρχων τάξεων που επιδιώκουν να ξεπεράσουν την κρίση εις βάρος και πάλι των δυνάμεων της εργασίας. Ταυτόχρονα το κοινό αυτό έδαφος οφείλει να καλλιεργηθεί παραπέρα μέσα από την από κοινού αναζήτηση και συνδιαμόρφωση των εναλλακτικών προτάσεων και κυρίως της δράσης της Αριστεράς, που καταστατικά αντιμάχεται όχι μόνο την κρίση και τις συνέπειές της αλλά και τα αίτια που οδήγησαν και μπορούν να οδηγήσουν σε ανάλογες κρίσεις στο μέλλον.

Αποτελεί ιστορικής κλίμακας ευθύνη για τις ηγεσίες όλων των δυνάμεων της Αριστεράς η ανάληψη πρωτοβουλιών ώστε να ενθαρρυνθεί η ενωτική δυναμική και η αγωνιστική παρέμβαση μέσα από την πολύμορφη ανασύνταξη των συλλογικοτήτων και των κινημάτων, να καταπολεμηθεί η φοβία, να ανασυσταθεί η αλληλεγγύη των γενεών και η αλληλεγγύη των εργαζομένων, να συνειδητοποιηθεί από ταξική και ευρύτερη κοινωνική σκοπιά ο ρόλος και η δυνατότητα των πολιτών να επιδράσουν, να αντισταθούν, να κινητοποιηθούν, να σφραγίσουν με τις δικές τους ανάγκες το μέλλον τους, αρνούμενοι την παθητικότητα και το φόβο που θέλουν να τους προκαλούν οι διαχειριστές της σημερινής κρίσης. Μέσα σε αυτό το πεδίο πρέπει να ανασυγκροτηθεί το νέο πλαίσιο των προταγμάτων, των αξιών και των ιδανικών της Αριστεράς, και η ίδια η Αριστερά να αποτελέσει σημείο αναφοράς τόσο για τις λαϊκές δυνάμεις που θέλουν να αποδεσμευτούν από την πρόσδεση στις δυνάμεις του δικομματισμού, όσο και για τις νεότερες γενιές που υφίστανται μια χωρίς προηγούμενο υποβάθμιση σε ένα περιβάλλον γενικευμένης ανασφάλειας για το παρόν και το μέλλον τους.

Η πολιτική που αποσκοπεί στη διαμόρφωση και στην εμπέδωση των προϋποθέσεων ώστε να συγκροτηθεί μια μεγάλη ενωτική Αριστερά, πέρα από πολιτική ανάγκη με σύνθετα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά στην πάλη εναντίον του δικομματισμού, συνιστά τη θετική ανταπόκριση σε μια διαχρονική και συνεχώς ανανεούμενη παρακαταθήκη μιας γνήσιας λαϊκής και ευρύτατα διαδεδομένης διάθεσης για ενότητα. Εμπλουτίζεται τόσο από τις ιστορικές συνθήκες διαμόρφωσης του αριστερού κινήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όσο και από τις πλέον σύγχρονες κοινές εμπειρίες που αποκτήθηκαν, τόσο στην Ευρώπη συνολικά όσο και σε κάθε χώρα χωριστά, μέσα από την ανάπτυξη σύγχρονων μεγάλων ενωτικών κινημάτων και πολυτασικών πολιτικών διαμορφώσεων, τα διεθνή και εθνικά κοινωνικά φόρα.

Ο ΣΥΡΙΖΑ αποτέλεσε και αποτελεί την πιο συστηματική και έμπρακτη ενωτική επιλογή και πρόκληση που διαμορφώθηκε μέσα από αλλητάλληλες διαδικασίες πολιτικής ανασύνθεσης και κινηματικών εμπειριών στη χώρα μας και στο Παγκόσμιο, το Ευρωπαϊκό και το Ελληνικό Κοινωνικό Φόρουμ στην πρόσφατη δεκαετία. Οι δυνάμεις που τον συγκρότησαν, μέσα από μία πορεία που είχε ως σταθμούς αλλητάλληλες εκλογικές αναμετρήσεις, προσπάθησαν να διαμορφώσουν ένα θετικό πεδίο συνύπαρξης και καλλιέργειας έναν πολιτικό πολιτισμό προγραμματικών συνθέσεων και κοινών πο-

λιτικών πρωτοβουλιών μέσα από την αναγνώριση και τη θετική υπέρβαση υπαρκτών διαφορών στο ιδεολογικό επίπεδο και στο επίπεδο των ευρύτερων στοχεύσεων. Αυτή η πολιτική λειτουργία έδρασε ως μια συνεχής ενθάρρυνση προς τον ευρύτερο χώρο των ανέντακτων της Αριστεράς για την πολιτική ενεργοποίησή τους και για την ισότιμη συμμετοχή τους σε κινηματικές δράσεις.

Με αυτή την έννοια, ο ΣΥΡΙΖΑ δεν υπήρξε ποτέ μια συγκυριακή εκλογική συνεργασία, αλλά προσπαθούσε να διαμορφώνει κάθε φορά, μέσα από τις ευρύτερες δυνατές συναινέσεις και την υπέρβαση αντιθέσεων στο πλαίσιο του εγχειρήματος, τους όρους που του επέτρεπαν να αποτελεί έναν ζωντανό συμμαχικό πολιτικό οργανισμό, πρόκληση και πεδίο για συνεχή διεύρυνση προς τις δυνάμεις της σοσιαλιστικής και της κομμουνιστικής Αριστεράς, προς τους χώρους της ριζοσπαστικής οικολογίας και πάντοτε προς τους ενεργούς πολίτες που έχουν διάθεση να στρατευθούν στις αξίες και τη δράση της Αριστεράς.

Η δυναμική αυτή εκφράστηκε με τον έναν ή τον άλλο τρόπο τόσο σε εκλογικά αποτελέσματα, όσο και στην διακριτή παρουσία μέσα σε πολύμορφα κινήματα. Για μεγάλο χρονικό διάστημα μάλιστα, ο ΣΥΡΙΖΑ έγινε πόλος αναφοράς ευρύτατων λαϊκών και νεολαιίστικων δυνάμεων που τροφοδότησαν, ακριβώς, τη μεγάλη δημοσκοπική άνοδο, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις (άρθρο 16, Βοτανικός, οικολογικές δράσεις, Δεκέμβρης, προγραμματικές προτάσεις με επίκεντρο τις κοινωνικές ανάγκες και την επισφάλεια της εργασίας σε συνθήκες κρίσης, αντιρατσιστικές δράσεις) συνέβαλε στη διαμόρφωση μιας πολιτικής ατζέντας διαφορετικής και ανταγωνιστικής με τις κυρίαρχες και σε αντίθεση πολλές φορές με ολόκληρο το πολιτικό σύστημα.

Η διαρκής προσπάθεια για την ανασυγκρότηση και την ενωτική ανασύνθεση της Αριστεράς είναι μια σύνθετη διαδικασία που, ιδιαίτερα σήμερα στις συνθήκες της κρίσης, απαιτεί επίπονη προσπάθεια τόσο στο πεδίο του προγράμματος και των θεωρητικών-ιδεολογικών επεξεργασιών όσο και στο επίπεδο των πολιτικών πρωτοβουλιών, ώστε να επιτυγχάνονται πολιτικές συγκλίσεις με θετικό ενωτικό πρόσημο, σε αντιδιαστολή με επιλογές που στο όνομα της «ιδεολογικής καθαρότητας» ή και προσωπικών στρατηγικών οδηγούν στην αναπαραγωγή δικαστικών αντιλήψεων. Η ανασύνθεση των δυνάμεων της Αριστεράς επηρεάζεται θετικά μέσα από την ανάπτυξη ενωτικών εμπειριών συμμαχικού χαρακτήρα και τη δημοκρατική τους εμβάθυνση, αλλά η μετατροπή του ΣΥΡΙΖΑ σε ενιαίο κόμμα δεν φαίνεται να αντιστοιχεί σήμερα ούτε στις πολιτικές και ιδεολογικές ευαισθησίες όσων τον συναπαρτίζουν ούτε στις ανάγκες για παραπέρα διεύρυνση του σχήματος, διεύρυνση που μπορεί να επιτευχθεί μόνο όσο αυτός διατηρεί τον ανοικτό χαρακτήρα του.

Οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι στα προβλήματα που έχει παρουσιάσει ο ΣΥΡΙΖΑ το κόμμα μας έχει, ως κόμμα, σημαντικές ευθύνες. Οι ευθύνες αυτές σχετίζονται με συνεχή ανατροφοδότηση απόψεων και συμπεριφορών που είτε κατατείνουν να απαξιώσουν τον ΣΥΡΙΖΑ συνολικά είτε να διαμορφώσουν ανταγωνιστικούς πόλους στο εσωτερικό του είτε, ακόμη, να ρευστοποιήσουν τον ΣΥΝ στο πλαίσιο του ΣΥΡΙΖΑ, αμφισβητώντας τη σχετική αυτονομία μας ως ενιαίου πολυτασικού κόμματος, το οποίο είναι το ίδιο προϊόν ανασύνθεσης διαφορετικών πολιτικών και ιδεολογικών ρευμάτων και ευαισθησιών.

Η υλοποίηση των αποφάσεων των πανελλαδικών σωμάτων του ΣΥΡΙΖΑ, όπως κωδικοποιήθηκαν αναλυτικά στις σχετικές εγκυκλίους τόσο της Γραμματείας του ΣΥΡΙΖΑ όσο και της ΠΓ του ΣΥΝ, υλοποίηση στην οποία οφείλουμε να πρωταγωνιστήσουμε, αναδιαμορφώνει και εμβαθύνει ως ένα βαθμό τα όρια της δημοκρατικής λειτουργίας του και μπορεί να καταστήσει πιο αποτελεσματική, πιο ενωτική και πιο ελκτική την ταυτότητά του

ως συμμαχικού πολιτικού οργανισμού ενεργά ανεκτικού προς όλα τα ρεύματα της Αριστεράς και τους ενεργούς πολίτες και ταυτόχρονα ανοικτού στις αντίστοιχες διευρύνσεις. Για να πραγματοποιηθεί όμως αυτό απαιτείται το άμεσο ξεπέραςμα παθολογιών που ενυπάρχουν σε δυνάμεις της Αριστεράς, αδυναμιών που προκαλούν σοβαρές δυσκολίες στη λειτουργία του ΣΥΡΙΖΑ τουλάχιστον σε επίπεδο κορυφής.

Έτσι, ενώ είναι εν δυνάμει δημιουργική η συνύπαρξη διαφορετικών, ιστορικά διαμορφωμένων, αντιλήψεων και ευαισθησιών σχετικά με τα χαρακτηριστικά της Αριστεράς του 21ου αιώνα τόσο στα όργανα όσο και στις λειτουργίες του ΣΥΡΙΖΑ, η συνύπαρξη αυτή οφείλει να μην οδηγεί σε μια εσωτερική διαμάχη ισχύος και έναν ανταγωνισμό ζυμώσεων, κατά το πρότυπο λειτουργίας των μαζικών χώρων. Η πολιτική συμμαχία οφείλει να κινείται με βάση αυτά που ενώνουν τις διαφορετικές συνιστώσες ενώ ο γόνιμος κατά τα άλλα ανταγωνισμός ιδεών και αντιλήψεων οφείλει να μην εμποδίζει την κοινή δράση, να μην παραλύει την κοινή λειτουργία και να μην προκαλεί μια χαοτική εικόνα σύγχυσης στον κόσμο της Αριστεράς.

Κατά το επόμενο διάστημα, ο ΣΥΝ θα εργαστεί συστηματικά για την αποκατάσταση ενός κλίματος αλληλεγγύης και συντροφικότητας μεταξύ των συνιστωσών και των ανέντακτων που συναπαρτίζουν τον ΣΥΡΙΖΑ, για την αντιστροφή των φυγόκεντρων τάσεων που, μεταξύ άλλων, οδηγούν και στον κατακερματισμό των συνιστωσών, για την κατάκτηση της συλλογικότητας και την εξασφάλιση της πολιτικής λειτουργίας της Γραμματείας του ώστε αυτή να μπορεί να παρεμβαίνει στη συγκυρία έγκαιρα και αποτελεσματικά, για τη συγκρότηση και λειτουργία των τοπικών και κλαδικών επιτροπών του με βάση τα πραγματικά προβλήματα στους τόπους δουλειάς και κατοικίας. Στόχος δεν μπορεί να είναι άλλος από την επίδωξη να παίξει ο ΣΥΡΙΖΑ ρόλο πρωταγωνιστικό στην αντιμετώπιση τόσο των συνεπειών της κρίσης όσο και των αιτίων που τη δημιουργούν.

Εκδοχή για το ΣΥΡΙΖΑ

(κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Αρμανατίδου Λίτσα, Αντωνιάδη Άλκη, Γαβρίλη Γιώργο, Δούκα Γιάννη, Ήσυχο Κώστα, Θεοδόση Αυγή, Ιωαννίδη Ηλία, Καδόγλου Σάκη, Καλομοίρη Γρηγόρη, Καλύβη Αλέκο, Κρισωτάκη Μιχάλη, Λαφαζάνη Παναγιώτη, Λεουτσάκο Στάθη, Μπαδογιάννη Ακη, Ουζουνίδου Ευγενία, Παπαδόγιαννη Σόφη, Παπαμιχαλοπούλου Μαρία, Παυλίδη Νίκο, Πετράκο Θανάση, Πριμικήρη Βασίλη, Πρωτονοτάριο Γιάννη, Σουλτανίδου Χριστίνα, Σπανού Δέσποινα, Σπυλιούπουλου Μάγδα, Σπύρτου Άννα, Στρατούλη Δημήτρη, Τόλιο Γιάννη, Φράγκου Λία, Χουντή Νίκο)
(Υπέρ: 27, Κατά: 35, Λευκά: 7, Άκυρα: 21)

»» ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΠΑΝΑΚΑΜΨΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ

Ο ΣΥΡΙΖΑ συνιστά στρατηγική επιλογή του ΣΥΝ στα πλαίσια του σταθερού στόχου για τη συνεργασία και κοινή δράση όλων των δυνάμεων της Αριστεράς. **Ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί «πολιτική συμμαχία» διαφόρων οργανώσεων, κινήσεων, συλλογικοτήτων και ανέντακτων αγωνιστών της ευρύτερης αριστεράς, που συμφωνούν στην από κοινού προώθηση των στόχων της «πολιτικής συμφωνίας» που έχουν συνομολογήσει, διατηρώντας παράλληλα την πολιτική, ιδεολογική και οργανωτική τους αυτονομία.** Στόχος του ΣΥΡΙΖΑ είναι η ριζική ανατροπή του πολιτικού συσχετισμού δυνάμεων και ο απεγκλωβισμός ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων από την επιρροή του δικομματισμού και των διαφόρων «ανα-

χωμάτων» του, καθώς και η τροφοδότηση ενωτικών διεργασιών στο σύνολο της Αριστεράς, ώστε να ανοίξει ο δρόμος της συγκρότησης μιας «Μεγάλης Αριστεράς» για την προώθηση ριζοσπαστικών και προοδευτικών αλλαγών στην ελληνική κοινωνία με προοπτική το Σοσιαλισμό.

Ο ΣΥΝ πρέπει να πάρει μεγάλες ενωτικές πρωτοβουλίες ώστε ο ΣΥΡΙΖΑ, να ανακτήσει την ελπιδοφόρα προοπτική του, πλάνοντας το νήμα από τις καλύτερες στιγμές που ενέπνευσε και ενεργοποίησε ανθρώπους της Αριστεράς, θέτοντας κοινές προτεραιότητες με βάση τα προβλήματα που γεννά η οικονομική κρίση, συνεχίζοντας την ορμητική παρέμβασή του στις σημερινές εξελίξεις.

Σταθερή επιδίωξη του ΣΥΝ είναι η ενδυνάμωση και η διεύρυνση του ΣΥΡΙΖΑ, η κοινή δράση και συμπαράταξη της Αριστεράς μέσα από μια πολυεπίπεδη και πολύμορφη διαδικασία, ώστε να βρίσκουν πολιτική έκφραση και πεδίο κοινής δράσης, παλιοί και νέοι αγωνιστές από την ριζοσπαστική Αριστερά, τον σοσιαλιστικό χώρο, την κομμουνιστική Αριστερά και την ριζοσπαστική Οικολογία. Η υπόθεση της ανασύνθεσης της αριστεράς είναι μια διαδικασία του μέλλοντος και δεν πρέπει να εννοείται σαν μια διαδικασία στοιχίσεων εντός του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία πλήττει την ενότητά του και προκαλεί μια αποδιοργανωτική εσωστρέφεια. Ο ΣΥΝ πρέπει να παίξει τον ρόλο του εγγυητή της ενότητας και προοπτικής του ΣΥΡΙΖΑ.

Για να πραγματοποιηθούν όμως όλα τα παραπάνω απαιτείται άμεση υπέρβαση παθολογιών που ενυπάρχουν σε δυνάμεις της Αριστεράς και προκαλούν σοβαρές δυσκολίες στην λειτουργία του ΣΥΡΙΖΑ.

Ειδικότερα στη λειτουργία και δράση του ΣΥΡΙΖΑ διασταυρώνονται διαφορετικές εμπειρίες και κουλτούρες για το χαρακτήρα του σύγχρονου «πολιτικού υποκειμένου» της αριστεράς στον 21^ο αιώνα. Αυτό είναι λογικό και θεμιτό. Όμως αυτό δεν μπορεί να οδηγήσει σε μια εσωτερική διαμάχη ισχύος, σε ένα ανταγωνισμό ζυμώσεων κατά το πρότυπο λειτουργίας μαζικών χώρων.

Η πολιτική συμμαχία κινείται με βάση αυτά που ενώνουν τις διαφορετικές «συνιστώσες» και για αυτό τον λόγο οι αποφάσεις επιδιώκουμε να λαμβάνονται με συναίνεση σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του. Ο όποιος συναγωνισμός επί των ιδεών και πολιτικών, δεν πρέπει να εμποδίζει την κοινή δράση, να παραλύει την κοινή λειτουργία, να προκαλεί μια χαοτική εικόνα σύγχυσης στο κόσμο της Αριστεράς.

Ο ΣΥΝ απορρίπτει την ιδέα ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει εξαντλήσει τον «ιστορικό του κύκλο», όπως επίσης και την ιδέα μετατροπής του σε ενιαίο κόμμα. Μια τέτοια εκδοχή βρίσκεται σε αντίθεση με την αφετηριακή ιδέα δημιουργίας του «χώρου διαλόγου και κοινής δράσης της αριστεράς» που γέννησε το ΣΥΡΙΖΑ και κλείνει την πόρτα σε άλλες δυνάμεις της Αριστεράς να συμμετάσχουν στο εγχείρημα. **Αλλά ακόμα και να εξετάσουμε το ζήτημα με όρους «ιστορικής προοπτικής», δεν υπάρχουν στις παρούσες συνθήκες οι προϋποθέσεις μιας τέτοιας επιλογής ούτε από το ΣΥΝ ούτε από άλλες συνιστώσες.** Κατά συνέπεια ο ΣΥΝ ούτε διαχέεται στον ΣΥΡΙΖΑ, ούτε πιέζει για βεβιασμένες επιλογές, αλλά παρεμβαίνει ως συγκροτημένο κόμμα σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας με όλα τα στελέχη και τα μέλη του, για τη συγκρότηση «τοπικών επιτροπών» του ΣΥΡΙΖΑ παντού και την ανάπτυξη εξωστρεφούς δράσης προκειμένου να προωθήσει τους στόχους του. Παράλληλα ο ΣΥΝ διατηρεί την αυτοτελή πολιτική του παρουσία και δράση.

Με βάση τα παραπάνω ο ΣΥΝ παλεύει δραστήρια για την εφαρμογή των αποφάσεων της 3^{ης} Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης του ΣΥΡΙΖΑ. Τα όποια μέτρα δημοκρατικής λειτουργίας και ενεργότερης συμμετοχής των «συλλογικοτήτων» και αγωνιστών της αριστεράς και ριζοσπαστικής Οι-

κολογίας στις γραμμές του, δεν μπορούν να αναιρούν τον χαρακτήρα του ως «πολιτικής συμμαχίας».

Δυστυχώς η κατάσταση σήμερα στον ΣΥΡΙΖΑ έχει επιβαρυνθεί από τις άγονες αντιπαραθέσεις μεταξύ συνιστωσών, από την επιθετική απέναντι στον ΣΥΝ στάση πρώην ηγετικών στελεχών, αλλά και από πρακτικές στελεχών του ΣΥΝ, που είτε απαξιώνουν διαρκώς το ΣΥΡΙΖΑ και τροφοδοτούν αντίστοιχες αντιδράσεις από «συνιστώσες», είτε από συμπεριφορές που σε αντίθεση με τις αποφάσεις του κόμματος, συνεχίζουν να δρουν με βάση την αντίληψη της τάσης τους για ενιαίο πολιτικό σχηματισμό.

Ο ΣΥΡΙΖΑ πρέπει άμεσα να βγει από αυτή την διελευστική κατάσταση. Να αποκατασταθούν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των συνιστωσών, να γειωθεί η δράση του περισσότερο στα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας, να αποκτήσει συλλογικότερη πολιτική λειτουργία και δραστήρια ενιαία παρέμβαση με βάση τα προβλήματα του κόσμου της εργασίας. Με βάση τα παραπάνω ο ΣΥΝ θα εργαστεί στο επόμενο διάστημα για τους εξής στόχους:

Την διαμόρφωση ενός νέου πολιτικού συμβολαίου και φερέγγυας συνεννόησης μεταξύ των συνιστωσών που θα δίνει νέα ώθηση στο ενωτικό εγχείρημα.

Την αποκατάσταση κλίματος αλληλεγγύης και συντροφικότητας μεταξύ των συνιστωσών που συναπαρτίζουν τον ΣΥΡΙΖΑ

Την ενίσχυση της συλλογικότητας και εξασφάλιση αποτελεσματικής λειτουργίας της Γραμματείας και την ουσιαστική συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Ομάδα, ώστε να μπορεί έγκαιρα και αποτελεσματικά να παρεμβαίνει στην πολιτική συγκυρία. Απαιτείται η δημιουργία κατάλληλων υποδομών που θα επιτρέψουν στη Γραμματεία να παίξει αυτόν τον ρόλο.

Την συγκρότηση και λειτουργία των τοπικών επιτροπών παντού σε όλη την Ελλάδα με βάση τα τοπικά προβλήματα και το άνοιγμά τους στα προβλήματα που απασχολούν τους εργαζόμενους και τις τοπικές κοινωνίες μακριά από τεχνητά διλήμματα γύρω από το θέμα των μπιρών και των καρτών. Το κεντρικό ζήτημα είναι η συμμετοχή όλων των μελών του ΣΥΝ και των συνιστωσών, ανέντακτων αριστερών αγωνιστών που θέλουν να στηρίξουν τον ΣΥΡΙΖΑ, μέσα από συναινετικές διαδικασίες. Η ιδιότητα του μέλους του ΣΥΡΙΖΑ σε καμία περίπτωση δεν αναιρεί την κομματική ένταξη κανενός, αφού αποτελεί, ιδιότητα μέλους πολιτικής συμμαχίας που είναι παράγωγη σχέση της κομματικής ιδιότητας.

Τα μέλη του κόμματος κινούνται ενιαία με βάση τις θέσεις του ΣΥΝ στην πολιτική συμμαχία. Οι πολιτικές κινήσεις συζητούν για την δράση του ΣΥΡΙΖΑ, χρεώνουν στελέχη του κόμματος για να βοηθήσουν την ανάπτυξη και δράση της «πολιτικής συμμαχίας». Η διαδικασία συγκρότησης του ΣΥΡΙΖΑ σε τοπικό και κλαδικό επίπεδο δεν πρέπει να αποτρέπει, αλλά αντίθετα να ενθαρρύνει τη συμμετοχή ανέντακτων αγωνιστών της Αριστεράς (παλαιών και νέων) που θέλουν να δραστηριοποιηθούν χωρίς ενδεχομένως την οργανωτική τους ένταξη.

Το άνοιγμα του ΣΥΡΙΖΑ σε όλη την επικράτεια ώστε να παίξει έναν πρωταγωνιστικό ρόλο στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης, με πολιτικές πρωτοβουλίες, με στήριξη στους κοινωνικούς αγώνες.

Την δημιουργία δικτύου συσπείρωσης των δυνάμεων του ΣΥΡΙΖΑ στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, στους αγρότες, στο κίνημα ΕΒΕ, κινήματα πόλης και πρωτοβουλίες δράσης μαζικών οργανώσεων και ενεργών πολιτών.

Την επίδωξη συγκρότησης κοινών αυτοδιοικητικών σχημάτων στις επερχόμενες δημοτικές και περιφερειακές εκλογές.

Την πλουραλιστική εκπροσώπηση του σχήματος

στα «Μ.Μ.Ε.» με σεβασμό στον κοινό πολιτικό πλαίσιο που έχει συμφωνηθεί.

Ο ρόλος του ΣΥΝ στην προώθηση του ΣΥΡΙΖΑ είναι καταλυτικός, υπό την προϋπόθεση της ενιαίας δημόσιας εικόνας του κόμματος στην κοινωνία.

Τέλος πρέπει να αποκατασταθεί ο σεβασμός της ιστορικότητας και της ιδιαιτερότητας κάθε «συλλογικότητας» που συμμετέχει στο ΣΥΡΙΖΑ. Να αισθανθούν ακόμα και οι πιο μικρές δυνάμεις της συμμαχίας ότι δεν παίζουν περιθωριακό ρόλο και ότι υπολογίζεται ισότιμα η άποψή τους, χωρίς όμως να αγνοείται ο υπαρκτός συσχετισμός δυνάμεων.

Η περίοδος που διανύουμε είναι δυναμικά μια πολύ καλή περίοδος για την ριζοσπαστική Αριστερά και είναι χρέος όλων μας να αντιστοιχηθούμε με τις ανάγκες της εποχής που χρειάζεται έναν ισχυρό ΣΥΡΙΖΑ, καλά γειωμένο στην κοινωνία, εναλλακτικό στο δικομματισμό σύστημα και των διαφόρων στηριγμάτων του, φορέα μεγάλων συσπειρωτικών διαδικασιών στο χώρο της Αριστεράς και προωθητική δύναμη ριζοσπαστικών αλλαγών ενταγμένων σε μια πορεία για τον Σοσιαλισμό του 21^{ου} αιώνα.

ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ – ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΚΔΟΧΗ

(κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Γκουτζαμάνη Κώστα, Δημητριάδη Δημήτρη, Δούρου Ρένα, Θεοδωρακοπούλου Νατάσα, Μανταδάκη Άγγελο, Μπαλάφα Γιάννη, Παναρέτου Σούλα, Πουλάκη Κώστα, Ρήγα Παναγιώτη, Στάικο Χρήστο, Συρμαλένιο Νίκο, Φραγκάκη Μαρίκα)

(Υπέρ: 12, Κατά: 50, Λευκά: 2, Άκυρα: 14)

«Δεν μπορούμε να αγνοήσουμε, ούτε να υποβαθμίσουμε τα σοβαρά προβλήματα που εκδηλώθηκαν στον ΣΥΡΙΖΑ, τους τελευταίους μήνες, ιδιαίτερα μετά τις Ευρωεκλογές. Οφείλουμε να συνεκτιμήσουμε στους σχεδιασμούς μας την έλλειψη εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης, τους ανταγωνισμούς και την επιθετικότητα που παρατηρούνται, συνεχίζονται δυστυχώς και συχνά οξύνονται. Παράλληλα, η συγκρότηση συσπειρώσεων εντός και πέριξ του ΣΥΡΙΖΑ εντείνει τις διχαστικές καταστάσεις και τις φυγόκεντρες τάσεις, με συνέπεια την αναποτελεσματικότητα και τη σύγχυση.

Είναι εύλογο να εγείρονται ερωτηματικά πως μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία του ο ΣΥΡΙΖΑ, με την σημερινή του διαμόρφωση, κάτω από αυτές τις συνθήκες.

Από την πλευρά μας επιμένουμε στην ανάγκη της μέγιστης δυνατής συσπείρωσης, συνεργασίας και κοινής δράσης των δυνάμεων της Αριστεράς. Σ' αυτή την κατεύθυνση θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την ενίσχυση του ΣΥΝ και για τη συνέχιση της λειτουργίας του ΣΥΡΙΖΑ ως συμμαχία αυτόνομων πολιτικών συλλογικοτήτων, στη βάση ενός επικαιροποιημένου και κοινά αποδεκτού πολιτικού πλαισίου. Μόνο έτσι μπορεί ο ΣΥΡΙΖΑ να αναλάβει πρωτοβουλίες, ώστε στο τοπίο της οικονομικής κρίσης να έλθει σε επαφή με ευρύτερα κοινωνικά στρώματα, με πολίτες από τον οικονομικό χώρο και τους φορείς τους, με πολίτες από το σοσιαλιστικό χώρο, για την αναγκαία πολιτική του διεύρυνση. Στις δύσκολες στιγμές που βιώνουμε είμαστε σίγουροι ότι μπορούμε να κερδίσουμε τις συνειδήσεις περισσότερων πολιτών από την καταγεγραμμένη επιρροή μας, διότι η κοινωνία θα αναζητήσει τον πολιτικό λόγο και την πολιτική στήριξη της ανανεωτικής και ριζοσπαστικής Αριστεράς.»

ΠΡΟΣΘΗΚΗ τελευταίας παραγράφου στο Κεφάλαιο «Η ενότητα της Αριστεράς και ο ΣΥΡΙΖΑ»

(κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Δ. Παφίλη, Ευκ. Τσακαλώτο, Μ. Καστρινάκη, Χρ. Παπαδόπουλο, Χρ. Λάσκο, Χ. Κωνσταντάτο, Β. Πιλάλη, Αθ. Λουράντου, Μ. Χατζησάβα, Ηρ. Διώτη, Π. Καραγέωργο, Γ. Πρωτονοτάριο, Τ. Κουράκη, Σ. Βελισσαρίου, Θ. Καδόγλου, Ευγ. Ουζουνίδου)

(Υπέρ: 18, Κατά: 24, Λευκά: 21, Άκυρα: 16)

Το ΣΤ' Συνέδριο:

Προσβλέπει στην οργανωτική ανάπτυξη, δημοκρατική και αποτελεσματική λειτουργία του ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και στην προσπάθεια ανασύνθεσης της Αριστεράς.

Θεωρεί αναγκαίοι οι σοβαρές μεταβολές σε θέματα οργάνωσης και θέσεων του ΣΥΡΙΖΑ να συζητούνται στο κόμμα και να εγκρίνονται από την ΚΠΕ.

Καλεί τα μέλη και τους φίλους του ΣΥΝ να:

α) Να πάρουν πρωτοβουλία για δημιουργία τοπικών και κλαδικών οργανώσεων ΣΥΡΙΖΑ σ όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό.

β) Να γραφούν μέλη στις τοπικές ή κλαδικές οργανώσεις του ΣΥΡΙΖΑ και να παραλάβουν την ταυτότητα μέλους του συμμαχικού μας σχήματος.

Εναλλακτική εκδοχή (από την 10η παράγραφο μέχρι το τέλος του κεφαλαίου για τον ΣΥΡΙΖΑ) που κατατέθηκε από το μέλος της ΚΠΕ, Χ. Γολέμη

(Υπέρ: 9, Κατά: 21, Λευκά: 25, Άκυρα: 17)

Δυστυχώς, σταδιακά, το εγχείρημα του ΣΥΡΙΖΑ έχασε μεγάλο μέρος της αρχικής προωθητικής του δύναμης. Σταθμός αυτής της δυσάρεστης εξέλιξης είναι όσα συνέβησαν πριν και μετά τις ευρωεκλογές. Η αντίθεση που εξ αρχής υπήρχε σε σχέση με τη συγκεκριμένη επιλογή από συντρόφους και συντρόφισσες εντός του ΣΥΝ μετατράπηκε σε ουσιαστική υπονόμηση της συνδριακής απόφασης, η οποία υπηρετήθηκε τόσο με δημόσιες δηλώσεις, όσο και με πράξεις και παραλείψεις, ακόμα και θεσμικών εκπροσώπων του συμμαχικού σχήματος.

Ταυτόχρονα, η αυτονόμηση του πρώην προέδρου του ΣΥΝ από το κόμμα και η δημόσια ή εκ των παρασκηνίων απαξίωση της νέας ηγεσίας του, έδωσε την ευκαιρία σε ορισμένες συνιστώσες του ΣΥΡΙΖΑ να εκφράσουν ανοιχτά την εχθρότητά τους προς τον ΣΥΝ και την επιθυμία τους να συγκροτήσουν, μέσα στο συμμαχικό σχήμα, έναν διακριτό πόλο, ευθέως ανταγωνιστικό προς το κόμμα μας. Αυτή η απαράδεκτη και ανεύθυνη στάση θα μπορούσε να είχε οδηγήσει μέχρι και στη διάσπαση του ΣΥΡΙΖΑ λίγο πριν από τις πρόσφατες εθνικές εκλογές, αν ορισμένα στελέχη, τάσεις και η ηγεσία του ΣΥΝ, αλλά και κάποιες συνιστώσες και ανένταχτα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ, δεν έδειχναν την αρμόζουσα υπευθυνότητα.

Οι εξελίξεις αυτές, κυρίως μετά τις ευρωεκλογές, έχουν διαρρήξει, ενδεχομένως ανεπίστρεπτα, τις συντροφικές σχέσεις με ορισμένα πρόσωπα και συνιστώσες του ΣΥΡΙΖΑ, ενώ έχουν διαταράξει επικίνδυνα τις σχέσεις εντός του ΣΥΝ, αλλά και μεταξύ του ΣΥΝ και συνιστωσών και ανεντάχτων του ΣΥΡΙΖΑ που δεν διατίθενται εχθρικά προς το κόμμα μας. Στο σημείο που βρισκόμαστε, ο μόνος τρόπος να διασωθούν όσα μπορούν να διασωθούν, είναι η «επανίδρυση» του ΣΥΡΙΖΑ, υπό την έννοια της αποσαφήνισης, από μηδενική βάση, του τρόπου λειτουργίας του και των προοπτικών του. Αποφάσεις προηγούμενων πανελλαδικών συσκέψεων (κάρτα μέλους, τοπικές και κλαδικές οργανώσεις,

ενδιάμεσα όργανα, γραφείο τύπου), εύλογες πριν από όσα συνέβησαν μετά τις ευρωεκλογές, αν εφαρμοστούν σήμερα χωρίς την προαναφερθείσα αποσαφήνιση, θα οδηγήσουν σε περαιτέρω συγχύσεις και διαλυτικά φαινόμενα. Η παράλληλη λειτουργία ΣΥΝ και ΣΥΡΙΖΑ, χωρίς συγκεκριμένο καθορισμό αρμοδιοτήτων, δημιουργεί ανταγωνισμούς και προγραμματικές διαφοροποιήσεις, που αναπόφευκτα θα αυξηθούν στο μέλλον. Ο κίνδυνος διάσπασης του ΣΥΝ ή του ΣΥΡΙΖΑ, της σταδιακής υποκατάστασης του ΣΥΝ από τον ΣΥΡΙΖΑ ή της χρήσης του ΣΥΡΙΖΑ από τον ΣΥΝ μόνο ως εκλογικό υποστήριγμα, είναι υπαρκτός. Η ανασύνθεση της ριζοσπαστικής και ανανεωτικής αριστεράς, όπως την εννοεί ο καθένας και η καθεμία, δεν θα γίνει με εκβιασμούς και δια διολισθήσεων.

13. ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΜΑΣ

Η ανάπτυξη του καπιταλισμού στην Ελλάδα και κυρίως η νεοφιλελεύθερη φάση εξέλιξής του έχει διαφοροποιήσει την κοινωνική δομή της χώρας μας και έχει αναπροσαρμόσει τις συμμαχίες των κυρίαρχων τάξεων και ομάδων και τους όρους διαίωξης της κυριαρχίας της. Η οικονομική κρίση δημιουργεί, επιπρόσθετα, νέα εκρηκτικά δεδομένα.

Η στρατηγική επιλογή του κεφαλαίου για ένταξη στο ευρώ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που το ίδιο επιθυμούσε, όσο και η τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων στη χώρα μας, μπορεί να αποτέλεσαν νέες ευκαιρίες για δράση του κεφαλαίου, αλλά ταυτόχρονα, στο νεοφιλελεύθερο πλαίσιο που πραγματοποιήθηκαν, οδήγησαν στην περαιτέρω στρέβλωση του μοντέλου ανάπτυξης, αποδιάρθρωσαν την εργασία και τα κοινωνικά δικαιώματα, ενίσχυσαν τις σχέσεις του ελληνικού καπιταλισμού με τον διεθνή και υποθήκευσαν το μέλλον της χώρας. Σε συνδυασμό με αυτά, η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και οι αλλαγές στην τεχνολογική βάση και την οργάνωση της παραγωγής και της εργασίας οδήγησαν σε σημαντικές αλλαγές στο εσωτερικό τόσο των κυρίαρχων όσο και των κυριαρχούμενων τάξεων. Στη φάση της κρίσης που διανύουμε σήμερα, βρίσκεται σε εξέλιξη ένα σχέδιο ανασυγκρότησης του καπιταλισμού στη χώρα μας και αναθεμελίωσης της νεοφιλελεύθερης εκδοχής του με προϋποθέσεις που υποσκάπτουν πλήρως ακόμη και το σημερινό, εξαιρετικά αδύναμο, επίπεδο αμοιβών και όρων αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης.

Στο πλαίσιο της κυρίαρχων τάξεων και ομάδων ενισχύθηκε σημαντικά η μερίδα της που συνδέεται με το χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο και το πολυεθνικό κεφάλαιο που δραστηριοποιείται σε ευρωπαϊκή βάση ενώ ενισχύθηκε επίσης η παρουσία του διεθνικού κεφαλαίου κυρίως υπό τους καθαρά κερδοσκοπικούς όρους της βραχυπρόθεσμης απόδοσης. Ταυτόχρονα, μερίδα του τραπεζιτικού κυρίως κεφαλαίου επενδύθηκε στα Βαλκάνια και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης αξιοποιώντας το χαμηλό κόστος εργασίας και τους καλύτερους όρους κεφαλαιακής αξιοποίησης.

Από την άλλη πλευρά, η μισθωτή εργασία επεκτάθηκε, περιλαμβάνοντας σημαντική μερίδα από τα μεσαία στρώματα και την αγροτιά, ενώ στην καθαυτό βιομηχανική παραγωγή υπέστη μείωση. Ο δημόσιος τομέας έχει συρρικνωθεί σε ό,τι αφορά τουλάχιστον τους σταθερά απασχολούμενους, ενώ έχει αυξηθεί θεαματικά ο τριτογενής τομέας. Το ανειδίκευτο και χαμηλής ειδίκευσης κομμάτι της εργατικής τάξης έχει καλυφθεί κατά βάση από μετανάστες, οι οποίοι εργάζονται κυρίως στην οικοδομή, στις βοηθητικές οικιακές εργασίες, στην κλωστοϋφαντουργία και στην αγροτική παραγωγή. Η γυναικεία απασχόληση έχει μεν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, αλλά υπολείπεται σημαντικά από το

ποσοστό απασχόλησης στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Οι εργαζόμενες γυναίκες υφίστανται μεγαλύτερη εκμετάλλευση αφού κατά κανόνα απασχολούνται σε υποβαθμισμένες θέσεις εργασίας και κινούνται στη ζώνη της επισφάλειας. Η νέα γενιά εργαζομένων, μολοντί διαθέτει περισσότερα εφόδια και βελτιωμένο μορφωτικό επίπεδο, εντάσσεται με σημαντική καθυστέρηση και χειρότερους όρους στην παραγωγή ενώ το μέλλον της παραμένει ουσιαστικά άδηλο.

Σταδιακά κατά τη διάρκεια των προηγούμενων δεκαετιών έχουν προκληθεί σημαντικές αλλαγές στη διάταξη των συμφερόντων και των προτεραιοτήτων εντός της εργατικής τάξης, με μοχλό τη διαφοροποίηση των συνθηκών εργασίας, την ευελιξία των εργασιακών σχέσεων, την πολιτική μισθών, την εξάρτηση από τις τράπεζες, την αύξηση της ανεργίας, τους διαχωρισμούς των ασφαλιστικών δικαιωμάτων. Εντάθηκε τόσο ο βαθμός εκμετάλλευσης όσο και ο βαθμός συγκάλυψης της εκμετάλλευσης. Ο κατακερματισμός των επί μέρους συμφερόντων, ο ατομισμός, η ένταση της ιδεολογικής παρέμβασης κυρίως μέσω των ηλεκτρονικών ΜΜΕ, όπως και η συμβιβαστική στάση των συνδικαλιστικών ηγεσιών, έχουν δυσχεράνει ιδιαίτερα τους όρους ταξικής διεκδίκησης και πάλης. Οφείλουμε να διαπιστώσουμε επιπλέον ότι οι εργαζόμενοι στη χώρα μας βρίσκονται κατακερματισμένοι λόγω του μεγάλου αριθμού εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις και αμείβονται πολύ πιο χαμηλά απ' ό,τι στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ο ρόλος της οικογένειας και τα έσοδα από αγροτικές ή τουριστικές δραστηριότητες κάπως απορροφούσαν μέχρι σήμερα τους σχετικούς κραδασμούς, αλλά η όλη κατάσταση χειροτερεύει διαρκώς και με την κρίση λαμβάνει εκρηκτικές διαστάσεις. Όλοι αυτοί οι λόγοι οδηγούν σε πολύ χαμηλούς βαθμούς συνδικαλιστικής οργάνωσης. Τα μεγαλύτερα εδώ προβλήματα εμφανίζονται κυρίως στο παραδοσιακό κομμάτι της βιομηχανίας, στο χώρο της επισφάλειας και στη ζώνη της ανεργίας, όπου οι ανάγκες της επιβίωσης υποχρεώνουν εν πολλοίς τους εργαζόμενους να υποκλίνονται πιο εύκολα στον κοινωνικό αυτοματισμό και να βλέπουν ως εχθρό όχι το κεφάλαιο και το κοινωνικό και πολιτικό σύστημα αλλά τον εργαζόμενο που εξακολουθεί να έχει σταθερή εργασία ή τον μετανάστη. Τα φαινόμενα αυτά εντείνονται λόγω της οικονομικής κρίσης, ενώ ήδη αξιοποιούνται από την κυβέρνηση, που δεν μπορεί πλέον να αποκρύψει τον ταξικό χαρακτήρα των επιλογών της.

Η κατάσταση αυτή επιβάλλει τον συνολικό αναπροσανατολισμό του κόμματος στην ιδεολογικοπολιτική δουλειά στην εργατική τάξη και στους χώρους των άλλων εργαζομένων. Οφείλουμε να εργαστούμε με όλα τα μέσα ώστε το αμέσως επόμενο διάστημα, όπου θα εκδηλωθούν δραματικά οι συνέπειες της κρίσης, οι εργαζόμενοι στη χώρα να ορθώσουν οργανωμένα και αποτελεσματικά το αναστήμα τους για να αποτρέψουν ολόκληρη την εφαρμοζόμενη πολιτική. Για να υπάρξει αυτή η εξέλιξη, πρέπει να αρθούν τα εμπόδια που αδρανοποιούν τους εργαζόμενους. Πρέπει να αποκαλυφθεί ο χαρακτήρας των κυβερνητικών μέτρων, που δεν είναι μόνο άδικοι και βαθιά ταξικά αλλά και οικονομικώς αναποτελεσματικά. Πρέπει να διαλυθούν οι σχετικοί φόβοι και να καταρρεύσει η προσπάθεια παραπλάνησης για τη δήθεν αναγκαιότητά τους. Πρέπει να αντιπαρατεθεί ένα εναλλακτικό σχέδιο προτάσεων και θέσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης και για τη διέξοδο από αυτήν χωρίς να συντριβούν οι εργαζόμενοι. Πρέπει να αποκρουστούν ρατσιστικές συμπεριφορές, τυφλές αντιδράσεις και κοινωνικοί αυτοματισμοί. Πρέπει ακόμη οι όποιες σποραδικές και αυθόρμητες κινητοποιήσεις να ενταχθούν σε ένα σχέδιο μεγάλων κινητοποιήσεων για τη συνολική ανατροπή της νεοφιλελεύθερης πολιτικής και την προώθηση εναλλακτικών λύσεων.

14. ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΑΣ ΣΧΕΔΙΟ. ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΕΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ

Ό,τι προηγήθηκε συντείνει στην αναδιατύπωση, επιβεβαίωση και επικαιροποίηση του συνολικού πολιτικού σχεδίου του ΣΥΝ μέσα στο περιβάλλον που συνθέτουν πλέον τα στοιχεία της σημερινής συγκυρίας: η εξέλιξη της παγκόσμιας, πολυεπίπεδης κρίσης, η κρίση της Ευρώπης, ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της κρίσης στη χώρα μας, καθώς και όσα αντίρροπα πολιτικά σχέδια επιχειρούν να επιβάλουν μια διέξοδο από την κρίση που θα μεταφράζεται σε υπονόμηση κοινωνικών κατακτήσεων, αποσύνθεση του κοινωνικού δεσμού, πλήγμα στις πιο ζωντανές κοινωνικές δυνάμεις της εργασίας, της γνώσης και του πολιτισμού, διεύρυνση των ήδη οξυμμένων ανισοτήτων.

Έτσι τίθενται για τον ΣΥΝ και την Αριστερά που εκφράζει, συγκεκριμένα κομβικά ερωτήματα: με ποιες κοινωνικές δυνάμεις συνομιλούμε, με ποιους τρόπους παρεμβαίνουμε στην κοινωνία, μέσα από ποιες πολιτικές μορφές και με ποιον τελικά πολιτικό ορίζοντα.

Όπως έχει προσδιοριστεί και στα προηγούμενα συνεδριακά και προγραμματικά μας κείμενα, είναι κοινό κεκτημένο ότι ο ΣΥΝ λειτουργεί πολιτικά και παρεμβαίνει κοινωνικά από τη μεριά των κοινωνικών δυνάμεων της εργασίας, της γνώσης και του πολιτισμού. Μακριά από λαϊκιστικές επικλήσεις του «λαού» ή των «πολιτών» γενικά και αδιαφοροποίητα, εμείς θεωρούμε ότι η κοινωνία δεν είναι μια άμορφη μάζα αλλά συγκροτείται από ένα σύνολο σχέσεων που ορίζουν κοινωνικές τάξεις και ομάδες με κοινά ή αντιτιθέμενα υλικά συμφέροντα και κοινές ή αντιτιθέμενες αξίες και επιδιώξεις. Στο πλαίσιο του καπιταλισμού, και μάλιστα στις συνθήκες της τρέχουσας κρίσης, το μεγαλύτερο μέρος αυτών των δυνάμεων βρίσκεται υπό καθεστώς εκμετάλλευσης και είναι πολιτικά αποδυναμωμένο.

Κατά τη δική μας αντίληψη, η Αριστερά είναι –ή οφείλει να είναι– το πολιτικό υποκείμενο που θέτει ως στόχο να συντονιστεί με αυτές τις πλατιές κοινωνικές δυνάμεις και να συμβάλει στην πολιτική συγκρότηση των εργαζομένων τάξεων, εκείνων των τάξεων δηλαδή που αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία της κοινωνίας. Ενάντια στη σημερινή πολυδιάσπαση της κοινωνίας, στον πολυκερματισμό των ατόμων, των κοινοτήτων, των εργασιακών συνθηκών, των συνθηκών ζωής, η Αριστερά οφείλει να προσπαθεί να συστήσει δεσμούς αλληλεγγύης, κοινού βηματισμού και πολιτικής εκπροσώπησης με αυτές τις πλατιές μάζες, μέσα από τη σύνθεση και την πολιτική έκφραση των επιμέρους συμφερόντων σε γενικά συμφέροντα της συντριπτικής πλειοψηφίας της κοινωνίας.

Ο ΣΥΝ αντιτίθεται στην παραδοσιακή, αλλά και ιστορικά ηττημένη, αντίληψη της σχέσης πολιτικού υποκειμένου και κοινωνίας που προσομοιάζει στην εικόνα του «ιμάντα» που μεταφέρει καθήκοντα και εντολές προς εκτέλεση ή «αλήθειες» προς επικύρωση από την κορυφή προς τη βάση ή από την πολιτική σφαίρα στην κοινωνική με λογικές «εντολής» και απλής ανάθεσης. Αντίθετα, ο ΣΥΝ επιδιώκει να οικοδομήσει δεσμούς αλληλεγγύης, συντονισμού και πολιτικής έκφρασης με την ελληνική κοινωνία σε εντελώς διαφορετική κατεύθυνση γιατί συνιστά πολιτικό υποκείμενο της Αριστεράς που όχι μόνο σέβεται πλήρως αλλά και προστατεύει στο μέτρο των δυνάμεων του το δικαίωμα έκφρασης κάθε πολίτη και την αυτονομία κάθε δημοκρατικά λειτουργούσας συλλογικότητας. Με αυτή τη λογική διαμορφώνεται το πλαίσιο της συνάντησης του πολιτικού υποκειμένου με το κοινωνικό, δηλαδή με τους πραγματικούς πρωταγωνιστές ενός πολιτικού σχεδίου με ρητά αριστερή στόχευση.

Οι δεσμοί μας με την κοινωνία

Οι δεσμοί πολιτικής αλληλεγγύης, συντονισμού και εκπροσώπησης που θέλουμε να οικοδομήσουμε αφορούν καταρχάς τις εργαζόμενες τάξεις, όχι μόνο με την «παλιά» κι ωστόσο πάντοτε επίκαιρη έννοια του προλεταριάτου, αλλά με μια νέα, διευρυμένη έννοια, που αγγίζει το σύνολο σχεδόν της μισθωτής εργασίας, τις τάξεις δηλαδή που κατεξοχόν παράγουν αγαθά, γνώση και υπηρεσίες, τον πλούτο δηλαδή της κοινωνίας μας, αλλά και εκείνες που υφίστανται την εκμετάλλευση της εργασίας τους και την πολύπλευρη καταπίεση.

Οι κατηγορίες των μισθωτών, «παραδοσιακές» και «νέες», δεν είναι οι μόνες που εντάσσονται στο πολιτικό μας σχέδιο. Η περιχαράκωση και οι κλειστοί ορίζοντες, οι αποτυχημένες βεβαιότητες του παρελθόντος, δεν είναι στοιχεία της δικής μας κοινωνικής απεύθυνσης. Η δική μας Αριστερά προσπαθεί να κατανοήσει τη σημερινή κοινωνία σε όλη της την πολυπλοκότητα, γιατί από εκεί ξεκινάει ο δρόμος του μετασχηματισμού της. Αυτή η κατανόηση όμως προϋποθέτει την αναγνώριση και τη διαλεκτική επεξεργασία των ποικίλων αντιθέσεων που διαπερνούν την κοινωνία μας σήμερα και διαμορφώνουν το πεδίο για να αναδειχθεί ένας νέος κοινωνικός και πολιτικός συνασπισμός.

Συνεχής επιδίωξή μας είναι λοιπόν το άνοιγμα προς όλες τις κοινωνικές κατηγορίες που μπορούν να ενταχθούν στο πολιτικό μας σχέδιο, οι οποίες, σε ανοικτό και ειλικρινή διάλογο μαζί μας, μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των κοινών στόχων. Έχουμε επιλέξει η πολιτική μας παρέμβαση να προχωρά μέσα από τις πλατιύτερες δυνατές συγκλίσεις και συναινέσεις, αλλά και μέσα από αναπόφευκτες συγκρούσεις, αν και όποτε χρειαστεί, στοχεύοντας πάντα σε μια κοινωνία δημοκρατίας και δικαιοσύνης, έχοντας δηλαδή έναν στόχο που αφορά την κοινωνία ολόκληρη.

Γι' αυτούς τους λόγους, τα κοινωνικά υποκείμενα στα οποία απευθυνόμαστε ξεκινούν από τους **εργαζόμενους**, τους άνδρες και τις γυναίκες που παράγουν, με τα χέρια και με το μυαλό τους, τον κοινωνικό πλούτο, με τις ειδικές κατηγορίες τους: ανάμεσά τους είναι οι **νέοι**, οι οποίοι, καθώς απογαλακτίζονται αργά από το «ασφαλές» περιβάλλον της οικογένειας και εισέρχονται στην παραγωγή με τις γνώσεις που απέκτησαν και τη δυναμικότητά τους, βλέπουν να εφαρμόζονται πάνω τους πιλοτικά όλες οι νέες εκδοχές απορρύθμισης και εργασιακής επισφάλειας: οι **γυναίκες**, που εξακολουθούν να πληρώνουν το φύλο τους με διακρίσεις και ανισότητες όλων των ειδών: οι οικονομικοί **μετανάστες**, οι οποίοι υφίστανται την πιο ακραία εκμετάλλευση, ενώ βρίσκονται μονίμως αντιμέτωποι με την άρνηση των πιο στοιχειωδών κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων.

Το συνολικό πολιτικό μας σχέδιο όμως επεκτείνεται και σε κατηγορίες πέρα από τις στενά οριζόμενες δυνάμεις της εργασίας, όπως είναι λ.χ. τα λεγόμενα δυναμικά **νέα μεσαία στρώματα**, ένα ετερόκλητο σύνολο από κοινωνικές και επαγγελματικές κατηγορίες το οποίο συναπαρτίζουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι επιστήμονες, οι γιατροί, οι δικηγόροι, οι μηχανικοί, οι καλλιτέχνες, οι παραγωγοί πολιτιστικών αγαθών, εκείνοι που εργάζονται στα ΜΜΕ, όσοι απασχολούνται στις νέες τεχνολογίες και είναι οι φορείς της ανάπτυξης και της διάδοσής τους. Άνθρωποι με ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά, τόσο από πλευράς μόρφωσης και καλλιέργειας όσο και σε σχέση με την εργασία τους, καθώς πολλοί από αυτούς πλέον βρίσκουν τη θέση τους στον κόσμο της μισθωτής εργασίας.

Οι μισθωτοί των πόλεων έχουν ως φυσικούς τους συμμάχους τους **αγρότες**, οι οποίοι εξαναγκάζονται σήμερα να εγκαταλείψουν κατά χιλιάδες την παραγωγή. Εμείς επιδιώκουμε να συντονίσουμε το βήμα μας με τον κόσμο της υπαίθρου, και ειδικά με τους μικροκαλλιεργητές και τους εργάτες γης, Έλληνες και αλλοδαπούς,

όπως και με τη νέα γενιά αγροτών, έχοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες της ζωής τους και τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες και ανισότητες.

Για το πολιτικό μας σχέδιο δεν είναι ξένα και τα λεγόμενα **παραδοσιακά μεσαία στρώματα**, δηλαδή οι αυτοαπασχολούμενοι, η μικρή και μεσαία ιδιοκτησία και παραγωγή, αφού όχι μόνο οι εργαζόμενοι σε τέτοιες επιχειρήσεις αλλά και οι ίδιες οι εν λόγω επιχειρήσεις πλήττονται από τις μονοπωλιακές και ολιγοπωλιακές δομές της εγχώριας αγοράς, από τη συμπίεση της αγοραστικής δύναμης μισθών και συντάξεων και από τις συχνά αλλοπρόσαλλες πολιτικές επιλογές που τους αφορούν.

Ιδιαίτερη θέση έχει για μας και η **νέα γενιά** με τις πολλαπλές της ταυτότητες, η «γενιά του άρθρου 16» και η γενιά της έκρηξης του Δεκέμβρη, ή με πιο υλικούς όρους η «γενιά των 700 ευρώ», που καλείται να αντιμετωπίσει την οικονομική ανέχεια, την εργασιακή ανασφάλεια και την απουσία μέλλοντος, η οποία σήμερα ασφυκτιά γιατί η κατάρτιση και τα προσόντα που απέκτησε με τον δικό της μόχθο και με την οικονομική επιβάρυνση των γονιών δεν μπορούν να χρησιμεύσουν τελικά πουθενά, ούτε να βρουν αναγνωρισμένη έκφραση και διέξοδο, κοινωνικά, επαγγελματικά, πολιτικά.

Ακόμη, και πολύ περισσότερο σήμερα, απαιτείται να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στη σχέση του κόμματός μας με τους **οικονομικούς μετανάστες**, που σε ποσοστό κοντά στο 90% εργάζονται ως μισθωτοί στις πόλεις και στην ύπαιθρο. Η σχέση αυτή πρέπει να είναι πολυδιάστατη, να αντιστοιχεί στο γεγονός ότι οι μετανάστες αποτελούν πλέον αναντικατάστατο τμήμα της εργατικής τάξης και τα παιδιά τους κομμάτι της νεολαίας της χώρας μας. Επομένως, ο συνολικός πολιτικός, ιδεολογικός και οργανωτικός μας σχεδιασμός –από τα κεντρικά όργανα ως τις Π.Κ– οφείλει να αφορά συγκεκριμένα και τους μετανάστες.

Η κοινωνική μας παρέμβαση

Η περιγραφή των κοινωνικών δυνάμεων με τις οποίες επιδιώκουμε να χτίσουμε διαλεκτικές σχέσεις συντονισμού και συνδιαμόρφωσης υποδεικνύει και το είδος της κοινωνικής μας παρέμβασης. Έτσι, προσανατολιζόμαστε καταρχήν στο μαζικό κίνημα στη χώρα μας, ιδίως το συνδικαλιστικό κίνημα της εργατικής τάξης, το οποίο έχει μια μακρά αγωνιστική παράδοση και στάθηκε όρθιο, κρατήθηκε ενωμένο, με καθοριστικό στήριγμα στην ανάπτυξή του τη δράση της Αριστεράς –αλλά σήμερα υπονομεύεται από εκείνες τις δυνάμεις που το θέλουν κατακερματισμένο και τραβούν διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στους εργαζόμενους.

Κεντρικό ζήτημα στην πολιτική μας σκόπευση είναι η αγωνιστική ανασυγκρότηση των συνδικάτων. Η δράση μας προς αυτή την κατεύθυνση δεν υπονοεί σε καμία περίπτωση την υποκατάσταση με μια άλλης μορφής κομματική χειραγώγηση. Θεωρούμε ότι οι εργατικοί θεσμοί πρέπει να έχουν την αυτονομία τους, τις εσωτερικές τους δημοκρατικές διαδικασίες, με γνήσια καταγραφή των συσχετισμών στις ηγεσίες τους. Σήμερα πρέπει να επιδιώξουμε τη συγκρότηση ενός μαζικού, αυτόνομου, ταξικού και ενωτικού ρεύματος μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα, με κορμό τις δυνάμεις του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ, το οποίο θα μπορεί να συσπειρώνει και αγωνιστές εργαζόμενους από το ΠΑΣΟΚ και από άλλες δυνάμεις της Αριστεράς και θα λειτουργεί με όρους δικτύου στο εσωτερικό των συνδικάτων.

Υποστηρίζουμε την εκ βάθρων ανασυγκρότηση του αγροτικού κινήματος και την αυτοοργάνωση των αγροτών μέσα από δημοκρατικές, συμμετοχικές και κινηματικές διαδικασίες. Υποστηρίζουμε και ενθαρρύνουμε τις δυνάμεις που απεγκλωβίζονται από παραδοσιακές κομματικές δουλές, ιδίως στον χώρο των νέων αγροτών, και προτάσσουν έναντι της αποσπασματικής διεκδίκησης το ίδιο το μέλλον της ελληνικής γεωργίας. Υπερα-

σπιζόμαστε την ενοποίηση από τα κάτω της συλλογικής συνδικαλιστικής έκφρασης των αγροτών και καταδικάζουμε κάθε απόπειρα χειραγώγησης και κυβερνητικών παρεμβάσεων στον αγροτικό συνδικαλισμό.

Ταυτόχρονα, ο ΣΥΝ δεν μπορεί παρά να συνεχίσει να κινείται στην πολύτιμη ιστορική παράδοση της συμπόρευσής του με τα πολλαπλά κοινωνικά κινήματα και τους φορείς τους. Η δική μας Αριστερά προσπαθούσε πάντα και πρέπει να συνεχίσει να προσπαθεί να αναγνωρίζει τις συντελούμενες κοινωνικές διεργασίες, να ακούει προσεκτικά τις διεκδικήσεις των κοινωνικών κινήματων, να συνομιλεί και να συντονίζει το βήμα μαζί τους, συμβαδίζοντας συστηματικά –και όπου χρειάζεται κριτικά– με τα λεγόμενα νέα κοινωνικά κινήματα που έχουν αναδειχθεί και αναδεικνύονται συνεχώς μέσα από τις κοινωνικές και πολιτικές ρωγμές του καπιταλιστικού συστήματος: με το **γυναικείο και το φεμινιστικό κίνημα**, το **οικολογικό κίνημα**, με τα ζητήματα που έχει αναδείξει και τους αγώνες που έχει αναλάβει, τα κινήματα για **τα κοινωνικά, πολιτικά και ατομικά δικαιώματα** των ασθενέστερων ομάδων της κοινωνίας μας, των μεταναστών και των μειονοτήτων, με τους αγώνες τους ενάντια στο ρατσισμό, την ξενοφοβία ή τον εθνικισμό.

Οφείλουμε να προσθέσουμε ότι οι πρόσφατες αγροτικές κινητοποιήσεις, σε συνδυασμό με την επέκταση και την εμβάθυνση της κρίσης, αναδεικνύουν την ανάγκη παρουσίας και δράσης νέων συλλογικοτήτων που θα λειτουργούν συγκεκριμένα ως ασπίδα κοινωνικής αλληλεγγύης. Έτσι, η συγκρότηση μιας ευρείας κοινωνικής συμμαχίας γύρω από το κοινωνικό δικαίωμα στην πρόσβαση σε οικονομικά προσιτά, ποιοτικά ασφαλή και υγιεινά τρόφιμα, που θα προωθεί νέες συλλογικές μορφές οικονομικής οργάνωσης των αγροτών τόσο στο εσωτερικό τους, όσο και σε σύνδεση με άλλες κοινωνικές ομάδες, αποτελεί καθήκον της συγκυρίας, δεδομένου ότι η κερδοσκοπία γύρω από τα τρόφιμα έχει ως βασικά θύματα αφ' ενός τους μικρούς και μεσαίους παραγωγούς και αφ' ετέρου τους κατοίκους των πόλεων και ιδιαίτερα τους χαμηλόμισθους, τους επισφαλώς εργαζόμενους και τους ανέργους.

Στην ίδια κατεύθυνση, η δημιουργία από μηδενική βάση νέων αγροτικών συνεταιρισμών, τοπικών αγορών παραγωγών, εναλλακτικών και αλληλέγγυων δικτύων διακίνησης τροφίμων, θα συμβάλλει όχι μόνο στην μείωση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης, αλλά ταυτόχρονα θα αποτελέσει την αριστερή απάντηση, το «ανταγωνιστικό παράδειγμα», απέναντι στον ατομισμό και τις μεμονωμένες λύσεις όπως και την αφετηρία για μια νέα πολιτικοποίηση, μακριά από την αναξιοπιστία του πολιτικού κόσμου και των παραδοσιακών απαξιωμένων συλλογικών θεσμών στον αγροτικό χώρο και στη κοινωνία γενικότερα.

Αλλά και γενικότερα, οφείλουμε να παρέμβουμε άμεσα, έμπρακτα και συστηματικά στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης, αναπτύσσοντας διαδικασίες αυτο-οργάνωσης των εργαζομένων και των στρωμάτων που πλήττονται. Οι δικές μας δυνάμεις οφείλουν να λειτουργήσουν ως καταλύτες ανάπτυξης κοινωνικών δικτύων αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των εργαζομένων από τους ίδιους. Επιδιώκουμε να ενεργοποιηθούν οι εργαζόμενοι σε μια κατεύθυνση που δεν θα αφήνει χώρο σε «φιλανθρωπικό» χαρακτήρα προσεγγίσεις που καλλιεργούν τη θυματοποίηση και την παθητικότητα αλλά και ούτε στη διοχέτευση των αντιδράσεων σε εκρήξεις τυφλής βίας. Ειδικά δε στην τοπική αυτοδιοίκηση, οφείλουμε να διευρύνουμε την παρέμβασή μας πέρα από την περιοδική συμμετοχή στις εκλογές. Κεντρικός στόχος της παρέμβασής μας οφείλει να είναι η διαμόρφωση σχημάτων για την προώθηση της αυτό-οργάνωσης των γειτονιών, για την επίλυση προβλημάτων σε τομείς που η τοπική αυτοδιοίκηση αδυνατεί ή δεν επιδιώκει να λύσει. Οι εξελίξεις σήμερα είναι τέτοιες που οι προσπάθειες για

αυτό-οργάνωση και αλληλεγγύη μπορεί να αποβούν όχι μόνον μέσο κυριολεκτικής επιβίωσης αλλά και ουσιαστική βάση για την κοινωνική εδραίωση του πολιτικού μας σχεδίου.

Ο ορίζοντας του πολιτικού μας σχεδίου: ένας νέος πολιτικός και κοινωνικός συνασπισμός

Μαζί με αυτήν την ευρύτατη κοινωνική πλειοψηφία που περιγράψαμε, επιδιώκουμε να οικοδομήσουμε, με όρους πολιτικής και κοινωνικής παρέμβασης, ένα νέο πρότυπο παραγωγής και διανομής του πλούτου, με δημόσιο έλεγχο και δημοκρατία, ένα άλλο πρότυπο ατομικής και συλλογικής ζωής, ως απάντηση στη σημερινή πολυεπίπεδη κρίση και στις πολιτικές που εντείνουν τα αντικοινωνικά της χαρακτηριστικά. Το εναλλακτικό μας σχέδιο και οι προτάσεις που το συγκροτούν δεν αντιπαράθενται απλώς στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική μήτρα του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού, που σήμερα απονομιμοποιείται στη συνείδηση και την πρακτική των ανθρώπων. Το σχέδιο και οι προτάσεις αυτές ορίζουν ταυτόχρονα ένα μετα-νεοφιλελεύθερο και συνάμα αντικαπιταλιστικό πεδίο κοινωνικών και πολιτικών αγώνων, ένα πεδίο αγώνων που διεκδικούν μια συνολική ριζική αλλαγή σε εθνικό επίπεδο και παράλληλα μια συνολική ριζική αλλαγή στο επίπεδο της Ευρώπης και του κόσμου.

Βαδίζοντας σταθερά στον δημοκρατικό δρόμο για το σοσιαλισμό, επιδιώκουμε όχι μόνο να συντονίσουμε αντιθέσεις που γεννιούνται ενάντια στις πολιτικές διαχείρισης της κρίσης αλλά και να συνθέσουμε αγώνες και μέτωπα, μέσα από ευρύτερες πολιτικές και κοινωνικές συμμαχίες –που έχουν ως αναγκαία προϋπόθεση της δική μας ιδεολογική και πολιτική αυτονομία– ώστε να αναδυθούν και να αναπτυχθούν, μέσα από μια πορεία ανατροπών, αλλαγών, μεταρρυθμίσεων και ρήξεων, εκείνες οι οικονομικές και κοινωνικές σχέσεις που θα αντιμάχονται συγκεκριμένα και *ήδη από σήμερα* τις καπιταλιστικές, με επίδικα αντικείμενα τους σκοπούς και τις σχέσεις παραγωγής, τις κοινωνικές αξίες, τους στόχους και τα κριτήρια ανάπτυξης, την ίδια τη ζωή και την ποιότητά της. Οφείλουμε να καταστήσουμε σαφές σε ολόκληρη την ελληνική κοινωνία το εναλλακτικό πολιτικό μας σχέδιο, δηλαδή την πολιτική που θα ακολουθήσουμε και τα πολιτικά μέσα που θα χρειαστούμε για να την προωθήσουμε.

Η πολιτική που επιδιώκουμε να ακολουθήσουμε, το εναλλακτικό πολιτικό μας σχέδιο, συμπυκνώνεται στην προγραμματική μας πρόταση. Το πρόγραμμα μας αποτελεί ένα συνεκτικό σύνολο προτάσεων και θέσεων, με απολύτως σαφές το κοινωνικό, το δημοκρατικό και το οικολογικό του στίγμα. Απευθύνεται χωρίς διακρίσεις σε όλη την κοινωνία. Συνιστά ταυτόχρονα χρήσιμο εργαλείο που βοηθά τις αναγκαίες πολιτικές συσπειρώσεις της Αριστεράς αλλά και στην αναδιάταξη του πολιτικής σκηνής συνολικά, ώστε να διαμορφωθεί πληρέστερα και να ενισχυθεί περισσότερο το πολιτικό υποκείμενο που θα ωθήσει στην υπέρβαση της σημερινής νεοφιλελεύθερης κυριαρχίας. Οι δυσκολίες είναι μεγάλες, η κρίση δεν οδηγεί αυτόματα στη ριζοσπαστικοποίηση των μαζών. Όμως είναι παρούσα και η διευρύνεται διαρκώς η αγανάκτηση μέσα στο κοινωνικό σώμα. Συντελούνται αλλαγές στις συνειδήσεις των πολιτών, στερεότυπα δεκαετιών καταρρέουν.

Ως ΣΥΝ, με όλες μας τις δυνάμεις, μέσα και από τη συμμαχία του ΣΥΡΙΖΑ, οφείλουμε να ενισχύσουμε την επαφή μας με την κοινωνία. Δεν αρκεί να συντηρήσουμε την πολιτική μας επιρροή, οφείλουμε να είμαστε σε επαφή με τον ευρύτερο σοσιαλιστικό χώρο, με τον οικολογικό χώρο και τους φορείς του, με την ανένταχτη Αριστερά. Οφείλουμε να είμαστε πρωταγωνιστές στα κοινωνικά μέτωπα με συγκεκριμένη δράση, με πολύμορφες κοινωνικές και πολιτικές πρωτοβουλίες.

Σήμερα είναι η ώρα της μαχητικής αριστερής προγραμματικής συνολικής αντιπολίτευσης. Σε αυτή τη φάση της όξυνσης της κρίσης, η προώθηση του εναλλακτικού πολιτικού μας σχεδίου περνάει μέσα από μια ολόπλευρη, ισότιμη, ειλικρινή και ανοιχτή παρουσία μας σε αγωνιστικές διεργασίες, στα κινήματα, στη δράση στο κοινοβούλιο, στις σχέσεις μεταξύ πολιτικών συλλογικοτήτων. Στόχος μας πρέπει να είναι, μέσα από τον σχεδιασμένο και συνεπή αγώνα, να συμβάλουμε στην οικοδόμηση ενός πλατιού –εναλλακτικού ως προς το δικομματικό πλαίσιο– ριζοσπαστικού, προοδευτικού κοινωνικο-πολιτικού συνασπισμού μέσα στην κοινωνία, με μορφές που θα προκύπτουν στην πορεία και με ρυθμούς που θα διαμορφώνει η ζωή, η όξυνση της κοινωνικής διαπάλης και οι εξελίξεις, χωρίς βολонταρισμούς αλλά και χωρίς αγκυλώσεις.

Το κοινωνικο-πολιτικό αυτό ρεύμα συγκροτείται ήδη από σήμερα, με την προοπτική να καταστεί πλειοψηφικό, δηλαδή να γίνει η δύναμη που θα προωθήσει και θα υλοποιήσει το εναλλακτικό πολιτικό σχέδιο της ανανεωτικής και ριζοσπαστικής Αριστεράς, της σύγχρονης δημοκρατικής και σοσιαλιστικής Αριστεράς.

Προσθήκη για ΓΙΑ ΕΝΑ ΤΑΞΙΚΟ
ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

(Κατατίθεται από τους: Κουρεμπές Φάνης, Λουράντου Αθηνά, Πιλάλης Βαγγέλης, Πιλάλης Χρήστος, Χατζησάββας Μάρκος, Χελάκης Γιώργος)

(Υπερ: 6, Κατά: 40, Λευκά: 9, Ακυρα: 12)

Το συνδικαλιστικό κίνημα στη χώρα μας βρίσκεται εγκλωβισμένο στην πρακτική του κοινωνικού συμβιβασμού, του «ρεαλιστικού» και του «εφικτού», που αποτελούν δομικά χαρακτηριστικά στοιχεία μιας πολύ συγκεκριμένης κοινωνικής και πολιτικής λογικής, που υπηρετεί τις επιλογές του κεφαλαίου και εκφράζεται από τις πλειοψηφίες ΠΑΣΚΕ – ΔΑΚΕ σε ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ.

Το σημερινό συνδικαλιστικό κίνημα, πλήρως υποταγμένο στην κομματική νομενκλατούρα και την κυβερνητική λογική, δεν δημιουργεί τις προϋποθέσεις συσπείρωσης των νέων, γυναικών και ανδρών, της επισημολογούμενης απασχόλησης, των χαμηλών μισθών και μεροκάματων και της ανεργίας. Η νέα γενιά δεν βρίσκει χώρο στα συνδικάτα για να οργανωθεί και ν' αμυνθεί.

Ο κυβερνητικός και ο εργοδοτικός συνδικαλισμός αποτέλεσαν και αποτελούν το βασικό μοχλό άσκησης του κοινωνικού συμβιβασμού. Βασικός υπεύθυνος του κυβερνητικού συνδικαλισμού, είναι η συνδικαλιστική παράταξη του ΠΑΣΟΚ, η οποία τον ανέδειξε, για να πάρει αργότερα τη σκυτάλη η συνδικαλιστική παράταξη της ΝΔ. Η ΠΑΣΚΕ διαθέτοντας ένα ευρύ πελατειακό - διαχειριστικό δίκτυο, αξιοποίησε κάθε θεσμική συμμετοχή του συνδικαλιστικού κινήματος στα όργανα συνδιαχείρισης. Η πολυδιάσπαση των ταξικών δυνάμεων του συνδικαλιστικού κινήματος βοήθησε την ΠΑΣΚΕ να αναδειχθεί σε βασικό βραχίονα συνδιαχείρισης, εξασφαλίζοντας τη διαιώνιση του πελατειακού της δικτύου, και να οδηγήσει το συνδικαλιστικό κίνημα στη γραφειοκρατικοποίηση και τελικά στην αδρανοποίησή του.

Τις ίδιες πρακτικές πολιτικής χειραγώγησης του συνδικαλιστικού κινήματος ακολουθεί και η ΔΑΚΕ, η συνδικαλιστική παράταξη της ΝΔ, η οποία αποτελεί εδώ και χρόνια τον δεύτερο ισχυρό πόλο της ηγεσίας. Από την άλλη πλευρά το ΠΑΜΕ, η συνδικαλιστική έκφραση του ΚΚΕ, έχει επιλέξει την λογική της περιχαράκωσης, κάτι που συντελεί στην πολυδιάσπαση των ταξικών δυνάμεων και αφήνει ανοιχτό πεδίο στις δυ-

νάμεις του κυβερνητικού και εργοδοτικού συνδικαλισμού.

Οι συνδικαλιστικές δυνάμεις του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ οφείλουν σήμερα που η κρίση του καπιταλισμού περνά στην πραγματική οικονομία, δηλαδή γίνεται δομική κρίση του συστήματος, να συγκρουστούν με τις λογικές του συμβιβασμού που υπαγορεύουν οι δυνάμεις του κεφαλαίου και της νεοφιλελεύθερης Ε.Ε. και εκτελούν με προθυμία οι ηγεσίες της ΠΑΣΚΕ και της ΔΑΚΕ. Οι συνδικαλιστές της Ριζοσπαστικής Αριστεράς οφείλουν να υπηρετήσουν τους εργαζόμενους μέσα από τους ρόλους που αυτοί τους αναθέτουν αναδεικνύοντας την ταξική ταυτότητα του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ και να ξεφύγουν από τις συντηρητικές και διασπαστικές λογικές μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Στόχος των συνδικαλιστικών δυνάμεων του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ είναι να έρθουν οι εργαζόμενοι στο προσκήνιο και όχι μια κομματική και συνδικαλιστική ελίτ που θα διαχειρίζεται τις τύχες τους.

Στόχος του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ είναι η ενότητα του συνδικαλιστικού κινήματος. **Αυτό μπορεί να επιτευχθεί και με τις οργανωτικές και πολιτικές οσμώσεις των συνδικάτων (ενιαία συνδικάτα ανά κοινωνικό χώρο, π.χ. Υγεία, Παιδεία, Βιομηχανία, Παροχή Υπηρεσιών, κλπ) τις οποίες πρέπει να προωθήσουμε με πρωτοβουλίες που θα πάρουν οι συνδικαλιστικές μας δυνάμεις, αλλά και με την έντονη δράση μας στη βάση, στα Α΄θμια και Β΄θμια συνδικάτα με κινητοποιήσεις που θα πιέζουν τις ηγεσίες των τριτοβάθμιων οργανώσεων.**

Τα - νεοφιλελεύθερης σφραγίδας - μέτρα της κυβέρνησης, η διάλυση των εργασιακών σχέσεων, η κατεδάφιση του «κουτσουρεμένου» ασφαλιστικού συστήματος, η ανεργία, συντελούν στην ανάδειξη νέων αυτόνομων ταξικών δυνάμεων. Με αυτές τις δυνάμεις βρεθήκαμε στην ίδια όχθη τα τελευταία χρόνια και πρέπει να συνεχίσουμε να βρισκόμαστε. Το κοινό μας όραμα για ένα ενωτικό αυτόνομο, αντιγραφειοκρατικό, αντισυναινετικό πραγματικά ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα μπορεί να οδηγήσει στην ανάδειξη του νέου αριστερού μπλοκ των εργαζομένων που θα αναχαιτίσει τον εκφυλισμό της ηγεσίας του συνδικαλιστικού κινήματος και το κυριότερο τις επιλογές του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού. Για να προωθηθεί αυτή η στρατηγική μας επιλογή πρέπει:

» Να προχωρήσουμε σταδιακά στην απεμπλοκή μας από τα προεδρεία των ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ.

» Να προχωρήσουμε στην ανανέωση των συνδικαλιστικών μας στελεχών με περιοδικότητα στις συνδικαλιστικές μας εκπροσωπήσεις (με τρεις θητείες με αναδρομική ισχύ).

» Να καθιερώσουμε την αρχή της ποσόστωσης των συνδικαλιστριών μας στις εκπροσωπήσεις μας σε όλα τα επίπεδα του σ.κ.

» Έως το τέλος του 2010 να έχουμε πάρει όλες τις απαραίτητες πρωτοβουλίες ώστε να ενοποιηθούν οι συνδικαλιστικές δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ 6ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Α) Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΞΑΝΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ

(Κείμενο της Ανανεωτικής Πτέρυγας)

Κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Ανδριπούλου Σοφία, Βαρελά Γεωργία, Βουκελάτος Κώστας, Γεωργάτος Γεράσιμος, Γουργούρη Φανή, Ζάμπας Κώστας, Ζορκάδης Βαγγέλης, Καλλιπολίτη Δώρα, Κλαυδιανός Ανδρέας, Κουβέλη Μαρία, Κουβέλης Φώτης, Λεβέντης Σωτήρης, Λυκούδης Σπύρος, Μαργαρίτης Θόδωρος, Μαυροκεφαλίδης Χρήστος, Μπαφίδης Τριαντάφυλλος, Μπαγεώργος Στέφανος, Μπίρμπας Δημήτρης, Ξηροτύρη Μίνα, Παπαδημούλης Δημήτρης, Παπαϊωάννου Χαρά, Παπαχελά Νέλλη, Προβατάς Φώτης, Σαμπατακάκης Μιχάλης, Σταυρόπουλος Χρήστος, Σχετάκης Αντώνης, Τσικαρδάνη Δώρα, Φιλίνη Άννα, Χατζηπρωκράτης Δημήτρης.

Συνοπτική παρουσίαση

Η βαριά δημοσιονομική κρίση που πιέζει πολύπλευρα την κοινωνία φέρνει σε αδιέξοδο, οδηγεί σχεδόν σε κατάρρευση, το πελατειακό κράτος των κοινωνικών ανισοτήτων που χτίστηκε επί δεκαετίες στον τόπο μας.

Καθώς οι δυνάμεις της διεθνούς χρηματιστηριακής κερδοσκοπίας επιβάλλουν τους τοκογλυφικούς όρους τους, έχουν ενισχυθεί – ιδιαίτερα μετά την ανακοίνωση των κυβερνητικών μέτρων της 3ης Μαρτίου - οι δυνάμεις που από χρόνια απαιτούσαν τη συμπίεση της αμοιβής της εργασίας και συστηματικά υπονομεύουν κάθε διάθεση και πρωτοβουλία κοινωνικής αλληλεγγύης.

Γι αυτό και αναπτύσσεται σοβαρή και σημαντική για τις μελλοντικές εξελίξεις κοινωνική δυσαρέσκεια, αντίδραση πλατύτατων στρωμάτων. Αλλά, η δίνη της κρίσης του πελατειακού καπιταλιστικού κράτους συμπαρασύρει πολλές δυνάμεις της κοινωνίας στη σύγχυση και πολλαπλασιάζει τις εκδηλώσεις ατομικισμού, καθώς το δίλημμα που προβάλλεται είναι ανάμεσα στην επιβολή νεοφιλελεύθερων μέτρων και στην αμυντική υποστήριξη των πελατειακών ρυθμίσεων. Η ανοχή που επέδειξαν οι ευρωπαϊκοί θεσμοί και κέντρα εξουσίας απέναντι στην κερδοσκοπική επίθεση έχουν δημιουργήσει ευνοϊκό πεδίο για τη διάδοση των αδιέξοδων – και τεραστίου κοινωνικού κόστους - προτάσεων για έξοδο της χώρας από το ευρώ.

Υπάρχει, όμως, και άλλος δρόμος:

η επιβεβλημένη μείωση του ελλείμματος και η συγκράτηση του χρέους να μη φορτωθεί στις πλάτες των συνήθων υποζυγίων αλλά να συνδυαστεί με βαθιά αλλαγή του κράτους, του άδικου φορολογικού συστήματος, της διαχείρισης των χρημάτων του δημοσίου, του παραγωγικού αλλά και του καταναλωτικού προτύπου, επιλογών και νοοτροπιών σπατάλης, διαφθοράς.

Να οδηγήσει στην εξοικονόμηση πόρων για την υγεία και την παιδεία για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που θα μειώνουν πραγματικά τις ανισότητες.

Να προωθήσει νέες οικολογικές επιλογές στην ανάπτυξη και στην ενεργειακή πολιτική, να περιορίσει δραστηρικά τη σπατάλη φυσικών πόρων, την καταστροφή του περιβάλλοντος.

Αυτές οι κατευθύνσεις δεν μπορούν να υλοποιηθούν χωρίς την εγκατάλειψη της σκανδαλώδους ανοχής απέναντι στην υπέρογκη παραοικονομία που κλέβει τους άλλους πολίτες, υπονομεύει την κοινωνική αλληλεγγύη, συμπίεζει τις πραγματικές αμοιβές της εργασίας.

Και συνδυάζονται με τους στόχους αλλαγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση προς την επείγουσα κατεύθυνση της ομοσπονδιακής δημοκρατικής ενοποίησης με πρώτους στόχους τον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, του τραπεζικού συστήματος και των χρηματογορών από πολιτικούς θεσμούς, την απεμπλοκή από τους ασφυκτικούς δημοσιονομικούς κανόνες και αποδοχή της βαρύτητας των κριτηρίων απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας, τη στήριξη του ευρώ με ισχυρό κοινοτικό προϋπολογισμό, τη στήριξη χωρών όταν δέχονται τις κερδοσκοπικές επιθέσεις, δηλαδή κοινή οικονομική πολιτική.

Οι πολιτικές επιλογές των δύο κομμάτων που κυβερνούν, του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ είναι φανερό ότι δεν εκφράζουν, δεν ανταποκρίνονται στις προσδοκίες της πλειοψηφίας της κοινωνίας. Οι ευθύνες τους για τη σημερινή κατάσταση της οικονομίας και του κράτους δεν μπορούν πια να κρυφτούν. Γιαυτό δυναμώνει το αίτημα ο άλλος δρόμος να γίνει χειροπιαστός, ρεαλιστικός.

Και οι αριστερές δυνάμεις καλούνται να κινηθούν ξανά στο επίκεντρο της πολιτικής ζωής για να γείρουν την πλάστιγγα και τις μεσοπρόθεσμες εξελίξεις υπέρ των εργαζομένων, γυναικών και ανδρών, των ανθρώπων της δημιουργίας, των νέων, επιβάλλοντας νέες ρυθμίσεις και θεσμούς στη θέση των προνομίων και διευκολύνσεων του πελατειακού κράτους.

Να πρωτοστατήσουν στους αγώνες για διαφορετικές πολιτικές, για να αλλάξουν ριζικά τα κυβερνητικά μέτρα με στόχους τη δίκαιη κατανομή βαρών, την αντιμετώπιση των δομικών προβλημάτων της ελληνικής διοίκησης, την υλοποίηση νέου αναπτυξιακού προτύπου της παραγωγικής βάσης, την οικολογική ανασυγκρότηση της οικονομίας.

Να αποκρούσουν τη διάβρωση του ρατσισμού, που έχει ισχυρό αλλά όχι μοναδικό μοχλό το ΛΑΟΣ, στηρίζοντας χωρίς όρους και προϋποθέσεις τα δικαιώματα του ανθρώπου, πρωτίστως του ανίσχυρου κοινωνικά και πολιτικά μετανάστη και μετανάστριας, των βασανισμένων συνανθρώπων μας που έχουν ανάγκη και δικαιούνται το άσυλο μιας δημοκρατικής χώρας.

Να στηρίξουν πολλαπλά τις πρωτοβουλίες, οργανώσεις και κινήσεις κοινωνικής αλληλεγγύης.

Σε αυτήν την προοπτική σημασία δεν έχει μόνον η αντιπαράθεσή μας με την πολιτική του ΚΚΕ που εγκλωβίζει λαϊκές δυνάμεις σε δρόμο χωρίς προοπτική και αναπαράγει τον καταγγελτικό λόγο.

Στο δικό μας χώρο κεντρική σημασία έχει η αντιπαράθεση με τις αριστεριστικές θέσεις, ενέργειες και δυνάμεις οι οποίες: Ακυρώνουν τον ανανεωτικό ρόλο της αριστεράς, Διαιρούν τις κοινωνικές δυνάμεις, που πρέπει να συσπειρωθούν και υπονομεύουν την αξιοπιστία, την υπευθυνότητα προτάσεων και διεκδικήσεων. Κλιμακώνουν την ένταση που αποδυναμώνει αντί να ενισχύει, την μαζική, ενωτική, ειρηνική κινητοποίηση των πολιτών.

Όσες αριστερές δυνάμεις θέλουν να επιτελέσουν τον ιστορικό τους ρόλο οφείλουν να υιοθετήσουν πολιτικές πλατιών συγκλίσεων κοινωνικών και πολιτικών, ιδιαίτερα με τον οικολογικό και το σοσιαλιστικό χώρο και να δώσουν τη μάχη των πειστικών, εναλλακτικών, υπεύθυνων προτάσεων για την πορεία της χώρας, τις αλλαγές στο κράτος και την οικονομία, για τη δημο-

κρατική ευρωπαϊκή προοπτική.

Αυτό πρέπει να είναι και το περιεχόμενο της παρέμβασης στην αυτοδιοίκηση, της συνάντησης με τα κινήματα, της συνεργασίας με τις κοινωνικές οργανώσεις, ιδιαίτερα τις συνδικαλιστικές, που όχι μόνο δεν είναι "εχθροί της εργατικής τάξης" αλλά σήμερα καλούνται να σκώσουν με ενωτικούς αγώνες το μεγαλύτερο βάρος της υπεράσπισης των εργαζομένων και των συνταξιούχων. Αλλιώς η όποια επαναστατικότητα εξαγλείφεται στα λόγια και τις καταγγελίες, δεν μορφοποιείται σε δύναμη αλλαγής του συσχετισμού δυνάμεων.

Δεν ελπίζουμε στα τυφλά αδιέξοδα, δεν θα εργαστούμε για να γυρίσει το δικομματικό εκκρεμές στη ΝΔ, αναζητούμε την προωθητική δημοκρατική διέξοδο.

Προωθητική δύναμη μπορεί - και είναι ανάγκη - να είναι ο πολιτικός φορέας των ανανεωτικών αριστερών ιδεών, πολιτικών και πρωτοβουλιών. Ο "Συνασπισμός της Αριστεράς, των κινήματων και της οικολογίας" με τις επιλογές της ηγεσίας του τα τελευταία χρόνια έχει μπει στη γωνία και πλήττεται, έχει οδηγηθεί σε κρίση ταυτότητας, αποδιαιρώνεται πολιτικά, ιδεολογικά και οργανωτικά από τη συγκατοίκηση - κατ' όνομα συνεργασία - με αριστεριστικές απόψεις και δυνάμεις στο "Συνασπισμό της Ριζοσπαστικής Αριστεράς". Σε αυτή την κατάσταση η προγραμματική εικόνα του ΣΥΝ στην κοινωνία έχει αλλοιωθεί, οι ορθές αναλύσεις και θέσεις στα κείμενα και απόψεις στελεχών εξανεμίζονται. Ιδιαίτερα έχει απονευρωθεί η οικολογική φυσιογνωμία του και δεν πρωτοστατεί στην προγραμματική σύγκλιση αριστεράς και οικολογίας.

Αυτό το κεντρικό κομματικό πρόβλημα δεν θα λυθεί - αντίθετα επιδεινώνεται καθοριστικά - με τις επιθέσεις κατά του δικαιώματος ελεύθερης έκφρασης της γνώμης μας, επιθέσεις που εκδηλώνονται τώρα ενόψει του Έκτακτου Συνεδρίου, όπου θεωρητικά όλα θα συζητηθούν ελεύθερα και ανοιχτά.

Ο ΣΥΡΙΖΑ ως σχήμα πολιτικής συνεργασίας έχει κλείσει τον κύκλο του, η ταχύτερη ή πιο αργή μετατροπή του σε κόμμα είναι μέγιστο πρόβλημα. Η απεμπλοκή του ΣΥΝ από το ΣΥΡΙΖΑ είναι το πρώτο και θεμελιώδες βήμα μιας πορείας ανασύνταξης και ανάκτησης του ευρύτερου πολιτικού του ρόλου στις εξαιρετικές συνθήκες αυξημένων υποχρεώσεων και κοινωνικών απαιτήσεων που ζούμε. Παράλληλα με την ανάπτυξη της συμπόρευσης και συνεργασίας με τους Οικολόγους-Πράσινους και άλλες δυνάμεις της ευρύτερης αριστεράς.

Με το κείμενό μας αυτό καταθέτουμε υπεύθυνα τις απόψεις και τις προτάσεις μας στα μέλη του κόμματος, στους αριστερούς πολίτες με κεντρικές θέσεις την ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ, την ανάκτηση του ρόλου της ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ των πραγματικών εξελίξεων, της ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ, ΑΡΙΣΤΕΡΗΣ διεξόδου από την κρίση.

Ι. Συμπεράσματα από τη διετία

Εν μέσω της εκδίπλωσης της οικονομικής κρίσης σε όλες τις διαστάσεις, των πρωτοφανών, από το 1974 μέχρι σήμερα, κυβερνητικών μέτρων της 3^{ης} Μαρτίου 2010, αλλά και των αναμενόμενων νέων μέτρων τον προσεχή Μάιο, ο ΣΥΝ αποφάσισε, κατά πλειοψηφία - παρά τις αντιρρήσεις- να συγκαλέσει το Έκτακτο Συνέδριό του.

1.1. Από το 5^ο ΣΥΝέδριο μέχρι την προκήρυξη του Έκτακτου

Ο απολογισμός από το προηγούμενο Συνέδριο είναι απολύτως χρήσιμος. Μπορεί να βοηθήσει αποφασιστικά στην πορεία μας, αν καταφέρουμε να τον απαλλάξουμε από την ανειλικρίνεια, την παραμυθία και την εμμονή στη δικαίωση όλων των επιλογών της ηγεσίας.

Θα είναι παραγωγικό, κατά την διάρκεια των προσυνεδριακών διαδικασιών του Έκτακτου Συνεδρίου να αναστοχαστούμε τις κεντρικές αποφάσεις του 5ου Συνεδρίου και την πορεία μας έως σήμερα.

Όταν εκλέχτηκε ο Αλ. Τσίπρας πρόεδρος του κόμματος οι δημοσκοπήσεις έδιναν στο κόμμα 9%, μετά ανέβηκε σε διψήφια ποσοστά. Τώρα είναι περί το 4%.

» Κύριος παράγων που εξηγεί αυτή την μεταστροφή της προτίμησης ήταν η πολιτική αλαζονεία, που επιδείχθηκε την περίοδο αυτή όταν το ΠΑΣΟΚ κλυδωνίζονταν από εσωτερικά προβλήματα και σημαντικός αριθμός των πολιτών που αυτοπροσδιορίζονται ως κεντροαριστεροί ή και αριστεροί ψηφοφόροι του ΠΑΣΟΚ προσέβλεπαν στον ΣΥΝ και κατ' επέκταση στον ΣΥΡΙΖΑ ως δυνητική ελπιδοφόρα αντιπολίτευση. Επρόκειτο για την ανάδειξη μιας νέας «κοινωνικής αριστεράς», και διαφαίνονταν ένας προσανατολισμός των προοδευτικών κοινωνικών στρωμάτων στην κατεύθυνση μιας νέας εναλλακτικής ηγεμονίας με επίκεντρο την αριστερά. Εμείς με «αριστερή» πολιτική τύφλωση δεν κατορθώσαμε να υποδεχτούμε αυτόν τον κόσμο.

» Στο 5^ο Συνέδριο, αποφασίσαμε να ενισχύσουμε τον ΣΥΝ, ως επιλογή μακράς πνοής, σε όλα τα επίπεδα. Σήμερα το κόμμα είναι πολύ πιο αποδυναμωμένο. Στη διάρκεια αυτών των δύο χρόνων, η αποδυνάμωση υπήρξε και προϊόν συνειδητής πολιτικής επιλογής της πλειοψηφίας που έλεγε «όλα στον ΣΥΡΙΖΑ». Δεν έγιναν πολιτικές εξορμήσεις, καμπάνιες, δεν πραγματοποιήθηκαν ημερίδες, θεματικά συνέδρια, δεν διεκδικήσαμε το αυτονόητο δικαίωμά για την αυτόνομη πολιτική μας δραστηριότητα. Το ακυρώσαμε.

» Ενώ η συνεδριακή απόφαση αναφέρονταν στον ΣΥΡΙΖΑ ως μια πολιτική συμμαχία, στην οποία, έχοντας το μεγαλύτερο μέρος της πολιτικής επιρροής, θα διεκδικούσαμε έναν ρόλο πολιτικά ηγεμονικό, πράξαμε το αντίθετο. Σήμερα στον ΣΥΡΙΖΑ κυριαρχούν κρίσεις, αδιέξοδα, «κόλπα», αριστερισμός και μια ακραία σύγκρουση του πρώην με τον νυν πρόεδρο του κόμματος.

» Η συνεδριακή απόφαση προέβλεπε να προωθήσουμε μια μεγάλη στρατηγική συμμαχία, στο όνομα της «μεγάλης αριστεράς», με το ΚΚΕ. Οι πλέον διαπρύσιοι κήρυκες της επιλογής αυτής, τον Δεκέμβριο του 2008 συνειδητοποιήσαν ότι το ΚΚΕ είναι ένα διαφορετικό πολιτικό κόμμα, ανταγωνιστικό προς τον ΣΥΝ, μια βαθιά συντηρητική δύναμη και δεν μας χωρίζει από αυτό μόνο η αντιενωτική του τακτική.

» Αλλά και τον Δεκέμβριο, συνολικά, παρά το γεγονός ότι τόσο ο ΣΥΝ, ο ΣΥΡΙΖΑ και η νεολαία του ΣΥΝ από την πρώτη στιγμή στάθηκαν δίπλα στην νεολαιίστικη έκρηξη, μετά τη δολοφονία του Αλέξη, δεν έγινε ξεκάθαρο ότι την ώρα που ήμασταν στο πλευρό των νέων ήμασταν ταυτόχρονα χωρίς «ναί μεν» και «αλλά» ενάντιοι στην βία.

Οφείλαμε όχι μόνο να δηλώνουμε αλλά και με τις πολιτικές πρακτικές μας να πείθουμε ότι, για τον ΣΥΝ, αυτοί που καίνε, καταστρέφουν και λεπτατούν δεν είναι «λαϊκοί αγωνιστές με λάθος μεθόδους και μορφές πάλης», αλλά εχθροί της δημοκρατίας, άρα και εχθροί της Αριστεράς.

Έτσι έπρεπε ο ΣΥΝ να μιλήσει στη νέα γενιά, έτσι καθαρά και αριστερά. Να κάνει συνεχώς σαφές πως ο ΣΥΝ ως η Αριστερά του δημοκρατικού δρόμου θεωρεί τη δημοκρατία, την συνεχώς αυτοελεγχόμενη δημοκρατία, ταυτισμένη με το σοσιαλισμό. Να μιλήσει για τα απόλυτα αδιέξοδα της βίας. Να γίνεται συνεχώς ξεκάθαρο ότι ο δημοκρατικός δρόμος είναι μία διαρκής ειρηνική γιγαντιαία μεταρρυθμιστική διαδικασία. Η φυ-

σιονωμία μας, τούτων δοθέντων, αλλά και με την επιπρόσθετη πίεση των ΜΜΕ έβγαине «θολή».

» Το Συνέδριο είχε απορρίψει την πρόταση της ΑΝΑΝΕΩΤΙΚΗΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ που μιλούσε για επιδίωξη σύμπλευσης, με στρατηγικό ορίζοντα και παρά τις όποιες προγραμματικές διαφορές, με τους Οικολόγους-Πράσινους. Τόσο τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών όσο και των εκλογών που ακολούθησαν απέδειξαν ότι η απόρριψη της πρότασης από την ηγεσία ήταν λαθεμένη.

» Πριν από ένα χρόνο, στο Διαρκές Συνέδριο, ψηφίστηκε το Πρόγραμμα του κόμματος, με ευρεία πλειοψηφία. Το πρόγραμμα αυτό εξαφανίστηκε. Προφανώς την αξιοποίηση και την προβολή του δεν την εμπόδισε η μειοψηφία που ψήφισε λευκό. Το Πρόγραμμα τέθηκε στα αζήτητα γιατί θεωρήθηκε από τη Γραμματεία του ΣΥΡΙΖΑ «ρεφορμιστικό». «Πολτοποιήθηκε» κάτω από το βάρος των «15 σημείων πάλης» και από τα ακαθόριστα ευχολόγια για τις «ανάγκες των πολλών».

Αντί αυτού προβλήθηκαν τα περίφημα «15 σημεία».

» Η συγκρότηση του ευρωψηφοδελτίου αποτέλεσε μια σειρά ατυχών πολιτικών επιλογών και λαθών. Το κοινοτικό σώμα ψήφισε, μέσα από μαζικότερες διαδικασίες και ανέδειξε πρώτο και δεύτερο με βραχεία κεφαλή. Η ενωτική επιλογή θα επέβαλλε να είναι και οι δύο, όπως αναδείχτηκαν, στις πρώτες θέσεις του ευρωψηφοδελτίου και η τρίτη θέση να δινόταν σε εκπρόσωπο συνιστώσας του ΣΥΡΙΖΑ. Επιβλήθηκε η μετατόπιση του πλέον επιτυχημένου ευρωβουλευτή στην τρίτη θέση. Ταυτοχρόνως η συνολική προεκλογική εκστρατεία, για να εκφράσει τον ΣΥΡΙΖΑ συρρικνώθηκε σε μια άκρως ευρωσκεπτικιστική εκδοχή, μακριά από την εικόνα που η ελληνική κοινωνία είχε διαμορφώσει για τον χώρο. Όλα αυτά προκάλεσαν σοβαρά ρήγματα στη σχέση του κόμματος με πάρα πολλούς αριστερούς, ενεργούς πολίτες, αγωνιστές και αγωνίστριες που δεν αναγνώριζαν σε αυτές τις επιλογές τον ανανεωτικό, δημοκρατικό, αριστερό ευρωπαϊκό προσανατολισμό του ΣΥΝ.

Η ήττα των ευρωεκλογών ήλθε ως αναπόφευκτη.

» Ολόκληρο το καλοκαίρι του 2009 έλαβε χώρα η απαξίωση του πολιτικού μας χώρου με την χωρίς όρια σύγκρουση Αλαβάνου – Τσίπρα.

» Η ψήφος «δεύτερης ευκαιρίας» προς τον ΣΥΝ-ΣΥΡΙΖΑ στις εθνικές εκλογές δεν ήταν αποτέλεσμα μιας ριζικής αλλαγής της πολιτικής-ιδεολογικής παρουσίας του χώρου. Το θετικό εκλογικό αποτέλεσμα εξηγούν: ο παραμερισμός της «αριστερής στροφής», η μείωση του εκπαιδευμένου αντισυστημικού λόγου και η προβολή προγραμματικών θέσεων καθώς και η θετική παρουσία του συνόλου του στελεχικού δυναμικού του ΣΥΝ, αλλά, κυρίως η πρωτοφανής πολιτική συγκυρία της διεξαγωγής αυτών των εκλογών σε συνθήκες παράδοσης της διακυβέρνησης από την ΝΔ στο ΠΑΣΟΚ, της απόλυτης βεβαιότητας του εκλογικού σώματος – πρωταρχικά των αριστερών πολιτών- για το σχηματισμό αυτοδύναμης κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ με τη συνακόλουθη απουσία ανταγωνιστικής διεκδίκησης των ψήφων του ενδιάμεσου χώρου μεταξύ ΠΑΣΟΚ-ΣΥΝ, γεγονός πρωτοφανέρωτο στη μεταπολιτευτική περίοδο.

» Μετά τη σχετική ύφεση της εσωστρέφειας και της συζήτησης για τα εσωκομματικά θέματα, λόγω της προεκλογικής περιόδου, επανήλθαν όλα τα προβλήματα που απασχόλησαν τον ΣΥΝ και τον ΣΥΡΙΖΑ την περίοδο του καλοκαιριού (θέματα πολιτικής γραμμής με αιχμή το χαρακτήρα της αντιπολίτευσης, σχέσεις ΣΥΝ-ΣΥΡΙΖΑ, προοπτική ΣΥΡΙΖΑ, ηγεσία κλπ).

» Ο εγκλωβισμός του ΣΥΝ, μέσω του ΣΥΡΙΖΑ, σε ατζέντα αριστερισμού, αντισυστημικές πολιτικές θέσεις, ιδεολογική αδράνεια απέναντι στον εξτρεμισμό και σε εκπλωθείσες βίας, ακραία αντιευρωπαϊσμό, επιλογές που παρουσιάστηκαν ως νέα ενόπια, έχει βαθύνει τα ρήγματα και την κατάτμηση στο χώρο που παραδοσιακά εξέφρασε ο ΣΥΝ.

» Η ηγετική επανεμφάνιση του Αλ. Αλαβάνου, με κινήσεις, παρεμβάσεις, πολιτικές πρωτοβουλίες αποσταθεροποιεί την ηγεσία του ΣΥΝ και την οδηγεί σε διαγκωνισμούς, σπασμωδικές κινήσεις, πλειοδοσία «αριστεροσύνης» και αντισυστημισμού καθώς και σε πολιτικές πρωτοβουλίες αναντίστοιχες με την κρισιμότητα των καιρών.

» Μετά τις εκλογές του Οκτωβρίου, από την ΚΠΕ του ΣΥΝ, σχεδόν ομόφωνα, υιοθετήθηκε ο όρος «αριστερή προγραμματική αντιπολίτευση» απέναντι στην κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και αποφασίσαμε να εμβαθύνουμε σ' αυτήν. «Αριστερή», όχι αριστεριστική, «προγραμματική», όχι καιροσκοπική και «αντιπολίτευση», όχι συμπολίτευση. Κορυφαία στελέχη της πλειοψηφούσας τάσης τον όρο «αριστερή προγραμματική αντιπολίτευση» δεν τον έχουν αναφέρει ούτε μια φορά, όχι τυχαία. Στο ΣΥΡΙΖΑ απορρίπτεται μετά βδελυγμίας και ουσιαστικά έχει εγκαταλειφθεί.

» Ο δικασμός επιλογών στρατηγικού χαρακτήρα για την ύπαρξη του κόμματος εμφανίστηκε από την ηγεσία του κόμματος, το τελευταίο διάστημα, ταυτόχρονα. Και η άποψη «Συνασπισμός, επιλογή μακράς πνοής», μια συνεδριακή μας απόφαση, και η άποψη «πάμε να φτιάξουμε ένα άλλο κόμμα». Το κοινοτικό σώμα κατέστη αδύνατον να τα παρακολουθήσει.

» Επιπροσθέτως οι αποφάσεις της 3ης Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης του ΣΥΡΙΖΑ αποτελούν αρνητική τομή στην πορεία του. Στις πολιτικές επιλογές και θέσεις του σχήματος ήλθε να προστεθεί και η απόφαση για ενιαίο μπρώο μελών, κάρτα μέλους, συγκρότηση κινήσεων ΣΥΡΙΖΑ παντού, ενδιάμεσων οργάνων, γραφείου τύπου ΣΥΡΙΖΑ, αποφάσεις επί παντός θέματος με πλειοψηφίες, που διαμορφώνει μια εντελώς καινούρια πραγματικότητα. Το συμμαχικό πολιτικό σχήμα μετατρέπεται σε κοινοτικό σχηματισμό εντός του 2010. Η ομολογημένη φιλοδοξία είναι η 4η Πανελλαδική Συνδιάσκεψη του ΣΥΡΙΖΑ να επικυρώσει τη «νέα ποιότητα» και το ποιοτικό άλμα.

Η αναντιστοιχία των κεντρικών επιλογών της ηγεσίας με το αποτύπωμα της κοινωνικής βάσης οδηγεί σε βαθιά ρήγματα (όπως απέδειξαν και δύο πρόσφατες εκλογικές αναμετρήσεις) και σε πολιτικό αδιέξοδο το χώρο.

Ένας ευρύτατος κοινωνικοπολιτικός χώρος που καλύπτει ο ΣΥΝ, ο Ανανεωτικός χώρος δεν εκφράζεται, δεν αναγνωρίζεται στην κεντρική εικόνα του ΣΥΝ/ΣΥΡΙΖΑ (παρά μόνον περιπτωσιακά και σε ορισμένα θέματα, κυρίως ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων). Δρα σε συνθήκες πολιτικής και ιδεολογικής ασφυξίας.

Όλα τα παραπάνω συνιστούν την κατάρρευση της κεντρικής επιλογής της πλειοψηφίας στα δύο τελευταία Συνέδρια. Αυτής που ονομάστηκε «αριστερή στροφή».

Τελευταίο αλλά όχι έσοχατο:

Ο ΣΥΝ και η Ανανεωτική αριστερά έχει μακρά παράδοση στο χώρο της πολιτικής οικολογίας. Η άσκηση ουσιαστικής περιβαλλοντικής πολιτικής, η πρόταση συγκεκριμένων μέτρων και πολιτικών, η ανάδειξη των σημαντικότερων περιβαλλοντικών προβλημάτων στην Ελλάδα και την Ευρώπη, αποτέλεσαν διαχρονικά σήμα κατατεθέν για το κόμμα μας (Αχελώος, Ολυμπιακοί αγώνες, καύση λιγνίτη κλπ). Στη συνείδηση εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών ο ΣΥΝ ταυτίζεται με την πολιτική οικολογία.

Σήμερα όμως φαίνεται ότι την κληρονομιά που μας άφησαν πρωτοπόρα στελέχη του πολιτικού μας χώρου και της οικολογίας την αποποιούμαστε μη αντέχοντάς την.

Το κόμμα μας έχει χάσει το συγκριτικό του πλεονέκτημα, όχι τόσο γιατί βρίσκονται στην πολιτική αρένα οι Οικολόγοι -Πράσινοι ούτε γιατί τα περισσότερα πολιτικά κόμματα έχουν βάψει πράσινη την πρόσοψη

τους, αλλά γιατί το δικό μας κόμμα, στο εσωτερικό του, περιβαλλοντικά είναι πιο άδαιο από ποτέ.

Εκεί που κάποτε υπήρχαν πραγματικά ριζοσπαστικές προτάσεις και μέτρα –προτάσεις που άλλοι πολιτικοί σχηματισμοί θα κατανοούσαν χρόνια μετά - σήμερα υπάρχουν γενικόλογοι, κενοί και σε κάποιες περιπτώσεις στείοροι αφορισμοί.

Μας ελέγχει και μας καθοδηγεί ένα φοβικό σύνδρομο.

Φοβόμαστε να προτείνουμε πραγματικά «πράσινα» μέτρα και πολιτικές και προτιμάμε να κρυβόμαστε πίσω από φθηνά και εύκολα συνθήματα.

Στο κόστος παραγωγής ενέργειας από τη ΔΕΗ θα πρέπει να συνυπολογίζονται, εκτός από τα καύσιμα, το εξωτερικό κόστος από τα εργατικά ατυχήματα, η καταστροφή του τοπικού περιβάλλοντος, η κλιματική αλλαγή.

Αν πιστεύουμε ότι η κλιματική αλλαγή είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος και η πιο σημαντική απειλή για τα δάση μας, τη βιοποικιλότητά μας και τις θάλασσες μας και αν όντως συμφωνούμε ότι η Κοπεγχάγη απέτυχε και ότι ο πλανήτης χρειάζεται να φτάσει σε μηδενικές εκπομπές μέχρι τα μέσα του αιώνα, τότε πρέπει να υποστηρίξουμε την ταχύτατη και άμεση προώθηση των ΑΠΕ, οι οποίες σε συνδυασμό με την εξοικονόμηση ενέργειας πρέπει να υποκαταστήσουν τη χρήση ορυκτών καυσίμων.

Οι πολιτικές που οδήγησαν στην οικονομική κρίση που προκάλεσαν το περιβαλλοντικό αυτό αδιέξοδο είναι οι ίδιες. Φυσικά δεν παραγνωρίζουμε το γεγονός ότι, αν δεν είχε καταρρεύσει ο υπαρκτός σοσιαλισμός, η ατμόσφαιρα του πλανήτη σήμερα θα είχε κάποια δισεκατομμύρια τόνους αερίων του θερμοκηπίου παραπάνω.

Οι πολιτικές αυτές πρέπει να αλλάξουν. Αυτό δε θα συμβεί ποτέ όμως αν δεν προτείνουμε εμείς οι ίδιοι τις αλλαγές για τις οποίες θα αγωνιστούμε. Η κοινωνία είναι πιο αποπροσανατολισμένη, σε μεγαλύτερη σύγχυση και πιο απογοητευμένη από ό,τι ίσως έχει υπάρξει εδώ και δεκαετίες.

Απέναντι σε αυτήν την κοινωνία έχουμε ως ΣΥΝ ένα χρέος: για κάθε πρόβλημα πρέπει να έχουμε τη λύση (και όχι να σκεφτόμαστε προβλήματα σε κάθε λύση, όπως κάνουμε πολλές φορές). Οι καταγγελίες και τα ουτοπικά συνθήματα δεν αρκούν, δεν απηχούν στην ευρύτερη κοινωνία, συγκινούν μόνο ένα ακραίο και συντηρητικό της κομμάτι. Ίσως κάποιες από αυτές τις λύσεις είναι πολιτικά επώδυνες, είναι όμως μόνο αυτές που στο τέλος θα πείσουν την κοινωνία για την υπευθυνότητα και τη συνέπειά μας, αυτές που θα την εμπνεύσουν να μας ακολουθήσει.

Εξαιτίας όλων αυτών το κόμμα μας βρίσκεται από άποψη συγκρότησης, λειτουργιών αλλά και αυτοεκτίμησης σε πολύ άσχημη κατάσταση. Η απογοήτευση κυριαρχεί. Η ανάπτυξή του είναι αδύναμη. Η αποστράτευση μελών είναι έντονη. Η κρίση εμπιστοσύνης στις σχέσεις βάσης και ηγεσίας γιγαντώνεται. Η αδυναμία της ηγεσίας να εμπνεύσει και να μετατρέψει ακόμα και ορθές κατά βάση προγραμματικές επεξεργασίες σε πολιτικές πρωτοβουλίες και έμπνευση είναι διάχυτη. Η συνολική εικόνα του κομματικού σώματος στον καθρέφτη του κοινωνικού και πολιτικού γίγνεσθαι είναι θολή και συγκεχυμένη.

1.2. Σχέσεις ΣΥΝ- ΣΥΡΙΖΑ

Έχει αναδειχθεί ένα κεντρικό ζήτημα που αφορά την ίδια τη φύση του ΣΥΝ, την ιδιοσυστασία του, το παρόν και το μέλλον του. Για πρώτη φορά, μετά από είκοσι χρόνια ενεργού παρουσίας του ΣΥΝ, στελέχη, μέλη και συμμαχικές «συνιστώσες» του ΣΥΡΙΖΑ λειτουργούν πολιτικά με σχεδόν αποκλειστικό κίνητρο τη διάλυση του ΣΥΝ, την περιθωριοποίησή του, ή έστω την υπέρβασή του, στο όνομα ενός ρευστού κομματικού αμορφι-

σμού.

Οι αποφάσεις της 3ης Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης του ΣΥΡΙΖΑ επιβεβαίωσαν την προϋπάρχουσα τάση «ρευστοποίησης» του ΣΥΝ εντός του ΣΥΡΙΖΑ, επιτρέποντας, έτσι, τη μετεξέλιξη μιας πολιτικής συμμαχίας σε άτυπο ενιαίο κόμμα με «κάρτα μέλους», οργανωτικές δομές, και πολλαπλά πολιτικά κέντρα αποφάσεων.

Στο μεταξύ, τα φαινόμενα αυτής της νέας θολής κομματικότητας πληθαίνουν: Οι «κόκκινες κάρτες» μέλους του ΣΥΡΙΖΑ κυκλοφορούν στις οργανώσεις ή φυλάσσονται στα γραφεία του ΣΥΝ, ως αδιάθετες, ερμηνευτικές επί ερμηνευτικών εγκύκλιοι κυκλοφορούν για να δώσουν την αληθινή ερμηνεία των αποφάσεων της 3ης Πανελλαδικής, στα αμφιθέατρα του Πολυτεχνείου το πλήθος των ΣΥΡΙΖαίων θέλει να «φωτίσει τις αιτίες που τ' αφήνουμε μισό», σε αλληπάλληλες παρεμβάσεις ο πρώην πρόεδρος του ΣΥΝ και άλλες συνιστώσες προωθούν το «Μέτωπο Ανατροπής και Αλληλεγγύης», άλλες συσσωματώσεις συνιστωσών ή τάσεων του ΣΥΝ διαμορφώνουν την ΑΝΑΣΑ, στα κόκκινα blogs διάφοροι σύντροφοι και φίλοι υπογράφουν κείμενα για το «ΣΥΡΙΖΑ 2, 3 κλπ.».

Όλα αυτά και πολλά άλλα συμπτώματα ενισχύουν την πεποίθηση πως ο ΣΥΡΙΖΑ έχει οριστικά εισέλθει σε μια βαθύτατη κρίση δομικού χαρακτήρα, που καταλήγει πρακτικά στην αποσύνθεση της ίδιας της συμμαχίας, τουλάχιστον έτσι όπως ιδρύθηκε, κρίση που συνοδεύεται από την ταυτόχρονη ανάδυση μιας πολυδιάσπασης, η οποία ολόένα και περισσότερο προβάλλει τα απολύτως προσωποκεντρικά της χαρακτηριστικά: οι «έντεκα αρχηγοί» των πρόσφατων εκλογών – έστω και ως καρικατούρα μιας απόφασης που δεν τηρήθηκε ποτέ – θα πρέπει να θεωρηθούν ως αφετηριακό σημείο αυτής της νέας πολιτικής αλαζονείας, που θεωρεί πως ένα κόμμα (ΣΥΝ) και μια συμμαχία (ΣΥΡΙΖΑ) μπορούν απλώς να καταφύγουν στον αμορφισμό για να καλύψουν ατομικές διαδρομές, μικρότητες και εύθραυστες ισορροπίες.

Ο διαμορφούμενος «ΣΥΡΙΖΑ των μελών» καθημερινά και ολόένα και περισσότερο δίνει την εντύπωση ενός φέουδου των «συνιστωσών» που εκβιάζουν προκειμένου να πείσουν ότι πολύ μικρά πολιτικά μορφώματα έχουν υπέρτερη ισχύ από ένα αναγνωρίσιμο κόμμα με ιστορία είκοσι χρόνων.

Το τελευταίο – πολύ χαρακτηριστικό - επεισόδιο αυτής της επιθετικής υπονόμησης του ΣΥΝ από τον ΣΥΡΙΖΑ ήταν η απαράδεκτη, για συμμαχικό σχήμα, ανακοίνωση ορισμένων μελών της Γραμματείας του ΣΥΡΙΖΑ από διάφορες συνιστώσες εναντίον του Φ. Κουβέλη και Σπ. Λυκούδη. Για πρώτη φορά στα χρονικά της μεταπολιτευτικής δημοκρατίας εγκαλείται κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος αριστερού κόμματος επειδή δήθεν προωθεί το κλίμα της νεοφιλελεύθερης «συναίνεσης»! Το αίτημα της καθαίρεσης του Φ. Κουβέλη από τη θέση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου συνιστά πρωτόγνωρη ενέργεια που έπληξε ευθέως την ομαλή λειτουργία και την αυτονομία της Κοινοβουλευτικής Ομάδας αλλά και την ιδιοσυστασία του ΣΥΝ.

Ο ΣΥΡΙΖΑ ως συμμαχία αφού απέτυχε ως ιδιαίτερη μορφή οργάνωσης της νέας κοινωνικής αριστεράς, τώρα αποτυγχάνει και στο πεδίο της πολιτικής πρακτικής αφού δεν καταφέρνει να προβάλει ένα ενιαίο πειστικό πολιτικό πρόταγμα απέναντι στην κοινωνική συγκυρία.

Το στοίχημα αυτό χάθηκε οριστικά, επειδή ο ΣΥΡΙΖΑ όχι μόνο δεν μπόρεσε να αξιοποιήσει αλλά συρρίκνωσε αυτές τις πολιτικές προσδοκίες, επιλέγοντας μια στρατηγική που τον έκανε «κόμμα διαμαρτυρίας» παρά υπεύθυνη πολιτική δύναμη. Ακόμη περισσότερο, το αρχικό εγχείρημα του ΣΥΡΙΖΑ ως πολυφωνικής συνύπαρξης διαφορετικών αριστερών σχημάτων που θα μπορούσαν, δυναμικά έστω, να συμπορευτούν με ενιαίο στόχο ανεστάλη, ακριβώς επειδή – και αυτό είναι σημαντικό- πρώτη φορά στην πορεία του προέκυψαν

μείζονα ζητήματα εσωτερικής ιδεολογικής διαφοροποίησης, που τα έθεσε η ίδια η κοινωνία και όχι ο εσωτερικός «πόλεμος των τάσεων». («Δεκέμβρης», Ευρώπη, προγραμματική αντιπολίτευση).

Ξεκάθαρη θέση στο Έκτακτο Συνέδριο

Επί του ζητήματος των σχέσεων ΣΥΝ-ΣΥΡΙΖΑ, που για τις κομματικές εξελίξεις θεωρούμε μείζον, ως μέλη της ΑΝΑΝΕΩΤΙΚΗΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ, υπογραμμίζουμε για μια ακόμη φορά, ότι η υφιστάμενη κατάσταση εναγκαλισμού με τον ΣΥΡΙΖΑ και το εν εξελίξει πολιτικό σχέδιο έχουν επιφέρει σημαντική φυσιογνωμική μετάλλαξη στον ΣΥΝ.

Είχαμε υποστηρίξει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να παραμείνει πολιτική συμμαχία. Είχαμε ζητήσει τον ανακαθορισμό των σχέσεων ΣΥΝ-ΣΥΡΙΖΑ. Η κρίση που βαθαίνει καθημερινά στο σχήμα αποδεικνύει τα πραγματικά όριά του.

Ο ΣΥΡΙΖΑ ως σχήμα έχει ολοκληρώσει τον κύκλο του. Ό,τι είχε να δώσει το έδωσε. Τώρα λειτουργεί μόνο ως τροχοπέδη των εξελίξεων ή ως όχημα που βαδίζει στον αντισυστημισμό και τον αριστερισμό.

Ζητάμε γιαυτό την απεμπλοκή του ΣΥΝ από τον ΣΥΡΙΖΑ. Όχι γιατί δεν προσβλέπουμε στην αναγκαιότητα συμμαχικών σχημάτων. Αυτό το συγκεκριμένο σχήμα, αυτοαποκαλούμενο μάλιστα και ενόπτητα αριστεράς, δεν μπορεί να έχει προοπτική.

Η πρότασή μας για συμμαχικό σχήμα με τους κολλόγους-πράσινους ανοικτή σε δυνάμεις της αριστεράς είναι δεδομένη.

Επαναβεβαιώνουμε τη θέση μας ότι είμαστε κατηγορηματικά αντίθετοι στη μετατροπή του ΣΥΡΙΖΑ σε ενιαίο κόμμα. Δεν θα πάρουμε κάρτες μέλους του ΣΥΡΙΖΑ και δεν θα δεχθούμε να εγγραφούμε σε ενιαίο μητρώο μελών στις τοπικές οργανώσεις. Δεν δεχόμαστε τις σχετικές αποφάσεις της 3ης Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης του ΣΥΡΙΖΑ και απορρίπτουμε τη λογική της συγκρότησης και της πολιτικής κατεύθυνση, όπως ήδη έχει προκαθορισθεί, της 4ης Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης. Σε αυτά τα ζητήματα θεωρούμε ότι το Έκτακτο Συνέδριο του ΣΥΝ οφείλει να λάβει ξεκάθαρες αποφάσεις.

Ξεκάθαρες θέσεις ως προς το τι ακριβώς εμείς, ως ΣΥΝ, υλοποιούμε από τις αποφάσεις της 3ης Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης του ΣΥΡΙΖΑ. Για τα κοινά μητρώα μελών, για τις κάρτες μέλους, για τις κοινές συνελεύσεις, για τις αποφάσεις, για την προετοιμασία και κυρίως την κατεύθυνση της προγραμματισμένης 4ης Πανελλαδικής.

Η δική μας «κόκκινη γραμμή» επί του ζητήματος αυτού πρέπει να θεωρείται δεδομένη.

II. Το νήμα των βασικών αρχών και αφετηριών μας

Ο συγκρωτισμός μας, η κοινή πορεία και δράση με τις δυνάμεις που αποτελούν τον ΣΥΡΙΖΑ, η απόφαση που, ως ΣΥΝ, έχουμε λάβει άρρητα αλλά την εφαρμόζουμε στην πράξη ρητά, όλες μας δηλαδή οι πολιτικές πρωτοβουλίες, οι εκδηλώσεις, και οι παρεμβάσεις αιχμής μας να γίνονται όχι πλέον από τον ΣΥΝ αλλά από τον ΣΥΡΙΖΑ έχουν και τις προφανείς παρενέργειες.

Η ουσιαστική εξαφάνιση του Προγράμματος του κόμματος είναι η πρωταρχική.

Επειδή ακριβώς τα ζητήματα που τίθενται ως ύλη του Εκτάκτου Συνεδρίου εκ των πραγμάτων ανάγονται σε βασικές προγραμματικές πολιτικές μας θέσεις, οι οποίες μάλιστα, πλείστες όσες φορές, αγνοούνται, όταν δεν λησσορούνται από τους «συμμάχους», είναι αναγκαίο και να τις επανεξετάσουμε και να τις επαναβεβαιώσουμε, με όσες ενδεχομένως αλλαγές θεωρούνται αναγκαίες από τις ίδιες τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις.

2.1. Κεντρικά ζητήματα των προγραμματικών - πολιτικών μας επιλογών

» Η ένταξη των μικρών και μεγάλων κοινωνικών αγώνων στη στρατηγική του δημοκρατικού δρόμου προς το σοσιαλισμό, ειδικά μέσα στις συνθήκες της οικονομικής κρίσης και της πολιτικής - πθηκής κρίσης. Με καθημερινό αγώνα για τη διεύρυνση της δημοκρατίας, για τα δικαιώματα των εργαζομένων, των νέων, των γυναικών, των ανέργων, των μεταναστών, την προστασία του περιβάλλοντος, τη δημοκρατική ολοκλήρωση και την προοδευτική ευρωπαϊκή πορεία.

Σοσιαλισμός και δημοκρατία αποτελούν πεδία αλληλένδετα. Η δημοκρατία νοείται ως αποκλειστικό πεδίο και στόχος. Πρώτιστος στόχος η καταπολέμηση της αμφισβήτησης και της υπονόμευσης των δημοκρατικών θεσμών που σήμερα πλήττονται από τα αδιαφανή κέντρα εξουσίας. Επιδιώξη η συμμετοχή, όσο το δυνατόν πιο ισχυρή, σε όλους τους θεσμούς.

» Οι αλλαγές δεν μπορεί να έχουν ως προωθητική δύναμη τη βία, αλλά την πλατιά λαϊκή ενότητα πάνω σε ώριμους στόχους. Δεν μπορεί να στηρίζονται στον κρατικισμό, στο δογματισμό και στην αυταρχική κομματική εξουσία. Φορείς εξουσίας για δημοκρατικές, προοδευτικές αλλαγές μπορούν και πρέπει να αποτελέσουν οι νέες συσπειρώσεις και συνασπισμοί πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων. Αυτές καλλιεργούνται με την ιδεολογική μάχη υπέρ της ενότητας, την απόδειξη της αποτελεσματικότητάς τους στην άσκηση εξουσίας σε επιμέρους θεσμούς. Επιδιώκουν τη θεσμική αναδιάρθρωση του κράτους με αποκέντρωση στην πράξη, αλλά και ενίσχυση του ρόλου των δυνάμεων της εργασίας και της δημιουργίας. Έχουν στόχο την ανάληψη της κυβερνητικής εξουσίας, αλλά δεν εξαντλούνται εκεί. Έχουν σταθερό, στρατηγικό μέτωπο κατά της πολιτικής βίας και της τρομοκρατίας του αίματος.

» Οι πολιτικές παρεμβάσεις και επιλογές νοούνται από θέση ευθύνης για την πορεία της χώρας με πλήρη απόρριψη της πολιτικής που καλλιεργεί κρίσεις και καταστροφικά αδιέξοδα. Οι κοινωνικοί αγώνες αποκτούν προοπτική και δύναμη όταν χαράσσουν διεξόδους - βαθιές αλλαγές στο σημερινό κράτος και την οικονομία.

» Η συγκρότηση και ο ρόλος της κρατικής εξουσίας οφείλουν να αποτελούν κεντρικό πεδίο παρέμβασης της αριστεράς. Η ανάδειξη του κράτους σε αποτελεσματικό μηχανισμό διοίκησης, σε αποτελεσματικό παραγωγικό μηχανισμό, σε αποτελεσματικό αναδιανεμητικό μηχανισμό, αλλά και σε αποτελεσματικό μηχανισμό περιορισμού του ρόλου της αγοράς.

Το ελληνικό κράτος δεν είναι απλώς παραγωγός αναποτελεσματικότητας ούτε απλώς φορέας μιας κουλτούρας διαφθοράς. Είναι παραγωγός κοινωνικής αδικίας. Στις ανισότητες που δημιουργεί η σχέση κεφάλαιο-εργασία επισωρεύονται οι ανισότητες που δημιουργούνται σε βάρος όσων στερούνται κοινωνικών δικτύων πρόσβασης στο κυνικό ελληνικό κράτος. Έχει διαμορφωθεί μια ανομοιογενής ομάδα πληθυσμού που συνδυάζει το χαμηλό μισθό ή σύνταξη, την ανεργία ή την πρόσκαιρη εργασία, με την έλλειψη πρόσβασης στα δίκτυα του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Αυτό δημιουργεί έναν πληθυσμό όχι απλώς αδικημένων αλλά συντριπτικά χαμένων.

» Η «κατακερματισμένη» δομή του φορολογικού συστήματος και του κοινωνικού κράτους στη χώρα μας παράγουν και αναπαράγουν τρομερές κοινωνικές ανισότητες, προφανώς ανάμεσα στα πλουσιότερα και τα φτωχότερα στρώματα, αλλά και ανάμεσα σε διαφορετικές κατηγορίες εργαζομένων. Αποτελούν το βασικό πρότυπο πάνω στο οποίο δρα ο δικομματισμός εδώ και δεκαετίες. Οι βαθιές κοινωνικές ανισότητες που δημιουργούν και αναπαράγουν οδηγούν στο αδιέξοδο του δημοσιονομικού ζητήματος. Χωρίς την αναδιανομή του εισοδήματος μέσω του φορολογικού συστήματος (ενι-

αίου και καθολικού) και την άμβλυση των ανισοτήτων στο κοινωνικό κράτος δεν υπάρχει επίλυση του δημοσιονομικού ζητήματος.

» Η εξυπηρέτηση των λαϊκών συμφερόντων - και στην εθνική τους διάσταση - ταυτίζεται με τη σταθερή και ενεργό θέση της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Απόρριψη κάθε σκέψης υπαναχώρησης από το ευρύ και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτό. (Η θηριώδης υποτίμηση του νομίσματος και η δραματική πτώση του βιοτικού επιπέδου θα ήταν οι άμεσες επιπτώσεις). Οικονομική συμμάχηση σε επίπεδο κρατών και πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων για κοινές δράσεις και ενωσιακές πολιτικές διεξόδου από την κρίση με αλληλεγγύη.

Οι άξονες πολιτικών σε μια μεσομακροπρόθεσμη βάση, που θα προωθούν το σταθερό όραμα μιας πολιτικά εννοποιημένης Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) δημοκρατικής, κοινωνικής και οικολογικής, αφετηριακό στοιχείο τους έχουν την πολιτική απόφαση για ενιαία ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση σε προοδευτική κατεύθυνση. Τη διαπραγμάτευση ενός νέου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, όπου θα συμπεριλαμβάνεται το κριτήριο της απασχόλησης, με τη διασφάλιση του πολιτικού ελέγχου της ΕΚΤ από τα εκλεγμένα θεσμικά όργανα, της λειτουργίας της ως «δανειστή της ύστατης στιγμής», της προικοδότησής της με ένα ισχυρό αποθεματικό ταμείο. Τις μακρόπνοες διαρθρωτικές πολιτικές, πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και για την ενίσχυση της απασχόλησης. Τη διεκδίκηση ενός νέου προοδευτικού ευρωπαϊκού συντάγματος ομοσπονδιακού χαρακτήρα.

» Σήμερα η ενοποίηση της Ευρώπης είναι περισσότερο αναγκαία από κάθε περίοδο. Η εξισορρόπηση της κυριαρχίας των ΗΠΑ σε όλα τα επίπεδα μπορεί να επιδιωχθεί από πολιτικά υποκείμενα που έχουν ή μπορεί να επιτύχουν δυνατότητες στην ίδια κλίμακα. Τέτοιο πολιτικό υποκείμενο μπορεί να είναι και να γίνει η Ε.Ε. πολιτικά ενοποιημένη. Στο πεδίο μιας πολιτικά ενοποιημένης Ε.Ε. αποκτούν νέο νόημα, νέα πειστικότητα τόσο τα κινήματα όσο και η πολιτική παρέμβαση στους θεσμούς, η ανάπτυξη διεκδικήσεων και αγώνων στην κατάλληλη διάσταση, αλλά και συναινέσεων, ευρύτερων συσπειρώσεων. Εδώ βασίζεται ο αριστερός ευρωπαϊσμός.

» Η πολιτική διακυβέρνηση της παγκοσμιοποίησης σε δημοκρατική κατεύθυνση είναι σήμερα αίτημα και στόχος της σύγχρονης δημοκρατικής αριστεράς αλλά και ευρύτερων κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων, συχνά συγκεχυμένα και καμιά φορά και αντιφατικά. Απαιτεί για την προώθηση του, μέσα σε εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, ισχυρότατες συσπειρώσεις κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, που θα αντιτάξουν στη σημερινή λογική της παγκοσμιοποίησης τη βούληση για πολιτική ρύθμιση, κοινωνική παρέμβαση και οικολογική εγρήγορση, ξεπερνώντας τις αμυντικές και αδιέξοδες αναδιπλώσεις σε πλαίσια και σε κλίμακες δράσης που αποδεδειγμένα αδυνατούν να ανταποκριθούν ακόμα και σε τέτοιες επιδιώξεις.

» Οι πόλεμοι συνεχίζονται στον πλανήτη με την ευθύνη των ΗΠΑ και τη σύμπλευση χωρών της Ευρώπης, η βία δεν μειώνεται και η άνιση κατανομή πλούτου και εισοδημάτων κυριαρχεί. Ο αριστερός μας διεθνισμός δεν περιορίζεται στους ευρωπαϊκούς λαούς. Αυτό το πνεύμα καθοδηγεί τη φιλερηνική μας στάση στη Μέση Ανατολή, στις σχέσεις με την Τουρκία, στη στάση έναντι της ΠΓΔΜ. Η λύση του Κυπριακού στη βάση που προωθεί η κυπριακή κυβέρνηση ωφελεί όχι μόνον τον κυπριακό λαό αλλά την ειρηνική συμβίωση σε όλη την περιοχή. Ο παραδοσιακός εθνικισμός και ο ρατσισμός παραλούν τη δημιουργική λαϊκή δύναμη και ακυρώνουν τα αισθήματα αλληλεγγύης. Η στάση αλληλεγγύης μας απέναντι στους μετανάστες στη χώρα μας είναι αναπό-

σπαστο κομμάτι του μεγάλου αγώνα για έναν ειρηνικό και ασφαλή κόσμο για όλους τους λαούς, για κάθε άνθρωπο.

» Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι παγκόσμιες και καθολικές αξίες και έχουν απόλυτο χαρακτήρα. Δεν σχετικοποιούνται στη βάση γεωγραφικών περιοχών και πολιτιστικών παραδόσεων, ούτε η υπεράσπισή τους εξαρτάται από οικονομικά και κρατικά συμφέροντα ή από εθνικές, θρησκευτικές, ταξικές, «αντιιμπεριαλιστικές» ή άλλες σκοπιμότητες και ιδεολογίες. Είναι αδιαίρετα. Δεν μπορεί να υπάρξει ικανοποίηση των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων, αν δεν ικανοποιούνται τα θεμελιώδη οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, αλλά και το αντίστροφο.

Είναι ανεξάρτητα από τα χαρακτηριστικά, την καταγωγή και τις πεποιθήσεις τόσο του θύματος όσο και του θύτη (αρχή της αμεροληψίας).

» Ο νέος αριστερός μεταρρυθμισμός έχει νόημα και γόνιμες προοπτικές μόνον όταν επιχειρείται σε κάθε βήμα με τη συμμετοχή, την πάλη και τον έλεγχο των εργαζομένων, όταν οι συγκεκριμένες λύσεις και πολιτικές που προωθούνται και χαρακτηρίζονται από τις αρχές του δημοκρατικού σοσιαλισμού και της οικολογίας, όταν είναι δηλαδή κοινωνικά γενικεύσιμες και υπηρετούν την ελευθερία, την ισότητα και την αλληλεγγύη, όταν έχουν διαρθρωτικό χαρακτήρα, όταν είναι συμβατές με την προστασία και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος, όταν εγγράφονται στη λογική της αειφορίας και της πράσινης-οικολογικής ανασυγκρότησης της οικονομίας.

» Η ενσωμάτωση στον πυρήνα της συγκρότησης της ανανεωτικής αριστεράς της πεποίθησης ότι Αριστερά και Οικολογία δεν είναι πλέον δυνατό να λειτουργήσουν χωριστά ως δυνάμεις σφαιρικού μετασχηματισμού.

Μαζί όμως μπορούν να συνθέσουν ένα καινούριο όραμα για τον κόσμο και τις σύγχρονες κοινωνίες. Αυτό σημαίνει βαθιές αλλαγές στον τρόπο που, ως αριστεροί/ές, σκεφτόμαστε και δρούμε, στα οράματα, στις αξίες, στις προτάσεις μας.

Η μεγάλη ανάγκη της εσωτερικεύσης του περιβαλλοντικού κόστους μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό εργαλείο για μια νέα φάση στις προσεγγίσεις πολλών σύγχρονων αναπτυξιακών διλημάτων και να αποκαταστήσει πολλές από τις στρεβλώσεις, που η κυρίαρχη «οικονομοκρατούμενη» λογική επέβαλε στην αξιολόγηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων και σχεδιασμών.

Το «ομοούσιον της ανάπτυξης» απαιτεί τη διαμόρφωση νέων, ενιαίων «κριτηρίων αειφορίας», με την εισαγωγή και ενσωμάτωση νέων ποιοτικών στοιχείων που δεν αποκαθιστούν, ή δεν περιορίζουν απλώς τις ζημιές στο περιβάλλον, αλλά θα εντάσσουν την παράμετρο του περιβάλλοντος στον ενιαίο αναπτυξιακό σχεδιασμό, δηλαδή, θα φέρνουν σε ισότητα θέση το φυσικό, δωρεάν μέχρι τώρα, αγαθό του περιβάλλοντος, είτε ως πόρο, είτε ως φυσική δυνατότητα, είτε και ως αισθητική αξία.

» Οι δυνάμεις της τεχνολογίας και της επιστήμης και του πολιτισμού στον 21ο αιώνα αποτελούν τη δύναμη κοινωνικού μετασχηματισμού. Δεν πρόκειται για μεμονωμένους επιστήμονες ή περιορισμένες πληθυσμιακές ομάδες, όπως συνέβαινε έως τα μέσα σχεδόν του 20ού αιώνα. Σήμερα όλο και περισσότεροι εργαζόμενοι, ακόμη και σε χώρες όπως η Ελλάδα, έχουν υψηλή εκπαίδευση ή θα έχουν σε λίγα χρόνια (αν όχι ανώτατης παιδείας, τουλάχιστον μέσης). Από τη θέση τους στην παραγωγή έχουν τη δυνατότητα να λειτουργήσουν ως απελευθερωτές της κοινωνίας. Για τον κεντρικό τους ρόλο αυτό είναι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της ανανεωτικής Αριστεράς. Ο αγώνας, η μέριμνα και η αλληλεγγύη για την «ξεχασμένη κοινωνία» (άνεργοι, χαμηλά αμειβόμενοι και σε άτυπες μορφές εργασίας, μετανάστες, φτωχοί, συνταξιούχοι, αποκλεισμένοι, κυνηγημένοι κλπ.) αποτελούν αυτονόητες προτεραιότητες.

III. Στη δίνη της οικονομικής κρίσης. Η δική μας απάντηση

Η χώρα μας βρίσκεται στη δίνη μιας οικονομικής κρίσης, τέτοιας που δεν έχει γνωρίσει από τη μεταπολίτευση. Σε μια Ε.Ε. που κλυδωνίζεται από την παγκόσμια κρίση, απόρροια της κυριαρχίας του νεοφιλελεύθερου καπιταλιστικού μοντέλου στην οποία οι ασθενέστερες χώρες του Νότου δεν μπορούν να παρακολουθήσουν την πορεία των πρώτων βημάτων ανάκαμψής της και που επιπλέον απειλούνται, αρχής γενομένης από την Ελλάδα, από τις επιθέσεις των πιο άγριων κερδοσκοπικών κεφαλαίων.

3.1. Ο χαρακτήρας της παγκόσμιας κρίσης

Όταν το Σεπτέμβριο του 2008 η χρεοκοπία της αμερικανικής Lehman Brothers πυροδότησε τη γενικευμένη χρηματοπιστωτική κρίση, ολόκληρο το παγκόσμιο τραπεζικό σύστημα κινδύνευσε να καταρρεύσει, συμπαρασύροντας την πραγματική οικονομία στην καταστροφή. Την απειλή απέκρουσαν, κινητοποιώντας τεράστιους δημόσιους πόρους, με την πιο συντονισμένη παρά ποτέ παρέμβαση τους οι κυβερνήσεις.

Ο νεοφιλελευθερισμός μπορεί να φαντάζει λειτουργικός όταν η οικονομία αναπτύσσεται και η πίτα μεγαλώνει. Σε περιόδους κρίσης όμως, αναδεικνύεται η τρομερή του αναπηρία, όταν «ο μεγάλος εκθρόνος», το κράτος, αναδεικνύεται ως ο μόνος σωτήρας.

Η επερχόμενη φοβερή ύφεση μετριάσθηκε σε βάθος και σε διάρκεια. Γεννήθηκαν τότε κάποιες ελπίδες. Καθώς η κοινή γνώμη έκπληκτη πληροφορούσαν τις σκανδαλωδώς ανεύθυνες ή και ανέντιμες πρακτικές των μεγαλύτερων και πιο «ευπόληπτων» τραπεζών, περίμενε να μπουν πλέον φραγμοί στην κερδοσκοπία και τις φούσκες, να τεθεί σε νέες βάσεις η λειτουργία του χρηματοπιστωτικού τομέα, ώστε να υπηρετεί την ανάπτυξη της παραγωγής των αγαθών.

Μια «νέα αρχιτεκτονική» υπόσχονταν άλλωστε πρωθυπουργοί και πρόεδροι του G20, όπου με τους πλουσιότερους Αμερικανούς και Ευρωπαίους που γέννησαν την κρίση συνεργάζονταν τώρα οι ηγέτες της Κίνας, της Ινδίας, της Βραζιλίας, των άλλων αναπτυσσόμενων χωρών. Η επί τριάντα χρόνια κυρίαρχη ιδεολογία των αυτορρυθμιζόμενων αγορών έμοιαζε τελειωμένη, το αίτημα για διαφάνεια, καταλογοισμό ευθυνών, αυξημένο εντέλει δημόσιο έλεγχο στην οικονομία δυνάμων.

Δεκαοκτώ μήνες αργότερα η παγκόσμια οικονομία έχει βγει από τη βαθιά ύφεση. Η ανεργία όμως εξακολουθεί να ανεβαίνει, ενώ στις προηγμένες δυτικές οικονομίες η μεγέθυνση διαγράφεται ακόμα ασθενική και αβέβαιη. Και το τοπίο δεν είναι όπως το 2009. Οι τράπεζες παίρνουν πάλι τα πάνω τους, αρκετές εγγράφουν κέρδη δεκάδων δισεκατομμυρίων δίνοντας την εντύπωση ότι γύρισαν στους παλιούς καλούς καιρούς.

Τις πρακτικές τους δεν τις αλλάζουν, καθώς ελάχιστα προχώρησε η θέσπιση νέων διεθνών κανόνων και μηχανισμών εποπτείας, για πολλούς μήνες οι αψιμαχίες με τις κυβερνήσεις και την κοινή γνώμη περιορίζονταν στα δευτερεύοντα, πόσα «μπόνους» λόγου χάρη νομιμοποιούνται να δίνουν στα «χρυσά» τους στελέχη. Το πώς βγάζουν τα κέρδη τους ακόμα τώρα, κερδοσκοπώντας εις βάρος των ίδιων των πελατών τους, και μάλιστα όταν οι πελάτες τους είναι χώρες ολόκληρες, πολύ πρόσφατα άρχισε να συζητείται ευρύτερα.

Τώρα σε δύσκολη θέση βρίσκονται τα κράτη, έχοντας σωρεύσει ήδη πελώρια χρέη και διατηρώντας αναγκαστικά μεγάλα ελλείμματα. Δανείζονται υπέρμετρα, τώρα και για μερικά χρόνια ακόμα, επειδή χρειάστηκε να πληρώσουν τεράστια ποσά για να γλιτώσουν τις τράπεζες από τη χρεοκοπία, για να συντηρήσουν παραγωγικές δραστηριότητες και θέσεις εργασίας που πλήττονται, ενώ η ύφεση μείωσε δραστικά τα έσοδά τους. Και για να δανειστούν εξαρτώνται από το ίδιο

χρηματοπιστωτικό, τραπεζικό σύστημα το οποίο προκάλεσε όλο το πρόβλημα και δεν αλλάζει τις κερδοσκοπικές του συμπεριφορές. Αντί να αμυνθούν όμως, να συντονιστούν μεταξύ τους καλύτερα από πέρυσι για να επιβάλουν ευνοϊκούς όρους δανεισμού προς όφελος των κοινωνιών τους, πλέον συνεργάζονται λιγότερο: Και πάνω από τον Ατλαντικό, που ως ένα βαθμό μπορεί να εξηγηθεί με αντιτιθέμενες αντιλήψεις και συμφέροντα στις δύο όχθες του, αλλά και μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης, όπου η έλλειψη συντονισμού διακυβεύει την επιβίωση της Νομισματικής Ένωσης εις βάρος όλων των πληθυσμών της.

Τον παραλογοισμό αυτό επισημαίνουν επίμονα επιστήμονες, αναλυτές και οικονομικοί παράγοντες σε όλον τον ευρωπαϊκό Τύπο, υποστηρίζοντας την ενίσχυση της πολιτικής συνεργασίας, το αίτημα της αλληλεγγύης προβάλλουν ευρωπαϊστικές πολιτικές δυνάμεις της Αριστεράς, των Πράσινων, μειοψηφικά και στα περισσότερα άλλα κόμματα.

Το μείζον διακύβευμα παραμένει. Αν θα μπορέσουν, δηλαδή, να ανακόψουν την τάση εθνικής αναδίπλωσης που φαίνεται να δυναμώνει στην εκτεταμένη ανασφάλεια που εγκατέστησε η κρίση.

Η «ελληνική κρίση του ευρώ» έχει προσλάβει θεαματικές διαστάσεις τρεις μήνες τώρα, αφότου η χώρα μας έγινε στόχος των κερδοσκόπων. Πολύ μελάνι έχει χυθεί στα διεθνή μέσα για το αν θα σημάνει το τέλος της Ευρωζώνης, του «ανάπλου νομισματοσ χωρίς κράτος και προϋπολογισμό», ή αν, αντίθετα, η ελληνική περίπτωση θα δώσει την ώθηση για να γίνει ένα αναγκαίο βήμα ή ακόμη περισσότερο θα αποτελέσει τη «μήτρα» όπου θα επωασθεί η πολιτική ένωση της Ε.Ε. Η πρώτη εκδοχή, στην οποία μιζάρουν οι αντίπαλοι του ευρώ αλλά και της Ε.Ε. ως πολιτικής οντότητας, θα είχε τόσο κόστος (όχι μόνο για την Ελλάδα) που λογικά θα πρέπει να αποκλεισθεί, για τη δεύτερη όμως οι πολιτικές προϋποθέσεις εξακολουθούν να είναι συγκεχυμένες.

Σε κάθε περίπτωση, όταν ενέσκηψε η παγκόσμια κρίση, την χώρα μας υφίστατο ήδη μια δική μας, εγγενής κρίση. Απόρροια της αδυναμίας των κυβερνήσεων, των οικονομικών και κοινωνικών δυνάμεων της χώρας- αλλά και της δικής μας αριστεράς να λειτουργήσει καταλυτικά και να αφιπνίσει- έτσι ώστε τα προηγούμενα χρόνια να αξιοποιηθούν τα πλεονεκτήματα του ευρώ, τα χαμηλά επιτόκια μαζί με τους κοινοτικούς πόρους, για να αναπτυχθούν παραγωγικές ικανότητες, να διευρυνθεί η απασχόληση, να μειωθούν οι ανισότητες.

Αντί γι' αυτά η χώρα μας αύξησε υπερβολικά το δημόσιο δανεισμό της. Ο υπερδανεισμός της χώρας υπήρξε επιλογή των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ και ΝΔ, για την εξυπηρέτηση πελατειακών αναγκών, τραπεζικών και εργολαβικών συμφερόντων που αποκόμισαν τεράστια κέρδη. Το κόστος που δημιουργήθηκε έτσι, τώρα πρέπει να αρχίσουμε να το πληρώνουμε με όρους δυσμενέστερους, αφού αντί σε μεγέθυνση, αύξηση παραγωγής και εισοδημάτων, βρισκόμαστε σε ύφεση. Ταυτόχρονα η Ελλάδα χρειάζεται να διαπραγματευτεί και να σχεδιάσει την ανάπτυξη σε όλους τους τομείς. Πολύ πιο δύσκολο θα είναι όσο η στήριξη της Ε.Ε. δεν γίνεται συγκεκριμένη, για να απαλλαγεί από το ληστρικό κόστος δανεισμού που επιβάλλουν οι κερδοσκόποι.

3.2. Η κρίση στην Ε.Ε.

Οικονομική διακυβέρνηση με στόχο την Ομοσπονδιακή Συγκρότηση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της ΟΝΕ, αποτελεί ατελή οικονομική-πολιτική ενοποίηση, με μεγάλα δημοκρατικά και κοινωνικά ελλείμματα. Σε ορισμένους τομείς (εμπορική πολιτική) λειτουργεί ενιαία, σε άλλους (άμυνα) όχι. Το εγχείρημα ΟΝΕ εμπεριέχει γενναία δόση πειραματισμού. Η κοινή νομισματική πολιτική (προσοφορά χρήματος, επιτόκιο) ορίζεται από την ανεξάρτητη Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Αντιθέτως, κάθε κράτος καταρτίζει προϋπολογισμό,

υποχρεούμενο να σεβαστεί το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης(ΣΣΑ).

Όταν επικυρωνόταν η Συνθήκη του Μάαστριχτ, ο ΣΥΝ ψηφίζοντας υπέρ, ως αναγκαστικό με βάση τους συσχετισμούς πρώτο βήμα, αναδείκνυε παράλληλα την απόλυτη αναγκαιότητα της προώθησης ουσιαστικής οικονομικής και πολιτικής ενοποίησης της Ε.Ε., επισημαίνοντας την υποχρέωση της συμπλήρωσης του ΣΣΑ, με κοινωνικά κριτήρια σύγκλισης, και τον πολιτικό έλεγχο της ΕΚΤ.

Μια ολοκληρωμένη μακροοικονομική ενοποίηση θα όφειλε να συνοδεύεται από βαρύνοντα κεντρικό προϋπολογισμό - όπως στις ΗΠΑ: θα οδηγούσε στη μεταβίβαση πόρων από τις πλουσιότερες στις ασθενέστερες περιοχές, ιδίως σε φάσεις κρίσης. Ο υπάρχων προϋπολογισμός του 1% της Ε.Ε., όντας μικρός, απέχει πολύ από το να ασκεί αναδιανεμητική δημοσιονομική πολιτική.

Τέτοια ομοσπονδοποίηση συνεπάγεται εκχώρηση κυριαρχικών δικαιωμάτων, δύσπεπτη για τα εθνικιστικά ανταντακλαστικά - δεξιά και αριστερά. Εμπεριέχει πολιτική βούληση, προϋποθέτει αποδοχή και από τους ευρωπαίους πολίτες. Δεν είναι καθόλου αυτονόητο για τον γερμανό φορολογούμενο να ενισχύει τον έλληνα πολίτη.

Επιπρόσθετα, τέτοια αναδιανομή θα σήμαινε εύνοια για τους «εντός ΟΝΕ» χρόνια ασθενείς (Ελλάδα) και ψίχουλα για τους πολύ φτωχότερους «εκτός ΟΝΕ» εταίρους (Βουλγαρία, Ρουμανία κ.ά.). Το πολύ οι τελευταίοι να έμπαιναν στην ευρωζώνη. Αλλά σε συνθήκες κρίσης και αβεβαιότητας, τέτοια διεύρυνση δύσκολα γίνεται αποδεκτή, ιδίως από πλούσια κράτη μέλη.

Η μέχρι τώρα ενοποίηση υπήρξε με μονόδρομη κατεύθυνση οικονομική, στενά νομισματική, με ατροφικό κοινωνικό σκέλος. Όμως, η παρούσα διεθνής κρίση υπερευνοώσεως δεν οφείλεται σε αυτό. Απλώς θα εκδηλωνόταν διαφορετικά αν τα πράγματα ήταν αλλιώς. Αν υποθετικά υφίστατο κοινή δημοσιονομική πολιτική, οι κλυδωνισμοί θα κατανέμονταν διαφορετικά, θα υπήρχε ένα είδος «αμορτισέρ». Ιστορικά, τέτοιες κρίσεις οδηγούν συχνά σε εντάσεις-συγκρούσεις και λειτουργούν ως καταλύτες αλλαγών, θετικών ή αρνητικών. Άδηλο το μέλλον.

Μια ρεαλιστικά αισιόδοξη προοπτική είναι απλώς να αποφευχθούν τα χειρότερα (διάλυση ΟΝΕ, δραματική πτώση βιοτικού επιπέδου χωρών μελών σε περίπτωση πτώχευσης).

Να υπάρξουν δηλαδή μερικές χρήσιμες παρεμβάσεις στο οικοδόμημα. Αυτά θα απορρέουν κυρίως από την αίσθηση ότι κινδυνεύουν όλοι να βγουν χαμένοι (αν και σε διαφορετικό βαθμό) από τυχόν χρεοκοπία ενός μέλους, με κίνδυνο ντόμινο.

Η «στρατηγική της Λισαβόνας», που θα καθιστούσε το 2010 την Ευρώπη την πιο ανταγωνιστική περιοχή του κόσμου, αφού έδωσε προτεραιότητα, σύμφωνα με τις νεοφιλελεύθερες επιταγές, στην ανταγωνιστικότητα σε σχέση με την κοινωνική σύγκλιση, ναυάγησε ολοκληρωτικά στην κρίση, έχοντας πριν προσκορούσε, σε εύλογες και μη, εθνικές αντιστάσεις.

Ως συνέχειά της αναμένεται η νέα που εκπονείται για το 2020, συνισταμένη φιλελεύθερων και σοσιαλδημοκρατικών αντιλήψεων, διαφορετικών εθνικών παραδόσεων που συνυπάρχουν στην Ένωση. Μεγάλη αντίφαση παραμένει το ενιαίο νόμισμα χωρίς αντίστοιχο ομοσπονδιακό προϋπολογισμό, ενιαία φορολογία και δημοσιονομική πολιτική, η διατήρηση χωριστών πολιτικών σε κάθε χώρα που αγνοούν τις ανάγκες της Ένωσης συνολικά. Παράδειγμα, για να κλείσουν τα εξωτερικά τους ελλείμματα η Ελλάδα, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία αυξάνοντας εξαγωγές και απασχόληση, θα έπρεπε η πλεονασματική Γερμανία να αυξήσει τη ζήτηση για τα προϊόντα τους. Αυτή όμως, εξακολουθεί να συμπέζει μισθούς και εισοδήματα.

Σήμερα στο πλαίσιο της Ε.Ε., ούτε ο ενιαίος δήμος

υπάρχει ούτε μια ενιαία και μοναδική κρατική εξουσία, ούτε ισχυρές υπερεθνικές πανευρωπαϊκού τύπου οργανώσεις (κόμματα, συνδικάτα ή κινήματα), ούτε φυσικά ισχυρές υπερεθνικές ταυτότητες.

Το πολιτικό σχέδιο μιας ισχυρής παρέμβασης της ευρωπαϊκής αριστεράς στο πλαίσιο της Ε.Ε. και των 27 κρατών-μελών καλείται να ελέγξει ή να επηρεάσει ένα πολιτικό σύστημα χωρίς ισχυρή κεντρική δημόσια εξουσία- πολλά κέντρα εξουσίας-, που είναι ταυτόχρονα θωρακισμένο από πολλές βαλβίδες ασφαλείας(τουλάχιστον 27, όσα και τα κράτη-μέλη).

Δυνάμεις του αντισυστημισμού, και όχι μόνο, με εξαίρεση το στόχο της ενίσχυσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ζητούν την κατάργηση όλων των Συνθηκών («Να καταργηθούν αμέσως Σύμφωνα και κανόνες, από το Μάαστριχτ ως τη Λισαβόνα»), το οποίο σημαίνει επιστροφή στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, δηλαδή στη συμφωνία στη βάση της οποίας οργανώθηκε ο τρελός χορός του νεοφιλελευθερισμού στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα! (Και σύμφωνα με την οποία, φυσικά, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι εξαιρετικά αδύναμο: οι Συνθήκες που ακολούθησαν ήταν αυτές που ενίσχυσαν τον θεσμικό του ρόλο.)

Μια αριστερή στρατηγική θα έπρεπε να εκκινήσει από την προσπάθεια κοινής οργάνωσης και διεκδίκησης των συμφερόντων των εργαζομένων σε όλη την Ευρώπη, από την ανάπτυξη της επικοινωνίας και αλληλεγγύης μεταξύ τους, από την καταπολέμηση των μεγάλων ανισοτήτων που συντηρούνται μέσα από τον κοινοτικό προϋπολογισμό, τις αγροτικές επιδοτήσεις κ.λπ. Το αντίθετο δηλαδή από το φάσμα του «πολωνού υδραυλικού» που προβαλλόταν ως απειλή στη Γαλλία.

Πολυποικίλες δυνάμεις της αριστεράς σήμερα επιδίδονται σε ένα διαρκές καταγγελτικό σφυροκόπημα της Ένωσης. Χωρίς επαρκή προβολή επεξεργασμένων θετικών προτάσεων, δίνουν την εντύπωση ότι ενδιαφέρονται περισσότερο για μια εναλλακτική κατεδάφιση παρά για μια εναλλακτική ευρωπαϊκή οικοδόμηση, τη στιγμή που η διεθνής πολυσύνθετη και πολυεπίπεδη κρίση έχει καταστήσει φανερό όσο ποτέ την ανάγκη προώθησης μιας κοινής ευρωπαϊκής οικονομικής και πολιτικής διακυβέρνησης. Είναι η μόνη ορατή δυνατότητα για να επανακτήσει η Πολιτική την κυριαρχία έναντι των πανίσχυρων Αγορών, ώστε να ανοίξει ο δρόμος για την επιβολή κανόνων και ρυθμίσεων υπέρ των εργαζομένων και των κοινωνικά πιο αδύναμων. Η στασιμότητα ισοδυναμεί με αυτοκτονία. Και αυτή τη στιγμή η Ε.Ε αυτοκτονεί με ανεπαρκείς ηγεσίες που συνεχίζουν να εφαρμόζουν το ίδιο, όπως και προ κρίσης, ανεπαρκές μοντέλο πολιτικής.

Το πεδίο της Ευρώπης είναι το πεδίο του μεταρρυθμισμού. Ο πόλεμος θέσεων, όχι ο πόλεμος κινήσεων, είναι το κεντρικό διακριτικό του γνώρισμα.

Χρειάζεται εναλλακτικό σχέδιο και αλλαγή συσχετισμών για αλλαγή πολιτικών στην πορεία οικοδόμησης της ενιαίας Ευρώπης.

Και εδώ το Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς (ΚΕΑ) μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο. Γιατί ένα τέτοιο σχέδιο προϋποθέτει μια ευρωπαϊκή αριστερά που δεν θα είναι μόνο δύναμη αντίστασης, γενικόλογης καταγγελίας και διαμαρτυρίας, αλλά θα καταθέτει κυρίως πειστικές εναλλακτικές προτάσεις απέναντι σε όσα συμβαίνουν σήμερα στην Ευρώπη και τον κόσμο, θα προωθή την εφαρμογή τους με κινηματική λογική και θεσμική συμμετοχή, επιδιώκοντας ταυτόχρονα τη συγκρότηση μιας νέας κοινωνικής και πολιτικής πλειοψηφίας για τον ευρωπαϊκό κοινωνικό μετασχηματισμό.

Με δεδομένο ότι τα προβλήματα που πρωτίστως απασχολούν σήμερα εν μέσω κρίσης τους Ευρωπαίους πολίτες είναι η απασχόληση, το εισόδημα, η ανεργία και η δημοκρατία, το Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς θα πρέπει το επόμενο διάστημα να προχωρήσει σε πιο ολοκληρωμένες επεξεργασίες για την οικονομική διακυβέρνηση και τη θεσμική συγκρότηση της Ευρωπαϊκής

Ένωσης. Με έναν τέτοιο ισχυρό προγραμματικό λόγο, που θα συγκροτεί και ένα εφικτό προοδευτικό όραμα για τη σημερινή Ευρώπη, το Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς θα μπορεί να επιδιώξει και τις ευρύτερες πολιτικές προγραμματικές συγκλίσεις για την αλλαγή των σημερινών ευρωπαϊκών πολιτικών συσχετισμών και προσανατολισμών που αποθεώνουν την αγορά έναντι της πολιτικής και της δημοκρατίας.

Οι δυνάμεις της Αριστεράς σε ευρωπαϊκή κλίμακα, τουλάχιστον εκείνες που αντιλαμβάνονται το σοσιαλισμό ως δημοκρατική διαδικασία και όχι ως στάδια και τελικό στόχο, σε μια ευρύτερη συνεργασία με τους ευρωπαίους Πράσινους, δεν πρέπει να περιορίζονται, εξαιτίας της ατζέντας που επιβάλλει η κρίση και οι κυρίαρχες δυνάμεις, μόνο και κυρίως στο επίπεδο της οικονομίας. Χρειάζεται να επαναφέρουν δυναμικά την αναγκαιότητα μιας Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Συνθήκης που θα προωθεί την ενοποίηση, ανεξάρτητα από την επιδιωκόμενη μετεξέλιξη του συσχετισμού δυνάμεων στα κράτη-μέλη, με εκλεγμένη απευθείας από τους λαούς της Ευρώπης Συντακτική Συνέλευση, ρόλο που θα μπορούσε να αναλάβει και το εκλεγμένο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Έτσι, η Αριστερά υπερβαίνει ουσιαστικά την εθνική περιχαράκωση και ξαναπιάνει το νήμα ενός πραγματικού και όχι μόνο θεωρητικού ή μονομερούς και αδιέξοδου «από τα κάτω» διεθνισμού, καθώς η ευρωπαϊκή πολιτική ενοποίηση αποτελεί την ορατή απάντηση στις ανεξέλεγκτες αγορές και στην κυριαρχία του οικονομικού επί του πολιτικού και επιπλέον είναι ουσιαστικό βήμα για την αναγκαία και επείγουσα πολιτική διεύθυνση της παγκοσμιοποίησης.

Σε ό,τι αφορά τα αιτήματα και τις διεκδικήσεις που σχετίζονται με το ευρώ και την ευρωπαϊκή πολιτική και όπως αναδειχθηκαν μέσα από την κρίση, μια αριστερή πολιτική στρατηγική οφείλει να περιλαμβάνει τέσσερα πάγια αιτήματα:

» Η ΕΚΤ να «ελέγχεται» από πολιτικούς, δημοκρατικούς θεσμούς, (Συμβούλιο και Ευρωκοινοβούλιο) και να πάψει να είναι «εξωκοινωνικός» θεσμός, που δεν υπόκειται σε κανένα έλεγχο.

» Το ΣΣΑ, να απεμπλακεί από τους τρεις ασφυκτικούς δημοσιονομικούς κανόνες και να αποκτήσει και άλλα κριτήρια, όπως η απασχόληση και η κοινωνική προστασία, καθώς και δείκτες οικονομικής ανάπτυξης.

» Το ευρώ, ως έχει, να μη στερείται αυτονόπτων προϋποθέσεων που συνοδεύουν ένα ενιαίο νόμισμα: ένα ισχυρό αποθεματικό ταμείο στο οποίο θα προσφεύγουν οι οικονομίες που έχουν προβλήματα (ένας ευρωπαϊκός προϋπολογισμός που σταδιακά πρέπει να φτάσει στο 5% του ΑΕΠ της Ε.Ε.) και ένα «δανειστή της ύστατης στιγμής», η ΕΚΤ.

» Το τραπεζικό σύστημα, οι χρηματαγορές και η αρχιτεκτονική τους πρέπει να υπόκεινται σε ρυθμιστικούς κανόνες και να υπηρετούν τις αναπτυξιακές και κοινωνικές προτεραιότητες, όπως αυτές καθορίζονται από τους κάθε φορά πολιτικούς θεσμούς, όπου ο πολιτικός συσχετισμός ανάμεσα σε Δεξιά και Αριστερά μπορεί να αποβεί κρίσιμος.

Μέσα σε ένα τέτοιο διαμορφωμένο περιβάλλον η ενοποίηση του χρέους των κρατών της ευρωζώνης σε ένα φορέα, όπου όλοι να δανείζονται με τους ίδιους όρους, τα Ευρωπαϊκά Ομόλογα θα αποτελούν αυτονόπη λειτουργία ρουτίνας και όχι καθημερινό βρόγχο στις αδύναμες οικονομίες των χωρών μελών.

Η απόφαση – συμβιβασμός της Ευρωζώνης της 25/03/10 για ένα μηχανισμό μελλοντικού δανεισμού της Ελλάδας σφραγίστηκε από τη συντηρητική, αυταρχική σφραγίδα της Γερμανικής κυβέρνησης, ανέχεται την ασαγή κέρδοσκοπία και κυρίως υπονομεύει τις προοπτικές συνοχής των χωρών του ευρώ με την πρόσκληση εμπλοκής προς το ΔΝΤ.

Αν και ο πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου έσπευσε να χαιρετίσει τη Γερmano-Γαλλική συμφωνία κάνοντας την ανάγκη φιλοτιμία, η κατεύθυνση που εξυπηρετεί τους λαούς της Ευρώπης και τον ελληνικό λαό δεν είναι κάθε χώρα να δίνει μόνη τη μάχη κατά της κερδοσκοπίας του χρηματιστικού κεφαλαίου. Όταν υποχωρήσει η αφαίμαξη της Ελλάδας θα ακολουθήσει άλλος στόχος.

Υπάρχει άλλος δρόμος για την Ευρώπη. Η κρίση επιβεβαιώνει ότι απαιτείται περισσότερη Ευρώπη, αποφασιστικά βήματα προς την οικονομική ενοποίηση, πέραν του ενιαίου νομίσματος, κατάργηση του κανόνα της μη διάσωσης μιας χώρας που κινδυνεύει. Η επιλογή της ευρωζώνης των δύο ταχυτήτων που υιοθετείται από ισχυρά κέντρα δεν αποτελεί βιώσιμη λύση, αντίθετα απαιτούνται συντονισμένες πολιτικές αλληλεγγύης και ενίσχυσης της συνοχής.

Σε ένα τέτοιο πλαίσιο ευρωπαϊκής πολιτικής, αγώνων και συμμαχιών για την υιοθέτησή της πρέπει να εντάσσεται η αναγκαία για την Ελλάδα μείωση του ελλείμματος και συγκράτηση του δημόσιου χρέους της. Με μέτρα όμως που θα κατανέμουν δίκαια τα δυσβάστακτα βάρη, θα περιορίζουν δραστικά την παρασικονομία και τη φοροδιαφυγή, θα χαράσσουν αναπτυξιακή προοπτική, με σεβασμό στο περιβάλλον.

3.3. Η περιβαλλοντική κρίση και η κλιματική αλλαγή - 10 σημεία.

Οι κλιματικές αλλαγές έχουν ολέθριες συνέπειες για εκατομμύρια ανθρώπους. Η ερημοποίηση μεγάλων εκτάσεων του πλανήτη απειλεί το 40% του παγκόσμιου πληθυσμού, η λειψυδρία το 20%, ενώ 1,8 δις άνθρωποι θα αντιμετωπίσουν συνθήκες απόλυτης έλλειψης νερού έως το 2025. Η πείνα πλήττει 37 χώρες: πάνω από 2 δις άνθρωποι απειλούνται με φυσική εξόντωση.

Άρα το πρόβλημα επιβάλλεται να λυθεί. Η άνοδος της θερμοκρασίας δεν πρέπει να ξεπεράσει τους 2οC.

Στο πλαίσιο των κοινών αλλά διαφοροποιημένων ευθυνών, επειδή το 75% της κλιματικής αλλαγής οφείλεται στις αναπτυγμένες χώρες, στις οποίες και εντάσσεται η Ελλάδα οφείλουμε, ως ΣΥΝ, να προβάλουμε και να διεκδικήσουμε ώστε η χώρα μας να δεσμευτεί ότι θα προβάλλει και θα σπηρίξει σε μια συμφωνία για το κλίμα, στο Μεξικό πλέον, τα ακόλουθα δέκα σημεία:

1. Δημιουργία ενός νομικά δεσμευτικού πλαισίου, που θα τροποποιεί το Πρωτόκολλο του Κιότο και θα ενσωματώνει το νέο «Πρωτόκολλο του Μεξικού», ώστε να διασφαλιστεί το μέλλον του πλανήτη

2. Κορύφωση των παγκόσμιων εκπομπών το αργότερο έως το 2015 και ταχύτερη μείωση στη συνέχεια, ώστε οι συγκεντρώσεις αερίων θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα να μην υπερβούν τα 350-400 μέρη στο εκατομμύριο (ppm) και με αυτόν τον τρόπο να αποφευχθεί η αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας πάνω από τους 1,5-2° C

3. Δέσμευση των αναπτυγμένων κρατών για μειώσεις των εκπομπών της τάξης του τουλάχιστον 30-40% έως το 2020, και σχεδόν μηδενικές εκπομπές για αυτά τα κράτη έως το 2050

4. Συμφωνία των αναπτυσσόμενων χωρών να αναλάβουν δράσεις σημαντικής απόκλισης των εκπομπών κατά 30% σε σχέση με τα σενάρια αναμενόμενης εξέλιξης έως το 2020

5. Δέσμευση για μηδενικές εκπομπές από την αποδάσωση το αργότερο έως το 2030, λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα και τις ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων

6. Δέσμευση για δημόσια χρηματοδότηση των αναπτυσσόμενων κρατών προς τις αναπτυσσόμενες, ύψους τουλάχιστον €115 δις ετησίως για τους σκοπούς μείωσης των εκπομπών, κτήσης τεχνολογίας και προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος. Η χρηματοδότηση αυτή θα πρέπει να είναι επιπρόσθετη της Επίσημης

Αναπτυξιακής Βοήθειας (ODA)

7. Δημιουργία πλαισίου για την προσαρμογή των χωρών στις επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος με συγκεκριμένους μηχανισμούς, ειδική πρόβλεψη για ενίσχυση των αδυνάτων και παροχή έκτακτης βοήθειας σε περιπτώσεις καταστροφών εξαιτίας ακραίων καιρικών φαινομένων

8. Δημιουργία μηχανισμού για την τεχνολογική συνεργασία των κρατών σε θέματα έρευνας και ανάπτυξης, καθώς και διάχυσης τεχνολογιών φιλικών προς το περιβάλλον και το κλίμα.

9. Δημιουργία ενός νέου διοικητικού σχήματος, υπό την αιγίδα της Σύμβασης Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC), που θα συντονίζει τις δράσεις των κρατών, θα φροντίζει για τη διοχέτευση των πόρων, θα διασφαλίζει την τήρηση των δεσμεύσεων των κρατών και θα οργανώνει την απρόσκοπτη συνέχιση των προσπαθειών, κατά ένα δημοκρατικό και απολύτως διαφανή τρόπο.

10. Δέσμευση για σημαντική μείωση των εκπομπών από τη ναυτιλία και τις αερομεταφορές κατά τουλάχιστον 20-40% έως το 2020, σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Οι πόροι που θα προκύψουν από την μείωση των εκπομπών, ενδεχομένως μέσα από την επιβολή φόρου καυσίμου, πρέπει να κατευθυνθούν στη χρηματοδότηση αποκλειστικά των φτωχών κρατών

Δεν πρόκειται για μερικά ακόμα ευκολόγια. Είναι οι απαραίτητες συνθήκες που πρέπει να διαμορφωθούν στον οδικό χάρτη της μείωσης των εκπομπών. Είναι οι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη σωτηρία των επόμενων γενεών.

3.4. Η κρίση και το ελληνικό πρόβλημα

Η δημοσιονομική κρίση της ελληνικής οικονομίας ανέδειξε με δραματικό τρόπο τα αδιέξοδα του κοινωνικοοικονομικού προτύπου που οικοδομήθηκε στη χώρα ύστερα από τη μεταπολίτευση. Πρότυπο που συστηματικά και μεθοδευμένα εξέθρεψαν τα κόμματα του ΠΑΣΟΚ και της Ν.Δ. που κυβέρνησαν τη χώρα, μαζί με την επιχειρηματική ολιγαρχία, τους μεγάλους προμηθευτές του δημοσίου, τους διοικητές των ΔΕΚΟ, και γενικά τα ισχυρά λόμπι, την ανώτατη νομενκλατούρα του ευρύτερου δημόσιου τομέα (διοικητικά συμβούλια εταιριών του δημοσίου, συνεταιρισμών σε ανώτατο επίπεδο, «επιτροπές», συνδικαλιστικά στελέχη).

Το εν λόγω πρότυπο χαρακτηριζόταν από :

» Τεράστιες οικονομικές ανισότητες μεταξύ τάξεων και στρωμάτων καθώς και παράλογες εισοδηματικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών εργαζομένων. Η ίδια λογική των κραυγαλέων ανισοτήτων θεμελίωσε και το συνταξιοδοτικό σύστημα έτσι ώστε η άνιση σχέση υψηλότερης / χαμηλότερης σύνταξης να είναι πρωτοφανής σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

» Παράδοση του δημοσίου στους προμηθευτές του δημοσίου και τους κατασκευαστές των μεγάλων έργων, που κυριολεκτικά στραγγισαν με κάθε τρόπο και με την πλήρη συνεννοχή των κυβερνήσεων τα δημόσια ταμεία.

» Θεμελίωση ενός φορολογικού συστήματος, ακραία άνισου και προκλητικού, με ουσιαστική φορολογική ασυλία του πλούτου, ανοχή της παραοικονομίας και απίστευτη απομύζηση των εισοδημάτων από εργασία (φοροαπαλλαγές, φοροαποφυγή, φοροκλοπή, σχέση άμεσων/έμμεσων φόρων, μη τιμαριθμοποίηση κλιμακίων, κ.λπ.).

» Κατασπατάληση του γλιόσχρου δημόσιου χρήματος με όλους τους πιθανούς και απίθανους τρόπους για ίδιον όφελος των κυβερνήσεων (με την ευρεία έννοια) καθώς και για εξασφάλιση της διαίτησής τους στην εξουσία (ρουσφέτια, διαπλοκή, διαφθορά, πελατειακό σύστημα εν γένει). Έχοντας πλήρη συνείδηση της κατάχρησης που κατ' εξακολούθηση διέπρατταν φρόντισαν

να έχουν το ακαταδίωκτο θεσμικά και κοινοβουλευτικά κατοχυρωμένο.

» Αντιπαραγωγική χρησιμοποίηση των πόρων που εισέρρεαν από την Ε.Ε. με αποτέλεσμα η συμμετοχή των πόρων αυτών στη διαμόρφωση του ΑΕΠ να είναι μηδαμινή, πάντως, μακράν χαμηλότερη στην Ε.Ε. (κάτω του 1%).

» Έλλειψη αναπτυξιακής λογικής στις επενδύσεις που περιορίζονταν σε έργα κατασκευών (και μάλιστα, εν πολλοίς, κατασκευών πολυτελείας για τους ολυμπιακούς αγώνες) χωρίς μέριμνα για τη μεταποίηση. Μάλιστα, έκαναν ό, τι ήταν δυνατό για να προωθήσουν την ιδιωτική κατανάλωση και τη ρεμούλα αντί να χρησιμοποιήσουν την ευκαιρία των χαμηλών επιτοκίων για παραγωγικές επενδύσεις και ανασυγκρότηση της παραγωγικής βάσης της χώρας.

» Ταύτιση της ανταγωνιστικότητας με το χαμηλό κόστος εργασίας χωρίς καμιά εστίαση στις νέες τεχνολογίες, τις καινοτομίες, την ποιότητα, την εκπαίδευση και την έρευνα.

» Ασύδοτη, ολιγοπωλιακή διάρθρωση των αγορών, αχαλίνωτη κερδοσκοπία σε βάρος παραγωγών και καταναλωτών, απουσία δικτύων διανομής και εμπορίας από τους παραγωγούς, απουσία ή απαξίωση ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους.

Έτσι, η συνέπεια ήταν η οικονομία να υπονομευτεί μέχρι χρεοκοπίας, η πολιτική και το δημόσιο να υποταχθούν στην οικονομική ολιγαρχία και να συγκεντρωθεί ο πλούτος σε λίγα χέρια ενώ, αντίστοιχα, η φτώχεια να διαχυθεί στους πολλούς.

3.5. Η αντιμετώπιση της κρίσης - Το τετράπτυχο της πρότασης του ΣΥΝ

1. Η ήττα της κυβέρνησης Καραμανλή, που οδήγησε σε παροξυσμό το ακολουθούμενο πρότυπο συμπίπτοντας μάλιστα την τελευταία περίοδο με την εξέλιξη της παγκόσμιας κρίσης, έχει αφήσει μακροχρόνιο σημάδι. Καλλιέργησε λαϊκές ελπίδες και στην κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου είχαν επενδυθεί προσδοκίες από μεγάλο τμήμα του ελληνικού λαού.

Η κυβερνητική πρακτική, όμως, αποδείχθηκε πολύ κατώτερη των προσδοκιών και των περιστάσεων. Πέρα από μεγάλες εξαγγελίες προθέσεων υπήρξαν μικρές παρεμβάσεις και έργα.

Ο πειθαναγκασμός της κυβέρνησης σε αλληλοδιάδοχες λήψεις μέτρων που οι αγορές και τα κέντρα εξουσίας της Ε.Ε. επιβάλλουν για την αντιμετώπιση των συσσωρευμένων μακροχρόνιων προβλημάτων, των ελλειμμάτων και του χρέους, που παροξύνονται από την οικονομική κρίση, μαρτυρεί έλλειψη σχεδίου και σταθερότητας επιλογών.

Τα πακέτα των μέτρων που σχεδιάστηκαν με βάση τους στόχους του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης και, κυρίως, επιβλήθηκαν την 3η Μαρτίου 2010, ξεπερνούν τις αντοχές της χαμηλών και μεσαίων κοινωνικών στρωμάτων. Ανατρέπουν το προεκλογικό πρόγραμμα με το οποίο εκλέχθηκε το ΠΑΣΟΚ.

Οι νέες περικοπές των δημόσιων δαπανών οδηγούν φέτος σε απώλειες μισθών πάνω από 10% κατά μέσο όρο τους εργαζόμενους στο δημόσιο τομέα.

Λιγότερο, αλλά αισθητά θα μειώσουν οι αυξημένοι έμμεσοι φόροι την αγοραστική δύναμη των παγωμένων συντάξεων, αφού ο πληθωρισμός θα φτάσει πιθανώς στο 4%.

Τα μέτρα που τώρα επιβάλλονται πάνε πολύ πιο πέρα από εκείνα που συζητούνταν αρχικά, επειδή εν τω μεταξύ «αυξήθηκαν οι κίνδυνοι να μην επιτευχθούν οι στόχοι για τη μείωση του ελλείμματος», οι γνωστές τέσσερις μονάδες μείωσης του ελλείμματος. Πρόκειται για επιβολή μακράς και σκληρής λιτότητας, που ωθεί στη

φτώχεια μεγάλες κατηγορίες μισθωτών και συνταξιούχων. Δεν έχουν αντίστοιχο προηγούμενο επέμβασης μισθούς και στην έμμεση φορολογία από τη μεταπολίτευση.

Η επιβολή λιτότητας με τη δραστική μείωση των μισθών του δημοσίου που θα συμπαρασύρουν, όχι με την ίδια ένταση, και τους μισθούς στον ιδιωτικό τομέα, το πάγωμα των συντάξεων, οι πρόσθετοι έμμεσοι φόροι, πέραν του εκρηκτικού κοινωνικού προβλήματος που επιφέρουν, μαζί και με την περικοπή του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και άλλες περικοπές δαπανών θα οδηγήσει σε ένα φαύλο κύκλο αυτοτροφοδοτούμενης παρατεταμένης ύφεσης, που θα επιδεινώσει τα ποσοστά ελλείμματος-χρέους και θα απομακρύνει και πάλι το στόχο για το έλλειμμα. Θα έχουμε ακόμα βαθύτερη ύφεση, που σημαίνει λιγότερες θέσεις εργασίας, περισσότερη ανεργία.

2. Ως ΣΥΝ οφείλουμε σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, να αναδείξουμε ότι υπάρχει και άλλος δρόμος. Το **Τετράπτυχο** της δικής μας πρότασης : **δίκαιη κατανομή βαρών, αντιμετώπιση των δομικών προβλημάτων της ελληνικής διοίκησης, νέο αναπτυξιακό πρότυπο με διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, πράσινη-οικολογική ανασυγκρότηση της οικονομίας.**

Στην κατεύθυνση αυτή απαιτούνται, πρωταρχικά, πολιτικές επιλογές αλλά και συγκεκριμένα μέτρα για να ανατραπούν άρδην αντιλήψεις και να αλλάξουν οι πολιτικές που τις διαμόρφωσαν, όπως:

Η αναχρονιστική αντίληψη ότι στο σημερινό επίπεδο της τεχνολογίας είναι δυνατό με χαμηλότερο μισθό να αυξηθεί η παραγωγικότητα και να εκσυγχρονιστεί η παραγωγή.

Η αυταπάτη ότι οι βαθιές αναδιαρθρώσεις και οι προσαρμογές στα νέα τεχνολογικά και διεθνή δεδομένα μπορούσε να γίνουν μέσα από τους μηχανισμούς της αγοράς μόνο από τις μικρές ελληνικές επιχειρήσεις.

Η εδραιωμένη πεποίθηση ότι ο δημόσιος τομέας της οικονομίας είναι ένα μεγάλο πεδίο συναλλαγής για τη διεύρυνση της κομματικής πελατείας, για τη στήριξη του κόμματος στην εξουσία, διέξοδος για την αντιμετώπιση της ανεργίας και μηχανισμός συμπλήρωσης του ιδιωτικού τομέα τον οποίο συχνά καλείται να υπηρετήσει.

Η αντίληψη ότι το φορολογικό σύστημα πρέπει να στηρίζει την παρούσα δομή εισοδημάτων. Το φορολογικό σύστημα δεν παίζει στην Ελλάδα αναδιανεμητικό ρόλο, αλλά τον αντίστροφο από εκείνον που επιτελεί σε άλλες ανεπτυγμένες χώρες. Δεν μειώνει τις ανισότητες, τις διευρύνει.

Σταθερά τα τελευταία χρόνια επιμέναμε ότι απαιτούνταν και σήμερα ακόμη περισσότερο απαιτούνται διεύρυνση των εσόδων από δραστηριότητες και φυσικά πρόσωπα που διαφεύγουν, ανακατανομή των διαθέσιμων πόρων και κινητοποίηση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας θέτοντας ξεκάθαρες προτεραιότητες: βελτίωση της εκπαίδευσης, διεύρυνση της παραγωγικής βάσης και των κοινωνικών υπηρεσιών, προστασία του φυσικού πλούτου, άμβλυση των ανισοτήτων. Ένα μέρος των πόρων πλέον θα αφαιρείται για να αποπληρωθεί το χρέος που η χώρα συσσωρεύσει τις περασμένες δεκαετίες.

Ιδιαίτερο βάρος αποκτά η αξιοποίηση των διαθέσιμων από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία τα επόμενα τρία χρόνια Η έξοδος από τη μακροχρόνια ύφεση και η διασφάλιση της αναγκαίας ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας δεν νοείται ότι μπορεί να οικοδομηθεί πάνω στη συντήρηση παραγωγικών και διαχειριστικών προτύπων που στηρίζονται στη φθηνή εργασία, την εργασία χαμηλής παραγωγικότητας και τη ραγδαία φθορά του περιβάλλοντος. Προϋποθέτει επίσης μια βαθιά τομή στο χώρο του δημόσιου τομέα, με δημόσια διοίκηση που θα μετατραπεί από τροχοπέδη κάθε παραγωγι-

κής προσπάθειας σε αποφασιστικό αρωγό της και με νέο ρόλο των απαραίτητων δημόσιων επιχειρήσεων.

3. Υπάρχει δημοκρατική αριστερή διέξοδος από την κρίση. Τώρα αξίζει να αναδειχθεί στη δημόσια συζήτηση ένα πακέτο προτάσεων, αντιπροτάσεων στην κυβερνητική πολιτική.

Επιμένουμε – σε αντίθεση με τις διαβεβαιώσεις για το νεοφιλελεύθερο μονόδρομο και παρά τον αντισυστημικό αναχωρητισμό μεγάλων τμημάτων της αριστεράς – ότι υπάρχουν πολιτικές που ανοίγουν το δρόμο για δημοκρατική, αριστερή διέξοδο από τη σημερινή κρίση του πελατειακού κράτους.

Ο εκτροχιασμός του ελλείμματος, η υπερδιόγκωση του χρέους παραλύουν κάθε δυνατότητα άσκησης κοινωνικής και επενδυτικής πολιτικής του κράτους και υποθηκεύουν για πολλά χρόνια τα έσοδα από τη φορολογία. Ιδιαίτερα στις σημερινές συνθήκες τοκογλυφικής αφαίμαξης του δημόσιου ταμείου η επιδείνωση είναι επιταχυνόμενη και η οικονομική επιβάρυνση που προκαλείται είναι πολύ δύσκολο να υποστηριχθεί.

Συνεπώς, ναι, το έλλειμμα πρέπει να μειωθεί σε διαχειρίσιμα επίπεδα.

Αλλά πώς; Το κεντρικό πρόβλημα – όχι το μοναδικό – είναι το άδικο και ανεπαρκές φορολογικό σύστημα. Γεμάτο πελατειακές εξαιρέσεις, αφήνοντας εκτός φορολογίας το 40% της παραοικονομίας, αφαιρεί περισσότερο εισόδημα από τα λαϊκά στρώματα με τη συνεχή αύξηση της έμμεσης φορολογίας. Αντί της μείωσης των μικρών και μεσαίων εισοδημάτων – τώρα από τους δημόσιους υπαλλήλους, αύριο από τον ιδιωτικό τομέα – είναι επείγουσα ανάγκη η καθιέρωση καθολικών φορολογικών ρυθμίσεων και η εκβάθρυνση ανασυγκρότηση των φορολογικών μηχανισμών.

Επομένως, παραοικονομία και φοροδιαφυγή – νόμιμη και παράνομη – είναι οι πρώτοι στόχοι.

Εξοικονόμηση δαπανών μπορεί και πρέπει να γίνει. Όταν καθιερώνεται ευρωπαϊκός έλεγχος στην εκτέλεση του προϋπολογισμού, δεν θα καθιερωθεί εσωτερικός έλεγχος από την κοινωνία που πληρώνει; Αυτό σημαίνει διαφάνεια και δημοσιότητα στις δαπάνες. Πολιτικές και νομοθετημένες εγγυήσεις για το πού θα μεταφερθούν οι εξοικονομούμενοι και οι νέοι πόροι. Διαφορά, συναλλαγή, σπατάλη να τιμωρούνται τάχιστα γιατί κλέβουν από το εισόδημα των εργαζομένων και τις δυνατότητες κοινωνικού κράτους.

Άρα, απαιτούνται εγγυήσεις για την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, πραγματικοί, αξιόπιστοι, αποτελεσματικοί έλεγχοι στη διαχείριση.

Το πελατειακό κράτος στις διεθνείς οικονομικές συνθήκες των τελευταίων δεκαετιών δεν υποβάθμισε μόνο την παραγωγική δραστηριότητα της χώρας, αλλά διέδωσε το υπερκαταναλωτικό μοντέλο που πλήττει περιβάλλον, πηγές ενέργειας, την ποιότητα της ζωής, που αναζητά πηγές φθηνής εργασίας. Οι πάσης μορφής και μεθόδου ιδιωτικοποιήσεις δεν περιορίστηκαν στις επιχειρήσεις του δημόσιου, αλλά υπονόμισαν συστηματικά τα δημόσια αγαθά: Παιδεία, Υγεία, οργάνωση των πόλεων – όχι μόνο στο πεδίο των διατιθέμενων κονδυλίων αλλά και των αξιών. Βιώσιμη αναπτυξιακή προοπτική δεν μπορεί να είναι η συνέχιση και επέκταση του μοντέλου που καταρρέει.

Χρειάζεται, λοιπόν, ριζική στροφή υπέρ αναπτυξιακών πολιτικών που προωθούν βιώσιμες παραγωγικές προοπτικές, τα δημόσια αγαθά και την πράσινη ανάπτυξη.

Αυτοί οι στόχοι δεν εξυπηρετούνται από το πακέτο των κυβερνητικών μέτρων και ορισμένοι ακυρώνονται. Όλο και περισσότερες δυνάμεις της κοινωνίας αναζητούν διέξοδο. Δεν αρκούνται και δεν συσπειρώνονται μόνο στο αίτημα της κατάργησης των κυβερνητικών μέτρων. Μπορούν όμως να ενωθούν απαιτώντας και νέες πολιτικές. Γι αυτό, στόχος για την επόμενη περίοδο είναι η ριζική αλλαγή του πακέτου των κυβερνητικών μέτρων στις κατευθύνσεις που αναφέρθηκαν.

4. Για την αντιμετώπιση και αποτροπή των μέτρων λιτότητας, των σημερινών και αυτών που έπονται, αλλά και για την προώθηση και επιβολή αντιπροτάσεων και το σημαντικότερο για την αλλαγή αυτών των μέτρων απαιτείται η μεγαλύτερη δυνατή συσπείρωση των συνδικάτων και των εργαζομένων.

Το ΠΑΜΕ, καταγγέλλοντας όλους συλλήβδην, προχωράει τον δικό του δρόμο, που έχει στην πράξη διασπάσει το συνδικαλιστικό κίνημα. Μοναδικός του στόχος να «τσιμεντάρει» τις δυνάμεις του ή /και να τις διευρύνει, αδιαφορώντας ή αφήνοντας στην πράξη στους άλλους, τους «ρεφορμιστές» ή «στους συνεργάτες κυβέρνησης και εργοδοσίας», να ασχοληθούν με βελτιώσεις, αλλαγές ή και ακύρωση μέτρων που θα προκύπτουν από ένα μείγμα «προτάσεων, αγώνων, διαπραγματεύσεων».

Βεβαίως το συνδικαλιστικό κίνημα πόρρω απέχει από το να βρίσκεται στις καλύτερες στιγμές του.

Όταν όμως διεκδικούμε τη μεγαλύτερη δυνατή συσπείρωση των δυνάμεων σε όλα τα επίπεδα της διάρθρωσης του συνδικαλιστικού κινήματος πρέπει να υπολογίζουμε ότι αυτή δεν μπορεί παρά να προϋποθέτει την ευρύτατη κινητοποίηση των συνδικαλιστικών δυνάμεων και των εργαζομένων που πολιτικά εκφράζονται ή έχουν εκφραστεί μέχρι τώρα από το ΠΑΣΟΚ.

5. Προεξάρχουσα όμως θέση σε μια πρόταση της αριστεράς πρέπει να έχει το αίτημα για ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο με διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, πράσινη-οικολογική ανασυγκρότηση της οικονομίας. Ο ΣΥΝ οφείλει να προβάλλει το αίτημα ενός προτύπου ανάπτυξης, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφορία για την παραγωγική αναδιάρθρωση της χώρας μας, με διεύρυνση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής. Οι στοχεύσεις και οι πολιτικές-μέτρα πρέπει να βρίσκονται στον αντίποδα της επιτάχυνσης της απελευθέρωσης των αγορών και της έντασης των ιδιωτικοποιήσεων.

Αυτό πρέπει να αποσκοπεί:

» Στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης σε όλες τις πολιτικές και στην ανάδειξη της αειφορίας ως βασικού κριτηρίου των επιλογών σε όλους τους τομείς, στη γεωργία, τη βιομηχανία, τον τουρισμό, την ενέργεια και εν γένει στις υπηρεσίες.

» Στην κοινωνία και την οικονομία της γνώσης και της τεχνολογίας σε συνθήκες προϊούσας διεθνοποίησης. Στην ολόπλευρη σύγκλιση με την Ε.Ε.

» Στη διασφάλιση κοινωνικού κράτους γενικής εφαρμογής, με αναδιανομή του εισοδήματος, με καταπολέμηση της ανεργίας στην κατεύθυνση της πλήρους απασχόλησης, με διαρκή βελτίωση της κοινωνικής προστασίας, ασφάλειας, υγείας και διαβίωσης, καθώς και με επέκταση της πρόσβασης σε βασικά δημόσια αγαθά.

Αυτό πρέπει να περιλαμβάνει:

» Την Αλληλεγγύη με τη Φύση και το Παγκόσμιο Οικολογικό Σύστημα που απαιτεί ριζικές αλλαγές στην ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία. Την Αλληλεγγύη στις επόμενες γενιές που απαιτεί: την «ενεργειακή λιτότητα» με ανάπτυξη ήπιων, ανανεώσιμων πηγών και καταστολή της κατανάλωσης ορυκτών ενεργειακών πόρων με κάθε πρόσφορο τρόπο, την αποτελεσματική προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με προστατευόμενες περιοχές, ακτές και δάση, με διαχείριση των νερών ως φυσικό πόρο σε ανεπάρκεια, με χωρικά δίκαιη διαχείριση απορριμμάτων και αποβλήτων, με δεσμευτικό χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, την κατάργηση της γενετικής βιομηχανίας, τα μέτρα προειδοποίησης και πρόληψης από τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές.

» Τη βαθιά τομή στο χώρο του δημόσιου τομέα, με δη-

μόσια διοίκηση που θα μετατραπεί από τροχοπέδη κάθε παραγωγικής προσπάθειας σε αποφασιστικό αρωγό της και με νέο ρόλο των απαραίτητων δημόσιων επιχειρήσεων.

» Την κοινωνικά δίκαιη και περιβαλλοντικά ισορροπημένη περιφερειακή ανάπτυξη, με αποκέντρωση και αυτοδιοίκηση, με ισχυρές αιρετές περιφέρειες με εσωτερική αποκέντρωση τις νομαρχίες, μητροπολιτικές αυτοδιοικήσεις και ισχυρότερους δήμους, που θα προκύψουν και με συνενώσεις, με αποκέντρωση πόρων και αρμοδιοτήτων στα τοπικά συμβούλια. Με την διεύρυνση του ρυθμιστικού και οικονομικού ρόλου των δήμων και με ιδιαίτερη συμβολή τους στην ανάπτυξη της «κοινωνικής οικονομίας».

» Τη δημοκρατική φορολογική μεταρρύθμιση, που συνίσταται στην αναλογική και προοδευτική συμβολή όλων των πολιτών και περιλαμβάνει και τον αρνητικό φόρο εισοδήματος για νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος. Την εξοικονόμηση πόρων μέσα από τον περιορισμό στο ελάχιστο του τερατώδους μηχανισμού μεταφοράς εισοδημάτων υπό τη μορφή κινήτρων, επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων και φοροαπαλλαγών. Ιδιαίτερες περιοχές αναζήτησης πόρων η φορολόγηση της μεγάλης ακίνητης περιουσίας, η εκκλισηαστική και μοναστηριακή περιουσία και οι φοροαπαλλαγμένες εμπορικές συναλλαγές τους.

» Την αντιμετώπιση του υπέρογκου ελλείμματος του ισοζυγίου συναλλαγών και του εμπορικού ισοζυγίου (σταθερά αρνητική πρωτιά στην Ε.Ε.) Το έλλειμμα αυτό αντανακλά δομικά προβλήματα της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Η χώρα παράγει προϊόντα και υπηρεσίες που δεν καταναλώνονται ούτε στο εσωτερικό και αντιθέτως εισάγει άλλα ή ομοειδή συνεχώς. Αυτό σημαίνει είτε λαθεμένες επιλογές παραγωγικών προτύπων είτε υψηλό κόστος παραγωγής. Τραγική συνέπεια είναι ότι διαρκώς επιχειρήσεις κλείνουν και η ανεργία εκτινάσσεται στα ύψη. Η πολιτική επιλογή πρέπει να εστιάζεται πρώτα απ' όλα στον εντοπισμό των τομέων παραγωγικής δραστηριότητας που είναι σε θέση να αποτελέσουν πόλους ανάπτυξης για τη χώρα ή εστίες συγκριτικού πλεονεκτήματος μέσω παραγωγικών και τεχνολογικών εξειδικεύσεων που ταυτόχρονα θα σέβονται το περιβάλλον. Στις γενναίες επενδύσεις στην παιδεία, στην επιστημονική έρευνα. Στην στήριξη στην πλήρη απασχόληση, στη σταθερή και ποιοτική εργασία και σε ικανοποιητικούς μισθούς. Η χώρα οφείλει να δώσει τη μάχη της ανταγωνιστικότητας στο πεδίο της καινοτομίας και της ποιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών, που ενσωματώνουν τεχνολογικό πρόβαδισμα και υψηλή προστιθέμενη αξία.

» Τη διαμόρφωση ενός ισχυρού πυλώνα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα υπό τον έλεγχο του δημοσίου, που θα περιλαμβάνει την Εθνική, όπου το δημόσιο επανακτά το κρίσιμο πακέτο μετοχών για τον ουσιαστικό έλεγχό της, και τις λοιπές τράπεζες δημόσιου συμφέροντος. Στόχος η εξασφάλιση της ομαλής ροής του χρήματος και της χρηματοδότησης της οικονομίας, η συμπίεση των επιτοκίων.

» Την ουσιαστική στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με ενίσχυση για απρόσκοπτη ροή της χρηματοδότησής τους, με νομοθετική κατάργηση των καταχρηστικών πρακτικών και χρεώσεων των τραπεζών, με οργάνωση και έλεγχο του τομέα παροχής υπηρεσιών, με συλλογική συμμετοχή τους στις κρατικές προμήθειες.

» Την πρωταρχική κρατική μέριμνα για χρήσεις γης στην ύπαιθρο, για εκσυγχρονισμό της γεωργίας, των μεταποιητικών μονάδων αλλά και των δικτύων εμπορίου και διακίνησης αγροτικών αγαθών, για μεταφορά πόρων στον πυλώνα της Αγροτικής Ανάπτυξης ώστε να ενισχυθούν κατά προτεραιότητα τα αγροτικά νοικοκυριά. Την επιδίωξη της πολυλειτουργικότητας του αγροτικού τομέα, με έμφαση στη βιολογική γεωργία και κτη-

νοτροφία. Τη στοχευμένη και συνεπή ενίσχυση της κτηνοτροφίας, κύριας πηγής εισοδήματος αγροτικού πληθυσμού για περιοχές όπου δεν υπάρχουν άλλες πηγές απασχόλησης. Την εξυγίανση και πλήρη ανασυγκρότηση των αγροτικών συνεταιρισμών και οργάνωση των αγροτών σε ομάδες παραγωγών.

» Την πλήρη και αξιοπρεπή απασχόληση και τη θέσπιση της 35ωρης εβδομαδιαίας εργασίας. Εργασιακές σχέσεις και συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας που παρέχουν στους εργαζόμενους, Έλληνες και μετανάστες, σιγουριά και διαμορφώνουν όρους δημιουργικής και υπεύθυνης απασχόλησης, που ευνοούν τη συλλογικότητα, τη συνεργασία, την ανάληψη ευθυνών και την αλληλεγγύη.

» Την εγγύηση της κοινωνικής ασφάλειας όσων διαβιούν στη χώρα μέσα από ένα ασφαλιστικό σύστημα που θα χρηματοδοτείται σταθερά και με ενιαίους όρους από τους εργαζόμενους, το κράτος και τους εργοδότες, χωρίς την οποιαδήποτε ανάγκη άνισης καταφυγής σε κοινωνικούς πόρους, θα διασφαλίζει τα αποθεματικά των ταμείων, θα αντιμετωπίζει την εισφοροδιαφυγή και εισφοροαπαλλαγή και την ανασφάλιστη εργασία καθώς και την πρόσβαση και χρήση των υπηρεσιών υγείας, που θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από πλήρη ισότητα για όλους τους πολίτες.

» Την αλλαγή του βασικού προσανατολισμού στον τομέα της υγείας στην κατεύθυνση της πρόληψης και ανάπτυξης της πρωτοβάθμιας φροντίδας με ιδιαίτερη έμφαση στην αναμόρφωση του ΕΣΥ, στη δημιουργία ενός Ενιαίου Φορέα Υγείας στη γενναία χρηματοδότηση του δημόσιου συστήματος υγείας και άμβλυση των εξωπραγματικών ιδιωτικών δαπανών. Μείζον ζήτημα εδώ η αντιμετώπιση στη πράξη της σπατάλης που θα εξοικονομήσει πόρους για την ανασυγκρότηση του υγειονομικού συστήματος.

» Την αποδοχή ότι βάση μιας νέας πορείας για την παιδεία είναι η αναγνώριση των αποτυχιών του συστήματος και των μεταρρυθμίσεών του. Την απαίτηση για μια εκπαίδευση που να αντιστοιχεί στις αυξημένες ανάγκες της εποχής, των πολιτών και της χώρας. Την αφηρητική προσέγγιση ότι συνολική λύση δεν μπορεί να αποτελούν οι άτυπες και οι νόμιμες μορφές ιδιωτικοποίησης που σημειώνουν ραγδαία αύξηση και ότι το εκπαιδευτικό σύστημα θα πρέπει να παρέχει ίσες ευκαιρίες σε όλους του πολίτες. Τον αυτόνομο μορφωτικό ρόλο του Λυκείου, την ελεύθερη πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

6. Ο ΣΥΝ οφείλει να αναδείξει τον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) ως τομέα πρωταρχικής επιλογής, στήριξης και δημόσιας παρέμβασης για την προώθηση μέτρων εξοικονόμησης και ορθολογικής χρήσης της ενέργειας. Η χώρα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα απόδοσης και ανάπτυξης των ΑΠΕ (αιολική, ηλιακή, κυμάτων). Η εντατική επενδυτική πρωτοβουλία, η σταδιακή ενσωμάτωση τεχνογνωσίας, η προώθηση της καινοτομίας της έρευνας μπορεί να έχει πολύπλευρη απόδοση, τόσο στην επάρκεια της χώρας σε κεφαλαιουχικό και τεχνολογικό εξοπλισμό όσο και στην ενίσχυση της εξαγωγικής της προσπάθειας. Πρώτα απ' όλα θα έχει άμεσα αποτελέσματα στην ουσιαστική μείωση της ενεργειακής εξάρτησης καθώς και στην ουσιαστική αύξηση της απασχόλησης περιφερειακά κατανεμημένης. Γιαυτό και πρέπει να κρίνονται απολύτως απαραίτητα τα στοχευμένα κίνητρα, οι χωροταξικές επιλογές και η διασφάλιση τοπικών συναινέσεων.

6.1. Ενίσχυση των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή. Η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η χώρα στο πλαίσιο του Ενεργειακού και Κλιματικού Πακέτου για διείσδυση των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας κατά 18% το 2020 (έχει γίνει πλέον 20% με απόφαση του ΥΠΕΚΑ) σε σχέση με περι-

που 6,8% που είναι σήμερα, συνεπάγεται 3πλασιασμό της ενεργειακής παραγωγής από ΑΠΕ στη χώρα μας. Δεδομένου ότι το σημερινό επίπεδο διείσδυσης των ΑΠΕ διαμορφώνεται κυρίως από τη χρήση παραδοσιακής βιομάζας (της οποίας το ποσοστό στο μέλλον θα συρρικνώνεται) και μεγάλων ΥΗΕ (το εκμεταλλεύσιμο δυναμικό των οποίων κατά βάση έχει εξαντληθεί), η κάλυψη του στόχου θα πρέπει να γίνει με νέες τεχνολογίες ΑΠΕ.

Στο πλαίσιο αυτό η υλοποίηση μεγάλης κλίμακας έργων ΑΠΕ είναι αναπόφευκτη. Έτσι, η πλειονότητα των προβλέψεων που γίνονται προς την κατεύθυνση αυτή αφορούν σε:

» Αιολικά πάρκα 6.000-9.000 MW.

» Φωτοβολταϊκά συστήματα 1.000 MW.

» Μικρά ΥΗΕ 450 MW.

» Γεωθερμικές μονάδες 150 MW.

» Μονάδες βιομάζας 300 MW.

Οι αναγκαίες επενδύσεις είναι της τάξης των 3,0 δις. € ανά έτος για όλη την περίοδο μέχρι το 2020 και οι οποίες, εφόσον υλοποιηθούν αναμένεται να δημιουργήσουν συνολικά 100.000 νέες θέσεις εργασίας. Δεδομένου του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος για υλοποίηση έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα, κρίσιμες παράμετροι για την επίτευξη αυτών των στόχων θεωρούνται:

» Η απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου και η απο-ενοχοποίηση των τεχνολογιών ΑΠΕ που σήμερα επί της ουσίας διώκονται ως ρυπογόνες δραστηριότητες. Στο πλαίσιο αυτό θεωρείται απαραίτητη και η αναθεώρηση του χωροταξικού για τις ΑΠΕ.

» Η περαιτέρω ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικών δικτύων προκειμένου να μπορούν να αξιοποιηθούν περιοχές με πλούσιο αιολικό δυναμικό, και κυρίως η σύνδεση των νησιών του Αιγαίου με το διασυνδεδεμένο ηλεκτρικό σύστημα στην προοπτική υλοποίησης έργων ΑΠΕ μεγάλης κλίμακας.

» Η ενημέρωση των πολιτών για τα περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα αλλά και τις πραγματικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις των έργων ΑΠΕ.

» Η ριζική αναθεώρηση του συστήματος επιδοτήσεων και τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Σταδιακά θα πρέπει να εκλείψουν οι επιδοτήσεις στο κόστος επένδυσης των έργων (τα οποία θα πρέπει να καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τους επενδυτές) και να αυξηθούν σημαντικά οι τιμές πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ στη βάση και του περιβαλλοντικού οφέλους που θα προκύπτει από την υποκατάσταση ηλεκτρισμού που άλλως θα παραγόταν από ρυπογόνες μονάδες. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να αυξηθεί και το ποσοστό των εσόδων έργων ΑΠΕ που κατακρατείται υπέρ των ΟΤΑ στους οποίους εγκαθίστανται τα έργα, μέρος των οποίων θα πρέπει να αποδίδεται απ' ευθείας στους μόνιμους κατοίκους, καθιστώντας τους πραγματικά συμμετοχούς στο όλο εγχείρημα.

» Η θέσπιση κινήτρων για ανάπτυξη βιομηχανίας παραγωγής τεχνολογιών ΑΠΕ στη χώρα (σε αναλογία με το πετυχημένο παράδειγμα της ανάπτυξης εγχώριας βιομηχανίας παραγωγής ηλιακών συστημάτων), για να δημιουργηθούν πραγματικά οι προϋποθέσεις ώστε επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος να έχουν και σημαντικό θετικό αντίκτυπο στην οικονομία, αντισταθμίζοντας την απώλεια θέσεων εργασίας από τη συρρίκνωση του μεριδίου της λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής.

6.2. Εξοικονόμηση ενέργειας. Βασικός άξονας άμεσης προτεραιότητας για την επίτευξη των στόχων του Ενεργειακού και Κλιματικού Πακέτου της ΕΕ στην Ελλάδα αποτελεί η προώθηση μέτρων εξοικονόμησης και ορθολογικής χρήσης της ενέργειας. Τα περιθώρια στον τομέα αυτό είναι τεράστια, πρωτίτως στα κτίρια

και στις μεταφορές, αλλά και στη βιομηχανία. Οδηγός και στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να είναι η εκπλήρωση των στόχων της χώρας στο χρονικό ορίζοντα του 2020 σε σχέση με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, και την αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας. Εκτιμάται ότι για την υλοποίηση των στόχων αυτών οι επόμενες δαπάνες την περίοδο 2010-2020 θα φθάσουν τα 2 δις. € ανά έτος, δίνοντας σημαντική ώθηση κυρίως στον κατασκευαστικό κλάδο αλλά και σε άλλους οικονομικούς κλάδους, και άρα δημιουργώντας θετικό αντίκτυπο και στην οικονομία της χώρας. Και πάλι όμως ιδιαίτερα κρίσιμο σημείο είναι οι υποστηρικτικές πολιτικές που θα εφαρμοστούν προκειμένου να κινητοποιήσουν την οικονομία προς την κατεύθυνση αυτή. Βασικές πολιτικές παρεμβάσεις μεταξύ άλλων θεωρούνται:

» Η επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου, η ενεργοποίηση επιτέλους της Κοινοτικής Οδηγίας 2002/91/ΕΚ για την ενεργειακή συμπεριφορά των κτιρίων, η υιοθέτηση αυστηρότερων κανονισμών θερμομόνωσης και η διαμόρφωση σαφούς χρονοδιαγράμματος προς την κατασκευή κτιρίων μηδενικών εκπομπών άνθρακα.

» Η χρήση κατάλληλα σχεδιασμένων οικονομικών κινήτρων για την προώθηση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας με υψηλό αρχικό κόστος, αποκλειστικά για τα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα.

» Η επιβολή πράσινων φόρων για όλους της καταναλωτές που δεν χρησιμοποιούν ορθολογικά την ενέργεια, οι οποίοι κατά 50% θα διατίθενται σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας και ΑΠΕ και κατά 50% στην ενίσχυση της απασχόλησης.

» Η ανάπτυξη πράσινων υποδομών στον τομέα των μεταφορών, και ιδιαίτερα όσον αφορά στην προώθηση των μέσων μαζικής μεταφοράς στον αστικό ιστό και της ανάπτυξης δικτύου σύγχρονων σιδηροδρόμων.

» Η εκπαίδευση και ενημέρωση των πολιτών, καθώς και η ανάπτυξη της έρευνας για τα ζητήματα αυτά.

IV. Η δική μας Αριστερή Προγραμματική Αντιπολίτευση

Δεν μπορεί να υπάρξει σοβαρή αντιπολίτευση, δεξιά, κεντρώα, αριστερή ή αριστεριστική, που δεν θα είναι προγραμματική, που δεν θα έχει μια ισχυρή προγραμματική διάσταση. Η εύκολη αντιπολίτευση, η δημογωγική, η μη δουλεμένη αντιπολίτευση, είναι ο κύριος τρόπος που άσκησαν και ασκούν πολιτική τα δύο μεγάλα κόμματα. Έχει σε μεγάλο βαθμό υιοθετηθεί και από δυνάμεις της Αριστεράς, του ΚΚΕ προεξάρχοντος.

Η επιλογή της αριστερής προγραμματικής αντιπολίτευσης από το κόμμα μας, μετά τις εκλογές του Οκτωβρίου, είναι ορθή.

Όμως η διαρκής προσαρμογή του ΣΥΝ στις απαιτήσεις και την αντισυστημική πολιτική φιλοσοφία των συνιστωσών του ΣΥΡΙΖΑ ξεθωριάζει, περιθωριοποιεί και εν τέλει εξαφανίζει τη δυνατότητα άσκησης σοβαρής αριστερής αντιπολίτευσης στη βάση προγραμματικών προτάσεων, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί από τις επεξεργασίες οργάνων, τμημάτων και συνεδρίων του ΣΥΝ.

Ο μόνος δρόμος για τη βελτίωση και την αξιοποίησή τους είναι η απεμπλοκή του ΣΥΝ από το στενό κορσέ του συμμαχικού σχήματος που θέλει την αντιπολίτευση όχι προγραμματική, αλλά «κινηματική», «μαχητική», «ριζοσπαστική», «αγωνιστική» ή συνοδευόμενη από άλλα κενά περιεχομένου επίθετα, δηλωτικά μιας αριστερής επαναστατικής καθαρότητας.

Η γραμμή της προγραμματικής αντιπολίτευσης – όποτε γίνεται πράξη – μπορεί και αξιοποιεί και τις παρούσες δυνατότητες για θετικές αλλαγές, χωρίς να μεταθέτει τα πάντα στο απώτερο μέλλον. Αποδεικνύεται

και εκλογικά επωφελής για τον ΣΥΝ, όπως φάνηκε στις εθνικές εκλογές όπου το συμμαχικό σχήμα διασώθηκε, επειδή προεκλογικά ο εκφερόμενος πολιτικός λόγος από τον πρόεδρο και τα στελέχη μεταστράφηκε προς προσεκτικότερες, πιο ορθολογικές, σοβαρές και προγραμματικές διατυπώσεις αντί του στερού αντισυστημικού καταγγελτισμού.

Ως σύγχρονη δημοκρατική αριστερά δεν κτίζουμε και δεν επενδύουμε στη συνεχή φραστική καταγγελία, δεν αρκούμαστε στην «αποκάλυψη» και στο «ξεσκέπασμα» των συντηρητικών πολιτικών, αλλά ενδιαφερόμαστε για τη διατύπωση ρεαλιστικών εναλλακτικών προγραμματικών προτάσεων που θα πείθουν και θα δημιουργούν κοινωνική δυναμική για μεταρρυθμίσεις και ρήξεις με κατεστημένες νοοτροπίες και πολιτικές επιλογές που αναπαράγουν τα σημερινά αδιέξοδα.

Επειδή επιδιώκουμε με αντιπροσωπευτικές διαδικασίες, αλλά και κινηματικές συσπειρώσεις, την παρεμβολή και τη συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση των πολιτικών εξελίξεων, μακριά από αδιέξοδες συντηρητικές λογικές, είναι ιδιαίτερα σημαντική η σχέση που έχουμε αναπτύξει ως κόμμα με τα παραδοσιακά και τα νέα κοινωνικά κινήματα. Πρόκειται όμως για σχέση ιδιαίτερα ευαίσθητη που χρειάζεται προσεκτικούς χειρισμούς ώστε ούτε το κόμμα να διαχέεται και να ταυτίζεται με τα κινήματα υιοθετώντας άκριτα κάθε κινηματικό αίτημα στο όνομα μιας υποτιθέμενης συμπίεσης, ούτε να επιχειρείται η υποκατάστασή τους, η ποδηγέτησή και η καθοδήγηση των κινήματων για άμεσα κομματικά οφέλη. Τέτοιου είδους πρακτικές, που επί της ουσίας ταύτιζαν στα μάτια των πολιτών κομματικούς φορείς και κινήματα, συνέβαλαν σε απίσχναση και παρακμή το Ελληνικό Κοινωνικό Φόρουμ. Η αυτονομία των επιμέρους χώρων και ο μεταξύ τους διάλογος αποτελεί αξιακό κανόνα για τη σύγχρονη δημοκρατική αριστερά.

V. Εναλλακτικό σχέδιο σύγκλισης κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων

Εμείς, ως ΣΥΝ, δεν επιδιώκουμε να συμβάλουμε στην ομαλή λειτουργία του δικομματικού εκκρεμούς. Να αποτύχει και να πτηθεί το ΠΑΣΟΚ ώστε να γυρίσει πάλι η ΝΔ.

Απορρίπτουμε την τυφλή αντιπολίτευση στο ΠΑΣΟΚ και την πολιτική επένδυση στα αδιέξοδα.

Στόχος μας είναι να ετοιμάζουμε την επόμενη μέρα. Να διαμορφωθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις σε επίπεδο σύγκλισης προγραμματικών θέσεων, πολιτικών προτάσεων, φερεγγυότητας προσώπων, για την υλοποίηση μιας εναλλακτικής προοπτικής προοδευτικής διακυβέρνησης μέσα από τη σύγκλιση ευρύτατων κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων. Αυτός ο πλατύς συνασπισμός δυνάμεων στο πολιτικό πεδίο δεν μπορεί παρά να περιλαμβάνει τους Οικολόγους- Πράσινους και τους σοσιαλιστές και να είναι ανοικτός σε κάθε άλλη δύναμη της αριστεράς.

Απαραίτητη επίσης συνθήκη, που δεν συντρέχει τις τελευταίες δεκαετίες, είναι να καλλιεργηθεί και μια κουλτούρα συνεργασιών στους χώρους της αριστεράς.

Σήμερα, αυτή η προοπτική δεν βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη. Τίθεται εκτός, εξαιτίας του τρόπου που το ΠΑΣΟΚ αντιμετωπίζει την οικονομική κρίση και των μέτρων λιτότητας που επιβάλλει, καθώς και της ισχυρής κοινοβουλευτικής αυτοδυναμίας του.

Ταυτόχρονα όμως, σήμερα που οι πολίτες, αριστεροί και κεντροαριστεροί, που επένδυσαν με την ψήφο τους και τη στάση τους στο ΠΑΣΟΚ αναζητούν κοινωνικές αλλά και πολιτικές διεξόδους οφείλουμε περισσότερο από άλλες φορές, να κτίζουμε γέφυρες διαλόγου και κοινής δράσης με τον κόσμο αυτόν, που θα ξεκινά από την αντίσταση, την ανατροπή των μέτρων λιτότητας, και την πρόωπη και επιβολή αντιπροτάσεων. Και το σημαντικότερο θα επιδιώκει αλλαγή αυτών

των μέτρων, αλλά και θα διεκδικεί, από τα κάτω, αλλαγή πολιτικών και πολιτικού προσανατολισμού.

Μόνον έτσι μπορούμε να προσβλέπουμε στην οικοδόμηση ενός πλατιού προοδευτικού ρεύματος στην ελληνική κοινωνία ικανού να εμπνεύσει κοινωνικές και κυρίως πολιτικές συμμαχίες με δυνατότητες πλειοψηφίας και προοδευτικής διακυβέρνησης του τόπου.

Με την έννοια αυτή η επιδίωξη συμμαχίας μας με τους Οικολόγους- Πράσινους είναι στρατηγικής σημασίας.

VI. Προς διαφορετική συμμαχική στόχευση. Με τους Οικολόγους - Πράσινους και ανοικτοί σε δυνάμεις της Αριστεράς

Η ανάγκη στρατηγικής σύμπλευσης με τον οικολογικό χώρο προκύπτει, πρωτίστως, από το γεγονός ότι τα περιβαλλοντικά προβλήματα ξεπερνούν πλέον τα στενά τους πλαίσια και αποκτούν τη σημασία της καθολικής οπτικής στην αναπτυξιακή προοπτική. Τώρα που το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής γίνεται ομπρέλα και συμπυκνώνει το συνολικό αναπτυξιακό αδιέξοδο του πλανήτη στην εποχή της παγκοσμιοποίησης και της μεγάλης οικονομικής κρίσης.

Αυτήν την πραγματικότητα καλείται να προσεγγίσει και να διαχειριστεί μια πολιτική με όρους πράσινης αριστεράς.

Οι Οικολόγοι- Πράσινοι κατέγραψαν ένα ικανοποιητικό ποσοστό στις ευρωεκλογές, διαθέτουν ευρωκοινοβουλευτική εκπροσώπηση και έχουν εισέλθει στο πολιτικό σκηνικό. Παρά τη μικρή τους πρόσβαση στο κοινωνικό και τοπικό επίπεδο και την ελάχιστη προεκλογική προβολή τους από τα ΜΜΕ, η καταγραφή τους επιβεβαιώνει και τη δική μας εκτίμηση για την υψηλή προτεραιότητα της οικολογίας στη συνείδηση των πολιτών και της νεολαίας.

Ο ΣΥΝ οφείλει να προσβλέπει σε μια συνάντηση της Αριστεράς με την οικολογία, ως κεντρική επιλογή, συναρθρώνοντας τις προτεραιότητες της κοινωνικής κριτικής με τις περιβαλλοντικές ευαισθησίες.

Σε πολιτικό επίπεδο, ο ΣΥΝ πρέπει να αναζητήσει, σε ισότιμη βάση, δυνατότητες συνεργασίας με τους Οικολόγους- Πράσινους, αξιοποιώντας και την αρνητική εμπειρία από τη μη πρόωπη της εκλογικής συνεργασίας σε προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις.

Η πρόταση αυτή είχε διατυπωθεί έγκαιρα στα καθοδηγητικά όργανα του ΣΥΝ και δεν έγινε αποδεκτή στο 5^ο Συνέδριο του κόμματος. Εάν είχε υιοθετηθεί θα υπήρχαν πολλαπλασιαστικά, πιο εντυπωσιακά, αποτελέσματα στην πρόσφατη εκλογική αναμέτρηση και μια ευρύτερη αλλαγή του πολιτικού τοπίου.

Σε αυτή τη κατεύθυνση, πρέπει στην παρούσα φάση, με ανοικτές διαδικασίες, να επιδιωχθεί διάλογος για συγκεκριμένα ζητήματα και παραπέρα προσέγγιση και συνεργασία στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Οι αυτοδιοικητικές εκλογές του Νοεμβρίου του 2010 πρέπει να διαμορφώσουν όρους ευρύτερης συνεργασίας και σύγκλισης των δύο χώρων.

Τα οξύτατα προβλήματα της συγκυρίας και η αίτηση της ευθύνης επιβάλλουν τη συνάντηση, με όρους ισότητας και αυτονομίας, δύο χώρων με διαφορετικές μέχρι σήμερα στρατηγικές ιεραρχήσεις και προτεραιότητες. Η υποβάθμιση του περιβάλλοντος και η κοινωνική οπισθοδρόμηση συμβαδίζουν αποτελώντας τις δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Είναι η ώρα να ξεκινήσει ο διάλογος και οι κοινές δράσεις με τους Οικολόγους- Πράσινους και με όλες τις δυνάμεις της αριστεράς και της οικολογίας που θεωρούν αναγκαία και επιθυμούν μια τέτοια συνάντηση, που θα προχωρήσει τη συμπόρευση αριστεράς και οικολογίας πέρα από την απαραίτητη υπεράσπιση των

ελεύθερων χώρων, του πρασίνου και της ποιότητας ζωής στις πόλεις, προς ένα συνολικό αναπροσανατολισμό του παραγωγικού και αναπτυξιακού μοντέλου με βάση τις αρχές της αειφορίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Θέλουμε να προωθήσουμε στην Ελλάδα ένα σύνολο μεταρρυθμίσεων που αποβλέπουν στο μετασχηματισμό του σημερινού στρεβλού, αντικοινωνικού και ξεπερασμένου μοντέλου ανάπτυξης, πέρα από την απλή κατάργηση ή αναθεώρηση συντηρητικών διευθετήσεων που επέβαλε με την αυτοδυναμία της η κυβέρνηση της Ν.Δ. και εν πολλοίς υιοθέτησε και το ΠΑΣΟΚ.

Θα είναι εξαιρετικά θετικό αν κατορθώσουμε με την κοινή μας δράση να επηρεάσουμε τη δημόσια συζήτηση για να έλθουν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος ουσιαστικά θέματα που αφορούν το περιβάλλον και τους εργαζόμενους, ιδίως σήμερα όπου το εγχώριο εύρος και βάθος της οικονομικής κρίσης επικεντρώνουν την πολιτική ατζέντα αποκλειστικά σε αυτήν.

VII. Δήμοι και περιφέρειες με διαφάνεια και συμμετοχή, για τη βελτίωση της ζωής των πολιτών. Στην πρώτη γραμμή του αγώνα για αποκέντρωση με αυτοδιοίκηση.

1. Ο ΣΥΝ έχει με σταθερότητα υποστηρίξει και αγωνιστεί για την πρόωπη στη χώρα μας μιας μεγάλης διοικητικής και αυτοδιοικητικής μεταρρύθμισης, με επιτελικό κράτος, ισχυρές αιρετές περιφέρειες με εσωτερική αποκέντρωση τις νομαρχίες, μητροπολιτικές αυτοδιοικήσεις και ισχυρότερους δήμους, που θα προκύψουν και με συνενώσεις, με αποκέντρωση πόρων και αρμοδιοτήτων στα τοπικά συμβούλια.

Μια μεγάλη διοικητική και αυτοδιοικητική μεταρρύθμιση είναι πρώτα απ' όλα όρος και προϋπόθεση για ποιοτική ανάπτυξη, αειφορία και κοινωνική συνοχή, δημοκρατικό προγραμματισμό και εξορθολογισμό του επιχειρησιακού σχεδιασμού, βελτιστοποίηση της διοίκησης και της εξυπηρέτησης των πολιτών, δημοκρατική εμπάθυνση και συμμετοχή των πολιτών.

Επιμένουμε ανυποχώρητα στο στόχο της αποκέντρωσης με αυτοδιοίκηση, συνεχίζοντας τη μεγάλη δημιουργική, αγωνιστική, λαϊκή παράδοση της ελληνικής αριστεράς.

2. Το πρόγραμμα οικονομικής στήριξης της μεταρρύθμισης, οι μεταφορές αρμοδιοτήτων και πόρων, οι χωροταξικές και γεωγραφικές ρυθμίσεις, και το επιχειρησιακό και οργανωτικό σχέδιο ενός τέτοιου εγχειρήματος αποτελούν σοβαρότατες και κρίσιμες προϋποθέσεις και παράγοντες που θα κρίνουν την έκβασή του και γιαυτό το λόγο αυτά τα θέματα πρέπει να απασχολήσουν ουσιαστικά το σύνολο των πολιτικών και αυτοδιοικητικών δυνάμεων αλλά και ολόκληρη την ελληνική κοινωνία.

Το εκλογικό σύστημα αποτελεί επίσης καθοριστικό παράγοντα. Η απλή αναλογική, για την αυτοδιοίκηση έχει πρωτεύουσα σημασία. Η απλή αναλογική διασφαλίζει τη συμμετοχή και τη συμβολή στη διαχείριση και στον έλεγχο των τοπικών και περιφερειακών δημοσίων υποθέσεων, όλων των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων, διευκολύνει τη συμμετοχή τοπικών κινήματων και άξιων πολιτών, συχνά παροπλισμένων, στα κοινά και επιβάλλει τη διαβούλευση, το διάλογο και την ανάγκη σύνθεσης στις αποφάσεις των οργάνων.

Τα κυβερνητικά σχέδια, που έχουν εμφανισθεί μέχρι στιγμής για μια νέα αυτοδιοικητική μεταρρύθμιση υπό τη γενική ονομασία «Καλλικράτης», δεν καλύπτουν τα παραπάνω κριτήρια. Παρά το θετικό της καθιέρωσης της αιρετής περιφέρειας, αφήνουν ανοικτά φαινόμενα νεοσυγκεντρωτισμού, ενώ προωθείται ο «ομοσπονδιακός χαρακτήρας» συγκρότησης και εκλογής, ενίσχυσης του αρχηγοκεντρικού μοντέλου και της δικομματικής πόλωσης.

Η ασάφεια στους πόρους και το χωροταξικό κρύβουν σκοπιμότητες και επιτείνουν τις αμφιβολίες και τις αντιρρήσεις.

3. Οι εκλογές του προσεχούς Νοεμβρίου θα πραγματοποιηθούν σε ένα ιδιαίτερος οξυμένο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον. Η οικονομική κρίση, όπως εμφανίζεται με τις εκρηκτικές διαστάσεις της στην χώρα μας και με τα άδικα και σκληρά κυβερνητικά μέτρα που πλήττουν μεγάλες κατηγορίες του ελληνικού λαού, καθώς και η αυτόματη διαπλοκή τοπικού και περιφερειακού με την κρατική εξουσία θα ωθούν τους πολίτες, άνδρες και γυναίκες, να στέκονται κριτικά ή αρνητικά όχι μόνο απέναντι στην αιρετή διοίκηση του δήμου ή των νομαρχιών-ενταγμένων πλέον στις περιφέρειες-, που για την απόδοση ή μη του έργου τους κρίνονται, αλλά απέναντι στην κυβέρνηση για τις συνολικές της πολιτικές, που το αποτύπωμα τους θα είναι αισθητό στη μεγάλη πλειοψηφία των νοικοκυριών.

Ο ΣΥΝ, λαμβάνοντας υπ' όψη την τρέχουσα συγκυρία, οφείλει να αναδείξει τον αυτοδιοικητικό και πολιτικό χαρακτήρα τους. Οφείλει να διατυπώσει τον κεντρικό του στόχο που σε αυτές τις εκλογές πρέπει να είναι η νίκη των ιδεών της ουσιαστικής αποκέντρωσης με αυτοδιοίκηση και η επικράτηση των δυνάμεων που σε τοπικό επίπεδο μπορούν να υπερασπιστούν και να προωθήσουν αυτές τις ιδέες.

Στις εκλογές του Νοεμβρίου θέτουμε ως γενικό στόχο την ανάδειξη δημοτικών και περιφερειακών διοικήσεων που θα διαχειριστούν με διαφάνεια και δημόσιο έλεγχο τις τοπικές υποθέσεις και τα οικονομικά – και αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία στις συνθήκες της δημοσιονομικής κρίσης. Αρχές που θα αγωνιστούν για τη βελτίωση της ζωής των πολλών, στηρίζοντας τους αδύνατους και υποβοηθώντας την ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος, φυσικού και αστικού, παλεύοντας καθημερινά με έργα κατά του ρατσισμού, στηρίζοντας την ένταξη των μεταναστών στην οικονομική και κοινωνική ζωή με σεβασμό στις παραδόσεις και τον πολιτισμό τους, προωθώντας την εκπαίδευση των παιδιών τους. Μακριά από πελατειακές εξυπηρετήσεις, με συνεπή αγώνα για αποκέντρωση.

Επιδιώκουμε την όσο το δυνατό πιο ισχυρή συμμετοχή μας στους δήμους και τις περιφέρειες, μέσα από φερέγγυους συνδυασμούς και πρόσωπα. Στόχος μας δεν είναι η έκδοση ανακοινώσεων-καταγγελιών από τα δημοτικά-περιφερειακά συμβούλια αλλά η υλοποίηση και διεκδίκηση λύσεων στα τοπικά προβλήματα, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που έχουμε ήδη περιγράψει.

Στηρίζουμε τους πετυχημένους δημάρχους που στηρίξαμε το 2006 και τους συνδυασμούς συνεργασίας στους οποίους είναι επικεφαλής.

4. Με βασικό γνώμονα τις εκτιμήσεις και τις επιλογές των πολιτικών κινήσεων του κόμματος και στη συνέχεια των τοπικών κινήσεων στις οποίες συμμετέχει ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ, πρέπει να επιδιώξουμε, με ευέλικτη και αποκεντρωμένη εκλογική τακτική, τη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή μας στο θεσμό, μέσα από φερέγγυους συνδυασμούς και πρόσωπα, για την υπεράσπιση του δημόσιου και κοινωνικού χαρακτήρα των ΟΤΑ απέναντι σε αντιλήψεις εμπορευματοποίησης και ιδιωτικοποίησης των υπηρεσιών, απορύθμισης των εργασιακών σχέσεων για τη διεκδίκηση δημοκρατικής εμπάθυνσης και κοινωνικής συμμετοχής, βιώσιμων λύσεων στα τοπικά προβλήματα.

Απορρίπτοντας λογικές στείρας κομματικής καταγραφής που εκφράζει το: «ΣΥΡΙΖΑϊκά σχήματα παντού» να αναζητήσουμε σχήματα που θα διασφαλίζουν τις πιο πλατιές συνεργασίες προσώπων, κινήσεων και πολιτικών δυνάμεων στη βάση συμφωνιών σε προγραμματικό λόγο και προτάσεις. Εκεί όπου επιλέξουμε «αυτόνομες» εκλογικές καθόδους, είναι απαραίτητο να διασφαλίζουν τα παραπάνω στοιχεία.

5. Σε ότι αφορά τις 13 Περιφερειακές αυτοδιοικήσεις, μια μάχη που αφορά κατά κύριο λόγο μεγάλες χω-

ρικές, πληθυσμιακές, αναπτυξιακές και οικονομικές γεωγραφικές ενότητες, προκρίνουμε την εκλογική κάθοδο του χώρου με επιδίωξη συμπόρευσης με τους Οικολόγους –Πράσινους, με βάση ένα πρόγραμμα βιώσιμης περιφερειακής ανάπτυξης.

Σε ότι αφορά Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη, που αποτελούν αυτοδιοικητικές μάχες με ισχυρά πολιτικά χαρακτηριστικά, η ΚΠΕ του ΣΥΝ σε κοινές συνεδριάσεις της με τις αντίστοιχες νομαρχιακές οργανώσεις του κόμματος, θα προσδιορίσει και την τελική επιλογή.

Ιδιαίτερη περίπτωση πρέπει να αποτελέσει η εκλογική τακτική μας στην Θεσσαλονίκη λόγω του «φαινομένου Παπαγεωργόπουλου –Ψωμάδη - Άνθιμου» που αντιπροσωπεύει υπερσυντηρητισμό, εθνικισμό, μισαλλοδοξία, πολύπλευρη έκπτωση των αξιών.

Ο ΣΥΝ, οφείλει, να ανταποκριθεί στο χρόνο αίτημα για αλλαγή που εκφράζεται από πολίτες της Θεσσαλονίκης ευρέος κοινωνικοπολιτικού φάσματος. Πρέπει να διευκολύνει τη δημιουργία ευρύτερων συσπειρώσεων που θα διαμορφώνονται από τα κάτω με την πρωτοβουλία Δημοτικών και Νομαρχιακών Κινήσεων και τη συμμετοχή κινήσεων πολιτών, ομάδων ειδικών ενδιαφερόντων, συλλόγων, συνδικάτων, νεανικών συσπειρώσεων, εθελοντικών οργανώσεων κλπ. με στόχο την συγκρότηση ενός μετωπικού ψηφοδελτίου νίκης του ευρύτερου προοδευτικού τμήματος της κοινωνίας.

VIII. Το ΚΟΜΜΑ

1. Η λειτουργία του κόμματος τη διετία που πέρασε επηρεάστηκε και σε μεγάλο βαθμό καθορίστηκε από δύο βασικές παραμέτρους

α) Τη διευρυνόμενη απαξίωση, από σημαντικά κομμάτια της ελληνικής κοινωνίας, του πολιτικού συστήματος όπως διαμορφώθηκε μεταπολιτευτικά και κατ' επέκταση των κομμάτων αλλά και της συλλογικής δράσης.

β) Την αποτυχία του πολιτικού σχεδίου της πλειοψηφίας, όπως διατυπώθηκε και εγκρίθηκε στο 4^ο και 5^ο συνέδριο του ΣΥΝ.

Το δίπτυχο ενόπτητα της αριστεράς – οργανωτική ανασυγκρότηση απέτυχε και στα δύο του σκέλη, με αποτέλεσμα η κρίση πολιτικής και προσανατολισμού της πλειοψηφίας να μετατρέπεται σε κρίση πολιτικής και προσανατολισμού του κόμματος στο σύνολό του και να επηρεάζει καθοριστικά τις λειτουργίες του.

2. Η επισήμανση των σοβαρών προβλημάτων δυσλειτουργίας του κόμματος έγινε έγκαιρα από την πλευρά της ΑΝΑΝΕΩΤΙΚΗΣ ΠΤΕΡΥΓΑΣ. Με επιστολή προς την ΠΓ (10.11.08), τα μέλη της ΠΓ που πρόσκεινται στην ΑΝΑΝΕΩΤΙΚΗ ΠΤΕΡΥΓΑ μεταξύ άλλων τόνιζαν ότι:

«Διατυπώνουμε σήμερα και γραπτώς τις ενστάσεις που έχουμε πολλές φορές και με διάφορες αφορμές καταθέσει στα όργανα του κόμματος για σοβαρό έλλειμμα ουσιαστικής και εύρυθμης λειτουργίας των κορυφαίων οργάνων του κόμματος της Π.Γ. και της ΚΠΕ και για ακόμα μεγαλύτερο έλλειμμα στον τομέα της συμμετοχής αυτών των οργάνων στη διαμόρφωση των πολιτικών επιλογών και πρωτοβουλιών του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ.

Αυτό το πρόβλημα γίνεται οξύτερο γιατί επηρεάζει με τη σειρά του και τα σημαντικά για τη δομή του κόμματος μεσαία όργανα, με αποτέλεσμα τη χαλάρωση των διαδικασιών αρκετών Νομαρχιακών Επιτροπών και τη μετατροπή τους σε διεκπεραιωτικούς μηχανισμούς χωρίς επαρκείς πολιτικές λειτουργίες και συμμετοχή στους πολιτικούς προσανατολισμούς του κόμματος.

Εκτιμάμε ότι η πανελλαδική λειτουργία και η παρουσία μας ανάπτυξη του πολιτικού ρόλου των οργανώσεών μας σε όλη τη χώρα είναι πολύ πιο πίσω από τις ανάγκες των καιρών και αναντίστοιχη με τη δημοσκοπική άνοδο του κόμματος. Η οργανωτική δυσκαμ-

ψία του ΣΥΝ προφανώς δεν χρεώνεται, με βάση την άποψή μας, σε κάποιους.

Είναι γνωστές οι χρόνιες αδυναμίες στον οργανωτικό τομέα. Δεν είναι όμως μόνο αυτή η αιτία. Το πρόβλημα παίρνει ευρύτερη διάσταση γιατί, περισσότερο από ποτέ, σήμερα δεν αισθάνονται ότι έχουν την πολιτική ευθύνη στο χώρο τους. Έχουν αφηθεί να παρακολουθούν απλώς κεντρικούς σχεδιασμούς χωρίς τις πιο πολλές φορές να γνωρίζουν και ποιος τους διαμορφώνει.»

Σήμερα, δυστυχώς, οι περισσότερες από τις επισημάνσεις αυτές δικαιώνονται. Οι οργανωτικές και πολιτικές λειτουργίες σε όλη την κλίμακα του κόμματος, από τις ΠΚ έως και την ΚΠΕ, βρίσκονται σε πλήρη αναντιστοιχία τόσο με τις δυνατότητες που υπάρχουν όσο και με τις ανάγκες της πολιτικής συγκυρίας.

Οι ΠΚ λειτουργούν υποτυπωδώς, απουσιάζουν οι ιδιαίτεροι προγραμματισμοί για το χώρο ευθύνης τους, απουσιάζουν οι κατευθύνσεις για τις προτεραιότητες σε κάθε χώρο με αποτέλεσμα την απουσία συγκεκριμένου περιεχομένου δράσης και την αδράνεια της μεγάλης πλειοψηφίας των μελών. Η μεταφορά όλων των δραστηριοτήτων στις Τοπικές Επιτροπές ΣΥΡΙΖΑ έχει ως αποτέλεσμα οι ΠΚ του ΣΥΝ να μην έχουν ουσιαστικά αντικείμενο δράσης.

Τα ενδιάμεσα όργανα, ιδιαίτερα οι ΝΕ των μεγάλων πόλεων, λειτουργούν περισσότερο διεκπεραιωτικά και λιγότερο ή καθόλου με μια αίσθηση ευρύτερης ευθύνης για την περιοχή τους.

Η ΚΠΕ δεν έχει συμβάλει στην επεξεργασία και την υλοποίηση πολιτικών για τα θέματα που απασχολούν την ελληνική κοινωνία. Η λειτουργία της θυμίζει περισσότερο γενική συνέλευση σωματείου, με δεδομένους συσχετισμούς και προελημμένες αποφάσεις παρά βουλευόμενο πολιτικό όργανο. Η εικόνα αυτή δεν αλλάζει τόσο για τα τμήματα της ΚΠΕ όσο και για την ΠΓ.

Σε όλα αυτά, αν προστεθούν η έλλειψη διάθεσης για συνεννόηση, η απουσία συνθέσεων και η συστηματική καλλιέργεια της θεωρίας των «εντός και εκτός» πολιτικού σχεδιασμού του κόμματος – θεωρία που ευνοεί κάθετους διαχωρισμούς – διαμορφώνεται ανάγλυφα η εικόνα ενός αναποτελεσματικού πολιτικού οργανισμού.

Καθοριστικό ρόλο για τη διαμόρφωση της σημερινής πραγματικότητας, παίζει η συμμετοχή του ΣΥΝ στον ΣΥΡΙΖΑ. Το «ενωτικό εγχείρημα της αριστεράς», σύμφωνα με τις αποφάσεις των τελευταίων συνεδρίων, όχι μόνο δεν έχει συμβάλει στην ουσιαστική ενότητα των δυνάμεων της αριστεράς αλλά, αντίθετα, συνεχίζει να διχάζει το κόμμα. Οι διαφωνίες για την ορθότητα και την αποτελεσματικότητα της επιλογής έχουν επιπτώσεις και στην καθημερινή λειτουργία του ΣΥΝ. Σημαντικές δυνάμεις του κόμματος δεν εμπνέονται από την εκπνεύμενη πολιτική γραμμή, αδυνατούν να παρακολουθήσουν τις διαρκείς παλινωδίες με αποτέλεσμα την απουσία τους από την καθημερινή λειτουργία του κόμματος και την ουσιαστική αδρανοποίησή τους.

3. Εν μέσω της διαδικασίας ψήφισης των θέσεων της ΚΠΕ για το Έκτακτο Συνέδριο διεξήχθη το Συνέδριο της Νεολαίας του ΣΥΝ. Είναι ιδιαίτερος θετικό το γεγονός της οργανωτικής ανάπτυξής της.

Οι σαφείς αναφορές όμως των επίσημων κειμένων του Συνεδρίου καθώς και οι τοποθετήσεις ηγετικών στελεχών του κόμματος για τον κομμουνιστικό προσανατολισμό της νεολαίας ακυρώνουν τον χαρακτήρα του ενιαίου κομματικού οργανισμού (του ΣΥΝ δηλαδή και της νεολαίας του) ως κόμματος πολιτικής και προγραμματικής ενότητας.

Η επιστροφή στις ιδεολογικές μονομέρειες και η έλλειψη πλουραλιστικής αναζήτησης μιας σύγχρονης, αριστερής, οικολογικής, φεμινιστικής ταυτότητας της νεολαίας του κόμματος είναι βήμα προς τα πίσω.

Είναι προφανές ότι οι μονόπλευρες αναφορές στον κομμουνιστικό προσανατολισμό στενεύουν τα όρια του

χώρου μας και αναιρούν την πλούσια πείρα από τις πλατιές αριστερές οργανώσεις νεολαίας που έγραψαν ιστορία σε αυτόν τον τόπο.

Οφείλουμε τα ζητήματα αυτά ως κόμμα να τα αντιμετωπίσουμε με μεγάλη προσοχή αλλά και πολιτική ευθύνη. Μακριά από πατερναλισμούς αλλά και από την παραίτηση από μια απολύτως αναγκαία πολιτικοideολογική επικοινωνία με τα κεντρικά όργανα της νεολαίας για χάραξη κοινής πορείας.

4. Ο ΣΥΝ μέχρι σήμερα δεν κατάφερε να εντάξει τον φεμινιστικό προβληματισμό στον πολιτικό του σχεδιασμό. Το έλλειμμα φύλου παραμένει.

Η παράκαμψη της προβληματικής του φύλου δλώνει οπισθοδρόμηση στον τομέα αυτό, πολύ πίσω από τα κεκτημένα των τελευταίων δεκαετιών, όταν μάλιστα τα αριστερά κόμματα της Ευρώπης έχουν κατακτήσει καλύτερες θέσεις για τις γυναίκες και τις διεκδικήσεις τους. Η ιδέα και το δικαίωμα της ισότητας εμπίπτει στις πολιτικές προτεραιότητες του ΣΥΝ, γιατί η ιστιμμία των δύο φύλων μπορεί και πρέπει να έρθει από την Αριστερά.

Απαιτούνται συγκεκριμένες πολιτικές πρωτοβουλίες, προγραμματισμός και δέσμευση της ηγεσίας στη κατεύθυνση αυτή. Η συζήτηση δεν πρέπει να εξαντληθεί για μια ακόμη φορά στη διατύπωση ευκολογίου που θα αναπτύσσεται από Συνέδριο σε Συνέδριο.

Όταν η φεμινιστική οπτική εμποτίσει τον πολιτικό και προγραμματικό λόγο του κόμματος και κυρίως την πρακτική του, τότε θα μπορούμε να μιλάμε για ισόρροπη παρουσία των δύο φύλων στις δομές του.

5. Είναι λάθος να αντιμετωπίζεται η οργανωτική συγκρότηση του κόμματος ανεξάρτητα από την πολιτική του γραμμή, ανεξάρτητα από τα αποτελέσματα των προτεραιοτήτων που τίθενται κάθε φορά. Είναι δύο φορές λάθος τα συμπτώματα της κρίσης των πολιτικών επιλογών να ανάγονται σε αιτίες και να καλλιεργείται η αυταπάτη ότι αν ληφθούν οργανωτικά μέτρα και εκπονηθούν κανόνες θα ξεπεραστούν αυτόματα τα προβλήματα.

Παράγωγο αυτής της λογικής είναι η κριτική στον πολυτασικό χαρακτήρα του κόμματος και η καλλιέργεια αντιλήψεων που ουσιαστικά προωθούν, στο όνομα της αποτελεσματικότητας, ξεπερασμένα από την εμπειρία της αριστεράς μονολιθικά πρότυπα λειτουργίας.

Η συγκρότηση του ΣΥΝ, προ εικοσαετίας, υπήρξε ένα καινούριο και πρωτότυπο εγχείρημα για το χώρο της Αριστεράς, τόσο στα βασικά φυσιολογικά χαρακτηριστικά όσο και στον τρόπο λειτουργίας. Με πλήρη συναίσθηση των δυσκολιών προσπαθήσαμε και προσπαθούμε να οικοδομήσουμε έναν πολιτικό οργανισμό που θα έχει την ικανότητα να ενσωματώνει δημιουργικά πολλές και διαφορετικών προελεύσεων δυνάμεις της αριστεράς. Γνωρίζαμε και γνωρίζουμε ότι η μετάβαση από τα κόμματα της ιδεολογικής καθαρότητας, που γνώρισε η Αριστερά, σε κόμμα πολιτικής ενότητας, η μετάβαση από τα κόμματα που υιοθετούσαν το δημοκρατικό συγκεντρωτισμό σε πολυτασικό κόμμα δεν είναι εύκολη υπόθεση. Οφείλουμε ως ΣΥΝ όμως να είμαστε πεισμένοι ότι οι επιλογές μας αυτές είναι επιλογές χωρίς επιστροφή. Στο όνομα των όποιων – τεχνητών ή πραγματικών – προβλημάτων δεν πρέπει να θα επιστρέψουμε στο παρελθόν. Αντίθετα, αυτό που χρειάζεται είναι η επιμονή και συστηματική προσπάθεια ενίσχυσης αυτών των χαρακτηριστικών. Η ενίσχυση της πολιτικής λειτουργίας της ΚΠΕ, των ΝΕ και των ΠΚ. Η ενίσχυση της δημοκρατίας και της πολυφωνίας. Με πλήρη συνείδηση ότι αυτό που για άλλους αποτελεί αδυναμία, είναι στην ουσία η προωθητική δύναμη για τον ΣΥΝ.

6. Χρειαζόμαστε ένα κόμμα στο οποίο τα μέλη ενημερώνονται λεπτομερειακά για όλα τα ζητήματα, συνδιαμορφώνουν τις απόψεις τους στις κομματικές συζητήσεις και, πάνω απ' όλα, συμμετέχουν ενεργά στην

επεξεργασία και τη διαμόρφωση της πολιτικής του κόμματος σε όλα τα επίπεδα.

Ανανέωση σημαίνει πάνω απ' όλα βαθιά τομή στην οργάνωση και τη λειτουργία του κόμματος.

Στον ΣΥΝ έχουμε κατακτήσει ένα επίπεδο δημοκρατικής λειτουργίας που μας διαφοροποιεί τόσο από τα συγκεντρωτικά κόμματα όσο και από τα αρχηγικά κόμματα. Δεν κατορθώσαμε όμως να δημιουργήσουμε ένα πραγματικό κόμμα των μελών του.

Χρειάζεται ένα σύγχρονο, μαζικό, πλουραλιστικό κόμμα που να στηρίζεται στη συμμετοχή, την πρωτοβουλία και τη δράση των ίδιων των μελών του. Ένα κόμμα ανοικτό στα κοινωνικά κινήματα, χωρίς να επιχειρεί την υποκατάστασή τους ή να διακέεται μέσα σε αυτά.

Ένα κόμμα οργανωτικά ελκυστικό σε περιεχόμενο και μορφές δράσης. Ένα κόμμα που να τολμά να αποκαταστήσει την κλονισμένη σχέση του πολίτη με την πολιτική.

Χρειαζόμαστε μια πραγματική στροφή προς τη βάση του κόμματος, την οργάνωση και το περιεχόμενό της, η οποία δεν υπήρξε παρά τη δέσμευση του προηγούμενου συνεδρίου.

Στόχος πρέπει να είναι η πολιτικοποίηση της λειτουργίας των οργανώσεών μας και το άνοιγμά τους στο ευρύτερο ακροατήριο των φίλων και των ψηφοφόρων του κόμματος. Κλειδί οποιασδήποτε αλλαγής είναι η αναβάθμιση της ιδιότητας του κομματικού μέλους, με την ουσιαστική συμμετοχή του στην επεξεργασία και τη λήψη των σημαντικών αποφάσεων του κόμματος.

Β) ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 6ο - ΕΚΤΑΚΤΟ - ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝ

(κατατίθεται από την ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΑΝΑΣΥΝΘΕΣΗ για ψηφοφορία μόνο στις Π.Κ. του Κόμματος)

Αγέλαστος Απόστολος, Βουζουναράς Δημήτρης, Γιάνναρος Ανδρέας, Δάβος Γιώργος, Δούλη Βίκυ, Ζευγολατάκος Βρασίδης, Θεοδωρακάκος Κυριάκος, Ιωσηφίδη Ράνια, Λουράντου Αθηνά, Μαρκάκη Ρούσα, Ματθαίου Γιώργος, Μέλισσας Μιχάλης, Μπιτσαξή Ελένη, Μποζίκας Νίκος, Μπότσης Παναγιώτης, Πασχάλη Βούλα, Πιλάλης Βαγγέλης, Πιλάλης Χρήστος, Ταπραντζή Τζένη, Χαλβατζιδάκης Δημήτρης, Χαραλαμπίδης Χρήστος, Χελάκης Γιώργος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΣΕ ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ - Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΑΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΤΗ

Το έκτακτο συνέδριο του *Συνασπισμού της Αριστεράς, των Κινήματων και της Οικολογίας* συγκαλείται σε μια εξαιρετικά κρίσιμη περίοδο, κατά την οποία οι εκμεταλλεζόμενες τάξεις σε Ελλάδα και Ευρώπη καλούνται να υποστούν την ταχύτερη κατεδάφιση των δικαιωμάτων τους και του βιοτικού τους επιπέδου στα όρια της εξαθλίωσης.

Η διεθνής καπιταλιστική κρίση βρήκε τις δυνάμεις της παγκόσμιας αριστεράς και του εργατικού κινήματος ιδεολογικοπολιτικά απροετοίμαστες και αποπροσανατολισμένες από τα κυρίαρχα μοντέλα κατανάλωσης, πίστωσης και ΜΜΕ. Μολονότι η παγκόσμια και η ευρωπαϊκή αριστερά μιλούσε εδώ και χρόνια για βαθιά και σύνθετη οικονομική κρίση που έχει καθολικά χαρακτηριστικά (κρίση κλιματικής αλλαγής, κρίση πρώτων υλών, κρίση ενεργειακή, κρίση διατροφική) και δομικές αιτίες, δεν μπόρεσε να διαμορφώσει τους όρους μιας ισχυρής παγκόσμιας ή περιφερειακής αντι-ηγεμονίας που θα αξιοποιούσε άμεσα τον ιστορικό χαρακτήρα της κρίσης, ανοίγοντας σε νέες βάσεις την προοπτική και το περιεχόμενο του κοινωνικού μετασχηματισμού και του σοσιαλισμού της εποχής μας.

Τα παραδείγματα αριστερής διακυβέρνησης των χωρών της Λατινικής Αμερικής και του μερικού συντονισμού τους, δεν είναι από μόνα τους ικανά να αποτελέσουν τον μπόουσουλα της ανασυγκρότησης της παγκόσμιας αριστεράς. Επίσης το ΚΕΑ στην Ευρώπη αδυνατεί να προχωρήσει τις ενοποιητικές ή διαδικασίες και να διαμορφώσει μια πειστική εναλλακτική πρόταση κοινωνικού μετασχηματισμού.

Από την άλλη πλευρά οι εθνικές αστικές τάξεις και οι οικονομικές ελίτ της Ευρώπης, σε υψηλό βαθμό διεθνοποιημένες στο συντονισμό και την δράση τους και εφοδιασμένες με τα αντίστοιχα θεσμικά εργαλεία και την σχετική εμπειρία, προσπαθούν εντεινώντας την ταξική εκμετάλλευση να κερδίσουν χρόνο (συνέχιση της ικανοποιητικής κερδοφορίας των κεφαλαίων τους), ώστε να μπορέσουν είτε να συγκροτήσουν «αποτελεσματικές» εθνικές ή διεθνοποιημένες στρατηγικές για την «έξοδο» από την κρίση υπερσυσσώρευσης κεφαλαίου που έχουν οδηγηθεί, είτε να υποστούν τις μικρότερες δυνατές απώλειες στα πλαίσια αυτής.

Σε αυτόν τον άνισο κοινωνικό και ταξικό πόλεμο που ήδη άρχισε, θα συνεχιστεί επί μακρόν και που προκάλεσε για άλλη μια φορά η διεθνής καπιταλιστική κρίση

ση (στην πιο νεοφιλελεύθερη εκδοχή της), η ελληνική αριστερά στο σύνολό της -ιδιαίτερα όμως η ριζοσπαστική- και πρώτο απ' όλα το κόμμα μας, οφείλει να επανεξετάσει τα ζητήματα στρατηγικής, λειτουργίας, προσανατολισμού και δράσης της. **Οι προσδοκίες του κόσμου της εργασίας από την πολιτική αριστερά θα είναι στο εξής κλιμακούμενες και ευθέως ανάλογες του ιστορικού της ρόλου.** Οι συνθήκες αυτές επιβάλλουν στο κόμμα μας και την ηγεσία του να προχωρήσει σε ριζικό επαναπροσδιορισμό των πιο «αδύνατων» φυσιογνωμικών και οργανωτικών χαρακτηριστικών του: αριστερός ευρωπαϊσμός / κοσμοπολιτισμός, έλλειμμα λαϊκότητας και ταξικών αναφορών, συγκεντρωτική / καθετοποιημένη δομή.

Η πολιτική απόφαση του έκτακτου συνεδρίου πρέπει να υπερβαίνει κατά πολύ σε ριζοσπαστικό περιεχόμενο τις πολιτικές αποφάσεις των δύο τελευταίων Τακτικών Συνεδρίων (4ου-5ου) και του Προγραμματικού, ώστε να μπορέσει να αντιστοιχιστεί αποτελεσματικά με τις δυναμικές της σφοδρής ταξικής σύγκρουσης που θα προκαλέσει η νέα καπιταλιστική κρίση και στην χώρα μας.

Το ζήτημα σήμερα δεν είναι απλά να μετατοπιστεί η κεντρική πολιτική εκφώνηση του κόμματος ολίγον αριστερότερα, ούτε να μετατοπιστούν αντίστοιχα κάποιες ομάδες της «κλειστής» στελεχικής και συνδικαλιστικής του αριστοκρατίας. Δεν είναι απλά να ανανεωθεί μερικώς σε πρόσωπα το στελεχικό aparat, ούτε πολύ περισσότερο να φτιαχτεί μια ιδεολογικά ανεμπιστοσύνη, ερμαφρόδιτη και αυτόκλητη «προεδρική φρουρά». Δεν είναι να διευρύνουμε λίγο παραπάνω την εκλογική επιρροή της δικής μας αριστεράς και να αρκεστούμε σε αυτό.

Το πιο κρίσιμο σήμερα είναι να συνεχιστεί η επίπονη, παραγωγική, ανασυνθετική διαδικασία που εγκαινιάσε η συγκρότηση του ΣΥΡΙΖΑ, με προοπτική τη σταδιακή μετατροπή του σε ενιαίο πολιτικό υποκείμενο που θα εκπροσωπεί πολιτικά τις εκμεταλλεζόμενες τάξεις και θα δίνει σοσιαλιστική προοπτική στους αγώνες τους.

Στις καλές στιγμές του, ο ΣΥΡΙΖΑ έχει αποδείξει ότι είναι μια ανοιχτή πολιτική συσπείρωση της αριστεράς που παρά τα εσωτερικά προβλήματα της, μπορεί να διαμορφώνει ελκυστική και διακριτή πολιτική/κοινωνική ταυτότητα. Ότι μπορεί να συνθέτει και να προβάλλει αποτελεσματικά τις θέσεις μιας σύγχρονης αντικαπιταλιστικής οπτικής, την οποία έχουν ανάγκη οι υποτελείς τάξεις στον τόπο μας.

Η εκτίμησή μας είναι ότι η ανασυνθετική διαδικασία - υπό τις νέες συνθήκες της ταξικής πάλης - όχι μόνο δεν θα εμποδιστεί από τους επιμέρους ανταγωνιστικούς σχεδιασμούς που περικλείονται στο εσωτερικό της υπαρκτής πολιτικής αριστεράς, αλλά αντίθετα θα γνωρίσει μια νέα πρωτόγνωρη προώθηση. Αυτή με τη σειρά της και με επίκεντρο τις πληττόμενες δυνάμεις της εργασίας, είναι ικανή να αναδιατάξει σαρωτικά το σύνολο του μεταπολιτευτικού ιδεολογικού, πολιτικού και κοινωνικού χάρτη.

Στα πλαίσια αυτά οι δυνάμεις του Συνασπισμού, του ΣΥΡΙΖΑ και της ευρύτερης ριζοσπαστικής αριστεράς, οφείλουν να ξεπεράσουν τα φαινόμενα εσωστρέφειας και να βρεθούν άμεσα σε όλα τα μήκη και πλάτη των μαχών με ένα ενωτικό κι ευέλικτο σχέδιο κινηματικής αντίστασης, με ένα οριζοντιοποιημένο μοντέλο οργάνωσης που θα αντιστοιχεί στο σύγχρονο κοινωνικό καταμερισμό, με ένα συνεκτικό πρόγραμμα διαρθρωτικών αλλαγών, με πολλαπλές πρωτοβουλίες διεθνούς και εγχώριου συντονισμού των δυνάμεων της εργασίας και της νεολαίας, με μια εμπνευσμένη ιδεολογική αντιμετώπιση που θα αναδεικνύει την επικαιρότητα των αναλύσεων του δημιουργικού μαρξισμού και την απελευθερωτική διάσταση του σοσιαλισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Η ελληνική κοινωνία γνώριζε έντονα κρυστάλλινά φαινόμενα πριν ακόμα η παγκόσμια κρίση χτυπήσει την πόρτα της. Το δικομματικό πολιτικό σύστημα βρισκόταν ήδη σε φάση απονομιμοποίησης και συνέχιζε να λειτουργεί κυρίως χάρη στις πελατειακές σχέσεις και τη στήριξη των ΜΜΕ, αναλόγως του πού κατευθύνονταν τα δημόσια έργα και οι ιδιωτικοποιήσεις. Η οικονομία ακολουθούσε πολύ χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, δέσφια ενός σχεδιασμού που περιοριζόταν σε επενδύσεις στον τριτογενή τομέα, φαραωνικά έργα τύπου Ολυμπιακών Αγώνων και υπέρμετρη σπατάλη, ενώ η επιλογή του κεφαλαίου να στηρίξει την κατανάλωση διά του δανεισμού (ως αντίβαρο στην πραγματική μείωση των εισοδημάτων) είχε αρχίσει να δείχνει τα καταστροφικά αποτελέσματά της: υπερχρέωση των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, διάλυση του κοινωνικού ιστού.

Σε κάποιο βαθμό, η άφιξη της παγκόσμιας κρίσης λειτούργησε επανανομιμοποιητικά για τις κυρίαρχες πολιτικές. **Το ΠΑΣΟΚ ως κυβέρνηση, βρήκε πρόσφορο έδαφος για να εφαρμόσει την πιο ανάληψη, ταξική και νεοφιλελεύθερη πολιτική που έχει γνωρίσει η χώρα από τη Μεταπολίτευση.** Πρόκειται για χονδροειδή πολιτική εξαπάτηση του εκλογικού σώματος, δεδομένου πως στο πρόγραμμά του είχε παρουσιάσει μια ηπιότερη εκδοχή για την έξοδο από την κρίση. Τώρα επιτίθεται στις κατακτήσεις και τα δικαιώματα των εργαζομένων, υπερβαίνοντας ενίοτε ακόμα και τις πιο άγριες επιθυμίες του κεφαλαίου. Βρίσκεται σε απόλυτο συντονισμό με τις κυρίαρχες δυνάμεις και το διευθυντήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ορισμένες περιπτώσεις μάλιστα καθοδηγείται από αυτό.

Στο οικονομικό πεδίο κινείται συστηματικά δεξιότερα της Νέας Δημοκρατίας, συμπεριφερόμενο ως ο πολιτοκρατικός κριός για την κατεδάφιση των κοινωνικών κατακτήσεων. **Στο πλαίσιο αυτό αναπόφευκτα υπάρχουν αντιρρήσεις στο εσωτερικό του, αυτές όμως ούτε αποκρυσταλλώνονται ούτε αποκτούν ενιαία έκφραση. Ίσα-ίσα, σε κορυφαίο συνδικαλιστικό επίπεδο η κατάσταση ελέγχεται απόλυτα από τη διεύθυνση του κόμματος, όπως αποδείχθηκε στο πρόσφατο συνέδριο της ΓΣΕΕ.** Επιπρόσθετα, ως κυβέρνηση τείνει να υιοθετήσει μια «εθνική ρητορική» στην εκφώνηση του λόγου του, ψαρεύοντας στα θολά νερά του εθνικισμού και προσπαθώντας να κινητοποιήσει τα πιο συντηρητικά αντανάκλαστικά της κοινωνίας.

Απ' την άλλη, η ΝΔ βρίσκεται σε κατάσταση πολιτικής αμηχανίας. Διαπιστώνει ότι η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ υιοθετεί την οικονομική της πολιτική, ξεπερνώντας την μάλιστα από τα δεξιά. Έτσι είναι αναγκασμένη επί της ουσίας να στηρίζει τα κυβερνητικά μέτρα και ειδικά στο εξωτερικό να εμφανίζεται πλήρως ταυτισμένη με την κυβέρνηση. Στο εσωτερικό διαφοροποιείται σε δευτερεύοντα ζητήματα αρθρώνοντας μια ρητορική σχετικά με την ανάπτυξη.

Με την ανάδειξη του Αντώνη Σαμαρά στην ηγεσία της, η ΝΔ έχει μετατοπίσει δεξιότερα τον άξονά της σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και δικαιωμάτων (π.χ. ψήφος στους μετανάστες). Οστόσο δυσκολεύεται να ανακάμψει, διότι από τη μια η οικονομική της πρόταση υιοθετείται και εφαρμόζεται από το ΠΑΣΟΚ, από την άλλη ο ΛΑΟΣ έχει ήδη εκφωνήσει την πολιτική του Σαμαρά στα «εθνικά» θέματα. Ο διακριτικός δρόμος που ακολουθεί η Ντόρα Μπακογιάννη αφήνει περιθώρια για τη δημιουργία στο μέλλον νέου κομματικού σχηματισμού στο πλαίσιο της κεντροδεξιάς που θα καλύπτει με μεγαλύτερη συνέπεια τον «μεσαίο» χώρο.

Ο ΛΑΟΣ διανύει μέρες πολιτικής ευφορίας,

παρά τις αρχικές προβλέψεις ότι η ανάδειξη Σαμαρά στην ηγεσία της ΝΔ θα τον συμπέσει. Με την επιλογή του να εμφανίζεται ως ο πλέον ένθερμος και σταθερός υποστηρικτής της κυβερνητικής πολιτικής, ο ΛΑΟΣ στηρίζει την προσπάθεια Παπανδρέου να μεταβάλει την κρίση σε εθνική υπόθεση. Ως αντάλλαγμα κερδίζει την άτυπη στήριξη των ΜΜΕ, στα οποία ο Γ. Καρατζαφέρης εμφανίζεται περίπου ως συγκυβερνών, διατυπώνοντας «οικουμενικές προτάσεις» που τον βγάζουν από το ακροδεξιό κάδρο. Παράλληλα όμως δεν κάνει εκπτώσεις στη σκληρή γραμμή του σε θέματα όπως το μεταναστευτικό, η είσοδος της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση κλπ.

Περνώντας στις δυνάμεις που αμφισβητούν το πολιτικό κατεστημένο, το ΚΚΕ εξακολουθεί να ιεραρχεί λανθασμένα ως μέγιστη προτεραιότητα την οργανωτική του μεγέθυνση. Κάτω από αυτό το πρίσμα αντιμετωπίζει και επιχειρεί να αξιοποιήσει την επίθεση που δέχονται οι εργαζόμενοι. Ο λόγος του εξακολουθεί να είναι ανθενωτικός και οι προτάσεις του γενικές και αόριστες, παραπέμποντας τα πάντα στο μέλλον. Αρνείται κάθε συζήτηση για ενότητα και κοινή δράση, κινείται διχαστικά στους συνδικαλιστικούς χώρους, ο λόγος του είναι μόνιμα καταγγελτικός χωρίς διάθεση να «μπλέξει» με τη διατύπωση προτάσεων, οι οποίες θα μετέτρεπαν τις καταγγελίες σε προτάσεις με ουσιαστικό πολιτικό περιεχόμενο. Στο εσωτερικό του όμως υπάρχουν φωνές που βάζουν τις ανάγκες της πραγματικότητας πάνω στα στενά κομματικά συμφέροντα, για το λόγο αυτό πρέπει να πυκνώσουν οι αναφορές στα μέλη και τους οπαδούς του για την ανάγκη της κοινής δράσης.

Οι Οικολόγοι-Πράσινοι βρίσκονται εξαιτίας της κρίσης σε σταυροδρόμι. Τώρα δεν αρκούν οι προτάσεις για «πράσινη ανάπτυξη», όταν μάλιστα απευθύνονται σε αυτούς που οξύνουν την κρίση και τη ρίχνουν στις πλάτες των κοινωνικά ασθενέστερων. Η χαμηλή έως ανύπαρκτη σύνδεσή τους με το εργατικό κίνημα, επιτείνει την αδυναμία τους να κάνουν παρεμβάσεις στο συνδικαλιστικό επίπεδο. Ως ριζοσπαστική αριστερά οφείλουμε να θέτουμε στους Οικολόγους τα πραγματικά διλήμματα, καλώντας τους να τοποθετηθούν και με ταξικούς όρους.

Τέλος, η εξωκοινοβουλευτική Αριστερά καταγράφει αξιόλογη συμμετοχή στους κοινωνικούς και συνδικαλιστικούς αγώνες. Η παρουσία της είναι συνεχής και η διάθεσή της για κοινή δράση εμφανίζεται σταθερά, ειδικά το τελευταίο διάστημα. Ακόμα και ορισμένες αναλύσεις της για την πρόσφατη καπιταλιστική κρίση συναντιούνται με τις αναλύσεις που γίνονται μες στον Συνασπισμό και τον ΣΥΡΙΖΑ, ενώ σε επίπεδο βάσης ήδη έχουν ληφθεί κάποιες κοινές πρωτοβουλίες. Από την άποψη αυτή, παρά τις πολιτικές και ιδεολογικές διαφορές μας, πρέπει να συναντήσουμε το χώρο αυτό στο συνδικαλιστικό, το περιβαλλοντικό και το αυτοδιοικητικό κίνημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Η αριστερά πρέπει να θέσει στους εργαζόμενους επιτακτικά μια σειρά ερωτημάτων που θα αποδομούν τη νεοφιλελεύθερη ηγεμονία:

- Πώς από την «ισχυρή ελληνική οικονομία» που μας βομβάρδιζε ο δικομματισμός μέχρι και πριν λίγο καιρό, σήμερα βαδίζουμε στη μετ' επαίων «ελεγχόμενη» χρεωκοπία;

- Πώς από τη μυθολογία της «ήπιας προσαρμογής» περάσαμε στην πιο σκληρή αντεργατική επίθεση των τελευταίων 35 χρόνων, με δραστικές περικοπές στις αποδοχές των δημοσίων υπαλλήλων, μείωση της καλύτερης σύνταξης, αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, στοχοποίηση του 14ου μισθού, προοπτική απελευθέρωσης των απολύσεων στο Δημόσιο, γενικό

πάγωμα των προσλήψεων κλπ;

- Τι είναι τελικά αυτό που οδηγεί την Ελλάδα στη χρεωκοπία; Πρέπει να θυσιαστεί το βιοτικό επίπεδο των εργαζόμενων για να σωθεί η χώρα, όπως προσπαθούν να μας πείσουν;

- Θα καταφέρει η κυβέρνηση και οι διεθνείς επιτηρητές (ΕΕ, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο) να βάλουν «τάξη στο σπίτι μας» και να σώσουν την ελληνική οικονομία;

Τέλος, η πολιτική αριστερά πρέπει (χωρίς στρατηγική ξεροκεφαλιά και ρεφορμιστικές εμμονές) να θέσει και η ίδια ένα βασανιστικό ερώτημα στον εαυτό της: Ποιες πρέπει να είναι οι θέσεις και οι διεκδικήσεις της Αριστεράς και του εργατικού κινήματος σχετικά με το έλλειμμα και τη χρεωκοπία της χώρας;

Οι απαντήσεις της αριστεράς στα παραπάνω ερωτήματα, θα πρέπει να προκύπτουν από μια σύγχρονη ανάλυση της παγκόσμιας και εθνικής οικονομικής συγκυρίας από μαρξιστικές θέσεις.

2α. Η Ελλάδα υπό κηδεμονία και το φάσμα της χρεωκοπίας

Η σημερινή έκρηξη της κερδοσκοπίας πάνω στο δημόσιο χρέος, καθώς και η προκλητική απόπειρα να περάσει το βάρος της χρεωκοπίας εξ ολοκλήρου στους ώμους των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, υπογραμμίζουν το πόσο αντιδραστικό είναι το καπιταλιστικό σύστημα και κάνουν επείγουσα την επικαιρότητα του σοσιαλισμού. **Το γιγάντιο δημόσιο χρέος είναι αποκλειστικό δημιούργημα της άρχουσας τάξης και του σημερινού κράτους που την υπηρετεί. Το δημιούργησαν:**

» Οι επιδοτήσεις στους καπιταλιστές. Άμεσα με τις φοροαπαλλαγές προς το μεγάλο κεφάλαιο, έμμεσα με την ανοχή στη φοροδιαφυγή, την εισφοροδιαφυγή και την κατασπατάληση των παχυλών ενισχύσεων που ουδέποτε επενδύνθηκαν όπως προβλεπόταν, έστω και με αστικούς όρους.

» Η διαχρονική κακοδιαχείριση των δημόσιων επιχειρήσεων και υπηρεσιών προς όφελος των μεγάλων ιδιωτικών επιχειρήσεων - η υπερχρέωση των νοσοκομείων και των ασφαλιστικών ταμείων προς τους προμηθευτές είναι χαρακτηριστικά αλλά όχι το μόνο παράδειγμα.

» Οι υπέρογκες κρατικές δαπάνες για αγορά όπλων και για τους τόκους των κερδοσκοπικών δανειστών του Δημοσίου.

» Οι σαρωτικές ιδιωτικοποιήσεις ακόμα και κερδοφόρων δημόσιων επιχειρήσεων που έχουν στερήσει μεγάλες πηγές εσόδων από το κράτος.

Μερικά πολύ ανάγλυφα παραδείγματα:

» Το 67,5% των συνολικών φορολογικών εσόδων του 2009 κατευθύνθηκαν στα χαρτοφυλάκια των μεγαλοδανειστών του κράτους, δηλαδή κυρίως σε ντόπιες και ξένες τράπεζες και γενικά στους παρασιτικούς κατόχους Ομολόγων και Εντόκων Γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου.

» Την στιγμή που αποφασίστηκε το περίφημο πακέτο των 28 δισ. Ευρώ ενίσχυσης στις τράπεζες, ισοδυναμούσε με το 12,4% του δημόσιου χρέους και με αυτό το ποσό θα μπορούσαν να τις έχει εξαγοράσει όλες το κράτος.

» Από το 2004 ο συντελεστής φορολόγησης των κερδών των ΑΕ έχει μειωθεί σταδιακά κατά 10% (από 35 σε 25), ενώ στο ίδιο διάστημα τα κέρδη των 300 μεγαλύτερων ΑΕ αυξήθηκαν κατά 365%.

» Η ετήσια φοροδιαφυγή υπολογίζεται στα 20 δισ. ευρώ, δηλαδή σχεδόν το 40% του ελλείμματος του προϋπολογισμού, έστω και με τους σημερινούς κοινωνικά άδικους όρους φορολογίας.

» Μόνο για το 2009-2010 το ύψος των εξοπλιστικών δαπανών, στην ουσία δαπάνες σκοπιμότητας για να υπηρετηθούν ευρω-ατλαντικά συμφέροντα, θα ανέλθει σε 6 δισ. Ευρώ.

» Από τα τρία μεγαλύτερα πρόσφατα σκάνδαλα (Siemens, δομημένα ομόλογα, Βατοπέδι) χάθηκαν για το κράτος 2,675 δισ. Ευρώ.

Το σωρευτικό αποτέλεσμα αυτού του είδους των φαινομένων, είναι σήμερα ένα δημόσιο χρέος που ανέρχεται σε πάνω από 300 δισ. ευρώ, όπως προκύπτει από έκθεση επιτροπής που συγκροτήθηκε στα τέλη Οκτωβρίου του 2009 με κυβερνητική πρωτοβουλία.

Το υψηλό χρέος είναι επιπλέον πηγή κερδών για τους κερδοσκόπους τραπεζίτες - δανειστές του δημοσίου. Για να εξυπηρετήσει αυτό το χρέος η κυβέρνηση, θα δημιουργήσει νέο δανειζόμενο φέτος από αυτούς (τουλάχιστον) ακόμα 55 δισεκατομμύρια. Μόνο για τους τόκους των δανείων, το κράτος θα τους καταβάλει 12,30 δισ. ευρώ. Δηλαδή, οι δανειστές θα «τσεπώσουν» φέτος περίπου 1 δισ. ευρώ περισσότερα από τις προβλεπόμενες επιχορηγήσεις του δημοσίου προς τα ασφαλιστικά ταμεία, 2 δισ. περισσότερα από τις δημόσιες επενδύσεις, υπερδιπλάσιο ποσό από τις προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες για την Υγεία και κάτι λιγότερο από διπλάσιο από τις δαπάνες για την Παιδεία - συνολικά, σχεδόν το 1/4 των φορολογικών εσόδων του έτους. Άλλα 19,5 δισ. θα «επιστραφούν» στους τραπεζίτες ως χρεολύσια. Με άλλα λόγια, από τα 55 δισ. Ευρώ που θέλει φέτος να δανειστεί η κυβέρνηση, τα 32,5 θα πάνε πίσω στις τσέπες των τραπεζιτών.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι ολόκληρη την περσινή χρονιά, οι ελληνικές τράπεζες δανείζονταν από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με επιτόκιο κάτω του 1% και μετά αγόραζαν ελληνικά κρατικά ομόλογα, κερδίζοντας σημαντικά ποσά από τη διαφορά των επιτοκίων, με την απόδοση τώρα των δεκαετών κρατικών ομολόγων να έχει εκτοξευτεί σε ύψη ρεκόρ, φτάνοντας στα τέλη Ιανουαρίου του 2010 το 7,24%! Στη δε «πετυχημένη» απόπειρα δανεισμού της κυβέρνησης στα τέλη του περασμένου Γενάρη, η κερδοσκοπική εκτόξευση του αντίστοιχου επιτοκίου προκάλεσε ρεκόρ συμμετοχής ξένων επίδοξων δανειστών, οι οποίοι τελικά δάνεισαν στο κράτος 8 δισ. με το ληστικό επιτόκιο 6,2%. Μόνο σε αυτή την «επιτυχημένη» απόπειρα δανεισμού, το χρέος του ελληνικού κράτους τούς απέφερε το «ευτελές» ποσό των 496 εκατομμυρίων ευρώ, δηλαδή σχεδόν δυόμισι φορές το φειντό προϋπολογισμό του ΟΣΚ!

Η κυβέρνηση, τα αστικά κόμματα και τα κυρίαρχα ΜΜΕ, επί ένα τρίμηνο κραυγάζουν υστερικά ότι «τα σκληρά μέτρα είναι αναγκαία για να κατευνάσουμε τις αγορές και να ριζούμε το spread». Η άποψη αυτή όμως, αποτελεί ένα μεγαλοπρεπές ψέμα. Αυτό που γυρεύουν κυνικά οι αγορές είναι να κοπούν οι μισθοί και οι συντάξεις, για να εξοικονομηθούν άμεσα τα χρήματα για τους τόκους τους, καθώς και για να συμπεσει το εργατικό /εργασιακό κόστος στα επίπεδα των Βαλκανίων. Οι θυσίες των εργαζόμενων είναι στην πραγματικότητα άσχετες με το ύψος του «spread»: όσες θυσίες κι αν δεχθούν οι εργαζόμενοι, τίποτε δεν εξασφαλίζει ότι θα πέσουν τα επιτόκια δανεισμού του ελληνικού κράτους.

Όσο η κρίση του καπιταλισμού διαρκεί, όσο η παγκόσμια οικονομία δεν μπαίνει σε πορεία πραγματικής ανάπτυξης, τόσο το δημόσιο χρέος θα αποτελεί μια πιεστική πραγματικότητα ακόμα και για τις ισχυρότερες καπιταλιστικές χώρες, δημιουργώντας το έδαφος για αυξημένη κερδοσκοπία. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ούτε η κρίση, ούτε το υψηλό δημόσιο χρέος είναι ελληνικές ιδιαιτερότητες. Πολύ μεγαλύτερες και ισχυρότερες καπιταλιστικές χώρες όπως οι ΗΠΑ, η Βρετανία, η Γερμανία, η Γαλλία, έχουν ξοδέψει σχεδόν 15 τρις δολάρια από τους προϋπολογισμούς τους, αλλά δεν έχουν καταφέρει να

μπουν σε μια ουσιαστική τροχιά ανάκαμψης. Το αποτέλεσμα είναι να έχουν ελλείμματα ρεκόρ (με πρώτες τις ΗΠΑ και τη Μ. Βρετανία) που υπονομεύουν τη σταθερότητά τους και θέτουν σε κίνδυνο τα νομίσματά τους.

Η κατάσταση είναι πολύ δύσκολη. Το κλίμα για την Ελλάδα είναι εξαιρετικά αρνητικό. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο παίζονται διάφορα πολιτικά παιχνίδια από αξιωματούχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων κρατών, αλλά το πρόβλημα δεν είναι «στημένο», όπως από μερικούς αφήνεται να εννοηθεί, ούτε οφείλεται σε υπερβολές του ξένου τύπου, εκούσια στοχοποίηση της χώρας από ξένες κυβερνήσεις και άλλα παρόμοια. Η συνομωσιολογία δεν είναι καλός σύμβουλος σε τέτοια ζητήματα. Υπάρχει μεν πολιτική διάσταση στην παρούσα κρίση, αλλά αυτή πατάει στις πραγματικές αδυναμίες του ελληνικού κράτους και κατ' επέκταση της οικονομίας και κοινωνίας.

Ο κίνδυνος χρεωκοπίας παραμένει υπαρκτός και άμεσος. Η υποτιθέμενη «διέξοδος» που έδωσαν οι Ευρωπαίοι εταίροι δεν είναι για να μας σώσει, αλλά για να μας οριοθετήσει ως προβληματική οικονομία. Η Ελλάδα είναι υποχρεωμένη σε τακτά διαστήματα να εκτελεί πληρωμές στο εξωτερικό, πολλές εκ των οποίων είναι αποπληρωμές παλαιότερων δανείων. Για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις, πρέπει να δανείζεται σε επίσης τακτά διαστήματα - συχνά οι πληρωμές είναι στην αρχή του έτους, γι' αυτό ο κύριος όγκος είναι μέχρι τον Απρίλιο και μετά τον Σεπτέμβριο. Δημιουργείται έτσι πεδίο για τα διάφορα όρνεα των χρηματοπιστωτικών αγορών να σπεκουλάρουν πάνω στο ελληνικό χρέος για να επιβάλουν υψηλότερα επιτόκια. Σημειωτέον ότι η τακτική αυτή βοηθά εν γένει στην υποτίμηση του ευρώ και κάνει την οικονομία της Γερμανίας περισσότερο ανταγωνιστική στις εξαγωγές της. Έτσι οι κερδοσκόποι ποντάρουν και σε γενικότερη υποτίμηση (κρίση) του ευρώ, οπότε τα κέρδη θα είναι πραγματικά γιγαντιαία.

2β. Η Ελλάδα σε βαθιά ύφεση - Οι κοινωνικές κατακτήσεις στο απόσπασμα

Ο ελληνικός καπιταλισμός βρίσκεται μπροστά στο φάσμα της βαθιάς ύφεσης. Τα στοιχεία για την εξέλιξη του ΑΕΠ στο τελευταίο τρίμηνο του 2009 είναι αποκαρδιωτικά: πτώση κατά 2%. Κι όλα αυτά αντανakλούσαν μόνο την επίθεση της κυβέρνησης της ΝΔ, η οποία ήταν σχετικά ήπια σε σύγκριση με την «καταιγίδα» που μόλις άρχισε να υλοποιεί η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Οι δραστικές περικοπές στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων είναι βέβαιο ότι θα τσακίσουν την αγοραστική δύναμη και θα παρατείνουν την ύφεση. Έτσι ούτε το δημόσιο χρέος θα αντιμετωπιστούν, ούτε το δανεισμό του κράτους αναμένεται να κάνουν αισθητά φθινότερο.

Την εκτίμηση αυτή επιβεβαιώνει το παράδειγμα της Ιρλανδίας: πριν από ενάμιση χρόνο, η κυβέρνησή της προχώρησε σε πρόγραμμα άγριων περικοπών. Οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων μειώθηκαν κατά 7%, οι συντάξεις περικοπθηκαν επίσης, οι κοινωνικές δαπάνες σχεδόν εξαλείφθηκαν. Τίποτα από αυτά δεν έφερε αποτέλεσμα, αλλά αντίθετα βύθισαν τη χώρα σε ακόμα βαθύτερη ύφεση: το ΑΕΠ έχει μειωθεί κατά 10,5% από το Γενάρη του 2007 μέχρι σήμερα! Το αποτέλεσμα είναι ότι η Ιρλανδία, παρά τα σκληρά μέτρα και την κεκτημένη ταχύτητα απ' την υψηλή ανάπτυξη των προηγούμενων χρόνων, σήμερα διαθέτει ένα σταθερά υψηλό «spread», αποτελώντας αγαπημένο παιδί των κερδοσκόπων μαζί με την Ελλάδα, την Ισπανία και την Πορτογαλία.

Το ζήτημα, λοιπόν, δεν είναι να προσπαθήσουμε να «κατευνάσουμε τους κερδοσκόπους», θυσιάζοντας το βιοτικό μας επίπεδο στο βωμό της ακόρεστης παρασιτικής τους δίψας για κέρδη. Το σημαντικό είναι να τους αφοπλίσουμε. Να τους επιβάλουμε τα ριζικά μέτρα που απαιτούνται για να ελέγξουμε την οικονομία και να την βάλουμε

σε τροχιά ανάπτυξης προς όφελος των λαϊκών μαζών. Αυτό που πρέπει να γίνει κατανοητό, είναι ότι καμμία λύση προς όφελος των εργαζομένων δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς σύγκρουση με τον καπιταλισμό.

Η χρεωκοπία είναι γέννημα της σπατάλης, της διαφθοράς και της κερδοσκοπίας που ταυτίζονται με το καπιταλιστικό σύστημα και τους θεσμούς του. Και η επίκλησή της είναι ένα από τα κύρια όπλα που χρησιμοποιεί διαχρονικά η αστική τάξη, για να τρομοκρατήσει τους εργαζομένους και να φορτώσει την ευθύνη στις πλάτες τους, προκαλώντας ακόμα πιο μαζική εξαθλίωση και ακόμα πιο παρατεταμένη ύφεση. Όσο τα μεγέθη του ελληνικού καπιταλισμού δεν θα βελτιώνονται, το κεφάλαιο θα απαιτεί «κι άλλο αίμα»: μετά την de facto κατάργηση του 14ου μισθού στο δημόσιο, στην ατζέντα θα μπει η επέκταση του μέτρου στον ιδιωτικό τομέα, η πλήρης απελευθέρωση των απολύσεων, η κατάργηση του επιδόματος ανεργίας, η πληρωμή διδασκτρων στην εκπαίδευση, η κατάργηση του ΕΣΥ. Μία προς μία, θα αποτελέσουν παρελθόν οι εργατικές κατακτήσεις που έκαναν την ζωή πιο ανθρώπινη τα τελευταία 50 χρόνια.

2γ. Οι προκλητικές σπατάλες της εγχώριας αστικής τάξης

Η γενεσιουργός αιτία που κάνει σήμερα το κράτος σπάταλο είναι ο ταξικός του χαρακτήρας. Το κράτος είναι σχεδιασμένο για να διευκολύνει την απρόσκοπτη κερδοφορία της αστικής τάξης. Για να υπηρετηθούν αυτοί οι θεμελιώδεις σκοποί είναι ανάγκη το κράτος να στηρίζεται σε τρία βασικά στοιχεία που αποτελούν πηγή αδιάκοπων χρεών και ελλειμμάτων: (i) διαρκής τροφοδότηση της κερδοφορίας του κεφαλαίου μέσα από διάφορες διόδους - κρατικές επιδοτήσεις, φοροαπαλλαγές κλπ, (ii) τεράστιος γραφειοκρατικός/διαχειριστικός μηχανισμός, σχεδιασμένος να αποκλείει το λαό από κάθε ουσιαστικό έλεγχο και να παρέχει τεράστια περιθώρια καταχρήσεων σε μια πλειάδα «ειδικών» της εξουσίας, (iii) ισχυρός ιδεολογικός και κατασταλτικός μηχανισμός, φυσικής και πνευματικής καταπίεσης με όλα τα εξαρτήματά του, σχεδιασμένος να υπερασπίζεται τα συμφέροντα και την εξουσία της άρχουσας τάξης (αστυνομία, στρατός, δικαστές, κλήρος κ.ά)

Ας δούμε πιο αναλυτικά ορισμένες ενδεικτικές κατηγορίες κολοσσιαίας κρατικής σπατάλης, που φανερώνουν ότι την αποκλειστική ευθύνη για τα χρέη την έχει ο καπιταλισμός και το κράτος που τον υπηρετεί:

- Πολλαπλές επιδοτήσεις στους καπιταλιστές: Ενώ οι εργαζόμενοι και οι συνταξιούχοι καλούνται να δεχθούν πάγωμα των μισθών και των συντάξεων, οι τράπεζες αντλούν από το κράτος (με τη μορφή «ρευστού» ή εγγυήσεων) 28 δις. Σύμφωνα με στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, αυτή η προκλητική επιδότηση αυξάνει από μόνη της το δημόσιο χρέος της χώρας κατά 12,4%! Αποτελεί το 50% των ετήσιων φορολογικών εσόδων του κράτους και ισοδυναμεί με τις δαπάνες για την Παιδεία τεσσάρων ετών και με τα κονδύλια για την Υγεία πέντε ετών. Επίσης, οι προβλεπόμενες από τον προϋπολογισμό του 2009 επιδοτήσεις σε βιομηχανίες είναι 810 εκατ. ευρώ, την ίδια στιγμή που για την αντιμετώπιση της φτώχειας 2,3 εκατομμυρίων πολιτών διατίθενται μόλις 350 εκατ. ευρώ (πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών).

- Φοροαπαλλαγές στο κεφάλαιο: Στο διάστημα που ο συντελεστής φορολόγησης των κερδών των ΑΕ μειωνόταν κατά 10%, τα κέρδη των 300 μεγαλύτερων επιχειρήσεων αυξάνονταν κατά 365% (πηγή: ICAP). Αυτό σημαίνει ότι πολλές δεκάδες δις Ευρώ που θα μπορούσαν να μπουν στα κρατικά ταμεία, χαρίστηκαν στους καπιταλιστές. Το κράτος χάνει επίσης ετησίως 1,2 δις από τις πολλαπλές φοροαπαλλαγές στο εφοπλιστικό κεφάλαιο (πηγή: Ριζοσπάστης). Το πιο πρόσφατο σκάνδαλο φορολογικής εύνοιας είναι η πολυσυζητημένη κατάργηση του «τέλους ταξινόμησης», δηλ. του δασμού

που επιβάλλεται στις εισαγωγές οχημάτων: μόνο το 2009, από αυτό το μέτρο θα καθούν φορολογικά έσοδα ύψους 1,16 δις προς όφελος των ελλήνων μεγαλοεισαγωγέων οχημάτων και των ξένων αυτοκινητοβιομηχανιών.

- Ιδιωτικοποιήσεις: Εξαιτίας των ιδιωτικοποιήσεων, την τελευταία δεκαετία το κράτος χάνει περίπου 1 δις ετησίως μόνο από τα μερίσματα των μετοχών που περνούν στους ιδιώτες (πηγή: Γιάννης Δραγασάκης στη Βουλή κατά τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό του 2006).

» Κερδοσκοπία των δανειστών του κράτους: Το 67,5% των συνολικών φορολογικών εσόδων του 2009 προοριζόταν για τα χαρτοφυλάκια των μεγαλοδανειστών του κράτους, δηλ. κυρίως ντόπιες και ξένες τράπεζες, αλλά και για τους λοιπούς παρασιτικούς εισοδηματίες, κατόχους ομολόγων και εντόκων γραμματίων του Δημοσίου! Αυτοί κερδοσκοπούν εκμεταλλευόμενοι τα υψηλά επιτόκια των ελληνικών ομολόγων, η διαφορά των οποίων συγκριτικά με τα αντίστοιχα γερμανικά προσεγγίζει τις 3 ποσοστιαίες μονάδες. Με αυτό τον τρόπο, ένα τεράστιο τμήμα των κρατικών εσόδων πηγαίνει στις τσέπες παρασίτων. Το συνολικό κονδύλι που προοριζόταν από τον προϋπολογισμό του 2009 για τους κάθε λογής δανειστές του κράτους ήταν 41,15 δις, ενώ το προβλεπόμενο κονδύλι για μισθούς και συντάξεις ήταν 25,19 δις και οι ετήσιες δαπάνες για την Παιδεία και την Υγεία ανέρχονται φέτος σε 8 και 6,5 δις αντίστοιχα. Ιδού λοιπόν, προς όφελος ποιών μειώνονται διαρκώς οι μισθοί, οι συντάξεις και οι κοινωνικές δαπάνες.

» Εισφοροδιαφυγή των εργοδοτών: Το ασφαλιστικό σύστημα χαρακτηρίζεται ως πηγή τεραστίων ελλειμμάτων. Όμως στην πραγματικότητα, η πιο σοβαρή πηγή ελλειμμάτων είναι η εισφοροδιαφυγή της εργοδοσίας. Σύμφωνα με το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, η ανασφάλιστη εργασία στοιχίζει περίπου 2 δις το χρόνο στα ασφαλιστικά ταμεία. Η άμεση διοχέτευση αυτών των χρημάτων στα ασφαλιστικά ταμεία θα εξαφάνιζε σχεδόν το έλλειμά τους, που για το 2008 ανήλθε στα 2,3 δις (Πηγή: Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ανακοίνωση 5/11/08).

» Φοροδιαφυγή της αστικής τάξης: Η ετήσια φοροδιαφυγή στην Ελλάδα υπολογίζεται στα 20 δις, με τη «μερίδα του λέοντος» προέρχεται απ' τους ιδιοκτήτες επιχειρήσεων - μόνο το 2008 εντοπίστηκαν 15.300 επιχειρήσεις που δεν υπέβαλαν καν φορολογική δήλωση (Πηγή: Καθημερινή της Κυριακής, 12/4/09). Τα χρήματα που κλέβουν οι φοροφυγάδες της μεσαίας και ανώτερης αστικής τάξης, θα αρκούσαν για να υπερκαλυφθεί το ετήσιο ταμειακό έλλειμμα της χώρας, το οποίο για το ίδιο έτος ανήλθε στα 18,25 δις, σύμφωνα με στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

» Κέρδη εμπόρων οπλικών συστημάτων: Σύμφωνα με την Έκθεση του ΟΗΕ για την ανθρώπινη ανάπτυξη 2007-8, η Ελλάδα κατατάσσεται παγκοσμίως 83η σε δαπάνες για την Παιδεία και 56η σε δαπάνες για την Υγεία, αλλά 13η σε στρατιωτικές δαπάνες, ξεθεύοντας για τις τελευταίες το 4,1% του ΑΕΠ της. Μόνο για το 2008, το ελληνικό κράτος κατέβαλε 2,6 δις προς εξοπλιστικές δαπάνες, ποσό που θα αρκούσε για να υπερκαλυφθεί το ετήσιο έλλειμμα των ασφαλιστικών ταμείων.

2δ. Τι μπορούμε να κάνουμε

Η προοπτική εξόδου από το Ευρώ εμφανίζεται από τους μετέχοντες στην εξουσία - πολιτική και οικονομική - ως η τραγικότερη εξέλιξη που θα μπορούσε να συμβεί στη χώρα μας. Είναι κατανοητό αυτό από τη σκοπιά της: η είσοδος στο κοινό νόμισμα έχει παρουσιαστεί περίπου ως η μεγαλύτερη επιτυχία της Ελλάδας από την εποχή των Βαλκανικών πολέμων. Δεν είναι όμως έτσι! Η πικρή αλήθεια είναι ότι η ελληνική

αστική τάξη, η οποία και κατευθύνει τις τύχες της χώρας, έχει αποτύχει να εντάξει τη χώρα με επιτυχία στους μηχανισμούς του ευρώ. Το κόστος το πληρώνει εν πολλοίς η ελληνική κοινωνία.

Η εκτίμησή μας είναι ότι ακόμη κι αν φτάσει η χώρα σε παύση πληρωμών με αναγκαστικό δανεισμό, οι διαμορφωτές πολιτικής θα συνεχίσουν να επιδιώκουν τη συμμετοχή στο ευρώ με οποιοδήποτε κόστος. Θα πρόκειται για άκρως προβληματική στάση: Η προσαρμογή εντός του ευρώ και υπό την εποπτεία ΕΕ ή/και ΔΝΤ, θα εστιαστεί στη μείωση των πραγματικών εισοδημάτων, στην απάλειψη εργασιακών δικαιωμάτων, στις ιδιωτικοποιήσεις, στη συνολική υποχώρηση του δημοσίου από την οικονομία. Θα επιταθεί η στασιμότητα και η ύφεση για χρόνια. Ακόμη κι έτσι όμως, δεν υπάρχει απολύτως καμία εγγύηση ότι το ελληνικό κεφάλαιο είναι ικανό να επιτύχει την επιτυχή λειτουργία της οικονομίας εντός του ευρώ μακροπρόθεσμα. Η αποτυχημένη δεκαετία που πέρασε, προσφέρει πολλές ενδείξεις για του λόγου το αληθές.

Πριν η χώρα φτάσει στη οριστική χρεωκοπία, είναι καιρός να επανεξετάσει (μεταξύ άλλων) τη συμμετοχή στο Ευρώ. Το κοινό νόμισμα αφενός προσφέρει ελάχιστες δυνατότητες ανάπτυξης, αφετέρου αποδεικνύεται ότι δεν προστατεύει - όσο νομίζαμε - από τους κινδύνους των παγκόσμιων κεφαλαιαγορών. Η συνέχιση της συμμετοχής στο ευρώ δεν είναι απαραίτητα αυτοάνοχη. Ούτε η επαναφορά της δραχμής αποτελεί το απόλυτο κακό, όπως συχνά αφήνεται να εννοηθεί. Θα υπάρξει βεβαίως μεγάλη υποτίμηση σε σχέση με την τιμή εισόδου των 340,75 δρχ. και αυτό θα έχει σημαντικό κόστος στην εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους. Από την άλλη θα δοθεί πνοή ζωής στην ελληνική παραγωγή, της οποίας η ανταγωνιστικότητα έχει καταρρεύσει. Θα ανακτήσει επίσης η χώρα τον έλεγχο της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής, έστω και υπό την δαμόκλειο σπάθη της εξωτερικής ισοτιμίας.

Από μόνη της όμως, ούτε η επαναφορά της δραχμής αποτελεί λύση. Αν γίνει χωρίς αλλαγή θεσμών και δομών, το αποτέλεσμα θα είναι περαιτέρω οικονομική αστάθεια με πιθανή άνοδο του πληθωρισμού. Θα πρέπει λοιπόν να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια αποτυχίας. Η λύση που προκρίνουμε είναι η ριζοσπαστική έξοδος από την ευρωζώνη.

Θα ακολουθήσει υποτίμηση, παύση πληρωμών και αναδιάρθρωση του χρέους. Οι τράπεζες θα πρέπει να εθνικοποιηθούν και να επεκταθεί ο δημόσιος έλεγχος σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών. Θα πρέπει να υπάρξει βιομηχανική πολιτική, καθώς και στρατηγικές αύξησης της παραγωγικότητας και ανάπτυξης των υποδομών, ειδικά των κοινωνικών και των φιλικών προς το περιβάλλον, που θα μπορούν να στηρίξουν ανάπτυξη με κοινωνική ισότητα.

Αυτή η συνολική επιλογή απαιτεί σημαντική μετατόπιση πολιτικής και κοινωνικής ισχύος υπέρ της εργασίας. Για να αποφευχθεί η ροπή προς την εθνική οικονομική αυτάρκεια, η Ελλάδα θα πρέπει να διατηρήσει προσβάσεις στο διεθνές εμπόριο, την τεχνολογία και τις επενδύσεις.

2ε. Ριζοσπαστική Αριστερή Οικονομική Πολιτική

Μια κυβέρνηση με βασικό κορμό τις δυνάμεις της αριστεράς, αντί να πληρώσει μόνο για φέτος 32,5 δις ευρώ - το μισό περίπου των κρατικών εσόδων - για τόκους και τοκοχρεολύσια, θα έπρεπε να καταγγείλει με στοιχεία στους Έλληνες και Ευρωπαίους το ληστρικό ρόλο των δανειστών και σε αντίποινα να παγώσει την αποπληρωμή όλων των δανείων. Βοηθούμενη από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των τραπεζοϋπαλλήλων, θα αποκάλυπτε με αναλυτικά και αδιάψευστα στοιχεία το ληστρικό ρόλο και τις απάτες των τραπεζών στην Ελ-

λάδα και θα τις εθνικοποιούσε, ακόμα και χωρίς αποζημίωση. **Δεν μπορεί να γίνει ούτε ένα σταθερό βήμα για την έξοδο από την κρίση αν δεν ελεγχθεί απόλυτα το χρηματοπιστωτικό σύστημα.** Επιπλέον, με εθνικοποιημένες τράπεζες το 30% του δημοσίου χρέους (που σήμερα βρίσκεται στα χέρια ελληνικών τραπεζών) θα έπαυε οριστικά να αποτελεί «θλιδιά» για τη χώρα.

Μια κυβέρνηση με βασικό κορμό τις δυνάμεις της Αριστεράς, αντί να επιχειρεί να καλύψει 300 δις χρέους με την εξοικονόμηση 1,2 δις από την κατάργηση του 14ου μισθού και 650 εκατ. από τις αποδοχές των δημοσίων υπαλλήλων, εξαθλιώνοντας μαζικά τους εργαζόμενους και ρίχνοντας νερό στο μύλο της ύφεσης, **θα πάγωνε αμέσως τα εξοπλιστικά προγράμματα και θα έστρεφε το βλέμμα της στα κέρδη του κεφαλαίου.**

Θα επέβαλλε την κοινωνικοποίηση της εκκλησιαστικής περιουσίας και τη βαρύτερη δυνατό μόνιμη φορολόγηση των κερδών του μεγάλου κεφαλαίου και των μεγάλων εισοδημάτων και περιουσιών, σε συνδυασμό με μια έκτακτη εισφορά στα κέρδη και στον πλούτο, σε ύψος ανάλογο με αυτό που απαιτείται για να τακτοποιηθούν οι πιεστικές ανάγκες χρηματοδότησης της Υγείας, της Παιδείας, της Πρόνοιας, της απαλλαγής του λαού από τους έμμεσους φόρους στα είδη πρώτης ανάγκης, της δραστηρικής αύξησης των μισθών, των επιδομάτων και των συντάξεων για να θωρακιστούν οι εργαζόμενοι από την κρίση.

Θα έπαιρνε πραγματικά δραστικά μέτρα πάταξης της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής. Θα θεσμοθετούσε τον κοινωνικό έλεγχο στις επιχειρήσεις για να αποκαλυφθεί η κλοπή σε όλην της την έκταση και θα δήμειε τις περιουσίες των μεγαλο-φοροφυγάδων. Όποια μεγάλη επιχείρηση θα αποκαλυπτόταν να διαφεύγει, θα εθνικοποιούταν με κοινωνικό έλεγχο και διαχείριση.

Για να αντιμετωπίσει το βέβαιο εσωτερικό και εξωτερικό σαμποτάζ που θα προκαλούσε από τους καπιταλιστές η εφαρμογή των παραπάνω μέτρων, θα εκπονούσε ένα σχέδιο εθνικοποίησης των μεγάλων, μονοπωλιακών εταιρειών σε όλους τους βασικούς κλάδους της παραγωγής, της διανομής και των υπηρεσιών, καθώς και των μεταφορών, των συγκοινωνιών, και των υποδομών και του ορυκτού πλούτου, κάτω από εργατικό έλεγχο και διαχείριση. Αυτό το σχέδιο θα μπορούσε να εφαρμοστεί ξεκινώντας από τις μεγάλες επιχειρήσεις που απολύουν, φοροδιαφεύγουν ή εισφοροδιαφεύγουν και ο σκοπός του θα ήταν να δημιουργήσει μια δημοκρατικά σχεδιασμένη νέα οικονομία.

2στ. Αλληλεγγύη από τους Ευρωπαίους εργαζόμενους

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το φάσμα της χρεωκοπίας της Ελλάδας είναι σε τελική ανάλυση το προϊόν της κρίσης του παγκόσμιου καπιταλισμού. Μια από τις πιο αποφασιστικές αιτίες για την εμφάνιση της κρίσης, είναι τα όρια που θέτει το εθνικό κράτος στην ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων. Η κοινωνικοποίηση των απειλούμενων με καταστροφή βασικών μοχλών της οικονομίας, δεν μπορεί να οδηγήσει σε μια πραγματική ανάπτυξη αν δεν επεκταθεί σε διεθνές πεδίο.

Δεν μπορείς να δημιουργήσεις μια σοσιαλιστική όαση μέσα σε μια καπιταλιστική έρημο. Αυτό ισχύει χίλιες φορές περισσότερο για την ελληνική οικονομία, την πιο αδύναμη της ΕΕ, που διαθέτει μια πολύ αδύναμη βιομηχανική βάση. Εάν η αλυσίδα της υποταγής στις αγορές σπάσει στην Ελλάδα, με την απόπειρα ενός αριστερού προγράμματος σαν αυτό που προαναφέραμε, ασφαλώς η ΕΕ και τα υπόλοιπα διεθνή επιτελεία του κεφαλαίου θα αντιδράσουν. Θα κινηθούν άμεσα για να επιβάλουν ασφυκτικές πολιτικές και οικονομικές κυρώσεις στην κυβέρνηση που θα αποπειραθεί να εφαρ-

μόσει ένα τέτοιο πρόγραμμα.

Όμως μια αριστερή κυβέρνηση σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να έχει έναν πανίσχυρο σύμμαχο: το ευρωπαϊκό μαζικό λαϊκό κίνημα και τις εργατικές οργανώσεις του. Θα πρέπει να απευθυνθεί τολμηρά στους ευρωπαίους εργαζόμενους, ζητώντας τους να αποτρέψουν την εφαρμογή αυτών των κυρώσεων.

Η έμπρακτη αλληλεγγύη του ευρωπαϊκού εργατικού κινήματος στο σπάσιμο της ευρωπαϊκής καπιταλιστικής αλυσίδας σε μια χώρα, μπορεί να αποτελέσει την απαρχτή για μια συνολική αμφισβήτηση της ΕΕ και των μηχανισμών της, θέτοντας τις βάσεις για μια σοσιαλιστική Ευρώπη των λαών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΕΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΖΕΤΑΙ

Στο Εναλλακτικό Κείμενο που είχαμε καταθέσει στο προηγούμενο συνέδριο (Φλεβάρης 2008), γράφαμε για το ζήτημα της ΕΕ:

«Υπάρχουν εξελίξεις τόσο στην πορεία της ολοκλήρωσης της ΕΕ όσο και στο κίνημα, που κάνουν πολύπλοκη υπόθεση τη διατύπωση θέσεων για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πάγια θέση του κόμματος περί της δυναμικής μεταρρύθμισής της είναι προβληματική. Το ζήτημα γίνεται ακόμη πιο περίπλοκο από τις αντιφάσεις που ενέχονται σε κάποιες πλευρές της ΕΕ ή της οπτικής της αριστεράς για αυτήν.

Η Ε.Ε. σήμερα βρίσκεται σε μια μεγάλη κρίση, σύμπτωμα και ταυτόχρονα μία από τις αιτίες της οποίας ήταν και η απόρριψη του ευρωσυντάγματος. Η κρίση οφείλεται σε τέσσερις παράγοντες:

α) την επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης στις χώρες της ευρωζώνης,

β) τις αποκλίνουσες στρατηγικές ανάμεσα στις ευρωπαϊκές χώρες και δη τις ισχυρές, που έχουν να κάνουν με τη μικρότερη ή μεγαλύτερη σχέση με τον Ατλαντισμό,

γ) στις εγγενείς αδυναμίες και αντιφάσεις της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης που έχουν να κάνουν και με την ασάφεια του οράματος (πόσο ενοποίηση, ποιο το μοντέλο, συνομοσπονδία ή κάποιο άλλο και τι είδους συνομοσπονδία) και με την ασάφεια του σχεδίου (ακόμα και αν υπήρχε «όραμα», πώς θα φτάναμε σε αυτό),

δ) το μίγμα που δημιουργούν οι τρεις προηγούμενοι παράγοντες το κάνουν εκρηκτικό οι αντιτάσεις των ευρωπαϊκών λαών, με κορυφαία στιγμή το «Όχι» των Γάλλων στο Ευρωσύνταγμα, μια σειρά από αγώνες όπως η απεργία των λιμενεργατών ή το ξέσπασμα της γαλλικής νεολαίας στο Σύμφωνο Πρώτης Εργασίας, απειλούν να τινάξουν στον αέρα τις, έτσι κι αλλιώς, δύσκολες ισορροπίες των αρχιτεκτόνων του νεοφιλελεύθερου ευρωπαϊσμού.

Η ΕΕ φτιάχτηκε από και για τους καπιταλιστές, για την εξυπηρέτηση των καπιταλιστικών και ιμπεριαλιστικών συμφερόντων. Αυτοί οι σκοποί είναι ιδρυτικά - φυσιογνωμικά της χαρακτηριστικά. Γι' αυτό το λόγο, δεν μπορεί κανείς να πάρει το μηχανισμό της και να τον χρησιμοποιήσει προς όφελος των λαών της και των περιβαλλοντικών, φεμινιστικών, εργατικών, νεολαιίστικων κλπ συμφερόντων.

Μήπως όμως θα μπορούσε να ενσωματώσει κάποιες αλλαγές που θα βελτιώναν μέσα στον καπιταλισμό τη ζωή των υπηκόων της; Κάτι τέτοιο είναι εξαιρετικά δύσκολο στις σημερινές συνθήκες. Στις σημερινές συνθήκες κρίσης της ΕΕ απαιτείται από όλους εξαιρετικά μεγάλη πειθαρχία στην εφαρμογή των σκληρών νεοφιλελεύθερων μέτρων. Ταυτόχρονα, οι ανταγωνισμοί ανάμεσα στις χώρες που αποτελούν το σκληρό πυρήνα της, καθιστούν πολύ δύσκολη υπόθεση την εύρεση νέων σημείων ισορροπίας, κάθε φορά που αμφισβητούν-

ται τα προηγούμενα, επειδή είτε το κίνημα σε κάποια χώρα το ανατρέπει είτε η κρίση παίρνει ανεξέλεγκτη τροπή.

Συμπερασματικά η ΕΕ δεν μεταρρυθμίζεται, υπό την έννοια του να μεταβληθεί από μηχανισμό εξυπηρέτησης των αστικών συμφερόντων σε μηχανισμό εξυπηρέτησης των συμφερόντων των λαών της. Επειδή όμως η Ευρώπη αποτελεί πεδίο ταξικής πάλης έχει νόημα η διεκδίκηση μεταρρυθμιστικών αιτημάτων υπό την έννοια ότι μπορεί να αναπτυχθεί ένα κίνημα για τη διεκδίκηση τους και στο βαθμό που η ΕΕ δεν μπορεί να ενσωματώσει αυτά τα αιτήματα, το κίνημα αυτό μπορεί να μετεξελιχθεί από κίνημα διεκδίκησης των συγκεκριμένων αιτημάτων σε κίνημα συνολικής αμφισβήτησης της πορείας και ύπαρξης της ΕΕ.

Δηλώνουμε ξεκάθαρα ότι η μόνη άλλη Ευρώπη είναι η σοσιαλιστική Ευρώπη και είναι εφικτή μέσα από το δρόμο της ρήξης. Όμως σήμερα που το ζήτημα της επανάστασης και του σοσιαλισμού δεν μπορεί να πέσει σαν άμεσο σύνθημα μέσα στο κίνημα, έχουμε ευθύνη να διατυπώσουμε ένα πρόγραμμα αιτημάτων που θα αποτελέσει τόσο πολιτικό πλαίσιο των αγώνων (αυτή τη φορά και επιθετικών), όσο και εργαλείο ιδεολογικής ζύμωσης. Το πρόγραμμα αυτό δεν θα πρέπει να αποτελεί απλή συρραφή των αιτημάτων για τα οποία παλεύει μέχρι τώρα το κίνημα (35ωρο, υπεράσπιση των δημοσίων υπηρεσιών κλπ), αλλά να περιέχει στόχους και δράσεις που θα βοηθήσουν τον κόσμο να ξεκαθαρίσει την τεράστια απόσταση που υπάρχει ανάμεσα στο όραμά του για ένα κοινό ευρωπαϊκό σπύτι και τον εκμεταλλευτικό και ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα της ΕΕ. Ένα πρόγραμμα με τέτοια μεταβατικά αιτήματα που θα αμφισβητεί την ΕΕ όπως είναι σήμερα και θα την απογυμνώνει στα μάτια του κόσμου, μπορεί να παίξει καταλυτικό ρόλο στην ανάπτυξη ενός μαζικού κινήματος, που είναι το μόνο υποκείμενο διεκδίκησης μιας Ευρώπης της απελευθέρωσης, μιας Ευρώπης του σοσιαλισμού.»

Αν και πιστεύουμε ότι από τότε έχουμε εν πολλοίς δικαιωθεί για τις αναλύσεις μας σε σχέση με την ΕΕ, θέλουμε να προσθέσουμε κάποιες διευκρινίσεις που κυρίως απαντάνε σε απαιτήσεις που διακατέχουν την πλειοψηφούσα εκδοχή στο κείμενο-κορμό του 6ου Συνεδρίου:

α) η Ένωση είναι υπερεθνικός μηχανισμός, όχι πεδίο αποτύπωσης ταξικών συσχετισμών και ηγεμονίας όμοιο με αυτό του αστικού κράτους. Άρα αφενός δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως κρατικό μόρφωμα, αφετέρου η στρατηγική μας έναντι της ΕΕ πρέπει να διαφέρει από τη στρατηγική μας έναντι του αστικού κράτους.

β) Εάν ο νεοφιλελευθερισμός είναι τρόπος συγκρότησης της ΕΕ, αυτό σημαίνει ότι η ΕΕ συγκροτείται μέσω αυτού - επομένως η αριστερά δεν μπορεί να εναντιωθεί στον νεοφιλελευθερισμό, χωρίς να εναντιωθεί στην ίδια τη συγκρότηση και ύπαρξη της ΕΕ.

γ) Η κρίση της ελληνικής οικονομίας δείχνει ότι η πραγματική σύγκλιση σε συνθήκες διεθνούς καπιταλιστικής ολοκλήρωσης είναι αδύνατη.

δ) Δεν είναι δυνατή η οικοδόμηση μιας άλλης ΟΝΕ, μιας άλλης ΕΚΤ και ενός άλλου Συμφώνου Σταθερότητας. Αυτή η υπόνοια είναι ανιστόρητη και υποδηλώνει βαθιά άγνοια της φύσης και του προσανατολισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης! Η ΟΝΕ είναι νεοφιλελεύθερη, η ΕΚΤ είναι ανεξέλεγκτη και τα Σύμφωνο Σταθερότητας είναι εργαλείο πειθαρχίας. Αυτές είναι οι φυσιολογικές προεκτάσεις της ΕΕ ως μηχανισμού προώθησης των συμφερόντων της μονοπωλιακής, διεθνοποιημένης μερίδας των αστικών τάξεων στην Ευρώπη. Οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία, υπαινίσσει την (πραγματική ή δυναμική) ουδετερότητα αυτών των μηχανισμών.

ε) Η θέση για δημιουργία ενός ισχυρού, μαζικού, πανευρωπαϊκού κινήματος εργαζομένων που θα διεκ-

δικεί την αλλαγή πορείας της ΕΕ στον αντίποδα του νεοφιλελευθερισμού, πέραν του ότι τείνει να αγνοήσει αγεφύρωτες (προς το παρόν) διαφορές μεταξύ των εργατικών τάξεων των 27 χωρών, μοιάζει με πρόφαση αναβολής της δράσης. Ειδικά όταν είναι εμφανές πως αυτό που επείγει, είναι το να οικοδομήσεις ένα τέτοιο κίνημα στην χώρα σου (αδύναμος κρίκος), το οποίο μόνο τότε θα μπορέσει να λειτουργήσει ως υπόδειγμα ενεργούς αντίστασης και διεξόδου από την κρίση σε παευρωπαϊκό επίπεδο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Ο ΑΝΤΙΪΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ ΩΣ ΕΝΕΡΓΗ & ΖΩΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ

Η πτώση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και η ανάδυση νέων παγκόσμιων δυνάμεων άλλαξαν πολλά, αλλά δεν έφεραν την «υπέρβαση» του ιμπεριαλισμού. Οι μεγάλες ιμπεριαλιστικές δυνάμεις και οι διεθνείς ενώσεις και οργανισμοί των καπιταλιστών επιβάλλουν από κοινού, σε πλανητική κλίμακα, το νόμο του κέρδους και ταυτόχρονα ανταγωνίζονται για μερίδια πολιτικής και οικονομικής ισχύος.

Είναι σημαντικό να μην ξεχνάμε ότι ο ιμπεριαλισμός δεν είναι το πολιτικό-στρατιωτικό «εποικοδόμημα» του καπιταλισμού, αλλά ο ίδιος ο καπιταλισμός συγκροτημένος σε παγκόσμιο σύστημα εκμετάλλευσης. Επομένως, ο όρος «ιμπεριαλισμός» περιλαμβάνει όχι μόνο τις στρατιωτικές επεμβάσεις και ανταγωνισμούς των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, αλλά όλες τις διαστάσεις και μηχανισμούς που συγκροτούν τον καπιταλισμό ως παγκόσμιο σύστημα εκμετάλλευσης: οικονομικούς, πολιτικούς, στρατιωτικούς, πολιτιστικούς κλπ. Περιλαμβάνει ταυτόχρονα τη διαίρεση αλλά και την κοινότητα των καπιταλιστικών συμφερόντων, τη στρατιωτικό-πολιτική διάσταση αλλά και την οικονομική και πολιτιστική.

Ο ιμπεριαλισμός είναι αποτέλεσμα της εγγενούς επεκτατικότητας του κεφαλαίου. Η εθνική κρατική συγκρότηση της εξουσίας του κεφαλαίου και ο επεκτατισμός του (οικονομικός, πολιτικός και ιδεολογικός) είναι δύο αλληλένδετες πλευρές. Το εθνικό κράτος και οι μηχανισμοί που υλοποιούν τον καπιταλιστικό - ιμπεριαλιστικό επεκτατισμό είναι δύο αλληλένδετες πλευρές του παγκόσμιου καπιταλισμού. Γι' αυτό, ο εθνικισμός και ο ιμπεριαλιστικός κοσμοπολιτισμός είναι οι δύο ψυχές της ίδιας κυρίαρχης αστικής ιδεολογίας. Ωστόσο, δεν υπάρχει «παγκόσμια αστική τάξη» ούτε «παγκόσμιο κράτος», παρόλο που η διεθνοποίηση του κεφαλαίου έχει φτάσει σε ιστορικά πρωτοφανή επίπεδα - ούτε βέβαια απ' την άλλη είναι ο κόσμος μας μια απλή συνάρθρωση εθνικών κρατών.

Ο αντιϊμπεριαλισμός είναι διάσταση - υποσύνολο της αντικαπιταλιστικής κριτικής. Στο βαθμό που ο ιμπεριαλισμός είναι ο ίδιος ο καπιταλισμός ως παγκόσμιο σύστημα, η αντιϊμπεριαλιστική πάλη δεν αφορά μόνο τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και πολέμους, αλλά επίσης τους οικονομικούς, πολιτικούς και ιδεολογικούς μηχανισμούς εκμετάλλευσης. **Αυτό σημαίνει ότι η αντιϊμπεριαλιστική πάλη έχει σημαντικά περιεχόμενα, αλλά δεν είναι το κύριο επίπεδο της πάλης ενάντια στο σύστημα, το οποίο παραμένει η πάλη σε εθνικό επίπεδο ενάντια στην καπιταλιστική εξουσία.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΙΝΟΗ ΣΤΟΝ ΣΥΡΙΖΑ, ΣΤΗΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Εάν επιχειρούσαμε να βάλουμε έναν τίτλο στις εξελίξεις στον ΣΥΡΙΖΑ από το 5ο Συνέδριο του Κόμματός

μας και μετά, αυτός θα μπορούσε κάλλιστα να είναι «το ψαλλίδισμα των προσοδοκίων». Το συμμαχικό σχήμα βρίσκεται σε φάση υποχώρησης, παρά τις ανάγκες της εποχής που απαιτούν μια δυνατή και ενωτική ριζοσπαστική Αριστερά. Οι αιτίες γι' αυτήν την κατάσταση πρέπει να αναζητηθούν με ειλικρίνεια και παρηγοσία, ώστε η τάση υποχώρησης του κοινού οράματος να αποδειχθεί αναστρέψιμη.

Θέλουμε να παρακάμψουμε στην αναζήτησή μας τις επιθέσεις που δέχτηκε ο ΣΥΡΙΖΑ καθ' όλο το προηγούμενο διάστημα από ένα πλέγμα δυνάμεων που ξεκινούσε από την ακροδεξιά, περνούσε απ' τους Ηρακλειδείς του δικομματισμού και έφτανε μέχρι το ΚΚΕ. Όχι ότι δεν υπήρξαν - τουναντίον ήταν έντονες, χωρίς αρχές, διαρθρώνονταν σε πολλαπλά επίπεδα (κοινοβουλευτικό, συνδικαλιστικό, κοινωνικό, ΜΜΕ) και ιδιαίτερα μετά το Δεκέμβριο του 2008 έφτασαν σε γκεμπελικά ύψη. **Όμως ήταν και αναμενόμενες, στο βαθμό που ο ΣΥΡΙΖΑ έτεινε να αποτελέσει σημείο αναφοράς για ένα ολοένα διευρυνόμενο κομμάτι της κοινωνίας που αμφισβητούσε και τη νεοφιλελεύθερη ηγεμονία και την «καθώς πρέπει» εξ' αριστερών αντιπολίτευση. Συνεπώς αποτελούσε ευθύνη του ΣΥΡΙΖΑ να είναι έτοιμος για να ανταπεξέλθει στην αμφίπλευρη πίεση του κατεστημένου, αλλά και στις απαιτήσεις ενός μεγαλύτερου και ριζοσπαστικοποιούμενου ακροατηρίου.**

Τη στιγμή λοιπόν της μεγάλης πίεσης, φάνηκαν με τον πιο ανάγλυφο τρόπο οι υστερήσεις και τα ελλείμματα. Σημείο-κλειδί αποτελεί το ότι δεν κατανοήθηκε επαρκώς, πως ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί μια νέα πολιτική ταυτότητα, πολύ ελκυστικότερη και δυναμικότερη από το άθροισμα των επιμέρους συνιστωσών του. Η νέα αυτή ταυτότητα είχε ως εγγενές χαρακτηριστικό την αμφισβήτηση όχι μόνο του νεοφιλελευθερισμού και του δικομματισμού, αλλά και των τάσεων παραίτησης, ιδεολογικής υποχώρησης ή ιστορικού απολογητισμού που ταλάνιζαν τη δική μας Αριστερά. Σε αυτήν την πολύ ευνοϊκή συγκυρία, ο ΣΥΝ όφειλε - ως μεγαλύτερη συνιστώσα της συμμαχίας και παράλληλα ως πολυτασικό κόμμα, δηλ. ως μόρφωμα που έχει «τεχνογνωσία» στη συνεργασία ανθρώπων με διαφορετικές πολιτικο-ιδεολογικές καταβολές - να αναλάβει πρωτοβουλίες, ώστε αυτός ο υπό διαμόρφωση «κοινωνικός ΣΥΡΙΖΑ» να λάβει πιο προωθημένα χαρακτηριστικά. Συνέβη όμως ακριβώς το αντίθετο:

- Ο ΣΥΡΙΖΑ παρέμεινε - με μεγάλη ευθύνη και των αποφάσεων του 5ου Συνεδρίου μας - μια βαθύτατα αντιδημοκρατική και ελιτίστικη πυραμίδα, η οποία απλά διοικείται από τις ηγεσίες των συνιστωσών σε επίπεδο συμφωνιών κορυφής. Στον κοινωνικό ΣΥΡΙΖΑ επιτράπηκε να λειτουργήσει μόνο ως χειροκροτητής/αφισοκολλητής ή ακόμα χειρότερα ως δεξαμενή, εντός τις οποίες οι επιμέρους συνιστώσες μάχονταν για τη στρατολόγηση των ανένταχτων. Δεν πάρθηκαν, ή καθυστέρησαν σε παραλυτικό βαθμό, αποφάσεις που θα διευκόλυναν την ένταξη και τη δραστηριοποίηση νέου κόσμου στον ΣΥΡΙΖΑ - και προσοχή: δραστηριοποίηση στην Αριστερά δεν σημαίνει μόνο δουλειά νεοροκουβαλητή, αλλά και συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων. Οι πανελλαδικές συνδιασκέψεις αντιμετωπίστηκαν ως επετειακά ακτίφ ανταλλαγής απόψεων και όχι ως μαζέματα αγωνιστών που χαράζουν πολιτική γραμμή και συντονίζουν τη δραστηριότητά τους.

- Η ιδεολογικο-πολιτική παραγωγή δεν προχώρησε σε βαθμό αντίστοιχο των αναγκών. Εάν η τριετία 2004-2007 ήταν η φάση της συγκρότησης και ανάδειξης της «πολιτικής ταυτότητας ΣΥΡΙΖΑ», η περίοδος από το 2008 έως σήμερα έπρεπε να είναι η φάση της εμβάθυνσης. Δεν υποτιμούμε όσα θετικά που έγιναν, όπως π.χ. το πρόγραμμα, αλλά και πάλι αυτά υστερούν όχι μόνο των αναγκών της εποχής αλλά και των πραγματικών δυνατοτήτων μας.

Ειδικά τον τελευταίο χρόνο, συνεπεία και της μερικής ρήξης των δεσμών πολιτικής εμπιστοσύνης ανάμεσα στις συνιστώσες, δίνουμε την εικόνα χώρου όπου αντιπαλεύουν χωρίς όρια δύο αντίθετες πολιτικές γραμμές: μια «ρεφορμιστική» του ΣΥΝ και μια «επαναστατική» των υπολοίπων συνιστωσών. Παράλληλα, δεν υπήρξε αξιοποίηση των νέων συντρόφων που στελέχωσαν τις Τοπικές και Κλαδικές Επιτροπές ΣΥΡΙΖΑ στην κατεύθυνση της πολιτικής παραγωγής - κάτι μάλλον αναμενόμενο, απ' τη στιγμή που οι παρούσες συριζικές δομές δεν προβλέπουν ιδιαίτερα δικαιώματα και τρόπους αξιοποίησης για τους μη ενταγμένους σε συνιστώσες.

- Ο ΣΥΡΙΖΑ αντιπαλεύτηκε συστηματικά από συντρόφους που δρουν εντός του ΣΥΝ. Πρώτα και κύρια από την Ανανεωτική Πτέρυγα, η οποία αρχικά έθετε προσκόμματα στην οργανωτική-πολιτική εμβάθυνση του ΣΥΡΙΖΑ και εσχάτως έχει στραφεί στην ανοιχτή αμφισβήτηση ακόμα και της ίδιας της ύπαρξής του. Θα ήταν όμως λάθος να περιοριστεί η κριτική μόνο στην Πτέρυγα - η πρόσφατη εμπειρία από διάφορες περιοχές που επιχειρείται η συγκρότηση Τοπικών Επιτροπών ΣΥΡΙΖΑ (ευτυχώς όχι τις περισσότερες), δείχνει ότι υπάρχουν δυνάμεις και εντός της λεγόμενης «αριστερής πλειοψηφίας» του Κόμματος, οι οποίες διακατέχονται από νοοτροπίες τσιφλικά και ενοχλούνται από τη συγκρότηση συριζικών σχημάτων.

Παρ' όλες όμως τις παθογένειες, ο ΣΥΡΙΖΑ μπορεί ακόμα να κερδίσει το στοίχημα της ενότητας, της Μεγάλης Αριστεράς και της κινητοποίησης της κοινωνίας προς προοδευτικές διεξόδους. Για να το πετύχει χρειάζεται να κάνει τολμηρές επιλογές στρατηγικού χαρακτήρα και εδώ έγκειται η μεγάλη ευθύνη του Κόμματός μας, που μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης για την επεξεργασία και την προώθησή τους:

5α. Η επικοινωνία με τις υποτελείς τάξεις να γίνει σχέση

Η εν εξελίξει καπιταλιστική κρίση και οι «συνταγές» που διαμορφώνονται για την υπέρβασή της, καθιστούν ακόμα πιο ευδιάκριτο ότι βασικοί στόχοι του συστήματος παραμένουν: (i) η διαρκής συμπίεση του εργατικού κόστους μέσω της καθήλωσης/μείωσης των μισθών και των εργοδοτικών εισφορών, καθώς και της αύξησης του χρόνου εργασίας, (ii) η άρση των θεσμών κοινωνικής προστασίας του κόσμου της εργασίας όπως η εργατική νομοθεσία, τα επιδόματα, το κράτος πρόνοιας κτλ.

Όσο κι αν οι αστικές πολιτικές στην Ελλάδα (όπως και παντού) ενδύονται το μανδύα της εθνικής προσπάθειας ή του αναγκαίου πικρού φαρμάκου, ο χαρακτήρας τους ξεσκεπάζεται εύκολα απ' το γεγονός ότι οι πατριώτες που θα πουν το φάρμακο είναι οι υποτελείς τάξεις: άνεργοι, μισθωτοί, μικροεπαγγελματίες. Σε αυτήν την κατάσταση, διπολικά σχήματα που κατακερμάτιζαν τεχνικά την εργασία (μόνιμη-επισφαλή, καλοπληρωμένη-κακοπληρωμένη, διανοητική-χειρωνακτική, νέοι-παλιοί) και σε κάποιο βαθμό βοηθούσαν το κεφάλαιο να συντηρήσει την ηγεμονία του διά του διαίρει-και-βασίλευε, τείνουν να ξεπεραστούν με αρνητικό τρόπο, δηλ. τον υποβιβασμό όλο και περισσότερων εργαζομένων στο καθεστώς του επισφαλούς και κακοπληρωμένου.

Είναι καθήκον του ΣΥΡΙΖΑ, η επικοινωνία με αυτή τη σύγχρονη εργατική τάξη να μετατραπεί σε μόνιμη σχέση. Δεν αρκεί να μιλάμε στις ευαισθησίες της. Απαιτείται να τη συναντήσουμε προγραμματικά μέσω των επεξεργασιών μας, να συμμετέχουμε ενεργά στις διεκδικήσεις της, να συντελέσουμε δραστικά ώστε να οργανωθούν αποτελεσματικότερα οι αγώνες της, να την μπολιάσουμε (και να μπολιασούμε κι εμείς) με τη λογική της ρήξης και όχι με τις διαδικασίες της «κοινωνικής ειρήνης» και της «εθνικής» συν-

διαχείρισης της κρίσης. Εν τέλει να γίνουμε συνειδητά η δύναμη που όχι απλά στέκεται δίπλα στους εργαζομένους, αλλά επιδιώκει να τους εκπροσωπήσει πολιτικά.

5β. Σταδιακή μετατροπή του ΣΥΡΙΖΑ σε ενιαίο πολιτικό υποκείμενο

Οι συγκεκριμένες πολιτικές απαιτούν συγκεκριμένο πολιτικό υποκείμενο. **Ο ΣΥΡΙΖΑ με τη παρούσα μορφή της συμμαχίας κορυφής έχει εξαντλήσει τις δυνατότητές του**, ή τουλάχιστον είναι δυσκίνητος και εξαιρετικά ευάλωτος τόσο στα έξωθεν χτυπήματα, όσο και σε εσωτερικά προβλήματα. **Στο προσεχές διάστημα προέχει η ανάληψη πρωτοβουλιών και η έναρξη ειλικρινούς διαλόγου σε όλα τα επίπεδα (συνιστώσες, τοπικές/κλαδικές επιτροπές κλπ), για το πώς η προσπάθεια που ξεκινήσαμε το 2004 θα οδηγήσει σε ένα νέο ποιοτικό αποτέλεσμα: τη συγκρότηση ενός ενιαίου πολυτασικού κόμματος, ικανού να λειτουργεί δημοκρατικά στο εσωτερικό του και να στρέφει την κοινωνία προς τα αριστερά.**

Μια τέτοια διαδικασία δεν θα είναι ούτε εύκολη ούτε σύντομη. Διαφορετικές πολιτικές αφετηρίες και ιστορικές διαδρομές, καχυποψίες, διαφορετικές οπτικές δεν πρέπει να υποτιμώνται, αλλά δεν πρέπει και κατ' ανάγκη να περιμένουμε να ξεπεραστούν όλα αυτά μέχρι να δούμε την πραγματικότητα που απαιτεί ένα μεγάλο αριστερό κόμμα - τα παραδείγματα του γερμανικού PDS και του πορτογαλικού Bloco μπορούν να το επιβεβαιώσουν.

Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, είναι απαραίτητο να εντείνονται οι όποιες θετικές διαδικασίες έχουν ήδη ξεκινήσει και οδηγούν σε όσμωση/κοινή δράση σε επίπεδο βάσης, εκεί δηλαδή που διαμορφώνονται οι συνειδήσεις και χτίζονται οι πραγματικοί συντροφικοί δεσμοί. Επιτροπές ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να σπηθούν παντού σε γειτονιές, εργασιακούς χώρους, εκπαιδευτικά ιδρύματα, και να αφεθούν ελεύθερες να παραγάγουν πολιτική. Ιδιαίτερα σε δύο επίπεδα, το αυτοδιοικητικό και συνδικαλιστικό, επειδή ο ΣΥΡΙΖΑ να αποκτήσει κοινή παρουσία που θα εκφράζεται μέσα από ενωτικά ψηφιδώλια, σε ρήξη με τον καθωσπρεπισμό και τη συναίνεση που επιβάλλουν οι κυρίαρχες πολιτικές.

5γ. Για ένα εναλλακτικό πρόγραμμα διακυβέρνησης της χώρας

Ο ΣΥΡΙΖΑ, ανεξάρτητα από το ποια επιλογή θα κάνει όσον αφορά την πρόταση για παραμονή της χώρας μας ή μη στην Ευρωζώνη και την αντιμετώπιση της χρεωκοπίας, οφείλει να έχει ένα συνεκτικό και εύληπτο ριζοσπαστικό πρόγραμμα. Ένα τέτοιο πρόγραμμα θα συναντά τις αγωνίες των εργαζομένων, των αυτοαπασχολούμενων και της νεολαίας, και θα τους κινητοποιεί για την επίτευξη άμεσων στόχων. Οι βασικοί άξονες ενός τέτοιου προγράμματος πρέπει να:

α) Προτείνουν ένα συγκεκριμένο σχέδιο εθνικοποίησης των μεγάλων, μονοπωλιακών εταιρειών σε όλους τους βασικούς κλάδους της παραγωγής, της διανομής και των υπηρεσιών, καθώς και των μεταφορών, των συγκοινωνιών, και των υποδομών και του ορυκτού πλούτου, κάτω από τον έλεγχο και διαχείριση των εργαζομένων.

β) Προτείνουν ένα εκτεταμένο σχέδιο δημοσίων επενδύσεων που δημιουργούν θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης, σε αντιπαράθεση με τις πολιτικές του ΠΑΣΟΚ και ως αντίδοτο στις νεοφιλελεύθερες προτάσεις υπέρβασης της κρίσης.

γ) Περιγράφουν ένα εναλλακτικό σχέδιο ανασυγκρότησης των Δημόσιων Υπηρεσιών και Οργανισμών και ανοίγουν πόλεμο με τις πελατειακές σχέσεις, την καθετοποιημένη διαφθορά σε ολόκληρο τον κρατικό μηχανισμό λόγω της πολιτικής των δύο με-

γάλων κομμάτων εξουσίας τόσο σε πολιτικό όσο και σε συνδικαλιστικό επίπεδο.

δ) Παρουσιάζουν ένα φορολογικό σχέδιο για μια μεγάλη αναδιανομή του εισοδήματος υπέρ των λαϊκών στρωμάτων, με φορολόγηση των μεγάλων εισοδημάτων, των off-shore εταιρειών και των κερδοφόρων επιχειρήσεων και των τραπεζών.

ε) Προτείνουν ένα νέο σχέδιο αναθέρμανσης της αγροτικής παραγωγής με αναζωογόνηση της υπαίθρου και των Συνεταιρισμών, ενίσχυσης των μικρομεσαίων αγροτών (οικονομικής και επιστημονικής) προκειμένου να προχωρήσουν σε ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης τόσο στη γεωργία όσο και στην κτηνοτροφία.

στ) Μιλούν για την ανάγκη αλλαγής της τουριστικής πολιτικής με την ποιοτική αναβάθμιση των τουριστικών υπηρεσιών που προσφέρει η χώρα μας, οι οποίες - όπως αναπτύχθηκαν με ευθύνη κυρίως των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ τις δεκαετίες '80 και '90 - συνήθως είναι πολύ ακριβές όσον αφορά τις τιμές και υποβαθμισμένες όσον αφορά την ποιότητα των υπηρεσιών, ενώ η επιβάρυνση του περιβάλλοντος σε πολλές περιοχές από την «πράσινη» ανάπτυξη των προηγούμενων δεκαετιών είναι δραματική.

ζ) Αναδεικνύουν την αξία του πολιτισμού και της ψυχαγωγίας ως κοινωνικών αγαθών, στα οποία πρέπει να έχουν πρόσβαση όλοι οι πολίτες.

η) Θέτουν ως βασική παράμετρο κάθε σχεδιασμού την αντιστροφή της κλιματικής αλλαγής, την εν γένει προστασία του περιβάλλοντος και την απο-εμπορευματοποίησή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Το συνδικαλιστικό κίνημα στην Ελλάδα είναι εγκλωβισμένο στην πρακτική του κοινωνικού συμβιβασμού, μιας πολιτικής λογικής που εκφράζεται από τις πλειοψηφίες ΠΑΣΚΕ και ΔΑΚΕ σε ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ. Πλήρως υποταγμένο στην κομματική νομενκλατούρα και την κυβερνητική λογική, δεν δημιουργεί τις προϋποθέσεις συσπείρωσης των νέων, γυναικών και ανδρών, της επισφαλούς απασχόλησης, των χαμηλών εισοδημάτων και της ανεργίας.

Ο κυβερνητικός και ο εργοδοτικός συνδικαλισμός αποτέλεσαν (και αποτελούν) το βασικό μοχλό άσκησης αυτού του κοινωνικού συμβιβασμού. Βασικός υπεύθυνος του κυβερνητικού συνδικαλισμού είναι η συνδικαλιστική παράταξη του ΠΑΣΟΚ, η οποία τον ανέδειξε, για να πάρει αργότερα τη σκυτάλη η συνδικαλιστική παράταξη της ΝΔ.

Διαθέτοντας ευρύτατα πελατειακά δίκτυα, ΠΑΣΚΕ και ΔΑΚΕ αξιοποίησαν πελατειακά κάθε θεσμική συμμετοχή του συνδικαλιστικού κινήματος στα όργανα συνδιαχείρισης. Η πολυδιάσπαση των ταξικών δυνάμεων του συνδικαλιστικού κινήματος βοήθησε την ΠΑΣΚΕ να αναδειχθεί σε βασικό βραχίονα συνδιαχείρισης, εξασφαλίζοντας τη διαίωξη του πελατειακού της δικτύου, και να οδηγήσει το συνδικαλιστικό κίνημα στη γραφειοκρατικοποίηση και τελικά στην αδρανοποίησή του. Από την άλλη το ΠΑΜΕ, η συνδικαλιστική έκφραση του ΚΚΕ, έχει επιλέξει την λογική της περιχαράκωσης, συντελώντας στην πολυδιάσπαση των ταξικών δυνάμεων και αφήνοντας ανοιχτό πεδίο στους παραπάνω.

Οι συνδικαλιστικές δυνάμεις του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ οφείλουν σήμερα που η κρίση του καπιταλισμού περνά στην πραγματική οικονομία, δηλαδή γίνεται δομική κρίση του συστήματος, να συγκρουστούν με τις λογικές του συμβιβασμού που υπαγορεύουν οι δυνάμεις του κεφαλαίου και της νεοφιλελεύθερης ΕΕ και εκτελούν με προθυμία οι ηγεσίες της ΠΑΣΚΕ και της ΔΑΚΕ. Στόχος μας είναι να έρθουν οι εργαζόμενοι στο προσκήνιο και

όχι μια κομματική και συνδικαλιστική ελίτ που θα διαχειρίζεται τις τύχες τους.

Προτεραιότητα του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να είναι η ενότητα του συνδικαλιστικού κινήματος σε κατεύθυνση αυτόνομη, ταξική, αντιγραφειοκρατική και αντισυναινετική. Σε αυτό το πλαίσιο, οφείλουμε μεταξύ άλλων να επανεξετάσουμε και τη συμμετοχή συνδικαλιστικών στελεχών του χώρου μας στα προεδρεία των τριτοβάθμιων συνδικαλιστικών ενώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΑΝΙΔΡΥΣΗΣ

Παρά τις τολμηρές κατά καιρούς διαπιστώσεις για τον εσωστρεφή τρόπο λειτουργίας του ΣΥΝ, ακόμα και σήμερα δεν έχουν δρομολογηθεί αποφάσεις για το ριζικό μετασχηματισμό του κόμματος σε κόμμα μελών. Είναι παραπάνω από εμφανές και στις «Θέσεις» της πλειοψηφίας, ότι τα μέλη αποτελούν τον τελευταίο τροχό της αμάξης, αφού δεν αναφέρονται πουθενά και τα μόνα που προτείνονται για την ανασυγκρότηση του κόμματος, είναι μερικά μέτρα για τα καθοδηγητικά όργανα.

7α. Τι έγινε (ή δεν έγινε) μέχρι τώρα

Κάνοντας έναν απολογισμό της λειτουργίας του κόμματος, δεν μπορούμε παρά να διακρίνουμε παθογένειες και ελλείψεις που διαρκώς αναπαράγονται:

» Η δημόσια εκδηλωμένη, συστηματική και συντονισμένη αμφισβήτηση των αποφάσεων του 5ου Συνεδρίου, ιδιαίτερα από την Ανανεωτική Πτέρυγα, υπονόμει-σε την συλλογική δράση και αμαύρωσε την εικόνα του κόμματος.

» Η Πολιτική Γραμματεία δεν κατάρτισε ποτέ πρόγραμμα δράσης με συγκεκριμένες χρεώσεις και χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των αποφάσεων του 5ου Τακτικού Συνεδρίου, δεν αναβάθμισε τις συλλογικές λειτουργίες του κόμματος με πρόσχημα την διατήρηση των εσωκομματικών ισορροπιών, συνέχισε κατά συστηματικό τρόπο να υποκαθιστά την ΚΠΕ και να αγνοεί τις οργανώσεις του κόμματος, οι οποίες έχουν υποβαθμιστεί σε μηχανισμό εκλογικών αναμετρήσεων.

» Η οργανωτική ανασυγκρότηση παρέμεινε στάσιμη, διότι οι πολιτικές κινήσεις σε γεωγραφικό ή κλαδικό επίπεδο δεν τροφοδοτήθηκαν με πολιτικό υλικό προβληματισμού και ο οποίος προβληματισμός υπήρχε στη βάση, δεν αποτυπώθηκε ποτέ με ουσιαστικό τρόπο στις πολιτικές αποφάσεις.

» Για τα σημαντικά ζητήματα δεν έρχονταν έγκαιρα τα κείμενα σχεδίου θέσεων στην ΚΠΕ για συζήτηση, δεν κατέβαιναν τουλάχιστον μετά για συζήτηση στις ΠΚ και στη συνέχεια να γίνεται η τελική έγκρισή τους από την ΚΠΕ.

» Δεν καταρτίστηκε κώδικας δεοντολογίας για τις δημόσιες εμφανίσεις των στελεχών μας στα ηλεκτρονικά αλλά και τα άλλα ΜΜΕ, ούτε καθιερώθηκε μια στοιχειώδης δεοντολογία στη δράση και λειτουργία των τάσεων.

» Η Αυγή συνεχίζει να αποτελεί κύριο εκφραστή απόψεων που προκαλούν σύγχυση στη βάση και να παρασιτώ τις θέσεις, τις αποφάσεις και τις επεξεργασίες του κόμματος, ενώ συνεχίζει να προσφέρει υπέρμετρο βήμα σε εκπροσώπους του δικομματισμού. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει το τελευταίο διάστημα - σε πιο έντονο βαθμό και στον ραδιοφωνικό σταθμό «Στο κόκκινο», με αιτιολογία δήθεν τον πλουραλισμό.

» Δεν υπήρξε πολιτική ανάδειξης στελεχών (και ειδικότερα των μεσαίων σε επίπεδο ΠΚ και ΝΕ) με σκοπό τη μετέπειτα προώθησή τους σε ανώτερα κομματικά επίπεδα, παρά μόνο με τη λογική των τασικών επετηρίδων. Εδώ συχνά βρίσκεται η μεγαλύτερη αδυναμία,

αφού στα πλαίσια των εσωκομματικών ισορροπιών κυριαρχούν διατασικές συνεννοήσεις που αναπαράγουν το ίδιο σκηνικό στο επίπεδο των κεντρικών στελεχών.

» Δεν εφαρμόζονται οι καταστατικές διατάξεις για την επιλογή και εναλλαγή των στελεχών μας σε εκλόγιμες θέσεις στη Βουλή. Η ίδια νοοτροπία ισχύει και στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές ενώσεις, καθώς και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

» Δεν έγινε ποτέ κρίση και αξιολόγηση των επαγγελματιών και αποσπασμένων στελεχών. Για μας θα έπρεπε κάθε χρόνο στην ΚΠΕ να παρατίθενται στοιχεία αξιολόγησης των στελεχών αυτών, με πρόταση συνέχισης ή ανάθεσης άλλου έργου και με παράλληλη γνωστοποίηση της οικονομικής αποζημίωσης που λαμβάνουν.

» Δεν αναδείχθηκε η Πολιτική Κίνηση ως βασικό κύτταρο μιας επιτυχούς κομματικής ανασυγκρότησης, δεν αναβαθμίστηκε πολύπλευρα η έννοια του μέλους, δεν αναπτύχθηκε η συντροφική αλληλεγγύη στα πλαίσια μιας πλούσιας και πυκνής εσωτερικής δημοκρατικής ζωής. Για μια ακόμη φορά από τις θέσεις που παρουσιάζονται απουσιάζει πλήρως ένα σχέδιο αναζωογόνησης των ΠΚ, οι οποίες συνήθως λειτουργούν είτε με τη δύναμη της αδράνειας είτε χάρη στο προσωπικό φιλότιμο κάποιων τοπικών στελεχών.

» Δεν δημιουργήσαμε ένα σύγχρονο θεωρητικό έντυπο. Η διεξαγωγή τακτικών εσωκομματικών δημοψηφισμάτων για τα κρίσιμα πολιτικά ζητήματα, η δρομολόγηση διαδικασιών επικύρωσης και εμπλουτισμού από τα μέλη των σχεδίων αποφάσεων των ανώτερων οργάνων, η διεύρυνση της κομματικής πολιτικής ύλης, θα συμβάλουν καίρια στην διαμόρφωση και εμπέδωση των συλλογικών αποφάσεων, σε συνδυασμό με την σύνδεση της καθημερινής λειτουργίας των οργανώσεων με τη θεωρητική αναζήτηση και τη διαρκή επαφή με τους κοινωνικούς αγώνες και τα κινήματα.

Δυστυχώς η κατάσταση είναι άοχημη. Είναι στη φάση που γίνεται πλέον επικίνδυνη και χρήζει άμεσης αντιμετώπισης, ειδάλλως σύντομα θα αδυνατούμε να υπηρετήσουμε αποτελεσματικά αποφάσεις που είναι ζωτικές για τη σταθεροποίηση μιας φυσιογνωμικά συμπαγούς αριστερής κοινωνικής βάσης. Σε αυτό το πλαίσιο, ακόμη κι αυτά τα ψήγματα μέτρων που προτείνουν οι «Θέσεις», από τα οποία μερικά κινούνται σε σωστή κατεύθυνση, δεν λύνουν το πρόβλημα. Απαιτούνται ριζικές τομές, οι οποίες περιγράφονται στη συνέχεια.

7β. Να θέσουμε ως προτεραιότητα την ιδεολογικο-πολιτική ενότητα

Στη σημερινή συγκυρία, με την πλήρη ηγεμονία του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού και την επίθεση που έχει εξαπολύσει, επιβάλλεται να προχωρήσουμε στην επανίδρυση του κόμματος στην κατεύθυνση της πολιτικοϊδεολογικής του ενότητας.

Η αδυναμία του ΣΥΝ δεν οφείλεται κυρίως στην οργανωτική ανεπάρκεια, αλλά στην έλλειψη σαφούς σχεδίου που (α) θα διαμορφώνει κοινές αξιακές συμπεριφορές, (β) θα μπορεί να συγκινήσει τα μέλη του, να τα συνεγείρει και να τα τροφοδοτεί ιδεολογικά και πολιτικά στη σύγκρουση με τη νεοφιλελεύθερη ηγεμονία. Ο ΣΥΝ ως κόμμα πολιτικής και προγραμματικής ενότητας, ό,τι είχε να προσφέρει το προσέφερε. Σύντομα δεν θα αρκεί ούτε απλά η συμμετοχή μας στα κινήματα και στους αγώνες, αν δεν φανούμε ικανοί να συγκροτήσουμε έναν συνεκτικό πολιτικοϊδεολογικό φορέα της σύγχρονης ριζοσπαστικής αριστεράς.

Απέναντι στη σφοδρή ιδεολογική επίθεση του συστήματος, πιστεύουμε ότι το κόμμα θα πρέπει να έχει συγκεκριμένες απαντήσεις για τη δομική κρίση του και να εργάζεται για την ανατροπή του. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να βαθύνουμε και να στεριώσουμε τις πολιτικές συμμαχίες τόσο στον ΣΥΡΙΖΑ (για τον οποίο ούτως ή άλλως προτεραιότητα πρέπει να

είναι η σταδιακή μετεξέλιξή του) όσο και στην κοινωνία, τη στιγμή που ο καπιταλισμός ξεριζώνει βασικές κοινωνικές κατακτήσεις. Αυτό μπορεί να περιγραφεί με ένα σύνθημα: Να ξαναδιαβάσουμε το μαρξισμό, να έλθουμε σε επαφή με τα ριζοσπαστικά ρεύματα της σοσιαλιστικής σκέψης, για να μπορέσουμε να αναδείξουμε αποτελεσματικά τα σημερινά πολιτικά επίδικα, πάνω στα οποία θα στηριχθούμε για μια νέα αριστερή ηγεμονία του 21ου αιώνα.

7γ. Να συμφωνήσουμε σε βασικές αρχές λειτουργίας

Ο ΣΥΝ δεν μπορεί να συνεχίσει άλλο να λειτουργεί ως άθροισμα παραγόντων ή ομάδων, οι οποίοι ενίοτε υπηρετούν καταφανώς διαφορετικές στρατηγικές, αλλά ως κόμμα μελών που συμφωνούν σε τέσσερις βασικές αρχές:

(i) Η αρχή της πλειοψηφίας, έτσι όπως αυτή εκφράζεται από τις δημοκρατικές διαδικασίες του Συνεδρίου και των δημοψηφισμάτων, καθώς και μέσα από την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.

(ii) Η αρχή της πολυτασικότητας. Όχι όμως των τάσεων - μηχανισμών στελεχικής διαιώνισης και αναπαραγωγής, αλλά των τάσεων - ιδεολογικών ρευμάτων που με διαλεκτικό τρόπο παράγουν στοιχεία ιδεολογίας και εναλλακτικών στρατηγικών, με στόχο την ανατροπή του καπιταλισμού.

(iii) Η αρχή της «διάχυσης της εξουσίας» σε όλο το κόμμα. Σε αυτό το πλαίσιο:

» Επικεφαλής του κόμματος δεν είναι κάποιος παντοδύναμος πρόεδρος, εκλεγμένος από το Συνέδριο, αλλά γραμματέας που εκλέγεται εμμέσως από την ΚΠΕ. Αυτός δεν είναι απλά ο εγγυητής των τασικών ισορροπιών, ούτε ο πρωτοποριακός ηγέτης που επικοινωνεί απευθείας με τα μέλη (χωρίς να αμφισβητούμε ότι και τα πρόσωπα παίζουν σημαντικό ρόλο, όπως ακόμη και σήμερα φαίνεται χαρακτηριστικά στη Λατινική Αμερική με τους Τσάβες, Μοράλες, Κορέα), αλλά η συμβολική έκφραση της ηθικής, πολιτικής και ιδεολογικής μαχητικότητας και συνέπειας του κόμματος. Το ίδιο ισχύει και για τα μέλη της ΠΓ.

» Αποφασιστικό κεντρικό όργανο είναι η ΚΠΕ. Σήμερα οι ουσιαστικές αποφάσεις λαμβάνονται στην ΠΓ, ενώ τα μέλη της ΚΠΕ μετατρέπονται από πολιτικά στελέχη σε απλούς επικυρωτές. Κατ' αυτόν τον τρόπο, πολλοί στα καθοδηγητικά όργανα διαπαιδαγωγούνται με την κουλτούρα της στοίχισης πίσω από κεντρικά στελέχη ή συμπαγείς ομάδες, καθώς και της πόλωσης στο ζήτημα της εφαρμογής των αποφάσεων, εφαρμόζοντας μόνο όσες τους βρίσκουν σύμφωνους.

» Η συμμετοχή της μεσαίας και κατώτερης στελέχωσης (νομαρχιακές, γραμματείες ΠΚ, μέλη) δεν εξαντλείται μόνο στα συνέδρια, αλλά είναι κοινωνός και συνδιαμορφωτής της πολιτικής του κόμματος. Όλες οι προτάσεις, πριν συζητηθούν στην ΚΠΕ, πρέπει να περνούν από διάλογο στη βάση και τα αποτελέσματά του να λαμβάνονται σοβαρά υπ' όψιν. Ο θεσμός των εσωκομματικών δημοψηφισμάτων πρέπει να διευρυνθεί και σε αμιγώς πολιτικά ζητήματα, αντί να περιορίζεται στη σειρά εκλογής των ευρωβουλευτών.

(iv) Η αρχή της εναλλαγής. Η μακρόχρονη παρουσία των ίδιων συντρόφων στα όργανα του κόμματος και στη δημόσια εκπροσώπησή του, παγιώνει μία εικόνα κόμματος προσωπικοτήτων, των οποίων μάλιστα ο ρόλος είναι ετεροβαρής σε σχέση με τις κοινές αποφάσεις. Παράλληλα εθίζει τη βάση στη λογική της στοίχισης και της αντιπροσώπευσης, η οποία με τη σειρά της στρώνει το έδαφος για τη διαμόρφωση κλειστών ηγετικών ομάδων που διαρκώς αναπαράγουν τους εαυτούς τους ή τις λογικές τους - αυτό που η πολιτική επιστήμη αποκαλεί «σιδηρούν νόμο της ολιγαρχίας». Μοναδικός τρόπος για να σπάσει αυτός ο φαύλος κύκλος

είναι οι καθιέρωση της εναλλαγής και των περιορισμένων θητειών σε όλα τα αξιώματα, κομματικά και δημόσια.

7δ. Να υλοποιήσουμε συγκεκριμένες αλλαγές

Αν λοιπόν φιλοδοξεί ο ΣΥΝ να αποτελέσει τη ραχοκοκαλιά μιας νέας αντικαπιταλιστικής αριστεράς του 21ου αιώνα, οφείλει να προχωρήσει στο έκτακτο συνέδριο στις εξής τομές:

» Περιοδικότητα στα κομματικά αξιώματα (ΚΠΕ - ΠΓ) με αναδρομική ισχύ.

» Πλαφόν στις βουλευτικές θητείες (τρεις με αναδρομική ισχύ).

» Περιοδικότητα στις συνδικαλιστικές εκπροσωπήσεις (τρεις θητείες με αναδρομική ισχύ).

» Καθιέρωση του θεσμού της εναλλαγής στα δημόσια και κομματικά αξιώματα.

» Καθιέρωση ισάριθμης συμμετοχής γυναικών - ανδρών στα ψηφοδέλτια.

» Κατάργηση της θέσης του προέδρου του Κόμματος και εκλογή μόνο Γραμματέα της ΚΠΕ.

» Μείωση μελών της Πολιτικής Γραμματείας στην κατεύθυνση της λειτουργικότητας του οργάνου.

» Καθιέρωση ανώτατου ποσοστού συμμετοχής επαγγελματιών στελεχών και αποσπασμένων (όχι πάνω από 60%) σε όλα τα όργανα.

» Η ΠΓ να καταρτίζει πρόγραμμα δράσης με συγκεκριμένες χρεώσεις και χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των αποφάσεων του Συνεδρίου, να σταματήσει να υποκαθιστά την ΚΠΕ και να αγνοεί τις οργανώσεις του κόμματος.

» Κατάρτιση κώδικα δεοντολογίας για τις δημόσιες εμφανίσεις των στελεχών μας στα ηλεκτρονικά αλλά και τα άλλα ΜΜΕ.

» Τακτική αξιολόγηση με ευθύνη της ΚΠΕ όλων των επαγγελματιών στελεχών και των αποσπασμένων

» Ανάδειξη των Πολιτικών Κινήσεων σε βασικό κύτταρο της κομματικής ανασυγκρότησης.

» Καταπολέμηση του φαινομένου κάποιες ΠΚ να αποτελούν κλειστά κλαμπ, με μοναδική λειτουργία την εκλογή συνέδρων.

» Καταπολέμηση των κρουσμάτων αποκλεισμού, μικρομεγαλισμού και μονοπώλησης των θέσεων ευθύνης από «τοπικούς κομματικούς παράγοντες» που αυθαιρετούν με τασικές πλάτες.

» Όλες οι σημαντικές αποφάσεις να περνούν από τις ΠΚ πριν ληφθεί απόφαση από την ΚΠΕ.

» Διεξαγωγή τακτικών εσωκομματικών δημοψηφισμάτων για τα κρίσιμα πολιτικά ζητήματα αλλά και όταν το ζητά το 5% των εγγεγραμμένων μελών.

Συμπερασματικά, κεντρικά επίδικα της πολιτικής ανασυγκρότησης του κόμματος πρέπει να είναι το σπάσιμο των κλειστών μηχανισμών και επετηρίδων, καθώς και η αναβάθμιση του ρόλου των Πολιτικών Κινήσεων, οι οποίες στα πλαίσια των ενδοτασικών ισορροπιών συχνά υποβαθμίζονται και απλώς χρησιμοποιούνται για συσχετισμούς στις εσωκομματικές διεργασίες.

ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΥΜΒΟΛΩΝ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΟΥ 6ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝ

Α) ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΒΟΛΗΣ 30 ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ ΓΙΑ ΤΟ 6ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ

(κατατίθεται από τα μέλη της ΚΠΕ: Αρμανατίδου Λίτσα, Αντωνιάδης Άλκης, Βλαδιμήροβιτς Μαρία, Γαβρίλης Γιώργος, Δούκας Γιάννης, Ήσυχος Κώστας, Θεοδόση Αυγή, Ιωαννίδης Ηλίας, Καδόγλου Σάκης, Καλομοίρης Γρηγόρης, Καλύβης Αλέκος, Κριτωτάκης Μιχάλης, Λαφαζάνης Παναγιώτης, Λεουτσάκος Στάθης, Μπαδογιάννης Άκης, Ουζουνίδου Ευγενία, Παπαδόγιαννη Σόφη, Παπαμιχαλοπούλου Μαρία, Παυλίδης Νίκος, Πετράκος Θανάσης, Πριμικήρης Βασίλης, Πρωτονοτάριος Γιάννης, Σουλτανίδου Χριστίνα, Σπανού Δέσποινα, Σπυλιούπουλου Μάγδα, Σπύρτου Άννα, Στρατούλης Δημήτρης, Τόλιος Γιάννης, Φράγκου Λία, Χουντής Νίκος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 6^ο συνέδριο του ΣΥΝ πραγματοποιείται μέσα σε έκτακτες συνθήκες που δημιουργεί η οικονομική κρίση. Η έκταση και το βάθος αυτής της κρίσης διαμορφώνουν νέα δεδομένα, ανατρέπουν τους όρους άσκησης της πολιτικής και της ταξικής πάλης, θέτουν νέα καθήκοντα στην ριζοσπαστική Αριστερά.

Προβάλλει επείγουσα η ανάγκη ιδεολογικής, πολιτικής και οργανωτικής ανασύνταξης του κόμματος και του ΣΥΡΙΖΑ, της κινηματικής αναβάπτισής τους ώστε να παίξουν έναν πρωτοπόρο ρόλο στις νέες συνθήκες να εκφράσουν τα συμφέροντα, τις ανάγκες και τις αγωνίες των εργαζομένων, της νεολαίας, των πιο ευάλωτων στρωμάτων, όλων εκείνων που ισοπεδώνονται από τις δραματικές συνέπειες της κρίσης.

Είναι επιτακτική η αναγκαιότητα το κόμμα να βαθύνει και να ολοκληρώσει τη αριστερή στροφή που ξεκίνησε πριν μερικά χρόνια, να ενισχύσει τις ιδεολογικές και ταξικές του αναφορές. Η γιγάντια προσπάθεια ανασυγκρότησης του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο με όρους σύνθλιψης του εισοδήματος και των δικαιωμάτων της εργατικής τάξης αλλά και με σοβαρές επιπτώσεις στα μεσαία στρώματα, θα οδηγήσει σε μεγάλες συγκρούσεις, αλλά και σε εντεινόμενο αυταρχισμό των μηχανισμών οικονομικής και πολιτικής εξουσίας του κεφαλαίου. **Η Αριστερά, τα συνδικάτα, τα κινήματα πρέπει να υψώσουν αντίστοιχα σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο τα δικά τους φράγματα αντίστασης, να προβάλλουν τις δικές τους προοδευτικές λύσεις.**

Ο ρόλος της ριζοσπαστικής Αριστεράς δυναμικά αναβαθμίζεται εφ' όσον η ίδια αποκτήσει την ικανότητα να δώσει πολιτική διέξοδο στις αντιτάσεις του κόσμου της εργασίας οι οποίες πρέπει να είναι μαζικές συγκρουσιακές και συγκροτημένες και όχι τυφλές και χαοτικές, εφ' όσον ακυρώσει τον φόβο και την ανασφάλεια που γεννά η κρίση, εφόσον εκτοπίσει την συντηρητική αναδίπλωση και διευρύνει τον ριζοσπαστισμό, φαινόμενα που αμφότερα γεννά η κρίση.

Στη χώρα μας η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, ανέλαβε το χρέος της εφαρμογής του πιο σκληρού, ταξικού και αντιλαϊκού οικονομικού προγράμματος των τελευταίων δεκαετιών, με συναπόφαση της ευρωπαϊκής οικονομικής και πολιτικής ολιγαρχίας, ενώ στον ορίζοντα υπάρ-

χουν ακόμη χειρότερα μέτρα για τους εργαζόμενους και δεινά για την χώρα. Με αυτή την επιλογή της πέταξε στο καλάθι των αχρήστων προεκλογικές της εξαγγελίες, ενσωματώθηκε με μεγάλη ευκολία στο πιο σκληρό νεοφιλελεύθερο μοντέλο και επιχειρεί να δικαιολογήσει με επικοινωνιακούς όρους την αντεργατική της στάση.

Με πλήρη αξιοποίηση του φόβου των πολιτών για τα ελλείμματα και το δημόσιο χρέος διαμορφώνεται ένα τόξο συναίνεσης και εθνικής συνεννόησης με βάση τα κόμματα του ΠΑΣΟΚ, της ΝΔ και του ΛΑΟΣ με αμέριστη συνδρομή των «βαρόνων» των Μ.Μ.Ε., που επιχειρούν ανενδοίαστα να δώσουν διάσταση πατριωτικής συσπείρωσης στην προσπάθεια εφαρμογής της αντεργατικής πολιτικής, να δώσουν οικουμενικό χαρακτήρα αναγκαιότητας σε μια σκληρά ταξική πολιτική.

Η Αριστερά οφείλει να αποκαλύψει τις τεράστιες ευθύνες του δικομματισμού για τις πολιτικές που ασκήθηκαν την τελευταία εικοσαετία και το πλήρες αδιέξοδο των σημερινών πολιτικών, να δώσει φερέγγυα εναλλακτική διέξοδο στην κρίση, χτυπώντας τις βαθύτερες αιτίες που τη γέννησαν.

Στις σημερινές συνθήκες καθοριστική σημασία έχουν :

Η ανάπτυξη ενός μαχητικού, μαζικού ενωτικού κινήματος με πρωταγωνιστικό ρόλο του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος και στόχο την ανατροπή της κυβερνητικής πολιτικής.

Η διαμόρφωση ενός κοινού πλαισίου στόχων για την κοινή δράση της πολύχρωμης Αριστεράς η οποία με αυτό τον τρόπο μπορεί να δημιουργήσει το αντίπαλο δέος και την εναλλακτική πρόταση.

Η δημιουργία των προϋποθέσεων για την συγκρότηση ενός μεγάλου πολιτικού και ταξικού κοινωνικού μετώπου που θα θέτει την ανάγκη μεγάλων προοδευτικών και ριζοσπαστικών αλλαγών.

Η τοποθέτηση με σύγχρονους όρους στρατηγικών διλημάτων που αντιπαλεύουν την προσπάθεια ανασυγκρότησης του καπιταλισμού, προωθούν αλλαγές του συστήματος με ορίζοντα τη σοσιαλιστική προοπτική.

Στην πορεία προς το συνέδριο πρέπει να συνειδητοποιηθεί ότι το κόμμα και η ριζοσπαστική Αριστερά για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στον ρόλο τους στις σημερινές συνθήκες πρέπει να προχωρήσουν σε ριζικές αλλαγές στον συνολικό τρόπο λειτουργίας τους, που θα τους επιτρέψουν να κατακτήσουν την ηγεμονία ενός μεγάλου εργατικού-λαϊκού κινήματος για την ήττα του δικομματισμού και του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού και μια προοδευτική και σοσιαλιστική διέξοδο από την κρίση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Η μεγάλη διεθνής καπιταλιστική κρίση δεν «αφινδίασε» μόνο τις κυρίαρχες διεθνείς πολιτικές και οικονομικές ελίτ, αλλά ίσως και τις περισσότερες, δυνάμεις της παγκόσμιας Αριστεράς, οι οποίες προσπαθούν να ανακτήσουν τον βηματισμό τους και να παρέμβουν στις εξελίξεις.

Η Αριστερά στη χώρα μας, αφινιδιάστηκε, επίσης, σε μεγάλο βαθμό από το ξέσπασμα της κρίσης, ενώ και όταν αυτή εκδηλώθηκε δεν αντισηκώθηκε η πρακτική της με το βάθος της. Η μη αξιοποίηση και συχνά εγκατάλειψη των εργαλείων του **δημιουργικού μαρξισμού** δυσχεραίνει αφάνταστα την κριτική θεωρητική

και πολιτική σκέψη, ανάλυση και προετοιμασία της Αριστεράς για να βλέπει τις κυοφορούμενες εξελίξεις και πολύ περισσότερο για να αποκτά την ετοιμότητα να τις αντιμετωπίσει.

Ο ΣΥΝ οφείλει έστω και τώρα να συνειδητοποιήσει πληρέστερα και βαθύτερα τις συγκλονιστικές συνέπειες και προεκτάσεις της παρούσας διεθνούς καπιταλιστικής κρίσης. Το Έκτακτο Συνέδριο είναι μια ευκαιρία να συζητήσουμε σε βάθος και να αντιλήσουμε κρίσιμα, επίκαιρα συμπεράσματα για την στρατηγική και τη δράση μας στη χώρα μας, την περιοχή μας, την Ευρώπη και τον κόσμο.

Η διεθνής οικονομική κρίση όσο και η κρίση στην Ελλάδα, θέτουν υπό επανεξέταση και πιθανά ριζοσπαστική τροποποίηση όλα σχεδόν τα ζητήματα στρατηγικής, λειτουργίας, προσανατολισμού και δράσης του κόμματος.

Η διεθνής κρίση επαναφέρει στο προσκήνιο την επικαιρότητα του επαναστατικού μαρξισμού ως αναντικατάστατου εργαλείου όχι μόνο ανάλυσης των σύγχρονων εξελίξεων του καπιταλιστικού συστήματος, αλλά και ως πρωτοποριακού εφοδίου για την επαναστατική αλλαγή των κοινωνιών και του κόσμου.

Η διεθνής καπιταλιστική κρίση, η οποία ξεκίνησε το 2007 από τις ΗΠΑ και έκτοτε βρίσκεται σε εξέλιξη, αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες στην ιστορία του καπιταλισμού και μπορεί να αποδειχθεί πολύ μεγαλύτερη από την κρίση του '29, με πολύ ευρύτερες και ίσως τραγικότερες συνέπειες για την ανθρωπότητα.

Η παρούσα διεθνής οικονομική κρίση, είναι πολύ πιο βαθιά και σύνθετη από όλες τις προηγούμενες αφού εκδιπλώνεται σε όλους τους οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς, παίρνει καθολικό χαρακτήρα και συνδυάζεται με μια βαθιά **κρίση κλιματικών αλλαγών, κρίση ενεργειακή, κρίση πρώτων υλών και κρίση διατροφική**, οι οποίες έχουν τις ίδιες ή παρεμφερείς γενεσιουργές αιτίες, ενώ θέτουν σε νέα βάση τις προοπτικές και το περιεχόμενο του κοινωνικού μετασχηματισμού και του σοσιαλισμού της εποχής μας.

Η παρούσα σύνθετη καπιταλιστική κρίση επιβεβαιώνει και οριστικοποιεί τη **χρεοκοπία δομών και προσανατολισμών του σύγχρονου καπιταλιστικού κόσμου και της Ε.Ε.** Θέτει υπό αμφισβήτηση την κυριαρχία του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού και αναδεικνύει την παταγώδη αποτυχία της Ε.Ε. Η κρίση αυτή θα αλλάξει συθέμελα την εικόνα και την πορεία του πλανήτη και της Ευρώπης. Τίποτα, σχεδόν, δεν θα μείνει όπως πριν.

Το μεγάλο διακύβευμα, η πρόκληση και το κρίσιμο πεδίο ιδεολογικής, πολιτικής, κοινωνικής και ταξικής αναμέτρησης είναι προς ποια κατεύθυνση θα κινηθούν αυτές οι αλλαγές.

Το σύγχρονο δίλημμα είναι:

Ή μια νέα επαναστατική ριζοσπαστική Αριστερά θα μπορέσει να κατακτήσει την πρωτοπορία και την ηγεμονία για να ανοίξει νέους ιστορικούς σοσιαλιστικούς δρόμους για τον πλανήτη ή ο κόσμος κάτω από την κυριαρχία των πιο τυφλών καπιταλιστικών δυνάμεων θα κυλήσει σε νεοσυντηρητικούς χειμώνες, σε κοινωνική και αξιακή εξαχρείωση, σε μια νέα βαρβαρότητα ή ακόμη σε νέους περιφερειακούς ή και σε γενικευμένους πολέμους.

Δεν υπάρχει μέλλον για τις προοδευτικές και σοσιαλιστικές ιδέες έξω από την πιο συνεκτική και ουσιαστική διεθνή συνεργασία όλων των αριστερών δυνάμεων που μάχονται τον **καπιταλισμό** και τον **σύγχρονο ιμπεριαλισμό**.

Επιτακτική είναι η ανάγκη διππειρωτικής συνεργασίας και κοινής δράσης της Αριστεράς με τη διαμόρφωση κοινών πλανητικών στόχων και αιτημάτων και νέων μορφών συντονισμού σε διεθνές επίπεδο. Το ΚΕΑ μαζί με την λατινοαμερικάνικη Αριστερά και άλλες αριστερές δυνάμεις στον κόσμο, πρέπει να συμβάλλει στη δημιουργία ενός φόρουμ διεθνούς συνεργασίας και δράσης της Αριστεράς.

Η Αριστερά στη χώρα μας και ειδικότερα ο ΣΥΝ οφείλει να αναβαθμίσει μια **παγκόσμια επαναστατική της οπτική**, να ανακαλύψει εκ νέου τη **μάχη κατά του ιμπεριαλισμού** και να προωθήσει ένα νέο **αυθεντικό διεθνισμό** για διεθνή αποτελεσματική πολιτική και κινηματική δράση, χωρίς γεωγραφικές περιχαρακώσεις και αγκυλώσεις.

Η υποχώρηση του **διεθνούς κινήματος κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης** δεν πρέπει να μας οδηγήσει σε αναδίπλωση, αλλά αντίθετα να μας προβληματίσει για ένα **νέο παγκόσμιο κίνημα** με πιο ισχυρές και συνεκτικές **ταξικές, οικολογικές, δημοκρατικές, αντιιμπεριαλιστικές και αντικαπιταλιστικές βάσεις**. Ένα νέο κίνημα των πέντε ηπείρων κατά των ΗΠΑ ως ηγεμονικής δύναμης στην τριάδα ΗΠΑ-Ε.Ε.- Ιαπωνία, κατά του ιμπεριαλισμού και του καπιταλισμού, για την πολιτική και κοινωνική απελευθέρωση των λαών του δεύτερου και τρίτου κόσμου, για ένα πιο δίκαιο και ειρηνικό κόσμο, για την πρόοδο, τη δημοκρατία και το σοσιαλισμό.

2. Ο ΙΔΙΟΣ Ο ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΒΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΡΙΣΗΣ

Η διεθνής οικονομική κρίση ξεκίνησε με την κατάρρευση της τραπεζικής αγοράς των **επισφαλών στεγαστικών δανείων στις ΗΠΑ**. Η κατάρρευση αυτή επεκτάθηκε σε όλο, σχεδόν, τον αναπτυσσόμενο καπιταλιστικό κόσμο και είχε αλυσιδωτές επιπτώσεις και σε άλλες αγορές, κυρίως στον χρηματοπιστωτικό τομέα, πράγμα που είχε ως συνέπεια μεγάλα προβλήματα, καταρρεύσεις και χρεοκοπίες, υπό το βάρος των τοξικών καρτοφυλακίων τους, τραπεζικών κολοσσών.

Η παρούσα κρίση αν και εκδηλώθηκε σε αρχική φάση στο χρηματοπιστωτικό τομέα, έχει βαθύτερες αιτίες που συνδέονται όχι μόνο με την τυπική νεοφιλελεύθερη μορφή του καπιταλισμού, η οποία κυριαρχεί εδώ και δεκαετίες, αλλά και με την ουσία και τη συνολική λειτουργία του ίδιου του καπιταλισμού ως κοινωνικοοικονομικού συστήματος με διακριτά χαρακτηριστικά γνωρίσματα, ανεξάρτητα από τη μορφή του.

Για την παρούσα κρίση δεν φταίνει μόνο, όπως θέλει η τρέχουσα δημοσιογραφική φιλολογία, τα λεγόμενα «golden boys» και η κυριαρχία και ακαλίνωτη κερδοσκοπία του χρηματοπιστωτικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, ζητήματα που, έτσι ή αλλιώς, έχουν προσλάβει εφιαλτικές διαστάσεις στο σύγχρονο επιθετικό καπιταλισμό των «απελευθερωμένων» αγορών, της «ελεύθερης» διεθνούς κίνησης των κεφαλαίων και των κυμαινόμενων αγοραίων νομισματικών ισοτιμιών.

Στο βάθος της σημερινής διεθνούς κρίσης βρίσκεται ο ίδιος ο καπιταλισμός και ο σύμφυτος με αυτόν ιμπεριαλισμός, κυρίως των ΗΠΑ-Ε.Ε.-Ιαπωνίας. Βρίσκονται οι αβυσσαλέες παγκόσμιες, περιφερειακές και εθνικές οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες και η υπερσυσσώρευση-υπερσυγκέντρωση διεθνώς κεφαλαίου και πλούτου σε λίγα χέρια, απόρροια και αποτέλεσμα του σύγχρονου καπιταλισμού και του αναπόσπαστου με αυτόν ιμπεριαλισμού.

Όλες τις τελευταίες δεκαετίες η ανελέητη καταλήστευση εθνών και λαών του δεύτερου και του τρίτου κόσμου από μια κούφια ιμπεριαλιστικών χωρών, η πρωτοφανής, ίσως, ιστορική εκμετάλλευση της εργατικής τάξης στις καπιταλιστικές χώρες και η συστηματική υστέρηση αυξήσεων των μισθών σε σχέση με την αύξηση της παραγωγικότητας στον ανεπτυγμένο καπιτα-

λισμό, είχαν ως αποτέλεσμα την πρωτοφανή μυθώδη συσσώρευση κεφαλαίου και πλούτου σε ελάχιστα χέρια σε παγκόσμιο, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Όσο αυτή η υπερσυσσώρευση έβρισκε κερδοφόρες διεξόδους, ο παγκόσμιος καπιταλισμός γνώριζε νέους ρυθμούς ανάπτυξης και επέκτασης, παρά τις αυξανόμενες ανισότητες, αν και αρκετά μειωμένους σε σχέση με τις μεταπολεμικές δεκαετίες. Το εμπόδιο, όμως, σε αυτήν την ανάπτυξη ήταν τα περιορισμένα και σχετικά μειούμενα εισοδήματα των εργαζομένων τάξεων και πλατιών λαϊκών στρωμάτων. Προκειμένου, λοιπόν, να τονωθεί η εργατική και λαϊκή ζήτηση, γνώρισε απίστευτη εξάπλωση η καπιταλιστική κερδοσκοπία και το κερδοσκοπικό ρίσκο, των οποίων μια έκφραση ήταν η δανειοδοτική υπερεπέκταση προς τις εργαζόμενες τάξεις ως υποκατάστατο των περιορισμένων εισοδημάτων τους και της αποδυνάμωσης του κοινωνικού κράτους. Αυτή η κατάσταση, η οποία συνοδευόταν με μεγάλες παγκόσμιες εμπορικές, παραγωγικές, τεχνολογικές, κεφαλαιακές και νομισματικές ανισοροπίες και ανισότητες, δεν μπορούσε να είναι διατηρήσιμη και να τροφοδοτεί την παγκόσμια ανάπτυξη. Οι «φούσκες» άρχισαν να σκάνε όταν τα επιτόκια γνώρισαν μια σχετική αύξηση και τα εισοδήματα δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στις δόσεις αποπληρωμής των δανείων. Ο πλανήτης, κυρίως οι ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες άρχισαν τότε να βυθίζονται στην παρούσα κρίση.

Η διεθνής αυτή κρίση θα είχε εμφανιστεί πολύ πιο γρήγορα αν ο καπιταλισμός και ο ιμπεριαλισμός δεν έβρισκαν διεξόδους τις τελευταίες δεκαετίες στο άνοιγμα νέων μεγάλων αγορών (Κίνα, Ινδία, Ανατ. Ευρώπη, κ.α.) και στην είσοδο στην παγκόσμια αγορά περίπου 1 δισεκατομμυρίου φτηνού και επιδέξιου νέου εργατικού δυναμικού από αυτές τις νέες αγορές ή τη μετανάστευση, και τα τελευταία χρόνια στην εξαπόλυση πολέμων. Οι καταστάσεις αυτές τροφοδότησαν την παγκόσμια ζήτηση, νέες μεγάλες επενδύσεις και ενίσχυαν σημαντικά τα καπιταλιστικά κέρδη, ενώ συγκρατούσαν χαμηλά τον πληθωρισμό και το κόστος παραγωγής, αφού καθήλωναν σε απαράδεκτα χαμηλά έως εξευτελιστικά επίπεδα τους μισθούς, απορρυθμίζαν τις εργασιακές σχέσεις και παραμέριζαν κάθε ίχνος περιβαλλοντικού περιορισμού.

3. Η ΑΝΑΙΜΙΚΗ ΑΝΑΚΑΜΨΗ

Οι όποιες τάσεις ανάκαμψης εμφανίζονται τους τελευταίους μήνες στις αναπτυσσόμενες καπιταλιστικές χώρες –κυρίως στην ιμπεριαλιστική «τριάδα» ΗΠΑ-Ε.Ε.-Ιαπωνία- είναι ισχνές, αναιμικές και ασταθείς και κινδυνεύουν γρήγορα να περιπέσουν σε νέα πιο ισχυρή ύφεση ή και σε νέο μεγάλο «κραχ».

Αυτές οι αναιμικές ανακαμψιακές τάσεις των τελευταίων μηνών δεν οφείλονται στην ενδογενή οικονομική δυναμική του ανεπτυγμένου ιμπεριαλισμού, αλλά κυρίως στα νέα τεράστια βουνά από ελλείμματα και χρέη τα οποία συσσωρεύτηκαν μέσα στην κρίση και «σπαταλήθηκαν» στην κυριολεξία για να στηριχτούν τόσο το καταρρέον χρηματοπιστωτικό σύστημα όσο και μια μεγάλη σειρά πολυεθνικών επιχειρήσεων και εταιρειών που κυριαρχούν σε κλάδους της οικονομίας. Μέσα στο 2008-2009 εξελίχθηκε η πιο μεγάλη παρέμβαση δημόσιας επιδότησης ιδιωτικών συμφερόντων στην ανθρώπινη ιστορία, με τη μεγαλύτερη, ίσως, καταλήστευση και υπερχρέωση των λαών. Η «κοινωνικοποίηση» των τοξικών καρτοφυλακίων των τραπεζών προσέλαβε ασύλληπτες διαστάσεις, ενώ οι Κεντρικές Τράπεζες από τη FED, την EKT έως την BOF, δαπάνησαν τρις ευρώ για να στηρίξουν τη ρευστότητα κρατών και τραπεζών. Οι παρεμβάσεις αυτές για τη στήριξη του πολυεθνικού κεφαλαίου ξεπέρασαν το μυθώδες ποσό του 40% του παγκόσμιου ΑΕΠ!

Η πρωτοφανής αυτή επιδότηση του μεγάλου διεθνούς κεφαλαίου, στοιβάζοντας οροσειρές από ελλείμματα και χρέη, με αντίκρισμα μια ισχνή και παραπαίου-

σα ανάκαμψη, δεν μπορεί να παραταθεί, αφού ήδη έχει προκαλέσει τρομακτικές παρενέργειες, των οποίων την έκταση και το βάθος δεν την έχουμε ακόμα εντοπίσει και οπωσδήποτε δεν αφορούν μόνο την Ελλάδα, όπως αρέσει να περιορίζονται οι κυρίαρχοι διεθνείς κύκλοι.

Ο διεθνής καπιταλισμός και ο σύμφυτος με αυτόν ιμπεριαλισμός, απέναντι σε τέτοιας έκτασης και βάθους οικονομικές κρίσεις, έβρισκε συνήθως διεξόδους είτε με το άνοιγμα νέων ανεξερευνητών και μεγάλων αγορών, που έδιναν τη δυνατότητα νέων επενδύσεων και πωλήσεων, είτε με την αξιοποίηση πραγματικά μεγάλων και επαναστατικών τεχνολογιών, μέσω των οποίων έμπαινε στο περιθώριο το παλιό παραγωγικό δυναμικό και ανασυγκροτούνταν οι οικονομίες, είτε μέσω μεγάλων και **γενικευμένων ιμπεριαλιστικών πολέμων**, στους οποίους τα θύματα δεν ήταν μόνο οι παραγωγικές δυνάμεις, αλλά κυρίως οι λαοί, οι οποίοι πλήρωναν ατελείωτο φόρο αίματος.

Σήμερα, που βρισκόμαστε ενώπιον μιας μεγάλης αλλά και πολύ πιο σύνθετης και πολύπλευρης κρίσης του διεθνούς καπιταλισμού, ποια είναι η διέξοδος που θα αναζητήσουν ή θα «υποχρεωθούν» να ακολουθήσουν οι κυρίαρχες δυνάμεις του κεφαλαίου;

Είναι έτοιμες οι δυνάμεις της Αριστεράς στον κόσμο, την Ευρώπη, την περιοχή μας και στη χώρα μας να απαντήσουν στην πρόκληση της κρίσης και να βάλουν τη σφραγίδα τους για να αλλάξει η πορεία της ιστορίας;

Η ετοιμότητα αυτή απαιτεί μια ιδεολογική στερεότητα και μια βαθιά θεωρητική και επιστημονική επεξεργασία. Απαιτεί μια κατάλληλη **επαναστατική στρατηγική και πολιτική ανατροπή και μετάβαση**. Απαιτεί ένα νέο σχέδιο για τη μελλοντική σοσιαλιστική ανάπτυξη και οικονομία στον 21^ο αιώνα. Απαιτεί επανασύνδεση με τις εκμεταλλεζόμενες κοινωνικές δυνάμεις και την ικανότητα εκπροσώπησης της σύγχρονης εργατικής τάξης, των άμεσων και μελλοντικών συμφερόντων της, ως εκφραστή ενός νέου κοινωνικού ταξικού μετώπου. Απαιτεί, τέλος, ένα **νέο δημοκρατικό, μαζικό και αποφασισμένο επαναστατικό συλλογικό πολιτικό κόμμα, ικανό να συνεχίσει τις λαϊκές δυνάμεις, να προωθεί κοινωνικές συμμαχίες, να αναδεικνύεται και να καταξιώνεται ως μια νέα πολιτική πρωτοπορία στη χώρα μας.**

4. Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

» **Η Ε.Ε. ΙΔΙΟΤΥΠΗ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ ΧΩΡΩΝ**

» **Η Ε.Ε. ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗΣ**

Η Ε.Ε., παρόλο ότι υποτίθεται πως διέθετε το πλέον αποτελεσματικό πλαίσιο εποπτείας και ελέγχου, όχι μόνο δεν κατόρθωσε να εντοπίσει έγκαιρα και πολύ περισσότερο να εμποδίσει τα κρισιμικά φαινόμενα αλλά και υπήρξε κατεξοχήν συνυπεύθυνη μαζί με τις ΗΠΑ για το ξέσπασμά τους, ενώ οι συνέπειες της καπιταλιστικής κρίσης μπορεί να αποδειχθούν μεγαλύτερες, βαθύτερες και ίσως μονιμότερες στο χώρο της Ε.Ε.

Η Ε.Ε. και η **ευρωζώνη** εδώ και καιρό και ιδιαίτερα μέσα στην κρίση, **χάνουν συνεχώς έδαφος** στο πλαίσιο του παγκόσμιου καπιταλισμού, του οποίου το κέντρο βάρους διαρκώς μετατοπίζεται από τις δύο πλευρές του Ατλαντικού προς τη **ζώνη του Ειρηνικού**. Όσο ο καπιταλισμός της Ε.Ε. βλέπει να χάνει έδαφος τόσο καθίσταται οικονομικά και κοινωνικά πιο **επιθετικός** και πολιτικά πιο **αντιδημοκρατικός** και **αυταρχικός**, ενώ τόσο περισσότερο αξιοποιεί τους υπερεθνικούς μηχανισμούς και τις υπερεθνικές δυνατότητες της Ε.Ε. σε βάρος των λαών και των εργαζομένων για την ακύρωση της βούλησής και των αγώνων τους.

Η Ε.Ε. μπροστά στην κρίση, αντί να αντλήσει συμ-

περάσματα, λειτούργησε και συνεχίζει να λειτουργεί όλο και περισσότερο ως ένας **σκληρός υπερεθνικός μηχανισμός του χρηματιστικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου** και των πολυεθνικών μεγαθηρίων. Η Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της κρίσης ενέκρινε σχέδια με ένα πακτωλό εκατοντάδων δις ευρώ για τη «διάσωση» τραπεζών και τη διοχέτευση προνομιακής ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, ενώ με ανυπόφορα πιεστικό τρόπο προωθούσε σκληρά μέτρα σε όλες τις χώρες-μέλη. Μέτρα περαιτέρω συμπίεσης μισθών και συντάξεων, απορρύθμισης εργασιακών σχέσεων, «απελευθέρωσης» των αγορών, διάλυσης των ασφαλιστικών συστημάτων, συρρίκνωσης των κοινωνικών κατακτήσεων.

Η Ε.Ε. με τους προσανατολισμούς που κυριαρχούν, τόσο στα κράτη μέλη και κυρίως σε «ενωσιακό» επίπεδο, επιχειρεί να απαντήσει στην κρίση με ένα ακόμα πιο **ακραίο νεοφιλελεύθερο μονεταριστικό πρότυπο** και συνταγολόγιο, επιλογές που έχουν ως συνέπεια να ενισχύονται αντί να αποδυναμώνονται οι υφεσιακές τάσεις και καταστάσεις οικονομικής στασιμότητας στις χώρες-μέλη, να διευρύνονται οι κοινωνικές ανισότητες, να αναπτύσσονται οι εθνικοί περιφερειακοί ανταγωνισμοί και μαζί τους οι εθνικές και περιφερειακές αποκλίσεις, ενώ αναδεικνύεται ακόμα περισσότερο ο ιδιοτελής και αρπακτικός ρόλος του **γερμανικού καπιταλισμού και ιμπεριαλισμού** και της **γερμανογαλλικής ιμπεριαλιστικής ηγεμονίας** στο πλαίσιο της Ε.Ε., ειδικότερα της ευρωζώνης.

Η Ε.Ε. ως **ιδιότυπη συμμαχία καπιταλιστικών χωρών** θα έβαινε, κατά τους εμπνευστές της, προς όλο και περισσότερη σύγκλιση και κοινωνική συνοχή. Η σημερινή κρίση, στην οποία κατά τεκμήριο δοκιμάζονται τέτοιες μορφές «ενωσιακές» απόπειρες και όχι σε περιόδους «ομαλής» καπιταλιστικής ανάπτυξης, δείχνει ακριβώς το αντίθετο. Καταδεικνύει ότι στο πλαίσιο της Ε.Ε. αναπτύσσονται και λαμβάνουν νέα έκταση οι καπιταλιστικοί ανταγωνισμοί, οι διαιρέσεις και ανισότητες, οι ηγεμονικές επιθετικές βλέψεις των χωρών που κυριαρχούν με κεντρικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση της Γερμανίας, την ίδια ώρα που αναπτύσσεται και γίνεται όλο και πιο επιθετικός ο συνολικός **ιμπεριαλιστικός ρόλος της Ε.Ε.** απέναντι στην υπόλοιπη Ευρώπη και κυρίως απέναντι στον υπόλοιπο κόσμο.

Σήμερα, κι ενώ η καπιταλιστική κρίση βρίσκεται σε εξέλιξη, διαγράφονται ενταγότερα οι κεντρόφυγες διαιρετικές, αν όχι και αποσυνθετικές και διαβρωτικές, τάσεις στην Ε.Ε. και ειδικότερα στην Ευρωζώνη, τάσεις που συχνά συνδέονται με γεωγραφικές κατατάξεις. Μια υπερεθνική ένωση όπως η Ε.Ε. που προωθείται και εξελίσσεται με όρους αγοράς και νομίσματος, διαπερνάται από εγγενείς αντιφάσεις και έχει άκρως προβληματικό μέλλον και προοπτική. Αν η οικονομική κρίση γνωρίσει νέα κλιμάκωση και επιδείνωση είναι αρκετά πιθανόν η Ε.Ε. και ειδικότερα η ευρωζώνη να συμπαρασυρθούν στη δίνη των κρισιακών εξελίξεων και να εξωθηθούν ακόμα και σε διαλυτικές καταστάσεις.

Η Ε.Ε., ως **ιδιότυπη καπιταλιστική περιφερειακή ολοκλήρωση και ως ιμπεριαλιστική συμμαχία καπιταλιστικών χωρών**, εξελίσσεται στο κατεξοχήν πεδίο εφαρμογής, σε πλανητική κλίμακα, των πιο ακραίων νεοφιλελεύθερων μονεταριστικών δογμάτων και σε κατεξοχήν υπερεθνικό μηχανισμό κατεδάφισης εργασιακών, μισθολογικών, ασφαλιστικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και κατακτήσεων. Ακόμα χειρότερα, η Ε.Ε. οικοδομείται με τον πλέον αυταρχικό και αντιδημοκρατικό τρόπο, χωρίς και ενάντια στη βούληση των λαών, η οποία παρακάμπτεται με άκρως «πραξικοπηματικές» μεθοδεύσεις, ενώ η ίδια ως υπερεθνικός μηχανισμός αξιοποιείται για την υποβάθμιση και συρρίκνωση, συχνά κάθε ίχνους, και αυτής της αστικής αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

Η απόπειρα περαιτέρω **πολιτικής ενοποίησης της Ε.Ε.**, όσο η τελευταία διατηρεί τον καπιταλιστικό –

και πολύ περισσότερο τον ακραίο νεοφιλελεύθερο-προσανατολισμό της, πέραν των όποιων δυσχερειών του εγχειρήματος, θα σηματοδοτηθεί από ακόμα πιο αντιδημοκρατικά, αντικοινωνικά και αντεργατικά χαρακτηριστικά, από ακόμα πιο σκληρές επικυριαρχίες των πλέον ισχυρών κρατών στο εσωτερικό της, από περισσότερες **«ταχύττες»** και **«δουλείες»** των μικρότερων και πιο αδύνατων χωρών και ακόμα χειρότερα, από ένα πιο σκληρό, επιθετικό και επεκτατικό ιμπεριαλιστικό ρόλο της Ε.Ε. ως σύνολο.

Η πολιτική ενοποίηση των ευρωπαϊκών χωρών ή θα γίνει κάτω από την επίδραση μεγάλων προοδευτικών και σοσιαλιστικών ανατροπών στο οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο σε κάθε χώρα μέλος και στο σύνολο της Ευρώπης ή διαφορετικά θα υλοποιηθεί ως μια αυταρχική και οπισθοδρομική ολοκλήρωση.

Η συνεχής **διεύρυνση της Ε.Ε.** - μαζί με την ανάπτυξη των «προτιμωσιακών» συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου - η οποία κλιμακώνεται στο χρόνο με τους όρους μάλιστα που προωθείται, ενδυναμώνει τον ακραίο νεοφιλελεύθερο χαρακτήρα της Ένωσης και τη διαμορφώνει ως αγοραία «αυτοκρατορία» και απέναντι τη **λεία του γερμανο-γαλλικού κατά κύριο λόγο ιμπεριαλισμού**, αλλά και ως «πόλο» έλξης και αδιάσπαστης εκμετάλλευσης των οικονομιών του «δεύτερου» και «τρίτου» κόσμου.

Ο ΣΥΝ έκανε κρίσιμο στρατηγικό λάθος με την υπερψήφιση το 1992 της Συνθήκης του Μάαστριχτ, η οποία αποτέλεσε τη «ραχοκοκαλιά» για την απαράδεκτη συγκρότηση, με αποκλειστικά ταξικούς και τους πλέον ιεραρχικούς ιδιοτελείς όρους, της ΟΝΕ, διαμορφώνοντας ένα ενιαίο νόμισμα το οποίο έφερε και φέρνει τη σφραγίδα της γερμανικής επικυριαρχίας, της επικυριαρχίας τους ευρωπαϊκού κεφαλαίου και ιμπεριαλισμού σε βάρος λαών και εργαζομένων και την ένταση του ανταγωνισμού για παγκόσμια νομισματική πρωτοκαθεδρία.

Σήμερα φαίνεται πιο καθαρά η **αποτυχία της Ε.Ε.** και η **παταγώδης αποτυχία της ευρωζώνης**. Η ενιαία απελευθερωμένη αγορά και το ευρώ, στη βάση του Συμφώνου Σταθερότητας και της ενιαίας «ανεξάρτητης» αντιπληθωριστικής νομισματικής πολιτικής, της ΕΚΤ, μπορεί να εξυπηρετούν θαυμάσια τις πιο ισχυρές και «ανταγωνιστικές» μερίδες του ευρωπαϊκού κεφαλαίου, ιδιαίτερα του πολυεθνικού και πρώτα απ' όλα και κυρίως το χρηματιστικό και χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο, αλλά λειτουργούν ως **η τέλεια δογματική συνταγή γενικής αναπτυξιακής καχεξίας και ανελέητου ανταγωνισμού χωρών και περιφερειών για τη διάλυση εργασιακών, μισθολογικών, κοινωνικών, ασφαλιστικών δικαιωμάτων, για την εκτίναξη της ανεργίας και για την εξουθένωση, βοήθους και της νέας ΚΑΠ, των πολύ μικρών επιχειρήσεων και επαγγελματιών και κυρίως των μικρομεσαίων αγροτών.**

Από τότε που ο Μαρξ μίλαγε για το «φάντασμα που πλανιέται πάνω από την Ευρώπη» και υπογράμμιζε ότι «όλες οι δυνάμεις των καθεστώτων της ηπείρου έχουν συνασπισθεί σε ιερή συμμαχία εναντίον του» έχει κυλήσει αρκετό νερό στο αυλάκι, αλλά κάποιες αναλογίες παραμένουν. Το «φάντασμα» μοιάζει να επιστρέφει ξανά, ενώ η «ιερή ευρωπαϊκή συμμαχία» του κεφαλαίου βρήκε στο πρόσωπο της Ε.Ε. ένα πολύ πιο συνεκτικό, πιο ενοποιημένο, πιο αποφασιστικό και σιδερένιο υπερεθνικό πολιτικό οδοστρωτήρα ενάντια στο εργατικό κίνημα και τις κατακτήσεις του σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η ριζοσπαστική Αριστερά οφείλει να προωθεί την πλέον **ενισχυμένη συνεργασία** και αλληλεγγύη των **αριστερών δυνάμεων των χωρών της Ε.Ε.**, στο πλαίσιο της πιο πλατιάς συνεργασίας και αλληλεγγύης των αριστερών δυνάμεων όλων των χωρών της Ευ-

ρώπης, της ευρύτερης περιοχής μας και κυρίως του πλανήτη. **Σε αυτή την κατεύθυνση ο ρόλος του ΚΕΑ με την ανάληψη πιο ριζοσπαστικών πρωτοβουλιών μπορεί να αποβεί σημαντικός.**

Η πιο συντονισμένη και αποφασιστική συνεργασία των αριστερών δυνάμεων των χωρών της Ε.Ε. και η ανάπτυξη αλληλέγγυων, κοινών ενωτικών αγώνων των εργαζομένων στο επίπεδο της Ε.Ε. είναι απόλυτα αναγκαίος για να αποτρέπονται όσο είναι δυνατόν αντικοινωνικά μέτρα, για να προωθούνται, με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, κοινός θετικός στόχοι και να αναδεικνύεται η ανάγκη ανύψωσης των κοινών επιδιώξεων ως την ανατροπή του καπιταλισμού.

Η Ε.Ε. είναι **πεδίο ταξικών αγώνων και αντιπαραθέσεων**. Δεν είναι, όμως, ένα ουδέτερο πεδίο, αφού απέναντι στους μεμονωμένους ή συνολικότερους αγώνες των εργαζομένων αντιπαραθέτει όχι μόνο το σύνολο των αστικών κρατών της Ε.Ε. αλλά και το **στιβαρό και ταξικά προσπλωμένο υπερεθνικό συντονισμό** τους, μέσω των Κοινοτικών μηχανισμών, των θεσμικών οργάνων και των διασυνδέσεών τους με τα διάφορα «επιχειρηματικά λόμπι».

Η Ε.Ε., δομημένη πάνω σε συνθήκες που έχουν Συνταγματικά θεσμοθετημένο το νεοφιλελευθερισμό και τον καπιταλισμό, πολύ πιο προωθημένα από τα Συντάγματα των επιμέρους κρατών, δεν μεταρρυθμίζεται έτσι ώστε να μετατραπεί από Ένωση του κεφαλαίου σε Ένωση που να εξυπηρετεί τα συμφέροντα των εργαζομένων. Αυτό άλλωστε επιβεβαιώθηκε πολύ χαρακτηριστικά πρόσφατα όταν το διευθυντήριο και οι κυρίαρχες δυνάμεις της Ε.Ε. παρέκαμψαν «πραξικοπηματικά» την αρνητική βούληση των λαών απέναντι στο **Ευρωσύνταγμα** και προώθησαν τη μεταμφίεσή του, τη λεγόμενη **Μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισαβόνας**.

Φυσικά με **σκληρούς, συντονισμένους εθνικούς και ευρωπαϊκούς αγώνες των εργαζομένων** μπορούν να αποτρέπονται, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, ακραία αρνητικά μέτρα στο επίπεδο της Ε.Ε. ή να επιτυγχάνονται θετικοί στόχοι, οι οποίοι όμως **δεν μπορούν να αλλάξουν τα βαθιά ταξικά χαρακτηριστικά της Ε.Ε., ως ένωσης που υπηρετεί τις κυρίαρχες μερίδες του ευρωπαϊκού κεφαλαίου.**

Μια νέα ιστορική ενοποιητική εξέλιξη στην Ευρώπη, πέρα από τα περιοριστικά θεσμικά καπιταλιστικά πλαίσια της Ε.Ε., θα έχει ως αφετηρία **επαναστατικές αλλαγές σε μια χώρα ή ομάδα χωρών-μελών**, αλλαγές που θα βάλουν σε κρίση τη σημερινή Ε.Ε., θα τη ρηγματώσουν, θα ενθαρρύνουν μια **νέα μεγάλη ενίσχυση των κοινωνικών ταξικών αγώνων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο**, ανοίγοντας έναν **ευρύτατο κύκλο αντιπαραθέσεων που θα κρίνει την τελική πορεία της Ευρώπης**. Επομένως, μόνο με σκληρούς ταξικούς αγώνες, ρήξεις και ανατροπές σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο μπορεί να ανοικτούν **νέοι προοδευτικοί και σοσιαλιστικοί δρόμοι σε μια ή περισσότερες και τελικά σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες**, κάτω από τους οποίους μπορεί να προωθηθεί μια **νέα πολύ διαφορετική, ισότιμη, προοδευτική ευρωπαϊκή ενοποίηση με ορίζοντα τον σοσιαλισμό.**

5. Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η Ελλάδα, με ευθύνη της πολιτικής των κυβερνήσεων της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ, έχει περιέλθει από οικονομική και κοινωνική άποψη, στο χειρότερο και πλέον κρίσιμο σημείο της μετά τον πόλεμο.

Σε όλες τις μεταπολεμικές δεκαετίες «κουτσά-στράβα», παρά τις δυσκολίες, τα σκαμπανεβάσματα, τη φτώχεια και τις πελώριες κοινωνικές ανισότητες, η χώρα παρουσίαζε τάσεις ανάπτυξης, ενώ χάρις και στους σκληρούς αγώνες των εργαζομένων σημειώνονταν βήματα σχετικής βελτίωσης των συνθηκών εργασίας, ασφάλισης και αμοιβής.

Την τελευταία δεκαετία και ιδιαίτερα σήμερα, μπροστά στη βαθιά κρίση, κλιμακώνονται οι πολιτικές βίαιες και απότομες κοινωνικές και εργασιακές κατεδάφισης δικαιωμάτων, μεγάλης απόλυτης μείωσης μισθών αλλά και συντάξεων, με την παράλληλη ένταση της φοροεπιβάρυνσης των λαϊκών στρωμάτων, τη διάλυση των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και πρωτοφανή εκτίναξη της ανεργίας. Για πρώτη φορά διαγράφεται η βεβαιότητα ότι η παρούσα και οι επόμενες γενιές να ζήσουν ως «χαμένες γενιές» κάτω από πολύ χειρότερες έως δραματικά χειρότερες συνθήκες σε σχέση με τις προηγούμενες.

Η διεθνής καπιταλιστική κρίση μπορεί να μην ταρκακούνει από την αρχή ιδιαίτερα έντονα την ελληνική οικονομία, αφού οι ελληνικές τράπεζες δεν διέθεταν ισχυρά «τοξικά» χαρτοφυλάκια. Μόλις όμως με την πάροδο του χρόνου άρχισε να διαβαίνει τα ελληνικά σύνορα, οι μικρές κρισιακές δονήσεις, άρχισαν να κλονίζουν συθέμελα τις οικονομικές βάσεις της χώρας, μιας και διέθεταν πολύ σαθρά έως ανύπαρκτα θεμέλια.

Ζούμε αυτή την περίοδο την πλήρη και παταγώδη χρεοκοπία του νεοφιλελεύθερου πελατειακού καπιταλιστικού μοντέλου, που άλλοτε στο όνομα του «εξουχρονισμού» και άλλοτε των «μεταρρυθμίσεων» εφαρμόστηκε στη χώρα περισσότερο από δύο δεκαετίες.

Το νεοφιλελεύθερο αυτό μοντέλο βασικά στηρίχτηκε στο «όραμα» συμμετοχής της χώρας στην ΟΝΕ και οδήγησε στην ένταξη της με άνωστους όρους που προδίκασαν και το σημερινό αποτέλεσμα. Ο στόχος αυτός μετατράπηκε μάλιστα σε «ιδεολογία» και νέα «μεγάλη ιδέα» με βάση την οποία οι κυβερνήσεις του δικομματισμού προώθησαν ένα σαρωτικό κύμα ιδιωτικοποιήσεων, απελευθερώσεις αγορών και γενικευμένη απορύθμιση των εργασιακών σχέσεων, ενώ αποθέωσαν το χρηματιστηριακό «τζόγο», την ασυδοσία των τραπεζών και την επέκταση του ναυτιλιακού και τουριστικού τομέα ως τους μεγάλους μοχλούς οικονομικής απογείωσης της χώρας, δίνοντας το σήμα μιας γενικής παραγωγικής ερήμωσης και μεγάλης περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

Η παταγώδης αποτυχία αυτού του **νεοφιλελεύθερου υποδείγματος** φαίνεται πιο καθαρά σήμερα. Επί μια εικοσαετία η χώρα στηρίχτηκε στον υπερδανεισμό κυρίως του δημοσίου και των νοικοκυριών αλλά και των επιχειρήσεων, χωρίς αντίστοιχο αναπτυξιακό και παραγωγικό αντίκρισμα. Σε αντίθεση με όλους εκείνους, ακόμα και στην Αριστερά και στο χώρο μας, που είτε εκθείαζαν τον «εξουχρονισμό» είτε τον θεωρούσαν ως μια επιλογή η οποία ενδυνάμωνε την υγιή καπιταλιστική οικονομική ανόρθωση, με μοναδικό πρόβλημα την άνιση κατανομή του πλούτου, η νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική ανάπτυξη των τελευταίων δεκαετιών αποδείχτηκε σαθρή, χωρίς θεμέλια, παραγωγικό υπόβαθρο και προοπτική. Παρομοίαζε περισσότερο με μια μεγάλη «φούσκα» από την οποία άντλησαν μυθώδη κέρδη μια νεοφιλελεύθερη ολιγαρχία κυρίως κρατικοδίαιτη, ένας κύκλος πολυεθνικών επιχειρήσεων και οικονομικών ομίλων και κυρίως το χρηματιστικό και χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο και ασφαλώς τα πανίσχυρα κρατικά και ιδιωτικά πελατειακά δίκτυα των κυβερνητικών κομμάτων ΠΑΣΟΚ και ΝΔ.

Κατά συνέπεια η ανάπτυξη γύρω στο 4% των τελευταίων χρόνων που θεμελιώθηκε πάνω σε μια **δανειοδοτική υπερπέκταση** δημοσίου, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, δεν είχε το απαιτούμενο βάθος και παραγωγική πνοή. Για κάθε ένα ευρώ αύξησης του ΑΕΠ απαιτούνταν περίπου 4 ευρώ δανειακοί και εισρέοντες κοινοτικοί πόροι και πόροι από ιδιωτικοποιήσεις, κάτι που δεν μπορούσε να είναι διατηρήσιμο, πολύ περισσότερο που δεν συνοδεύονταν από την παραγωγική ανασυγκρότηση, αλλά από την παραγωγική ερήμωση της χώρας και την απουσία επενδυτικής δυναμικής, ιδιαίτερα σε σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό. Αυτό το τελευταίο είναι ιδιαίτερα εμφανές από τη διάρθρωση

του ΑΕΠ, στο οποίο οι υπηρεσίες έφτασαν πάνω από το 80% του ΑΕΠ, ενώ η μεταποίηση έχει καταρρεύσει κάτω από το 10% και έχει χαμηλό τεχνολογικό επίπεδο, ενώ η γεωργία έχει σχεδόν εκμηδενιστεί και κινείται περίπου στο 3%.

Τα υψηλά **δίδυμα ελλείμματα** της χώρας, τόσο του προϋπολογισμού όσο και του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών, αντιπροσωπεύουν περισσότερο επιδότηση κερδών και το σχετικό «φόρο υποτέλειας» στις πολυεθνικές επιχειρήσεις και το ξένο χρηματιστικό κεφάλαιο και δεν έχουν σχέση με ελλείμματα που αξιοποιούνται για αναπτυξιακούς και παραγωγικούς στόχους.

6. Η ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΣΤΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η ΧΩΡΑ ΣΕ ΙΔΙΟΜΟΡΦΗ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ»

» Η ΗΓΕΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΚΑΤ' ΕΞΟΧΗΝ ΑΙΧΜΗ ΤΟΥ ΔΟΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

» ΥΠΕΡΤΑΤΗ ΑΝΑΓΚΗ Η ΣΥΜΠΑΡΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

» Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΕΞΟΔΟ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΑΠΟΚΤΑ ΒΑΘΥΤΑ ΑΝΤΙΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η δημοσιονομική κρίση και η κρίση χρέους της χώρας, ήταν η μοιραία εκδήλωση των νεοφιλελεύθερων κατεδαφιστικών πολιτικών ΝΔ και ΠΑΣΟΚ, αλλά και του άνισου, ληστρικού και άδικου τρόπου λειτουργίας της ΟΝΕ, κάτι που έγινε ακόμα πιο φανερό σε συνθήκες καπιταλιστικής κρίσης.

Ένα ενιαίο νόμισμα όπως το **ευρώ** σε συνθήκες **ενιαίας αγοράς** και σε ένα πλαίσιο **άνισων πολιτικών σχέσεων** και επιπέδων οικονομικής ανάπτυξης, αποδοτικότητας κλπ, λειτουργεί σε όφελος των ισχυρότερων κρατών, οικονομιών, περιφερειών και επιχειρήσεων και σε βάρος αντίστοιχα των ασθενέστερων, ενώ σε συνθήκες κρίσης μετατρέπεται σε οδοστρωτήρα για τους πλέον αδύνατους.

Η **δημοσιονομική διεθνή και εγχώρια τρομοκρατία και τρομοκρατία** είναι δυσανάλογη προς το πραγματικό δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας και το ύψος του δημόσιου χρέους. Το μέγεθος του προβλήματος διαστέλλεται πέρα από κάθε όριο και κάθε λογική. Υπακούει μόνο στους κανόνες που επιβάλλει η **δικτατορία των απελευθερωμένων διεθνών κεφαλαιαγορών** και των **ανεξέλεγκτων**, χωρίς εμπόδια, **κινήσεων κεφαλαίων**.

Η Ελλάδα έχει μετατραπεί σχεδιασμένα, αλλά και εξ αντικειμένου, σε «μαύρο πρόβατο», σε «πειραματόζωο» και «εξιλαστήριο θύμα» των διεθνών κεφαλαιαγορών, του εγχώριου και διεθνούς χρηματιστικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, αλλά και των διευθυντηρίων της Ε.Ε. και της «παγκοσμιοποίησης», τα οποία ανταγωνίζονται σε ληστρικές παρεμβάσεις στη χώρα μας.

Η Ελλάδα έχει καταστεί ο **εύκολος στόχος** προς παραδειγματισμό για να αποφευχθεί ένας ανταγωνισμός υψηλών ελλειμμάτων, ιδιαίτερα ανάμεσα στις χώρες της ευρωζώνης και το ευάλωτο **«πειραματόζωο»** για μια απόλυτη **κοινωνική και εργασιακή κατεδάφιση** που θα «σπάσει» την αντιστασιακή παράδοση του ελληνικού λαού και θα μετατρέψει, αν είναι δυνατόν, τη χώρα σε πρότυπο οικονομίας χωρίς κοινωνική διάσταση και εργασίας με υποχρεώσεις αλλά χωρίς δικαιώματα.

Τα αλληπάλληλα κυβερνητικά πακέτα μέτρων εισοδηματικής, κοινωνικής και εργασιακής κατεδάφισης στο πλαίσιο του προκρούσειου **Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης**, μετατρέπουν σε **«κουρελόχαρτο»** την ουσία κι αυτής της αστικής **δημοκρατίας**, εξωθούν τη χώρα σε πολύ μεγαλύτερη ύφεση,

ανοίγουν ένα ατελείωτο φαύλο κύκλο, που θα απαιτεί εντός ολίγου και άλλα αντικοινωνικά πακέτα μέτρων, ενώ οδηγούν στη διάλυση τον όποιο παραγωγικό ιστό έχει απομείνει στην οικονομία και υποθηκεύουν το μέλλον της για δεκαετίες.

Η κυβέρνηση του κ. Γ. Παπανδρέου προκειμένου:

» να διασώσει μέσα στις σημερινές δύσκολες συνθήκες την ύπαρξη και αναπαραγωγή του μεγάλου κεφαλαίου και των κερδών του,

» να προωθήσει μέσα στην κρίση τις πιο μύχιες αντεργατικές επιδιώξεις του πολιτικού και οικονομικού κατεστημένου

» να κρατήσει την ελληνική οικονομία στην τροχιά της ΟΝΕ και στο πλαίσιο της νεοφιλελεύθερης «παγκοσμιοποίησης»

» αλλά και να εξυπηρετήσει τη βουλιμία των πιστωτών, έχει **παραδώσει, χωρίς καμιά απολύτως αντίσταση, τη χώρα στις ορέξεις του διεθνούς χρηματιστικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου και στα χέρια των διευθυντηρίων της ΕΕ και της «παγκοσμιοποίησης».** Όλοι αυτοί έχουν «στήσει» ένα «**τρελό**» χορό με την ιστορική καταλήστευση και κατεδάφιση της χώρας ανταγωνιζόμενοι για ένα όλο και μεγαλύτερο μερίδιο της λείας και των γενικών λαφύρων. Η κυβέρνηση και ο ίδιος ο Γ. Παπανδρέου έχουν ως μόνο ενδιαφέρον την δήθεν **«αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές»**, **αποτέλεσμα και απόρροια μιας λογικής πλήρους ενσωμάτωσης στις επιλογές των πιο ακραίων και επιθετικών καπιταλιστικών κύκλων της Ε.Ε. και της νεοφιλελεύθερης, υποκινούμενης από τις ΗΠΑ, παγκοσμιοποίησης».**

Με τις επιλογές της κυβέρνησης η χώρα, εντός της περιφερειακής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης της Ε.Ε., έχει εισέλθει σε ένα καθεστώς **σκληρής οικονομικής επιτήρησης-κπδεμονίας** χειρότερο από εκείνο του πάλαι ποτέ **Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου**. Αυτό το καθεστώς ισοδυναμεί με **οικονομική κατοχή**, αφού η υπαγωγή στο άρθρο 126 παράγραφος 9 της ενοποιημένης Συνθήκης της Ε.Ε., επισύρει τη λήψη μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής, στην ουσία ολοκληρωμένου οικονομικού προγράμματος και χρονικών προδιαγραφών για την υλοποίησή τους, τα οποία αποφασίζονται από την Ε.Ε., χωρίς καν τη συναίνεση της χώρας μας. Η χώρα **επιστρέφει με νέους, σύγχρονους, ίσως όμως πολύ πιο επαχθείς και κοινωνικά οπισθοδρομικούς όρους σε ένα είδος εξανδραποδισμού και νεουπότέλειας που κατ' αναλογία παραπέμπει σε αλήστου μνήμης μετεμφυλιακές εποχές κπδεμονίας και κατάργησης κάθε ίχνους συναίνεσης και λαϊκής νομιμοποίησης.**

Η Ελλάδα, επομένως, χώρα στις παρυφές της περιφερειακής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης της ΕΕ, ξεπέφτει σε ένα είδος «προτεκτοράτου» και **«μυσο-αποικίας»**. Η κυβέρνηση, για να στηρίξει τα συμφέροντα του κεφαλαίου, έρχεται σε πλήρη και ριζική αντίθεση με τα συμφέροντα της συντριπτικής πλειοψηφίας της κοινωνίας και τα γενικά συμφέροντα της χώρας. Σε αυτήν την κατεύθυνση κινείται και το **σχέδιο δανειοδοτικής «βοήθειας»** προς την Ελλάδα, το οποίο θα χρηματοδοτήσουν, **ΕΕ- ΔΝΤ** από κοινού, και θα δοθεί υπό νέους όρους που θα περιέχονται σε ένα σκληρό πακέτο αντεργατικών «διάρθρωτικών» μέτρων. Αυτό το σχέδιο στην ουσία είναι σχέδιο καταστροφής της χώρας και μετατροπή της σε ένα **αντεργατικό πρότυπο και «προτεκτοράτο».**

Στις πρωτοφανείς αυτές για ευρωπαϊκή χώρα και ίσως πρωτόγνωρες μεταπολεμικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για υποτιθέμενο κυρίαρχο κράτος, συνθήκες, ο **αγώνας του ελληνικού λαού** για μια προοδευτική διέξοδο από την κρίση έρχεται άμεσα αντιμέτωπος με την καρδιά των μηχανισμών που διευθύνουν το σύγ-

χρονο παγκόσμιο και ευρωπαϊκό καπιταλισμό και ιμπεριαλισμό. Επομένως, ο αγώνας του ελληνικού λαού για μια προοδευτική και σοσιαλιστική διέξοδο προσλαμβάνει και βαθύτατα **αντιιμπεριαλιστικά χαρακτηριστικά** με αιχμή τον αγώνα κατά του αμερικάνικου και ευρωπαϊκού ιμπεριαλισμού.

Μόνο η **Αριστερά**, μέσα από ένα ριζοσπαστικό προοδευτικό και σοσιαλιστικό πρόγραμμα που θα εκφράζει τα συμφέροντα της εργατικής τάξης μπορεί να εκφράσει, ταυτόχρονα, στις σημερινές συνθήκες τα αυθεντικά συμφέροντα της κοινωνικής πλειοψηφίας αλλά και τα γενικά συμφέροντα της χώρας.

Το σημερινό **κυβερνητικό ΠΑΣΟΚ**, με την ουσιαστική στήριξη της **ΝΔ** και του **ΛΑΟΣ**, κινείται πέρα και από αυτά τα όρια της **δεξιάς σοσιαλδημοκρατίας** και του **σοσιαλφιλελευθερισμού**. Έχει εξελιχθεί, μέσα στην κρίση, ως η **κατεξοχινή δύναμη του εγχώριου και πολυεθνικού μεγάλου κεφαλαίου**, ως η **αιχμή του δόρατος** για την διαιώνιση του ελληνικού καπιταλισμού, στην πιο βίαιη, άγρια και ακραία εκδοχή του, αλλά και ως το **«μακρύ χέρι»** του διεθνούς χρηματιστικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου, που φτάνει στην μετατροπή της χώρας, σε αντεργατικό «προτεκτοράτο».

Η **κρίση της ελληνικής οικονομίας** είναι ταυτόχρονα και **κρίση του ευρώ** και της **ΟΝΕ**, κρίση της ευρωζώνης και της **ίδιας της Ε.Ε.** Τα οικοδομήματα της ΟΝΕ αλλά και της Ε.Ε. επέτειναν τα κρισιμικά φαινόμενα και την υποβάθμιση της ελληνικής οικονομίας, ενώ είναι ενδεχόμενο μέσα στην κρίση, εξαιτίας των εσωτερικών αντιφάσεων τους, και της ενίσχυσης των κεντρόφυγων τάσεων και αποκλίσεων, να εξωθηθούν σε **αποσυνθετικές εξελίξεις**.

Η χώρα χρειάζεται επειγόντως μια ριζική αλλαγή και την εφαρμογή, σε ριζική αντίθεση με τις εφαρμοζόμενες πολιτικές, ενός **ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΟΡΘΩΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΙΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ** σε προοδευτική και σοσιαλιστική κατεύθυνση.

Η κυβερνητική πολιτική και οι πολιτικοί προσανατολισμοί ευρύτερης συναίνεσης **ΠΑΣΟΚ-ΝΔ** και **ΛΑΟΣ** δεν είναι καθόλου μονόδρομος. Αντίθετα, μας έφεραν στη σημερινή δεινή κατάσταση και μας εξωθούν σε μεγαλύτερα αδιέξοδα.

Δεν υπάρχουν μαγικά «μέτρα» ή «θαυματοουργές» συνταγές, που θα αφήνουν από τη μια τα πάντα άθικτα (τις διεθνείς κεφαλαιαγορές, τις νεοφιλελεύθερες μονεταριστικές δομές της Ε.Ε., τους διεθνείς και ευρωπαϊκούς «θεσμούς» κυριαρχίας του κεφαλαίου, την κυριαρχία του μεγάλου κεφαλαίου στη χώρα και την «πειθάρχηση» στις πιέσεις του) και από την άλλη θα εφευρεθούν μέτρα που θα διασφαλίζουν μια ανώδυνη διέξοδο από την κρίση.

Ένα **έκτακτο προοδευτικό πρόγραμμα διεξόδου της χώρας από την κρίση** είναι πρόγραμμα **αμφισβήτησης του διεθνούς πλαισίου των απελευθερωμένων διεθνών αγορών**. Πρόγραμμα αμφισβήτησης και **ρήξης με το πλαίσιο που κυριαρχεί στην Ε.Ε.** Πρόγραμμα **ανατροπών και συγκρούσεων** με τις κυρίαρχες **πολιτικές δυνάμεις και του μεγάλου κεφαλαίου στη χώρα μας**. Πρόγραμμα που θα στηριχθεί πρώτα απ' όλα και κυρίως σε μεγάλους **ενωτικούς ταξικούς αγώνες και μια μεγάλη κοινωνική συμμαχία, υπό την ηγεμονία της σύγχρονης εργατικής τάξης**.

Η πολιτική προώθηση ενός **εκτάκτου προοδευτικού προγράμματος** καθιστά ακόμα πιο αναγκαία και επειγούσα τη διαμόρφωση της **μεγάλης συμπαραταγμένης Αριστεράς** με την ενωτική συμβολή και συμμετοχή όλων ανεξαιρέτως των δυνάμεων της πέρα από διαφορές.

Αυτή η κοινή δράση και η **συμπάραξη της Αριστεράς** (από το ΣΥΡΙΖΑ μέχρι το ΚΚΕ και τις δυνάμεις της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς), συνιστά σήμερα υπέρτατη ανάγκη για την υπεράσπιση των εργασιακών,

κοινωνικών αλλά και δημοκρατικών κατακτήσεων του ελληνικού λαού, για τις οποίες χιλιάδες και χιλιάδες αγωνιστών της Αριστεράς προσέφεραν ανεκτίμητες θυσίες και αίμα. Αποτελεί επειγούσα ανάγκη ακόμα και για την ίδια την επιβίωση, ίσως, σημαντικών τμημάτων του ελληνικού λαού στα επόμενα σκληρά χρόνια. Προτεραιότητα, επίσης, για τη ριζική αλλαγή του πολιτικού σκηνικού, για την αποφασιστικότερη απόκρουση των «κεντροαριστερών» τεχνασμάτων και κυρίως για την ήττα των επικίνδυνων ακραίων νεοσυντηρητικών οικονομικών επιλογών και αυταρχικών εξελίξεων, στις οποίες δυστυχώς διαδραματίζει ένα στρατηγικό ρόλο το πλήρως «μεταλλαγμένο», πέρα από τα όρια μιας δεξιάς σοσιαλδημοκρατίας ακόμα και του «σοσιαλφιλελευθερισμού», ΠΑΣΟΚ του κ. Γ. Παπανδρέου.

Η **συμπαραταγμένη Αριστερά** στις σημερινές συνθήκες έχει δυνατότητες να κατακτήσει την ηγεμονία στην ελληνική κοινωνία απέναντι στη βαθιά αποσυνθετική κρίση του κυρίαρχου δικομματικού πολιτικού συστήματος και την απογοήτευση της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, η οποία όσο δεν βρίσκει φερέγγυα ελπίδα και προοπτική στα Αριστερά, μπορεί να τροφοδοτήσει ακραία συντηρητικές έως αυταρχικές και φασίζουσες εξελίξεις.

Ο **ΣΥΝ** και ο **ΣΥΡΙΖΑ** οφείλουν να αναλάβουν σοβαρές πρωτοβουλίες για την **κοινή δράση και συμπάραξη των αριστερών δυνάμεων** και των αριστερών πολιτών. Οι ιδέες της κοινής δράσης και συνεργασίας της Αριστεράς δεν πρέπει να είναι για εμάς ούτε σημαίες ευκαιρίας, ούτε αφορμή για επικοινωνιακές πολιτικές «αποκάλυψης» των άλλων Αριστερών δυνάμεων, αλλά πεδίο για την πλέον υπεύθυνη, επειγούσα, σημαντική και σοβαρή άσκηση πολιτικής με άμεσο στρατηγικό ορίζοντα.

Ο **ΣΥΡΙΖΑ** σε αυτή την λογική οφείλει να ξεπεράσει ένα κλίμα άγονων διαιρέσεων και εσωστρεφών αντιπαραθέσεων αναδεικνύοντας ένα «νέο συμβόλαιο» πολιτικής συμφωνίας, αλληλεγγύης και δράσης ως μια προωθημένη συμμαχία δυνάμεων για τη συμπάραξη όλης της Αριστεράς για ένα μεγάλο προοδευτικό πολιτικό και κοινωνικό μέτωπο διεξόδου από την κρίση.

Στις πρωτοφανείς αυτές για ευρωπαϊκή χώρα και ίσως πρωτόγνωρες μεταπολεμικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για υποτιθέμενο κυρίαρχο κράτος, ο **αγώνας του ελληνικού λαού** για μια προοδευτική διέξοδο από την κρίση έρχεται άμεσα αντιμέτωπος με την καρδιά των μηχανισμών που διευθύνουν το σύγχρονο παγκόσμιο και ευρωπαϊκό καπιταλισμό και προσλαμβάνει βαθύτατα **αντιιμπεριαλιστικά και αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά**.

7. ΓΙΑ ΕΝΑ ΕΚΤΑΚΤΟ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΡΘΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

» ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΙΑΣ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΜΕ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΟΝΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΕ

Για τη διαμόρφωση του Έκτακτου Προοδευτικού Προγράμματος διεξόδου της χώρας από την κρίση ξεκινάμε από **δύο βασικές παραδοχές**:

ΠΑΡΑΔΟΧΗ ΠΡΩΤΗ:

Το πρόβλημα της χώρας δεν είναι κυρίως πρόβλημα δημοσιονομικό, πρόβλημα, δηλαδή, ανεξέλεγκτα υψηλού ελλείμματος και ανεξέλεγκτα δυσβάστακτου χρέους. Αντίθετα, το **πρόβλημα** της χώρας είναι πρώτα απ' όλα και κυρίως πρόβλημα **αναπτυξιακό**, με την απουσία, σχεδόν, ενδογενούς αναπτυξιακής δυναμικής. **Πρόβλημα παραγωγικό** με τη γενική παραγωγική, σχεδόν, ερήμωση της χώρας, ιδιαίτερα σε σύγχρονους τεχνολογικά τομείς και σύγχρονα προϊόντα υψηλών ποιοτικών και οικολογικών προδιαγραφών. **Πρόβλη-**

μα, τέλος, **κοινωνικό** με την έκρηξη των κοινωνικών ανισοτήτων και των κοινωνικών και εργασιακών προβλημάτων, αλλά και **πρόβλημα οικολογικό** με τη ραγδαία οικολογική υποβάθμιση των οικονομικών δραστηριοτήτων και του περιβάλλοντος.

Τα δίδυμα μεγάλα ελλείμματα του προϋπολογισμού και του ισοζυγίου πληρωμών, ειδικότερα του εμπορικού ισοζυγίου, δεν είναι η αιτία αλλά το αποτέλεσμα των μεγάλων αναπτυξιακών, παραγωγικών, κοινωνικών αλλά και οικολογικών ελλειμμάτων της χώρας.

Οι συναινετικές νεοφιλελεύθερες δικομματικές στρατηγικές πελατειακής διαχείρισης του κράτους, παράδοσης στις αγορές, ιδιωτικοποιήσεων και κυριαρχίας του εγχώριου και πολυεθνικού κεφαλαίου, είναι ανάκνες να απαντήσουν θετικά σε μια στέρεα αναπτυξιακή προοπτική, στην παραγωγική ανασυγκρότηση και την κοινωνική και οικολογική αναβάθμιση του τόπου. Αντίθετα, αυτές οι επιλογές παρήγαγαν συνεχώς δημοσιονομικά προβλήματα για να ακολουθούν σκληρές πολιτικές δημοσιονομικής σταθεροποίησης σε ένα ατελείωτο φαύλο κύκλο.

Τα σημερινά αντεργατικά και αντικοινωνικά πακέτα δημοσιονομικής σταθεροποίησης δεν θα αναπαράγουν απλώς αυτά τα αδιέξοδα και το φαύλο κύκλο αλλά κινδυνεύουν να επιφέρουν τη χαριστική βολή στο οικονομικό μέλλον της χώρας.

Ένα **έκτακτο προοδευτικό πρόγραμμα με σοσιαλιστική προοπτική** οφείλει, επομένως, να δώσει απόλυτη προτεραιότητα σε μια νέου τύπου παραγωγική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση της οικονομίας με βαθύτατα κοινωνικό και οικολογικό περιεχόμενο ως το δρόμο για τη βελτίωση και των δημοσιονομικών δεδομένων.

ΠΑΡΑΔΟΧΗ ΔΕΥΤΕΡΗ:

Τα **θεμελιώδη μέτρα** που είναι ικανά και αναγκαία για να διασφαλίσουν μια **προοδευτική διέξοδο** από την κρίση όχι μόνο δεν είναι συμβατά με το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει στην ΟΝΕ και στην Ε.Ε. αλλά και **έρχονται σε ριζική αντίθεση με βασικές πτυχές της ενοποιημένης ευρωπαϊκής Συνθήκης**. Αυτό σημαίνει ότι η προώθηση και πολύ περισσότερο η εφαρμογή ενός έκτακτου προοδευτικού προγράμματος διεξόδου θα βρεθεί σε **σύγκρουση** με τους θεσμούς και τις δυνάμεις που κυριαρχούν στο επίπεδο της **ΟΝΕ** αλλά και της **Ε.Ε.**

Αν η **προώθηση ενός προοδευτικού προγράμματος σε μία μικρή χώρα**, (π.χ. η Ελλάδα), επηρεάσει θετικά ή συμπέσει με ανάλογες **προοδευτικές προσπάθειες και σε άλλες χώρες της Ε.Ε.**, τότε είναι δυνατόν, να διαμορφωθεί ένα **παλιρροιακό κύμα προοδευτικών ανακατατάξεων, διεργασιών και συγκρούσεων**, που θα ρηγματώσουν ή και θα ανατρέψουν συνολικά την Ε.Ε. και μπορεί να θέσουν σε νέες ιστορικές βάσεις μια **προοδευτική και σοσιαλιστική ευρωπαϊκή ενοποίηση**. Εφόσον, όμως, οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ, ιδιαίτερα αν είναι μικρή, επιχειρήσει μια προοδευτική και ανορθωτική προσπάθεια και βρεθεί προσωρινά μόνη και αντιμέτωπη με σθεναρές αντιδράσεις και συμμαχίες εναντίον της, τότε θα τεθεί ενώπιον της το ερώτημα, αν για την εφαρμογή του προοδευτικού προγράμματός της προϋποτίθεται ή απαιτείται η έξοδος της χώρας από την ΟΝΕ ή ακόμη και την Ε.Ε.. Το ερώτημα αυτό δεν δέχεται μια μονοσήμαντη και εκ των προτέρων καθορισμένη τελεσίδικη απάντηση. Αντίθετα παίρνει τη μορφή ενός στρατηγικού διλήμματος για το προοδευτικό μέλλον χωρών όπως η Ελλάδα.

Ο αγώνας για την ανάδειξη, καταξίωση, προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων προοδευτικού και σοσιαλιστικού προσανατολισμού στη χώρα μας, σε σειρά από άλλες ευρωπαϊκές χώρες, σε **ολόκληρη την Ε.Ε.** και γενικότερα στην Ευρώπη, θα κρίνει τελικά τη θέση και το μέλλον της Ελλάδας αλλά και θα καθορίσει την τύχη,

τον προσανατολισμό, το είδος και το μέλλον της ίδιας της ευρωπαϊκής προοπτικής. Σε κάθε περίπτωση, στρατηγική μας επιδίωξη είναι η ήττα και η **ανατροπή της Ε.Ε. ως υπερεθνικής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης** χωρών και η **συγκρότηση μιας νέας ενοποιημένης προοδευτικής και σοσιαλιστικής Ευρώπης από τον Ατλαντικό ως τα Ουράλια**, ως δύναμης καταπολέμησης του ιμπεριαλισμού και ως δύναμης για την ειρήνη, τη σταθερότητα, τη δικαιοσύνη και την προστασία του περιβάλλοντος σε όλο τον κόσμο.

Παραθέτουμε, στη βάση αυτών των παραδοχών, ενδεικτικά και προς συζήτηση **δεκατρείς κατευθύνσεις πολιτικών και μέτρων** ως θεμελιώδεις προγραμματικό περιεχόμενο μιας έκτακτης προοδευτικής διεξόδου της χώρας μας από την κρίση.

ΠΡΩΤΟΝ: άμεση **αμφισβήτηση** και **ακύρωση** των **Συνθηκών** πάνω στις οποίες στηρίζεται η Ε.Ε. και ειδικότερα η ΟΝΕ.

Στο πλαίσιο αυτό διεκδικούμε κατά προτεραιότητα την άμεση κατάργηση του **Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε.** και σε πρώτη φάση ζητάμε την επ' αόριστον αναστολή εφαρμογής του για τη χώρα μας.

Αν δεν καταργηθεί ή τουλάχιστον δεν ανασταλεί η εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε. σε σχέση με τη χώρα μας, είναι αδύνατη μια προοδευτική διεξόδος από την κρίση.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Αγωνιζόμαστε σε πρώτη φάση, ώστε η **Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ)** να τεθεί **υπό άμεσο πολιτικό έλεγχο** και να αλλάξει ριζικά τον προσανατολισμό της, για να θέσει ως κύριες προτεραιότητες των πολιτικών της την ανάπτυξη, τη σύγκλιση χωρών και περιφερειών και την πλήρη απασχόληση, στο πλαίσιο διεθνών πολιτικών και παρεμβάσεων κατά του νομισματικού «ιμπεριαλισμού», για τη διεθνή νομισματική σταθερότητα με όρους δικαιοσύνης για όλες τις χώρες και οικονομίες του πλανήτη.

Σε αυτό το πλαίσιο διεκδικούμε τη διαμόρφωση της **ενιαίας νομισματικής πολιτικής** της Ε.Ε. **με δημοοργική ευελιξία**, έτσι ώστε η Κεντρική Τράπεζα σε κάθε χώρα μέλος να διαθέτει σχετική αυτονομία και να παρεμβαίνει λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές οικονομικές ιδιομορφίες, τον οικονομικό κύκλο και τα ιδιαίτερα προβλήματα της συγκυρίας.

Διεκδικούμε άμεσα τη δυνατότητα της ΕΚΤ **να δανειοδοτεί με ειδικούς προνομιακούς όρους**, ανάλογους, τουλάχιστον, με εκείνους που χορηγεί ρευστότητα στις εμπορικές τράπεζες (σήμερα με επιτόκιο 1%), τις **χώρες μέλη** που εμφανίζουν **ειδικές οικονομικές δυσκολίες** και δοκιμάζονται με δυσανάλογο κόστος δανεισμού και κερδοσκοπικές πιέσεις.

Διεκδικούμε, με τους ως άνω όρους, **άμεση έκτακτη δανειοδότηση της χώρας** μας από την ΕΚΤ ως απόλυτα αναγκαία για να δοθεί μια «ανάσα» στην ελληνική οικονομία και τη στοιχειώδη στήριξη του ελληνικού λαού.

Η ιστορική καταλήτωση της χώρας με τοκογλυφικά επιτόκια δεν μπορεί να συνεχιστεί, όπως δεν είναι δυνατόν να εκλιπαρούμε στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και την Ουάσιγκτον για να μετριάσει απλώς η έκταση και το βάθος της ληστείας, με αντίτιμο, μάλιστα, νέους αντικοινωνικούς όρους και τον «νεοαποικιακό» έλεγχο της χώρας από το ΔΝΤ ή την Ε.Ε. ή και τους δύο από κοινού.

Αν η ΕΚΤ, κατά τα ως άνω, ή άλλες ισοδύναμο αποτελέσματος ευρωπαϊκές παρεμβάσεις δεν εξασφαλίσουν «αξιοπρέπειες» όρους δανεισμού χωρίς όρους και «δεσμεύσεις», θα πρέπει να τεθούν υπό συζήτηση και εξέταση μια σειρά από άλλες εναλλακτικές «λύσεις» μεταξύ των οποίων τη **ρύθμιση του χρέους**, ή την **επαδιαπραγμάτευσή** του κλπ.

ΤΡΙΤΟΝ: Αγωνιζόμαστε για την **άμεση ακύρωση του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης** και των συναφών κατεδαφιστικών κυβερνητικών πακέτων μέτρων που ακολούθησαν την έγκρισή του και

το οποίο διαμορφώθηκε κατ' επιταγή του Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε.

Η απόπειρα να συμμορφωθεί η χώρα με τις προβλέψεις του Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε. και να μειωθεί το δημοσιονομικό έλλειμμα από το 12,7% του ΑΕΠ σήμερα, κάτω από το 3%, σε τρία χρόνια, όχι μόνο είναι ανέφικτη, αλλά και θα οδηγήσει τη χώρα σε καταστάσεις οικονομικής και κοινωνικής ερημοποίησης.

Η χώρα, αντί του Προγράμματος Σταθερότητας - στην πραγματικότητα αποσταθεροποίησης - χρειάζεται επείγοντως για να βγει από την κρίση με ένα έκτακτο πρόγραμμα προοδευτικής ανάπτυξης, παραγωγικής ανασυγκρότησης, πλήρους απασχόλησης, κοινωνικής δικαιοσύνης και περιβαλλοντικής προστασίας.

ΤΕΤΑΡΤΟΝ: Θέτουμε υπό συζήτηση και προωθούμε ένα **στρατηγικό σχέδιο μεταρρυθμίσεων** για την αναδιοργάνωση και ανασυγκρότηση του κράτους, με στόχο ένα νέο σύγχρονο, αποδοτικό κρατικό μηχανισμό, ικανό να καταστήσει το **δημόσιο ένα αξιόπιστο και αποτελεσματικό εργαλείο ανάπτυξης και κοινωνικής συνεισφοράς**.

Βάζουμε άμεσα τέρμα σε κάθε μορφής πελατειακές-ρουσφετολογικές σχέσεις και αποκαθιστούμε πλήρως την αξιοκρατία, την απόλυτη διαφάνεια και τον κοινωνικό έλεγχο σε όλες τις κρατικές λειτουργίες και τις δημόσιες υπηρεσίες.

Ένα νέο σύγχρονο, δημοκρατικό, αντιγραφειοκρατικό, αποτελεσματικό και υπό κοινωνικό έλεγχο κράτος, μαζί με ένα σύγχρονο και αποδοτικό ευρύτερο δημόσιο τομέα, καθίστανται θεμελιώδεις ατμοσφαιρικές μιας νέας αναπτυξιακής παραγωγικής προσπάθειας με βαθύ κοινωνικό και οικολογικό περιεχόμενο.

ΠΕΜΠΤΟΝ: Διεκδικούμε την **αναδιαμόρφωση** και τον **επαναπροσανατολισμό των δαπανών του προϋπολογισμού** και την κατοχύρωση της πλήρους και απόλυτης **δημοσιονομικής διαφάνειας** με στόχο να αποκτήσει ο προϋπολογισμός - τόσο ως σύνολο όσο και τα επί μέρους κονδύλια του - το μέγιστο δυνατό και μετρήσιμο αναπτυξιακό, παραγωγικό και κοινωνικό αποτέλεσμα.

Προτείνουμε μια μεγάλη αύξηση και τον **ποιοτικό επαναπροσανατολισμό του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων** (ΠΔΕ), έτσι ώστε να καταστεί κεντρικός μοχλός για την αναπτυξιακή, παραγωγική ανασυγκρότηση της ελληνικής οικονομίας, αλλά και τη δραστηκή μείωση της ανεργίας στην κατεύθυνση της πλήρους απασχόλησης.

Το ΠΔΕ από πρόγραμμα «τσιμέντου» και «ασφάλτου» μετατρέπεται σε πρόγραμμα ενίσχυσης κατά προτεραιότητα άμεσων παραγωγικών επενδύσεων και τομεακών πολιτικών.

Πρώτη προτεραιότητα του προϋπολογισμού γίνεται η μεγάλη αύξηση και ποιοτική αναβάθμιση με μετρήσιμα αποτελέσματα των κονδυλίων της **Παιδείας**, της **έρευνας**, της **τεχνολογικής ανάπτυξης** και της **καινοτομίας**.

ΕΚΤΟΝ: Αμφισβήτηση των επιλογών της απελευθέρωσης των αγορών και της «ελεύθερης κίνησης» κεφαλαίων, ιδιαίτερα των κερδοσκοπικών κεφαλαίων, στο πλαίσιο της Ε.Ε. Άμεση ακύρωση σε πρώτη φάση της απελευθέρωσης των αγορών σε κρίσιμους επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας (π.χ. χρηματοπιστωτικός, ενέργεια, ναυπηγεία, κλωστοϋφαντουργία κλπ) και άμεσος έλεγχος στην κίνηση, ιδιαίτερα των κερδοσκοπικών κεφαλαίων από και προς τη χώρα μας. Καταπολέμηση των μονοπωλιακών δομών και των καρτέλ, έλεγχος της ασυδοσίας των πολυεθνικών και περιορισμός του ρόλου και της δράσης τους.

Τα ως άνω μέτρα θα καταστήσουν ρεαλιστική την απόλυτα αναγκαία **ανάπτυξη ειδικών κλαδικών παραγωγικών** πολιτικών σε κρίσιμους στρατηγικούς τομείς της οικονομίας ή τομείς που διαθέτουμε συγκριτικό πλεονέκτημα, με στόχους τη σύγχρονη παραγωγική αναδιάρθρωση και ανασυγκρότηση της οικονομίας

και την ενίσχυση της απασχόλησης.

Βασικό στοιχείο μιας προοδευτικής παραγωγικής αναδιάρθρωσης είναι η **οικολογική παράμετρος** στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας ιδιαίτερα στον τομέα της ενέργειας - πρώτα απ' όλα των ανανεώσιμων πηγών (ΑΠΕ) - στις κατασκευές, μεταφορές, στην παραγωγή «καθαρών» προϊόντων, ανάπτυξη βιοκαλλιεργειών, ενίσχυση δασών, χωροταξικό και περιφερειακό σχεδιασμό, κ.ά.

ΕΒΔΟΜΟΝ: Το δημόσιο και η κοινωνία παίρνουν στα χέρια τους το κρίσιμότερο εργαλείο, άσκησης μιας προοδευτικής αναπτυξιακής προοπτικής, το **χρηματοπιστωτικό σύστημα**.

Προωθούμε μια **στρατηγική πλήρους δημόσιου ελέγχου των τραπεζών** και της **χρηματοπιστωτικής αγοράς** με στόχο την ανάπτυξη νέων χρηματοπιστωτικών πολιτικών με αποκλειστικά αναπτυξιακά και κοινωνικά κριτήρια.

Καταργείται η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. ως όργανο των Τραπεζών και αντικαθίσταται από μια δημόσια υπηρεσία που λειτουργεί με κοινωνικά και αναπτυξιακά κριτήρια.

ΟΓΔΟΟΝ: Βάζουμε **τέλος στην πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων αλλά και των ΣΔΙΤ**. Προωθούμε σταδιακά μια στρατηγική ανάκτησης από το **δημόσιο** - με νέους προοδευτικούς όρους ανάπτυξης, ανασυγκρότησης, επενδύσεων και αποτελεσματικότητας και με όρους κοινωνικού ελέγχου, διαφάνειας και κοινωνικής εξυπηρέτησης - των πιο κρίσιμων **στρατηγικών κλάδων και επιχειρήσεων της οικονομίας** (π.χ. ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, κοινωφελή αγαθά και υπηρεσίες, συγκοινωνίες, υποδομές, λιμάνια κλπ)

Ένας νέος ευρύτερος, ανασυγκροτημένος, αντιγραφειοκρατικός, αποτελεσματικός και υπό κοινωνικό έλεγχο **δημόσιος τομέας** γίνεται το πλέον **ισχυρό και αξιόπιστο εργαλείο** για την **αναπτυξιακή, παραγωγική, κοινωνική και οικολογική αναγέννηση της χώρας**.

ΕΝΑΤΟΝ: Προωθούμε μια μεγάλη **φορολογική μεταρρύθμιση** για ένα δίκαιο, απλό, εύληπτο, αναπτυξιακό φορολογικό σύστημα και για τον δραστικό περιορισμό της φοροδιαφυγής και τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης μισθωτών και συνταξιούχων.

Πρώτα βήματα αυτής της μεταρρύθμισης είναι η κατάργηση της ουσιαστικής φορολογικής ασυλίας του μεγάλου κεφαλαίου, των μεγάλων κερδών, μεγάλων εισοδημάτων και μεγάλων περιουσιών και ειδικότερα η κατάργηση των ειδικών φορολογικών καθεστώτων μεταξύ των οποίων του εφοπλιστικού κεφαλαίου, της μεγάλης ακίνητης περιουσίας, καθώς και της εκκλησιαστικής περιουσίας.

ΔΕΚΑΤΟΝ: Ακολουθούμε μια νέα στρατηγική για τη **στήριξη και αναβάθμιση μισθών και συντάξεων**, για την καταπολέμηση της ανεργίας και την πλήρη απασχόληση, για την **κατάργηση όλων των αντεργατικών νόμων** και διατάξεων που προωθούν την επισφάλεια, για **ασφαλείς και σταθερές σχέσεις εργασίας**, για την κατάργηση όλων των **αντιασφαλιστικών νόμων** από τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας έως σήμερα, για τη στήριξη και αναβάθμιση του ασφαλιστικού συστήματος και του δημόσιου, κοινωνικού και αναδιανεμητικού χαρακτήρα του, για ένα δημόσιο, σύγχρονο και δωρεάν σύστημα υγείας και πρόνοιας με ελεύθερη πρόσβαση όλων των πολιτών σε αυτό.

ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ: Προωθούμε μια στρατηγική στήριξης, με σειρά άμεσων μέτρων, των **μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων**, των **μικρών και πολύ μικρών επαγγελματιών και βιοτεχνών**.

Θέτουμε ουσιαστικούς δραστικούς φραγμούς που φτάνουν ως την απαγόρευση σε πολλές περιοχές της χώρας (αναγόρευση σε κορεσμένες), για την αδειοδότηση και τον τρόπο λειτουργίας των πολυεθνικών επιχειρήσεων αλυσίδων, των πολυκαταστημάτων και των

μεγάλων εμπορικών κέντρων, των οποίων η εξάπλωση πνίγει την εγχώρια παραγωγή, ιδιαίτερα των εγχώριων βιοτεχνικών επιχειρήσεων, ενώ διαλύει τις τοπικές, συνοικιακές και δημοτικές αγορές.

Προσανατολίζουμε διαφορετικά το δημόσιο χρηματοπιστωτικό σύστημα με βασική κατεύθυνση τη θετική χρηματοδοτική αντιμετώπιση και τη στήριξη με ευνοϊκούς όρους των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ: Στηρίζουμε τη **μικρομεσαία αγροτιά** της χώρας μας και την **αγροτική παραγωγή**, σε μια ώρα που περιθωριοποιούνται και ο μικρομεσαίος αγρότης, ιδιαίτερα ο νέος, τείνει να γίνει **μουσειακό είδος**.

Απορρίπτουμε την **απαράδεκτη** σημερινή **ΚΑΠ** και αγωνιζόμαστε για μια νέα που θα διασφαλίζει ελάχιστες τιμές και τη στήριξη ιδιαίτερα των μικρότερων κλήρων και των ελλειμματικών για την Ε.Ε. προϊόντων του Ευρωπαϊκού Νότου.

Πρωθούμε την **ανασυγκρότηση** και την **ποιοτική και οικολογική αναδιάρθρωση της αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής** με επώνυμα, τυποποιημένα, πιστοποιημένα, ασφαλή και υγιεινά αγροτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα. Είμαστε κατά των «μεταλλαγμένων» προϊόντων και ζητάμε την άμεση εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Καρθαγένης για τη βιοασφάλεια.

Πρωθούμε ένα νέο, σύγχρονο, αποδοτικό, προοδευτικό **συνεταιριστικό κίνημα** και νέους δημοκρατικούς, αντιγραφειοκρατικούς συνεταιρισμούς που θα λειτουργούν με απόλυτη διαφάνεια και έλεγχο και οι οποίοι θα αναλάβουν κεντρικό ρόλο από την παραγωγή, την έρευνα, την τυποποίηση, τη μεταποίηση ως την εμπορία και τη διάθεση των αγροτικών προϊόντων.

ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ: Πρωθούμε άμεσα τη **ριζική μείωση των εξοπλιστικών δαπανών** οι οποίες δεν έχουν σχέση με άμεσες πραγματικές εθνικές αμυντικές ανάγκες. Διακόπτουμε πλήρως όλες τις εξοπλιστικές δαπάνες που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με Νατοϊκές προδιαγραφές και προγραμματισμούς ή πελατειακές σχέσεις με τις μεγάλες ιμπεριαλιστικές χώρες.

Αποσύρονται άμεσα **όλα τα στρατιωτικά τμήματα της χώρας** που εκτελούν αποστολές στο **εξωτερικό** και πρώτα απ' όλα όσα μετέχουν (πεζικό, αεροπορία, ναυτικό) στους βρώμικους ιμπεριαλιστικούς πολέμους στο **Ιράκ** και στο **Αφγανιστάν**, στις επιχειρήσεις στον **Κόλπο**, τις λεγόμενες «αντιτρομοκρατικές» επιχειρήσεις στη **Μεσόγειο**, ή τις λεγόμενες «ειρηνευτικές» αποστολές στα **Βαλκάνια**.

Πρωθούμε μια **στρατηγική αποχώρησης** της Ελλάδας από το **ΝΑΤΟ** και διάλυσης του τελευταίου, ενώ οργανώνουμε την **απομάκρυνση όλων των ξένων στρατιωτικών βάσεων** από τη χώρα, Νατοϊκών ή αμερικάνικων. Προτείνουμε και παλεύουμε για την **αποπυρηνικοποίηση** και την ευρύτερη **αποστρατιωτικοποίηση** των Βαλκανίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

8. Ο ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ, ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

Η ανάπτυξη του καπιταλισμού στην Ελλάδα και κυρίως η νεοφιλελεύθερη φάση εξέλιξης του, **έχει διαφοροποιήσει την κοινωνική δομή της χώρας** έχει αναπροσαρμόσει τις συμμαχίες της αστικής τάξης και τους όρους διαιώνισης της κυριαρχίας της. Η οικονομική κρίση δημιουργεί, επιπρόσθετα, νέα εκρηκτικά δεδομένα.

Η στρατηγική επιλογή του κεφαλαίου για ένταξη στο ΕΥΡΩ με τους όρους και τις προϋποθέσεις που το ίδιο επιθυμώσε, όσο και η τέλεση των ολυμπιακών αγώνων, μπορεί να αποτέλεσαν νέες ευκαιρίες για κερδοφόρα δράση του κεφαλαίου, πλην όμως στο νεοφιλελεύθερο πλαίσιο που πραγματοποιήθηκαν, οδήγησαν

στην περαιτέρω στρέβλωση του μοντέλου ανάπτυξης, αποδιάρθρωσαν την εργασία και τα κοινωνικά δικαιώματα, ενίσχυσαν τον εξαρτημένο χαρακτήρα του ελληνικού καπιταλιστικού σχηματισμού και υποθήκευσαν το μέλλον της χώρας.

Η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και οι επιπτώσεις της, οι αλλαγές στην τεχνολογική βάση και στην οργάνωση της παραγωγής και της εργασίας σε συνδυασμό με τα παραπάνω οδήγησαν σε σημαντικές αλλαγές στο εσωτερικό των κυρίαρχων και κυριαρχούμενων τάξεων. **Σήμερα στη φάση της κρίσης που διανύουμε, εφαρμόζεται ένα σχέδιο ανασυγκρότησης του καπιταλισμού στη χώρα μας** με προϋποθέσεις που υποσκάπτουν πλήρως, ακόμη και το υπάρχον εξαιρετικά αδύναμο επίπεδο αμοιβών και όρων αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης.

Στα **πλαίσια της αστικής τάξης** ενισχύθηκε σημαντικά η μερίδα της που συνδέεται με το χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο και αυτό που έχει δεσμούς με το πολυεθνικό κεφάλαιο που δραστηριοποιείται σε ευρωπαϊκή βάση. Ενισχύθηκε επίσης η παρουσία του διεθνικού κεφαλαίου (εξαγορά επιχειρήσεων και δημιουργία εμπορικών αλυσίδων) και ιδίως με τη μορφή βραχυπρόθεσμων (κερδοσκοπικών) κεφαλαίων. Ταυτόχρονα σημαντικά ελληνικά κεφάλαια επενδύθηκαν στα Βαλκάνια και τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης, αξιοποιώντας το χαμηλό κόστος και τους καλύτερους όρους κερδοφορίας τους. Η δραστηριότητα αυτή του ελληνικού κεφαλαίου, δεν διαφοροποιεί αλλά αντίθετα υπογραμμίζει τον άνισο σε σχέση με τις άλλες χώρες της ευρωζώνης, στρεβλό και εξηρημένο χαρακτήρα ανάπτυξης της χώρας μας

Η μισθωτή εργασία αυξήθηκε αριθμητικά (ανέρχεται περίπου στα 2/3 του οικονομικά ενεργού πληθυσμού), το μορφωτικό επίπεδο και ο ρόλος της έχει ενισχυθεί, αλλά έχει υποστεί ουσιώδεις εσωτερικές αλλαγές. Σημαντική μερίδα από τα μεσαία στρώματα και την μικρή αγροτιά έχει περάσει στις γραμμές της μετά την «προλεταριοποίηση» του. Η βιομηχανική εργατική τάξη έχει υποστεί σημαντική μείωση, στο δημόσιο τομέα έχει συρρικνωθεί τουλάχιστον όσον αφορά τους σταθερά απασχολούμενους, ενώ έχει αυξηθεί θεαματικά στον τριτογενή τομέα. Το ανειδίκευτο και χαμηλής ειδίκευσης τμήμα της εργατικής τάξης έχει υποκατασταθεί από μετανάστες οι οποίοι εργάζονται κυρίως στην οικοδομή, στις βοηθητικές οικιακές εργασίες, στην κλωστοϋφαντουργία και στην αγροτική παραγωγή. Τέλος η νέα γενιά ελλήνων εργαζομένων παρότι έχει καλύτερα εφόδια, εντάσσεται με σημαντική καθυστέρηση και με χειρότερους όρους στην παραγωγή, με εξαιρετικά άδηλο το μέλλον της.

Η εργατική τάξη της χώρας μας που αποτελεί και το συντριπτικό ποσοστό της μισθωτής εργασίας, έχει χαμηλό βαθμό οργάνωσης, είναι στο μεγαλύτερο μέρος της κατακερματισμένη λόγω του μεγάλου αριθμού εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις, αμείβεται εξαιρετικά χαμηλά σε σχέση με την εργατική τάξη σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η παραδοσιακή αλληλεγγύη της ελληνικής οικογένειας και τα έσοδα από αγροτικές και άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες (δευτερεύουσα εργασία), απορροφούν σε μεγάλο βαθμό τους κρυσταλλούς που προκύπτουν από το χαμηλό μέσο εισόδημα. Η γυναικεία απασχόληση έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, αλλά υπολείπεται σημαντικά από το αντίστοιχο ποσοστό απασχόλησης στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Οι γυναίκες εργαζόμενες υφίστανται μεγαλύτερη εκμετάλλευση αφού απασχολούνται σε υποβαθμισμένες θέσεις εργασίας και στη μαύρη ζώνη της επισφάλειας.

Σταδιακά κατά την διάρκεια των προηγούμενων δεκαετιών, **έχουν προκληθεί σημαντικές αλλαγές εντός της εργατικής τάξης**, λόγω διαφοροποίησης των συνθηκών εργασίας, ελαστικοποίησης των εργασιακών σχέσεων, περιοριστικής πολιτικής μισθών, εξάρτησης από δάνεια στις τράπεζες, αύξησης της ανε-

ργίας, διαχωρισμούς ασφαλιστικών δικαιωμάτων, κ.ά. Αυξήθηκε επίσης ο βαθμός εκμετάλλευσης και οι μορφές συγκάλυψής της. Ο κατακερματισμός επί μέρους συμφερόντων, ο ατομισμός, η ένταση της ιδεολογικής παρέμβασης κυρίως των μέσων ενημέρωσης, η συμβιβαστική στάση των γραφειοκρατικών ηγεσιών των συνδικάτων, κ.ά., έχουν δυσκολέψει εξαιρετικά τους όρους άσκησης της ταξικής πάλης. Σοβαρά προβλήματα εμφανίζονται στο παραδοσιακό κομμάτι της βιομηχανίας, στο χώρο της επισφάλειας και τη ζώνη της ανεργίας, όπου λόγω έντονων προβλημάτων επιβίωσης και ανασφάλειας, αναγκάζουν πολλούς εργαζόμενους να διολισθαίνουν εύκολα σε αντιπαράθεσις μεταξύ τους (κοινωνικός αυτοματισμός) και να βλέπουν ως εχθρό όχι το κεφάλαιο και το καπιταλιστικό σύστημα, αλλά τον διπλανό τους που έχει σταθερή εργασία ή τον οικονομικό μετανάστη. Τα φαινόμενα αυτά θα ενταθούν στο άμεσο μέλλον λόγω της κρίσης και θα αξιοποιηθούν από την κυβέρνηση, η οποία προσπαθεί να αποκρύψει την ταξικότητα των επιλογών της.

Ο ΣΥΝ και ο ΣΥΡΙΖΑ, πρέπει να ενισχύσουν τις κοινωνικο-ταξικές τους αναφορές, να εκφράσουν πιο ουσιαστικά τα συμφέροντα της εργατικής τάξης, των νέων μισθωτών στρωμάτων, αλλά και της μικρής και μεσαίας αγροτιάς, καθώς των αυτοαπασχολούμενων, των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων και της νεολαίας.

Η αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης απαιτεί μια ολοκληρωμένη ιδεολογικοπολιτική παρέμβαση στην εργατική τάξη, την ισχυροποίηση του εργατικού συνδικαλιστικού κινήματος, ώστε να αποκτήσει η εργατική τάξη συνείδηση των δυνατοτήτων της, του ρόλου της και της προοπτικής της σε αντιπαράθεση με το καπιταλιστικό σύστημα.

Η κατάσταση αυτή επιβάλλει τον συνολικό επαναπροσανατολισμό του κόμματος στην ιδεολογικοπολιτική δουλειά στην εργατική τάξη, καθώς και σε όλα τα εργαζόμενα στρώματα. Κεντρικός και άμεσος στόχος μας το επόμενο διάστημα όπου θα εκδηλωθούν με τραγικό τρόπο οι δραματικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης, **είναι ο γενικός ξεσηκωμός των εργαζομένων σε πλήρη αντιπαράθεση με τις εφαρμόζόμενες νεοφιλελεύθερες πολιτικές.** Για να υπάρξει αυτή η εξέλιξη πρέπει να αρθούν τα εμπόδια που αδρανοποιούν τους εργαζόμενους. Να αποκαλυφθεί ο χαρακτήρας των κυβερνητικών μέτρων που είναι κοινωνικά άδικο, βαθιά ταξικά και αναποτελεσματικά. Να διαλυθούν οι φόβοι και η παραπλάνηση για την δήθεν αναγκαιότητά τους. Να αποκρουστούν ρατσιστικές συμπεριφορές, τυφλές αντιδράσεις και κοινωνικοί αυτοματισμοί. Να ενταχθούν οι όποιες αυθόρμητες και σποραδικές κινητοποιήσεις σε ένα σχέδιο μεγάλων κινητοποιήσεων, για την ανατροπή αυτών των πολιτικών και την προώθηση εναλλακτικών λύσεων.

9. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ

Το μαζικό κίνημα στη χώρα μας, ιδίως το συνδικαλιστικό κίνημα της εργατικής τάξης έχει μια μακρά αγωνιστική παράδοση, παρά το γεγονός ότι επλήγει με διάφορους τρόπους από τις κυβερνήσεις και το κεφάλαιο που πήραν τον χαρακτήρα εξόντωσης συνδικαλιστικών στελεχών σε ανώμαλες συνθήκες, μέχρι τον αυταρχισμό και την εξαγορά. Παρόλα αυτά το εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα στάθηκε όρθιο, κρατήθηκε ενωμένο, αγωνίστηκε. Καθοριστικό στήριγμα στην ανάπτυξη του, ήταν η δράση της Αριστεράς στο σύνολό της που ασκούσε σημαντική επιρροή στην εργατική τάξη. Σοβαρή αρνητική εξέλιξη αποτέλεσε η κατοχύρωση του ηγεμονικού ρόλου του συνδικαλιστικού ΠΑΣΟΚ με όρους υποταγής στις επιλογές της κυβέρνησης που υπονόμωσε τον ταξικό και αγωνιστικό του χαρακτήρα, οδήγησε σε συνεργασία με τους συνδικαλιστές της ΝΔ και σε μια μετάλλαξη του ελληνικού εργατικού κινήμα-

τος, κακέκτυπο αντίγραφο του δεξιού ρεφορμισμού στην Ευρώπη. Η κατάσταση αυτή υποβοηθήθηκε αντικειμενικά από την διάσπαση της Αριστεράς και την διαχωριστική γραμμή που επέλεξαν οι δυνάμεις του ΚΚΕ και την οποία τραβά μέχρι τα άκρα με την σημερινή του τακτική..

Σταδιακά αυτές οι μεταβολές στον χαρακτήρα του κινήματος που αφορούν την στάση της ηγεσίας τους, μεταφέρθηκαν μέχρι την βάση, απέκτησαν πολλές φορές εκφυλιστικό χαρακτήρα και διασταυρώθηκαν με τις αντικειμενικές αλλαγές που επέφερε η πολιτική του νεοφιλελευθερισμού, στην θέση και την συνείδηση των εργαζομένων.

Σήμερα η κατάσταση επιβαρύνεται δραματικά από τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης, η οποία κινδυνεύει να καταστεί μια νέα ευκαιρία για τον νεοφιλελευθερισμό, να ξεμπλέξει μια και καλή με το εργατικό κίνημα. Να πετύχει δηλαδή σε περίοδο κρίσης αυτό που δεν μπόρεσε να πετύχει στην περίοδο της αλματώδους ανάπτυξής του. Διότι αφού το κίνημα αποδυναμώθηκε όλη την προηγούμενη περίοδο, σήμερα είναι πολύ εύάλωτο να δεχτεί την χαριστική βολή.

Κεντρικό ζήτημα στην πολιτική μας είναι η αγωνιστική ανασυγκρότηση των συνδικάτων, ώστε να ανακτήσει με σύγχρονους όρους τον ταξικό και αγωνιστικό του χαρακτήρα. Η δράση μας προς αυτή την κατεύθυνση δεν υπονοεί σε καμία περίπτωση την υποκατάσταση του με μια άλλης μορφής κομματική χειραγώγηση.

Οι εργατικοί θεσμοί όπως συγκροτήθηκαν με την μορφή των συνδικάτων, πρέπει να έχουν την αυτονομία τους, τις εσωτερικές τους δημοκρατικές διαδικασίες, την γνησιότητα στην καταγραφή των συσχετισμών στις ηγεσίες τους. Αν αυτά παραβιάζονται τότε η προσπάθεια για την αποκατάστασή τους δεν θα γίνει από τα έξω αλλά από τα μέσα.

Στις σημερινές συνθήκες που οι ηγεσίες των συνδικάτων δεν παίζουν τον ρόλο τους πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για:

Αλλαγή με ριζικό τρόπο του συσχετισμού των δυνάμεων.

Οργάνωση μαζικών αγώνων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης

Μαζικοποίηση των συνδικάτων ιδιαίτερα με την νέα γενιά εργαζομένων, τις γυναίκες και τους οικονομικούς μετανάστες.

Η τροποποίηση των σημερινών συσχετισμών δεν θα προκύψει από την διατήρηση της σημερινής κατάστασης, από την συντήρηση ενός οργανωμένου κομματιού που έχει συμβιβαστεί με την αναπαραγωγή ενός σκληρού μηχανισμού διαμόρφωσης συσχετισμών, αλλά από το άνοιγμα των συνδικάτων στη νέα γενιά και τα πιο καταπιεσμένα στρώματα της τάξης, στους μετανάστες, που θα επιβάλλουν το δικό τους στίγμα μέσα στα συνδικάτα.

Οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν με τους εξής τρόπους

1) Με την αναπροσανατολισμό του κόμματος και του ΣΥΡΙΖΑ στην πολιτική δουλειά μέσα στην εργατική τάξη. Αυτή η προτεραιότητα πρέπει να διαχυθεί στο σύνολο των οργανώσεων με σχέδιο στόχους και προοπτική. Πρέπει να εξειδικευτεί σε πλάνο προσέγκυσης στο κόμμα των πιο δραστήριων εργαζομένων, των νέων, των μεταναστών και σε ένταση της ιδεολογικής δουλειάς. Με την ενίσχυση του ρόλου των κλαδικών οργανώσεων και κυρίως με την οργανωτική κομματική συγκρότηση στο χώρο του ιδιωτικού τομέα και ιδιαίτερα της βιομηχανίας.

2) Με την συγκρότηση ενός μαζικού αυτόνομου, ταξικού και ενωτικού ρεύματος μέσα στο συνδικαλιστικό κίνημα με κορμό τις δυνάμεις του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ το οποίο θα μπορεί να συσπειρώνει και αγωνιστές εργαζόμενους από την κοινωνική βάση του ΠΑΣΟΚ και από άλλες δυνάμεις της αριστεράς,

που θα λειτουργεί με όρους δικτύου στο εσωτερικό των συνδικάτων.

3) Με την εκπόνηση και εφαρμογή ενός σχεδίου μαζικοποίησης των συνδικάτων. Σε αυτή την κατεύθυνση δεν μπορεί να υπάρχει ούτε ένα κομματικό μέλος του ΣΥΝ που έχει την ιδιότητα του εργαζόμενου και είναι εκτός συνδικάτων. Η μαζικοποίηση έχει σχέση αλλά δεν εξαντλείται σε αναγκαίες αλλαγές της δομής του συνδικαλιστικού κινήματος, ώστε να αρθούν ότα εμπόδια υπάρχουν. Η προσπάθεια αυτή για να αποδώσει πρέπει να πείθει τον κόσμο για ένταξη στα συνδικάτα όπου υπάρχουν, για την δημιουργία νέων συνδικάτων, για τη δημιουργία άτυπων θεματικών συσπειρώσεων για την επισφαλή εργασία και τους ανέργους, που θα λειτουργούν ως προθάλαμοι ένταξης στα συνδικάτα και ως ζωντανά παραδείγματα άσκησης αγωνιστικής δράσης.

4) Με την συγκρότηση ενός μεγάλου αγωνιστικού κοινωνικού μετώπου για την αντιμετώπιση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης. Δεδομένου ότι βιώνουμε μια έκτακτη κατάσταση και ταυτόχρονα την ολιγωρία των κεντρικών συνδικάτων, χωρίς να εγκαταλείπουμε την παρέμβασή μας και την πίεσή στις ηγεσίες τους, απαιτείται η ταυτόχρονη συγκρότηση αγωνιστικού μετώπου από τα κάτω, η δημιουργία ενός κινήματος μέσα στο κίνημα, με συντονισμό σωματείων με επιτροπές αγώνα, με συντονισμό δράσης της εργατικής τάξης με την μικρή αγροτιά και τους αυτοαποσχολούμενους.

10. ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΠΑΝΑΚΑΜΨΗ ΤΟΥ ΣΥΡΙΖΑ

Ο ΣΥΡΙΖΑ συνιστά στρατηγική επιλογή του ΣΥΝ στα πλαίσια του σταθερού στόχου για τη συνεργασία και κοινή δράση όλων των δυνάμεων της Αριστεράς. Ο ΣΥΡΙΖΑ αποτελεί «πολιτική συμμαχία» διαφόρων οργανώσεων, κινήσεων, συλλογικοτήτων και ανένταχτων αγωνιστών της ευρύτερης αριστεράς, που συμφωνούν στην από κοινού προώθηση των στόχων της «πολιτικής συμφωνίας» που έχουν συνομολογήσει, διατηρώντας παράλληλα την πολιτική, ιδεολογική και οργανωτική τους αυτονομία. Στόχος του ΣΥΡΙΖΑ είναι η ριζική ανατροπή του πολιτικού συσχετισμού δυνάμεων και ο απεγκλωβισμός ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων από την επιρροή του δικομματισμού και των διαφόρων «αναχωμάτων» του, καθώς και η τροφοδότηση ενωτικών διεργασιών στο σύνολο της Αριστεράς, ώστε να ανοίξει ο δρόμος της συγκρότησης μιας «Μεγάλης Αριστεράς» για την προώθηση ριζοσπαστικών και προοδευτικών αλλαγών στην ελληνική κοινωνία με προοπτική το Σοσιαλισμό.

Ο ΣΥΝ πρέπει να πάρει μεγάλες ενωτικές πρωτοβουλίες ώστε ο ΣΥΡΙΖΑ, να ανακτήσει την ελπιδοφόρα προοπτική του, πιάνοντας το νήμα από τις καλύτερες στιγμές που ενέπνευσε και ενεργοποίησε ανθρώπους της Αριστεράς, θέτοντας κοινές προτεραιότητες με βάση τα προβλήματα που γεννά η οικονομική κρίση, συνεχίζοντας την ορμητική παρέμβασή του στις σημερινές εξελίξεις.

Σταθερή επιδίωξη του ΣΥΝ είναι η ενδυνάμωση και η διεύρυνση του ΣΥΡΙΖΑ, η κοινή δράση και συμπάραταξη της Αριστεράς μέσα από μια πολυεπίπεδη και πολύμορφη διαδικασία, ώστε να βρίσκουν πολιτική έκφραση και πεδίο κοινής δράσης, παλιοί και νέοι αγωνιστές από την ριζοσπαστική Αριστερά, τον σοσιαλιστικό χώρο, την κομμουνιστική Αριστερά και την ριζοσπαστική Οικολογία. Η υπόθεση της ανασύνθεσης της αριστεράς είναι μια διαδικασία του μέλλοντος και δεν πρέπει να εννοείται σαν μια διαδικασία στοιχείσεων εντός του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία πλήττει την ενότητα του και προκαλεί μια αποδιοργανωτική εσωστρέφεια. Ο ΣΥΝ πρέπει να παίζει τον ρόλο του εγγυητή της ενότητας και προοπτι-

κής του ΣΥΡΙΖΑ.

Για να πραγματοποιηθούν όμως όλα τα παραπάνω απαιτείται άμεση υπέρβαση παθολογιών που ενυπάρχουν σε δυνάμεις της Αριστεράς και προκαλούν σοβαρές δυσκολίες στην λειτουργία του ΣΥΡΙΖΑ.

Ειδικότερα στη λειτουργία και δράση του ΣΥΡΙΖΑ διασταυρώνονται διαφορετικές εμπειρίες και κουλτούρες για το χαρακτήρα του σύγχρονου «πολιτικού υποκειμένου» της αριστεράς στον 21^ο αιώνα. Αυτό είναι λογικό και θεμιτό. Όμως αυτό δεν μπορεί να οδηγήσει σε μια εσωτερική διαμάχη ισχύος, σε ένα ανταγωνισμό ζυμώσεων κατά το πρότυπο λειτουργίας μαζικών χώρων.

Η πολιτική συμμαχία κινείται με βάση αυτά που ενώνουν τις διαφορετικές «συνιστώσες» και για αυτό τον λόγο οι αποφάσεις επιδιώκουμε να λαμβάνονται με συναίνεση σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του. Ο όποιος συναγωνισμός επί των ιδεών και πολιτικών, δεν πρέπει να εμποδίζει την κοινή δράση, να παραλύει την κοινή λειτουργία, να προκαλεί μια χαοτική εικόνα σύγχυσης στο κόσμο της Αριστεράς.

Ο ΣΥΝ απορρίπτει την ιδέα ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει εξαντλήσει τον «ιστορικό του κύκλο», όπως επίσης και την ιδέα μετατροπής του σε ενιαίο κόμμα. Μια τέτοια εκδοχή βρίσκεται σε αντίθεση με την αφηγηματική ιδέα δημιουργίας του «χώρου διάλογου και κοινής δράσης της αριστεράς» που γέννησε το ΣΥΡΙΖΑ και κλείνει την πόρτα σε άλλες δυνάμεις της Αριστεράς να συμμετάσχουν στο εγχείρημα. **Αλλά ακόμα και να εξετάσουμε το ζήτημα με όρους «ιστορικής προοπτικής», δεν υπάρχουν στις παρούσες συνθήκες οι προϋποθέσεις μιας τέτοιας επιλογής ούτε από το ΣΥΝ ούτε από άλλες συνιστώσες.** Κατά συνέπεια ο ΣΥΝ ούτε διαχέεται στον ΣΥΡΙΖΑ, ούτε πύζει για βεβαιωμένες επιλογές, αλλά παρεμβαίνει ως συγκροτημένο κόμμα σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας με όλα τα στελέχη και τα μέλη του, για τη συγκρότηση «τοπικών επιτροπών» του ΣΥΡΙΖΑ παντού και την ανάπτυξη εξωστρεφούς δράσης προκειμένου να προωθήσει τους στόχους του. Παράλληλα ο ΣΥΝ διατηρεί την αυτοτελή πολιτική του παρουσία και δράση.

Με βάση τα παραπάνω ο ΣΥΝ παλεύει δραστήρια για την εφαρμογή των αποφάσεων της 3^{ης} Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης του ΣΥΡΙΖΑ. Τα όποια μέτρα δημοκρατικής λειτουργίας και ενεργότερης συμμετοχής των «συλλογικοτήτων» και αγωνιστών της αριστεράς και ριζοσπαστικής Οικολογίας στις γραμμές του, δεν μπορούν να αναιρούν τον χαρακτήρα του ως «πολιτικής συμμαχίας».

Δυστυχώς η κατάσταση σήμερα στον ΣΥΡΙΖΑ έχει επιβαρυνθεί από τις άγονες αντιπαράθεσεις μεταξύ συνιστωσών, από την επιθετική απέναντι στον ΣΥΝ στάση πρώην ηγετικών στελεχών, αλλά και από πρακτικές στελεχών του ΣΥΝ, που είτε απαξιώνουν διαρκώς το ΣΥΡΙΖΑ και τροφοδοτούν αντίστοιχες αντιδράσεις από «συνιστώσες», είτε από συμπεριφορές που σε αντίθεση με τις αποφάσεις του κόμματος, συνεχίζουν να δρουν με βάση την αντίληψη της τάξης τους για ενιαίο πολιτικό σχηματισμό.

Ο ΣΥΡΙΖΑ πρέπει άμεσα να βγει από αυτή την διελκυστίνδα. Να αποκατασταθούν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των συνιστωσών, να γειωθεί η δράση του περισσότερο στα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας, να αποκτήσει συλλογικότερη πολιτική λειτουργία και δραστήρια ενιαία παρέμβαση με βάση τα προβλήματα του κόσμου της εργασίας. Με βάση τα παραπάνω ο ΣΥΝ θα εργαστεί στο επόμενο διάστημα για τους εξής στόχους:

Την διαμόρφωση ενός νέου πολιτικού συμβολαίου και φερέγγυας συνεννόησης μεταξύ των συνιστωσών που θα δίνει νέα ώθηση στο ενωτικό εγχείρημα.

Την αποκατάσταση κλίματος αλληλεγγύης και συντροφικότητας μεταξύ των συνιστωσών που συναπαρτίζουν τον ΣΥΡΙΖΑ

Την ενίσχυση της συλλογικότητας και εξασφάλιση αποτελεσματικής λειτουργίας της Γραμματείας και την ουσιαστική συνεργασία με την Κοινοβουλευτική Ομάδα, ώστε να μπορεί έγκαιρα και αποτελεσματικά να παρεμβαίνει στην πολιτική συγκυρία. Δημιουργία κατάλληλων υποδομών που θα επιτρέψουν να παίξει αυτόν τον ρόλο.

Την συγκρότηση και λειτουργία των τοπικών επιτροπών παντού σε όλη την Ελλάδα με βάση τα τοπικά προβλήματα και το άνοιγμά τους στα προβλήματα που απασχολούν τους εργαζόμενους και τις τοπικές κοινωνίες μακριά από τεχνητά διλήμματα γύρω από το θέμα των μητρώων και των καρτών. Το κεντρικό ζήτημα είναι η συμμετοχή όλων των μελών του ΣΥΝ και των συνιστωσών, ανένταχτων αριστερών αγωνιστών που θέλουν να στηρίξουν τον ΣΥΡΙΖΑ, μέσα από συναινετικές διαδικασίες. Η ιδιότητα του μέλους του ΣΥΡΙΖΑ σε καμία περίπτωση δεν αναιρεί την κομματική ένταξη κανενός, αφού αποτελεί, ιδιότητα μέλους πολιτικής συμμαχίας που είναι παράγωγη σχέση της κομματικής ιδιότητας.

Τα μέλη του κόμματος κινούνται ενιαία με βάση τις θέσεις του ΣΥΝ στην πολιτική συμμαχία. Οι πολιτικές κινήσεις συζητούν για την δράση του ΣΥΡΙΖΑ, χρεώνουν στελέχη του κόμματος για να βοηθήσουν την ανάπτυξη και δράση της «πολιτικής συμμαχίας». Η διαδικασία συγκρότησης του ΣΥΡΙΖΑ σε τοπικό και κλαδικό επίπεδο δεν πρέπει να αποτρέπει, αλλά αντίθετα να ενθαρρύνει τη συμμετοχή ανένταχτων αγωνιστών της Αριστεράς (παλαιών και νέων) που θέλουν να δραστηριοποιηθούν χωρίς ενδεχομένως την οργανωτική τους ένταξη.

Το άνοιγμα του ΣΥΡΙΖΑ σε όλη την επικράτεια ώστε να παίξει έναν πρωταγωνιστικό ρόλο στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης, με πολιτικές πρωτοβουλίες, με στήριξη στους κοινωνικούς αγώνες.

Την δημιουργία δικτύου συσπείρωσης των δυνάμεων του ΣΥΡΙΖΑ στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, στους αγρότες, στο κίνημα ΕΒΕ, κινήματα πόλης και πρωτοβουλίες δράσης μαζικών οργανώσεων και ενεργών πολιτών.

Την επίδωξη συγκρότησης κοινών αυτοδιοικητικών σχημάτων στις επερχόμενες δημοτικές και περιφερειακές εκλογές.

Την πλουραλιστική εκπροσώπηση του σχήματος στα «Μ.Μ.Ε.» με σεβασμό στον κοινό πολιτικό πλαίσιο που έχει συμφωνηθεί.

Ο ρόλος του ΣΥΝ στην προώθηση του ΣΥΡΙΖΑ είναι καταλυτικός, υπό την προϋπόθεση της ενιαίας δημόσιας εικόνας του κόμματος στην κοινωνία.

Τέλος πρέπει να αποκατασταθεί ο σεβασμός της ιστορικότητας και της ιδιαιτερότητας κάθε «συλλογικότητας» που συμμετέχει στο ΣΥΡΙΖΑ. Να αισθανθούν ακόμα και οι πιο μικρές δυνάμεις της συμμαχίας ότι δεν παίζουν περιθωριακό ρόλο και ότι υπολογίζεται ισότιμα η άποψή τους, χωρίς όμως να αγνοείται ο υπαρκτός συσχετισμός δυνάμεων.

Η περίοδος που διανύουμε είναι δυναμικά μια πολύ καλή περίοδος για την ριζοσπαστική Αριστερά και είναι χρέος όλων μας να αντιστοιχηθούμε με τις ανάγκες της εποχής που χρειάζεται έναν ισχυρό ΣΥΡΙΖΑ, καλά γειωμένο στην κοινωνία, εναλλακτικό στο δικομματισμό σύστημα και των διαφόρων στηριγμάτων του, φορέα μεγάλων συσπειρωτικών διαδικασιών στο χώρο της Αριστεράς και προωθητική δύναμη ριζοσπαστικών αλλαγών ενταγμένων σε μια πορεία για τον Σοσιαλισμό του 21^{ου} αιώνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

11. ΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΚΟΜΜΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΦΟΔΟ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Η κρίση που αντιμετωπίζει ο ΣΥΝ, η οποία τον κρατά καθηλωμένο σε κατάσταση εσωστρέφειας και παραλυσίας, μακριά από την πραγματική πολιτική και οδηγεί σε απογοήτευση και αποστράτευση μέλη του κόμματος, δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά μόνο με οργανωτικές – καταστατικές ρυθμίσεις, εάν αυτές δεν συνοδεύονται από ριζικές αλλαγές στην συνολική λειτουργία, τον προσανατολισμό και τη δράση του κόμματος.

Η αποδιάρθρωση του οργανωτικού ιστού, τα φαινόμενα απαξίωσης των συλλογικών κομματικών οργάνων, η έκρηξη των υποκειμενισμών και των προσωπικών τακτικών σε όλα τα επίπεδα, οι άγονες και απολίτικες αντιπαραθέσεις, η γενικευμένη απογοήτευση, κά, αποτελούν συμπτώματα ενός οργανισμού, που λόγω της έλλειψης «σταθερών» αντιμετωπίζει έντονο κίνδυνο ιδεολογικής, πολιτικής, οργανωτικής αποσύνθεσης.

Συνεπώς, η αποκατάσταση και ο επανακαθορισμός των «σταθερών», που για ένα κόμμα της αριστεράς είναι πρωτίστως πολιτικές και ιδεολογικές, αποτελεί προϋπόθεση για να ξεπεράσει ο ΣΥΝ την κρίση που δοκιμάζει τη συνοχή του.

Ο ΣΥΝ χρειάζεται να δώσει μια νέα ώθηση στη στροφή που έκανε στο 4^ο συνέδριό του, να επιμείνει στην ικανοποίηση του στόχου για ένα κόμμα των μελών του. Στην ουσία ο ΣΥΝ πρέπει να επανιδρυθεί, ανακαλύπτοντας εκ νέου την έννοια της συλλογικότητας, τις αρχές, τις αξίες και την ηθική της αριστεράς, αναπροσανατολίζοντας ριζικά τη δράση του στα μεγάλα προβλήματα και κοινωνικά μέτωπα, ενισχύοντας τις λαϊκές – ταξικές του αναφορές και την ριζοσπαστική του φυσιογνωμία.

1. Ο ΣΥΝ πρέπει να ενισχύσει την ιδεολογική του ταυτότητα ως κόμμα του Μαρξισμού του 21^{ου} αιώνα. Οι θεωρητικές βάσεις του κόμματος μας έχουν βασική αναφορά στο έργο του Μαρξ και των μετέπειτα διανοητών της Αριστεράς και των επαναστατικών κινήσεων, που το εμπλούτισαν δημιουργικά με γόνιμες επεξεργασίες, χωρίς υπεραπλουστεύσεις ή εργαλειοποιήσεις. Οι θεωρητικές – ιδεολογικές βάσεις μας δε νοούνται ως μια κλειστή κατασκευή από κατεψυγμένα δόγματα, αλλά ένα συνεκτικό και ανοικτό σύστημα αξιών, εννοιών και μεθοδολογικών εργαλείων που φιλοδοξεί όχι μόνο να εξηγήσει αλλά και να αλλάξει την κοινωνία. Που έχει μία αντίληψη της κοινωνίας και της αλλαγής της από την σκοπιά των κοινωνικών τάξεων και στρωμάτων – και κυρίως της εργατικής τάξης – που υφίστανται την καπιταλιστική εκμετάλλευση. Βασίζεται στις αρχές της ταξικής πάλης, της αντίθεσης κεφαλαίου – εργασίας ως βασικής αντίθεσης της καπιταλιστικής κοινωνίας, χωρίς να υποτιμά τις νέες αντιθέσεις που προκύπτουν στον σύγχρονο καπιταλισμό.

2. Στρατηγικός στόχος του ΣΥΝ είναι η ανατροπή των κυρίαρχων καπιταλιστικών σχέσεων και ο σοσιαλιστικός μετασχηματισμός, με κοινωνική ιδιοκτησία στα βασικά μέσα παραγωγής, με δημοκρατικό σχέδιο ανάπτυξης, ουσιαστική λαϊκή συμμετοχή, κοινωνική δικαιοσύνη και συνειδητή στήριξη της πλειοψηφίας του λαού. Μια ανώτερη κοινωνία χωρίς τάξεις και εκμετάλλευση, η οποία θα σηματοδοτεί το πέρας, «από το βασίλειο της αναγκαιότητας στο βασίλειο της ελευθερίας» και στη σημαία της θα γράφει, «στον καθένα ανάλογα με τις ανάγκες του, από τον καθένα ανάλογα με τις δυνατότητες του». Μια κοινωνία που ο Μαρξ και οι θεμελιωτές του Μαρξισμού χαρακτήριζαν ως κομμουνιστική κοινωνία.

Το παραπάνω ιστορικό φορτίο αφηρητικών ιδεών, στις σημερινές συνθήκες σοβαρής κρίσης και διατάρα-

ξης της οικολογικής ισορροπίας, αποκτά μια νέα διάσταση, θα λέγαμε «οικοσοσιαλιστική». **Δίπλα στην κοινοκτημοσύνη των παραγωγικών μέσων και το δημοκρατικό σχέδιο με στόχο την ικανοποίηση των αυξανόμενων κοινωνικών αναγκών, θεμελιώδης στοιχείο της ανθρώπινης δραστηριότητας αποτελεί γίνεται η περιβαλλοντική προστασία, με ριζικό μετασχηματισμό της τεχνολογικής δομής των παραγωγικών δυνάμεων, την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και την εξασφάλιση οικολογικής ισορροπίας.**

Κάτω από το φως των νέων εξελίξεων απαιτείται μια πολύ επίμονη θεωρητική προσπάθεια, για να κατανοήσουμε την παρούσα πολύπλευρη οικονομική κρίση και τις αιτίες της, για να οικοδομήσουμε την εναλλακτική πρόταση εξόδου με προοπτική το σοσιαλισμό, αλλά και για να ανασυστήσουμε κριτικά τις ιδεολογικές μας βάσεις. Ο ΣΥΝ πρέπει να ενισχύσει τις δομές παραγωγής νέων ιδεών, να αποκτήσει μια δημιουργική σχέση με την διάνοψη και τους ανθρώπους του πολιτισμού, να ανοίξει με τόλμη την συζήτηση στις γραμμές του κόμματος για ζητήματα στρατηγικής, να οργανώσει κύκλους θεωρητικής επιμόρφωσης των στελεχών και των μελών του και να εκδώσει θεωρητικό περιοδικό. Η ενίσχυση της ιδεολογικής ταυτότητας του ΣΥΝ και η σύγχρονη θωράκιση του σοσιαλιστικού οράματος μπορεί να κινητοποιήσει εκ νέου και να ξαναδώσει έμπνευση στα μέλη μας, να δημιουργήσει νέους όρους συνειδητής στράτευσης, να κάνει το ΣΥΝ ένα κόμμα μάχιμο με μέλη ενεργά και αυτοπειθαρχημένα.

3. Ο ΣΥΝ είναι κόμμα βαθιά δημοκρατικό και πατριωτικό. Υπερασπίζεται τις προοδευτικές παραδόσεις του λαού μας, τη λαϊκή κουλτούρα, πνευματική κληρονομιά και πολιτιστική δημιουργία. Τάσσεται κατά των αντιδραστικών ιδεών του εθνικισμού, της πατριδοκαπλίας, του κοσμοπολιτισμού, της ξενοφοβίας, του ρατσισμού και του φασισμού. Αγωνίζεται για τις αξίες της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, της ισότητας, της ελευθερίας, ενάντια σε κάθε μορφή εκμετάλλευσης και καταπίεσης. Υπερασπίζεται τις λαϊκές ελευθερίες, τα κοινωνικά δικαιώματα και κατακτήσεις των εργαζόμενων και τιμά τις αγωνιστικές παραδόσεις του λαού μας, καθώς και τους αγώνες της Αριστεράς για καλύτερο αύριο. Ο ΣΥΝ είναι ταυτόχρονα **κόμμα γνήσια διεθνιστικό,** συμμετέχει δραστήρια στο Κόμμα της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, συμμετέχει σε πρωτοβουλίες και δράσεις με άλλα αριστερά κόμματα, εκφράζοντας τη διεθνιστική του αλληλεγγύη σε προοδευτικά και επαναστατικά κινήματα στον κόσμο, κατά του ιμπεριαλισμού, της «νέας τάξης πραγμάτων» και της νεοφιλελεύθερης καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης.

4. Ο ΣΥΝ επιδιώκει να είναι κόμμα των πραγματικών δημιουργών του υλικού και πνευματικού πλούτου της κοινωνίας, πρώτα απ' όλα της εργατικής τάξης που αποτελεί τη μεγάλη πλειοψηφία των εργαζόμενων και βιώνουν το καθεστώς της σκληρής καπιταλιστικής εκμετάλλευσης. Υπερασπίζεται τους μικρομεσαίους αγρότες, τους αυτοαπασχολούμενους, τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που υφίστανται τις συνέπειες της δράσης των καρτέλ και των μεγάλων επιχειρήσεων. Βρίσκεται στην πρώτη γραμμή για τα δικαιώματα της νέας γενιάς που ο νεοφιλελευθερισμός της στερεί το μέλλον, για την ισότιμη θέση της γυναίκας στην κοινωνία, για τα δικαιώματα της εργαζόμενης διανόησης, των συνταξιούχων, των οικονομικών μεταναστών και όλων των λαϊκών στρωμάτων της ελπιτικής κοινωνίας.

Είναι αναντικατάστατη η ζωντανή σχέση των πολιτικών κινήσεων, των στελεχών και των μελών του ΣΥΝ με τα κοινωνικά προβλήματα, η άμεση, πρόσωπο με πρόσωπο, επαφή των οργανώσεων με τους εργαζόμενους, η παρουσία των κομματικών μελών στους ερ-

γασιακού χώρους, στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, στους μαζικούς φορείς και τους κοινωνικούς αγώνες.

Απαιτείται συστηματική οργανωτική προσπάθεια ανάπτυξης των δυνάμεων του στους εργατικούς χώρους και στις λαϊκές γειτονίες, στενότερη σχέση με το εργατικό κίνημα και τους αγώνες ενάντια στη νεοφιλελεύθερη πολιτική. **Ιδιαίτερο βάρος χρειάζεται να δώσει στον ιδιωτικό τομέα.** Η στενότερη σύνδεση του Τμήματος Εργατικής Πολιτικής με τη Νεολαία, να συμβάλλει αφενός στον προσανατολισμό της στην εργατική δουλειά και αφετέρου στην οργανωμένη ανανέωση των συνδικαλιστικών μας στελεχών.

5. Είμαστε αντίθετοι με οποιαδήποτε μορφή «προεδροκεντρικού», αρχηγικού κόμματος ή κόμματος στελεχών και παραγόντων, που θέλουν να κάνουν καριέρα στην πολιτική ή ενός κόμματος κεντρικών τηλεοπτικών εκφωνήσεων. Πρέπει να κατοχυρωθεί στην πράξη και να αναβαθμιστεί ο ουσιαστικός πολιτικός ρόλος της ΚΠΕ του κόμματος και να μην υποκαθίσταται από εκτελεστικά ή μονοπρόσωπα όργανα (Π.Γ., Πρόεδρος). **Πρέπει επίσης να ενισχυθεί ο ρόλος των τμημάτων της ΚΠΕ καθώς ο πολιτικός σχεδιασμός και η τεκμηρίωση της πολιτικής του ΣΥΝ.**

Κεντρικός στόχος πρέπει να είναι η συγκρότηση κόμματος ενεργών και συνειδητών μελών, που αποτελείται από πολιτικές κινήσεις με ζωντανή και πλούσια πολιτική λειτουργία και δράση, σε σύνδεση με τα κοινωνικά προβλήματα και τις κοινωνικές δυνάμεις που εκφράζει. **Το βασικό πεδίο επιτυχούς κομματικής ανασυγκρότησης είναι η Πολιτική Κίνηση,** με κύριο ποιοτικό στοιχείο την ενίσχυση της **εσωκομματικής δημοκρατίας,** της συντροφικής αλληλεγγύης και πολύπλευρης αναβάθμισης του ρόλου του μέλους. Η διεξαγωγή εσωκομματικών δημοψηφισμάτων για κρίσιμα πολιτικά ζητήματα, οι διαδικασίες επικύρωσης και εμπλουτισμού των σχεδίων αποφάσεων των ανώτερων οργάνων, ο σεβασμός των αποφάσεων, θα συμβάλλουν καίρια στην **εμπέδωση κλίματος συνοχής, πολιτικής ενεργοποίησης και αγωνιστικής προσαρμογής.**

6. Στο κόμμα μας είναι κατοχυρωμένη καταστατικά η λειτουργία των τάσεων. Οι τάσεις συνέβαλαν καθοριστικά στην αντοχή του κόμματος και στη διατήρηση της ενότητας του. Μερικές όμως φορές ορισμένες τάσεις λειτούργησαν με όρους περιχαράκωσης και ενδοτασιακής πειθαρχίας σε βάρος της ανοικτής ιδεολογικής αντιπαράθεσης και των αναγκαίων προωθητικών συνθέσεων. **Ιδιαίτερα σήμερα έχει σχηματιστεί στο κόμμα μια τάση ως «αντιπολιτευόμενη σε όλα μειοψηφία».** Αυτό πρέπει να ξεπεραστεί, γιατί δίνει την εικόνα δυο ξεχωριστών κομμάτων στη συσκευασία του ενός ή ενός κόμματος με «χαοτική πολυγλωσσία», **έλλειμμα συνοχής και πολιτικής σοβαρότητας.** Η κατάσταση αυτή λειτουργεί σε βάρος της πολιτικής αποτελεσματικότητας και περιορίζει ή υπονομεύει σημαντικές πολιτικές πρωτοβουλίες, καθώς και την ενιαία δράση των μελών και στελεχών για την προώθηση των αποφάσεων του.

Οι τάσεις δεν πρέπει να καταργηθούν αλλά να λειτουργήσουν σύμφωνα με το καταστατικό ως διακριτά ρεύματα ιδεών και προγραμματικών επεξεργασιών που να συμβάλλουν σε προωθητικές και δημιουργικές συνθέσεις των διαφορετικών απόψεων. Δεν πρέπει να υποκαθιστούν τα δημοκρατικά δικαιώματα των μελών του κόμματος. Λειτουργούν ως εσωκομματική διαδικασία χωρίς λειτουργίες που να τις καταγράφουν στην κοινωνία ως «κόμμα μέσα στο κόμμα». Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να γίνονται σεβαστές οι αποφάσεις της πλειοψηφίας, ώστε η συλλογική μας δράση να είναι αποτελεσματική.

Όσον αφορά την παρουσία του κόμματος στα ΜΜΕ χρειάζεται να εγκριθεί από το Συνέδριο ή την ΚΠΕ, **κώ-**

δικας δεοντολογίας με σαφή δημοκρατικά και αξιολογικά κριτήρια, ώστε να διασφαλίζεται με συλλογική ευθύνη, η παρουσία των κατάλληλων συντρόφων, η στελεχική ανανέωση και κυρίως η ενιαία δημόσια εικόνα του κόμματος και η προβολή της πολιτικής του.

7. Το κόμμα μας πρέπει να συνδυάσει την πορεία ανασυγκρότησης και αναγέννησης του με μια επίμονη προσπάθεια ένταξης νέων μελών, με τη διοργάνωση μιας μεγάλης καμπάνιας ένταξης κυρίως εργαζομένων, αγροτών, γυναικών, μεταναστών και νέων σε ηλικία. Παράλληλα χρειάζεται συγκεκριμένη οργανωτικο-πολιτική δουλειά στους χώρους της λεγόμενης επισφαλούς εργασίας και των ανέργων και η ενίσχυση των δεσμών με νέα τμήματα της μισθωτής εργασίας.

Ο ΣΥΝ θα πρέπει να διαμορφώσει **πολιτική ανάδειξης και διάταξης στελεχών** όχι με κριτήρια ηλικίας, επετηρίδας ή παρέας, αλλά με βάση τις αρχές και αξίες της Αριστεράς (αντιδιεπληρωτική προσφορά, σεβασμός στις αποφάσεις, ανάπτυξη συλλογικότητας, κριτικής και αυτοκριτικής σκέψης, βαθύ αίσθημα ευθύνης, συντροφικής αλληλεγγύης, ιδεολογικής-πολιτικής συγκρότησης, άρνησης παραγοντισμού και αριθμομανίας). **Πρέπει με τόλμη να αναδείξει συντρόφους που προέρχονται από την εργατική τάξη, νέα σε ηλικία στελέχη και γυναίκες σε συνδυασμό με τα πιο πάνω αναφερθέντα κριτήρια.** Πέρα από το μέτρο των ποσοτώσεων, για την ανάδειξη γυναικείων στελεχών, το κόμμα πρέπει να έχει σταθερό και μόνιμο προσανατολισμό, στην υπεράσπιση και στήριξη της ισότιμης παρουσίας των γυναικών στην κοινωνική ζωή και στην ανάδειξή τους σε θέσεις ευθύνης.

Επίσης να θεσπίσει **συλλογικές διαδικασίες αξιολόγησης των στελεχών, μαζί και των επαγγελματιών και αποσπασμένων στελεχών,** με βάση το βαθμό ανταπόκρισής στην προώθηση των πολιτικών του στόχων. **Η επιλογή σε εκλόγιμες θέσεις στελεχών μας** στη Βουλή, Ευρωβουλή, Αυτοδιοίκηση, κ.α., πρέπει να γίνεται με δημοκρατικές εσωκομματικές διαδικασίες σε όλο το κόμμα, **με σεβασμό των καταστατικών του ρυθμίσεων.**

Χρειάζεται συστηματική προσπάθεια όλων των μελών του κόμματος για **ενίσχυση των οικονομικών** του, ώστε να μην εξαρτιέται η λειτουργία και δράση του αποκλειστικά από την κρατική χρηματοδότηση.

Μεγάλης επίσης σημασίας ζήτημα για το ΣΥΝ, **αποτελεί η ολόπλευρη στήριξη της «Νεολαίας ΣΥΝ»,** ώστε τα προβλήματά της συνολικά της νέας γενιάς να βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής του πάλης. Οι προοπτικές των στελεχών της Νεολαίας ΣΥΝ, έχουν φέρει θετικά αποτελέσματα στην μαζικοποίησή της, αλλά οι ανάγκες απαιτούν ακόμη πιο μαζική οργάνωση, με πλατιά επιρροή και ακτινοβολία στην ελληνική κοινωνία. Γιαυτό χρειάζεται μεγαλύτερο βάρος στην οργανωτική της ανάπτυξη όχι μόνο στους χώρους σπουδών, αλλά και στους χώρους εργασίας, κατοικίας και κοινωνικής δράσης. Η Νεολαία του ΣΥΝ χρειάζεται να δώσει **ιδιαίτερη προσοχή στην ανάπτυξη του νεολαιίστικου κινήματος, με βάση τα κρίσιμα προβλήματα της ανεργίας, εργασιακής επισφάλειας, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού, περιβάλλοντος κ.α.**

Τέλος, η συγκρότηση του Αριστερού Ρεύματος, υπήρξε καθοριστική και η συνεισφορά του αναντικατάστατη για να μπορέσει να κρατηθεί όρθιος ο ΣΥΝ από τις αρχές της δεκαετίας του '90 ως σήμερα. Η πορεία του Αριστερού Ρεύματος υπήρξε συνυφασμένη με ό'τι καλύτερο έχει να επιδείξει ο ΣΥΝ. Το Αριστερό Ρεύμα ανεξάρτητα από το αν οι θέσεις του ήταν μειοψηφικές ή πλειοψηφικές, ουδέποτε λειτούργησε ως «μηχανισμός» αλλά κατά τεκμήριο ως ρεύμα πολιτικών και ιδεολογικών αντιλήψεων. Πολύ περισσότερο το Αριστερό Ρεύμα δεν λειτούργησε ως μια κλειστή περιχαράκωμένη τάση με λογικές «εσωτερικής πειθαρχίας» ή

ακόμα χειρότερα με αντιλήψεις «κόμματος μέσα στο κόμμα». Επομένως, από αυτή τη σκοπιά αντικρούουμε όσους επιχειρούν μια γενική και ισοπεδωτική κριτική των τάσεων, αγνοώντας τις θετικές παρακαταθήκες του Αριστερού Ρεύματος.

Το Αριστερό Ρεύμα συνεισέφερε καθοριστικά έτσι ώστε ο ΣΥΝ:

Να αντισταθεί στο κλίμα απογοήτευσης και ιδεολογικοπολιτικής αναδίπλωσης της δεκαετίας του '90

Να αντισταθεί ειδικότερα στις επιλογές του λεγόμενου «εκσυγχρονιστικού» πειράματος, οι οποίες ασκούσαν επιρροή στις γραμμές του

Να ενισχύσει ο ΣΥΝ τα αριστερά, ιδεολογικά και πολιτικά χαρακτηριστικά του και ιδιαίτερα τους ταξικούς και κινηματικούς προσανατολισμούς του

Να πραγματοποιήσει, σοβαρά βήματα με το 4ο Συνέδριό του στην ανάδειξη μιας πιο ριζοσπαστικής αριστερής και κινηματικής ταυτότητας, απαραίτητης αφητηρίας για μια συνολική σύγχρονη αριστερή ριζοσπαστική πορεία του κόμματος

Να προωθήσει τις ιδέες της κοινής δράσης και συνεργασίας της Αριστεράς και ειδικότερα για να βοηθήσει στη συγκρότηση και τη στήριξη του ενωτικού εργαζομένου του ΣΥΡΙΖΑ

Το Αριστερό Ρεύμα, μέσα από τη συνολικά θετική του πορεία και συμβολή, οφείλουμε να σημειώσουμε με ειλικρινή αυτοκριτική διάθεση ότι δεν κατάφερε πάντα να προωθήσει στο ύψος των περιστάσεων τη λειτουργία και τις επεξεργασίες του και κυρίως να ασκεί με σταθερότητα και αποφασιστικότητα την δική του διακριτή ιδεολογικοπολιτική παρέμβαση στις εξελίξεις στο ΣΥΝ. Οι αιτίες για αυτές τις δυσκολίες οφείλουν να αναζητηθούν μέσα από μια πλατιά και ειλικρινή συζήτηση προκειμένου να αντληθούν θετικά συμπεράσματα για το ίδιο το Αριστερό Ρεύμα και κυρίως για το μέλλον και την περαιτέρω πορεία του ΣΥΝ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Το έκτακτο 6^ο Συνέδριο του ΣΥΝ, μπορεί και πρέπει να γίνει Συνέδριο τομής στη ζωή του, παρά τους χρονικούς περιορισμούς και τις έκτακτες συνθήκες πραγματοποίησης του. Μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία για ουσιαστική και γόνιμη προσυνομιλητική συζήτηση συνδεδεμένη με εξωστρεφείς δράσεις.

Ο ΣΥΝ χρειάζεται να βγει από το Συνέδριο, πιο ενωμένος, πιο συγκροτημένος και περισσότερο γειωμένος στα προβλήματα της κοινωνίας, με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση για τον αναντικατάστατο ρόλο του στην πολιτική ζωή, φορέας ριζικών αλλαγών και σοσιαλιστικής προοπτικής. Τα μέλη του κόμματος με νηφάλιο και δημοκρατικό διάλογο, μπορούν να συμβάλλουν ώστε ο ΣΥΝ να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων, ένα κόμμα μαχητικό και μαζικό, ικανό να συμβάλει σε μια έφοδο και ανάταση της ελληνικής κοινωνίας στο μέλλον.

Β) Κοκκινοπράσινο Δίκτυο – Συμβολή στο 6ο Συνέδριο του Συνασπισμού

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Δέκα χρόνια πριν, δέκα χρόνια μετά

Δέκα χρόνια πριν, στο 3^ο Συνέδριο του Συνασπισμού, οι πιο αισιόδοξοι από μας δεν θα μπορούσαν να φανταστούν πόσο μεγάλη διαδρομή θα καλύπταμε σε αυτή τη «σύντομη» δεκαετία.

Είχε προηγηθεί βεβαίως μια «διαβρωτική» δεκαετία, μια δεκαετία κρίσης και αποσύνθεσης που ημερολογιακά ξεκίνησε με την κατάρρευση των χωρών του λεγόμενου «υπαρκτού σοσιαλισμού», η οποία όμως δεν άφησε ανέγγιχτα ακόμα και τα ποιο κριτικά μαρξιστικά ρεύματα, ακόμα και εκείνα τα αριστερά κόμματα τα οποία εγκαίρως είχαν πάρει «διαζύγιο» από τα γραφειοκρατικά και εκμεταλλευτικά καθεστώτα των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης και της Ασίας. Καθεστώτα εκμεταλλευτικά και ανελεύθερα που καταχρηστικά ονομάστηκαν «σοσιαλιστικές χώρες», δυσφημώντας κάθε χειραφετητικό εγχείρημα που επιμένει να αναφέρεται στις παραδόσεις του εργατικού και επαναστατικού κινήματος: στον Μαρξ, τον Λένιν, τη Ρόζα, τον Γκράμσι και τόσους άλλους που νοσηματοδότησαν την εποχή των μεγάλων επαναστάσεων.

Σε αυτά τα 10 χρόνια άλλαξε και ο Συνασπισμός, βήμα-βήμα μεταμορφώθηκε από κόμμα της κεντροαριστερής συναίνεσης σε κόμμα της σύγχρονης ριζοσπαστικής και ανανεωτικής Αριστεράς, ομόλογο με παρόμοια εγχειρήματα που έχουν συντελεστεί την ίδια περίοδο σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Χρειασθήκαμε χρόνια για να αλλάξουμε το παράδειγμα πολιτικής δράσης και θα χρειασθούμε και άλλο χρόνο, όπως φαίνεται, για να αλλάξουμε τον τρόπο λειτουργίας του κόμματός μας. Μια γενιά «αναλώθηκε» προκειμένου ο Συνασπισμός να αποκτήσει αυτόνομο πολιτικό στίγμα, να πάψει να θεωρείται ενδιάμεσος, μεταβατικός και συμπληρωματικός πολιτικός χώρος του ΠΑΣΟΚ.

Εργαστήκαμε στο πλαίσιο της αριστερής στροφής, θεωρητικά και πολιτικά, για να αποκτήσει το κόμμα μας ταυτότητα, δουλέψαμε στα 2 προηγούμενα συνέδρια και κυρίως στα «Προγραμματικά» προκειμένου να μην μας συνέχει μόνο η «πολιτική ενότητα», αλλά και η προγραμματική και η ιδεολογική. Αρκετοί σύντροφοι, η Ανανεωτική Πτέρυγα κυρίως, δεν θέλουν να το αποδεχθούν ακόμα και σήμερα παραμένοντας καθηλωμένοι σε αναλύσεις και ισχυρισμούς άλλων εποχών –εποχών κρίσης και αποϊδεολογικοποίησης. Οι ισχυρισμοί αυτοί διαψεύστηκαν από την ίδια την κρίση ηγεμονίας του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού, μαζί και ο «πολιτικός πραγματισμός» των συναινέσεων στο πλαίσιο του νεοφιλελεύθερου δικομματικού πολιτικού συστήματος.

Χρειάστηκαν μεγάλες συγκρούσεις, ατέλειωτοι εσωκομματικοί καβγάδες προκειμένου να πάψουμε να θεωρούμε την κυβερνητική εξουσία και τα ΜΜΕ το κέντρο της πολιτικής μας προσοχής και να αφιερωθούμε στην κοινωνία και στις διεργασίες της. Εκπαιδευτήκαμε, αλλά και εκπαιδευσαμε μια νέα γενιά συντρόφων και συντροφισσών να συμμετέχουμε, να δημιουργούμε να ενθαρρύνουμε κοινωνικά κινήματα (αντιπαγκοσμιοποιητικό, κινήματα πόλης, μεταναστευτικό, δικαιώματα, διακρίσεις, καταστολή, περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες) χωρίς να υποτιμήσουμε τα ιστορικά κινήματα, τον εργατικό και αγροτικό συνδικαλισμό.

Δεν είμαστε ανυποψίαστοι: γνωρίζουμε ότι ο καπιταλισμός κατακερματίζει τους εργαζόμενους με τη νέα οργάνωση της εργασίας, με τα εξατομικευμένα συστήματα αμοιβών και τις διαφοροποιημένες εργασιακές σχέσεις, με τις υπαρκτές αντιθέσεις των πολλαπλών ταυτοτήτων, με τον ατομικισμό ως κυρίαρχη ιδεολογία

και τον καταναλωτισμό ως κοινωνικό όραμα. Όπως γνωρίζουμε ότι οι συνδικαλιστικές γραφειοκρατίες αδυνατούν να συνθέσουν τους «εκτός των τειχών», τους άνεργους, τους επισφαλείς, τους νέους της εργασιακής περιπλάνησης, τις γυναίκες, τους μετανάστες και τις μετανάστριες με τα συνδικαλισμένα στρώματα μέσα από την έννοια της τάξης και του ταξικού συμφέροντος.

Εγκαταλείψαμε τα «εθνικά ακροατήρια» και εστίασαμε την προσοχή μας στα στρώματα που πλήττονται από τις νεοφιλελεύθερες καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις: στους πτωχότερους της αγοράς, στις κατηγορίες της κοινωνικής ανασφάλειας και της εργασιακής περιπλάνησης, στη γενιά των 700 ευρώ, στη νεολαία της αμφισβήτησης. Εκπονήσαμε ένα πολιτικό σχέδιο για την ενότητα της Αριστεράς, υλοποιούμε την ενότητα της ριζοσπαστικής Αριστεράς με το ΣΥΡΙΖΑ, επιχειρούμε διαμέσου αυτού του σχεδίου να ενώσουμε τα κοινωνικά κινήματα, να ενοποιήσουμε τον κατακερματισμένο κόσμο της εργασίας.

Πολλά έχουμε να κάνουμε ακόμα, έχουμε τη γνώση ότι είμαστε στην αρχή. Πρώτιστη δουλειά μας είναι ν' αλλάξουμε το κόμμα μας. Ν' αφήσουμε πίσω το συγκεντρωτισμό, την ανάθεση και την υποκατάσταση, την αποϊδεολογικοποίηση, την «ομοσπονδιακή» λειτουργία του, τις προσχηματικές περιχαράκωσεις που διαιωνίζουν τα «φέουδα», με δύο λόγια όλα όσα φτιάχνουν το Συνασπισμό κόμμα στελεχών και όχι κόμμα των μελών του.

Χρειαζόμαστε ένα διαφορετικό Συνασπισμό για να ανταποκριθεί στα νέα του καθήκοντα, χρειαζόμαστε έναν καλύτερο ΣΥΡΙΖΑ, καταλύτη για τη δημιουργία μιας νέας Αριστεράς ικανής να ανταποκριθεί στις ανάγκες της περιόδου που τις ορίζουν η οικονομική κρίση, η κρίση του χρέους, οι ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις και οι περιφερειακές συγκρούσεις. Μια νέα περίοδος με απαιτητικά καθήκοντα όχι μόνο για να οργανώσουμε και να ενθαρρύνουμε τις κοινωνικές αντιστάσεις απέναντι στην αναδιανομή εισοδημάτων και δικαιωμάτων σε βάρος των υποτελών τάξεων που προδιαγράφει το αστικό πολιτικό σύστημα, αλλά απαιτητική ταυτόχρονα στη διατύπωση ενός ηγεμονικού λόγου που να ερμηνεύει «ποιοι ευθύνονται για την κρίση» και να διατυπώνει «ποιοι πρέπει να πληρώσουν την κρίση» και σε ποια κατεύθυνση μετασχηματισμού του υπάρχοντος. Και την ίδια στιγμή χρειαζόμαστε ένα άλλο Συνασπισμό και ένα διαφορετικό ΣΥΡΙΖΑ ικανούς να επωμισθούν το καθήκον της ανασύνθεσης της Αριστεράς και μαζί τα καθήκοντα του μετασχηματισμού της κοινωνίας, τα καθήκοντα του σοσιαλισμού.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η παγκόσμια καπιταλιστική κρίση κι εμείς

Στις μεγάλες κρίσεις προκύπτουν δυο καίρια αλληλοεξαρτώμενα ζητήματα. Το πρώτο αφορά τη σφαίρα των ιδεών. Αυτό που διακυβεύεται είναι το ιδεολογικό πρόγραμμα μέσα από το οποίο θα κατανοηθεί η κρίση – και συνήθως αντιμαχόμενες θεωρητικές προσεγγίσεις δίνουν πολύ διαφορετικές αναλύσεις για το πως φτάσαμε σε τέτοιο σημείο και ποιος φταίει. Το δεύτερο έχει να κάνει με την πολιτική διαμεσολάβηση της κρίσης – ποιες πολιτικές δυνάμεις, με ποιες κοινωνικές συμμαχίες, μπορούν να υποδείξουν μία ελκυστική και εφικτή διέξοδο από την κρίση. Συνεπώς, μια κρίση τέτοιου μεγέθους μας αναγκάζει να επανεξετάσουμε όλα τα στρατηγικά ζητήματα που συζητάει η αριστερά, από τις ταξικές μας αναφορές μέχρι το πρόβλημα της εξουσίας.

Ερμηνεύοντας την κρίση

Η χρηματοπιστωτική κρίση, που εξελίσσεται εδώ και καιρό σε βαθιά ύφεση και κρίση χρέους, έχει παγκόσμιες διαστάσεις και είναι ένα ακόμη επεισόδιο σε μια μακρά πορεία οικονομικής κάμψης που χαρακτη-

ρίζει τον καπιταλισμό της εποχής μας από τα μέσα της δεκαετίας του '70 κι έπειτα. Η σύγκριση σε όλους τους βασικούς δείκτες –ρυθμός μεγέθυνσης, ποσοστό κέρδους, σχηματισμός κεφαλαίου, εργασιακή παραγωγικότητα– υποσημειώνει μια μεγάλη υστέρηση σε σχέση με τα τριάντα μεταπολεμικά χρόνια καπιταλιστικής ανάπτυξης. Η καπιταλιστική κρίση, που σηματοδότησε το τέλος της «χρυσής εποχής» του καπιταλισμού δεν έχει βρει λύση στα χρόνια που μεσολάβησαν.

Η κρίση του χρέους

Δύο χρόνια καπιταλιστικής οικονομικής κρίσης είχαν –μεταξύ άλλων– ως αποτέλεσμα τη δημιουργία των προϋποθέσεων για να εκδηλωθεί μια «κρίση χρέους» σε όλο τον αναπτυγμένο καπιταλιστικό κόσμο. Μια κρίση χρέους, πλέον, στον αναπτυγμένο Βορρά. Τα επεισόδια της κρίσης χρέους στον αναπτυσσόμενο κόσμο, δηλαδή στον παγκόσμιο Νότο, τις δεκαετίες του '80 και του '90, οι συνέπειες για τις χώρες που έγιναν το θέατρό της, αλλά και οι αναταράξεις στο ίδιο το παγκόσμιο σύστημα που τη συνόδευσαν είναι σε γενικές γραμμές γνωστά. Με εργαλείο τα επιτόκια και τις νομισματικές ισοτιμίες και «εκτελεστές» τα διεθνή κερδοσκοπικά κεφάλαια, χώρες ολόκληρες κατέρρευσαν και λεηλατήθηκαν (από το Μεξικό τη δεκαετία του '80 ως την Αργεντινή στα τέλη της δεκαετίας του '90). Τους κερδοσκόπους ελάχιστα απασχολεί το πολιτικό ρίσκο, οι κοινωνικές και πολιτικές συνέπειες των πράξεών τους ή ποιος είναι κάθε φορά ο «αδύναμος κρίκος», δηλαδή η χώρα που προσφέρεται για επίθεση και αποκόμιση κερδών.

Καθώς μπαίνουμε στη δεύτερη δεκαετία του νέου αιώνα, οι όροι για μια μακρόχρονη κρίση χρέους στον ίδιο τον Βορρά έχουν ήδη συγκεντρωθεί: Ο αναπτυγμένος Βορράς είναι βουτηγμένος στα χρέη για πολλούς λόγους:

Πρώτο, γιατί κοινωνικοποίησε σε μεγάλη έκταση τις ιδιωτικές ζημιές με πακέτα στήριξης προς τις τράπεζες, αλλά και προς άλλους επιχειρηματικούς τομείς, που επιβάρυναν κατά κύριο λόγο το δημόσιο χρέος και δευτερευόντως το δημόσιο έλλειμμα.

Δεύτερο, εξαιτίας της ύφεσης, η οποία μειώνει δραστικά τα δημόσια έσοδα, άρα αυξάνει τα ελλείμματα και εν τέλει το χρέος. Τα δημοσιονομικά συστήματα του νεοφιλελευθερισμού είχαν στηθεί πάνω στη λιτότητα των μισθών και των κοινωνικών δαπανών και τη δραστική ελάφρυνση της φορολογίας των κερδών. Η προσπάθεια να διατηρηθούν άθικτα μέσα στην κρίση (με υφεσιακές πολιτικές περικοπής των δαπανών), παρατείνει, επιδεινώνει και περιπλέκει την κρίση, βαθαίνοντας εν τέλει την κρίση του χρέους.

Τρίτο, γιατί όσο αυξάνεται το χρέος τόσο ακριβαίνει η αναχρηματοδότησή του, αφενός γιατί ενισχύεται η τάση αποφυγής του ρίσκου και αφετέρου μέσα από τη γνωστή διαδικασία: υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας, αύξηση των spread.

Τέταρτο, γιατί τεράστια κεφάλαια (μην επανειπενδυμένα κέρδη) κατευθύνονται πλέον στην κερδοσκοπία στον τομέα των κρατικών ομολόγων και των νομισματικών ισορροπιών καθώς μέσα στην κρίση στερεύουν γι' αυτά άλλες, «παραδοσιακές» πηγές αξιοποίησης (δηλαδή κερδοσκοπίας).

Οι λόγοι αυτοί αναδεικνύουν την κρίση του χρέους σε βασικό αντικείμενο των παγκόσμιων ανταγωνισμών και επιταχύνουν τη διαμόρφωση στον ίδιο τον αναπτυγμένο Βορρά μηχανισμών ανακατανομής της υπεραξίας, ανάμεσα στους κυρίαρχους πόλους (ΗΠΑ, Γερμανία, Μ. Βρετανία, Ιαπωνία κ.λπ.).

Το υπόβαθρο της κρίσης (η μαρξιστική ανάλυση της κρίσης):

Η χρηματοπιστωτική κρίση, που εξελίσσεται εδώ και καιρό σε βαθιά ύφεση και κρίση χρέους, έχει παγκόσμιες διαστάσεις και είναι ένα ακόμη επεισόδιο σε μια μακρά πορεία οικονομικής κάμψης που χαρακτη-

ρίζει τον καπιταλισμό της εποχής μας από τα μέσα της δεκαετίας του '70 κι έπειτα. Η σύγκριση σε όλους τους βασικούς δείκτες –ρυθμός μεγέθυνσης, ποσοστό κέρδους, σχηματισμός κεφαλαίου, εργασιακή παραγωγικότητα- υποσημειώνει μια μεγάλη υστέρηση σε σχέση με τα τριάντα μεταπολεμικά χρόνια καπιταλιστικής ανάπτυξης. Η καπιταλιστική κρίση, που σηματοδότησε το τέλος της «χρυσής εποχής» του καπιταλισμού δεν έχει βρει λύση στα χρόνια που μεσολάβησαν.

Οι προσπάθειες των αστικών κυβερνήσεων να αξιοποιήσουν, καταρχήν, τα κεινσιανά μέσα επεκτατικής δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής, σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι την προηγούμενη περίοδο, επιδείνωσε παρά θεράπευσε την κατάσταση. Η παταγώδης αποτυχία του κεινσιανισμού ως πολιτικής πρότασης διεξόδο από την κρίση του '70 άνοιξε το δρόμο στην επικράτηση των νεοφιλελεύθερων ιδεολογημάτων και πολιτικών προτάσεων. Ωστόσο, και αυτό το εγχείρημα ανάταξης του συστήματος μέσα, κυρίως, από την ραγδαία αύξηση του βαθμού εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης –το πρόγραμμα του νεοφιλελευθερισμού- δεν είχε παρά περιορισμένα αποτελέσματα. Το ποσοστό κέρδους δεν προσέγγισε καν τα μεταπολεμικά επίπεδά του. Η καπιταλιστική συσσώρευση δεν βρήκε νέα δυναμική διέξοδο. Οι χρηματοπιστωτικές φούσκες λειτούργησαν όλη αυτή την περίοδο ως μια ορθολογική προσπάθεια του κεφαλαίου να συγκεντρωθεί και να εξοικονομήσει πάγια στοιχεία που

Η πορεία αυτή έδειξε με σαφή τρόπο την ισχύ της μαρξιστικής θεωρίας των καπιταλιστικών κρίσεων, η οποία εντοπίζει την αιτία τους στην ίδια την εσωτερική δυναμική τους συστήματος, που οδηγεί σε υπερσυσσώρευση κεφαλαίου. Η υπερσυσσώρευση δεν είναι το αποτέλεσμα μιας προβλέψιμης μοναδικής αιτίας, αλλά αναγκαίο προϊόν της ίδιας της καπιταλιστικής ανάπτυξης, συνέπεια του συνόλου των αντιφάσεων που διέπουν το σύστημα. Όπως σημειώνει ο Μαρξ έχουμε υπερσυσσώρευση, όταν «το κεφάλαιο [γίνεται] ανίκανο να εκμεταλλεύεται την εργασία στο βαθμό εκείνο της εκμετάλλευσης που απαιτεί η «υγιής», «ομαλή» ανάπτυξη του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής». Είναι η ώρα, όπου, «το αληθινό εμπόδιο για την καπιταλιστική παραγωγή είναι το κεφάλαιο το ίδιο». Η κρίση ξεσπάει λόγω της υπερσυσσώρευσης, λόγω του γεγονότος, δηλαδή, όπως διατυπώνεται στο Κομμουνιστικό Μανιφέστο, πως «η κοινωνία έχει πάρα πολύ πολιτισμό, πάρα πολλά μέσα ύπαρξης, πάρα πολλή βιομηχανία, πάρα πολύ εμπόριο». Και ακριβώς γι' αυτό η μόνη πραγματική διέξοδος που έχει ο καπιταλισμός είναι η καταστροφή παραγωγικών δυνάμεων, η καταστροφή κεφαλαίου. Καμιά οικονομική πολιτική που δεν θέτει σε λειτουργία εκτεταμένες εκκαθαριστικές λειτουργίες δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική.

Τα πολλαπλά πρόσωπα της κρίσης

Η παρούσα χρηματοπιστωτική κρίση συνδέεται οργανικά με τη διατροφική, την ενεργειακή και την περιβαλλοντική κρίση, που εκτυλίσσεται ταυτόχρονα. Πίσω της βρίσκεται η ίδια καταστροφική δυναμική του καπιταλιστικού συστήματος, καθώς και οι συναρτημένες με αυτήν πολιτικές επιλογές των (υπερ)κρατικών εκπροσώπων των αστικών τάξεων.

Η *διατροφική κρίση* πηγάζει από την εκτεταμένη τις τελευταίες δεκαετίες προσπάθεια ολοκληρωτικού ελέγχου της παγκόσμιας παραγωγής τροφίμων από τις πολυεθνικές εταιρίες, τα καπιταλιστικά κράτη του κέντρου και τους θεσμικούς παράγοντες του ιμπεριαλισμού (ΔΝΤ, ΠΟΕ, ΠΤ) με κύριο στόχο, μεταξύ άλλων, τον χειρισμό του ύψους της αξίας της εργασιακής δύναμης σε πλανητικό επίπεδο και κατακλυσμαίες επιπτώσεις στη διατροφική επάρκεια δεσκατομμυρίων ανθρώπων στην περιφέρεια του συστήματος.

Η *ενεργειακή κρίση* συνδέεται ισχυρά με την ανάγκη της καπιταλιστικής συσσώρευσης να στηρίζεται σε

όσο το δυνατό φθηνότερες πρώτες ύλες μαζί με τη δεσμευτική –συστημική- απαίτηση του σημερινού καπιταλισμού της «αρπαγής», που εμφανίζει χαρακτηριστικά της αρχικής «άγριας» φάσης πρωταρχικής συσσώρευσης, να εξαντλεί όλες τις ενεργές δυνατότητες που βρίσκονται υπό τον έλεγχο των μεγάλων πετρελαϊκών εταιριών.

Η *περιβαλλοντική κρίση* είναι άμεσο απότοκο της δίψας για κέρδος που έχει μετατρέψει εδώ και καιρό το καπιταλιστικό σύστημα σε ύβρη πλανητικών διαστάσεων και απειλεί να δώσει άδοξο τέλος στο ανθρώπινο – και όχι μόνο- είδος. Ακόμη και οικονομικά αποτιμημένο το κόστος της οικολογικής καταστροφής δείχνει πόσο αναποτελεσματικός είναι ο καπιταλισμός και η «αγορά» σε ό,τι αφορά την εξυπηρέτηση στοιχειωδών αναγκών –κοινωνικών και ατομικών.

Η ευρωπαϊκή της διάσταση της κρίσης

Η Ε.Ε. δεν αντιμετωπίζει σήμερα μόνο μία οικονομική κρίση αλλά την χρεοκοπία όλων των ιδεολογημάτων πάνω στα οποία οικοδομήθηκε η σημερινή αρχιτεκτονική της και το μείγμα των πολιτικών με το οποίο άλλαξε το οικονομικό και κοινωνικό παράδειγμα στα 30 χρόνια του νεοφιλελευθερισμού. Παρόλα αυτά η πολιτική της ελίτ εμμένει πως η κρίση δεν θέτει σε αμφισβήτηση ούτε το οικονομικό μοντέλο ούτε τη μορφή πολιτικής διακυβέρνησης της προηγούμενης περιόδου. Ισχυρίζεται ακόμα και σήμερα ότι η κρίση μπορεί να αποδοθεί σε κάποιες δυσλειτουργίες του χρηματοπιστωτικού συστήματος ή στην πλεονεξία κάποιων μεμονωμένων τραπεζικών μάντζερ.

Η ευρύτερη αρχιτεκτονική, αλλά και οι επιμέρους θεσμοί της Ε.Ε., οικοδομήθηκαν πάνω σε κάποιους πολύ συγκεκριμένους ισχυρισμούς. Πρωτίστως ότι οι αγορές μπορεί να είναι αυτορρυθμιζόμενες και ότι χαρακτηρίζονται από σταθερότητα με αποτέλεσμα να έχουν τη δυνατότητα να αντιδρούν θετικά στον οποιοδήποτε κλυδωνισμό. Επί πλέον, οι θεσμοί της Ε.Ε. οικοδομήθηκαν πάνω στην υπόθεση ότι ο μεγαλύτερος κίνδυνος κλυδωνισμού θα προερχόταν από την κρατική πολιτική και τα «ειδικά» συμφέροντα όπου, βεβαίως, τα τελευταία δεν συμπεριλαμβάνουν τις τράπεζες, τις πολυεθνικές και το κεφάλαιο στο σύνολο του, αλλά τους εργαζόμενους, τους άνεργους και όλους αυτούς που αντιμετωπίζουν το μέλλον χωρίς ουσιαστική κοινωνική προστασία.

Για αυτούς τους λόγους, η νεοφιλελεύθερη διακυβέρνηση έπρεπε να προστατέψει τα οικονομικά κέντρα λήψης αποφάσεων από τα αιτήματα και τους αγώνες των υποτελών τάξεων. Δημιούργησαν για αυτό ένα πολιτικό σύστημα ολιγαρχικό και αδιαπέραστο από τις ταξικές συγκρούσεις στο επίπεδο των κρατών μελών, εξοβελίζοντας κάθε έννοια λαϊκής κυριαρχίας. Οι «ανεξάρτητες» αρχές, με πρώτη τη κεντρική τράπεζα- που όφειλε να έχει ως μόνη μέριμνα τον πληθωρισμό- λειτούργησαν πάνω σε τέτοιες παραδοχές με τα γνωστά αποτελέσματα. Συγχρόνως οι χρηματοαγορές, μετά από χρόνια φιλελευθεροποίησης, λειτούργησαν ως μηχανισμός πειθάρχησης – οι επιχειρήσεις που δεν περιόριζαν τις μισθολογικές απαιτήσεις των εργαζόμενων ή τα κράτη μέλη που άφηναν τις κοινωνικές δαπάνες να δημιουργούν προβλήματα στην επιχειρηματικότητα και στα δημοσιονομικά του κράτους, θα αντιμετώπιζαν μείωση ζήτησης για τα ομολογία τους και άρα δυσμενέστερους όρους δανεισμού. Τα κερδοσκοπικά παιχνίδια τους πρώτους μήνες του 2010 με τα spreads έφεραν στην επιφάνεια με ακραία μορφή αυτό το μηχανισμό πειθάρχησης αλλά δεν άλλαξαν την προϋπάρχουσα μορφή αυτού του μηχανισμού. Οι θεσμοί οικοδομήθηκαν πάνω στην υπόθεση ότι στο μέλλον η παγκόσμια οικονομία δεν θα αντιμετωπίζε υφέσεις σαν αυτές του 1929 και του 1974. Και έτσι το οικοδόμημα ήταν ακραίο στη σύλληψη του σε σχέση με όλες τις άλλες νομισματικές ενώσεις ανά τον κόσμο.

Οι ΗΠΑ, για παράδειγμα, έχουν πολύ περισσότερα εργαλεία παρέμβασης: μια κεντρική τράπεζα που δεν έχει μόνο μέριμνα τον πληθωρισμό και που μπορεί να βοηθήσει την ομοσπονδία και τις πολιτείες όταν αντιμετωπίζουν δημοσιονομικά προβλήματα, ένα μεγάλο ομοσπονδιακό προϋπολογισμό που σταθεροποιεί σε κάποιο βαθμό τις πολιτείες αυτές που έχουν πληγεί σε μεγαλύτερο βαθμό από την κρίση και που επιτρέπει το κόστος της βοήθειας να μοιραστεί με τις περιοχές με μικρότερο πρόβλημα, μια δημοσιονομική πολιτική που ασκείται κεντρικά με βάση την οικονομική κατάσταση που επικρατεί σε όλη τη χώρα και όχι σε σχέση με αυτό που ισχύει σε κάποια προνομιακή πολιτεία. Τίποτα από όλα αυτά δεν προβλέπονται στην Ε.Ε. Αυτό που έχει επικρατήσει είναι το όραμα της Θάτσερ για μια Ε.Ε. ως ενιαία αγορά, χωρίς κανένα συλλογικό νου, χωρίς τη δυνατότητα αλληλεγγύης και συντονισμένων κινήσεων. Μια Ευρώπη ανισότιμη στην αρχιτεκτονική της, ολιγαρχική στη δομή της, με έντονες περιφερειακές και εσωτερικές ανισότητες, όπου επικρατεί το δίκαιο του ισχυρού

Είναι προφανές πια πως χρειάζεται μια ριζική αναδιάρθρωση του συνολικού πλαισίου άσκησης οικονομικής πολιτικής της Ε.Ε. Μια άλλη ΕΚΤ με άλλους στόχους, με άλλα μέσα και με άλλη λογοδοσία. Ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός πρέπει να μετεξελιχθεί για να αναλάβει το ρόλο που παίζει σε όλες τις άλλες μεγάλες ομοσπονδίες. Μια συντονισμένη δημοσιονομική πολιτική της Ε.Ε. πρέπει να παίρνει υπόψη της τις συνθήκες σε όλη την Ένωση, αλλά και το ρόλο της Ε.Ε. στην παγκόσμια οικονομία. Αυτό βεβαίως δεν είναι μια υπόθεση που μπορεί να την αναλάβει η ευρωπαϊκή οικονομική και πολιτική ελίτ. Είναι ένα ανταγωνιστικό πολιτικό σχέδιο οικοδόμησης μια άλλης Ευρώπης που μπορεί να το αναλάβει μόνο η ευρωπαϊκή αριστερά και τα κοινωνικά κινήματα.

Η έλλειψη ανταγωνιστικότητας των PIGS είχε προβλεφτεί από όλους όσοι δεν υπέκυψαν τα νεοφιλελεύθερα ιδεολογήματα. Σε μια Ε.Ε. του κεφαλαίου θα υπάρχουν αδύνατες περιοχές, που θα γίνονται όλο και πιο αδύναμες. Όχι μόνο επειδή χάνουν το εργαλείο της υποτίμησης, αλλά επειδή χάνονται και πολλά άλλα εργαλεία, για παράδειγμα η βιομηχανική και κλαδική πολιτική, ακόμα και ο δημόσιος παρεμβατισμός υποκύπτει στο βωμό των κανόνων ανταγωνιστικότητας. Δεν είναι μόνο το Σύμφωνο Σταθερότητας που αποτελεί ασφυκτικό κορσέ. Τα κράτη μέλη στην ουσία δεν μπορούν να αμφισβητήσουν το παραγωγικό μοντέλο, τον οικονομικό καταμερισμό που επιβλήθηκε δια μέσου του ευρώ και της ΟΝΕ, πόσο μάλλον να πειραματιστούν με νέα παραγωγικά πρότυπα. Στην πραγματικότητα, ακόμα και με δραστηκότερα μέτρα, το ευρωπαϊκό καπιταλιστικό σύστημα είναι σε διαρκή κρίση που την υπαγορεύει η άνιση συσσώρευση κεφαλαίου που υπερκαθορίζεται από την άνιση ιστορική εξέλιξη των χωρών που αποτελούν την Ε.Ε.

Στην ουσία ο δρόμος που προτείνεται είναι ένας και μοναδικός. Η Ελλάδα, αλλά και οι άλλες χώρες, καλούνται να ξαναποκτήσουν την ανταγωνιστικότητα τους μέσω της μείωσης μισθών και άρα τιμών. Τα επιπλέον πακέτα που θα έρχονται το ένα μετά από το άλλο για τις συντάξεις, για την αγορά εργασίας, για τη φορολογία, εξυπηρετούν αυτό το βασικό στόχο. Και αυτή η διαδικασία θα τραβήξει πολύ. Δεν ολοκληρώνεται με την μείωση του πληθωρισμού και των ελλειμμάτων. Θα χρειαστεί να συνεχιστεί η σταθεροποιητική πολιτική για να αντισταθμιστούν τα έτη με συσσωρευμένα ελλείμματα στο ισοζύγιο πληρωμών. Όσο για το χρέος αυτό δύσκολα θα μειωθεί σε συνθήκες ύφεσης και μάλλον θα μείνει στα ίδια επίπεδα και στο τέλος αυτής της δυσσοίυνης διαδρομής.

Συνοψίζοντας: Η συνθήκη της Λισαβόνας και πιο πριν η συνθήκη του Μάαστριχτ, η αρχιτεκτονική, οι διοικητικές προβλέψεις με το Σύμφωνο Σταθερότητας, τα

απροσπέλαστα από τον λαϊκό και πολιτικό έλεγχο κέντρα παραγωγής οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, όλα αυτά που αποτέλεσαν τον ευρωπαϊκό συμβιβασμό μεταξύ σοσιαλδημοκρατών και συντηρητικών πολιτικών δυνάμεων (όπου οι κεντροαριστεροί ακόμα και σήμερα μας καλούν να συνυπογράψουμε) σε βάρος της μισθωτής εργασίας και της συνοχής των ευρωπαϊκών κοινωνιών αποδείχτηκαν ταυτόχρονα συνταγή αποτυχίας ως προς τις διακηρυγμένες στοχεύσεις του νεοφιλελεύθερου σχεδίου και μαζί διάψευση των υπεσχημένων προσδοκιών ευημερίας των κατώτερων κοινωνικών τάξεων. Με αυτή την έννοια η Ευρώπη δεν περνάει μόνο μια οικονομική κρίση, ούτε μόνο μια κοινωνική κρίση εξ αιτίας των ανισοτήτων και της ύφεσης αλλά την ίδια στιγμή μια πολιτική κρίση του νεοφιλελεύθερου οικοδομήματος.

Η Ελλάδα

Στην Ελλάδα ο κόσμος της εργασίας, οι άνεργοι και οι αποκλεισμένοι θα πρέπει να ξέρουν ότι δεν αντιμετωπίζουν μόνο ένα τριετές πρόγραμμα σταθερότητας που μετά τη λήξη του θα επιστρέψουμε στην ομαλότητα. Η Ε.Ε. έχει κάνει σαφές ότι η όποια βοήθεια θα δοθεί για να προστατευτούν τα συμφέροντα των μεγάλων τραπεζών της Γερμανίας και Γαλλίας (που είναι εκτεθειμένα σε ομόλογα του Ελληνικού κράτους), για να μην κινδυνεύσει το ευρώ και για να μην μειωθεί το κύρος της Ε.Ε. από μια προσφυγή κράτους μέλους στο ΔΝΤ. Η όποια βοήθεια δεν αντιμετωπίζει ούτε το χρέος ούτε και την έλλειψη ανταγωνιστικότητας που έχει εμφανιστεί μετά το 2000 σε όλες τις οικονομίες των PIGS.

Στην καλύτερη περίπτωση αντιμετωπίζουμε μια μακρά περίοδο ύφεσης με υψηλή ανεργία, μειωμένους μισθούς, λιγότερες κοινωνικές παροχές. Και τίποτα δεν αποκλείει νέα επεισόδια εμβάθυνσης της κρίσης καθώς οι επενδυτές διστάζουν να επενδύσουν, και οι τράπεζες να δανείσουν, μπροστά σε μια συρρικνωμένη αγορά και κανείς δεν παίρνει τον οποιοδήποτε ρίσκο. Το τελευταίο δεν σημαίνει απαραίτητα ότι θα ξεσπάσει μια νέα κρίση ούτε ότι θα μεταφερθεί η οικονομική στασιμότητα στο πολιτικό πεδίο. Υπάρχουν πολλά ενδεχόμενα: από μια στροφή στον αυταρχικό κρατισμό μέχρι νέες συμμαχίες εντός του συστήματος που θα επιδιώξουν τη διαχείριση της στασιμότητας.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΗΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Το ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση

Το ΠΑΣΟΚ εγκατέλειψε σε λιγότερο από δύο μήνες τις προεκλογικές φιλολαϊκές κορόνες και νεοκευνοσιστικές του θέσεις και υιοθέτησε αφενός τη γραμμή της "ασφάλειας" και της "μπδενικής ανοχής" και αφετέρου τη γραμμή της "πτώχευσης της εργασίας για να αποφευχθεί η πτώχευση της οικονομίας". Έτσι, με τον προϋπολογισμό του 2010 και ακόμη περισσότερο με το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης 2010-2013 προχωρεί σε μια καταιγίδα αντεργατικών και αντικοινωνικών μέτρων (κατεδάφιση ασφαλιστικού, μειώσεις μισθών, κατάργηση των επισφαλώς απασχολούμενων στο Δημόσιο και όχι της επισφάλειας, επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών, φοροκαταιγίδα με αυξήσεις έμμεσων φόρων, εκτεταμένες ιδιωτικοποιήσεις κ.λπ.). Η κυβέρνηση είναι ο εντολοδόχος και οικειοθελής διαχειριστής των ευρωπαϊκών και διεθνών ντιρεκτίβων επιτήρησης και πειθάρχησης με στόχο την επιβολή του πιο στυγνού νεοφιλελεύθερου μοντέλου.

Έχοντας επίγνωση ότι αυτή η πολιτική αλλά και η κρίση δημιουργούν έναν εκτεταμένο και βουβό θυμό στην κοινωνία που ανά πάσα στιγμή μπορεί να ξεσπάσει και έχοντας βγάλει τα συμπεράσματα από την εξέγερση του Δεκέμβρη, υλοποιεί ένα σχέδιο αυταρχικής ανασύνταξης του πολιτικού συστήματος ώστε να είναι

ικανό να απορροφήσει τους αναπόφευκτους και μεγάλης έκτασης κραδασμούς που θα αντιμετωπίσει. Η πολιτική, που προ πολλού είχε γίνει διαχείριση στο νεοφιλελεύθερο κοινό τόπο, τώρα μπαίνει στον αυτόματο πιλότο των απαιτήσεων των διεθνών αγορών, παρακάμπτοντας κάθε διαμεσολάβηση ή φιλτράρισμα μέσα από τις "εθνικές ιδιαιτερότητες". Μαζί με τις υπόλοιπες δημόσιες δαπάνες περικόπτονται και δαπάνες αναπαραγωγής του παραδοσιακού δικοματισμού – τα τελευταία απομεινάρια του παλιού τρόπου άρθρωσης των κοινωνικών συμμαχιών της εξουσίας. Η απονομιμοποίηση των κεκτημένων πάει μαζί με την απονομιμοποίηση των διαμεσολαβήσεων και του ρόλου των "συντεχνιών". Ο "Καλλικράτης", στην ίδια ακριβώς γραμμή, συγκεντροποιεί την αυτοδιοικητική εξουσία με σκοπό να την κάνει πιο πολύ "κράτος" και να τη χειραφετήσει από τις «δουλείες» τοπικών διαμεσολαβήσεων και από τις κατακτήσεις και τις δυνατότητες παρέμβασης και διεκδίκησης από τις "τοπικές κοινωνίες".

Ο εκλογικός νόμος, που θα εισάγει το γερμανικό μοντέλο, αποσκοπεί να θωρακίσει τη νεοφιλελεύθερη διακυβέρνηση απέναντι στις πιθανότητες "αρρυθμίες" που θα προκαλούσε η εκλογική φθορά του δικοματισμού σε συνδυασμό με περαιτέρω εκλογική άνοδο της Αριστεράς, η αδυναμία σχηματισμού αυτοδύναμων κυβερνήσεων.

Αυτή η διαδικασία "αποστείρωσης" του πολιτικού συστήματος από τις δουλείες των παλιού τύπου διαμεσολαβήσεων έχει το ανάλογο της στην τακτική της ηγεσίας Παναγόπουλου στη ΓΣΕΕ και της ΠΑΣΚΕ γενικότερα στην ηγεσία των τριτοβάθμιων ιδιαίτερα συνδικαλιστικών οργανώσεων του εργατικού κινήματος. Ακόμη και ο ξέπνοος διεκδικητισμός με τις αποτυχημένες απεργίες και στάσεις εργασίας που εξαγγέλλονταν χωρίς να οργανώνονται, εγκαταλείπεται και τη θέση του παίρνει ο απροσχημάτιστος κυβερνητικός και συχνά ανοικτά φιλοεργοδοτικός συνδικαλισμός. Η ηγεσία της ΠΑΣΚΕ στη ΓΣΕΕ δεν θέλει πλέον να διακινδυνεύσει ούτε καν να προσποιηθεί πως αντιστέκεται. Θέλει να φτιάξει υγειονομική ζώνη γύρω από τις τριτοβάθμιες οργανώσεις του συνδικαλιστικού κινήματος, για να μην αφήσει κανένα περιθώριο να εκφραστούν και μέσα από αυτές οι διαθέσεις αντίστασης των εργαζομένων. Είναι η προσαρμογή του κυβερνητικού συνδικαλισμού στις διαδικασίες αυταρχικής ανασύνταξης του πολιτικού συστήματος.

Προφανώς αυτή η πολιτική του ΠΑΣΟΚ είναι ενιαία και αδιαίρετη στο οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό και θεσμικό επίπεδο. Γι' αυτό και είναι απορριπτέα στο σύνολό της από την Αριστερά. Η οποία πρέπει να διατυπώσει ένα ανταγωνιστικό πολιτικό σχέδιο και να διαμορφώσει μια γραμμή αντιπολίτευσης, αντικαπιταλιστικής, και σοσιαλιστικής. Το πολιτικό σχέδιο της Αριστεράς για να μπορεί να είναι ανταγωνιστικό και «επικίνδυνο» χρειάζεται όχι μόνο να οικοδομεί ισχυρά επιχειρήματα αλλά και ισχυρισμούς της να αποτελούν τους βασικούς λόγους των κοινωνικών αντιστάσεων, των διεκδικήσεων των εργαζομένων, των αγώνων της νεολαίας. Όσο δεν διαμορφώνουμε τους όρους ηγεμονίας του δικού μας πολιτικού σχεδίου θα έχει ως αποτέλεσμα να εμφανίζεται πιο αποτελεσματικά η από τα δεξιά "αντισυστημική" και "εθνικά υπερήφανη" αντιπολίτευση του ΛΑΟΣ. Το κενό αυτό αριστερής αντιπολίτευσης και εναλλακτικού – ανταγωνιστικού πολιτικού σχεδίου, κοινωνικά επενδυμένου, από την Αριστερά εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους να επικρατήσουν οι συντονισμένες εξωτερικές και εσωτερικές πιέσεις για από τα δεξιά και από τα πάνω αντιπολίτευση και φθορά του ΠΑΣΟΚ, που θα ανοίξουν τον επικίνδυνο δρόμο για περαιτέρω ισχυροποίηση της ακροδεξιάς και της φασιστικής απειλής και για ακόμη αυταρχικότερη διακυβέρνηση.

Η απάντηση της Αριστεράς στην κρίση.

Η ριζοσπαστική Αριστερά δεν έχει λόγους να ανα-

ζητεί σχέδια «διεξόδου από την καπιταλιστική κρίση», δεν είναι δική της δουλειά η «καλύτερη αναπαραγωγή του συστήματος. Αντιθέτως. Η δική της υποχρέωση είναι η εκπροσώπηση των κατώτερων τάξεων: στη μεγάλη μάχη που δίνεται για την κατανομή του κόστους της κρίσης πρέπει να εξασφαλίσει τα καλύτερα αποτελέσματα για τις κοινωνικές κατηγορίες, των οποίων αποτελεί τμήμα. Το κριτήριο της Αριστεράς είναι η ικανοποίηση των αναγκών του συνόλου των ανθρώπων και, μ' αυτήν την έννοια, στο μέτρο που αξιοποιεί αυτό το κριτήριο στην πολιτική της παρέμβαση, είναι μέτοχος του κομμουνισμού, αυτού του μεγάλου «κινήματος που καταργεί ήδη από σήμερα την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων».

Η δική μας αριστερά χρειάζεται συμμαχίες, παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες σε πολλά πεδία και πολλά επίπεδα. Ενδεικτικά:

Η αμφισβήτηση των ανεξάρτητων αρχών, του ρόλου πειθάρχησης των χρηματαγορών, του μοντέλου διακυβέρνησης της Ε.Ε. που αποκλείει τον κόσμο της εργασίας αναδεικνύουν τη **δημοκρατία ως μέρος της λύσης**. Χρειάζεται προστασία από τις χρηματαγορές με περιορισμούς ή/ και φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, μια ΕΚΤ που λογοδοτεί στο Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και που έχει στόχους και για την πραγματική οικονομία. Μόνο στο υπερεθνικό επίπεδο αντιμετωπίζονται οι χρηματαγορές και οι πολυεθνικές. Χρειάζεται έντονος συντονισμός των ευρωπαϊκών συνδικάτων και των κοινωνικών κινήματων για να αλλάξουν οι συσχετισμοί, για να αλλάξει η ατζέντα.

Η έλλειψη συντονισμού στο επίπεδο Ε.Ε. μετά από την κρίση δείχνει το δρόμο για **μεγάλες θεσμικές παρεμβάσεις** για τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό, για δεσμούς αλληλεγγύης με έντονο το στοιχείο της αναδιανομής εισοδήματος και πλούτου, για μια συντονισμένη δημοσιονομική πολιτική με γνώμονα τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες σε **όλη** την Ένωση αλλά και τις συνθήκες στην παγκόσμια οικονομία.

Το ροκάνισμα του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου με τις αναμενόμενες ανισότητες, αποκλεισμούς και διακρίσεις οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι προτεραιότητες πρέπει να αντιστραφούν, ότι οι στόχοι του οικονομικού μοντέλου πρέπει να αλλάξουν ριζικά. Ο ελεύθερος χρόνος, η φροντίδα, η σχέση ανδρών-γυναικών, οι σχέσεις εργασίας και οι σχέσεις στις κοινότητες που ζούμε είναι στόχοι στους οποίους η παραγωγή οφείλει να προσαρμοστεί και όχι αντίστροφα. Οι **κοινωνικές ανάγκες αναδεικνύουν νέους στόχους και νέα μέσα**.

Στον αντίποδα της κυβερνητικής πολιτικής.

Ως ριζοσπαστική Αριστερά είμαστε στον αντίποδα της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ και στις συναινέσεις που του παρέχουν Ν.Δ. και ΛΑΟΣ. Έχουμε κάθε λόγο για να μπλοκάρουμε το Πρόγραμμα σταθερότητας του ΠΑΣΟΚ, την αναδιανομή εισοδημάτων και δικαιωμάτων σε βάρος των λαϊκών τάξεων που προωθεί το μπλοκ εξουσίας. επιδιώκουμε μια ριζική αναδιανομή του εισοδήματος σπληνική καταρχήν σε μεγάλη αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης της αστικής τάξης. Σήμερα, ακριβώς στις συνθήκες της κρίσης, αρνούμαστε να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα ως εθνικά ή «καθολικά» -η «ζήτηση» που μας απασχολεί είναι αυτή των λαϊκών τάξεων. Αυτή στοχεύουμε να ενισχύσουμε σε βάρος εκείνης των επιχειρηματιών.

Ας το επαναλάβουμε: όλα τα προηγούμενα δεν είναι μέτρα «επίλυσης της κρίσης». Δεν είναι δική μας δουλειά να προτείνουμε κάτι τέτοιο. Πρόκειται για παρεμβάσεις στην ταξική πάλη προς όφελος των κατώτερων στρωμάτων. Όπως, μέσα στην έξαψη των ημερών, δήλωσε ο ιδεότυπος του σύγχρονου καπιταλιστή, ο Γουόρεν Μπάφετ, «η ταξική πάλη υπάρχει και είναι η δική μου τάξη που κερδίζει». Δουλειά μας είναι να γίνει το αντίθετο ακριβώς: να είναι η δική μας τάξη που κερδίζει.

ΜΕ ΠΟΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ; ΜΕ ΠΟΙΟΝ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟ ΚΑΙ ΠΟΙΟΝ ΣΥΡΙΖΑ

Δέκα χρόνια μετά την αριστερή στροφή του Συνασπισμού, δέκα χρόνια μετά το Σπάτλ, οι κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες έχουν αλλάξει τελείως το χάρτη των κινημάτων και της Αριστεράς. Δύο χρόνια πριν, το ξέσπασμα της παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης έδωσε στις κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες νέα έκταση, βιαιότητα και βάθος. Η δική μας Αριστερά, η ενωτική – ριζοσπαστική – κινηματική Αριστερά, ο ΣΥΡΙΖΑ, προϊόν αυτών των διεργασιών και κληρονόμος μερικών από τις καλύτερες κατακτήσεις αυτής της διαδρομής, βρίσκεται στο σταυροδρόμι μεγάλων διλημάτων και προκλήσεων. Πρέπει να (ανα)στοχαστούμε πάνω στην κοινή μας διαδρομή, τις κατακτήσεις αλλά και τα ελλείμματα και τις αναπηρίες, ώστε να κάνουμε τις επιλογές που θα δώσουν στα κινήματα και την ανασύνθεση της Αριστεράς μια νέα προωθητική ορμή.

Σχέδιο και κατακτήσεις της Ριζοσπαστικής Αριστεράς

Βασίσαμε το πολιτικό σχέδιο οικοδόμησης του ΣΥΡΙΖΑ ως μαζικής Ριζοσπαστικής Αριστεράς σε δύο βασικές και αλληλοσυμπληρούμενες εκτιμήσεις για την περίοδο: **Πρώτο**, ότι η νεοφιλελεύθερη μετάλλαξη της σοσιαλδημοκρατίας υπονομεύει τις σχέσεις πολιτικής εκπροσώπησης με πλατιά στρώματα εργαζομένων και νεολαίας και δημιουργεί σ' αριστερά της πολιτικό «κώρο» για τη συγκρότηση νέων πολιτικών σχηματισμών της Ριζοσπαστικής Αριστεράς. **Δεύτερον**, ότι από τις αρχές του νέου αιώνα ήταν φανερά τα σημάδια μιας προϊούσας κρίσης ηγεμονίας του νεοφιλελευθερισμού. «Τεκμηριώσαμε» και επαληθεύσαμε αυτές τις δύο βασικές εκτιμήσεις με τη συμμετοχή μας στα βασικά μέτωπα και κινήματα (εργατικό, αντιρατσιστικό, οικολογικό, κινήματα πόλης).

Τα κεκτημένα

Εξειδικεύσαμε όλοι μαζί –Συνασπισμός, Συνιστώσες του ΣΥΡΙΖΑ και ανένταχτοι– την παραπάνω ανάλυση σε πολιτικές προτεραιότητες και μέτωπα πάλης με αιχμή το «κοινωνικό ζήτημα», με την γενίκευση της επισφάλειας και της εργασιακής περιπλάνησης, Αναδείξαμε παράλληλα πολιτικά αλλά και δια μέσου κοινωνικών αγώνων και αντιστάσεων το 2ο πυλώνα του νεοφιλελευθερισμού: την παράδοση των κοινωνικών αγαθών, των μηχανισμών κοινωνικής αναπαραγωγής, στην αγορά και στο κέρδος, παράδοση που δημιουργεί νέους αποκλεισμούς και εξαιρέσεις, διαλύοντας την όποια κοινωνική συνοχή. Μέσα από την ίδια πολιτική ανάλυση δείξαμε τις επιπτώσεις της εκχώρησης των δημόσιων χώρων, της δημόσιας παρουσίας στις κατασκευαστικές εταιρείες και στις ριάλ εστέιτ, τόσο στο περιβάλλον όσο και στις εργασιακές σχέσεις και την ποιότητα ζωής. Αναλύσαμε παράλληλα καταδεικνύοντας τους μηχανισμούς διαφθοράς που διαπλέκουν την πολιτική τάξη, με τους εκκλησιαστικούς κύκλους και τα επιχειρηματικά συμφέροντα. Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που δημιουργούνται αντίστοιχες συμμαχίες στις κρατικές προμήθειες, στα εξοπλιστικά προγράμματα και στις αναθέσεις δημόσιων έργων. Η αναγωγή όλων των προηγούμενων στο πολιτικό πεδίο, μας έδωσε «γραμμή» για την περίοδο: πολιτικά, κοινοβουλευτικά, συνδικαλιστικά και αυτοδιοικητικά.

Ο ΣΥΡΙΖΑ απέκτησε ταυτότητα διακριτή, ανταγωνιστική και μάχιμη γιατί ακριβώς είχε να αντιπαράθεσει τις δικές του επεξεργασίες, τα δικά του αιτήματα μετασχηματισμών –με άλλα λόγια το δικό του πρόγραμμα– απέναντι στη νεοφιλελεύθερη δικομματική συναίνεση. Ένα μείγμα πολιτικής δηλαδή που περιλάμβανε προγραμματικές επεξεργασίες και δράση (πολιτική και κοινωνική) που έδειξε να είναι διατεθειμένος να την υπε-

ραπιστεί παντού: στη Βουλή, στους εργατικούς και κοινωνικούς αγώνες, στην εξέγερση του Δεκέμβρη, στους περιβαλλοντικούς αγώνες, στην υπεράσπιση των πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, στα δικαιώματα των μεταναστών, χωρίς να λογαριάζει κόστος και επιθέσεις. Όλα τα παραπάνω τα κρατάμε ως κεκτημένα της πολιτικής μας διαδρομής, γνωρίζοντας ταυτόχρονα ότι δεν είναι αρκετά για τη νέα περίοδο της οικονομικής κρίσης, που μπορεί υπό προϋποθέσεις να εξελιχθεί σε ευκαιρία μετασχηματισμού του κοινωνικοοικονομικού συστήματος, δηλαδή σε ευκαιρία μετάβασης στο σοσιαλισμό και επανανομηματοδότησης της ιδέας του κομμουνισμού.

Οι ανεπάρκειες

Αυτή η «κόκκινη γραμμή» που συνδέει τα αρχικά μας εφόδια και το αρχικό μας «πρόγραμμα» με τις μετέπειτα και πρόσφατες κατακτήσεις μας είναι στην πραγματικότητα ο «οδικός χάρτης» της έως τώρα πορείας μας. Είναι οι κοινές μας κατακτήσεις. Ωστόσο, δεν είχαμε όλοι στον ΣΥΡΙΖΑ την ίδια κατανόηση ούτε την ίδια ερμηνεία για την πορεία του κοινού μας εγχειρήματος, ενώ υπάρχουν και αυτοί που είτε δεν πίστεψαν στο εγχείρημα είτε το είδαν σαν «αναγκαίο κακό» ή τρέχουσα τακτική επιλογή είτε το εκθρέψαν ανοικτά. Στο τρίπτυχο «ενότητα στη δράση – πολιτική ενότητα – ανασύνθεση της Αριστεράς» οι αντιστάσεις από την Ανανεωτική Πτέρυγα αλλά και από συνιστώσες αποδείχθηκαν ισχυρές και στα τρία συστατικά του: η κοινή δράση εγκλωβίστηκε στις εκλογικές καμπάνιες και σε ελάττωστες και μικρές εμβέλειες καμπάνιες προς την κοινωνία (με φωτεινές εξαιρέσεις την καμπάνια υποστήριξης του πανεκπαιδευτικού κινήματος ενάντια στην αναθεώρηση του άρθρου 16 και την κοινή μας δράση μέσα από τα κινήματα πόλης), η δε πολιτική ενότητα και ακόμη περισσότερο η ανασύνθεση της Αριστεράς αντιμετωπίστηκαν σαν κίνδυνος για την αυτονομία των Συνιστωσών, του Συνασπισμού συμπεριλαμβανομένου.. Η «προτεραιότητα της πολιτικής», ως όρος για την ενωτική συνύπαρξη πολύ διαφορετικών ρευμάτων και διαδρομών, κατανοήθηκε λανθασμένα σαν άτυπη συμφωνία «αποκλεισμού» των ιδεολογικών, αξιακών και στρατηγικών στοιχείων ως συστατικών της οικοδόμησης του ενωτικού εγχειρήματος, με συνέπεια όλα τα ζητήματα να ανάγονται σε ζητήματα τακτικής. Το «προβόδισμα της πολιτικής» έγινε άλλοθι για να μην προχωρήσει ο μετασχηματισμός του ΣΥΡΙΖΑ, με τη δημοκρατική συμμετοχή των μελών στην παραγωγή πολιτικής και στον έλεγχο των πεπραγμένων, μαζικοποιώντας τις γραμμές του και μετατρέποντάς τον σε πραγματικό αντίπαλο δέος του συστήματος. Και σαν επιστέγασμα, είχαμε τη συστηματική υπονόμευση των επιλογών, των φυσιογνωμικών χαρακτηριστικών αλλά και του ίδιου του εγχειρήματος από την Ανανεωτική πτέρυγα του ΣΥΝ, στελέχη της οποίας μιλούσαν και μιλούσαν εξ ονόματος του ΣΥΡΙΖΑ και κατέχοντας θέσεις εκπροσώπησης του ΣΥΡΙΖΑ ..εναντίον του ΣΥΡΙΖΑ.

Στην κορύφωση της ανοδικής του δυναμικής, αμέσως μετά τις εκλογές του 2007, αυτές οι ανεπάρκειες άρχισαν να υποσκάπτουν αυτή τη δυναμική. Οι κατακτήσεις στις οποίες αναφερθήκαμε και οι οποίες έφεραν τη δυναμική του ΣΥΡΙΖΑ σε μια πρώτη κορύφωση, άρχισαν να υπονομεύονται από τις ανεπάρκειες, και μαζί τους να υποβαθμίζεται η ίδια του η δυναμική. Μια διαδικασία φθοράς και υπονόμευσης του κοινού μας εγχειρήματος έχει έκτοτε ενεργοποιηθεί, ενώ δεν έλειψαν και οι ανοιχτές κρίσεις που έθεσαν το εγχείρημα σε άμεσο κίνδυνο διάσπασης και διάλυσης. Ο ΣΥΡΙΖΑ σαν εκλογικός μηχανισμός και μέτωπο συνιστωσών έχει φτάσει στα όριά του, όπως και η διαδικασία της πολιτικής ενότητας και της ανασύνθεσης της Αριστεράς που κάνει αφαίρεση των ιδεολογικών, αξιακών και στρατηγικών στοιχείων. Αν θέλουμε να βγούμε από το φαύλο κύκλο της αναπαραγωγής της κρίσης, πρέπει να στο-

χοθετήσουμε το μετασχηματισμό του ΣΥΡΙΖΑ και την αναζωογόνηση της διαδικασίας της ανασύνθεσης με ιδεολογικά, στρατηγικά και αξιακά στοιχεία.

Ποιος ΣΥΡΙΖΑ

Ποιο μαζικό πολιτικό υποκείμενο μπορεί να κάνει πράξη και να μετατρέψει σε υλική δύναμη μια τέτοια γραμμή; Η απάντηση έχει δύο πλευρές: Πρώτον, χρειαζόμαστε ένα μαζικό πολιτικό υποκείμενο της Αριστεράς, χρειαζόμαστε το μετασχηματισμό του ΣΥΡΙΖΑ. Δεύτερον, αυτό το νέο, μαζικό πολιτικό υποκείμενο με κατεύθυνση αλλά και δομές που να υλοποιούν τη μαζική παρέμβαση στην κοινωνία, τους κοινωνικούς χώρους, τις αντιστάσεις, με στόχο την οικοδόμηση μιας κοινωνικής συμμαχίας ανατροπής του νεοφιλελευθερισμού και ενεργοποίησης μιας διαδικασίας μετασχηματισμών σε σοσιαλιστική κατεύθυνση.

Έχει αποδειχθεί, στην Ελλάδα αλλά και την Ευρώπη, ότι τις νέες μαζικές δυναμικές δεν μπορούν να τις εκφράσουν πολιτικά οι παλιές συγκροτήσεις, αλλά μόνο νέες, μαζικές πολιτικές συγκροτήσεις. Και αντίστροφα: όπου δεν δημιουργούνται τέτοιες νέες μαζικές πολιτικές συγκροτήσεις, η διαδικασία ανασύνθεσης της Αριστεράς βραχυκυκλώνεται και ο στόχος της πολιτικής έκφρασης των μαζικών διαθέσεων αμφισβήτησης του νεοφιλελευθερισμού απομακρύνεται.

Φυσικά υπάρχουν και πολιτικοί λόγοι για την κρίση του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι οι πολιτικές αντιθέσεις μέσα στον ΣΥΡΙΖΑ παίρνουν συχνά κρισιμική μορφή ακριβώς επειδή η οργανωτική του μορφή συγκρότησης δεν του παρέχει τα μέσα για να τις διαχειριστεί. Το ζήτημα “ποιος και πώς αποφασίζει” δεν έχει απαντηθεί θεσμικά, με αποτέλεσμα να βασιλεύουν τα πολλαπλά κέντρα εκπόνησης και εκφώνησης γραμμής, να ανθούν οι προσωπικές πρωτοβουλίες και ο παραγοντισμός. Στο πλαίσιο αυτό, ακόμη και πολιτικά διαχειρίσιμες διαφωνίες γίνονται αιτία κρίσεων. Η δημοκρατία στο ΣΥΡΙΖΑ, τα πολιτικά δικαιώματα και κυρίως οι πολιτικές αρμοδιότητες των μελών, θα αποδραματοποιούσε, θα έβαζε στις σωστές τους διαστάσεις και θα έκανε πολύ πιο διαχειρίσιμες τις όποιες διαφωνίες. Αντίθετα, στον ΣΥΡΙΖΑ εκλογικό μηχανισμό και μέτωπο συνιστωσών ακόμη και ελάσσονος σημασίας διαφωνίες προκαλούν κρίσεις, δραματοποιήσεις, συσπειρώσεις και αντισυσπειρώσεις κ.λπ. Ήδη οι αλληπάλληλες, μικρές και μεγάλες, κρίσεις του τελευταίου διαστήματος έχουν σε τέτοιο βαθμό υπονομεύσει τη συνοχή του εγχειρήματος ώστε οι τάσεις αποστράτευσης συντρόφων και συντροφισσών καθώς και η έλλειψη διάθεσης και αδυναμία παρέμβασης να έχουν πάρει επικίνδυνες διαστάσεις.

Έχει επίσης αποδειχθεί επαρκώς ότι ο ΣΥΡΙΖΑ εκλογικός μηχανισμός και μέτωπο συνιστωσών, μεταξύ άλλων και εξαιτίας της αδυναμίας του να στρατεύσει μαζικά κόσμο στις γραμμές του, πάσχει από προφανή αδυναμία να οργανώσει μαζικές παρεμβάσεις στους κοινωνικούς χώρους, να οικοδομήσει δυνατότητες και δομές παρέμβασης στα κινήματα, να φτιάξει συριζικές κλαδικές οργανώσεις και παρατάξεις. Η αδυναμία αυτή ενισχύει την ηγεμονία των απόψεων που βλέπουν την κοινοβουλευτική ή εκλογική παρέμβαση σαν το κύριο αν όχι το αποκλειστικό πεδίο παρέμβασης του ΣΥΡΙΖΑ και δεν αφήνει περιθώρια ουσιαστικών παρεμβάσεων, πλην ίσως επικοινωνιακού χαρακτήρα ακτιβισμών.

Από την άλλη, η κρίση και η αυταρχική αναδόμηση του πολιτικού συστήματος απαιτούν ένα μαζικό πολιτικό υποκείμενο που δεν μπορεί να αρκείται σε επικοινωνιακή χρήση του πολιτικού λόγου ή σε εκφώνηση πολιτικής μέσα από τα ΜΜΕ. Η Αριστερά και ο ΣΥΡΙΖΑ δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τις πιέσεις της κρίσης (μεγάλη έκταση ανεργίας και επισφάλειας), μείωση εισοδημάτων και αύξηση της φτώχειας), την αυταρχική αναδόμηση του πολιτικού συστήματος και τη συναίνεση του φόβου αν δεν μεταφέρει το κέντρο βάρους των

παρεμβάσεων της στα κινήματα, στους κοινωνικούς χώρους, στην κοινωνία. Δεν θα συνδεθεί πραγματικά με τους εργαζόμενους και με το δυναμικό των κινήματων αν δεν είναι δίπλα τους, εκεί που βιώνουν τα προβλήματα και αδιέξοδα.

Για όλους τους προηγούμενους λόγους, η ανασύνθεση της Αριστεράς και ο μετασχηματισμός του ΣΥΡΙΖΑ δεν συνιστούν έναν οργανωτικό σεχταρισμό ή ρομαντισμό αλλά πολιτικό σχέδιο ξεπεράσματος της κρίσης του ΣΥΡΙΖΑ και συγκρότησης ενός μαζικού πολιτικού υποκειμένου της Ριζοσπαστικής Αριστεράς που θα μπορεί να αγωνιστεί αποτελεσματικά για τη ριζική ανατροπή των πολιτικών και κοινωνικών συσχετισμών.

Για αυτούς τους λόγους το σύνθημα «**ΣΥΡΙΖΑ παντού**» πρέπει να αποκτήσει οργανωτική και πολιτική υπόσταση. Με αυτή την έννοια είναι ακατανόητη μια φοβική συμπεριφορά συντρόφων, που κατά τα άλλα «ορκίζονται» στην αριστερή στροφή, στην πράξη όμως λειτουργούν ανασχετικά με οργανωτιστικά επιχειρήματα στην προώθηση της εγγραφής μελών στις Τοπικές και Κλαδικές Επιτροπές του ΣΥΡΙΖΑ. Που αναστέλλουν τη μαζική συμμετοχή συντρόφων-ισων, που κωλυσιεργούν στην απόδοση της **κάρτας του μέλους ΣΥΡΙΖΑ**, δηλαδή στα πολιτικά δικαιώματα των μελών, ενταγμένων και ανέντακτων σε Συνιστώσες, με άλλα λόγια στην αναγνώριση της ευθύνης που έχει καθένας και καθεμία που συμμετέχει στη διαμόρφωση της πολιτικής, στον έλεγχο και τη λογοδοσία των διευθυντικών πολιτικών οργάνων, δια μέσου **εκλεγμένων αντιπροσωπευτικών σωμάτων**. Ο φόβος της διάχυσης του ΣΥΝ στο ΣΥΡΙΖΑ είναι ένα «κόλπο» που χρησιμοποιεί η Ανανεωτική Πτέρυγα για να επενδύσει στον κομματικό πατριωτισμό των μελών και να μπορούν ανενόχλητα τα στελέχη της να διαμεσολαβούν την πολιτική εν αγνοία τους. Όταν όμως χρησιμοποιείται από στελέχη της αριστερής πλειοψηφίας στην καλύτερη περίπτωση συνιστά άγνοια του κομματικού φαινομένου. Κανένα κόμμα, ποτέ, δεν διαχύθηκε σε άλλο παρά μόνο στο βαθμό που η μεγάλη πλειοψηφία των μελών συναινούσε. Σε κάθε άλλη περίπτωση οι κομματικοί δεσμοί και η συνεκτική πολιτική ταυτότητα υπερτερούσε των σχεδίων «διολίσθησης».

Η ανασύνθεση

Οι μαζικοί – πλατιοί πολιτικοί σχηματισμοί και κόμματα της Αριστεράς που είναι προϊόν ανασύνθεσης δεν μπορεί παρά να είναι σε αντιστοιχία με το εύρος του κοινωνικού υποκειμένου στο οποίο αναφέρονται. Θα περιέχουν λοιπόν μέσα τους τόσο μεταρρυθμιστικές τάσεις και ρεύματα όσο και αντικαπιταλιστικές και επαναστατικές τάσεις και ρεύματα. Στα νέα πλατιά κόμματα και σχηματισμούς της Ριζοσπαστικής Αριστεράς πρέπει να υπάρχει ο χώρος για την ανεμπόδιστη ύπαρξη και δράση των ιδεολογικών και ιστορικών ρευμάτων. Τα νέα πλατιά κόμματα και σχηματισμοί της Ριζοσπαστικής Αριστεράς δεν θα υποταχθούν στην αποϊδεολογικοποίηση και τη μεταμοντέρνα ιδεολογική αποσάθρωση, δεν θα υποταχθούν στο μεσοσιανισμό μιας πολιτικής και ιδεολογικής παρθενογένεσης, αλλά ούτε θα απολυτοποιήσουν τις ιστορικές ιδεολογικές ταυτότητες.

Ποιος Συνασπισμός: αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας και διεύθυνσης του κόμματος

Όλα τα παραπάνω είναι αδύνατον να γίνουν αν δεν αλλάξουμε το ίδιο το κόμμα μας, να το κάνουμε δηλαδή ικανό να «επωμισθεί» μια διαδικασία ανασύνθεσης της Αριστεράς και μετασχηματισμού του ΣΥΡΙΖΑ. Όταν μάλιστα όλοι και όλες γνωρίζουμε ότι πολλά από τα ιδεολογικά και πολιτικά προβλήματα του Συνασπισμού εμφανίζονται συνήθως σαν οργανωτικές παθογένειες.

Ο πολύ χαλαρός τρόπος της λειτουργίας των Πολιτικών Κινήσεων και των Νομαρχιακών Επιτροπών, η αδύναμη σύνδεση τους με τα λαϊκά προβλήματα, εξαι-

τίας της περιορισμένης συμμετοχής στα κινήματα και στις κοινωνικές οργανώσεις, ιδιαίτερα στο συνδικαλισμό, δημιουργούν ένα τύπο πολιτικής οργάνωσης εσωστρεφή με δημοσιογραφική κατανόηση των πολιτικο-κοινωνικών ανταγωνισμών. Παράλληλα η περιστασιακή και εκ των υστέρων πολιτική συζήτηση, το χαμηλό επίπεδο των αντιπαράθεσεων που διαπερνούν την κοινοματική ζωή, και καθορίζουν τη μειωμένη κινητικότητα των περισσότερων οργανώσεων του κόμματος, ο συγκεντρωτισμός στη λειτουργία των ηγετικών στελεχών ο οποίος πριμοδοτείται από τον γραφειοκρατικό τρόπο συγκρότησης του ΣΥΝ και ανατροφοδοτείται από τη λογική της ανάθεσης που κυριαρχεί στη «βίαση», είναι εκφυλιστικά φαινόμενα που δεν μπορούν να ξεπεραστούν με διοικητικούς τρόπους. Μόνο πολιτικά μέσα μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση αυτού του κλίματος γεροντικής νοσηρότητας που χαρακτηρίζει την εσωτερική ζωή του μεγαλύτερου τμήματος του κόμματος.

Είναι χαρακτηριστικό πως σε καλύτερη κατάσταση βρίσκονται μόνο εκείνες οι οργανώσεις που τόλμησαν να απευθυνθούν στην κοινωνία παίρνοντας μέρος στην πολιτική ζωή και σε κοινωνικές συγκρούσεις, είτε μέσα από την ίδρυση αυτοδιοικητικών κινήσεων που συνέχισαν να λειτουργούν και μετά τις εκλογές, είτε μέσα από την έντονη συμμετοχή τους σε δραστήρια τοπικά παραρτήματα του Φόρουμ, είτε σε άλλες κινηματικές προσπάθειες.

Παρά την προφανή αλήθεια της παραπάνω διαπίστωσης υπάρχουν ορισμένα οργανωτικά μέτρα που θα μπορούσαν να παίξουν σημαντικό ρόλο, επειδή ακριβώς είναι αδύνατο να γίνουν ντιρεκτίβες της διοίκησης. Η πραγματοποίησή τους είναι εφικτή μόνο ως υλοποίηση μιας πολιτικής πρότασης η οποία στοχεύει στη ριζική αλλαγή της εσωκομματικής μας κουλτούρας, στα όρια της εσωκομματικής πολιτισμικής επανάστασης.

Συνηγορία και καταγγελία των τάσεων

Πριν αναφερθούμε σε τέτοιου τύπου μέτρα, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφερθούμε σε αυτό που συνιστά στρατηγική πηγή εκπομπής εκφυλιστικών σημμάτων στη ζωή του κόμματος. Μιλάμε, φυσικά, για τη μετατροπή των τάσεων από ιδεολογικά ρεύματα σκέψης και αναζήτησης, σε κλειστούς οργανωτικούς μηχανισμούς με σιδερένια πειθαρχία και αυστηρή ιεραρχία. Καταρχήν θέλουμε να εκφράσουμε τη διαφωνία μας με δύο κατηγορίες απαντήσεων που κυκλοφορούν στο Συνασπισμό, ως απάντηση στο εκρηκτικό πρόβλημα της στρεβλής λειτουργίας των τάσεων. Πιστεύουμε πως η κατάργηση των τάσεων και ανέφικτη είναι, και ιδεολογικά θα αποτελεί πωσγύρισμα, όχι βέβαια στη μονοδικότητα τύπου Κ.Κ.Ε. (είναι αδύνατο να συμβεί κάτι τέτοιο στο χώρο μας) αλλά στο πλασάρισμα μιας μεταμοντέρνας εικόνας ομοψυχίας πίσω από την οποία θα βυσοδομούν ο αχαλίνωτος παραγοντισμός και ο ανελέητος φραξιοτισμός, την ίδια στιγμή που τα «προβλεβλήματα στελέχη», (από τον εκάστοτε πρόεδρο του κόμματος μέχρι τους βουλευτές), θα ήταν η μόνη αυθεντική εκπροσώπηση – δια μέσου των ΜΜΕ- και το μοναδικό κέντρο παραγωγής πολιτικής στο κόμμα. Με άλλα λόγια κάτι τέτοιο θα συνιστούσε τον ασφαλή δρόμο για τη σοσιαλδημοκρατικοποίηση ή την «πασσοποίηση» του κόμματος.

Ταυτόχρονα θεωρούμε απολύτως απαράδεκτη την πρόταση που διακινείται για ομοσπονδιοποίηση του κόμματος με πρόνοιες αυξημένων πλειοψηφιών για τις σημαντικές αποφάσεις και άλλες παρόμοιες ρυθμίσεις, οι οποίες ταιριάζουν σε πολυεθνικά κρατικά μορφώματα και όχι σε πολυτασιακά πλουραλιστικά κόμματα της Αριστεράς

Να φέρουμε τα κάτω πάνω

Πέρα από τις κλασικές πολιτικές απαντήσεις οι οποίες πρέπει να δίνονται σταθερά στο ζήτημα των τά-

σεων (η επιμονή π.χ. στην αριστερή στροφή και την κινηματική δράση σε απόλυτη συνάρτηση με την επίμοχθη προσπάθεια για περαιτέρω αποσαφήνιση του προγραμματικού μας λόγου) είναι σαφές πως τα ακραία αρνητικά συμπτώματα της δράσης τους σχετίζονται με την αναπαραγωγή του ίδιου, εδώ και 20 χρόνια τουλάχιστον (στο Συνασπισμό και στα κόμματα από τα οποία προήλθε), πολιτικού προσωπικού που ανακυκλώνεται με όρους επιτηρίας. Ο σεβασμός στην πολύχρονη προσφορά αυτών των συντρόφων, που οφείλουμε να αναγνωρίσουμε πως κράτησαν όρθιο το χώρο της ανανεωτικής και Ριζοσπαστικής Αριστεράς σε δύσκολες εποχές, δεν μπορεί να μας κάνει να παραγνωρίσουμε το αντικειμενικό γεγονός, πως στα καθήκοντα και στις δυνατότητες της σημερινής εποχής, μπορεί να ανταποκριθεί θαυμάσια μια γενιά στελεχών με εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά.

Ανανέωση με περιφερειακή και γυναικεία υπόσταση

Η γενιά των συντρόφων και των συντροφισσών που έμαθαν να δρουν προσπαθώντας να συνδυάσουν το ριζοσπαστισμό των θέσεων με την μαζικότητα της απεύθυνσης, αναζητώντας θέματα και πρακτικές που μπορούν να δημιουργήσουν ρωγμές στην αστική κυριαρχία μέσα από ενωτικά σχήματα δράσης με αμεσοδημοκρατικές λειτουργίες, αγωνιώντας να μείνουν μακριά από τη στρέβλωση της γραφειοκρατίας, την ελιτίστικη έπαρση του αριστερισμού και τη μιζέρια των αντανακλαστικών του κυβερνητισμού. Η γενιά των συντροφισσών και των συντρόφων που έχουν βαθιά επίγνωση του οικολογικού ελλείμματος της παραδοσιακής Αριστεράς, της σπουδαιότητας των δικαιωμάτων που φαίνεται πως πρωταρχικά αφορούν μειοψηφίες, που γνωρίζουν βιωματικά πως πολιτική είναι εξίσου συζήτηση, οργάνωση, σύνθεση, προγραμματική αναζήτηση και ιδεολογική συγκρότηση όσο και συμμετοχή, παρέμβαση στους τόπους δουλειάς και κατοικίας, αυτών των οποίων επιθυμούμε να είμαστε εργαλείο μάχης τους. Η γενιά με δυο λόγια που υλοποίησε τη στροφή του ΣΥΝ στα κινήματα και στα λαϊκά προβλήματα, πρέπει να εισβάλει ορμητικά στα ηγετικά κλιμάκια του κόμματος.

Αυτή η ανανέωση, ηλικιακή, αλλά και «επιτηρίας», και εμπειριών και κοινωνικής ένταξης, πρέπει να συνδυαστεί με μια γενναία μετατόπιση του κέντρου βάρους των κομματικών προτεραιοτήτων από το κέντρο στην περιφέρεια. Η εκπροσώπηση της περιφέρειας, των λαϊκών γειτονιών των μητροπολιτικών κέντρων, των πόλεων της επαρχίας, πρέπει να αποκαταστήσει τη σύνδεση της με όσα συμβαίνουν στα παραδοσιακά κέντρα των εξελίξεων. Κατεύθυνση που είναι αδύνατο να γίνει αν κομματικοί πόροι (χρήματα και επαγγελματικά στελέχη) δεν μεταφερθούν στην Περιφέρεια και αν δεν αποκτήσει με τη χρήση ποσόστωσης, (τουλάχιστον ένα μέλος στην ΚΠΕ από κάθε Νομό) αυξημένη πρόσβαση και συμμετοχή στα καθοδηγητικά κέντρα του ΣΥΝ.

Η ανανέωση στα ηγετικά, αλλά και στα ενδιάμεσα κλιμάκια του κόμματος πρέπει, εξίσου με τα παραπάνω, να στηριχθεί σε ένα ορμητικό ρεύμα γυναικείας εκπροσώπησης. Για την εξασφάλιση της επίτευξης αυτού του στόχου προτείνουμε τη θεσμοθέτηση ενός μέτρου που ήδη ισχύει στα περισσότερα από τα κόμματα που συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Κόμμα της Αριστεράς : ποσόστωση της τάξης του 50% σε όλα τα κεντρικά όργανα του Συνασπισμού. Γιατί το μέλλον αποκλείεται να είναι αντικαπιταλιστικό, αντιιεραρχικό και κόκκινο (δηλαδή πράσινο) αν ταυτόχρονα δεν γίνει γυναικείο. Η ποσόστωση στο επίπεδο του 50% είναι ένα μέτρο απαραίτητο για τη διευκόλυνση της συμμετοχής των γυναικών στη διεύθυνση του Κόμματος και για το γκρέμισμα των σεξιστικών τειχών που εμποδίζουν την “φυσική” κατάκτηση αυτού του επιπέδου συμμετοχής.

Πολύ περισσότερο από αυτό, όμως, ένα τέτοιο μέ-

τρο συνιστά έμπρακτη αναγνώριση από τη μεριά του ΣΥΝ πως ο πολιτικός του λόγος συνεχίζει να είναι δέσμιος της επιρροής που ασκούν πάνω μας χιλιάδες χρόνια πατριαρχίας. Δεν ισχυριζόμαστε πως η αυξημένη γυναικεία παρουσία στα καθοδηγητικά όργανα θα εξαλείψει μαγικά τον στείρο ανταγωνιστικό αντρικό λόγο από τις γραμμές μας. Θα εκπέμψει όμως ένα ισχυρό σήμα πως είμαστε υποψιασμένοι γι αυτή την πραγματικότητα και αποφασισμένοι να κάνουμε πολλά για να αρχίσουμε να την αλλάζουμε.

ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΚΠΕ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ:

1. Τροποποίηση του άρθρου 3 παρ.δ εδ.2. (ΔΗΜΟΣΙΑ ΜΟΝΟ ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ)

Στο εδ.2 αναγράφεται «Το μέλος δικαιούται να διατυπώσει δημόσια την προσωπική του γνώμη λέγοντας ταυτόχρονα την τη συλλογική απόφαση.»

Προτείνεται να αναγραφεί «**το μέλος υποχρεούται να διατυπώνει δημόσια αποκλειστικά τις συλλογικές αποφάσεις του κόμματος.**»

2. Τροποποίηση του άρθρου 3 παρ.ε εδ.2 και 3. (ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΟΝΟ ΣΤΑ ΦΙΛΙΚΑ ΜΜΕ)

Στο εδ.2 αναγράφεται «Τα μέλη του κόμματος έχουν τη δυνατότητα να συνδιαμορφώνουν και να προβάλλουν συλλογικά τις απόψεις και προτάσεις τους μέσα στο κόμμα και δημόσια.»

Προτείνεται να **απαλειφθεί η λέξη δημόσια και να προστεθούν σε αντικατάστασή της οι λέξεις «στα ΜΜΕ που το στηρίζουν».** Μετά τις ρυθμίσεις αυτές το εδ.3 **απαλείφεται στο σύνολό του.**

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις 2 και 3Γ αποσκοπούν στην προάσπιση του κόμματος ως οργανωτικά και πολιτικά ενιαίου και του δικαιώματος δημοσιοποίησης των απόψεων-προτάσεων της μειοψηφίας στα φιλικά προς το κόμμα ΜΜΕ. Η προβολή μειοψηφικών απόψεων σε εθνικό ακροατήριο συνήθως λειτουργεί υπονομευτικά ως προς το κόμμα.

3. Τροποποίηση του άρθρου 16 παρ.ιβ (ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕΛΩΝ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ)

Στο εδάφιο αυτό ορίζεται «Για σοβαρά ζητήματα πριν αποφασίσει η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή επιδιώκεται η συζήτηση στις Πολιτικές Κινήσεις του κόμματος στη βάση προσχεδίου απόφασης με πιθανές εναλλακτικές προτάσεις.»

Προτείνεται η αναδιατύπωση του εδαφίου «**Πριν από κάθε συνεδρίασης της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής διεξάγεται συζήτηση στις Πολιτικές Κινήσεις του κόμματος στη βάση προσχεδίου απόφασης με ενδεχόμενες εναλλακτικές προτάσεις.**»

Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται η πολιτική λειτουργία των οργανώσεων και η συμμετοχή των μελών στη διαμόρφωση των αποφάσεων του κόμματος. Εξυπακούεται ότι εκτός από τις 'τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις', που είναι το μόνιμο θεματολόγιο της ΚΠΕ, οι συνεδριάσεις μπορεί να είναι θεματικές για λήψη απόφασης και όχι για παροχή εκ των υστέρων έγκρισης, όπως κατ' ουσίαν γίνεται σήμερα.

4. Τροποποίηση του άρθρου 16 παρ.ιδ (ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ)

Στην παρ.ιδ ορίζεται «Την ευθύνη για την εκπροσώπηση του κόμματος στα τηλεοπτικά Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας την έχει το Γραφείο Τύπου στο πλαίσιο των ρυθμίσεων του κώδικα δεοντολογίας που καθορίζει η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.»

Προτείνεται η προσθήκη εδαφίου «**Ο κώδικας δεοντολογίας περιλαμβάνει τρεις Βασικές κατευθύνσεις α) Η επιλογή των εκπροσώπων στα ΜΜΕ γίνεται αποκλειστικά από το κόμμα. β) Η επιλογή γίνεται με βάση το γνωστικό αντικείμενο του προς συζήτηση θέματος ή παρέμβασης γ) επιδιώκεται η εναλλακτική αξιοποίηση περισσότερων στελεχών στην εκπροσώπηση του κόμματος και του συμμαχικού σχήματος.**»

Ομοίως προτείνεται η προσθήκη εδαφίου-μεταβατικής διάταξης «**Ο κώδικας δεοντολογίας συζητείται στις οργανώσεις του κόμματος, εγκρίνεται από την ΚΠΕ και τίθεται σε εφαρμογή μέχρι 31 Ιουλίου 2010.**»

Η σκοπιμότητα της καταστατικής θεσμοθέτησης των τριών κατευθύνσεων υπαγορεύτηκε από την ανάγκη τερματισμού της σημερινής νοσηρής, για αριστερό κόμμα, κατάστασης. Τα ΜΜΕ κατά κανόνα επιλέγουν τους εκπροσώπους μας κατά την απόλυτη κρίση τους καλλιεργώντας προνομιακές σχέσεις. Προβάλλουν τα ίδια και τα ίδια πρόσωπα, αδιάφορο αν γνωρίζουν ή όχι το αντικείμενο και αν παραθέτουν τις δικές τους απόψεις και όχι τις θέσεις του κόμματος. Λόγοι ίσης μεταχείρισης, ανάδειξης του πλούσιου στελεχειακού δυναμικού μας, αλλά και αποτελεσματικής παρουσίας των θέσεων του κόμματος, επιβάλλουν την εναλλακτική χρησιμοποίηση από πίνακα εξειδικευμένων στελεχών.

Η μεταβατική διάταξη κρίνεται απαραίτητη γιατί η καταστατική διάταξη για κώδικα δεοντολογίας αγνοήθηκε. Σχετική απόφαση της ΚΠΕ του 4^{ου} Συνεδρίου δεν εφαρμόστηκε, με ευθύνη της ΠΓ. Επίσης, παρά την απόφαση της ΚΠΕ του 5^{ου} Συνεδρίου, ουδέποτε ήρθε σε αυτή προς έγκριση κώδικας δεοντολογίας.

5. Προσθήκη στο κεφάλαιο 4, άρθρο 5, με τίτλο **ειδική διάταξη (ΕΠΙΒΟΛΗ ΠΟΙΝΩΝ)**

Η διατύπωση είναι η εξής:

«**Η παράβαση των διατάξεων προάσπισης και σεβασμού των αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του ΣΥΝ, της δημοκρατικής αρχής της πλειοψηφίας και της ενιαίας λειτουργίας και δημόσιας έκφρασης του κόμματος αποτελεί σοβαρή πράξη υπονόμεισής του. Η διαπίστωση της πράξης γίνεται στην πρώτη συνεδρίαση της ΚΠΕ, μετά την τέλεσή της, με αποδεικτική εισήγηση του Γραφείου Τύπου. Επιβάλλεται από την ΚΠΕ στον ή στους παραβάτες ποινή δημόσιας αποδοκίμασης με ανακοίνωση του κόμματος στα ΜΜΕ. Σε περίπτωση υποτροπής, επιβάλλεται, με την ίδια διαδικασία, η ποινή της έκπτωσης από τα κομματικά αξιώματα. Αν πρόκειται για βουλευτή ή ευρωβουλευτή, επιβάλλεται η ποινή της στέρησης του δικαιώματος υποψηφιότητας νέας επανεκλογής.**»

Η σκοπιμότητα θέσπισης της διάταξης είναι προφανής. Το κόμμα τίθεται πάνω από τις προσωπικές ή τασικές επιδιώξεις. Η ιδέα του είδους της ποινής ανήκει στην Π.Κ. Αμπελοκήπων.

Τις 5 προτάσεις αυτές προτείνουν οι σύντροφοι και συντρόφισσες:

Δ. Παφίλης, Ε. Τσακαλώτος, Μ. Καστρινάκης, Χ. Παπαδόπουλος, Χ. Λάσκος, Χ. Κωνσταντάτος, Μ. Βλαδιμήροβιτς (με επιφύλαξη για την πρόταση 5), Γ. Τόλιος (με επιφύλαξη για την πρόταση 3), Β. Πιλάλης, Α. Λουράντου, Μ. Χατζησάββας, Η. Διώτη (με επιφύλαξη για την πρόταση 1), Γ. Πρωτονοτάριος, Τ. Κουράκης (με επιφύλαξη για την πρόταση 5), Κ. Δελμηήτρος, Ν. Παπαδόπουλος, Σ. Βελισσαρίου, Α. Καρίτζης (με επιφύλαξη για την πρόταση 5), Θ. Καδογλου, Ε. Ουζουνίδου.

6. Τροποποίηση του άρθρου 8 παρ.1 εδ. γ (ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ)

Προτείνεται η διατύπωση: «**Η εκλογή του Προέδρου του κόμματος γίνεται από την ΚΠΕ, όχι από το Συνέδριο.**»

Η ρύθμιση αυτή κρίνεται απαραίτητη για να προβάλλουμε τη συλλογικότητά μας έναντι της ψευδεπίγραφης δημοκρατικότητας με την εκλογή εν λευκώ ανάθεση από ευρύτερα σώματα, όπως το σύνολο των μελών και φίλων (ΠΑΣΟΚ-ΝΔ) και την τάση δημιουργίας αρχηγοκεντρικών κομμάτων.

Την πρόταση 6 προτείνουν οι σύντροφοι και συντρόφισσες:

Δ. Παφίλης, Γ. Τόλιος, Ε. Τσακαλώτος, Χ. Λάσκος, Χ. Κωνσταντάτος, Μ. Βλαδιμήροβιτς, Β. Πιλάλης, Α. Λουράντου, Μ. Χατζησάββας, Π. Καραγεώργος, Γ. Πρωτονοτάριος, Τ. Κουράκης, Σ. Βελισσαρίου, Θ. Καδογλου, Ε. Ουζουνίδου.

7. Τροποποιήσεις σε σχέση με τις ποσοτώσεις

Α) Το άρθρο 3 να συμπληρωθεί με την εξής παράγραφο:

ζ. Στον ΣΥΝ επιδιώκεται η ανανέωση στελεχών και οργάνων ενώ λαμβάνεται μέτρα για την ισόρροπη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών.

Β) Το άρθρο 16 να συμπληρωθεί με την εξής παράγραφο:

Για λόγους δημοκρατίας μεταξύ των φύλων, η εκπροσώπηση σε όλα τα όργανα του κόμματος πρέπει να είναι 50% άνδρες 50% γυναίκες.

Τις προτάσεις 7 προτείνει το Τμήμα φεμινιστικής πολιτικής.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ

(προτείνονται από Χ. Γολεμπ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

» στην ενότητα Β. Σε σχέση με το κόμμα», να προταχθούν τα εξής:

Για την καλύτερη λειτουργία του κόμματος προτείνεται η ανασυγκρότηση των οργάνων του, έτσι ώστε το θεσμικό οικοδόμημα να έχει την εξής μορφή:

Α) Συνέδριο

Β) Κεντρική Πολιτική Επιτροπή

Γ) Διεύθυνση (με αριθμό μελών ανάλογο αυτών της σημερινής ΠΓ)

Δ) Πολιτική Γραμματεία (ολιγομελής)

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

